

זוהר שיר השירים

לוקוט גדול ונפלא מכל ספר זוהר הקדוש זוהר הנגלה על כל ספר שיר השירים. תכן הספר ומהותו להנחיל דרך תורת אמת היא תורת הרשב"י זי"ע לכל בני ישראל הרוצים להיבדק בהקדוש ברוך הוא, שיהי רק על ידי למוד תורת הסוד

ובו י"ג ספרים נפתחים

ספר א. הוא זוהר שיר השירים והוא ספר שיר השירים עם זוהר הקדוש בלשון הקודש על כל פרק ופרק מחולק ללמוד דף היומי לימות השנה. בו לקטנו המאמרים מספרי זוהר ללשון הקדש. דפים ו - קנג.

ספר ב. תפלה קדם למוד זוהר הקדוש - דף קנד.

ספר ג. אדמו"ר חב"ד - למוד זוהר בכל בית ישראל חובתו - דף קנה - קנו.

ספר ד. כ"ק האדמו"ר מחב"ד מנהיג ישראל עם הרבנים הראשיים בארץ הקדש:

הרב אברהם חב"דן שפירא והרב מרדכי אליהו זי"ע - דף קנו - קע.

ספר ה. אור זוהר גליון 91: שמחת הרשב"י עם לומדי זוהר הקדוש - דף קעא

- קעג

ספר ו. אור זוהר 761: מעלות זוהר: מעלות למוד זוה"ק בלשון הקדש - דף

קעה - קפב.

ספר ז. דרכי הרשב"י, דרשה לסיום השישי בזה"ק אלעד - דף קפג - קצג.

ספר ח. זוהר ברור חסידים - סוד רבני הערב רב - דף קצה - ר.

ספר ט. אור זוהר 762 הספד על הצה"ק תלמיד הרשב"י רבי יוחנן באנון זי"ע -

דף - רא - ריב.

ספר י. אור זוהר: 763: הדרכה מיוחדת למציאת זוג טוב - דף - ריג - רכב.

ספר יא. אור זוהר 764: הדרכה מיוחדת למציאת זוג טוב - דף - רכג -

רכט.

ספר יב. אור זוהר 778: למוד זוהר הזה בכל ימי השנה - דף - רל - רלו.

ספר יג. סגולת שיר השירים 4 חלקים - דף רלט - רפח.

סדר עינין "מפעל הזוהר העולמי"
 סחבורם סל
 למעלה מאלף ספרים

בחלי הדור פסקו! תרמו למפעל הזוהר העולמי
 (ישירות לדפוס) והיו שותפים להצלחת עם ישראל
 על ידי חלוקת דפי הזוהר היומי ספרים ועלונים חינם

מפעל הזוהר העולמי
 סניף בת ים רח' בר יהודה 50, בת ים
 טל: 0527651911
www.ha-zohar.info

מפעל הזוהר העולמי
 ת"ד 14584
 5150101

שים לב

סדר הלימוד

ג תשרי | ג ניסן | בראשית

סדר הלימוד מחולק לחצי שנה

מחזור א' מתשרי - אדר.

מחזור ב' מניסן - אלול.

מחזור ג' לפי פרשות השנה.

בחודשים מלאים שצוינו בספר חסרים, יש ללמוד את דף כ"ט פעמיים.

וכן בחודשים חסרים ובספר הם הובאו מלאים עם ל' יום, יש ללמוד ביום

כ"ט גם את יום ל'.

ביום האחרון של השנה יש ללמוד עד שלוש דפים בכדי לסיים הכל.

עימוד ועיצוב:

בן פורת

052-7144672

מייל: YOS672@OKMAIL.CO.II

ספר

זוהר שיר השירים

והוא: ספר שיר השירים עם זוהר הקדוש

בלשון הקדש על כל פרק ופרק.

א. מחלק ללמוד דף היומי, לימות השנה

ב. לסיים ב' פעמים בשנה אחת.

ג. מחולק לימות השבוע.

הלומד שיר השירים עם זהר הקדוש שומעים בשמים את לימוד שיר השירים שהוא קודש קדשים, שמע ישראל והתפלות שהוא מתפלל (תיקו"ז תי' מ"ג), דאפילו ישראל מתפללין ואומרים שמע ישראל, דאיהו קודשא בריך הוא אין עונה אותם וכו', שמי שלומד זהר שומעים את השיר השירים, והתפלות, והשמע ישראל, (הגר"א בתיקו"ז תקון מ"ג). ובשואה האימה החמא ליצלן שרדו לחיים אלו שהיו הגילים לומר כל יום פתח אליהו ז"ל בעל פה קדם התפלה, וראו בעליל שפחו גדול מאד (עדות בניעקב). ובכמה דקות שלומד זהר שיר השירים יכול להפך הפל לטובה ולהיות מבני עליה, לזכות ל"עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחפה לו", ויטהר נשמתו ויזכה למעלות עליונות פדוע מדברי הארז"ל.

ובזה מקימים רצון התנא האלקי, פדאמר רבי שמעון (גיטין ס"ז): "בני שני מדותי" – למדו תורתני, וכחו גדול, כמו שאמר: יכולני לפטור את כל העולם מן הדין. (ספ"ה מה:). אמר רבי שמעון: אנו קיימי העולמות. (ח"ג, קכ"ח.). אחי ורעי בואו נתאחד בדבר גדול וקדוש זה!

ועל ידי למוד הזוהר הקדוש נחד עם שיר השירים נמצל מכל גזרות קשות ורעות שלא תוכלנה לשלוט על עם ישראל.

ונזכה במהרה לביאת משיח צדקנו ברחמים, אמן.

ישמחו השמים ותגל הארץ
שמח ליבי מישועת ה'ית

לראשונה נערך חודפס והוצא לאור שיר השירים עם
פירוש הזהר הקדוש ע"י הנאמנים בקדושה
מפעל הזהר העולמי

וזכות נפלה בחלקי להיות שותף ראשון לעשייה.
הי"ת יטע בי חכמה בינה ודעת להבין ולהשכיל בכל
פרד"ם רבדיה של התורה הקדושה למען שמו יתברך
באהבה ויראת קודש,

להצלחת עמ"ר שר בית הזהר המקובל
האדמו"ר שמואלי בניהו יששכר שליט"א
זכות הצדיק המקובל בניסים ר' ישראל אביחצירא
סידנא בבא-סאלי זצוקל"ה תגן בעדנו ובעד כל עם
ישראל

להצלחת התורם משפחתו וקרוביו אמן.

הצב"א חיון שלמה עמיאל

(ראשל"צ תובכ"א)

זהר תורה שיר השירים בלשון הקודש יצא לאור מחדש על ידי מפעל
הזהר העולמי, בהידור וגימור יפה בתוספת הגהות וביאורים פתיחת ראשי
תיבות ותיקוני שיבושים, לזיכוי הרבים לאקמא שכינתא מעפרא למען שמו
באהבה, מחולק בחינם, ולכל התורמים תהיה זכות לנצח נצחים. – וכל הרוצה
להשתמש להדפיס לזכות הרבים הרשות נתונה בחפץ לב – כל הזכויות
שמורות להתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

ספר

זוהר תורה [חלק ז'] על שיר השירים

מהתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי וחבריא קדישא

בלשון הקודש

כל אחד יוכל להבין בקלות דברי הזוהר הקדוש

הוא פירוש הזוהר הקדוש על שיר השירים להתנא האלוקי רבי שמעון בן יוחאי ז"ל. – מסודר על כל פסוק הפירושים והענינים השייכים לו, נלקטו ונקבצו ונסדרו במקומם דברי הזוהר הקדוש בלשון הקודש. ועל ידי זה יוכלו כל באי שער הזוהר תורה לכנום ולטייל בפרדם הזוהר הקדוש, ויתקיים מה שאמר אליהו הנביא לבר יוחאי שספר הזוהר יתגליא לתתאי בסוף יומיא ובגיניה ושבתם איש לאחוזתו.

וכדי להקל יותר על המעיין הצגתי פירוש זיו הזוהר כמו בזוה"ק שעל התורה

מאת הגאון הצדיק המקובל
רבי יהודה יודל ראזענבערג זצוק"ל
במוה"ר ישראל יצחק זצ"ל

פְּתַח הַשְּׁעָר

[באור: ולכן משה לא מת, והוא נקרא אדם, ובגללו נאמר בגלות האחרונה, ולאדם לא מצא עזר, אלא כלם כנגדו. וכן נאמר בעמוד האמצעי, ולאדם לא מצא עזר, שיוציא שכינה מהגלות. זהו שכתוב (שמות ב') "ויפן כה וכה וירא כי אין איש." ומשה הוא בדמותו ממש, שנאמר בו לא מצא עזר כנגדו].

אין מי שיעזור לו"א להוציא שכינתו מן הגלות ובאר במקדש מלך: וממשיך רבי שמעון בר יוחאי לבאר, שהבחינה של משה רבינו אינה זזה מן השכינה בגלות, ועל זה נאמר בגלות האחרונה, שהקדוש ברוך הוא, לא מצא תלמידי חכמים שיהיו עזר למשה בגלות, אלא כלם נחשבים כאלו הם כנגדו, לפי שאינם עוסקים בסודות התורה, לסייע לתקון השכינה. ונאמר בו, ולאדם לא מצא עזר כנגדו, פרוש לא מצא הקדוש ברוך הוא מי שיעזור לזעיר אנפיו, להוציא את שכינתו מן הגלות.

אחינו כל בית ישראל - הביאו ברכה אל ביתכם ובכל רגע תוכלו להתקשר לנשמת הרשב"י - ובודאי הרשב"י זי"ע יפיר לכם טובה ותושפעו ממקור הברכות, שכידוע שהזוהר הקדוש מגן ומציל מכל הצרות ומונע פגועים ואסונות - ובפרט בדור האחרון הזה שמצפים כבר בכליון עינים לגאולה השלימה - וכבר הבטיח הרע"א מהימנא: "בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי" אשר על כן אחינו הטוהרים חושו והצילו את עם ישראל להדבק בלימוד הזוהר הקדוש, ובודאי המשיח והרשב"י, ימליצו טוב במרומים, על כל הלומדים, ונושע תשועת עולמים כולנו ל"ה מצפים.

זה הדבר שבו תלוי כל גאולתינו ופדות נפשנו על כן, יהודים יקרים, תנו למוד לשם שמים, הקריבו מדקותיכם למען השכינה הקדושה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, לגרם לפדות נפשנו, ונלך פלנו כאחד יחד לקבל את אור פני מלך המשיח במהרה בימינו אמן.

כתב המרח"ו זי"ע, מה שאמר הנביא ירמיהו (ד' כ"ד), "וכל הגבעות התקלקלו" אלו הבחורים התלמידים הקטנים שרואים את מלמדיהם שאינם רוצים ללמוד זוה"ק ותורת הסוד, על כן גבעות אלו נתקלקלו ולבם שרש פורה ראש ולענה ועלתה בהם חלודת טיט ורפש לכפר בחכמת האמת ... ואין ספק כי לא יהיה להם חלק בעולם הבא כנזכר בזוהר. ועוד כתב שם, כי הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחור ועפוב בנין בית מקדשנו ותפארתנו המכנה ונקרא 'הדר הכרמל', כמו שאמר הכתוב (שיר השירים ז' ו'): "ראשך עליך ככרמל" ... כי אין לו להקדוש ברוך הוא קורת רוח בעולמו, אלא כאשר עוסקים בחכמה זו. רואים שכדי לזכות ליראת שמים טוהרה, שידע שפלות עצמו, מכרחים ללמוד זוהר הקדוש, ובכך נצלים מקלקולים וכפירות, וזוכים להכיר גדלות הבורא יתברך שמו, וכאשר כל ישראל יעסקו בלימוד הזוהר הקדוש מיד נגאלים וניצלים מחבלי משיח. וכל עקר ביאת האדם לעולם הזה הוא כדי שילמד את הלימוד הקדוש הזה. ובאמת כבר הרע"א מהימנא [הוא משה רבנו ע"ה] מצוה אותנו ללמוד זוהר הקדוש דווקא, כי תורת הרשב"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ללא הפסק ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שייגאלנו (זוהר פנחס ר"ט).

אין מי שיעזור למשה להוציא השכינה מגלותה וכתוב בזוהר (בראשית כ"ח עמוד ב'): ובגין דא משה לא מית ואדם אתקרי איהו. ובגיניה אתמר בגלותא בתראה, ולאדם לא מצא עזר אלא כלהו כנגדו. וכן עמודא דאמצעייתא אתמר ביה ולאדם לא מצא עזר דאפיק שכינתיה מן גלותא, הדא הוא דכתיב (שמות ב') "ויפן כה וכה וירא כי אין איש." ומשה איהו בדיוקניה ממש, דאתמר ביה "לא מצא עזר כנגדו".

ספר

זוהר שניר השירים

מבוא לספר זוהר שלוש הקדמות. ובו:
קריאה קדושה מהעולמות העליונים שהתנא הקדוש
רבי שמעון בר יוחאי מסר לרבי יוחנן באנון זצ"ל כפי
אשר סיפר לשלשה עדים והקלטנו אותו, [ויש סרט
מכל ההקלטה], מה שהרשב"י אמר לו.

בשער

**סיפורו המופלא של הצדיק רבי יוחנן באנון זצ"ל
– שלמד עם הרשב"י בישיבה של מעלה – רשמים
מעולם האמת: המוות קליני, שטר פטירה, ומה שראה
ומה שהגידו לו בשמים.**

רבי יוחנן באנון זצ"ל נולד בשנת תש"כ גדל בסביבה המרוחקת מהיהדות. לפני כעשר
שנים הוא עבד במשמרת ישראל ביחידה של הלוחמה נגד סמים, והפך לקצין, וחזר בתשובה
באורח פלאי. (וכפי שהוא עצמו מספר לקמן).

רבי יוחנן ביקש להתקרב לה', וביקש עצה מרבו (הרב ניסים פריץ זצ"ל), כיצד להתקדם
בדרך ה', ורבו הציע לו לקרוא "לגרום" הרבה זוהר, כך התמיד שנים רבות רבי יוחנן
בקריאה בזוהר, למרות שלא הבין מאומה.

השוטר לשעבר לאחר זמן, הרגיש צער גדול שאינו מבין כלל הזוהר, ואינו מתקדם
כביכול, עד שמתוך צער אמיתי, התפלל ימים כלילות ובכה מרות מעומק ליבו לזכות להבנה
של הזוהר, ואז ברבות הימים, התקבלו תפילותיו וארע בחייו גם מופלא גדול ונורא כך שזכה
בן לילה (ללמוד בישיבתו של הרשב"י) לדעת בעל פה ולהבין את כל הזוהר הקדוש על פי
תורת הסוד. – לכל הדעות זה דבר מופלא וניסי, שתלמיד חכם בדרך הטבע, צריך להתייגע
כל חייו, יום ולילה יגיעות עצומות ונוראות, ואם בכלל, כדי להתקרב לגובה הרוחני שזכה
רבי יוחנן זצ"ל.

מסרים שקיבל על תפקידו בעולם, בהפצת הזוהר הקדוש, ובהשיבות הקריאה של כל יהודי/ה 2 דקות זוהר ביום.

בתוך 10 שנים אחרי החזיון, התעלה רבי יוחנן זצ"ל למדרגות רוחניות אדירות ועליונות בלימוד הזוהר ותורת הקבלה, דבר שסחף אחריו תלמידים רבים בלימוד הזוהר הקדוש. לאחר שרכו נפטר (לפני כשנה) חלה רבי יוחנן זצ"ל במחלה קשה, מלפני מספר חודשים, [נערב ראש השנה תשע"ג], ומת מוות קליני, התעורר וסיפר מה קרה "בישיבה של מעלה" בהיותו בין שמים לארץ, ועל המסרים שקיבל על תפקידו בעולם, בהפצת הזוהר הקדוש, ובהשיבות הקריאה של כל יהודי/ה דקה זוהר ביום, לפחות.

תיאור החלום של הרב יוחנן באנון

האדמו"ר שואל: רציתי לשאול את כבודו, כבודו אמר לי שהגיע לשמים לישיבת הרשב"י ובכיתם שלא ידעתם כלום, היית בעל תשובה?

רבי יוחנן: הייתי שומר במשמר הגבול:

רשב"י עם ישראל לא הולך בדרך הנכונה

רבי יוחנן: (בישיבה של מעלה) ראיתי את רשב"י עצוב, עצוב מאד, שאלתי אותו, רבינו מה?

אמר לי (רשב"י): עם ישראל לא הולך בדרך הנכונה. ושאלתי: מה הדרך הנכונה?

אמר לי (רשב"י) אני השארתי לכם ירושה, ירושה של מומן, כסף, וזהב, ואתם לא משתמשים בה...

רבי אליעזר הגדול הקפיד על רבי עקיבא ואמר לו: בחייך שלא תגמור חייך טוב, יסקרו אותך במסרקות של ברזל.

למה?

למה לא באת לשמוע, תורה מפיו? ^[א]

אמר לו: אבל אני שומע,

וכן כתב הגה"ק מהרצ"א מדינוב בהוספותיו לספר סור מרע ועשה טוב, וזת"ד: ואין לנו כוח בירור ניצוצי הקדושה כמו כוח לימוד הזוה"ק, ומוכא בשם האריז"ל, שגם הרשב"י ורבי אלעזר בנו היו בכלל עשרה הרוגי מלוכה, והראיה לזה שברה מפני הקיטר שרצה להורגו, והלך הוא ורבי אלעזר בנו להמעה, והיו צריכים הרשב"י ובנו לעשות התיקון במסירות נפשם להריגה כמו רבי עקיבא רבו של רשב"י, ולהעביר הסיגים והקמטונים והרולים מן השדה אשר ברכו ה'. ואמר הרשב"י "אני יכול למצוא דרך משוכחת וטובה לברר ניצוצי הקדושה מתוך הקליפות ולהורדת

[א] רבי יוחנן באנון התחיל לדבר, [והיות וקיבל זריקות אחרי הניתוך הקשה ולא יכל להחזיק את המוח ודיבר בקיצור] וזה מה שהיבנתי ממנו, שכל הקפידא על רבי עקיבא היה בגלל שלא למד אצלו תורת הסוד, כי כל דברי תורתו של רבי אליעזר הגדול היו על פי הסוד, כדאיתא בספר "שירי מצוה" להגה"צ רבי בנימין אליהו מוזאלישין (בדפוס פיעטרקוב בשנת תרס"ז גימטריה "שירי המצוה") על צוואת רבי אליעזר הגדול להורקנום בנו, (המוכא בספר שבט מוסר פרק ט"ז), ועל כן קיבל עונש המור כזה, שרבי עקיבא היה יכול לקבל את כל תורת הסוד וללמד את בני ישראל.

אמר לו: זה לא מספיק לשמוע, צריך להשמיע!

האדמו"ר: לאהרים

רבי יוחנן: אמר, התחיל לככות רבי עקיבא ואמר, "אוי לאור החמה שרבי אליעזר הולך..

כמדומה אני שדעתו של אבא נטרפה, אמר להן [רבי אליעזר] דעתו ודעת אמו נטרפה, היאך מניחין איסור סקילה ועוסקין באיסור שבות, כיון שראו חכמים שדעתו מיושבת עליו, נכנסו וישבו לפניו מרהוק ד' אמות, וכי רבי אליעזר שמותי הוא (כבא מציעא נט), אמר להן למה באתם, אמרו לו ללמוד תורה באנו, אמר להן ועד עכשיו למה לא באתם, אמרו לו לא היה לנו פנאי, אמר להן תמיה אני אם ימותו מיתת עצמן, אמר לו רבי עקיבא שלי מהו (כלומר באיזה מיתה ימותו), אמר לו שלך קשה משלהן, נמל שתי זרועותיו והניחן על לכו, אמר אוי לכם שתי זרועותיי שהן כשתי ספרי תורה שנגללין, הרבה תורה למדתי, והרבה תורה לימדתי, הרבה תורה למדתי, ולא חסרתי מרבתי אפילו ככלב המלקק מן היים, הרבה תורה לימדתי ולא חסרוני תלמידי אלא כמכחול בשפופרת, ולא עוד אלא שאני שונה שלש מאות הלכות בבהרת עזה, ולא היה אדם ששואלני בהן דבר מעולם, ולא עוד אלא שאני שונה שלש מאות הלכות, ואמרי לה שלשת אלפים הלכות בנטיעת קשואין ולא היה אדם שואלני בהן דבר מעולם, הוין מעקיבא בן יוסף, פעם אחת אני והוא מהלכין היינו בדרך, אמר לי רבי למדני בנטיעת קשואין, אמרתי דבר אחד נתמלאה כל השדה קשואין, אמר לי רבי למדתני נטיעתן, למדני עקירתן, אמרתי דבר אחד נתקבצו כולן למקום אחד, אמרו לו הכדור והאמום והקמיע וצרור המרגליות ומשקולת קמנה מהו, אמר להן הן טמאין, וטהרתן כמה שהן, מנעל שעל גבי האמום מהו, אמר להן הוא טהור, ויצאה נשמתו בטהרה, עמד רבי יהושע על רגליו ואמר הותר הנדר, הותר הנדר, למוצאי שבת פגע בו רבי עקיבא מן קיסרי ללוד היה מכה בכשרו עד שדמו שותת לארץ, פתח עליו בשורה ואמר (מלכים ב כ-יב) אבי אבי רכב ישראל ופרשיו, הרבה מעות יש לי, ואין לי שולחני להרצותן, אלמא מרבי אליעזר גמרה, גמרה מרבי אליעזר ולא סברה, הדר גמרה מרבי יהושע, ואסברה ניהליה, היכי עביד הכי, והאנן תנן העושה מעשה חייב להתלמד שאני דאמר מר (דברים יח-ט) לא תלמד לעשות לעשות אי אתה למד אבל אתה למד להבין ולהורות.

וברש"י שם: והא. מילתא דלקימת קשואין: ר"ע מר'

השפע מהעולמות העליונים לעולמות התחתונים, הרבה יותר חזקה מאשר מסירות נפש גופנית להריגה על קידוש השם (ושל רבו רבי עקיבא), וזאת על ידי מסירת נפש בתכלית הגדולה ביותר לתורה הקדושה שאמרה מאוד מאוד על לימוד התורה עם פרישות מהבלי ותענוגי עוה"ז, ואגלה סודות התורה ככל האפשר, ואפרש לכולם תכלית הבריאה כולה, ואכנס בגנזי המלך העליון כבן שנכנס בגנזי אביו, ואגלה אורות העליונים, ועל ידי האור הגדול הזה אכריה החושך הגדול מן העולם, ואבטל כל הקליפות והדינים מן הקדושה". ועל ידי מסירת נפשו לסודות התורה, וכן על ידי גילוי סודות התורה זכה להכניע הקליפות ולבטל גזירות להמשיך לעולם היים שלום והירות... כי כל הכוח הגדול הזה צריך אותו דוקא לדור הזה האחרון דור של ביאת המשיח, (מהרצ"א מדינוב). – [מהסיפור הזה אנחנו לומדים, כי אם רבי עקיבא היה לומד אצלו סודות התורה, היה יכול להינצל מלהיות בעשרה הרוגי מלכות, כמו רבי שמעון בר יוחאי ע"ה, וזה מה שאמר לו רבי אליעזר תמה אני וכו', כי לימוד תורת הסוד יותר גבוה מליהרג על קידוש ה', כי כל תורת הסוד הוא שיחיו ולא ימותו, לא רק הוא אלא מכפר ומציל את כל ישראל, כמו שכתב בזהר הקדוש: עוד אמר אליהו זכרוננו לברכה לרבי שמעון: בְּהַאי סֵפֶר הַזֶּה יִתְפָּרְקוּן מִן הַגִּילְתָּא פֶּד אֲתַגְלִיא בְּדָרָא בְּתַרְאָה. עוד בְּדָף קב"ד: לְשׁוֹן מִשָּׁה רַבִּינוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהִירוּ בְּזֶהר הַרְקִיעַ בְּהַאי חַבְרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזֶּהר בְּאִילִין לֹא צָרִיךְ נְפִיזוֹן – רַצָּה לִמְר: כִּי הַלּוֹמֵד בְּסֵפֶר הַזֶּהר לֹא יִסְבַּל חֲבָלֵי מְשִׁיחַ וּבְגִין דִּישְׂרָאֵל עֲתִידִין לְמַטְעֵם מְאִילָנָא דְתַתִּי דָּא הוּא סֵפֶר הַזֶּהר וְיִקְפוּן בֵּיהּ מִגְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי. ועל כן אמר רבי יוחנן באנון אמר לו: זה לא מספיק לשמוע, צריך להשמיע! כי תורת הסוד נועדה להתגלות וללמד את הרבים בדור האחרון למען הכינו את העולם לקראת תורתו של משיח והגאולה שלימה.

[ראה בסנהדרין (דף סה), וז"ל: והתניא כשחלה ר' אליעזר נכנסו ר' עקיבא וחביריו לבקר, הוא יושב בקינוף שלו, והן יושבין במרקלין שלו, ואותו היום ערב שבת היה, ונכנס הורקנוס בנו לחלוץ תפלו, גער בו [רבי אליעזר] ויצא בזופה, אמר להן [בנו] לחביריו

ויקרע, את אור החמה". רבי אליעזר הולך ואור החמה כהה, אוי לך לחמה, אוי לך לשמש שהאור שלך נמוך מאורו של רבי אליעזר, מתורתו של רבי אליעזר, ... הקפיד עליו.

תראה, .. אנחנו הדור של עקבתא דמשיחא, אנחנו צריכים למשוך האור הגדול הזה, שהוא רק אור של נשמות אדירות, נשמות המדריכות, הנשמות שבאו לעולם הזה, "כל

וחכמים בסדר טהרות (כלים פכ"ג) וחכמים אומרים אינן מקבלין טומאה לפי שכלי עור אין מקבל טומאה אלא אם כן יש לו בית קיבול דהא איתקש לשק והני הואיל וקבולן נעשית למלאותן מלוי בתוכו עולמית לא שמייה קבול ורבי אליעזר אומר מקבל טומאה דבית קיבול העשוי למלאות שמייה קבול ועוד נחלקו בכדור ובאימום שנקרעו ונראה חלל שלהם דמודו רבנן דמקבלי טומאה דהא איכא בית קיבול ופליגי לענין טבילה שהכ"א מה שבתוכו הוציץ ור' אליעזר אומר מה שבתוכו אינו הוציץ דכולי חד כלי הוא ובשעת פטירתו היו רוצין לידע אם חור בו ושאלוהו מה אתה אומר באותן שני המחלוקות אמר להם טמאים אפילו שלמים והטומאה נוגעת מבחוץ: **וזהרתן כמה שהן.** כלומר אם נקרעו שהכמים מודים שמקבלין טומאה וחלוקין עלי לומר שהמלוי הוציץ ועומד אני בדברי שהמלוי אינו הוציץ שמטבילין כמות שהן: **מנעל שעל גבי אימום מהו.** שאף בו נחלקו בתוספתא דטהרות חכמים אומרין הואיל ואינו מהוסר מלאכה הצריכה אומן שהדיוט יכול לסלקו מעל האימום כבר שם כלי עליו וממא ור"א מטהר שעדיין לא נגמרה מלאכתו: **הותר הנדר.** שברכוהו: **בין קפרי ללוד.** שהיו נושאים את מטתו מקסרי ללוד: **פתח עליו בשורה.** שהיו עושין שורה סביבות המטה להספד: **הרבה מעות יש לי.** להחליף: **ואין לי שולחני להרצותן.** כלומר הרבה שאלות יש לי לשאול ואין למו לשאול: **חיכי עביד.** רבי אליעזר הכי שעשה מעשה בנטיעת קשואין: **להתלמד.** בהם ר"ע הוא דעבד ר' אליעזר:

ובמסכת ברכות (דף סא): תנו רבנן פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה... עד שתפסוהו לרבי עקיבא וחבשוהו בבית האסורים... בשעה שהוציאו את ר' עקיבא להריגה זמן ק"ש היה והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים אמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן, אמר להם כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך אפילו נומל את נשמתך, אמרתי מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו, היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד יצתה ב'ת קול ואמרה אשריך ר"ע שיצאה נשמתך באחד.

יהושע גמר לה. בתמיה: **קינף.** ארבעה עמודים וכולה פרוסה עליהם כדאמרי' בסוכה (דף י): **להלוי תפילו.** של אביו דקסבר שבת לאו זמן תפילין הוא, ואסור להניחן שמוא יצא בהן לרשות הרבים: **שדעתו של אבא נטרפה.** וקרוב הוא למות שאילו היתה דעתו מיושבת היה הולץ תפילו: **איסור פקילה.** הדלקת הנר והטמנת המין ועוסקין בדבר שאינו אלא איסור שבות דמניה תפילין בשבת אין כאן איסור מלאכה ואפילו יצא לרשות הרבים דהא דרך מלבוש הוא ותכשיטין הוא לו כחול: **ברחוק ארבע אמות.** מפני הגדוי שברכוהו במחלוקת תנורו של עכנאי בכבא מציעא (דף נט): **שלו מהו.** במה תהא מיתתו: **שלך קשה משלהן.** מפני שלכך פתוח כאלם ואילו שמשתני היית למד תורה הרבה: **נטל.** רבי אליעזר שתי זרועותיו: **שנגללין.** כשגוללין ספר תורה והכתב מכוסה, כך תתעלם ותתכסה תורה שבלבי כשאמות לפי שלא שמשוני ולמדו ממני: **ולא הפרתי מרבתי כבלב המלקק מן היב.** לפי חכמתם שהיתה גדולה אין למודי עולה להסרם ולקבל מהם חכמה אלא מעט ככלב המלקק מן הים, וכן תלמידי לא הסרוני ולא קבלו מהחכמי להסר את יתרון חכמתי מהם אפי' כמו שמחסר המכחול בשפופרת במבול אחד: **ולא הפרתי.** כלומר לא חסרתים מהחכמתם ממה שהיו מתחילה גדולים יותר ממני וגם עתה גדולים הם ממני לפי שלא למדתי מהחכמתם כי אם מעט מהם: **שפופרת.** קנה שנותנין בה כחול קיסם של עץ או של כסף שתוחבין מכחול בתוכו ומטבלו בכחול ומוציאו: **בבהרת עזה.** בהלכות מראות נגעים: **בנטיעת קשואים.** הלכות מיני כשפים שעל ידיהם נתמלא כל השדה קשואים: **אמרו לו הכדור והאימום וכו'.** כדור פלוט"ה מחופה עור ומלאה מתוכו צמר של איל בדוחק, וכן אימום שלהם של עור היה כעין מנעל, וממולא מתוכו שער ופיו תפור ובו היו עושין המנעלים כמו שעושין הרצענין שלנו בדפוס של עץ: **הקמיע.** של עור וממולא מתוכו ותלאהו בצואר לנוי: **משקולת קטנה.** כעין אונקיא שעושין מעופרת ומחפין אותה בעור כדי שלא תחסר אבל משקולת גדולה אין דרכה. להפותה בעור: **וצרור המורגלית.** תופרין המורגלית בעור ותולין אותה בצואר בהמה לרפואה: **מהו.** לפי שנחלקו באלו רבי אליעזר

הרעיה מהימנא" אתם התנאים הקדושים אתם חושבים שאתם תיבנו לעצמכם בתי היכולות? ובתי מדרשות, וקלונסאות של זהב? ומכוניות ווולבו, ואתם תחיו בעושר ואושר? מה אתם חושבים לעצמכם? שבשביל זה באתם לעולם? אתם באתם לעולם הזה, כי אתם התנאים הקדושים שבאתם לתקן את העולם, באתם לתקן את מה שרבי שמעון בר יוחאי לא הצליח לתקן.

רשב"י בא לתקן את הדור האחרון

איך יכול להיות? רשב"י 12 שנה במערה? הרי דינו של אדם שנה [י"ב חודש] בגיהנום!
איך יכול להיות שרשב"י 13 שנה?

אמר לו רשב"י: אתה לא באת לתקן את הדור שלך, אלא באת לתקן את הדור האחרון!
אמר לו: אז הייתי מתקן אז זה עכשיו!

אמר לו: לא, אז העת לא הגיע. העת תגיע שיגיעו כל הנשמות וכל הגופים בעת ההיא, וכשיגיעו כל הנשמות וכל הגופים בעת ההיא והתחברו, אז תוכל לחבר כמו שמושה רבינו חיבר את כל הנשמות והגופים של יוצאי מצרים, כך אתה רבי שמעון בר יוחאי תחבר את הנשמות והגופים של הדור האחרון. הדור האחרון יצטרך לך! החיבור של ספר הזהר, אדרא, אדרה זומא, אדרא רבה, אדרה דמשכנא, ספרא דצניעותא,

האדמו"ר" הדפסנו את כל הדברים האלה.

רבי יוחנן: מה... פתח אליהו? זה הכי חשוב!

אדמו"ר: הבאתי לכם פתח אליהו,

כולם התעוררו לאור הזוהר הקדוש לחבר אותו באחדות מושלמת כי אחדות הזאת היא אחדות רק של עם ישראל

רבי יוחנן: אלו הספרים האלה... תתעסקו בהם, ובעקבותם זאת תתעורר רוח חדשה בעם ישראל, נשים, גברים, ילדים וטף, כולם יתעוררו לאור הזוהר הקדוש, לחבר אותו באחדות משולמת, כי האחדות הזאת היא אחדות רק של עם ישראל! אין אף עם ולשון שיכולים להתמודד עם שמות קודש ושמות הוי"ה הקדושים, כמו שעם ישראל יכול לחבר.

סיפרתי פעם לאדמו"ר, שאת החיבור בין קמח למים, אי אפשר לחבר ואי אפשר לנתק, שתקח קמח ומים, ותחבר אותם יחד, אתה לא יכול להפריד אותם יותר, אי אפשר להפריד אותם... תנסה להפריד קמח ומים.

אחרי ששמענו ממנו את ההקפדה של רבי אליעזר הגדול על רבי עקיבה זי"ע התחלנו לחקור כל העניין הזה מה שכתוב על זה בספרים, והנה מה שמצאנו את דברי הגאון רבי דוד לוריא שהוא נין ונכד להגאון המהרש"ל זי"ע, גאון עצום בכל חלקי התורה, בנגלה ובנסתר, מוציא לאור כתבי הגרבי אליעזר על חלק הנסתרות, בעל מחבר ששה עשר ספרים, נפש דוד על הזוהר הקדוש, וביאור על הפרקי דרבי אליעזר, חיבר ארכעה קונטרסים בשבח

ובגדלות רבי אליעזר בן הורקנוס הוא רבי אליעזר הגדול. א. עמק הברכה. ב. שם האחד הוא אליעזר. ג. בית צדיק, ועוד, ד. קונטרס מבוא לפרקי דרבי אליעזר.

כתב, שרבי יוחנן בן זכאי, מסר בעיקר את תורת הנסתר לתלמידו רבי אליעזר בן הורקנוס, ורבי אליעזר בן הורקנוס מסר את עיקר תורתו לרבי עקיבא, ורבי עקיבא מסר את עיקר תורתו לרבי שמעון בן יוחאי.

וז"ל: ולא זו בלבד במשנה הוא אבי המשנה, אלא אף בסתרי המרכבה הוא רבי אליעזר יסוד הקבלה... ונמצאנו למדין, שאף דברי קבלתו של רבי שמעון בן זכאי ותיקונים, יסודם מקבלתו של רבי אליעזר... וגדולי המקובלים הראשונים ז"ל, שלא נגלה בימיהם ספר הזוהר, היו משתמשים באור מאמרי פרקי דרבי אליעזר, במקום הזוהר...

וביום פטירתו שבאו לבקרו תלמידיו ובראשם רבי עקיבא, הקפיד מאוד עליהם שלא באו ללמוד קודם לפניו, ובאותה העת לימד את רבי עקיבא סתרי תורה עמוקים, כמובא בזוהר פרשת וירא (דף צ"ח ע"א), והיה מאיר תורתו כיום שניתנה התורה בסני.

עוד קודם לכך, רבי אליעזר הזהיר בפרקי אבות יהיה כבוד חבירכם חביב עליך כשלך, וחזר והזהיר את רבי עקיבא קודם פטירתו וצווה על זה הזהרו בכבוד חבירכם כדאיתא בפרק ד' דברכות, (כ"ח ע"ב), שצפה ברוח הקודש שעתידין 24 אלף תלמידי רבי עקיבא למות, על שלא נהגו כבוד זה לזה. – וכבר כתב על זה בספר סוד ה' דלומדי הסוד אין קנאה ותחרות ביניהם כדאיתא באידרא דאמר הרשב"י "אנן בחביבותא תליא", ועוד מובא בזוהר הקדוש האי דאמרו חז"ל שכל אחד נכווה מחופתו של חבירו אינו שייך כלומדי תורת הסוד אלא כולם יושבים יחדיו באהבה ושמהה גדולה ביניהם, ולפי זה מובן מדוע צווה את רבי עקיבא הזהרו בכבוד חבירכם מפני שלא למד מספיק מרבו את תורת הסוד ולא למדה לרבים, לכן היה חשש גדול שיכשלו בזה כמו שצפה ברוח הקודש עכ"ל.

מכל זה רואים, שהתנאים הגדולים שהם היו להבות אש מסובכים בגוף גשמי, שלא מוזכר כמעט בגמרא שהיו לומדים קבלה, אבל אף על פי כן רואים שמלבד שהיו עוסקים בתורת הנגלה, כל קדושתם נבעה מתורת הנסתר, שהיו עוסקים ולומדים תנא מפי תנא, עד למשה רבנו את תורת הנסתר, ומובן שבימיהם אז, זה היה צריך להיות בהסתר גדול, שהרי רצונו של ה' שלא יתגלה אז, רק לצדיקי ה', אבל בימינו שרואים בפירוש שהזוהר נתגלה לנו, כי נועד במיוחד לדור אחרון להאיר את חשכת הגלות להצילנו מהערב רב, כדאיתא במהרח"ו ורבי יעקב צמח גורי האריז"ל, ועוד כידוע כתוב בזוהר שבאחרית הימים אפילו ילדים קטנים ידעו נסתרות, וכך למדונו אבות החסידות והקבלה. וברור ומובן שאנו ממשיכים את דרכם של התנאים הקדושים והמהורים, שעל פיהם אנו חיים ועל פיהם מושתת כל חיינו, על פיהם צריכים אנו גם ללמוד את חכמת הקבלה והזוהר הקדוש.

וכל הזוהר הקדוש מלא בכל שמות התנאים הקדושים כגון: ר' יהודה, ר' יוסי, ר' חייא, ר' אבא, ר' יצחק, ר' שמעון, ר' אלעזר, ועוד ועוד, וכן כתוב בזוהר הקדוש שכל מארי מתניתין ומארי תלמודא סידרו את תורה שבעל פה על פי הסוד, ואין צריך להאריך בזה.

ובאמת אלו רבי עקיבא היה לומד אצל רבי אליעזר יותר את סודות התורה ומלמדם לתלמידיו, היה ניצל מגזירת מלכות הרשעה ונגם היו ניצלים 24 אלף תלמידיו מגזירת

המיתה], כדאיתא על רשב"י ורבי אלעזר בנו שניצלו ממיתה על שהטמינו עצמם במערה, וגילו סתרי תורה, שהם מעלים מ"ן יותר ממיתה על קידוש השם [כמובא במהרצ"א מדינוב בשם האריז"ל – הובא בהקדמה הנפלאה על הזוהר עם לשון הקודש שבהוצאת הגה"צ המקובל רבי בנייהו יששכר שמואלי שליט"א]. – ועתה מובן דברי הרשב"י לרבי עקיבא, בזמן שהיה בבית האמורים^[*], שביקש שילמדו תורה, (פסחים קי"ב), [ואפשר דעל תורת הנסתר אמר לו, ועל ידי זה היה ניצל], ולזה כאשר אמר לו שאינו יכול, אמר לו הרשב"י דמוסרני ליוחאי אבא ומוסרך למלכות, הכוונה היא למידת מלכות שיצטרך למסור עצמו למיתה על קידוש ה', כי אין דרך להינצל, אלא על ידי גלוי סתרי תורה. [ועתה מובן דברי המהרצ"ו (בהקדמה לעין חיים) שאמר, שבהרבה מקומות בש"ס אין שום הבנה אלא אם כן נפרש על פי תורת הסוד, (וכן כתב הגר"א זי"ע) וגם כאן איך שייך להגיד שהרשב"י יהיה מוסר ח"ו, אלא וודאי שהכוונה למידת מלכות העליונה כדפירשנו].

מכל זה רואים את חובתנו בלימוד הזוהר הקדוש, לעסוק כל היום וכמה שיכולים ללמוד תורת הנסתר ביתר שאת וביתר עוז, ללמוד וללמד לשמור ולעשות.

זה הדבר שבו תלוי כל גאולתינו ופדות נפשינו

כולנו "יחד שבטי ישראל" לומדי ומלמדי הזוהר הקדוש, תורת רבי שמעון בר יוחאי ע"ה, בבית ה' היכלא דרשב"י, אשר לא זזה משם השכינה מעולם, כי בכל מקום ששם לומדים ומתקשרים לנשמת הרשב"י הקדוש בא ומתעמר בגוון ונמצא אתנו ממש. אשרינו שזוכים אנו להיות מחוברים להרשב"י הקדוש וללמוד וללמד את כל הזוהר הקדוש, כי זהו הדבר שבו תלוי כל גאולתינו ופדות נפשינו לקרב את הגאולה ולהביא את המשיח, וזכות הזוהר הקדוש מזג ומציל את עם ישראל מכל מני מרעין בישין.

אין לנו כוח בירור ניצוצי הקדושה כמו כוח לימוד הזוה"ק

ואין לנו כוח בירור ניצוצי הקדושה כמו כוח לימוד הזוה"ק, כמובא בהקדמה לזוהר הקדוש עם לשון הקודש בהוצאת היכלא דרשב"י בנשיאות ראש ישיבת המקובלים נהר שלום המקובל הרב שמואלי שליט"א, ומובא שם דברי האריז"ל, שגם הרשב"י ורבי אלעזר בנו היו בכלל עשרה הרוגי מלוכה, והראיה לזה שברח מפני הקיסר שרצה להורגו, והלך הוא ורבי אלעזר בנו להמערה, והיו צריכים הרשב"י ובנו לעשות התיקון במסירות נפשם להריגה כמו רבי עקיבא רבו של רשב"י, ולהעביר הסיגים והקמשונים והרולים מן השדה אשר ברכו ה'.

[*] ברש"י שם: בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל והיה מקבל עליו עול מלכות שמים, אמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן, אמר להם כל ימי הייתי מצמער על פסוק זה ככל נפשך: אפילו נויטל את נשמתך אמרתי מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו העולם הבא.

שכא לידי לא אקיימנו היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד יצתה בת קול ואמרה אשריך רבי עקיבא שיצאה נשמתך באחד, אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא זו תורה וזו שכרה! ממתים ידך ה' ממתים וגו' אמר להם הלכם בחיים, יצתה בת קול ואמרה אשריך רבי עקיבא שאתה מזומן לחיי העולם הבא.

ואמר הרשב"י "אני יכול למצוא דרך משובחת וטובה לברר ניצוצי הקדושה מתוך הקליפות ולהורדת השפע מהעולמות העליונים לעולמות התחתונים, הרבה יותר הזקה מאשר מסירות נפש גופנית להריגה על קידוש השם [של רבו רבי עקיבא], וזאת על ידי מסירת נפש בתכלית הגדולה ביותר לתורה הקדושה שאטרה מאוד מאוד על לימוד התורה עם פרישות מהכלי ותענוגי עוה"ז, ואגלה סודות התורה ככל האפשר, ואפרש לכולם תכלית הבריאה כולה, ואכנס בגנזי המלך העליון כבן שנכנס בגנזי אביו, ואגלה אורות העליונים, ועל ידי האור הגדול הזה אבריה החושך הגדול מן העולם, ואבטל כל הקליפות והדינים מן הקדושה". ועל ידי מסירת נפשו לסודות התורה, וכן על ידי גילוי סודות התורה זכה להכניע הקליפות ולבטל גזירות להמשיך לעולם חיים שלום וחירות... כי כל הכוח הגדול הזה צריך אותו דוקא לדור הזה האחרון דור של ביאת המשיח, (מהרצ"א מדינוב), ע"כ.

רבי עקיבא היה חבוש בבית האסורים עשרים שנה

ובמדרש שיר השירים מהגניזה [י"ל ע"י הרב יוסף חיים ורטהימר, הוצאת 'כתב יד וספר' ירושלים תשנ"ה], עמוד י"ח, על הפסוק (א ג) 'לריח שמניך טובים וכו'', נאמר: 'השביעי [מעשרה הרוגי מלכות] רבי עקיבא, שהיה חבוש בבית האסורים עשרים שנה, והיו מביאים קולמוסים של קנים, ונותנים בין ציפורניו, ומרתיחין צרורות באש, ומניחין תחת שחיו, ואמרו לו הנח מה שבידך, ובכל כך היה מוסיף להם תוכחות, ומה היה אומר להם, 'כמוהם יהיו עושיהם'. וכל דבר שהיו צריכין לו היו שולחים ושואלין לו בבית האסורים [ראה פסחים קיב: יבמות קח: סנהדרין יב. עירובין כא: ירושלמי יבמות פי"ב ה"ה]. לסוף עשרים שנה ששהה בבית אסורים יצא ליהרג, והיה עונת ק"ש וכו'. ובגמרא (ברכות סא:) מתארת את הוצאתו להורג של ר"ע – 'בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה, והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו: רבינו, עד כאן, אמר להם כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך – אפילו נוטל את נשמתך, אמרת: מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו. היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד'.

רבי עקיבא נפטר ביום הכיפורים – ולא ידעו תלמידיו, עד שאלוהו הנביא בא להודיע

וכותב ה'בן יהודיע', שתלמידיו לא אמרו לו דברים אלו ביום שנפטר, כי נשמתו יצאה ב'אחד' ואיך השיב להם, אלא בכל יום לפני הוצאתו להורג היו סורקים את בשרו, והוא היה מקבל עול מלכות שמים, ובאותם ימים דברו איתו תלמידיו. אבל ביום שבו נפטר, שהוא יום הכיפורים, לא היו איתו תלמידיו, כמסופר במדרש משלי (פ"ט ס' ב) שאלוהו הנביא בא להודיע לרבי יהושע הגרסי על מותו של רבי עקיבא.

אמר להן רבי אליעזר הגדול, תמיה אני אם ימותו מיתת עצמן, אמר לו רבי עקיבא שלי מהו, אמר לו שלך קשה משלהן

ובספר "סוד ה'" הביא את ספר "שירי מצוה", להגה"צ רבי בנימין אליהו מזאלשין על צוואת רבי אליעזר הגדול להורקנום בנו, (המובא בספר שבט מוסר פרק ט"ז), שביאר שכל דברי רבי אליעזר הגדול היו עמוקים על פי הסוד, ומה שאיתא בגמרא סנהדרין (דף סה.), וז"ל: והתניא כשחלה ר' אליעזר נכנסו ר' עקיבא וחביריו לבקרו... אמר להן למה באתם, אמרו לו ללמוד תורה באנו, אמר להן ועד עכשיו למה לא באתם, אמרו לו לא היה לנו פנאי, אמר להן תמיה אני, אם ימותו מיתת עצמן, אמר לו רבי עקיבא שלי מהו נכלומר באיזה מיתה ימותו, אמר לו שלך קשה משלהן... אמר להן הוא טהור, ויצאה נשמתו בטהרה, עיי"ש.

אם היה רבי עקיבא לומד סתרי תורה אצל רבי אליעזר הגדול, והיה מלמדם לכ"ד אלף תלמידיו, אז היו כולם באחדות אמיתי, ולא היו מתים, ולא הייתה הגזירה

מובן שכל הקפידה היית מפני שלא למד ולימד את תורת רבו רבי אליעזר שהייתה על פי הסוד, ועל כן קיבל עונש חמור כזה, שרבי עקיבא היה יכול לקבל את כל תורת הסוד וללמד את בני ישראל. וכן כתב הגה"ק מהרצ"א מדינוב בהוספותיו לספר סוד מרע ועשה טוב, וזת"ד: ואין לנו כוח כירור ניצוצי הקדושה כמו כוח לימוד הזוה"ק, ומובא בשם האריז"ל, שגם הרשב"י ורבי אלעזר בנו היו בכלל עשרה הרוגי מלכות, והראיה לזה שברח מפני הקיסר שרצה להורגו, והלך הוא ורבי אלעזר בנו להמערה, והיו צריכים הרשב"י ובנו לעשות התיקון במסירות נפשם להריגה כמו רבי עקיבא רבו של רשב"י, ולהעביר הסיגים והקמטונים והרולים מן השדה אשר ברכו ה'. ומסיים שם (בספר סוד ה') שאם רבי עקיבא היה לומד סתרי תורה אצל רבי אליעזר הגדול, והיה מלמדם לכ"ד אלף תלמידיו, אז היו כולם באחדות אמיתי, ולא היו מתים, (וגם היו ניצלים מגזירת עשרה הרוגי מלכות – כמו רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר שניצלו), כי בין לומדי תורת הסוד אין, לא שנאה, ולא קנאה, ולא תחרות, אלא כולם באהבה ואחדות גמור, כמו שאמר הרשב"י בזוהר (פרשת נשא – דף קכ"ח ע"א): **חַדִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (חֲבֻקָּק ג) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרֵאתִי.** (אמר) (קכ"ח ע"ב) **הֵתָם יְאוֹת הָהוּ לְמַהוּ דְחִיל. אֲנִן פְּחֻכְבוֹתָא תְלִיָא מְלֵתָא, דְּכְתִיב, (דברים ו) וְאֶהְבֶּתְ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ, וְכְתִיב (דברים ז) מֵאֶהְבֶּת יְיָ אֶתְכֶם, וְכְתִיב (מלאכי א) אֶהְבֶּתִי אֶתְכֶם וְגו'.**

ובלשון הקודש: **שְׁמַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (חֲבֻקָּק ג) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרֵאתִי. שֶׁם רְאוּי לְהִיֹּת יְרֵא. אֲנִנו פְּחֻכְבוֹת תְּלוּי הַדְּבָר, שְׁכְתוּב (דברים ו) וְאֶהְבֶּתְ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, וְכְתוּב (שם ז) מֵאֶהְבֶּת ה' אֶתְכֶם, וְכְתוּב (מלאכי א) אֶהְבֶּתִי אֶתְכֶם וְגו'.**

אם אינך מלמדני תצטרך למות על קידוש ה', כי אי אפשר לעשות התיקון אלא על ידי לימוד תורת הסוד

ובגמרא פסחים (דף קיב.): חמשה דברים צוה רבי עקיבא את רבי שמעון בן יוחי כשהיה חבוש בבית האסורים, אמר [רשב"י] לו [לרבי עקיבא] רבי למדני תורה, אמר איני מלמדך, אמר לו אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות, אמר לו בני יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק, אמר לו וזמי בסכנה, והלא עגל בסכנה, אמר לו אם בקשת ליחנק היתלה באילן גדול, עכ"ל. ורואים שרבי עקיבא חשש ללמדו כשהיה עשרים שנה בבית האסורים, ועל זה אמר לו רבי שמעון אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות, יש לבאר על על פי כתבי האריז"ל שאין הכוונה למלכות כאן מלכות הרשעה, אלא למדת מלכות שבמיתה על קידוש השם נקרא, שנמסר למידת מלכות העליונה, וזה כוונתו שאם אינך מלמדני תצטרך למות על קידוש ה', כי אי אפשר לעשות התיקון אלא על ידי לימוד תורת הסוד, (סוד ה'). – מהסיפור הזה אנחנו לומדים, כי אם רבי עקיבא היה לומד אצלו סודות התורה, היה יכול להינצל מלהיות בעשרה הרוגי מלכות, כמו רבי שמעון בר יוחאי ע"ה, וזה מה שאמר לו רבי אליעזר תמה אני וכו', כי לימוד תורת הסוד יותר גבוה מליהרג על קידוש ה', כי כל תורת הסוד הוא שיחיו ולא ימותו, לא רק הוא, אלא מכפר ומציל את כל ישראל, כמו שכתב בזוהר הקדוש: עוֹד אָמַר אֱלִיָּהוּ זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה לְרַבִּי שְׁמֵעוֹן: בְּהַאי סֵפֶר הַזֶּהר יִתְפָּרֵקוֹן מִן גְּלוּתָא בְּדִתְגְּלוּתָא בְּדָרָא בְּתַרְאָה. עוֹד בְּדָף קכ"ד: לְשׁוֹן מִשָּׁה רַבִּינוּ לְרַבִּי שְׁמֵעוֹן. וְהַמְשָׁבְיִלִּים יִזְחִירוּ בְּזֶהר הַרְקִיעַ בְּהַאי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיָּהוּ סֵפֶר הַזֶּהר בְּאִילָין לֹא צָרִיךְ נְסִיזוֹן – רְצָה לִזְמַר: בִּי תְלוּמָד בְּסֵפֶר הַזֶּהר לֹא יִסְבַּל חֲבָלֵי מְשִׁיחַ וּבְגִין דִּישְׂרָאֵל עֲתִידִין לְמַטְעַם מְאִילָנָא דְחַיִּי דָּא הוּא סֵפֶר הַזֶּהר יִפְקוֹן בֵּיהּ מְגֻלּוּתָא בְּרַחֲמֵי.

ועל כן לא מספיק ללמוד לעצמו, אלא צריך לזכות את הרבים וללמד ולהשמיע לכל ישראל! כי תורת הסוד נועדה להתגלות וללמד את הרבים בדור האחרון למען הכינו את העולם לקראת תורתו של משיח והגאולה שלימה, וכמבואר בשל"ה הקדוש.

כל הגאולה תלויה בעסק החכמה הזאת

ובספר דגל מחנה אפרים (פרשת שמיני) כתב, וז"ל: וזהו דרש דרש משה, היינו כשיתגלה (כי בכל דור ודור יש בחינת משה, ואיתא דרבי שמעון בן יוחאי היה בחינת משה), וידרוש מה שדרש כבר משה, היינו רבי שמעון בן יוחאי, ספר הזוהר, אז והנה שורף, הינו שיתבטלו כל הקליפות וממילא יהיה הגאולה שיכנה במהרה כימינו אמן סלה ועד. וגם על ידי החיבור ההוא יהיה בטול הקליפות וקלות הגלות והשבתת הקטרוגים (חסד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד). הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחור ועכוב בנין בית מקדשנו ותפארתנו (הקדמת הרב חיים ויטאל לעין חיים).

על כן, יהודים יקרים, תנו לימוד לשם שמים, הקריבו מדקותיכם למען השכינה הקדושה, לעשות נחת רוח ליוצרינו, לגרום לפדות נפשנו, ונלך כולנו כאחד יחד לקבל את אור פני מלך המשיח במהרה כימינו אמן.

מחידושי הגאון המקובל מוהר"ר דוד לוריא זיע"א קונטרס עמק הברכה

רבי אליעזר מלמד לבנו ולרבי עקיבא סודות התורה

וכן בזהר ריש פרשת וירא במדרש הנעלם (צח). אמרו דאותיב לימיניה הורקנום בריה, והוי מגלי ליה עמיקתא ומסתרתא כו', קיבל מיניה קפ"ט רזין עילאין כו', אמר ליה רבי עקיבא אוליף לי אורייתא, ופתח רבי אליעזר במרכבה כו', ואוליף ליה שלש מאות הלכות פסוקות כבהרת עזה, ורי"ו טעמי דפסוקי שיר השירים כו'. הרי שלמדו ממנו הרבה תורה באותה שעה נואם היה מוחרם, אף לבנו הורקנום היה אסור לו לשנות, אף על פי שלענין לישיב בד' אמות כתבו הפוסקים דבניו ובני ביתו מותרין, ועוד אמרו שם (צט). א"ר יצחק כל יומיו דרבי אליעזר הוי נהירא שמעתתא מפומי כיומא דאתיהיבת בטורא דסיני כו', ומלשון כל יומיו משמע שלא היה נמנע מללמד כל ימיו אלא שלא נכנס לבית המדרש ולא לימד תורה ברבים משברכהו, כמו שיתבאר לקמן אות י"ט בס"ד.

(מהקטע הנזכר רואים שרבי אליעזר לימד לבנו הורקנום ולתלמידו רבי עקיבא סודות התורה ורזין עלאין).

היה מלמד לתלמידיו גם לאחר שברכהו

ובפרק ד' דברכות (כה:): כשחלה רבי אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו ואמרו לו רבינו, למדנו אורחות חיים כו', ומשמע באבות דרבי נתן (פרק י"ט משנה ד'), שזה היה חולי שמת בה רבי אליעזר, דקתני עלה הא דאמר רבי אלעזר בן עזריה המשה דברים למדנו ממנו בשעת מיתה שהבאתי לעיל בסמוך, ואף על פי כן בקשו ממנו שילמדם.

בקונטרס שם האחד אליעזר:

רבי אליעזר נשמת ראובן בן יעקב

ואמרו על רבי אליעזר שם האחד המיוחד, כי הוא נתייחד בין גדולי התנאים הראשונים, להיות יסוד תורה שבעל פה יסוד המשנה ויסוד הקבלה כמו שיתבאר לקמן אי"ה, וגדלוהו בשם טוב לקרותו בשם רבי אליעזר הגדול, אף כי לא נמצא עוד תנא אחר שנקרא רבי

אליעזר ביו"ד סתם, בכדי שיהיה צריך להזכירו לסימנא מהם בשם הגדול [כי רבי אליעזר בן יעקב, ורבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי שנקראו ביו"ד לא נזכרו בשום מקום בסתם, רק בשם אבותיהם גם כן], אלא שפירשו הטעם בדרוש הרוגי אמונה (הנדפס סוף ספר הכוונות), וכן הגר"א בפירושו ההיכלות שמפני שהיה בו נשמת ראובן כמו שכתבו בזוהר חדש (ע"ב. סוף איכה), בר חד דאיהו ראובן וכו', על דיהב עיטא למירמי לבירא אתפיים איהו בבירא, ואשתזיב ודא איהו רבי אליעזר הגדול כד תפשוהו למינות ויהבוהו בבירא ואשתזיב נשמתא דראובן, עד כאן.

והיינו עובדא דפ"ק דע"ז (טו); ותוספתא סוף פ"ב דחולין, וקוחלת רבא פ"א פ"ט) ברבי אליעזר הגדול שנתפס למינות וניצול [ודלא כעמק המלך שער עולם התוהו פס"ז שהביא הנוסחא רבי אליעזר בן פרטא, כד תפשוהו למינות ופירשה, שהוא עובדא דרבי אליעזר בן פרטא (שם ט"ז):] ונוסחא משובשת נודמנה לו, ולכן נקרא גדול, על שם ראובן הכבוד גדול אחים. [והדברים מכוונים למה שכתוב במגלה עמוקות (אופן ע"ב) שרבי אליעזר נשמתו בחדש, ועליו רמז משה, "את גדלך" שהראהו הקב"ה נשמת רבי אליעזר עיין שם, והוא נשמת ראובן כמו שכתוב בזוהר ויצא (קנ"ג):] ופרשת ויחי (רל"ה): ועי' בלק"ת ויצא, ובפירושו הגר"א לספרא דצניעותא פ"ק (ט"ז ד') בארוכה, וזהו לשון הגדול, לרמוז שהוא ממדת הגדולה].

תיקן גם את הטא ראובן עם בלהה

ויש לבאר, שלבד הטא מכירת יוסף של ראובן דארמי לבירא שתיקן רבי אליעזר במה שנתפס, הנה תיקן רבי אליעזר גם כן הטא ראובן בבלחה [דהכי סבירא ליה לרבי אליעזר (סוף פ"ז דשבת נז):] ובבראשית רבא דראובן הטא, והוא כמו שכתוב באבות דרבי נתן פרק ט"ז, אל תתמה על יוסף הצדיק (שעמד בנסיון אשת אדוניו) שהרי מעשה דרבי צדוק גדול ממנו כו', ואל תתמה על רבי צדוק שהרי מעשה דרבי עקיבא גדול הימנו כו', ואל תתמה על רבי עקיבא שהרי מעשה רבי אליעזר גדול הימנו שגידל את בת אחותו י"ג שנה עמו במטה [אולי חשב שמוא יש בביתו מאנשים שאינם מהוגנים, וכעובדא דההוא חסיד בפרק מפנין (קכ"ז):] שאמר שמוא תלמיד שאינו בדוק כו',] עד שבאו לה סימנין וקידשה עד כאן, הרי ששנו כאן באבות דרבי נתן נסיון זה דרבי אליעזר שכבש יצרו י"ג שנה שהיתה עמו במטה לנסיון הגדול שבגדולים משל יוסף, ונתכוון לתקן בזה, פחו כמים של ראובן, ובירושלמי דיבמות (פרק י"ג הלכה ב') אמרו, שאמו דחקה אותו שישאנה, אולי היה באמו ניצוץ בלהה (אשת יעקב אבינו שהיא כאמו) והמתין כל כך לישאנה עד שדחקה אמו שישאנה בהיתר.

הוא הפותח והוא הסוגר את ש"ס המשניות – עיקר תורה שבעל פה מסוד לנו מרבי אליעזר בן הורקנוס

והן הן עיקרי מקבלי ומסדרי תורה שבעל פה לפנינו, ועל כן תנא בספרי (שופטים פסקא קפ"ח), "לא תסיג גבול עולם", שלא תחליף דברי רבי אליעזר לדברי רבי יהושע כו', ובאבות דרבי נתן (פ"ג) לשקוד על דלתי תורתך, חובה לאדם שישמש ג' תלמידי חכמים כגון רבי

אליעזר ורבי יהושע ורבי עקיבא, ורבי אליעזר גדול מכולן אף מרבי יהושע לענין זה, וסימן לדבר שרבי אליעזר נזכר במשנה קרוב לכפליים פעמים נגד רבי יהושע, ולא עוד אלא שהוא הפותח תחלה במשנת ברכות, ואף להך לישנא בש"ס דברכות דרישא סתמא היא, ולא רבי אליעזר היא, מכל מקום בא זכרו ראשונה לשאר כל התנאים [וכל מקום אח"כ שכתב בספר יוחסין זה לשבח, שהוא הראשון שנזכר שמו במשנה], ונראה שגם הוא הסוגר, שהתם רבי מסכת עוקצין במשנה דכוורת דבורים שנחלקו בה רבי אליעזר וחכמים אע"פ שכבר נשנית בשביעית, אך ורק בכדי לחתום המשנה בדבריו ושמו של רבי אליעזר, ואגבן הוא שהובא מלתיה דבית שמאי ובית הלל בדבש, מאימתי מטמא משום משקה, אגב כוורת דבורים דקתני [וגם בכלל הא דב"ש אפשר הוי גם רבי אליעזר דשמותי הוא סובר כב"ש, ועיין בב"ב (פ.) בזה], וזה שאצלנו מסים המשנה בדברי רבי שמעון בן הלפתא ורבי יהושע בן לוי, כבר כתבו המפרשים, שהוא הוספה בכדי לסיים בדבר טוב [ועיין מה שכתבתי בהגהותיי לבמ"ר פי"ג], ולא עוד אלא שעיקר תורתו של רבי עקיבא שאליביה נסדרו כלהו תורה שבעל פה כדאיתא בסנהדרין (פ"א). וכלהו אליבא דרבי עקיבא, עיקר תורתו מרבי אליעזר [אע"פ שלמד גם אצל רבי יהושע, מכל מקום מצאנו ביותר בש"ס שמפלפל רבי עקיבא עם רבי אליעזר רבו ממה שנמצאהו עם רבי יהושע].

רבי אליעזר נשמת ראובן לימד את רבי עקיבא שהוא נשמת יששכר – לפי שראובן גרם להוליד את יששכר שישבטו למדו תורה

ויש לכיין הדבר לפי מה שביארנו לעיל שהוא נשמת ראובן, שלכן רבי עקיבא שהוא נשמת יששכר, האיר בתורתו על ידי רבי אליעזר, כמו כל עיקר לידת יששכר בסבת ראובן שהוא מצא הדודאים, ונתן השם ללאה אמו בשכרן, את יששכר, ואף מדרשי התורה [שהוא מכילתא ספרא וספרי כמ"ש רש"י בכמה מקומות] מסוים בדברי רבי אליעזר בספרי, ואפשר גם תחלתו דהיינו המכילתא באותה מכילתא שסודרה מתלמידי רבי עקיבא דהיינו מכילתא דרשב"י שהביא הרמב"ן בפירושו התורה בכמה מקומות וש"מ, היתה ההתחלה גם כן בדברי רבי אליעזר [והמכילתא שלנו הוא דרבי ישמעאל שלא קיבל מרבי אליעזר אלא מרבי נחוניא בן הקנה (ומה שאמרו קצת שרבי ישמעאל קיבל מרבי עקיבא, אינו נכון, וכבר השיג היוחסין על זה), לכן אינה מתחלת בדברי רבי אליעזר]. ולהורות דכל הני שאליבא דרבי עקיבא, מיצוי מדותיו של רבי אליעזר הן שקיבלם רבי עקיבא ממנו, וחזר ושנאן לתלמידיו.

יסוד תורת הקבלה הוא מרבי אליעזר בן הורקנוס – וכל דבריו מכוונים כדברי הזוה"ק ודברי האריז"ל

ולא זו בלבד במשנה הוא אבי המשנה, אלא אף בסתרי המרכבה הוא רבי אליעזר יסוד הקבלה, ומצאתי בהקדמת ספר ברית מנוחה שכתב שרבי יוחנן בן זכאי ויונתן בן עוזיאל מסרו סודות התורה לרבי אליעזר, ובזוהר תולדות (קמה). אמרו דרבי יוחנן בן זכאי הוי אמר שלש מאות הלכות פסקות ברזא דחכמתא עילאה, בפסוק "ושם אשתו מהיטבאל" ולא גלי לון אלא לרבי אליעזר דהוי עמיה [ועיין לקמן אות ה' בהגהה בזה]. הרי אף על פי שהיה ריב"ז מושב לרבי אליעזר בן עזריא במעין המתגבר מכל תלמידיו, בכל זאת סתרי תורה

אלו מסרן לרבי אליעזר בן הורקנוס [ואף בהתחילת דהגיגה (י"ד ע"ב) שרצה רבי אליעזר בן ערך, במרכבה לפני ריב"ז, מצאתי בפרש"י ריש קהלת שהראה גורם בה רבי אליעזר בן הורקנוס עיי"ש], והוא מטעם שכתבתי לעיל דריב"ז צפה ברוח הקודש שביד רבי אליעזר בן הורקנוס בור סיד שאין מאבד טפה, הוא שיתקיים למודו, וממנו תצא תורה לישראל, ומרבי אליעזר בן עזריא תשכה, ויחזירוהו חבריו לו [ואפשר אם לא היה מוסרן רק לרבי אליעזר בן ערך, אז אחר כך כששכח לימודו, אף אם היו חבריו מבקשין רחמים דליהדר תלמודיה, לא הוי הדר ליה סתרי תורה אלו שהיו נעלמין מחבריו. ולמעם זה יתיישב, אף לפי מה שכתוב בזוהר חדש בראשית במדרש הנעלם (ט' א.)]. דהני שלש מאות הלכות מסר לרבי אליעזר בן ערך ורבי אליעזר בן הורקנוס דהוי עסקי עמיה במרכבה, כי אף שמסר לרבי אליעזר בן ערך, הוצרך למסור לרבי אליעזר בן הורקנוס בכדי שאחר זה כשישכח רבי אליעזר בן עזריא ימסרם לו רבי אליעזר בן הורקנוס^[2]]. ורבי אליעזר הוא שמסרה לרבי עקיבא, ורבי עקיבא לרבי שמעון וחביריו [ובהקדמת ברית מנוחה שם כתוב רבי עקיבא לרבי יהודה הנשיא, ומרבי יהודה הנשיא בא ליד רבי שמעון וטעות סופר הוא, וצריך לומר להיפוך רבי עקיבא לרבי שמעון ומרבי שמעון בא ליד רבי יהודה הנשיא], ונמצינו למדין, שאף דברי קבלתו של רבי שמעון בזוהר ותיקונין, יסודן מקבלתו של רבי אליעזר, וקרובין דבריהן להיות שוין ברמזיהן במקומות הרבה, וגדולי המקובלים הראשונים ז"ל שלא נגלה בימיהם ספר הזוהר כמו הרמב"ן ותלמידיו, ורבינו בחיי, ורבי טודרוס הלוי באוצר הכבוד, היו משתמשין לאור מאמרי הפרקי רבי אליעזר במקום הזוהר, ואף הריקאנטי והר"מ בן גבאי, בעל עה"ק, שכבר נגלה בימיהן ספר הזוהר, בכל זאת בהיותן שותי מימי רבותיהן הרמב"ן ותלמידיו, לא זזו ידן מלחבב דברי הפרקי רבי אליעזר להביאן תמיד יחד עם ספר הזוהר, ולכן טרחתי במעט ידיעתי לרמוז ולעורר המעיין במקומות הרבה, איך שעניני הפרקי רבי אליעזר מכוונין בענינים אלו עם דברי הזוהר, ואף לפי עניית דעתי עם דברי האר"י ותלמידיו, ומי שהננו ה' דעת קדושים, יוסף לקח בזה למצוא גנזי אוצרות חכמה בקרבנו.

רק בזמן הברייתא נתודע להם גדולתו של רבי אליעזר – שהגדיל על כל תלמידי רבי יוחנן בן זכאי

ולפי הטעם שכתבתי על קריאתו בשם רבי אליעזר הגדול, על שהגדיל על כל תלמידי ריב"ז, והגדיל לעשות להרביץ ולהעמיד תורה בישראל על ידי תלמידיו, בזה יתכן מה שלא נזכר בשם זה רבי אליעזר הגדול בשום מקום במשניות [רק בשלהי סוטה, אשר אינו מעיקר המשנה כמו שכתוב בתוספות יום טוב שם עיי"ש], אלא שבמשנה בירושלמי ישנו גם כן] רק בברייתות, כי במשנה שעיקרה נסדרה בימי התנאים הראשונים רבי עקיבא ותלמידיו, אפשר עדיין לא נתברר זה כל כך עד ימי סידור הברייתות, שאז ראו כל מעשה תקפו

[ב] הגהה: ויש לפרש שזהו שאמרו באדר"ן (פרק י"ד) שאמר ריב"ז על רבי אליעזר ב' משלים, בור סיד שאינו מאבד טפה, וקנקן זפותה שמשמרת את יינה, שמשל הכור עם המים הוא על נגלות התורה, שנמשלה למים להשקות לכל צמא בגלוי לכל, ומשל

היין על נסתרות התורה כמו שאמר הגר"א בפירוש התורה ובמשלי בכמה מקומות שנמשלו ליין שהוא סתום וכנוס בענביו, ואינו מתגלה אלא על ידי דריכה להפרישו מקליפותיו החרצנים וזנים, ורמז ריב"ז ששניהם לא נתקיימו אלא ברבי אליעזר על מכונם.

וגבורתו, שראו שרבי פתח וחתם בו המשניות, ושכל המשנה מדברי רבי אליעזר ותלמידיו ותלמידי תלמידיו, אז גדלוהו בשם טוב הגדול.

... ואפשר ששלש מאות הלכות פסוקות אלו, הן הן משורש שלש מאות הלכות פסוקות שהזכירו בזוהר תולדות (קמ"ה ע"ב), דהוי רבי יוחנן בן זכאי אמר ברזא דחכמתא עילאה בפסוק "ושם אשתו מהיטבאל" וגומר, ולא גלי לון אלא לרבי אליעזר, וכן הוא בזוהר בראשית-פרשת וירא (דף צט ע"א):

לְמִד בְּבִהְרַת עֵזָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הַלְכוֹת פְּסוּקוֹת, וְלִמַּד אוֹתוֹ מֵאוֹתָם וְשִׁשָּׁה עֶשְׂרֵי טַעְמִים שֶׁל פְּסוּקֵי שִׁיר הַשִּׁירִים

וְאוֹלֵיף בְּבִהְרַת עֵזָה תְּלַת מֵאוֹת הַלְכוֹת פְּסוּקוֹת, וְאוֹלֵיף לִיה רִי"ו טַעְמִים דְּפְסוּקֵי דְשִׁיר הַשִּׁירִים. וְהוּוּ עֵינְוֵי דְרַבִּי עֲקִיבָא נְחֵתִין מֵיָא. וְאַתְחִזֵּר אֲשָׁא פְקֻדְמִיתָא. כַּד מְטָא לְהַאי פְּסוּקָא (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) סְמִכּוֹנֵי בְּאֲשִׁישׁוֹת רְפְדוֹנֵי בְּתַפּוּחִים כִּי חוֹלֵת אֶחְבָּה אֲנִי, לֹא יָכִיל לְמַסְבֵּל רַבִּי עֲקִיבָא וְאָרִים קָלִיָּה בְּכַבְּיִתָא וְנָעִי וְלֹא הוּוּ מְמַלֵּל מִדְּחִילוֹ דְשְׂכִינְתָא דְהוֹת תַּמּוֹן.

לשון הקודש: ולמד בבִּהְרַת עֵזָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הַלְכוֹת פְּסוּקוֹת, וְלִמַּד אוֹתוֹ מֵאוֹתָם וְשִׁשָּׁה עֶשְׂרֵי טַעְמִים שֶׁל פְּסוּקֵי שִׁיר הַשִּׁירִים, וְהוּוּ עֵינְוֵי רַבִּי עֲקִיבָא זוֹלָגוֹת דְּמַעוֹת, וְחִזְרָה הָאִשׁ בְּתַחֲלָתָהּ. בְּשֶׁהִנִּיעַ לְפָסוּק (שִׁיר ב) סְמִכּוֹנֵי בְּאֲשִׁישׁוֹת רְפְדוֹנֵי בְּתַפּוּחִים כִּי חוֹלֵת אֶחְבָּה אֲנִי, לֹא יָכִיל רַבִּי עֲקִיבָא לְסַבֵּל, וְהָרִים קוֹלוֹ בְּכַבְּיָתָהּ. וְהָרִים קוֹלוֹ וְלֹא הָיָה מוֹדַבֵּר מִיִּרְאֵת הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיָּתָה שָׁם.

הוֹרָה לוֹ כָּל עֲמֻקּוֹת וְסוּדוֹת עֲלִיוֹנִים שֶׁהָיוּ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים – יֵצֵא רַבִּי עֲקִיבָא וּבָכָה, וְנִבְעוּ עֵינָיו מִיָּם, וְהָיָה אוֹמֵר, וַי רַבִּי! וַי רַבִּי! שֶׁהָעוֹלָם נִשְׁאַר יְתוֹם מִמֶּךָ

אוֹרֵי לִיה כָּל עֲמֻקּוֹתָא וְרוֹזִין עֲלֵאִין דְּהוּוּ בִּיה בְּשִׁיר הַשִּׁירִים. וְאוֹמֵי לִיה אוֹמָאָה דְּלֹא לִישְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוּם חַד פְּסוּק מִנִּיה כִּי הֵיכִי דְלֹא לִיחְרִיב עֲלֵמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ בְּנִינְיָה. וְלֹא כְּעֵי קַמִּיָּה דִּישְׁתַּמְשׁוֹן בִּיה (דף צט ע"א) בְּרִייתֵי מוֹסְגִיאוֹת קְדוּשָׁתָא דְאִית בִּיה. לְבַתֵּר נִפִּיק רַבִּי עֲקִיבָא וְנָעִי וְנִבְעִין עֵינְוֵי מֵיָא, וְחָרָה אִמְרָה, וַי רַבִּי, וַי רַבִּי, דְּאֲשַׁתָּאָר עֲלֵמָא יְתוֹם מִנֶּךָ. עֲאֵלוּ כָּל שְׂאָר חַבִּימָא גְבִיָּה וְשִׁאֵלוּ לִיה וְאַתִּיב לְחוּן.

לשון הקודש: הוֹרָה לוֹ כָּל עֲמֻקּוֹת וְסוּדוֹת עֲלִיוֹנִים שֶׁהָיוּ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, וְהִשְׁבִּיעוּ שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא יִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוּם פְּסוּק מִמֶּנּוּ, כִּדִּי שֶׁחֲקַבְּ"ה לֹא יִחְרִיב אֶת הָעוֹלָם בְּגִלְלוֹ, וְלֹא רוּצָה לְפָנָיו שֶׁתִּבְרִיֹת יִשְׁתַּמְשׁוּ בוֹ מִרַב הַקְּדוּשָׁה שֶׁיֵּשׁ בוֹ. אַחַר יֵצֵא רַבִּי עֲקִיבָא וּבָכָה, וְנִבְעוּ עֵינָיו מִיָּם, וְהָיָה אוֹמֵר, וַי רַבִּי! וַי רַבִּי! שֶׁהָעוֹלָם נִשְׁאַר יְתוֹם מִמֶּךָ. נִכְנְסוּ אֵלָיו כָּל שְׂאָר הַחֲכָמִים, וְשִׁאֵלוּ אוֹתוֹ, וְהִשִּׁיב לָהֶם.

כל ימי רבי אליעזר היתה השמועה מאירה מפיו כיום שנתנה בהר סיני

הנה דחיק ליה (שעתא) לרבי אליעזר, אפיק תרי דרועי ושונינון על
לפיה. פתח ואמר, אי עלמא עלמא עלמא עלמא, חזרת לאעלא ולאגנא מן תתאה
כל נהירו ובוצינא. ווי לבון תרי דרעי ווי לבון תרי תורות דישתכחון יומא
דין מן עלמא. דאמר רבי יצחק כל יומי דרבי אליעזר הנה נהירא שמועתא
מפומיה כיומא דאתיהיבת בטורא דסיני.

לשון הקודש: היתה הדוקה לו [השעה] לרבי אליעזר. הוציא שתי זרועותיו ושם אותם
על לבו. פתח ואמר, אזי העולם, העולם העליון חוזר להתכנס ולהגנו מן התחתון כל אור
ומאור. אזי לכם שתי זרועות, אזי לכם שתי תורות שיהיו נשפכים היום הזה מן העולם.
שאמר רבי יצחק, כל ימי רבי אליעזר היתה השמועה מאירה מפיו כיום שנתנה בהר סיני.

שאלו יהיו כל בני אנוש של העולם סופרים, לא יוכלו לכתב, ולא חסרו תלמידי מחכמתי

אמר אורייתא (סברית גמרא) גמריית וחקמתא סברית ושמוישא עבדית.
דאלו יהון כל בני אינשא דעלמא סופרים לא יכלין למכתב ולא חסרי תלמידי
מחכמתי אלא ככחלא בעינא ואנא מרבתי אלא כמאן דשתי בימא. ולא
היה, אלא למיתן טיבותא לרבוהי יתיר מניה.

לשון הקודש: אמר, תורה [למדתי וגמרא] הבנתי וחקמה למדתי ושמויש עשיתי, שאלו
יהיו כל בני אנוש של העולם סופרים, לא יוכלו לכתב, ולא חסרו תלמידי מחכמתי אלא
כמכחול בעיין, ואני מרבתי אלא כמי ששותה בים. ולא היה אלא להחזיק טובה לרבתי
יותר ממנו.

שמים שמים, אמרו לשמש וללבנה, שהאור שהיה מאיר יותר מהם הרי נחשף

והיו שאלין מניה כהוא סנדלא דיבום עד דנפק נשמתיה ואמר טהור.
ולא הנה תמו רבי עקיבא. בד נפק שבתא אשכחיה רבי עקיבא דמית, פזע
מאניה ונריר כל בשריה ודמא נחית ונגיד על דיומניה. הנה צוה ודבכי, נפק
לברא ואמר, שמיא שמיא, אמרו ולסיחרא לשמשא דנחירוהא דחות נחיר
יתיר מנהון הא אתחשף.

לשון הקודש: והיו שואלים ממנו באותו סנדל של יבום, עד שיצאה נשמתו ואמר טהור.
ולא היה שם רבי עקיבא. כשיצאה השבת, מצא אותו רבי עקיבא שמת. קרע בגדו ושרט
כל בשרו, ודם ירד ונמשך על זקנו. היה צווח ודבכה. יצא החוצה ואמר: שמים שמים, אמרו
לשמש וללבנה, שהאור שהיה מאיר יותר מהם הרי נחשף.

בְּשִׁעָה שֶׁנִּשְׁמַת הַצְּדִיק רוֹצֵה לְצֵאתָ – שְׂמִיחָה, וְהַצְּדִיק בְּטוּחַ בְּמִיתָתוֹ כְּדִי לְקַבֵּל שְׂכָרוֹ

(דף צט ע"ב) אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּשִׁעָה שֶׁנִּשְׁמַת הַצְּדִיק רוֹצֵה לְצֵאתָ שְׂמִיחָה וְהַצְּדִיק בְּטוּחַ בְּמִיתָתוֹ כְּדִי לְקַבֵּל שְׂכָרוֹ, הֲדָא הוּא דְכָתִיב, וַיֵּרָא וַיִּרְץ לְקִרְאתָם. בְּשִׂמְחָה, לְקַבֵּל פְּנִיָּהֶם. מֵאֵי זֶה מְקוֹם, מִפְּתַח הָאֵהָל כְּדָקָא אֲמַרְנָו. וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה לְגַבֵּי שְׂכִינָתָה.

לשון הקודש: אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּשִׁעָה שֶׁנִּשְׁמַת הַצְּדִיק רוֹצֵה לְצֵאתָ – שְׂמִיחָה, וְהַצְּדִיק בְּטוּחַ בְּמִיתָתוֹ כְּדִי לְקַבֵּל שְׂכָרוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוּב וַיֵּרָא וַיִּרְץ לְקִרְאתָם, בְּשִׂמְחָה לְקַבֵּל פְּנִיָּהֶם. מֵאִיזָה מְקוֹם? מִפְּתַח הָאֵהָל, כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנָו. וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה – אֶל הַשְּׂכִינָה.

מכאן רואים שרבי עקיבא הוא שקיבל סודות שיר השירים מרבי אליעזר.

ובענין הפלגת גדולת חכמתו ומעשיו כתב היוחסין וז"ל: ורבה מלספור חכמתו ומדותיו שאם היו השמים גזילים וכל עצי הלבנון קולמסים ומי הים דיו לא יספיקו לחכמתו עכ"ל.

למד בכל דבר כמה מאות הלכות

בסוף פרק ז' דסנהדרין (שם) שאמר רבי אליעזר בשעת פטירתו, אוי לכם שתי זרועותי שהן כשני ספרי תורה שנגללין [ובזוהר וירא במדרש הנעלם (צט)]. הלשון: וי לכוּן תרין דרועי וי לכוּן תרין תורות דישתכחוּן יומא דין כו', משמע שרצונו לומר תורה שבכתב ותורה שבעל פה, וללשון הש"ס כשני ספרי תורה וכן באבות דרבי נתן (פרק כ"ה) כב' [שני] ספרי תורה לא משמע כן] ^[א] ובאדר"ן שם ושיר השירים שם שאמר: אם יהיו כל הימים דיו ואגמים קולמסין ושמים וארץ מגילות וכל בני אדם לבלרין, אין מספיקין לכתוב תורה שלמדתי, ואני לא חסרתיה (ופירוש בהגהותיי שם בס"ד שרצונו לומר שתלמידיו לא חסרוה ממנו שלא למדו כי אם מעט, וכעין מה שאמרו בסנהדרין ואדר"ן וזוהר שם שאמר לא חסרוני תלמידי אלא כמכחול בשפופרת), אלא כאדם שמטביל זכרות מכחול בים (ועיין במסכת סופרים פרק ט"ו ובילקוט בראשית סוף רמז כ') שכן אמר ריב"ז, ולא עוד אלא שאני שונה שלש מאות הלכות בבחרת עזה, ולא היה אדם ששאלני בהם מעולם, ובאדר"ן שם ובמדרש הנעלם שם (צ"ח:) אמרו, שבשעת פטירתו לימדם להם, ואמר שם, ואזל אשא, ואוליף בבחרת עזה שלש מאות הלכות פסוקות [הגה"ה ואפשר ש' הלכות פסוקות אלו, הן משרש הלכות פסוקות שהזכירו בזוהר תולדות (קמ"ה:)] דהוי רבי יוחנן בן זכאי אמר ברזא דחכמתא עילאה בפסוק "ושם אשתו מהיטבאל" וגו' ולא גלי לון אלא לר"א, וכ"ה בז"ח בראשית (ט' א') (ושם אי' דגלי לון לר"א ולר"א בן ערך), דלשון הלכות פסוקות משמע דתלי בהון הלכות פסקא דדינא,

ריב"ז, שיכול לומר דברי תורה יותר ממה שקיבלו מסיני, וזה שכתוב במדרש הנעלם וירא [שם] כל יומיו דרבי אליעזר הוי שמעתא נהירא מפומיה כיומא דאתיהיבת מטורא דסיני], וזה שישב עליו דומה לארון הברית, [ועיקר הענין מכיון למה שכתוב בספר סוד הגלגולים שנשמתו ביסוד דאבא או דז"א, עיי"ש].

[ג] הגהה: וזה שאמרו עליו שלחי סוטה, משמת רבי אליעזר נגנו ספר תורה עיי"ש בפרש"י, ובפרק חלק (ק"א). שאמרו עליו תלמידיו כשחלה, אפשר ספר תורה שרוי בצער ולא נבכה, ובריש שיר השירים שאמר רבי יהושע על האבן שהיה יושב עליו רבי אליעזר בבית המדרש, האבן הזאת דומה להר סיני והוא כמו שאמר בפרקי רבי אליעזר פרק כ' עליו

והיינו כי שרשי הדינין שמהן שרש הנגעים, הוא מת"ק דמיתו: ע"כ הגה"ה. ולא עוד אלא שאני שונה ש' הלכות וא"ל ג' אלפים הלכות בנטיעת קשואין:

ידע שיחת היות ועופות ורזי חכמת הקבלה

ובזוהר חדש בראשית (ט' ד') שגילה רבי אליעזר לרבי עקיבא שיחת מלאכי השרת שיחת כוכבים ומזלות, וידיעת הלוגי חמה בעתותיו וזמניו (שהיה ר"א בקי בהן וכמ"ש בס"ד בהצעה שלפני פ"ו מפרקי דרבי אליעזר בשם הכוזרי שהיה כתובין לפניו בפרקי דרבי אליעזר) שיחת דקלים ועופות שיחת הרוחות ידיעות תקופות ועבוריהן [ובסוף פרק ב' דסוכה (כה)]. חושב מדברים אלו בריב"ז, וממנו נראה שקיבלן רבי אליעזר, וכמו שכתוב לעיל שסודות התורה מסר ריב"ז לרבי אליעזר, ומדרש הנעלם (שם) ואוליף ליה (לר"ע) רי"ז מעמי דפסוקי שיר השירים, והוו עיניו דר"ע נחתין מיא כו' כד מטא להאי פסוקא ממכוני באשישות וגו' לא יכיל רבי עקיבא למסבל וארים קלי' בבכייטא ונעי ולא הוי ממלל מדחילו דשכינתא דהוות תמן אורי ליה כו' רזין עילאין דהוי בשח"ש ואומי ליה אומאה דלא לשתמש בשום פסק מיניה כי היכי דלא ליחרוב קב"ה עלמא בגיניה, ולא בעי קוב"ה דישתמשון ביה ברייתא מסגיאות קדושתא דאית ביה, וזה שאמר ר"ע במתניתין (ספ"ג ידידים) ח"ו לא נחלק אדם מישראל על שח"ש שלא יטמא את הידים שאין כהע"כ כדאי כיום שניתן בו שיר השירים שכל הכתובים קודש ושיר השירים קודש קדשים, שרבי עקיבא הוא שקיבל סודות שיר השירים מרבי אליעזר.

היה ראוי לרוח הקודש – ודברי היו כנבואה

ובענין הפלגת צדקתו. ראיתי להביא מה שכתב בירושלמי שלהי סוטה שכשנכנסו לעלייה ביבנה יצתה בת קול ואמרה להם, יש ביניכם שנים שראוין לרוח הקודש, ושמואל הקטן אחד מהם, ונתנו עיניהם ברבי אליעזר בן הורקנוס (שהוא השני), וזה שאמר בספרי פרשת שופטים (פסקא קע"ג), כשהיה רבי אליעזר מניע לפסוק זה היה אומר, חבל עלינו, מה מי שמדבק בו, המדבק בשכינה דין הוא שתשרה עליו רוח הקודש, ומי גרם עונותיכם היו מבדילים וגו', [ובסנהדרין פ"ח (ס"ה):] גרסינן בברייתא זו ר"ע במקום רבי אליעזר דידיע רבי אליעזר בנפשיה (מן הכת קול הזה) שהיה ראוי לרוח הקודש (של נבואה) ועון הדור נמנע ממנו, וזה שאמר חבל עלינו כו', ובכל זה אף שבעון הדור לא שרתה עליו רוח הקודש, מכל מקום מצאנו בו כעין נבואה, שכל היוצא מפיו היה מתקיים כיוצא מפי נביא, בפרק ו' דפסחים (ס"ט). שאמר לרבי עקיבא בשחיטה השבתני בשחיטה תהא מיתתו, וכן בסוף פרק ח' דסנהדרין (ס"ח). שאמר תמה אני על חכמי הדור אם ימותו מיתת עצמן על שלא באו לשמשני, ולרבי עקיבא אמר שלך קשה משלחן, [ובזוהר חדש בראשית (ט')] שאמר לרבי עקיבא מוכן תהיה לריה ניהוח, והוא רמו שיהיה מעשרה הרוגי אמונה, שהיה גופן ריה ניהוח של קרבן, וכמו שאמרו בזוהר פקודי בהיכלות (רנ"ד): וגופא דלהון כו' ברזא דקורבנא כו', ועיין באבות דרבי נתן פכ"ה: ובפ"ו דעירובין (ס"ג). שאמר על יהודא בן גוריא תלמידו, שהורה הלכה בפניו, תמהני אם יוצא זה שנתו, ולא הוציא שנתו, ואף שאמרו שם שאמרה

לו אימא שלום אשתו, וכי נביא אתה, והשיב לה, כך מקובלני כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה, מכל מקום זה שמות בתוך שנתו הוא מפני דיבורו של רבי אליעזר, כי חייבי מיתה בידי שמים אין דינן למות תוך שנתן דוקא, ואף בכרת אינו מת מיד, וכדמוכח מדברי התוספות פ"ב דשבת (כה). ד"ה כרת, וריש יבמות (ב). ד"ה אשת איש, ובכריתות (ז). ד"ה דחנקתיה. וכל שכן במיתה בידי שמים.

ובריש הגיגה (ג). אמר לר"י בן דורמסקית יוסי, פשוט ידך וקבל עיניך וכו', יחזרו עיני יוסי למקומן וחזרו, ולא תימא הני שיש לומר שהיה משום דיבורו, וכעין "ותגזר אומר ויקם לך", אלא מצאנו בסוף פ"ג דמגילה (כה): שאמר צא ובדוק בתועבת אמך, ובדקו אחריו ומצאו בו שמוץ פסול, שהרי זה לשעבר דבר הנמצא בהן כבר, ואי אפשר לומר שנתהווה על פי דבורו של רבי אליעזר עכשיו, אלא הרי היא כנבואה.

ידע זמן הקץ

ובזוהר חדש בראשית (ט"ז ג') נראה שצפה ברוח הקודש זמן הקץ, ואמר לרבי עקיבא וי דלא ימטא בר נש כו', אלפא שתיתאה ולא באשלמותיה [ואולי הוא לטעמיה בפרק י' דסנהדרין (צ"ט) דימות המשיח מ' שנה], ובריש פרק י"ט דשבת (ק"ל) עיר אחת היתה בארץ ישראל שהיו עושין כרבי אליעזר והיו מתים בזמנם, ופעם אחת גזרו גזרה על המילה, ועל אותה העיר לא גזרה, ובסוף פרק ג' דתענית

(כ"ה): כשהתפלל על הגשמים ולא נענה, והתפלל רבי עקיבא ונענה, והווי מרנני רבנן, יצתה בת קול לכבודו [מיהו מצינו כיוצא בזה גם בפרק ז' דבבבא מצינא (פ"ה). לכבודו של ר' יוסי בנו של רבי אליעזר ברבי שמעון] ואמרה, לא שזה גדול מזה, אלא זה מעביר כו', ובזוהר שמות (ט"ז). דאחזיאו ליה בחלמא, אל תתפלל בעד העם הזה כו', וכשהתפלל י"ב שורי אפרסמונא דכיא עייל ההיא דלבש חושנא ואפודא, ובעי מקב"ה דליחוס על עלמא כו'.

צפה ברוח"ק מה שיהיה עם תלמידי רבי עקיבא

ובפרק ד' דברכות (כה): כשחלה ונכנסו תלמידיו לבקרו, אמר להם הזהרו בכבוד חביריכם, הערותי לעיל אות ז' בהגה"ה לפי גירסא שלנו באבות "יהי כבוד חבירך חביב" כו', למה הוצרך לחזור ולצוות על זה קודם פטירתו, ויש לומר שעיקר כלל תלמידיו אלו היה רבי עקיבא, ואלו הוא שרמזו בזה ביום פטירתו שצפה ברוח"ק שעתידין תלמידי רבי עקיבא כ"ד אלף, למות על שלא נהגו כבוד זה בזה, כדאיתא ביבמות פ"ו (סב): ולזה הקדים רבי אליעזר לצוותו על כן, שיזהיר לתלמידיו על זה.

הערת המוציא לאור: רבי עקיבא בכה והצטער על כל סודות התורה שיגנזו ויסתלקו מן העולם [ובזוהר פרשת וירא מדרש הנעלם (דף צ"ח): בפירושו מתוק מדבש שם בעמוד תמ"ז, כתב: וזה לשונו: מה שכעס רבי אליעזר על החכמים וקיללם על שלא באו ללמוד תורה אצלו, הטעם הוא לפי שרבי אליעזר קיבל הרבה תורה מרבתי, כמו שאמר הרבה תורה למדתי מרבתי, והיה רוצה למסור את כל מה שקיבל מהם, להחכמים הבאים אחריו, אבל לפי שברכוהו במעשה דתנור של עכנאי (ב"מ נט:), לכן לא באו החכמים ללמוד אצלו, וגם רבי עקיבא ענהו כן להשתמט ממנו

בתשובה אחרת, והיה רבי אליעזר מצטער מאוד על כבוד התורה, לפי שעל ידי מיתתו יהיה נעדר ובטל מן העולם כל דברי תורה שלמד מרבותיו, לכן כעס על החכמים שבאו עתה לבקרו שעכשיו אין לו זמן למסור כל תורתו, ורבי עקיבא בכה והצטער על כל סודות התורה שיגנזו ויסתלקו מן העולם, לכן ביקש ממנו שיגלה לו לכל הפחות עתה מה שיכול, וכן היה שגילה לו סודות נוראים כמבואר בזהר כאן. (העתקנו לעיל))

רבי אליעזר הגדול בתורת הנסתר

בזהר חדש (איכה י"ג): מובא כי רבי אליעזר היה גלגול של ראובן בכור ישראל, ומסיבה זו, גזירת עשרת הרוגי מלכות שעל פי תורת הקבלה נגזרה על עשרת החכמים בשל היותם שקולים כנגד עשרת השבטים שהשליכו את יוסף לבור, לא חלה על רבי אליעזר, שלא היה שותף במכירת יוסף אלא רק ציווה להשליך את יוסף לבור, ועל כן השליכו את רבי אליעזר לבור אך העלו אותו לאחר מכן ולא הרגו אותו.

בספר בני יששכר (מאמר חודש תשרי מאמר י"ב) מובא, כי מכיוון שראובן היה זה שעסק תמיד בתשובה על חטאו שבלבל את יצויעי אביו, ראוי לפסוק כמותו בכל הנוגע לתשובה, ומכיוון שרבי אליעזר פוסק ש"עידו מסירה כרת" (בניגוד לרבי מאיר הפוסק עידי חתימה כרת), ובחודש תשרי ישנן שלושה זמני תשובה; ראש השנה – זמן הכתיבה, יום כיפור – זמן החתימה, והושענא רבה שהוא זמן מסירת הפתקים לשלוחים, יש לפסוק כמותו שזמן התשובה קיים עד הושענא רבה, ועד אז ניתן לחזור בתשובה ולשנות את גזר הדין. הוא מקשר דברים אלו, לסיבה שמכוחה התפלל משה רבינו, שרבי אליעזר יצא מחלציו כמובא בפסיקתא בשם רבי אהא.

הַגְּאֵלָה הַעֲתִידָה לֹא תִהְיֶה עַד שְׂיִזְכּוּ לְתוֹסֶפֶת הַקִּדְשָׁה הַזֹּאת

ואיתא בתנא דבי אליהו: אמר להם הקדוש ברוך לישראל: [בני, היו לפני קדושים], ואל תבהלו מיום הדין, שנאמר והייתם לי קדשים וגו' (ויקרא כ כו). מדברי אליהו הנביא זכור לטוב, לומדים שרק על ידי שיהיו ישראל קדושים יזכו להינצל מיום הדין וכאן בדברי הרמח"ל הקדוש זי"ע למדנו שעם ישראל יהיו קדושים רק על ידי לימוד הזהר הקדוש,

וכן מבאר בשל"ה, עֲשֶׂרֶה מְאֻמְרוֹת, מְאֻמֵּר רֵאשׁוֹן, שְׁתַּחֲבֹר מִהֲזַהֵר הִיָּה עֲתִיד לְהִיֹּת גְּנוּז וְכוּ' עַד שְׂיָבֹא הַדּוֹר הַאֲחֵרוֹן בְּסוֹף הַיָּמִים שָׂאָז יִתְגַּלֶּה לְתַתְּמוֹנִים, וּבְזִכּוֹת הָעוֹסְקִים יָבֹא מְשִׁיחַ, כִּי אֵז תִּפְלֵא הָאֲרִץ דְּעָה בְּסִבְתָּהּ, אֲשֶׁר זֹאת הִיא סֶבֶה קְרוּבָה לְבִיאָתוֹ. וְזֶהוּ שְׂאֻמֵּר וּבְגִינִיה וּשְׂבָתָם אִישׁ אֶל אֶחָתוֹ וְכוּ', כְּדֵי שְׂבִזְכוּתוֹ יִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל, בְּשֵׁם שְׂלֵא נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים עַד שְׁהַצָּרָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַדְשֵׁם בְּדָם פֶּסַח וּבְדָם מִילָה, בִּן גְּאֵלָה הַעֲתִידָה לֹא תִהְיֶה הַגְּאֵלָה עַד שְׂיִזְכּוּ לְתוֹסֶפֶת הַקִּדְשָׁה הַזֹּאת, וְהוּא רִצּוֹן הָאֵל יִתְבָּרַךְ, וְאֲשֶׁרֵי הַזִּכָּה בָּהּ.

קָדָם בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ תִּתְגַּבֵּר מִיָּגוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת רַחֲמָנָא לִיְצִלָן בְּעוֹלָם

בספר אור ישירים מירא דכניא שכתב: קדם ביאת המשיח תתגבר מינות ואפיקורסות רחמנא ליצלן בעולם. העצה לזה להזהר בשלשה דברים הללו, האחד לאמר בכל יום זהר אף

על פי שאינו מבין מה שאומר, פי אמירת זהר מסגלת לטהרת הלב.

כל העוסק בספר זה מקרב הגאולה

ומוסיף לבאר במקדש מלך לתקוני זהר, שכל העוסק בספר זה מקרב הגאולה ועושה נחת רוח גדול ליוצרו, כמו שכתוב: כאלו פדאני אני ובני מן הגלות כו'. פי כך גזר הבורא שלא יתגלה ויהיה גנוז עד סוף יומיא דבגניה יבוא דרור,

פי סגלה זו בו ולא בזולתו.

ה. בראות רבי שמעון בן יוחאי ברוח קדשו ענין זה, צוה לרפי אבא לכתב ספר הזהר בדרך העלם להיותו מצנע למשמרת עד דרא בתרא קריב ליומיה מלפא משיחא, פדי שבזכות המתעסקים בו תצמח הגאולה בימינו בעזרת השם כנזכר בפירשת ויהי (דף רי"ז), על דא פתיב: קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן כו' למשמרת, לאצנעותא, ותבן זה מאד. (הרב חיים ויטאל זלה"ה בהקדמתו לשער התקדמות).

ולשון דגל מחנה אפרים פירשת שמיני: וזהו דרש דרש משה, הינו בשיתגלה (פי בכל דור ודור יש בחינת משה, ואיתא דרבי שמעון בן יוחאי היה בחינת משה), וידרש מה שדרש כבר משה, הינו רבי שמעון בן יוחאי, ספר הזהר, אז והנה שרף, הינו שיתבטלו כל הקלפות וממילא יהיה הגאולה שייבנה במהרה בימינו אמן סלה ועד.

וגם על ידי החפור ההוא יהיה בטול הקלפות וקלות הגלות והשבבת הקטרוגים (הסוד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד).

הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחר ועכוב בגין בית מקדשנו ותפארתנו (הקדמת הרב חיים ויטאל לעין חיים).

ובפרט בימים קשים אלו העוברים על כלל ישראל השם יצילנו ואין איש יודע מה יולד יום, ורבים שואלים ומבקשים עצה ותושיה במה לעורר רחמי שמים ולבטל כל גזירות קשות רח"ל, אין לנו עצה אלא להידבק בלימוד הזוהר הקדוש וכדאי רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק.

הערב גרמו גרמו שנפלה השכינה בדלות

וכתב בספר באר יצחק: נמצא ערב רב שעבדו את העגל, גרמו שנפלו ונשתברו תרין לוחין דאורייתא שהיו על דרך הסוד, וניתן להם תרין לוחין אחרנין דאורייתא, על ידי לבושין על דרך הפשט, והיינו, כי התורה שהיא על דרך הסוד הוא באצילות, ואין שם שום לבוש וקליפה כנודע, אבל התורה שהוא על דרך הפשוט הוא כבריאה יצירה עשיה ויש שם לבוש וקליפה, ועל כן יש שם קושיות שהם סוד הקליפות שהם גורמים שאינם מבינים את האמת, וצריך להקשות כדי לשבר הקליפה, ולתריץ ולהעמיד על האמת, שהוא

סוד העלות הניצוצות מקליפות, מה שאין כן התורה שהוא על דרך הסוד שהוא באצילות, אין שום קושיה שם מחמת הקליפה, והכל הוא אמת, ולכן על ידי ערב רב צריך ללמוד התורה על ידי הלבושין, ועל כן שייך שמה הקושיות והתירוצים כדי לבוא על האמת, וצריך להבין ולהשכיל, להבין אמיתת הדבר, וזהו "המר שד"י לי" שהם סוד ערב רב כנ"ל, בעבודה קשה ובחומר, וקל וחומר, כי הם גרמו שנפלה השכינה בדלות, כדי לברר ניצוצות מהקליפות, ועל ידי כן גרמו נמי שצריך ללמוד התורה על ידי לבושין ואז צריך הקושיות ולהבין דבר על אמיתה, עיין בספר חסד לאברהם נהר כ"ח, (באר יצחק על תיקוני זוהר בשם אור ישראל).

אם יחזרו בתשובה פראוי ראשי העדה בזכותם תתכנס כל הגלות

איך בזהר חדש (פרשת נח דף ל' ע"א): בלשון הקודש: אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא, אִם בְּךָ אֵיךְ יִהְיֶה זֶה לְעוֹרֵר אֶת בְּלָם בְּאַחַד בְּתִשׁוּבָה? מִי שֶׁהוּא בְּסוֹפֵי הַשָּׁמַיִם וּמִי שֶׁהוּא בְּסוֹפֵי הָאָרֶץ, אֵיךְ יִתְחַבְּרוּ בְּאַחַד לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה?

אמר לו רבי אליעזר: תייד, שאם יחזרו בתשובה ראשי בית הכנסת, [שאם יחזרו בתשובה פראוי ראשי העדה] או בית כנסת אחד [או עדה אחת], בזכותם תתכנס כל הגלות, שהקדוש ברוך הוא מסתפל תמיד מתי יחזרו ויעשה להם טוב, שפתוב (ישעיה ל) ולכן יתקב' להנצבם, מחכה תמיד אימתי יחזרו בתשובה.

אמר רבי יוסי, יבא זה בזה שאמר רבי פנחס, שפתוב ולא יספה שוב אליו עוד. לא נאמר ולא יספ שוב אליה, אלא היא לא יספה שוב אליו. מפלל שהוא מזמן ומחכה אימתי תשוב.

וכן מובא בספר תנא דבי אליהו (זוטא פרק י"ד), וז"ל: אין ישראל נגאלים לא מתוך הצער ולא מתוך השיעבוד ולא מתוך הטלטול ולא מתוך המירוץ ולא מתוך הדוחק ולא מתוך שאין להם מזונות, אלא מתוך עשרה בני אדם שהן יושבין זה אצל זה, ויהיה כל אחד מהם קורא ושונה עם חבירו וקולם נשמע, וכו', עכ"ל.

רואים מדברי הזוה"ק שהכל תלוי בראשי כנישתא כלומר בראשי העם, כי מצווים ומופקדים לדאוג לעם ישראל, אבל באמת אין מי שיכול לפטור את עצמו, על כן מוטל עלינו לקבץ שיעורים ברבים בלימוד זוהר הקדוש, שעל ידו מתקיימת ההבטחה שיחזרו בתשובה מאחבה, ומפנו מקבלים יראת שמים טהורה, ובו פוללים לימוד כל חלקי הפרד"ס, ובו ולא בזולתו נתנה לנו ההבטחה ברעיא מהימנא (זוהר נשא קכ"ד): "והמשפילים יבינו" (דניאל י"ב י') מספרא דבינה דאיהו אילנא דחיי, בגינייהו אתמר (שם פסוק ג') "והמשפילים יחזרו בזוהר הרקיע" בהאי חבורא דילף דאיהו ספר זוהר, מן זוהרא דאימא עלאה, תשובה, פאלין לא צריף נפיו, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי, ויתקיים בהון, (דברים לב) ה' בדר ינחנו ואין עמו אל נכר.

ספר

זוהר שלש קדושות

הקדמה לספר זוהר שיר השירים בלשון הקודש
מספר "זוהר תורה"

ישתבחה ה'בורא ויתפאר ח'יוצר אשר הביאנו עד הלום, וזיכנו להוציא לאורה תורה נעלמה הוא זוהר הקדוש על שיר השירים שהדפים בזמנו הגה"צ רבי יודל רוזנבערג זי"ע בלשון הקודש, שמקובלני שהיה למהרח"ו ספר הזוהר בלשון הקודש.

המְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ – דִּין שְׁלִמְעֵלָה לֹא יָכֹל לְשַׁלֵּט בָּהֶם

וכדאיתא בזוהר הקדוש פרשת נח (דף ע"ו:), בלשון הקודש: רִאָה מַח כְּתוּב, הֵן עִם אֶחָד וְשִׁפְחָה אַחַת לְכֹלָם. מִשׁוּם שֶׁהֵם בְּלֵב אֶחָד וּבְרִצּוֹן אֶחָד וּמְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. וְעַתָּה לֹא יִבְצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת, וְאִין מִי שְׁיִמְנַע מֵעֲשִׂיהֶם... וְמֵה מִשׁוּם שֶׁהֵיוּ פְּרִצּוֹן וְלֵב אֶחָד וּמְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כְּתוּב לֹא יִבְצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת, וְדִין שְׁלִמְעֵלָה לֹא יָכֹל לְשַׁלֵּט בָּהֶם – אֲנִי אוֹ חֲכָרִים שְׁמַתְעַסְקִים בְּתוֹרָה, וְאֲנִי בְּלֵב אֶחָד וּרְצוֹן אֶחָד, עַל אַחַת בְּמַח וּבְמַח.

הַשְּׂכִינָה מִתְחַבֵּרֶת עִם לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ – בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְדָאֵי

ובזוהר (פרשת תרומה – דף קכ"ט ע"ב): בלשון הקודש: אָכַל דְּבָרֵי לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שָׁל הַקֹּדֶשׁה אֵינָם אֵלָא בְּעֲשָׂרָה, כִּי הַשְּׂכִינָה מִתְחַבֵּרֶת עִם לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, וְלָכֵן קִדְּשָׁה שְׁהַשְּׂכִינָה בָּאָה, אִין זֶה אֵלָא בְּעֲשָׂרָה, שְׁכָתוּב (ויקרא כב) וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְדָאֵי, וְלֹא שְׂאָר עַמִּים שְׁיִישׁ לָהֶם לִשׁוֹן אַחֲרָת.

ומהר"ח פלאגני זי"ע כתב שסגולת לשון הקודש שיהיה עזר וסיוע וכל חילי שמיא יודעים לשון הקודש בלבד, ובספר יערות דבש לרבי יונתן אייבשיץ זי"ע (ח"ב דף ח"י), וז"ל: "הביטו נא וראו כמה גדולה מעלת לשון הקודש והיא המקרבת הישועה והגאולה... ובכל דיבור ואת צירופי שמות וסגולת אמת, וע"ז נאמר החיים והמות ביד הלשון", עב"ל.

זוהר מעולפת ספירים

וכבר לפני למעלה משלש מאות המישים שנה בשנת ה'ת"כ ליקט והדפיס הרב המובהק הפוסק הגאון האמיתי החסיד ועניו כמוהר"ר רבי שלמה אלגאזי [ד' זי"ע] [אשר בעל כנסת הגדולה רבי חיים בנבנשתי התכתב עמו בפסקי הלכה והפליג רבות בשבחו וז"ל: והדת נתנה מפום ממלל רברבן פה קדוש הרב המובהק הפוסק המלך שלמה נר"ו (נ'טרה ר'חמנא ו'פרקה – פירוש: ישמרהו השם ויפדהו), עין ראתה ותאשרהו נפלאות מתורתו וכו', נאום: נקשר בעבותות אהבתו ידתו, חיים בכמה"ר ישראל בנבנשת זלה"ה], זוהר מתורגם ללשון הקודש בחלוקה לפי סדר הענינים ללימוד יומי לסיים במשך 30 יום, וקראו בשם מעולפת ספירים, ומבואר ממעשיו של החיד"א זי"ע שכתב ביומנו כי למד ספר מעולפת ספירים מתחילתו ועד סופו, ובשנת תקמ"ז הודפס בשלישית וקיבל המביא לבית הדפוס הסכמה מהגאון רבי דוד טעביל זי"ע בעל נחלת דוד.

זוהר תהלים "תמים יחדיו"

ובשנת תקצ"ג נדפס ספר זוהר תהלים בלשון הקודש מחולק לשלושים יום [בעיה"ק צפת], אשר צדיק קדמון ליקט אותו בצמוד לתהלים כדי שכל אחד ילמד זוהר ותהלים יחדיו, כבר מקודם בשנת שנ"ב ושם מחברו הרב ישראל ז"ל ועליו הסכימו שבעה גאונים והמחבר קראו בשם תמים יחדיו יען כי בו התאחדו יחד הנגלה והנסתר, אשר הודפס מחדש על ידי הרב גרשון מרגליות זצ"ל.

ומספר הרב מרגליות שכאשר התגלגל הדבר שהתארח בעל קדושת לוי הצה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זי"ע [ה'ת"ק, – כ"ה בתשרי ה'תק"ע]] אצלו ובחפשו בארגז הספרים הגיע לידו ספר זוהר התהלים "תמים יחדיו", גילה מצפוניו כי מאוד יערב לו בתיתי אותו אליו, וכן רצונו [של הצדיק מבארדיטשוב –] להדפיסו תיכף בחזרתו לביתו ולזכות את הרבים כוונתו, והרב רבי גרשון מרגליות הנ"ל הוכרח להבטיחו שהוא בעצמו יתנהו לבית הדפוס, והנה אחר כמה וכמה שנים נתקיים הדבר, והרב רבי גרשון מרגליות הנ"ל הדפיסו בצפת עם פירוש מצודות בשנת תקצ"ג, ואחר נדפס עוד הפעם בלבוב בשנת תרי"א עם פירוש רש"י בהסכמת גאוני לבוב זצ"ל, עכ"ל.

[ד] אביו: ר' אברהם. – מוריו: ר' יוסף ששון, ר' מאיר די בוטון.
 נולד בשנת ה'ש"ע בכורסה (פורקיה). בגיל 25 עלה לארץ ישראל והתגורר בירושלים. בשנת ה'ת"ו לערך חזר לפורקיה, ייסד ישיבה באזמיר וכיהן כרב הקהילה.
 נלחם בתוקף נגד תנועת שבתאי צבי עד שנאלץ לברוח ובשנת ה'ת"ל חזר לירושלים ולמד בישיבת "בית יעקב".
 בשנת ה'תל"ג מונה לאב בית דין בירושלים ונדוע כפועל ישועות.
 בשנת ה'תמ"ג לערך השיב את נשמתו ליוצרת.
 מספריו: א. אהבת עולם: מוסר. ב. גופי הלכות. ג. הליכות א-לי. ד. זקנת שלמה. ה. יבין שמועה. ו. לחם סתרים. ז. מעולפת ספירים. ח. רצוף אהבה. ט. שמע שלמה. י. תאוה לעינים.

תהלים עם פירוש הזוהר השלם

עוד יצא לאור תהלים עם פירוש הזוהר השלם [בלשון הקודש] ועם פירוש רש"י נאסף ונסדר על ידי הרב הצדיק רבי משה גילערנטר, אבד"ק מארד, ונדפס בפיעטרקוב בשנת תרס"ה, ואשר זכה להסכמות הגאונים וצדיקי הדור, ואשר מציינים בהסכמתם את דברי המאסף בהקדמתו לספר שזו אינה מהדורא ראשונה אלא מורחבת ומשופרת וכו'.

ומה לנו יותר מדברי הירושלמי תנא בשם ר"מ (אומר) כל מי שקבוע בארץ ישראל ומדבר בלשון הקודש ואוכל פירותיו במטהרה וקורא ק"ש בבוקר ובערב יהא מבושר שבן עולם הבא הוא (שקלים ט; וכן שבת פ"א ה"ג).

ובספר פלא יועץ (ערך לע"ז), כתב שהמדבר בלשון הקודש קונה קדושה, עכ"ל. וכולנו מתפללים בתפילת נשמת כל חי "ובקרב קדושים תתהלל" ואמרו חז"ל (שיה"ש רבה), כל השירים קודש ושיר השירים קודש קדשים, כי זה העיקר והתכלית שיגיעו עם ישראל לקדושה עליונה כמו שנאמר "ואתם תהיו ממלכת כהנים וגוי קדוש". ובוודאי שכל הלומד זוהר הקדוש מטהר ומתקדש, ועל כן בא כאן בשלשה קדושות כמו שאומרת הגמרא (שבת דף פח:): [ה]

דרש ההוא גלילאה עליה דרב חסדא בריך רחמנא דיהב אוריין תליתאי לעם תליתאי על ידי תליתאי ביום תליתאי בירחא תליתאי, עכ"ל.

ואפשר לבאר על פי דברי הרשב"י (זהר חלק ג דף קכ"ז ע"ב):

תנאי, אמר רבי שמעון להכרייא, עד אימת ניתיב פקיומא דחד סמכא.
[עד מתי נישב ולא נגלה את סודות התורה, שעל זה כתוב] כתיב (תהלים
קיט) עת לעשות לה' הפרו תורתך. יומין זעירין, ומארי דחובא דחיק. [הימים

ישראל מבורכים בברכה משולשת" – ברכת הכהנים שיש בה 3 פסוקים שכל אחד מהם: 3, 5, 7 – יחד 15 תיבות, כמספר י"ק (=שכינה), וזה גם כנגד ט"ז שנים שהיו ג' האבות יחד בעולם – אברהם אבינו נפטר כאשר יעקב היה בן 15) "ועי' המשולש" – משה רבינו שהיו חייו משולשים, ז"א, היו שלוש תקופות בחיי משה רבינו: מ' שנה במצרים, מ' שנה במדין, מ' שנה אחרי יציאת מצרים, במדבר. מ' זה מספר יצירתי – 40 יום ליצירת הולד. וגם שמו של משה הוא משולש – אומר ה"בן יהודעי": משה זה 3 אותיות שיהד זה 3 פעמים חזק, (משה בגימטריא=345, הגימטריא של "חזק" זה 115, 3 פעמים "חזק"=משה, ולכן כשאנחנו מסיימים את ההומיש, או את התורה אנחנו אומרים: חזק חזק ונתחזק, יש קהילות שאומרים 3 פעמים חזק ואין לנו

[ה] וביאר בספר נר תמיד באריכות, וזת"ד: "בהדש השלישי", דרש אותו הגלילי לפני רב היסדא, "בהדש השלישי" ברוך אלונו שנתן לנו תורה משולשת" – אומר רש"י הקדוש: "משולשת – תורה נביאים כתובים". היסוד הוא: משולש. "תורה משולשת לעם משולש" – כהנים, לווים וישראלים – "עי' המשולש" – משה רבינו שהוא שלישי לבטן אימו, אחרי מרים ואהרן – וכתוב בתורה: "היו נכנים לשלשת ימים" – זוהי פרישות "בהדש השלישי" – הוא הודש סיון. אומר הגלילי לרב היסדא: הקב"ה נתן לנו את התורה הקדושה בסימן שלוש. ומה זה השלוש הזה? מוסיף ה"בן יהודעי" (מסכת שבת פח) פירוש נוסף למשולש: "תורה משולשת" – מצוות, חוקים ומשפטים – "עם משולש" – עם שיצא משלושת האבות – "ועם

קצרים וְהִיָּצַר הָרַע מִפְּרִיעַ לְעַסֵּק בְּתוֹרָה] פְּרוֹזָא קְאָרִי פֶּל יוֹמָא, וּמְחַצְדֵי חֲקֵלָא זְעִירִין אִינוּן. [חֲכָרוּז מִכְרִיז פֶּל יוֹם אִזִּי לְחֵם לְבָרִיזִת מְעַלְבּוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה, וְחַצְדֵי קִיּוֹם מְעַטִּים הֵם] וְאִינְהוּ בְּשׁוּלֵי (נ"א: בְּשׁוּרִי) בְּרָמָא. לָא אֲשַׁנְחֵן, וְלֹא יִדְעִין, לָאן אֲתֵר אֲזִלִּין בְּמַה דִּיאֵוֹת. [וְגַם הֵם עֲדִין בְּתַחֲלַת חֲכָרָם, כְּלֹמֵר שֶׁלֹּא יוֹדְעִים אִיךָ לְלַמֵּד אֶת סוּדוֹת הַתּוֹרָה].

ופירשו המקובלים שחד סמכא הכוונה היא עמוד אחד, של הספירות, ואנחנו צריכים לשלב ולעשות עמוד שלישי, כלומר, כמו שיש חכמה בינה, השלישי זה דעת, וכן חסד גבורה האמצעי השלישי זה תפארת, וכן נצח הוד, האמצעי השלישי זה יסוד, כי על עמוד האמצעי עומד תיקון העולם, והוא ראשי תיבות "דת"י" [ד'ע'ת ת'פארת י'סוד], ועל כן צריכים להתקדש בקדושה משולשת, כמו שאומרים ג' פעמים קדוש. ואנו מצווים להתדבק בה' יתברך "והלכת בדרכיו". וכתב הבן איש חי שהאדם צריך להיות קדוש במחשבה, קדוש בדיבור, וקדוש במעשה.

וכאן כללנו שלשה קדושות, קדושת שיר השירים, קדושת הזוהר הקדוש, וקדושת לשון הקודש. ובוודאי על ידי זה יתרבה הקדושה בעם ישראל גוי קדוש, ובכך נחיש הגאולה ברחמים בב"א כ"ר.

**כאן מקום להביא את דברי הרמח"ל הקדוש זי"ע
מחובת ישראל להגיע לקדושה הזו על ידי לימוד
הזוהר הקדוש: (מספר שיערי הרמח"ל):**

**חובת כל ישראל לעסוק בסודות התורה כי לכך נברא כל
העולם כולו וזה רצונו יתברך ויתעלה שיחיו ישראל כמלאכי
הש"ת [ומי שאינו עושה כן הרי הוא ח"ו כפוי טובה רח"ל]**

"בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי?" הסוד הוא שקבלת התורה תלויה במספר שלוש, התורה היא נצחית, השבת היא נצחית ואומרים חז"ל: החוט המשולש לא במהרה ינתק" – את החוט המשולש, את התורה הקדושה, אי אפשר לנתק, רבים רצו לעקור את התורה מישראל ולא הצליחו, כי יש בה את הסגולה של שלוש ועל זה כל אומר בברכת כהנים, הכל, כל הברכות, בשלוש. אנחנו אומרים בכניסת השבת: "שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם" – שלוש פעמים, ברכת כהנים – היא ברכה משולשת, יהודי מברך את השני והוא משלש את ברכתו, מדוע? כי יסוד התורה בעם ישראל הוא בחודש השלישי, על כל המשמעויות. סגולת התורה היא בחודש השלישי.

חיווק אלא בתורת משה, כי משה זה 3 פעמים "חוק". התורה הקדושה ניתנה ביום השבת שקדושה ב-3 סעודות, ואתם הושבים ששלוש סעודות של שבת זה, עוד סעודה ועוד סעודה ועוד אכילה?! לאו זה שלוש סעודות שהאר"י הקדוש כתב "אֲתָקִינוּ סְעֻדָתָא דְּמִלְכָא" ודווקא הסעודה החשובה ביותר, רעה דרעוין, היא הסעודה שאוכלים בה מעט, והיא סעודה שלישית. אומר ה"בן איש חי": "וביום התליתא" – יום שבת שיש בו קדושה של שלוש סעודות, שאנחנו מקדשים את האוכל, את החומר בשלושת סעודות וכניסתו בשלוש" – היום הקדוש, המשולש – שבת, אנחנו מקבלים אותו בשילוש והם: נר, שולחן וקידוש! מהו הסוד בשלוש,

מה מלמדת חכמת האמת

כתיב: "אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל וגו' כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי" (ירמיהו ט, ב) מכאן ראינו, שהחכמה, שהקב"ה בוחר בה, היא להשכיל ולדעת בו יתברך, מה (שא"א) [שאפשר] לדעת. ולא אמר "השכל וידוע את מצותי", "את דברי", שאז היה מורה שדי לדעת המצוות, וסדר עשייתן בכל פרטיהם. אלא "השכל וידוע אותי". אם כן הוא רוצה דוקא שיתעסקו בני האדם לדעת את תפארת גדולתו. וכל שאר חכמה נאמר בה "אל יתהלל חכם בחכמתו".

הפילוסופים אומרים, שצריך ללכת אחרי החקירה והחכמות החיצוניות, לדעת מהן יקר הבורא, כי מן המצוות אין נראה כלל שום תפארת וגדולה, ולא שום חכמה. ומפני זה הלכו אחרי ההבל של חכמות האומות. אך שקר נסכם ודאי, כי התורה בפירושה צותה "והגית בו יומם ולילה" (יהושע א, ח). ואם היום והלילה משועבדים שניהם ללמוד התורה – אין עוד זמן נשאר לשאר חכמות. והרי בהדיא נאמר: "לא ימוש ספר התורה מפיד" וגו' (שם). אם כן לא זו הדרך ודאי, והלילה לזרע קודש, להתפתות בשוא נתעה כזה.

אבל עדיין צריכין אנו למודעי – איזה הדרך נלך לראות בוראנו ית"ש. כי זה האמת, שמן המצוות לבד לא יצא זה. אין זה כי אם בתורה עצמה, החלק אשר הוא באמת מודיע גדולתו ית"ש, וסוד מעשיו הנפלאים, כי אז יודעים אותו באמת. והעיקר, כי הקב"ה הבדיל לו לעם סגולה – ישראל, דכתיב "והייתם לי סגולה מכל העמים", "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" (שמות ט ה-ו). וזה השורש הגדול, שכאן עומד סוד האמונה באמת: שבשעה שהקב"ה בחר בישראל, הבדילם לגמרי מכל גויי הארץ. ורצה לעשות אותם קדושים בקדושתו ממש. והוא הענין שאמרו רז"ל (תהלים עז, יד): "אלקים בקדש דרכך" – הוא קודש הילוכו בקדושה, דיבורו בקדושה וכו' (ירושלמי ברכות פ"ט ה"א). והיינו כי הקב"ה הוא מקור הקדושה, כל עניניו אינם אלא ענינים של קדושה. וכן כל ישראל להיות קדושים בקדושה הזאת, צריך שכל עניניהם ופעולותיהם, יהיו הכל עניני קדושה ממש. והיינו כי אין די שיהיו עניניהם גשמיים, ככל שאר האדם, אף על פי שיהיו בהן מצוות שצריך לשמור אותם. זה אינו מספיק לעשותם עם קדוש ממש, כמלאכי השרת. שהקב"ה רוצה אותם למטה, כמלאכי השרת למעלה, כי מלאכי השרת אינם על דרך זה – שיהיו פעולותיהם פעולות הומריות, אלא שקשרי מצוות רביעי עליהו, אלא כולם קדושים וכל מעשיהם קדוש.

כן ראוי שיהיו ישראל למטה באמת. והיינו כי כמו שהקב"ה אינו פונה ביחוד אלא לישראל, כך ישראל אין להם להיות פונים אלא להקב"ה. וזהו "אני לדודי ודודי לי" (שה"ש ו, ג), "אני לדודי ועלי תשוקתו" (שה"ש ז, יא), ולהיות כל מעשיהם על דרך זה. והוא ענין "בכל דרכיך דעהו" (משלי ג, ו). ואף על פי שגם הפסוק יש לפרש אותו – שדי להיות מכוון לשם שמים, דהיינו שיאכל כדי שיחיה ויעבוד את ה', וכן על דרך זה [שאר המעשים]. אין זה עיקרו! אבל להיות כל המעשים ממש דברי קדושה, ואז ישארו ישראל מובדלים לגמרי מן כל שאר האומות, בלי סרך כלל. אלא שאר האומות – אנשים, וישראל – כמלאכי השרת.

על כן, עיקר מה שצריך האדם להיות משכיל, הוא ענין קדושתו יתברך המתפשטת בעולמו, שישראל נתקדשו בה – מה ענין הקדושה הזאת, ומה הם דרכיה, ואיך מתפשטת,

ואיך מזדמנים לקראתה להתקדש בה כראוי. ומי שיראה זה, יראה באמת איך כל הבריאח כולה לא נבראת אלא בשביל זה. והיינו "בראשית – בשביל ישראל שנקראו ראשית" (ויק"ר לו, ד). ויראה בהדיא כי כל העולם לא נברא אלא לפי שנתאוה הקב"ה להשרות קדושתו על ישראל, וכמה חכמות גדולות הכין לענין זה. כי ודאי שצריך שישראל יהיו ראויים לה, ואינם ראויים לה אלא אם כן ישמרו כל התורה והמצוות בכל דקדוקיהם ופרטותיהם, ומשמרת למשמרת שלה בכל חומרותיה, כי בזה תלוי הכל.

אבל כמה דרכים הכין לזה הענין, וכמה גלגולים גדולים, בכמה חכמה עמוקה, בהיות צופה כל העתידות. ורצה לתת יצר הרע, לנסות בו בני האדם. ומפני שהיו עתידים לחמוא, זימן מתחילה כמה גלגולים גדולים, עד שבסוף הכל יתקנו ישראל תיקון גמור. ותהיה קדושה זאת מתפשטת בהם לנצח נצחים. וזהו ענין האהבה הגדולה שבין הקב"ה וישראל. והנה מי שאינו יודע דברים אלה, נקרא שהוא הולך כעיור באפילה, כי אינו ידוע כלום על מה הוא חי, על מה מתקיים העולם, וכל שכן על מה עומד העולם כולו.

ועל זה היו צועקים חז"ל "אוי להם לבריות שרואות ואינם יודעות מה רואות, עומדות ואינם יודעות על מה עומדות" (הגיגה יב, ע"ב). כי אין זה כבודו של מקום ב"ה, ולא שבחם של ישראל. הא למה זה דומה: למלך שאוהב אחד מעבדיו, ועושה בעבורו כמה דברים גדולים בעבור אהבתו, הייטב בעיניו שלא יהיה העבד ההוא שם בלבו לכל הדברים הרבים האלה, ולא ירצה אפילו דלעת מה עשה לו. כן הדבר הזה, כי באמת, כל העולם ומלואו אינו עומד אלא על האהבה שהקב"ה אוהב את ישראל. ואם ישראל אינם שמים לב לראות דבר גדול כזה, הייטב בעיני ה'?

זהו הטעם שרשב"י צווה כל כך על זה, וקורא לעוסקים בפשט התורה, שהם ישינים בתרדמה, כי אינם פוקחים עיניהם כלל לראות באהבה שהקב"ה אוהב אותם, כאילו הם ח"ו כפויי טובה אליו. ועוד, שאינם רואים ואינם יודעים דרך הקדושה כלל, ואת הדבקות בו יתברך. והרי התורה מצוה ואומר "ובו תדבק" (דברים יב, ב). ואף על פי שפירשו על המתדבק בתלמודי חכם, אבל סוף סוף אין מקרא יוצא מידי פשוטו. והאמת, שצריכים ישראל לידבק בו ממש בדביקות גמור, לדעת דרכיו המיוחדים על פי קדושתו, וללכת בהם. והנה על כן אמרו: "שיר השירים – קדש קדשים" (שה"ש רבה, סוף הפתיחה). כי הוא מיוסד ממש על זה הענין, ומפרש האהבה הזאת, וכל ההשתדלות שמשתדל הקב"ה להתדבק בקדושתו עם ישראל, שישראל צריכים להקביל כנגד זה תשוקה אליו יתברך, להתדבק בדביקות ממש.

והנה זה פרי הגלות בעו"ה, ששכחו ישראל את הדרך הזה, ונשארו ישינים, משוקעים בתרדמתם, ואין שמים לבב לזאת. אבל תורה חוגרת שק על צרתה. והנה אנחנו במחשכים כמתי עולם, כעורים ממש המגששים קיר. לישירים לא נאווה ללכת בדרך הזה, אלא אדרבא לפקוח עינים עיורות, ולראות אהבת ה', ולדעת הקדושה ודרכיה, להתקדש בה ממש.

והנה כל זה ענין חכמת האמת הקדושה, כי אינה אלא ביאור ענין הקדושה הזאת, דהיינו מה שרצה האדון ית"ש להשרות על בריותיו, והסדרים שסידר לזה לכל הזמנים, פירוש – לזמן העולם הזה, שהוא זמן העבודה. וכאן נפק חלוקי סדרים: לזמן שישראל זכאים – לזמן שישראל ראויים להיות על אדמתם, ולזמן שהם צריכים להיות בגלות, לזמן שראוי

להאיר להם פניו, ולזמן שראוי להסתיר. ואף-על-פי-כן, אפילו בהסתר פנים – לקיים להם הקדושה. ואחר כך – לזמן קבלת שכרם, שהוא לעתיד לבא לנצח נצחים. נמצאת כל חכמת האמת עומדת רק על ענין זה, על ענין קדושתם של ישראל, איך שהקב"ה מתדבק בהם מקדושתו, ואיך שישיראל יש להם לידבק בתשוקתם ועבודתם בקדושתו ית"ש, ואיך על זה עומדים כל עניני העולם, וכל הבריאה כולה, למאז היותה ועד עולמי עד, עכ"ל.

ובתנא דבי אליהו: אמר להם הקדוש ברוך לישראל: [בני, היו לפני קדושים], ואל תבהלו מיום הדין, שנאמר והייתם לי קדשים וגו' (ויקרא כ כו). זוהי הבטחה של הקדוש ברוך הוא שמגלה לנו אליהו הנביא זכור למוב, שאם ישראל יהיו קדושים אין מפחדים מיום הדין.

ויש לנו עצה אחת ועוצה "לימוד תורה לשמה" ו, ולימוד תורה"ק בשמחה, אשר בכחו לעצור כל הפרעות ולהשפיע כל הברכות ברוחניות ובגשמיות, וכידוע תקנת הרמח"ל זי"ע ללימוד תורה"ק ברציפות – שמציל מן הפרעות – ומביא הגאולה (ענין ספר אור הזוהר פ"ה, וכן הובא בספר "תורתו מגן לנו").

להיו ידוע שכל המסימים את ספר הזוהר הקדוש בבחינת "בנישתא קדא" (זוה"ק) הם בבחינת "אלף המגן תלוי עליו כל שלטי הגבורים (שיר השירים ד, ד), – עליהם תלוי ועומד הצלת כלל ישראל, "כל שלטי הגבורים" והם שולטים על הגבורות וממתקים אותם, ומיד באה הגאולה בב"א.

ולפי זה מתבאר היטב מאמר הרשב"י "יכול אני לפטור את העולם כולו מן הדין". – על פניו בבקשה לראשי הישיבות ולראשי הפוללים, להרשות לכם להקדיש שנים עשר דקות בהתחלת כל סדר ללימוד תורה"ק בשמחה, ובדאי יסמימו עמכם, כמו שכתב נודע המציאות בהרבה ישיבות וכוללים שפך עשו. וכידוע דכל דבר שבקדשה כדי שיצליח צריך קודם אתערותא דלתתא (ענין זוה"ק פרשת לך לך דף ע"ו:). וכל המעלות האדירות שנאמרו במעלת הלימוד והקריאה בזוה"ק הם גם במי שאינו מבין כלל את אשר הוא קורא – כמשל החולך אל הרופא, אינו צריך להבין ברפואה כדי להתרפא, פן הלומד בזוה"ק הגם שאינו מבין עצם הלימוד כוחו גדול ועצום "ובונה בשמים עליותיו", ועתה שזכינו לקדושה משולשת הוא זוהר הקדוש על שיר השירים הקדוש ולשון הקודש שאפשר להבין ולהתחבר לשכינה הקדושה בוודאי שפוטרו מעליו ומכל הסוככים אותנו כל מרעין בישין ומזיקין ומחבלים, ומשפיע שפע קדושה ורחמים וטהרה עליונה כנאמר זורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, ועל ידי פן נגאל במהרה בקרוב, פי עת צרה היא ליעקב וממנה ישע – יעקב אבינו ע"ה נקרא אב של שבועים נפש, ושבעים גימטריה סוד – דע"י לימוד התורה – שהיא מדתו של יעקב אבינו ע"ה, ובפרט זוה"ק – שכנגד סו"ד, ובזה נקרא אב של שבועים נפש, נמצא משבעים אמות העולם – ועוד כידוע יעקוב במלוי אותיות כזה: יו"ד עי"ן קו"ף וי"ו ב"ית, גימטריה 770 – שמשנת תש"ע – נפתח הצינור השפע האלוקי ללימוד את הזוהר הקדוש

מסתפלין ברוי דאורייתא. (זהר חלק א' דף כ"ה). – אינו דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא כחכמה דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעי דחכמה דאיהו י' מינה, ואשתארת ב' בישה, וי לון דגרמין ענייתא ותרבא וביזה ותרג ואבדן בעלמא. (תיקו"ז תי' ל').

[1] תורת הפוד הוא תורה לשמה, (אור יצחק פ"א). וכמו שאמר המגיד למן הבית יוסף: אם תקבע עתים בחכמת הנבילה, אפתח לך דה דתדביק ריון סתימין דלא ידע יתהון פר נש. (מגיד מישרים פרשת בא) – וי לעלמא דאנון אסימין לבא וסתימין עיניו דלא

בלשון הקודש: והוא בבחינת גילוי שכינה, וממנה – מפתח סגלת לימוד הפסוד המחובר בשלש קדושות וישע תשועת עולמים. – זכרו! פידנו הדבר! – "הלוא אם קמון אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה", והחלש יאמר גבור אני, ויתקיים בנו הפסוק "תקמון יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני ה' בעתה אחישנה" (ישעיה ס, כב) כב"א.

ספר

מעולפת ספירים

אשר אסף וקבץ ותקן וסדר הרב המובהק חסיד ועניו

מותר"ד שלמה אלגאזי זצלה"ה

הביטו וראו תועלותיו כי רבים ונכבדים המה אשרי
האיש אשר יקרא בו מדי יום ביומו ויבא לידי מעשה

ב 8

הסבמה

חוב הגאון הגדול הספירס מיה דוד טעביל נ"י
אב"ד ורי"מ דק"ק ליסא יע"א :

כבר ידעתי את האיש הזה ס"ה ספר ירא ה' מר אברהם בניל ז"ל . מטודו
כל יצר מחשבות לבו רק להלביש זקנה כמדו להדסים עיניים המושטים לבנות בני
אדם כחנני עבוסות האהבה והיראה לעבודתו יח' . כאשר כבר הדסים גליון גדול
מזוי ברטוח על גל מין ומין והתחקסם ללשון אשכנז . למטן דעת כל עם ה' מקענס
ועד גדולס . גם סיוס רוח נדיבסו הסמכרו לזנות נכסות בית ישראל להדסים
הסכר המסור מעילסת סכירים מהגאון האצתי ניה' שלמה אלגאזי ז"ל דברים
יקרים מאירים כספירים ומעוררים את החדס לאהבה ויראת ה' . חת זקן רב אשר
לא נדסס סכר זה וליקר מליחותו לא בחר אריד לבר די עם . לכן ייראהו נחז"י
ידו ספר הרל אשר לבו לשמים להסיעו בישראל . ואדע אני כי לא יהיה יעניו
לריק לסיורו דבר הבוד לכל נכס . וכיל ימלא כסס טפס . ויהיה כל ארז זהיר
מליחות ככלל ארור משיג ככול להדסיכו הוך מסך ששה שנים . ולהאומע קסל פניו
ברטח טוב . דברי המדנר לכבוד הקורס וכיראה יוס א ר"ח סיון מ"ה למנ"י
תקמ" לפ"ק כס קיק ליסא יע"א דוד הוא סק בעביל מברחה:

הקדמת המסדר

אמר הקטן זה הקונטרס הלא הוא כמוס עתיד מימי ילדותו אשר סדרתו
להדיך את עמתי ולאשר בניני הנס הלוס ראיני אחרי כי אס נתן הסכר
אל אשר לא ידע סכר לאמר קרא ואמר הקרא כי זה כל האדם ידעו את ה'
למקענס ועד גדולס מפלאיה חיים דמים וקראתו מעילסת סכירים לזיוס הדברים
ספירים לקיסים מסכר הזור על דרך הכסע וחלקתו לג' עמודים חודס עבודה
ג"ח כס ידע האדם מעלת ה' יח' והמלאכים והאבות והנזיקים וטעמי המלות ומעלת
כסנת וי"ט ופניו סנס עברה וענשה ומה יעשה נה נעת הכעירה לנעבור יוסר
האדם ימעלת ג"ע וגינס ועס"כ והכינה וכמה רמזים וחלקתו לשלשים ימי האדם
על כדו סכוני זהב ולא היה בדטיץ להול או כו מלאכה היא עד סקס ספיר .
כגדול עוסק במלות הכסס השלס כמסריר שלמה י עזרא נרו לזכות הרבים
ותן בלב החברים בנינים אכירים ככירים אכסי חל ידו אליהם חנני הנקילות
על ת"ק סענו יע"א להדכישו גם המס קמו והעמידו ונדנע רוחם כיד ה' ספנס
עליהם ומהס מבני עליה . הנדוהא כלכי שמיא סיראו לכספ מולא על כל מולא כי
ה' עליהם יסו . סה מעורר דל על דל :
שלמה אלגאזי

הקדמות לספר מעולפת ספירים

לקוטים מספר הזוהר על דרך הפשט וחלקתנו לג' עמודים

הקדמת המסדר: אמר הקטן, זה הקונטרס הלא הוא כמוס עמדי מימי ילדותי אשר סדרתיו להדריך את עצמי ולאשר בגילי, הגם הלום ראיתי אחרי כי אם נתן הספר אל אשר לא ידע ספר לאמר קרא ואמר אקרא כי זה כל האדם ידעו את ה' למקטנם ועד גדולם מפלאות תמים דעים, וקראתיו מעולפת ספירים, להיות הדברים ספיריים לקוטים מספר הזוהר על דרך הפשט וחלקתנו לג' עמודים, תורה, עבודה, גמילות חסדים. במ ידע האדם מעלת ה' יתברך והמלאכים והאבות והצדיקים ומעמי המצות ומעלת השבת ויום טוב ועניני הנפש שכרה וענשה ומה יעשה בה בעת הפטירה לבעבור יוסר האדם ומעלת גן עדן וגיהנם ועולם הבא ותשובה וכמה רמזים. וחלקתיו לשלשים ימי החודש על סדר תפוחי זהב [תפוחי זהב הוא קיצור ספר ראשית חכמה שגם מחברו חלקו לשלושים יום] ולא היה בדעתי להוציאו (בו מלאכה היא) עד שקם התייר הגדול עוסק במצות החכם השלם במהר"ר שלמה ן' עזרא נר"ו לזכות הרבים ונתן בלב החכמים גבירים אבירים כבירים אנשי חיל יראי אלהים חברי הבקאות של ק"ק פינטו יע"א להדפיסו גם המה קמו ונתעודדו ונדבה רוחם כיד ה' הטובה עליהם והמה מבני עליה. חברותא כלפי שמיא המציאו לכסף מוצא על כל מוצא פי ה' עליהם יהיו. בה מעתיר דל על דל:

שלמה אלגאזי:

המדה גנוזה מרגלית טובה ספר הנותן אמרי שפר

הקדמה לכבוד המסדר: זה היום שקויתי מצאתי ראיתי חמדה גנוזה מרגלית טובה ספר הנותן אמרי שפר, קטן הכמות ורב האיכות, הנמצא בבית גנזי הרב המובהק המסדר יצ"ו מונח בקרן זוית לסבה כי קצור קצרה ידו ולא יכול להעלותו על מזבח הדפוס כי הכסף נכסף בימי שלמה ומאומה בידו כי תם הכסף וכלי זהב ושמלות זהבים מעביר ולבני"ם להדפסת שאר ספריו הנחמדים ואין הקומץ משביע, ולסבה זו עדין לא נגמר ספר שמע שלמה ואני בראותי התועלת הנמשך לכל עם בני ישראל ובפרט למהדרין מן המהדרין השבים אל ה' בכל לבב הצני נערתו לפני כחלמיש שמתי ועם אלופי ומיודעי חברים מקשיבים לקולי דברתי ה"ה יחידי סגולה מהחברה הקדושה הנזכרת וענותם תרבני שהקדימו עשייה לשמיעה ונתנו לכסף מוצא בתורת הלואה כל הצורך להדפסת הספר המפואר הזה וכונתם רצויה שהיה לזכות בו את הרבים, זכות הרבים תלוי במ ישלם ה' פעלם בבני חיי ומזוני ויזכו לחוות בנועם ה' ולבקר בהיכלו, אמן כן יהי רצון. נאם המתאבק בעפר רגלי החכמים ושותה בצמא את דבריהם קמינא וזעירא:

שלמה בכמהר"ר משה ן' עזרה זלח"ה:

אור הספר הקדוש מעולפת ספירים פניני זהב הזוהר הקדוש

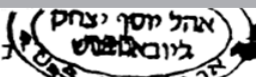
הקדמת המביא לבית הדפוס: יתברך האל ויתגדל הודו, אשר בעוצם רחמנותו הגביר מאד חסדו, ועוד נטויה ידו, לעומת אנוש כערכי, להספיקי כל עת צרכי, גם כי באופן אהלך יגיה חשכי, להיות מעודי בעוד לא אוכל להכריע על ברכך, לעת אכיר קטנות עבודתי המחויב מאתי אליו יתברך, הלא תקצר רוחי, ומאוד מרי שיחי, ולכי בקרבי הלא תכלם ותבוש, בראותי אותי ערום מבלי לבוש, ולולא רוח מכינתי יענני, כי עזרתו תסוב תנחמני, הלא לכי בקרבי המם ימם, כמו שבלול תמם, ואולם זאת אשיב אל לבי, אף רוחי בקרבי, אפיץ על תבל ומלואה, תוכחת מוסר כי מלאה צבאה, היא כבודי ומרים ראשי, תנחומיה ישעשעו נפשי, היות בהביטי בה כל עת וזמן, לכי בה' מאוד נאמן, גם את בני זולתי המה יביטו יראו בו, ותבא כמים בקרבו, ותדבק נפשו בה' אלהיה, ושבה אל בית אביה כנעוריה, ולכן עתה חסדי ה' אנידה ואספרה, אשר במתג ורסן השגחתו יובילני דרך ישרה, יגביר לעד כחי, והעיר מצפון רוחי, להפיץ ענן אור הספר הקדוש מעולפת ספירים הנלקט מאמרי פניני זהב הזוהר הקדוש הזורה לישרים, בגבורות ישע ימין הגאון האמיתי מוה' שלמה אלגאזי ז"ל, אשר אמרתו כטל תזל, ודבריו במשפט יכלכל, עוטה אור אמרות טהורות אלה כשלמה לעומת כל, למען כולם יוכלו לגשת אל דלתותם, מפאת קלות לשונם וצחות דברותם, והאוחזים בסנסני מוסריו חוקיו ומשפטיו, הלא יכירו כי גדול הדר כבוד הודו עלי מביטיו, ללמדו להועיל מדריכו בדרך ילך, בירכתי צפון קרית מלך:

עוד תשאיני, רוח רעיוני כי יאות להדביק אליו מכתב הרמב"ן לבנו ז"ל, אשר מוסריו ירגישו מאוד לכב רואיו ישלח דברו וימסם על שפתי מלך קסם, ואתם אחי בני אל חי, נא הסתפחו בנחלת הספר, הנותן אמרי שפר, ושאו כל איש בחיקו, ויצא כנוגה צדקו, כבור ידיו לנגד עיניו, ותורהו נוראות ימיניו, הכ"ד נפש תשתוהח לעומת היכל קודש ה', כי בכל מקום אשר אשא עיני ידריכני בנתיב מצותיו, ויתן בלב עמו וצאן מרעיתו לתאו מטעמות הספר ללקט אורותיו, והיה סוד אלוהי עלי אהלם, ינטלם וינשאם עד עולם,

הק' אברהם בן מהור"ר יהודה ליב ז"ל

עד כאן הקדמות א. של המחבר הרב שלמה
אלגאזי. ב. המתנדב להדפיס בימי הרב אלגאזי.
ג. המביא לדפוס אחרי שנים.

העתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י ד"ר חיים תשס"ט

תהלים

זכור לנצח וסידורי ליומי נקט :
אמסור עפ"י ימי השבוע וימי החודש: פנדוריק דקה מן הקסא • למנחה
בלילה ולבוקה וכה יוצפ"י ס' פנחה פי נפרד ערכה • דגש ורפי
פסקי העצמים ויחיד ומסר • בכל עציית הרס והוסר : עם פי
באורי זוהר • אשר אמר יחיד עהור • בתלמוד הקודש היה מסייר
• כאשר נקראת סוף מנזאר • והוספני גש פי'
מצורת ציון שרש התלות המה תורים • וגם סדר מתיק פגש
מועזק מס' לקויע יקרוס • פפולשו פפולה לזיים •
ובו נוצה לנחמות ציון ררובליס
• נקא"ס :

ע"י תעלת התדפוס סרב חו"ס ישראל פי"ו בהרב חו"ס אברהם לי"א

טרפס פה גליל העליון

ע"י דק **צפת** תוכב"א

תחת חמאלת סרב גדול **מזכר עלי** כפס י"א
ליבשנת ימא ישראל כעסי בני יוסיגילו כהלים ג

ספר תהלים
שנדפס בצפת
בשנת תר"ג
בהסכמת כ"ק
האדמ"ר
רבי לוי יצחק
מבארדיטשוב
זיע"א

ספר זהר התהילים
נדפס בשנת תשע"ד
מחולק לימות השנה
בהוצאת מפעל הזהר העולמי

ספר

הזהר הקדוש חלק שביעי

מאת התנא רבי שמעון בר יוחאי וחבריו קדישא

בו שלשה ספרים נפתחים

שיר השירים משלי וקהלת

נקבצו ובאו בזה כעמיר גורנה כל המאמרים שיש להם שייכות לשלשה ספרים האלה מן הזהר הגדול שעל התורה, ומן תיקוני זהר ומן הזהר חדש ומן מדרש הנעלם. הכל בצד אחד לשון הזהר – ולעומתו העתקה בלשון הקודש שורה לעומת שורה, למען תהיה ביכולת לכל בר אוריין לכנוס לטייל בפרדם הזהר הקדוש שעל ידי זה תתקרב הגאולה. וסגולה המיוחדת של לימוד אותן ג' הספרים נזכר בתיקוני זהר תיקון י"ג, וזה לשונו: "אמר רבי שמעון – בהוא זמנא דיהון תרין שמהן כחדא, יתער ברתא דמלכא בשיר השירים משלי וקהלת, דאינון שלשת אלפים משל, תלת יודיין דאינון תלת טפין דמוחא דנחתין מן יו"ד. ולאן אתמשכו? לגבי צדי"ק."

ודי בזה למבין שיבין סגולת לימוד ג' ספרים האלה.

וכדי להקל יתר על המעיין הצגתי פירוש 'זיו הזהר' כמו

בזהר הקדוש שעל התורה.

כל זה הכינותי בעזרת השם יתברך,

אני הקטן והצעיר יהודה יודל ראזענבערג

בן מהו"ר ישראל יצחק ז"ל, מגזע ר' יהודה הסיד ז"ל.

מלפנים רב בווארשא לאדו מדינת פולין, אחר כך רב אב בית דין בערי טוראנא ומאנטריאל מדינת קאנאדא. מחבר הספרים: 'זהר תורה'. 'ידות נדרים'. 'רפאל המלאך'. 'ילקוט אליהו הנביא'. 'קריאה הקדושה'. 'מקוה יהודה'. 'עמרת תפארת'. ועוד ספרים בכתובים. בילגורייא – נדפס בדפוס המשובח של האחים וויינבערג – בשנת תר"צ לפ"ק

מהדורה חדשה

נדפסה בשנת חמשת אלפים שבע מאות עשרים ושבע לבריאת העולם

– הוצאת עם עולם בע"מ – ירושלים עיה"ק ת"ו

הקדמה כללית לשלשת הספרים

י'שמחו ה'לומדים וי'גילו ה'חכמים אשר דעתם נהור יבינו לשאב בקרבם רוח חכמת האמת להבין ולהשכיל אור דברי תורתנו הקדושה על פי פרדם, בראותם זיו האור הגדול מן כוכב הזוהר הקדוש המזהיר כזהר הרקיע ומפיץ אורו על פני תבל אשר יזרח עתה לפניכם, הלא הוא קובץ כל מאמרי הזוהר הקדוש אשר על שלשת הספרים, קדושה המשולשת: שיר השירים – משלי – וקהלת, המפוזרים בזהר הגדול ובזהר חדש שעל התורה ובזהר חדש המיוחד לאותן השלושה ספרים וגם מאמרי מדרש הנעלם, הכל עם העתקה בלשון הקודש שורה לעומת שורה עם פירוש זיו הזהר שחברתי על דרך מפרשים הקדמונים מקובלים המפורסמים על פי קבלת הרמ"ק זצ"ל, אשר כל איש בעל מוח יוכל להבין לפי ערכו ולפי מדרגתו. ובלי תפוגה נראה בעליל שקרוב להתקיים דברי רשב"י כפי שאמר אליו אליהו הנביא אשר בעיקבתא דמשיחא תתפשט לימוד הזוהר הקדוש בעולם, כמו שתוכיח על זה העובדא שלי שהוצאתי לאור הזוהר הקדוש שעל התורה בהעתקת לשון הקודש חמשת אלף ספרים, ובמשך שתי שנים נמכרה כל ההדפסה, ומוזה נראה גם כן שקרוב הדבר להתקיים הפסוק: 'ומלאה הארץ דעה את השם וגו.', כי כל הזוהר הקדוש מיוסד להפיץ דעה את השם, ואך לימוד הזוהר הקדוש היא התרופה האחת המיוחדת ללחום לעומת ההפקרות של אפיקורסות הנפרצה מאד בימים האלה, כדברי חז"ל ש'בעיקבתא דמשיחא הוצפא יסג'י, והאפיקורסות תתגבר בכח גדול בכח קליפת עמלק, ואך בכח לימוד הזוהר הקדוש יש בכחנו לקיים 'מוחה תמחה את זכר עמלק מתחת השמים'.

ויש לדקדק מדוע כתוב 'מתחת השמים'? שהיה לו לומר 'מעל הארץ', כי הלא אין עמלק עוף יעופף תחת השמים. אבל הענין הוא מפני שקליפת עמלק היא לקרר מן האמונה הקדושה כבורא עולם יחיד והשגחתו הפרטית, והוא מכנים אפיקורסות שלא להאמין אלא במה שנמצא תחת השמים, והיינו רק מה שאפשר להשיג בחמשה החושים של האדם. ולפיכך עמל"ק בגימטריא ספ"ק ובגימטריא ר"ם – כי ראשית מלחמתו להכניס ספק בלב ישראל אם יש בורא עולם יחיד, ככתוב 'היש השם בקרבנו אם אין', מיד 'ויבא עמלק וגו.'. ועוד זאת שאף אם יש בורא עולם בא עמלק להלחם באפיקורסות של 'רם', ככתוב: 'רם על כל גוים השם' ואינו משגיח בארץ. וכח שליטתו (של עמלק) ללחום עם ישראל הוא בשביל המעמט תלמוד תורה, כמו שדרשו על הפסוק 'וילחם עם ישראל ברפידים' – בשביל שרפו ידיהם מן התורה. ולפיכך מובן שכאשר ישראל מתחזקים בתלמוד תורה ובפרט בלימוד הזוהר הקדוש אז נפקחו עיני האדם לראות ולהבין עמקי תורתנו הקדושה וסודות האמונה הטהורה כי 'רם השם' – ומכל מקום 'ושפל יראה', כי מלא כל הארץ כבודו ועיניו משוטטות בכל הארץ ומלכותו בכל משלה, שבשבילה כתוב 'ואתה מחיה את כלם'. ואף גם כל מביני מדע חוקרים ומשכילים אם אך לב טהור להם יזהירו המשכילים כזהר הרקיע בעיונם בלימודי הזוהר הקדוש כי ימצאו בו ענינים נסתרים הכוללים כל חכמות שבועולם. ובכן,

כל מה שיתפשט יותר בעולם לימוד הזוהר הקדוש יתקרב הדבר שיתקיים הפסוק 'ומלאה הארץ דעה את השם', וזהו שאמר אליהו הנביא שביאת המשיח תלויה בהתפשטות לימודי הזוהר הקדוש, שכאשר יהיה 'וכל בניך לימודי השם' אז יהיה 'ורב שלום בניך' – כי המשיח משתוקק לבוא אל עם הספר בעלי תורה וחכמה ולא לעמי הארצים אנשי עמלק שאינם מאמינים אלא כמה שתחת השמים.

וכדי להבין סגולת קדושה המשולשת של אלה שלשת הספרים של שלמה המלך שיר השירים – משלי – קהלת, אביא כאן איזה מאמרי הזוהר הקדוש המדברים מזה:

בתיקוני זהר תיקון י"ג איתא:

אמר רבי שמעון – בההוא זמנא דיהון תרין שמתן כהדא יתער ברתא דמלכא בשיר השירים – משלי – וקהלת דאינון שלשת אלפים משל תלת יודי"ן, דאינון תלת טפין דמוחא דנחתין מן יו"ד. ולאן אתמשכו? לגבי צדיק, ע"כ. ויש לומר בונתו – שכאשר תגיע העת של הגאולה ושני השמות הוי"ה אדני' יזדונו כהדא, אז יתער ברתא דמלכא, היינו כנסת ישראל על ידי לימוד שלשת הספרים שיר השירים – משלי – וקהלת הנקראים 'שלשת אלפים משל', יתער כח להמשיך ממקום היותר גבוה שפע קדושה היותר גדולה הנרמזת בג' יודי"ן שהן ג' טפין דמוחא דנחתין מן יו"ד, פירוש מן עולם החכמה, ואתמשכו לגבי צדי"ק, היינו ספירת היסוד, וממנו למלכו"ת, וממנה לעולם הזה. וזאת השפע אין היא שפע של גשמיית אלא קדושה רוחנית של חכמה בינה ודעת, שיתקיים הכתוב 'ומלאה הארץ דעה את השם וגו' על ידי שיושפע לעולם הזה השפע של שלושה טפין דמוחא, דהיינו הארת חכמה בינה ודעת שנקראין ג' יודי"ן, כי אות יו"ד רומז על אור החכמה, וגם בינה וגם דעת חכמות הן. ומאמר הזה של תיקוני זהר מתאים עם דברי הזוהר הקדוש שאמר ששלושת הספרים שיר השירים – משלי – וקהלת הם כנגד חכמה תבונה ודעת, ובמקום אחר אומר שהם כנגד חסד גבורה תפארת. ואין זה סתירה – כיון שחסד גבורה תפארת הן תולדות חכמה בינה ודעת. ואלו הם שני מאמרי הזוהר הקדוש המדברים מסגולת אותן שלשת הספרים:

בזוהר הקדוש פרשת אחרי מות – דף ס"ד ע"א איתא:

אמר רבי שמעון – בא וראה ג' ספרים של חכמה הוציא שלמה המלך לעולם, וכולם בחכמה העליונה. שיר השירים כנגד חכמה, קהלת כנגד תבונה, משלי כנגד דעה, כנגד שלשת אלה עשה שלמה ג' ספרים האלה.

ובזוהר הקדוש פרשת בא – דף לח ע"ב איתא:

אמר רבי שמעון – שלמה המלך עשה ג' ספרים שיר השירים קהלת

משלוי. שיר השירים כנגד חסד, קהלת כנגד דין, משלוי כנגד רחמים, בשביל להשלים החכמה. והוא עשה כל מה שעשה בשביל להראות חכמה לעומת מדרגות העליונות.

ובזוהר הקדוש פרשת שמות – דף י ע"ב איתא:

א"ר אלעזר – שלמה המלך עשה ספר קהלת והעמידו על שבעה חבלים שהעולם עומד עליהם, שהם יסודי העולם, כנגד שבעה הרקיעים: וילון, רקיע, שחקים, זבול, מעון, מכון, וערבות. וכנגדם אמר: 'הבל חבלים אמר קהלת, הבל חבלים הכל הבל'.

מכל זה נוכל לראות ולהבין עמקי הסודות וגודל המוסר והחסידות הגנוזים וכמוסים באותן שלושה ספרים. וספר שיר השירים עולה על כולם, ומי יוכל לשער גודל הקדושה והסודות הצפונים בו. ולכך אמרו שאמר רבי עקיבא: לא היה העולם כדאי כיום שניתן בו שיר השירים לישראל – שכל הכתובים קודש ושיר השירים קדש קדשים! וכך אמר גם רבי אלעזר בן עזריה: כל הכתובים קודש ושיר השירים קדש קדשים, שכולו יראת שמים וקבול עול מלכותו.

ובמדרש הנעלם בזוהר פרשת ויצא – דף צח ע"ב מביא:

תנו רבנן – כשחלה רבי אליעזר הגדול נכנסו חכמי הדור לבקר ויהיה ביניהם רבי עקיבא. בכה רבי עקיבא ואמר לו: רבי, אוליף לי אורייתא. פתח רבי אליעזר פיו במעשה מרכבה ולימד לרבי עקיבא רי"ו (מאתים ושש עשרה) טעמים בפסוקי שיר השירים. כשהגיע לפסוק 'סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני' לא יכל עוד רבי עקיבא לסבול. הרים קולו בככי וגעה, ולא יכול לדבר מאימת השכינה שהיתה שם. ולאחר שלמדו כל הסודות של שיר השירים השביעו שלא ישתמש בשום פסוק ממנו, שלא יחריב הקב"ה את העולם – כי אין רצונו שישתמשו בו אנשים מפני גודל קדושתו.

ובזוהר הקדוש פרשת תרומה – דף קמז ע"א איתא:

אמר רבי יוסי – תושבחתא דשירתא דא איהו כללא דכל אורייתא, כלל מעשה בראשית, כלל סוד האבות, כלל גלות מצרים ויציאת ישראל ממצרים והשירה שעל הים, כלל עשרת הדברות ומעמד הר סיני והליכת ישראל במדבר עד שנכנסו לארץ ועד שנבנה בית המקדש. וביום שנתגלה שיר השירים בו ביום ירדה השכינה לארץ. בקיצור – מה שהיה, מה שהוא, ומה שעתידי להיות אחר תחיית המתים עד היום השביעי כאשר יהיה שבת להשם הכל הוא בשיר השירים. ולכך למדנו – כל מי שאומר פסוק של שיר השירים בבית המשתה, התורה חוגרת שק ואומרת לפני הקב"ה 'צחוק עשו לי בניך בבית המשתה', ע"כ (בלשון הקודש).

וכנראה צרה זו היא צרה ישנה. וגם אז לא חסרו פושעים אפיקורסים החורצים לשונם

ככלבים לדבר עתק בגאווה ובוז על תורתנו הקדושה – הן תורה שבכתב והן תורה שבעל פה. עפרא לפי הרשעים המשוגעים באומרם על שיר השירים ששלמה המלך ניהל אהבה עם רועה נערה ששמה 'שולמית', ושעל זה נתיסד שיר השירים דברי אהבה ועגבים. אוי לאזנים שכך שומעות! אבל אוי ואבוי לשפתי כסילים פושעים ואפיקורסים שכך נובחות! רוצה אני לשאול לאותן אפיקורסים המשכילים ומסקלים – הלא בעל כרחכם מוכרחים הם להודות ששלמה המלך היה בקי בדקדוק לשון הקודש, ואם כן אדרבא יאמרו נא הפירוש תיכף בפסוק ראשון 'ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מיין'. מדוע התחיל בלשון נסתר ומסיים בלשון נוכח? מדוע 'פיהו' ולא 'פיו'? מדוע 'לְרִיחַ שְׁמָנֶיךָ' ולא 'לְרִיחַ שְׁמָנֶיךָ?' וכן הלאה והלאה – שכל מי שיש לו מוח בקדקדו ובפיו לשון אדם ולא לשון כלב, הוא רואה בעינים פקוחות שבכל פסוק ופסוק של שיר השירים יש גנזי נסתרות סודות נוראים מן זיווג העולמות של חכמה ובינה הנקראים 'אבא ואמא', ומן זיווג העולמות של תפארת ומלכות שנקראים 'ברא וברתא', 'חתן וכלה', 'קודשא בריך הוא ושכינתא קדישתא'. וכל הפסוקים של שיר השירים מדברים מהשתוקקות של אהבה רבה ואהבת עולם בענין שני הזיווגים האלו שנעשים ונתקנים על ידי עבודת ישראל בתורה ותפלה ומצות, ובפרט בעבודת בית המקדש בקרבנות ושמן וקמרת ישמה לב.

סדר כתיבת השלושה ספרים: עוד מהראוי לדבר כאן בענין ההסתדרות של שלושה ספרים האלה – מי בראש ומי בסוף? והנה ראיתי בענין זה שבע דעות חלוקות – במדרש רבה ארבע דעות, בגמרא שתי דעות, ובזוהר הקדוש דעה שביעית. ואלו הן: במדרש רבה ריש שיר השירים שואל איזה מהן כתב שלמה תחלה? רבי חייא רבה אליביה שתי דעות שונות – דעה ראשונה: משלי שיר השירים קהלת. דעה שנייה: משלי קהלת שיר השירים. רבי יונתן אמר שיר השירים משלי קהלת. רבי ינאי אמר הכל מודים שקהלת בסוף אמרה. ובמסכת בבא בתרא (דף יד:) מביא סידרן של כתובים – רות ספר תהלים איוב משלי קהלת ושיר השירים. ופירש רש"י: משלי קהלת שניהם ספרי חכמה, שיר השירים נראה בעיני שאמרו לעת זקנתו, עכ"ל. ועוד שם בגמרא (דף מו.): חזקיה וסיעתו כתבו ישעיה משלי שיר השירים וקהלת. עד כאן שש דעות. ובזוהר הקדוש בשני המקומות שהבאתי לעיל דברי רשב"י נראה דעה שביעית בסדר חדש – שיר השירים קהלת משלי, כסדר השלושה ספירות חב"ד או חג"ת. מכל אלו שבע דעות יש לראות שיש ארבע דעות שקהלת בסוף אמרה, הלא הן: א) חזקיה וסיעתו ב) דעה הראשונה אליבא דרבי חייא רבה ג) רבי יונתן ד) רבי ינאי. ויש שתי דעות ששיר השירים אמר לבסוף, והן: א) ברייתא דמסכת בבא בתרא בענין סידרן של כתובים ב) דעה השנייה אליבא דרבי חייא רבה. ולכן מאד היה קשה לי לבחור איך לסדר בדפוס פירוש הזוהר הקדוש שעל שלושה ספרים האלו. וראיתי בסידור התנ"ך הנמצא בינינו סדר עקלתון – תהלים משלי איוב שיר השירים רות איכה קהלת. ולא אוכל להבין על איזה יסוד ומשום איזה טעם נסתדרו כך, שזה דלא כמאן! [אמר המגיה: צ"ע! דסדר התנ"ך הוא בעצם הדעה הראשונה שהביא ממדרש רבה – משלי שיר השירים קהלת]

והנה לאחר העיון נראה לי דכפי המובא בזוהר הקדוש שביום שהוקם המקדש נתגלה בעולם הזה שיר השירים, משמע בודאי ששיר השירים אמר שלמה לאחר שהוקם המקדש בתחלת שנות מלכותו, והיינו כרבי יונתן. ולכאורה יפלא על רבי ינאי באמרו הכל מודים

שקהלת בסוף אמרה. איך הכל מודים? הלא אנו רואים שמהולקים בזה! ואולי אפשר ליישב דרבי ינאי סובר שמהולקים רק בהסתדרות איך לסדרם בכתובים, אבל לגבי איך שאמרם – הכל מודים שקהלת בסוף אמרה. אבל קושיא גדולה יש להקשות על פירוש רשי ז"ל בגמרא שהבאתי לעיל במה שכתב וז"ל: נראה בעיני ששיר השירים אמרו לעת זקנתו – עכ"ל. והרי זה היפך מפשיטתו של רבי ינאי ולהיפך מהזקיה וסיעתו. ומה גם דרש"י בעצמו מביא בהתחלת פירושו לשיר השירים דברי רבי עקיבא ששיר השירים קודש קדשים ושלא היה העולם כדאי כיום שניתן בו שיר השירים. ומעתה, האם שכח רש"י ז"ל הפסוק זיהי לעת זקנת שלמה נשיו הטו את לבבו ונו? ואולי אפשר להעמיס בדברי רש"י ז"ל שבאמת גם רש"י סובר דקהלת בסוף אמרה, ומה שפירש רש"י כך הוא רק על מה שמוכח בגמרא סדר הכתובים משלי קהלת ושיר השירים. על זה אמר נראה בעיני שאמרו לעת זקנתו – והוא משום שהיה קשה לו מדוע סדרו בכתובים שיר השירים לבסוף? והלא מסתבר שאמרו בעת שהיה שלמה במדרגה היותר גבוה והיינו לאחר שהוקם המקדש. ועל זה מתרץ – נראה בעיני שאמרו לעת זקנתו. כונתו למה שאמרו חז"ל: איזהו זקן? זה שקנה חכמה. והיינו שבאמת אמרו לאחר שנבנה בית המקדש, שאז היה במדרגה היותר גבוה, ואז נקרא לעת זקנתו כיון שאז קנה החכמה לאחר החלום שלו, ורק אז היה ראוי לומר שיר השירים שהוא קודש קדשים, ולא לעת זקנת שלמה בשנים – כיון שאז לא היה במדרגה גבוה כל כך. ומה שמסדר בגמרא בסדר הכתובים שיר השירים לבסוף הוא משום דמעלין בקדש לפיכך סדרו שיר השירים שהוא קדש קדשים לבסוף, כך נ"ל ליישב דעת רשי ז"ל.

מכל הלין גמרתו בדעתי לסדר שלושת הספרים כעין פשר והכרעה – דכיון שיש רוב דעות שקהלת בסוף אמרה, ומסתבר יותר ששיר השירים אמרו לעת שקנה החכמה אחר שהוקם המקדש בשנים הראשונות של מלכותו, לפיכך סדרתי כרבי יונתן שיר השירים משלי וקהלת. גם אין זה סתירה כל כך לדברי הזוהר הקדוש שזכר שיר השירים קהלת משלי, כיון שמעמו של הזוהר הקדוש הוא שהם כנגד חסד גבורה ותפארת, (אם כן שיר השירים כנגד חסד), קהלת (כנגד) גבורה, ומשלי (כנגד) תפארת. (לכן שיר השירים סדרנו ראשון דהוא כנגד חסד), וכיון שידוע שגבורה היא דין ותפארת הוא רחמים, על כן מהראוי להקדים רחמים לרוגז (ומשום הכי הקדמנו משלי לקהלת). ועוד כי הלא הלא גם רשב"י עצמו בתיקוני זוהר שהבאתי לעיל סדר כרבי יונתן באמרו: שיתער ברתא דמלכא בשיר השירים משלי וקהלת.

הקדמה ואזהרה לנכנס לטייל בפרדס.

ויען כי שיר השירים הוא מקור חכמת הקבלה וכולו תוארים של זכר ונקבה, ותפארת אברי הגוף עם דברי אהבה ועניני הזדווגות ונשיקות של אב ואם, בן ובת או חתן וכלה, ויכול הקורא לחשוב ח"ו שיש למעלה ענינים גשמיים כאלה, לכן אמרתי כי נחוץ להעתיק כאן מעט מן המעט כטיפה מן הים מה שהזהירו בזה רשב"י והכריא הקדושה וכל חכמי הקבלה. וזה לשון האריז"ל בריש ספר 'כנפי יונה': דע שדוקא כדי להבין ניתן לנו רשות לעשות משל באברי גופנו כמו שכתוב 'ומבשרי אחזה אלוה'. אבל אתה, חכם וטהר רעיונך לדעת כי למעלה אין שום דבר גשמי חלילה, ומן קודם האצילות אין לנו רשות לעסוק בו ולא

לדמות צורה ודמיון כלל, רק כדי לשכך את האוזן אנו צריכים לדבר דרך משל, והחכם יבין מדעתו כי אין שם שום מציאות ציור ה"ו. אמנם מעשר ספירות ולמטה אפשר לדבר דרך משל ודמיון וציור, עכ"ל. ודע כי חכמי הזוהר הקדוש והאריז"ל הוכרחו להשתמש בתוארים וכינויים ממאורעות הגופות כדי לבאר סודות נפלאים אשר אין דרך ואופן לבארם כי אם באלו הכינויים ומשלים גופניים. וכדי להכין ניתן לנו רשות לעשות משל בענינים גופניים, כי תמונת האדם עשויה מסודרת בחכמה נפלאה בצלם העליונים, והעליונים הם על דרך אורות השמות. דרך משל, השם ע"ב דאבא (הוא שם יוד-הי-ויו-הי) עושה אור כתבנית פרצוף זכר, וכן כל השמות. והשמות הם שמזדווגים ומתחברים ומשפיעים האורות זה לזה, ושמות הספירות הם על שם אורות השמות שיש בתוכם. והכל רוחניות גמור, כי אינם אורות כאור הנר והשמש שהם אור גשמי נרגש בחוש הראות שבעיני בשר, אבל הם כחות רוחניים היותר זך וצה. וכיון שהאור הגשמי הוא היותר זך והיקר שבמוחשים הגופניים הורשנו להשתמש בו למשל ודמיון בעלמא על כחות הרוחניים העליונים אשר בשמי מרומים, שהם כחות אלהיות שהאציל האין סוף כדי להנהיג על ידם נבראים התחתונים. ועוד בספרי קבלה הקדמונים כמה אזהרות על זה שלא לתאר ולא לייחס תוארי הגשם אל הספירות. ובאדרא רבה כתב על זה: 'ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה'. ומה שנמצא כינוי זכר ונקבה, זיווג, ונשיקין וכדומה – תדע כי ענין שם זכר היא המדה המשפעת, ושם נקבה תקרא מדה המקבלת השפע. וסוד הזיווג המיוחס לספירות הוא חיבור ודיבוק הזכר המשפיע עם הנקבה המקבלת, וענינו הוא המתקת גבורות הנקבה בחסדים של הזכר. והשתתפות של מדת הרחמים עם מדת הדין בבריאת העולם הוא עצמו סוד הזיווג. וסוד הנשיקין היינו דבקות רוחא ברוחא (של) רוחניות הספירות זה עם זו. וסוד העיבור הוא שהשפע הדק מן הדק שהספירה שהיא בבחינת נקבה מקבלת מהזכר נתקן בה ונצטייר בציור רוחני יותר מוכללת. כי בעוד השפע בהספירה של בחינת זכר הוא בדקות גדול, ומוסר אותה אל הנקבה להתבשל ולהתתקן בה, להיותה ראויה למציאות והתגלות בפועל על ידי השתלשלות כזו יותר ויותר למטה מטה.

וזה לשון 'הפרדס' (לרמ"ק) בשער הכנים סוף פרק ראשון: צריך לדעת שמה שנזכר בזוהר הקדוש ובספרי המקובלים 'אבא ואמא', 'ברא וברתא' או 'חתן וכלה', אין הכוונה ח"ו שיש שם אב ואם, או בן ובת – כי זו כפירה ח"ו! אלא הכוונה כי כמו שמציאות ההולדה באה על ידי חיבור זכר ונקבה שעל ידי זה נתהווה הולד, כן הדבר בספירות. ועל ידי חיבור חכמה ובינה והשפעת החכמה בבינה היא סיבת כל האצילות. כי בחכמה ההויות דקין בתכלית, כמו שהבן הוא בהעלם במוח האב, ועל ידי התפשטות השפע של החכמה בבינה נתגלמו ונצטיירו ציור יותר נגלה. לפיכך נקרא החכמה 'אב', והבינה שהיא כמו הנקבה אשר תקבל בקרבה כל הציורים הנשפעים מן החכמה, ויצויר בה ציור יותר נגלה להאציל ממנה האצילות, לזה היא תקרא 'אם' אל האצילות, והאצילות יקרא בשם 'בנים' אליהם. וכן מפני זה נקראים תפארת ומלכות 'בן ובת' 'חתן וכלה', והבינה 'אם' או 'חמות', והחכמה 'אב' או 'חמיה'. כיון שהתפארת והמלכות נאצלים מן החכמה והבינה, ובמציאות אצילותם הפשוט אין להם זיווג יחד, ואין להם היחוד אלא אחר תיקונה וזיונה וקישוטה, שהסיבה לזה היא עבודת ישראל בתורה ותפלה וקיום התרי"ג מצות, ולפיכך מצד אותה הבחינה הפשוטה יקראו התפארת ומלכות 'בן ובת', והחכמה והבינה 'אב ואם'. ובהיותם מתיחדים

בסוד עמרות שמתעטרים, כדכתיב: 'צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו'. יקראו בכינוי 'חתן וכלה' איש ואשתו, ויקראו אז הבינה 'חמות', והחכמה 'חמיה'. ויש בענין אותה ההזדווגות כמה וכמה בחינות ומדרגות. ועל דרך זה יקיש המעיין לכל עניני ההזדווגות הנזכרים בחכמת הקבלה – עכ"ל.

וזה לשון בעל 'ספר האורה': דע כי אמיתת עצם הבורא יתברך אינה משוגת לזולתו, ואין בכל המוני מעלה יודעים מקומו כל שכן אמיתת עצמותו. מה הם אומרים? 'ברוך כבוד ה' ממקומו' – בכל מקום שהוא. ואם בעליונים כן, בתחתונים על אחת כמה וכמה! ואותן הענינים שאנו קוראים בתורה כגון 'יד' או 'רגל', 'אוזן', 'עין', וכל כיוצא בהם – דע והאמן כי כל אותן הענינים אף על פי שהם מורים ומעידים על גדולתו ואמיתו, אין כל בריה יכולה לדעת ולהתבונן מהות אותו הדבר הנקרא 'יד' או 'רגל' או 'עין' או 'אוזן' וכיוצא. ואל יעלה בדעתך כי 'עין' כצורת עין ממש, או 'יד' כצורת יד ממש, או 'רגל' כצורת רגל ממש. אבל הם ענינים פנימיים באמיתות מציאות השם יתברך, והם המקור שהשפע יוצא מהם לכל הנמצאים. אבל אין שם מהות כמהות יד, ולא תבנית כתבנית יד – כמו שאמר הכתוב: 'ואל מי תדמוני ואשה'. ודע והבן שאין בינו ובינינו דמיון מצד העצם והתבנית, אלא שצורת האברים אשר בנו הן עשויים בדמיון סימנים לענינים פנימיים סתומים עליונים שאין הדעת יכול לדעתם אלא כדמיון זכרון – כמו שכותב 'ראובן בן יעקב', שאין אלו האותיות צורתן ועצמותן של ראובן בן יעקב, אלא לזכרון וסימן כנגד אותו עצם והתבנית הידוע שנקרא ראובן בן יעקב. ולפי שהשם יתברך רצה לזכותנו ברא בגוף האדם צורת האברים בדמיון וסימן למעשה מרכבה, כדי שאם יזכה האדם למהר אבר מאבריו יהיה אותו האבר כדמיון כסא לאותו דבר עליון הפנימי הנקרא בשם זה. וזהו הסוד שאמרו חז"ל 'האבות הן המרכבה'. וזהו הסוד שהכמת הקבלה תיחס שבע הספירות שהן המדות 'חסד גבורה תפארת נצה הוד יסוד ומלכות' לשבעת הצדיקים שנקראים שבעת הרועים – 'אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף דוד', וכן כעין זה לפי ערך מדרגתם הם צדיקי האמת שבכל דור ודור – עכ"ל.

כל אותה השקפה קטנה הוכרחתי להביא כאן ביותר בשביל שיר השירים המדבר כולו על דרך משל בתוארים גשמיים, והוא קודש קדשים – הכל מוסב על הספירות ועולמות העליונים שהם כולם רוחניים. והם בבחינת זכרים ונקבות זה משפיע לזו, ומקבלין דין מן דין במדרגות שאין להם שיעור ומספר. לכן צריך המעיין לזכור כל זה ולהזהר לכל יפול הלילה בטעות.

ואף גם זאת ידעתי ושמעתי הקושיות והשאלות של איש הירא ורך הלבב לאמר: 'למה יכנס האדם בענינים האלה פן יהרסו אל ה' לראות וגו'. הלא מוטב להסתפק בפשטיות התורה בלבד? לפיכך אביא כאן תשובות המקובלים הקדמונים צדיקים ויסודי עולם אשר כתבו בענין זה. וזה לשונם: דע כי חיוב ידיעתו יתברך מוטל על כל תלמיד חכם שיש בו דעת להכיר את בוראו כמו שכתוב 'דע את אלהי אביך ועבדהו'. וזהו שאמר בזוהר חדש שעל שיר השירים (בדף יח ע"א), וזה לשונו: חכמתין דאצטריך בר נש למנדע – חד למנדע ולאסתכלא ברזא דמאריה. וחד למנדע ליה לגופיה – לאשתמודע מאן איהו ואיך אתברי ומאן אתי ולאן יתך, ותיקונא דגופא היאך אתתקן, והאיך איהו זמין למיקם בדינא קמי מלכא

דכולא. וחד למנדע ולאסתכלא ברזין דנשמתינן – מאי היא האי נפש דביה, מאן אתיא ועל מאי אתיא בהאי גופא דטיפה מרוחה. וחד למנדע ולאסתכלא בהאי עלמא דאיהו ביה – על מאי אתתקן. ולבתר ברזין עלאין דעלמא דלעילא לאשתמודע למאריה. וכל דא יסתכל בר נש מגו רזין דאורייתא – עכ"ל.

מעלת הלומד סתרי תורה:

בזוהר הקדוש פרשת תרומה (דף קע"ח) כתב וזה לשונו: בעלמא דאתי יזכה למוקם במחיצת חסידים אף על גב דלא קרי כל צורכיה, כיון דזכה לאשגחא ידיעת מאריה ואיכוון ביה כדקא יאות – עכ"ל. ובזוהר פרשת פקודי (דף רמ"ז) כתב וזה לשונו: וכדין שאלין לה ברזא דחכמתא דמאריה וכו'. דלית לך אגרא בההוא עלמא כאינון דמשתדלי בחכמתא לאסתכלא ביקרא דמאריהון, ולית שיעורא לאגרא דאינון דידעי חכמתא ביקרא דמאריהון וכו' – עכ"ל. כי רק על ידי חכמת הקבלה יש לנו יכולת להבין סוד האחדות, וענין ההנהגה האלוהית והשגחתו הפרטית, ועל מה מרמזים האברים והכנפים הכתובים בתורה, ואיך יתיחסו אל הבורא יתברך, והשתלשלות הספירות מהאין סוף ברוך הוא והתיחדם בהזדווגות על ידי תורה ותפלה ומצות – כי התרי"ג מצות הן כנגד תרי"ג אברים וגידים של האדם ביושר צלם האלהים. ועל ידי חכמת הקבלה יבין מדרגות הנשמות והמלאכים וגן עדן וגיהנם, וענין כח הסטרא אחרא ואחיות הקליפות ויניקתן מן הקדושה, וענין בירור ניצוצי הקדושה מהם. בקיצור – כי רק על ידי סודות התורה יכול האדם להשיג תכלית שלימותו וימצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם.

וזה לשון בעל 'חסד לאברהם': דע, שעיקר כוונת רשב"י בחבור ספר הזוהר כי ראה להשכינה בגלות באפס שפע באין תומך ואין עוזר, ורצה ליחדה עם התפארת יהוד מועט על ידי חבור ספר הזוהר במה שהיה הוא עם חבריו עוסקים בסודות התורה, שזה גורם לייחד קודשא בריך הוא ושכינתיה על ידי הסוד שהוא ר"ז דהיינו או"ר (בגמטריא). וגם כן על ידי חבור ספר הזוהר ולימודו הוא ביטול הקליפות וקלות הגלות, והשבתת קיטרוגם של המקמרגים הלוחמים בכל עת ובכל שעה נגד השם יתברך ונגד שכינתו הקדושה ונגד בניה – שהם עם ישראל הנתונים בגלות בין האומות עכו"ם, הנקראים 'חיוון בישין ודובין דאכלין ענא שהם ישראל' ככתוב: 'ואתן צאני צאן מרעיתי וגו'. ועסק התורה הוא הקלע והחרב והרומח של ישראל – וביותר העסק בסודות התורה – להצילם מכל רע. וספר הזוהר עתיד להתפרסם ולהתפשט בימי מלכא משיחא, וכל אותם שיזכו אליו יזכו לגאולה בעזרת השם יתברך, ובו במחננו שנהיה בכלל הזוכים לגאולה השלמה במהרה בימינו אמן. כן יהי רצון!

תפלה זו תיקנה איש האלהים הרמ"ק זצ"ל לאומרה קודם לימוד הזוהר הקדוש:

יושב המרומים ומשגיח התחתונים, אלוה לכל הנאצלים יחיד מיוחד, אדון דחיל נאמן ידיו, מאציל כל נאצל, בורא כל נברא, יוצר כל נוצר, עושה כל נעשה – מי יגיע להשיג אחד מאלפי אלפים ורבי רבבות גודל מעלות נפלאות מעשיך, כל שכן גודל יצירותיך, ומי יחשוב לדעת אחד

מאלפי אלפים ורבי רבבות סתרי סודות הצפונים בבריאתך, כל שכן וקל
והומר שאין ביכולתנו להשיג קצת מן הקצת וחלק מן החלק של אלף אלפי
אלפים ורבי רבבות מן אצילותך, שאדון אחד יחיד ומיוחד מתייחד עמהם
יחוד גמור. לכן אב הרחמן סלח ומחל והעבר על כל הטאותי ועונותי ופשעי
שחטאתי ושעויותי ושפשעתי לפניך מיום היותי על האדמה עד היום הזה.
שכל רמ"ח אברי ושם"ה גידי, ונפשי, ורוחי, ונשמתי כצאן בלי רועה
תעינו ופגמנו את אשר לא נוכל לתקן, אם לא בשפע הרב הבא מלמעלה
מרום מעלת סדר הצינורות לתקן הפגם שגרמנו. ויהי רצון מלפניך ה'
אלהי ואלהי אבותי שתזכך נפשי, רוחי, ונשמתי שאהיה ראוי והגון לעורר
מיון תתאין על ידי לימוד ספר הזוהר הקדוש. גל עיני ואביטה נפלאות
מתורתך! [יכוון. גב"ת לי"מ עמ"ת יה"ו ננ"ר יפ"ת ול"ך אא"ו] וזכני לאור
באור תורתך, ואבינה נועם רזי סודותיה – ללמוד, וללמד, לשמור, ולעשות,
ולקיים. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה
ידינו כוננהו. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי!

עד כאן דברי הקדמת היצה"ק
המקובל רבי יהודה יודיל רוזנבערג
זי"ע, לספרו זוהר תורה על שיר

שיר השירים

בתוספת

זהר שיר השירים

פרקים א - ח

א שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה: ב יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי
 טוֹבִים הֲדִיקָה מִיַּיִן: ג לְרִיזוֹ שְׂמֵנֶיךָ טוֹבִים שְׁמֹן תּוֹרֵךְ שְׂמֵךְ
 עַל כֶּן עֲלָמוֹת אֶהְבּוֹה: ד מִשְׁכְּנֵי אֲזוּרִיקָה זְרוּעָה הִבִּיאֲנִי
 הַמֶּלֶךְ וְזָדְרִיו נִגְלִיכָה וְנִשְׂמָזוּזָה בְּךָ נִזְכִּירָה דְּדִיקָה מִיַּיִן מִיִּשְׁרָיִם
 אֶהְבּוֹה: ה שְׂזוּזוֹרָה אֲנִי וְנֶאֱוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם כְּאֵהְלִי קָדָר
 כִּירִיעוֹת שְׁלֹמָה: ו אֶל תִּרְאוּנִי שְׂאֲנִי שְׂזוּזוֹרָת שִׁשְׁנֹפֶתַי
 הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אֲבִי נִזְוָרוּ בִּי שְׂבִמְנֵי נִטְרָה אֶת הַכְּרָמִים כְּרָבִי
 שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי: ז הַגִּידָה לִּי שְׂאֶהְבָּה נִפְשִׁי אִיכָה תִרְעָה
 אִיכָה תִרְבִּיץ בְּצִהָרִים שְׁלֹמָה אֶהְיָה כְּעֵטִיָה עַל עֲדָרֵי

זהר שיר השירים

כנסת ישראל בוכה על חורבן ב'
 המקדשות ושואלת למה

הַגִּידָה לִּי שְׂאֶהְבָּה נִפְשִׁי אִיכָה תִרְעָה
 אִיכָה תִרְבִּיץ בְּצִהָרִים וגו' (א, ז) וְזוֹהַר
 חדש - שיר השירים דף יז - ע"ב: אמר רבי
 שמעון הרי העירותי שבכל מקום שנאמר
 הגד הגיד ויגד, כלם עניני אגדה הם ויש
 לעיין בהם, וכאן כתיב הגידה לי, סוד של
 חכמה הוא.. כאשר ברא הקדוש ברוך
 הוא את העולם ואמר יקוו המים מתחת
 השמים אל מקום אחד, מתחת השמים
 בודאי, ונאמר ויקרא אלהים ליבשה ארץ,
 אז כל חדוה וכל שמחה וכל התיקונים
 נתתקנו, וכיון שכל התיקונים נתתקנו
 להמטרונה, בכך עלתה אל העולם שהוא
 בחינת זכר ואמרה, הַגִּידָה לִּי שְׂאֶהְבָּה
 נִפְשִׁי אִיכָה תִרְעָה אִיכָה תִרְבִּיץ בְּצִהָרִים,
 איכה איכה שני פעמים, רמוז על שני
 החרבנות, בית ראשון ובית שני, ולפיכך
 איכה תרעה בחורבן הראשון, ואיכה
 תרביץ בחורבן השני, שהרי השמחה
 שלנו היא טוב ויפה, ומתוך שמחה זו יש
 לי לבקש על שני המקדשים, אחד מקדש

העליון, ואחד מקדש התחתון, שלמה
 אחיה כעומיה, אלמלא אותן שני פעמים
 שאני עתידה לקרות איכה, שלמה אחיה,
 בשלום אחיה בלי גלות כלל, בשלום על
 בני למטה, כעומיה, כמו שכתוב (שמואל
 א' כח) והוא עומה מעיל, אחיה נעמפת
 במעמפה של קדושה העליונה, שהוא
 השם הקדוש יה, שלמה אחיה, בשלום
 אחיה בכל שלמות שלמעלה, כעומי"ה,
 כעומה יה, להיות בכל שלמות העליונה
 על עדרי חבירך, אלו מדרגות הקדושות
 שכלן כדמיון שלמעלה: ובכן הוא משיב
 לה ומתחיל מן דבור האחרון של השבח
 הזה ואומר, אם לא תדעי לך היפה בנשים,
 אם את אינך יודעת השני איכה למה
 הם, צאי לך, צאי וראי בעקבי הצאן בשביל
 מה יהיו חורבן בית ראשון ובית שני, צאי
 לך בעקבי הצאן ורעי את גדיותיך, ותדעי
 בשביל מה החרבנות של משכנות הרועים,
 שהרי עתידים לבטל התורה בבית ראשון
 ובבית שני: (ז"ח)

זהר שיר השירים

הבנת בחכמה טרם שתבוא לעולם ההוא, ולא ידעת בסודות של עולם העליון, צאי לך, אין את כדאי לכנוס לכאן בלי ידיעה, אכן כאשר את עדיין בעולם שלמטה צאי לך בעקבי הצאן, מי הם עקבי הצאן, אלה הם הצדיקים אשר האנשים דשים אותם בעקב, שהם יודעים סודות העליונים של רבונם, ועל ידם תבין להשכיל ולדעת, ורעי את גדיותיך, אלה הם תינוקות של בית רבם, נערים שהם בבתי מדרשים ולומדים בתורה, על משכנות הרועים, על אותן בתי כנסיות ובתי מדרשות אשר שם לומדים בתורה, ואף על פי שהם אין מבינים עוד, אבל אתה תבין מתוך דברי חכמה שהם אומרים: (ז"ח)

סוד מיעוט הלבנה

עוד פתח רבי שמעון ואמר, כתוב ויבא אלהים את שני המאורות הגדולים וגו', בתחילה שני המאורות היו שקולים זה לעומת זה כמו שביארו החברים, אמרה הלבנה לפני הקדוש ברוך הוא, הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה, איך איפה אפשר לך להנהיג את העולם בשני כתרים כאחד, איכה תרביץ בצהרים, שהרי אז אין ביכולת הלבנה להאיר, ואי אפשר לך להנהיג בשני כתרים יהוד בשמש ובלבנה, שהרי הלבנה איזה אור יש לה בצהרים, לפיכך אי אפשר לך להשתמש בשני כתרים יהוד, שלמה אהיה כעוטיה, איך איפה אני אהיה מעוטפת בצהרים, כאשר אור הגדול של השמש יהיה הולך וחוק, הרי אז אני אהיה מעוטפת בבושה לפני ולא אוכל לשמש לפניך, ולכך איך אתה תוכל להנהיג ולהשתמש בשני כתרים יחד, אמר לה הקדוש ברוך הוא, הן

בושה גדולה למי שאינו יודע חכמת
נסתר בעולם העליון

עוד פתח רבי שמעון ואמר, כתוב (דברים ד לט) וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וַהֲשַׁבְתְּ אֶל לִבְכָּךְ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמֶּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד, זכאים הם העמלים בתורה להבין בהחכמה של רבונם, והם היודעים ומסתכלים בסודות העליונים.. החכמות שנצרך לו לאדם לדעת מרובות הן: אחת, להבין את גופו ולהכיר מי הוא, איך נברא, ומאין בא, ואנה ילך, ותיקון הגוף איך נתתקן, ואיך הוא עתיד לעמוד בדין לפני ממההב"ה: ואחת, להבין ולהסתכל בסוד הנשמות, מה היא הנפש הזאת שבגופו, מאין באה, ובשכיל מה באה בגוף הזה של טפה סרוחה, שהיום כאן ולמחר בקבר: ואחת, להסתכל בעולם הזה, להבין בשכיל מה נתתקן זה העולם שהאדם עומד בו, ואחר כך לעיין בסודות עליונים של עולם העליון להכיר את רבונם, להבין ולהסתכל בסודות רבונם, וכל זה יכול האדם להבין מתוך סודות התורה, בוא וראה כל מי שהולך לעולם ההוא בלי ידיעת החכמה, אפילו אם יש בו מעשים טובים הרבה מוציאים אותו מכל שערי עולם ההוא, ועל זה כתוב הגידה לי שאהבה נפשי, אתה אהוב נפשי הגידה לי בסוד החכמה העליונה, איכה תרעה, איך אתה רועה ומנהיג בצהרים, בעולם העליון ההוא, למדני סודות החכמה שאינני יודע ולא למדתי עד עתה, למען לא אהיה בבושה כעוטיה על עדרי חבריך, לפני אותן מדרגות העליונות שאני עתיד לכנוס ביניהן, שהרי עד עתה עוד לא עיינתי בהם: בוא וראה מה כתוב אם לא תדעי לך היפה בנשים, אם את תבוא בלי ידיעה ולא

זהר שיר השירים

כמו שכתוב (ישעי' נד) הרחיבי מקום אהלך ויריעות משכנותיך יטו, שהרי בתחלה לא היתה אלא נקודה אחת שחורה סתומה בתוכה, ועתה שבעלה התחבר עמה הוא אומר לה צאי לך, הרחיבי מקום אהלך, התפשטי עצמך, ובכך ורעי את גדיותיך, תוכלי לקבל עדנים ותענוגות, שהרי בשעה שהיא נקודה אחת ועולה למעלה, ומלך עליון שהוא יורד אליה להתחבר בה, הוא דופק בנקודה הזאת ומתפשטת בכל הצדדים, ונעשית נקודה הזאת לאות ה', ונשתלמת מכל הצדדים ומקבלת עדנים ותענוגות, בכך אומר לה ורעי את גדיותיך, קחי הארות ומזונות ולכי ותחלק לכל אותן החילות והמחנות שלך קטנים וגדולים ותני למו, על משכנות הרועים, אלה הם הרועים מנהיגי העולם^ט לתת להם ממשלה וגבורה לכל אחד ואחד כראוי לו, וכל זה נעשה בהתפשטות נקודה הזאת, שהיתה סתומה מקודם לזה. (זהר חדש)

המלכות מתקשטת עם הצדיקים ומענישה את הרשעים

תו פתח ואמר, הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי וְגו', בלאו דברי אהבה מושכת אליה המטרונה להקדוש ברוך הוא ואומרת אליו, הגידה לי שאהבה נפשי, אתה שכל אהבת נפשי בך, אם לא תתחבר עמי איכה תרעה את העולם, איך תקבל השפע מעומק העליון לך ולאחרים, שהרי הברכות שלמעלה אינן שריות אלא במקום של זכר ונקבה, שלמה אהיה כעומיה, איך איפה אהיה בבושה כשיבקשו ממני מזון בני האבות שהם עדרי

שמעתי לדבריך, לכי ומעטי עצמך, אם לא תדעי לך היפה בנשים, שאמרת אי אפשר לי להנהיג העולם בשני כתרים יחוד, לכי ומעטי עצמך ותהי ראש לשועלים, צאי לך בעקבי הצאן, צאי ותהי למלך על כל התחתונים, ותנהג לכל אחד ואחד כראוי לו, והיי שולמת בלילה בודאי, צאי ומעטי עצמך וכך ראוי לך: (זהר חדש).

הנקודה של אות י' מתפשטת ומתרחבת ונעשה אות ה'

הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי וְגו'. על פיו של אליהו נהרין, כאשר המטרונה היא עולה למעלה ומתרחקת מן חילותיה ומחנותיה בסוד האות י', היא אומרת הגידה לי שאהבה נפשי^ט אתה אהוב נפשי איכה תרעה, כיון שאני נקודה אחת בלי התפשטות כלל, שהלא אני נכללת בפני עצמי ואין ביכולתי לקחת וליתן, לפי שאני יושבת קמוטה בפני עצמי בנקודה אחת... זו האות י' הקטנה מכל האותיות, שלמה אהיה כעומיה, נכללת בפני עצמי שאין לי התפשטות בכל הצדדים כלל, לפי שהאות י' סתומה מכל הצדדים יותר מכל שאר האותיות, וכאשר המלך יחפץ לכנוס בתוכה^ט כמו שכתוב (קהלת ט) ובא אליה מלך גדול, אומר לה, אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך, התפשטי עצמך בכל הצדדים, ותקבל עדנים ותענוגות באותה ההתפשטות, ומה היא התפשטות ההיא, בעקבי הצאן, שתיעשה כאותה הסוכה האחת השומרת עדרי הצאן, וזו היא האות ה', ובשביל זה לא נכתב צאי אלא צאי לך,

זהר שיר השירים

ממנו ומכל שאר האחרים, וסוד הדבר בכל מקום שלא נמצא זכר ונקבה אין הברכות שריות עליו, ועל זה הקדוש ברוך הוא גועה ובוכה, כמו שכתוב (ירמ' כה) שאג ישאג על נוהו, ומה אומר, אוי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי וכו', ובשעה שכנסת ישראל יצאה בגלות אמרה לפניו, הַגִּידָה לִּי שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי, אתה אהוב נפשי, אתה שכל אהבת נפשי בך, איכה תרעה, איך תכלכל עצמך מעומק הנחל שאינו פוסק¹ איך תפרנס עצמך מהארת עדן העליון² איכה תרביץ בצהרים, איך תפרנס לכל אותן אחרים הנשפעים ממך תמיד, ואני הייתי ניזונת ממך בכל יום ויונקת, והריקותי שפע לכל אותן התחתונים, וישראל נתפרנסו ממני, ועתה שלמה אהיה בעזימיה, איך אהיה מעוטפת בלי ברכות כאשר יצטרכו לאותן הברכות ולא תהיינה בידי, על עדרי חכירך, איך אשכנה עליהם ולא אהיה מפרנס ומכלכל להם, עדרי חכירך, אלה הם ישראל שהם בני האבות, שהם המרכבה הקדושה למעלה, אמר לה הקדוש ברוך הוא, עזבי את מלדאג במה שנוגע לי, שהרי מה שנוגע לי הוא דבר נעלם מלהבין, אבל אם לא תדעי לך, במה שנוגע לעצמך הרי לך עצה, היפה בנשים, ככתוב הנך יפה רעיתי, צאי לך בעקבי הצאן, אלה הם הצדיקים שהם נידושים בעקבים, ובעבורם אתן לך כה להתקיים, ורעי את גדיותיך על משכנות הרועים, אלה הם תינוקות של בית רבם, שהעולם נתקיים בזכותם ונותנים כה לכנסת ישראל בגלות, משכנות הרועים, אלו בתי הרבנים ומקומות בתי המדרשים שהתורה נמצאת

חכירך, עדר ה' ממש, הם עדרים הקדושים הסמוכים על שלחני, והקדוש ברוך הוא מה משיבה, אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיותיך אמר לה הקדוש ברוך הוא, הרי לך עצה טובה, צאי לך בעקבי הצאן, אלו צדיקים תמימים שתתעמרי בהם לפני, ורעי את גדיותיך וגו', אותן הנמשכים אחרך, ואותן רשעי הדור יתמשכנו בעונותם, תכי אותם ברצועה ולא יוסיפו לחטא, ותשמר לבניך ההולכים אחרך שלא יתמשך גם עליהם דין האמת: (ז"ח)

הצדיקים והתינוקות נותנים
לשכינה כח בגלות

הַגִּידָה לִּי שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי וגו'. אמר רבי אבא בוא וראה מקראות האלו כנסת ישראל אמרתן למלך הקדוש, הגידה לי שאהבה נפשי, ככתוב את שאהבה נפשי ראיתם, ועל המלך הקדוש זאת נאמר, אתה שאהבה נפשי איכה תרעה, בספרו של רב המנונא סבא נמצא, כל זמן שכנסת ישראל נמצאת עם הקדוש ברוך הוא, כביכול הקדוש ברוך הוא בשלימות, והוא רועה ברצון לו לעצמו מאותה יניקת החלב של האם העליונה, ומאותה היניקה שהוא יונק הוא משקה לכל שאר האחרים ומניקם, ולמדנו שא"ר שמעון כל זמן שכנסת ישראל נמצאת עם הקדוש ברוך הוא, אז הקדוש ברוך הוא בשלמות ובשמהה, הברכות בו שריות ויוצאות ממנו לכל שאר האחרים, וכל זמן שכנסת ישראל אינה נמצאת עם הקדוש ברוך הוא, כביכול הברכות נמנעות

זהר שיר השירים

בהם תמיד. (זוהר חלק ג'-יו.)

כנסת ישראל בוכה על בניה בגלות

עוד א"ר אבא, הגידה לי שאהבה נפשי, בוא וראה כנסת ישראל היא אמרה בתחלה שחורה אני ונאווה, הקטינה עצמה לפני מלך העליון, ובכך שאלה ממנו ואמרה, הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה איכה תרביץ בצהרים, שני פעמים איכה איכה למה, אלא שהיא מרמות על שני חורבנות של שני מקדשים, שכלם קוראים איכה איכה, איכה תרעה בחרבן בית הראשון, איכה תרביץ בחרבן בית השני, ועל זה נרמו שני פעמים איכה איכה, תרעה תרביץ, אין זה כזה, גלות בבל שהוא זמן קמן קורא בו תרעה, ועל גלות אדום שהוא זמן גדול קורא בו תרביץ, ועל כן שני פעמים איכה איכה, ועוד תרעה תרביץ, ירעה הי' צריך לומר, וכן ירביץ הי' צריך לומר^[1] שהרי על ישראל אמרה, אלא היא אמרה כך על נפשה, איכה תרעה כלתך לבניה בגלות כשיהיו בין שאר האומות, איכה תרביץ בצהרים, איך תנמף עליהם טללים ומים בעת המימת צהרים, שלמה אחיה כעוטיה, בזמן שישראל צועקים מתוך הצרה והלחץ שלהם, ושאר האומות מחרפים ומגדפים אותם, מתי תצאו מן הגלות, מדוע אין אלהיכם עושה לכם נסים, ואני יושבת כעוטיה ואין ביכולתי לעשות להם נסים וליתן להם נקמות, הוא משיב לה, אם לא תדעי לך היפה בנשים, מקרא זה כך הי' צריך לומר, אם לא תדעי היפה בנשים, לך למה, אלא אם לא תדעי לך

במה להתחזק בגלות ולהגביר כחך להגן על בניך^[2] צאי לך, צאי לך להתחזק בעקבי הצאן, אלו תינוקות של בית רבם הלומדים תורה, ורעי את גדויתך, אלו עתיקי שדים שמסתלקים מן העולם ונמשכים לבית הישיבה העליונה, שהיא על משכנות הרועים, על דוקא, במשכנות הרועים לא כתוב אלא על משכנות הרועים, זו ישיבת מטטרוק, אשר שם כל הגבורים והנערים של העולם, ומנהיגי התורה של עולם הזה באיסור והיתר ובכל מה שנצרכים בני העולם, שהרי עקבי הצאן הם התינוקות כמו שנתבאר, א"ר אלעזר עקבי הצאן הם תלמידי הישיבות, הבאים לעולם בזמן מאוחר ומוצאים התורה בדרך ישר ושער פתוח, ועל כן הם מחדשים דברים עתיקים בכל יום, והשכינה שורה עליהם ושומעת דבריהם, כמו שכתוב (מלאכי ג) ויקשב ה' וישמע, א"ר אבא כך הוא בודאי והכל ענין אחד: דבר אחר אם לא תדעי לך, לך למה, אלא בכל מקום שישראל בגלות היא עמהם בגלות, ועל זה כתוב לך, ונאמר (ישעי' סג) בכל צרתם לו צר, וזה הוא לך^[3] היפה בנשים, היפה היא אומרת שהיא שחורה, ככתוב שחורה אני, והוא אומר לה יפה, שמכל מקום את יפה, היפה בנשים, יופיה היא על כל המדרגות, וכתוב יפה את רעיתי: ד"א היפה בנשים, יפה במעשים טובים, שעושה טוב לבניה בסתר בסוד, והקדוש ברוך הוא מטיב מאד עמה בעבור כל מה שהיא עושה לבניה בסתר בסוד, אף על פי שאין מעשיהם כשרים, מכאן שהאב צריך להיות שבע רצון מזה שהאם

יד. פי' שצרות ישראל נוגע להשכינה הקדושה כמו שאמרנו חז"ל אפילו אם פושעי ישראל בצער השכינה מה אומרת קלני מראשי וכו'.

יב. פי' איך ירעה ואיך ירביץ לישראל: יג. דורש לך במשמעות לעצמך, והיינו לחזק כחך.

זִזְבְּרִיָּה: זֶה אִם לֹא תִדְעֵי לָךְ הִיָּפָה בְּנָשִׁים צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי
הַצֶּאֱן וּרְעֵי אֶת גְּדֵילֶיךָ עַל מִשְׁפְּנוֹת הָרְעִים: ט לִסְסָתִי

זהר שיר השירים

במשקל אחד, אז עוררה היא אהבה בשר עליון, ואמרה דברי השיר באהבה אליו, והקדוש ברוך הוא מתוך האהבה והתשוקה של הכלה רצה להזכירה אותה השתיקה שעשה לה לשתוק ולא הפץ אז בשר שלה, פתח ואמר לסוסתי ברכבי פרעה, כאשר אותן הסוסים והמרכבות של פרעה היו באים ורודפים אחרי ישראל, דמיתך רעיתי, החרשתך אז בדמיה, דמיתך, כמו שכתוב וידום אהרן, שמש בגבעון דום, וכך נצרך, שהרי בזמן ההוא עד אז בנין ביהמ"ק והמחנות שבארץ וכל התיקונים שלך לא היו בשלמות כראוי, ואת לא היית מתעמרת בהם בתיקונך כראוי, אבל עתה נאוו לחייך בתורים, כמה נאים הם כל התיקונים שלך, וכמה יפים הם בתורים, שכבר קבלו ישראל התורה, תורה שבכתב ותורה שבע"פ ונתעמרת בהם, מה שלא היית כן מקודם לזה, ולפיכך דמיתך רעיתי, לא הפצתי בשר שלך ובהתעוררות אהבה שלך, לפי שהיית ערום ועריה ולא היית מתוקנת בתיקונים, ועתה כמה נאים התיקונים שלך, ורצון שלי בך ובדברי שירתך, צואריך בחרוזים, הרי יש לך בית המקדש בארץ בדמיון כל הצורות העליונות, והרבה צדיקים וחסידים גדולים בתוכו, ועכשו שאת מתעמרת בתיקונך בשלמותם, הרי כל מקורות העליונים וכל המדרגות כוספים הם אליך לקבל אותך, ולתקן אותך בתיקונים עליונים, וע"כ תורי זהב נעשה לך, נעשה בודאי, אעשה לא כתוב אלא נעשה, מראשית נקודה העליונה

מרחמת על הבנים, וחביב עליו מה שהיא מרחמת על בניה בסתר, אף על פי שאין מעשיהם כשרים: (זוהר חלק ג-קצז).

הקדוש ברוך הוא השתיק את השכינה מלומר שירה

לִסְסָתִי בְּרַכְבֵי פְרָעָה דְמִיתֶיךָ רְעִיתִי
(א, ט'): אמר רבי שמעון מה שייכות לזה אצל הפסוקים שלמעלה, ובסוד האהבה והשמחה של שיר הזה מה ענין לכאן מרכבות פרעה, ומה הוא משיב לה, אלא בוא וראה שכאשר השליט הקדוש ברוך הוא את המטרונה על כל אותן המונים והמחנות שלמטה להיות הראש שלהם, מזמן ההוא והלאה היא משוררת תמיד בלי הרף, וכל המונים שלה משוררים תמיד ולא ידמו לעולם, וכאשר יצאה ממצרים וכל המחנות שלמעלה ושלמטה היו לפניו, וסוסי פרעה עם מרכבותיו היו נוסעים מאחריהם של ישראל, בכך היא התחילה בשר אהבה לאל עליון, והקדוש ברוך הוא לא רצה בשירים בזמן ההוא, כמו שכתוב ולא קרב זה אל זה כל הלילה, אז נשתתקה מלשיר שיר האהבה שהתחילה... וכיון שטבעו כל אותן הסוסים ומרכבות פרעה בים, וראו ישראל כל אותן הגבורות והנסים שעשה להם הקדוש ברוך הוא, אז שוררו ישראל בארץ שירה בשבילה וקבלם הקדוש ברוך הוא, שנאמר אז ישיר משה ובנ"י את השירה הזאת לה'. וכאשר בנה שלמה בית המקדש והיו כל העולמות

זוהר שיר השירים

במהירות ולא יתעכבו מרכבותיו וסוסיו בדרך, מה עשה, לקח סוסים נקבות וסוסים זכרים, ויאסר הנקבות מלפנים והזכרים מאחריהן, הזכרים היו רצים אחר הנקבות, והנקבות היו נמהרות מלפני הזכרים, וכלם רדפו במהירות אחרי ישראל, כאשר השיגם ובקש להתגר מלחמה בישראל, נטל הנקבות ואסר אותן לאחור והזכרים מלפנים להשוות מרכבותיו, כך כאן בתחלה כתוב וה' הולך לפניו יומם, ואחר כך כתוב ויסע מלאך האלהים ההולך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם, ויסע, בשביל שישראל יהיו נשמרים, וכל אותן החצים ואבני בליסטראות והכדורים של מרכבות פרעה לא הגיעו אצל ישראל, וזהו שכתוב התיצבו וראו, ולפיכך דמיתך רעיתי, בדמיון ההוא ממש של מרכבות פרעה, וכיון שאותן המונים של מצרים נאבדו, וראו ישראל כל אותן הנסים והגבורות שעשה להם הקדוש ברוך הוא על הים, בכך נאוו לחייך בתורים, נתתקנו ישראל בסוד האמונה, שנאמר ויאמינו בה' ובמשה עבדו, וקבלו התורה על הר סיני, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ובכך נתתקנו כלם למעלה ולמטה כראוי.

תיקוני השכינה בזמן יציאת מצרים ובזמן בית המקדש

בזמן ששלמה המלך בנה בית המקדש, והיו ישראל כלם צדיקים וחסידים שוקמים כיון על שמריו, אז נתפתח הכל ונתגלה שיר הזה למעלה ולמטה, ביציאת מצרים

עד היסוד התחתון נתקן לך ונעשה לך מן הצד בחינת הזהב^[טו] אשר שם התעוררות האהבה, עם נקודות הכסף, היינו מצד בחינת הימין, להראות שהתעוררות העליון אינו נתעורר ולא נתתקן לה אלא כאשר נתתקנה היא תחלה בתיקונים של זה העולם^[טז] וכיון שהתיקונים של זה העולם נתתקנו בה כראוי, בכך תיקונים שלמעלה מתתקנים בה ונותנים לה תורי זהב עם נקודות הכסף, תורי כמו שכתוב תור אסתר בת אביחיל^[טז] עכשו נכון הדבר שהרי נאוו לחייך בתורים וגו', ובעבור זה ודאי תורי זהב נעשה לך וגו', נתקן אותך כראוי^[טז] כל אחד ואחד מאתנו לפי דרכו: (זוהר חדש)

ישראל רדפו אחר השכינה ביציאת מצרים

ועוד לְסַפְּתֵי בְּרַכְבֵּי פְרָעָה דְּמִיתִיךְ רְעִיתִי (א, ט'): כתוב וה' הולך לפניו יומם בעמוד ענן וגו', כאשר הוציא הקדוש ברוך הוא את ישראל ממצרים לא היו רוצים ללכת במדבר ארץ חרבה, כי היו רגילים למצרים שהיתה כגן עדן, כמו שכתוב כגן ה' כארץ מצרים, ועכשו ילכו בארץ ציה בדרך יבשה בלי יושב, מה עשה הקדוש ברוך הוא, שלח לפניו שכינה הקדושה שהיתה מהלכת בכל גונים של זוהר, בכל גונים מפליאים, והיו נמהרים אחריה להביט בהשתוקקות, והלכו ולא היו נעכבים.. וכדמיון שהם הלכו במהירות כמו כן עשה פרעה במרכבותיו וסוסים שלו, כדי לרדוף

זוהר זוהר

יז. פירוש יחוד וזיווג מלשון עונתה לא יגרע.

יח. פי' נשפיע לך די שפע.

טו. זהב מורה על גבורה, אש, שמאל, ככתוב שמאלו תחת לראשי, וכסף מורה על חסד, מים, ימין, ככתוב וימינו תחבקני.
טז. שע"י אתערותא דלתתא נעשה אתערותא דלעילא.

בְּרַכְבֵּי פָרְעָה דְּמִיתִיךָ רַעֲיָתִי: י נָאוּ לְזוּיִיךָ בַּתָּרִים צְנֹאֲרָךְ
בְּזוּרוֹנִים: יא תוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה לָךְ עִם זְקָדוֹת הַכֶּסֶף: יב עַד

זהר שיר השירים

לימזן בסוד העליון של הקדושה, ואלה לעומת אלה, אלו של רחמים ואלו של דין, וכשעשה הקדוש ברוך הוא דין במצרים, כל דין שעשה חי' כדמיון אותן המרכבות ממש, וכדמיון של צד ההוא ממש, כמו שצד ההוא הורג ומוציא הנשמות, אף הקדוש ברוך הוא עשה באותו הדמיון ממש, שנאמר (שמות יג) ויהרג ה' כל בכור, וכן הכל במצרים חי' באותו הדמיון ממש, ולפיכך דמיתך רעיתי כדמיון שלו ממש להרוג, שנאמר כי אני ה', אני הוא ולא אחר, ולעתיד לבוא כתוב (ישעי' סג) מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרה וגו': (זהר חלק א-ריא:)

על הפנים רואים כל הפנימיות

נָאוּ לְחִיּוֹךָ בַּתָּרִים (א, י) וגו'. א"ר שמעון בוא וראה כל הגונים שבפנים, וכל המחשבות והרצונות שבעולם שהם תוך הלב, כלם ניכרים בהפנים, ובהפנים ניכר האיש מי הוא, אם מעשיו לטוב או שמעשיו לרע, כמו שכתוב (ישעי' ג) הכרת פניהם ענתה בם, ועל זה אמר נאו לחיך בתורים, כי עתה שתיקוני הכלה כלם כראוי בתיקונים ישרים, בתיקונים של מעשים טובים, מיד נאו לחיך בלי בוש כלל, וכל זה היה בזמן שנבנה בית המקדש, שכל העולמות היו בשמחה, עליונים ותחתונים, בחבור אחד, ואז נתתקנו הפנים כראוי, שנתחברו פנים בפנים כראוי^[1] לחיך כתוב

נאמר לְסַסְתִּי בְּרַכְבֵּי פָרְעָה דְּמִיתִיךָ רַעֲיָתִי (א, ט):. מה הסוסים של מרכבות פרעה היו מזוינים בכל מיני כלי זיון, כמו כן את היית מלובשת בכמה מיני כלי זיון להתגור מלחמה, ומה הסוסים של פרעה היו טעונים בכמה כלי מלחמה, אבני בליסטרות היצים וכדורים להתגר מלחמה, כמו כן אני העמסתי כך כל מיני כלי מלחמה להתגר מלחמות בהם, ולהתקדש כך לעיני כל, ועתה אני רואה אותך בגוון אחר, בכמה תיקונים יפים ונאים, נאו לחיך בתורים, בשתי ההי"ן, שהרי הכל נתפתח אצלך ונתגלה ה' העליונה תשמח כך ונכונה לקבלך ונתפתחה, ואת נעברת מאות ד' ונכנסת באות ה' ^[2] ובשתי אלה נאו לחיך ונתתקנו אצלך בתורים, כי אותן שתי ההי"ן הן תורים, תורה שבכתב ותורה שבע"פ, צוארך בחרוזים, הם תיקונים העליונים מכל המקורות שנתתקנו לך, וכל זה הוא מזכירה בחיבות ואהבה רבה, בשביל לנחמה ולדבר על לבה ולהראות לה אהבה גדולה, וע"כ אמר לה תורי זהב נעשה לך וגו', שהרי מכאן ואילך יש להוסיף לך יופי על יופי, תיקונים על תיקונים: (ז"ח)

ה' עשה לצד הטומאה מה שהם עושים לְסַסְתִּי בְּרַכְבֵּי פָרְעָה דְּמִיתִיךָ רַעֲיָתִי (א, ט):. א"ר יוסי בוא וראה יש מרכבות לשמאל בסוד של צד הטומאה, ויש מרכבות

כ. פנים בפנים מורה על הדוגות עלמא דמורה עם עלמא דנוקבא
דהיינו תפארת ומלכות להשפיע בה שפע:

יט. אות ד מורה שהשכינה בדלות הרבה בלי שפע, ואות ה מורה
שהיא מלאה בשפע, עדה"כ הא לכם זרע.

זהר שיר השירים

נקודות הן כאשה בלי מלבושי כבוד, לפיכך הטעמים והתנועות הן תיקוני האותיות והלכשה שלהן, וע"כ תורי זהב הן תנועות הטעמים, ומה שאמר זהב, לפי שהן באות מראש המלך ליתן דעת ושכל לכל האותיות, לפיכך כלן בסוד אחד, עומדות, נקודות וטעמים ב' מדרגות הן, אלו ואלו נצרכות להתתקן בהן האותיות, והאותיות הן מצוירות בסודות עליונים, שהרי כלן יוצאות מסוד חכמ"ה העליונה, באותן שלשים ושתיים נתיבות היוצאות מן חכמ"ה, וכל האותיות חקוקות למטה ותורה שבכתב יורשת אותן, וכאשר כל המדרגות באות לתקן אותה בסוד אותן האותיות^[כא] עושים בה נקודות וטעמים.. ואפשר תאמר שהנקודות תקון סופרים הוא, הם ושלום, שאפילו כל נביאי העולם יהיו כמושה שקיבל התורה מהר סיני, אין להם רשות לחדש אפילו נקודה אחת קטנה באות אחת שבתורה, אלא כאן סודות עיונים לאותן מביני מדע, צורות כל האותיות הן על פי סוד ונקראות גופי התורה, שעומדות ללמד ולהודיע בסודות עליונים, הנקודות יוצאות מסוד המוח להעמיד האותיות על תיקונן, ובנקודה אחת נשתנה התיבה, ומעבירה את התיבה ממעמדה לאופן אחר.. והטעמים הם כמתג לסוס, ללכת בדרך ישר לימין או לשמאל לפי רצון הטעמים, ואין רשות לכל האותיות ללכת לצד זה או לצד זה, אלא ברשות כמה טעמים המנהיגים אותן ללכת בדרך ישר בנקודות וטעמים יחדו, וזהו הסוד שכתוב (משלי כה) תפוחי זהב במשכיות כסף דבר דבור על

ולא פניך, לפי שהכל אחד, אבל לחיים הם מתקנים הצפצוף והדיבור להבין בהן, ולפיכך שיר הזה נתתקן בזמן שנבנה בית המקדש יותר מבשאר זמנים שבעולם:

סוד נקודות וטעמים

ובוא וראה כיון שבא שלמה ונבנה ביהמ"ק, מה כתוב (דה"א כט) וישב שלמה על כסא ה' למלך, שאז כס"א ההיא נתעטרה למעלה ולמטה^[כב] ועלתה בשיר למעלה, כיון שעלתה בשיר הושיט לה המלך ימינו לקבל אותה, וקבלה בין זרועיו ואמר לה דברי אהבה, ויפקד לתת לה מתנות ואוצרות וכבוד גדול, ואמר תורי זהב נעשה לך עם נקודת הכסף, תורי זהב הן פסקי הטעמים, לפי שהן מלמדים הדרך לכנום, אם לימין ואם לשמאל, ומפני מה נקראים תורי, לפי שכאשר מגיע התור והזמן של איזו מדרגה להשפיע בה על ידי היסוד ההוא, עושה בה רושם לכנום וללכת בדרך ההוא שנצרך ללכת, כמו כן כאשר מדרגה אחרת מגיע לו התור והזמן להשפיע בה, עושה בה רושם באופן אחר לכנום וללכת בדרך ההוא ממש, ועל זה הסוד כתוב (הושע יד) כי ישרים דרכי ה', אלו הן תנועות הטעמים כל אחד ואחד כראוי לו, תורי זהב, לפי שהטעמים כך תלויים על האותיות כמו שתולים עגילי נזמים על גבי האזנים של הכלה, כמו תלשא ושאר התנועות, שהן הנזמים והעגילים של תיקוני האותיות, ואם האותיות הן בלי טעמים ואין בהן תנועות, הרי הן כאזני הכלה בלי נזמים ועגילים וחסר בהן התיקונים, תיבות בלי

שְׁהַמְלֹךְ בְּמִסְבוֹ נְרָדִי נְתַן רִיזוּזוֹ: יג צָרֹר הַמֶּר הוֹדִי לִי בֵּין

זהר שיר השירים

בכל אותן הכתרים^[כ] על זה כתוב בעטרה שעטרה לו אמו, ובשעה ההיא יורש מלך הקדוש ההוא שנקרא בן נחלת אביו ואמו, בכך הוא משתעשע בזה התענוג והדשן, ולמדנו בשעה שמלך העליון הקדוש יושב במעדני מלכים בכתרו, על זה כתוב עד שהמלך במסבו, זה מלך העליון, נרדי נתן ריחו, זה היסוד שמוציא ברכות להזדווג זה מלך הקדוש התחתון שנקרא בן בהמטרונה, ואז נשפע ברכות בכל העולמות ונתברכים עליונים ותחתונים: (זהר חלק ג-סא:)

המלכה ומחנותיה מתעטרות למעלה

עוד א"ר אבא עד שְׁהַמְלֹךְ בְּמִסְבוֹ נְרָדִי נְתַן רִיחוֹ (א, יב): זה הוא מלך העליון, באותו התחברות ודשן של עדן העליון^[כ] בנתיב ההוא הנסתר והנעלם שאינו ידוע נתמלא ממנו (ים הגדול) ומתפשט בנחלים ידועים^[כ] נרדי נתן ריחו, זה ים האחרון שברא עולם התחתון כדמיון שלמעלה, ומעלה ריח טוב למעלה למשול ולעשות, והוא יכול ומושל ומאיר באור העליון, בוא וראה בשעה שזאת הנרד מעלה ריח למעלה^[כ] בכך חביבות מתקשרת ועולה זאת הנרד להתיחד למעלה, וכל המרכבות הקדושות מעלין ריח להתעטר אצל שלמעלה, וכל אותן המרכבות נקראין עלמות שיר, כמו שכתוב (תהלים מו) על עלמות שיר, והרי ביארנו מהו עלמות שיר, והיינו בכתוב ועלמות אין מספר^[כ]

אופניו, תפוחי זהב הן הטעמים והתנועות, במשכיות כסף, אלו הנקודות, דבר דבור על אופניו, שהרי אין תיבה כראוי אלא בשתי אלה, ולפיכך תורי זהב נעשה לך עם נקודת הכסף: (זהר חדש)

נרדי נתן ריחו לטוב ולמוטב

עד שְׁהַמְלֹךְ בְּמִסְבוֹ נְרָדִי נְתַן רִיחוֹ (א, יב): א"ר אבא מקרא זה ביארו החכמים, בשעה ש הקדוש ברוך הוא ה' נמצא על הר סיני והי' מוכן ליתן התורה לישראל, נרדי נתן ריחו, ישראל נתנו והעלו ריח טוב שעומד ומגין עליהם לדורי דורות, ואמרו (שמות כד) כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע: ד"א עד שְׁהַמְלֹךְ בְּמִסְבוֹ, בעוד שעלה משה לקבל התורה מהקדוש ברוך הוא שנחקקה בשני לוחות אבנים, עזבו ישראל ריח הטוב ההוא שהיה מכתיר עליהם, ואמרו לעגל אלה אלהיך ישראל:

היסוד משפיע שהמלך ישפיע במלכה

עתה נבאר מקרא זה בסוד החכמה, בוא וראה כתוב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, נהר הזה מתפשט בצדדיו בשעה שמזדווג עמו בזיוג שלם עדן ההוא^[כ] בנתיב ההוא שאינו ידוע למעלה ולמטה, כמו שכתוב (איוב כח) נתיב לא ידעו עיט, ונמצאים בחביבות שאין נפרשים תמיד זה מזה, בכך יוצאים מעינות ונחלים ומעטרים להמלך הקדוש שנקרא בן

כו. ים הגדול היינו בינה, ים האחרון זו המלכות.

כז. זו השכינה הקדושה.

כח. אלו המדרגות של המלכות ומחנות המלאכים אשר לה.

כט. פי' נהר היינו בינה, עדן היינו חכמה, נתיב היינו דעת.

כד. זה התפארת.

כה. כאן דורש רבי אבא שזה הוא מלך העליון, חכמה, הנקרא אבא.

עָרֵי יִלִּין: יָד אֲשַׁכַּל הַכֹּפֶר דּוֹדֵי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גְּדֵי: טו הַנֶּזֶךְ
 יָפָה רַעֲיָתִי הַנֶּזֶךְ יָפָה עֵינֶיךָ יוֹנִים: טז הַנֶּזֶךְ יָפָה דּוֹדֵי אָף זָעִים

תוספתא

דיני השכינה מתלבנים מן השכינה העליונה

אָשַׁכַּל הַכֹּפֶר דּוֹדֵי לִי וְגו' (א, יד): אשכל, זו אם העליונה, מה אשכל מתקשט בכמה עלים בכמה זמורות לישראל האוכלים אותו, כך שכינה העליונה מתקשמת בכמה עדיים של שמנה כלים, מכמה קרבנות, מכמה מיני תכשיטים לכפר על בניה, והיא עומדת בהם לפני המלך, ומיד (בראשית ט) וראיתיה לזכור ברית עולם, ונותן לה כל משאלותיה באותן הברכות שתקנו החכמים בתפלה לבקש מלפני המלך, בזמן ההוא כל הדינים של שכינה התחתונה, שהן הוה"י אדנ"י, נהפכים לרחמים כזה יהו"ה, לקיים (ישעי' א) אם יהיו הטאיכם כשנים, הוה"י, כשלג ילבינו, יהו"ה, אם יאדימו כתולע, הוה"י, כצמר יהיו, יהו"ה, וכל הדינים של שכינה התחתונה נתלבנים מן השכינה העליונה, ע"כ: (זוהר חלק ב-כז:)

שם הוי' כולל הכל

הַנֶּזֶךְ יָפָה רַעֲיָתִי (א, טז) וְגו'. אמר רבי שמעון בוא וראה שם הקדוש הוא כולל הכל, י' היא הכולל ספירת חכמה, ועולם הבא ההוא נברא ביו"ד, זה שכתוב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להקשות את הגן, מהו עדן, זהו חכמה העליונה וזהו י' ונקרא אב, אב לכל, התחלת הכל,

מהו ועלמות אין מספר, כמו שכתוב (איוב כה) היש מספר לגדודיו, ומפני שאין להן מספר כתוב ועלמות אין מספר: (זוהר חלק ב-רכז:)

לפעמים צדיקים מתים מוקדם ורשעים מאוחר בשביל טובה

רבי יוסי אמר עד שהמלך במסבו נרדף נתן ריחו (א, יב): בוא וראה כך דרכי הקדוש ברוך הוא, כאשר האדם מתדבק בו, והוא משרה שכינתו עליו, ויודע שלאחר זמן יחטא, הוא מקדים ולוקח ריח הטוב ממנו ומסלקהו מן העולם, זה שכתוב עד שהמלך במסבו נרדף נתן ריחו, עד שהמלך, זה הקדוש ברוך הוא, במסבו, זה אותו האדם שנדבק בו והולך בדרכיו, נרדף נתן ריחו, הם מעשים טובים שבו, שבשבילם יסתלק מן העולם קודם זמנו, ועל זה אמר שלמה המלך (קהלת ח) יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים וְגו', יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, כמו שביארנו שבשביל מעשיהם הטובים מסלקם הקדוש ברוך הוא מן העולם קודם זמנם, ויש רשעים אשר מגיע אליהם כמעשה הצדיקים, שהקדוש ברוך הוא מאריך להם שנותיהם ומאריך אפו בהם, אלה בשביל שלא יתקלקלו, ואלה בשביל שיחזרו בתשובה, או בשביל שיצאו מהם בנים טובים: (זוהר חלק א-נז:)

אף ערשינו רעננה: יז קרות פֿתֿינו אַרְזִים רֶהִיטֵנו בְּרוֹתִים:

זהר שיר השירים

נפסקה התחברות של שניהם לעולם, יהדו יופיעו ויהדו חונים, לא מתרחקים זה מזאת ולא נפרשים זה מזאת, ולפיכך כתוב ונהר יוצא מעדן, יוצא תמיד ואינו פוסק, זה שכתוב (ישעי' נח) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו, ולפיכך כתוב רעיתי, ברצון של אחוה חונים באהדות השלימות, אבל כאן נקראת כלה, שכאשר בא המלך להתחבר עמה היא כלה, ככלה היא באה ממש, ולכך ב' תיקונים של בחינת נקבה מפרש שלמה, תקון הראשון בלשון נסתר, לפי שהיא נסתר, ותקון השני מפרש יותר ולא בהסתר כל כך, ואחר כך תולה כל שבח השכינה בהאם שלמעלה, שכתוב אחת היא לאמה ברה היא לילדתה, ומפני שאותה האם היא המעטרת לכלם, ורצון היו"ד לא נפסק ממנה לעולם, לכך ניתן ברשותה כל החירות של עבדים, כל החירות של כלם, כל החירות המביאה מחילה לחוטאים לטהר לכלם, שנאמר (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם וגו', ונאמר (ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמישים שנה וגו' יובל היא, מהו יובל, כמו שכתוב (ירמיו' יז) ועל יובל ישלח שרשיו, בשביל נהר ההוא שבא ונמשך יוצא ובא תמיד ואינו פוסק: (זהר חלק ג-רצ:)

בית של הכל, שכתוב (משלי כד) בחכמה יבנה בית, וכתוב (תהלים קד) כלם בחכמה עשית, ה' הראשונה זו ספירת בינה ונקראת אם, חכמה ההיא לא נתגלה ואינו נודע במקומו, ומשנתחבר בהאם נרמוז בהאם, וה' אלו נקראים שני בנים בן ובת שנתעטרים מן האם, ובשעה שהאם מנקת לשני הבנים בן ובת שהן זה נקראת תבונה, לפי שהכל נכלל באותן האותיות ב"ן וב"ת, הכל כלל אחד וזהו תבונה, בינה היינו בן יה, אב ואם שהם יה ובן שהוא ו' ביניהם, בספרו של רב המנונא סבא מובא, כי שלמה המלך תקון הראשון שהיה מגלה ואמר הַנֶּהְיָ רַעִיטִי, מאותה אם העליונה הוא שאמר, ובתקון השני נקראת כלה שהיא השכינה שלמטה, ואלה האומרים ששני התיקונים לזאת השכינה שלמטה נאמרים, לא כן, כי ה' הראשונה לא נקראת כלה, רק ה' האחרונה נקראת כלה לזמנים ידועים, שהרי הרבה זמנים יש שהמלך אינו מתחבר עמה ומרוחק ממנה ועל אותו הזמן נאמר (ויקרא יח) ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב, וכאשר השכינה נטהרת והמלך יחפץ להתחבר עמה, אז נקראת כלה, ככלה ממש היא באה, אבל ביחוד אם העליונה ההיא לא

זו זהר

מעשיהם בתשובה ותפלה וצדקה מעבירים אותו מן הקדושה, וזה הענין שהשכינה תטהר, ונעשה יחוד קב"ה ושכינתיה להשפיע אליה די שפע מכל טוב לישראל.

כט. כי מחמת חטאי ישראל יש כח לסמא"ל הטמא לקרב אליה למנוע ולהחשיך אור הקדוש הנשפע אליה מן התפארת עלמא דכורא, וזהו שכתבו ורגן מפרדי אלוף: וכאשר ישראל מטיבים

א אֲנִי זֹבְצֶלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים: ב כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין
הַזּוֹזִים כֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַבָּנֹת: ג כְּתַפּוּז בְּעֵצֵי הַיַּעַר כֵּן
דוֹרֵי בֵּין הַבָּנִים בְּצֻלּוֹ זִמְדָּתִי וַיִּשְׁבְּתִי וּפְרִי מִתּוֹק לְזוֹכֵי ד

חביבות כנסת ישראל

"אֲנִי חֲבֻצֶלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים"
פתח רבי שמעון ואמר, בוא וראה, כמה חביבה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, שהקדוש ברוך הוא משבח אותה, והיא משבחתו תמיד, וכמה שבחות וזמירות מכינה אליו תמיד להקדוש ברוך הוא, אשרי חלקם של ישראל שנאהזים בו בהגורל של חלק הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב **"כִּי חֶלֶק ה' עִמּוֹ וְגו'"** (דברים לב, ט).

כנסת ישראל משוררת למלך

"אֲנִי חֲבֻצֶלֶת הַשָּׁרוֹן", זו כנסת ישראל, העומדת ביופי הדרה בגן העדן, **"הַשָּׁרוֹן"**, שהיא משוררת ומשבחת למלך העליון.

חביבות השרון

המלכות שיונקת מבינה

דבר אחר **"אֲנִי חֲבֻצֶלֶת הַשָּׁרוֹן"**, שהפצה לינוק מהשפעת נחל העמוק מקור הנחלים^[ב], כמו שכתוב **"הַיָּד הַפְּרָמָל וְהַשָּׁרוֹן"** (ישעיהו לה, ב), **"שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים"**, העומדת בעומק^[א] של הכל יש

לבאר המכוון שהמלכות היא לבסוף העשר ספירות, או הפירוש שהמלכות שורשה בחכמה שנקרא עומק הכל, כידוע דאבא יסד ברתא, והעמקים היינו חכמה ובינה.

מי הם העמקים, כמו שכתוב **"מִמְעַמְקִים קָרָאתִיךָ ה'"** (תהלים קל, א), **"חֲבֻצֶלֶת הַשָּׁרוֹן"**, **"חֲבֻצֶלֶת"** ממוקם ההוא שהשפעת הנחלים יוצא ואינו נפסק לעולם^[ב].

פירושים לשושנת העמקים

"שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים", שושנה ממקום ההוא שנקרא עומק של הכל, נסתר מכל הצדדים, בוא וראה בתחלה ירוקה כחבצלת שהעלים שלה ירוקים, ואחר כך שושנה אדומה כגונים אחרים, שושנה בששה עלים, שושנה שנשתנית מגון לגון ומחלפת צבעיה^[א] שושנה, בתחלה חבצלת, בשעה שמשתוקקת להזדווג עם המלך נקראת חבצלת, ולאחר שנדבקה בו בהמלך באותן הנשיקות נקראת שושנה, לפי שכתוב **"שִׁפְתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים"**, **"שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים"**, שהיא מחלפת צבעיה פעמים לטובה ופעמים לרעה, פעמים לרחמים ופעמים לדין. (זהר חלק א-רכא).

לג. פירוש כי קודם הזדווגותה עם התפארת מראה ירוק דומה יותר לתכלת המורה על דין, ואחר הזדווגותה נעשית אדומה בתערובות גונים אחרים, היינו שהגבורות שבה נמתקות על ידי קבלתה השפע מן התפארת הכולל ששת הספירות, ומחלפת צבעיה כפי ענין השפע שמקבלת מן ששת הספירות כי כל גוון מורה על ענין שפע אחרת.

לז. השפע הנובעת מן יחוד חכמה ובינה.
לא. יש לבאר המכוון שהמלכות היא לבסוף העשר ספירות, או הפירוש שהמלכות שורשה בחכמה שנקרא עומק הכל, כידוע דאבא יסד ברתא, והעמקים היינו חכמה ובינה.
לב. כאן בודאי הפירוש שהחבצלת דהיינו המלכות נאצלה מן החכמה אשר השפע שלו אינו פוסק לעולם ליקים העולמות.

זוהר שיר השירים

נתברר מכל שאר שושנים שבעולם שאין כן אלא זאת העולה בין החוחים, וזו מריחה כראוי, ועל כן זרע שבעים זגים שנעשו שבעים נפש והכניסם בין החוחים, ואותן החוחים מיד כשבאו אותן הזגים שמה העלו ענפים ועלים ומשלו על העולם, ואז פרחה השושנה ביניהם, וכיון שרצה הקדוש ברוך הוא להוציא השושנה ולקטף מביניהם, אז יבשו החוחים ונשלו ספו תמו ולא נחשבו מאומה. (זוהר חלק ב-קפט):

עם ישראל יש בהם הרבה דברים כמו שושנה

רבי אלעזר אמר "כְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין תְּחוֹתִים", מהו שושנה, זו כנסת ישראל, מה שושנה שהיא בין החוחים יש בה אדום ולבן, אף כנסת ישראל יש בה דין ורחמים, מה שושנה יש בה י"ג עלים, אף כנסת ישראל יש בה י"ג מדות הרחמים הסוככות לה מכל צדדיה... כוס של ברכה צריך להיות על חמש אצבעות ולא יותר, כדמיון השושנה שיושבת על חמשה עלים חזקים כעין חמש האצבעות^[1] ושושנה זו היא כוס של ברכה: (זוהר חלק א-א).

השכינה משבחת למלך וממשלת אותו לתפוח דוקא

"בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי תֵיעַר בֵּן דְּוָדִי בֵּין הַבָּנִים בְּצִלּוֹ חַמּוֹתַי וְיִשְׁבְּתֵי וּפְרִיּוֹ מְתוֹק לְחַבִּי". פתח רבי הייא ואמר "בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי תֵיעַר בֵּן דְּוָדִי בֵּין הַבָּנִים", מקרא זה ביארו החברים, אמנם כמה חביבה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא שהיא משבחת

כנסת ישראל היא כשושנה בין החוחים

"כְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין תְּחוֹתִים בֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַפְּנוֹת". פתח רבי יוסי ואמר "כְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין תְּחוֹתִים", זו כנסת ישראל, והרי ביארנו שהקדוש ברוך הוא משבח לה לכנסת ישראל, ואהבתו של הקדוש ברוך הוא אליה להתדבק בה, ולכן מי שנושא אשה צריך לשבח לו להקדוש ברוך הוא ולשבח לה לכנסת ישראל, שהרי למדנו בכל נצרך להראות עשיה, כמו שאיש הזה מתדבק בבת זוגו ואהבתו אליה, כך כאשר הוא בא לעבוד לפני המלך הקדוש הוא יכול לעורר זיווג אחר, שהרי הקדוש ברוך הוא אהבה שלו להתדבק עם כנסת ישראל, ומי שמעורר הדבר הקדוש ברוך הוא מברך אותו, וכנסת ישראל מברכת אותו, וזה נתבאר, ועל כן שבחו של הקדוש ברוך הוא שמשבח לה לכנסת ישראל שהיא "כְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין תְּחוֹתִים", שהיא משובחת ועולה על הכל, כך כנסת ישראל בין שאר העמים, לפי שהיא עולה ומעומרת על הכל, והיינו שושנה בין החוחים, ואתרג בין החוחים, להראות שבחה של כנסת ישראל על הכל: (זוהר חלק ג-לז):

דוקא השושנה שבין החוחים

ריחה טוב מאוד

עוד אמר רבי יוסי "כְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין תְּחוֹתִים בֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַפְּנוֹת", רצה הקדוש ברוך הוא לעשותם לישראל כדמיון שלמעלה, ולהיות שושנה אחת בארץ כדמיון העליונה, ושושנה המעלה ריח

כ"ס בגימטריא אלה"ם.

לד. פירוש לאחר קבלת הכוס בשתי ידים ישאר עומד על ה' אצבעות יד ימנית המורה על ה' חסדים, כוס היינו שושנה מלכות כ

זהר שיר השירים

ולכך, כאן יש לעיין, מפני מה משבחת לו בתפוח ולא בענין אחר, או בגונים או בריח או בטעם, אבל כיון שכתוב תפוח, בכל היא משבחת לו, בגונים בריח ובטעם, מה תפוח הוא רפואה לכל, אף הקדוש ברוך הוא רפואה לכל, מה תפוח נמצא בגונים שונים כמו שביארנו ^[ג] אף הקדוש ברוך הוא נמצא בגונים עליונים, מה תפוח יש בו ריח נעים מכל שאר עצים, אף הקדוש ברוך הוא כתוב בו **זְרִיחַ לֹא פִלְכָנוֹן** (הושע יד, ז), מה תפוח טעמו מתוק, אף הקדוש ברוך הוא כתוב בו **הַפֹּה מִמֶּתְקִים**, והקדוש ברוך הוא משבח לה לכנסת ישראל כשושנה, והרי ביארנו הענין מפני מה כשושנה וזה נתבאר.

בעל ה' חמדתי מזמן אברהם ויצחק
פתח רבי אלעזר ואמר **בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי הַיַּעַר וְגו'**. **בְּתַפּוּחַ**, זה הקדוש ברוך הוא, שהוא נחמד ונתעטר בגונים מכל שאר העצים, שאין נמצא בדומה לו, ניכר הוא מהכל, ניכר הוא שאין אחר כמוהו, לפיכך **בְּצִלּוֹ חֲמַדְתִּי**, בצלו ולא בצל אחר, בצלו ולא בצל מושלים אחרים, **חֲמַדְתִּי**, מאיזה זמן, מן היום שהיה אברהם בעולם, שהוא השתוקק ואהב לו להקדוש ברוך הוא באהבה, כמו שכתוב **אֲבָרְחָם אֲחֵבִי** (ישעיהו מא, ח), **וּפְרִיֹו מְתוּק לְחֵבִי**, זה היה יצחק שהוא פרי קדוש:

מזמן יעקב ויוסף

דבר אחר **בְּצִלּוֹ חֲמַדְתִּי וַיִּשְׁבְּתִי**, זה יעקב, **וּפְרִיֹו מְתוּק לְחֵבִי**, זה יוסף הצדיק שעשה פירות קדושים בעולם, ועל כן כתוב אלה תולדות יעקב יוסף, שכל אותן תולדות יעקב ביוסף הצדיק נתקיימו, והוא העמיד תולדות כעין כלם, ולכך נקראים ישראל על שם אפרים, שנאמר **הֲבֵן יָקִיר לִי אֲפָרַיִם וְגו'** (ירמיהו לא, יט):

אברהם דומה לתפוח

דבר אחר **בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי הַיַּעַר**, זה אברהם שיש לדמותו לתפוח, שהעלה ריחות ונרשם באמונה שלימה על כל בני דורו, נרשם לאחד למעלה ונרשם לאחד למטה, שנאמר **אֲחָד הָיָה אֲבָרְחָם** (יהווקאל לג, כד), מה הטעם שהיה אחד, לפי שלא

יחוד כשיש הרבה צדיקים בעולם

רבי יהודה אמר, בזמן שיש הרבה צדיקים בעולם, כנסת ישראל תעלה ריחות טובים, ונתברכת ממלך הקדוש, ופניה מאירים, ובזמן שהרבה רשעים בעולם, כביכול כנסת ישראל אינה מעלה ריחות טובים, וטועמת מצד אחר מרירות, ככן כתוב **הַשְּׁלִיף מִשָּׁמַיִם אָרְץ וְגו'** (איכה ב, א), ופניה חשוכים, רבי יוסי אמר בזמן שהרבה צדיקים בעולם כתוב **שִׁמְאֵלוֹ תַחַת לְרֵאשֵׁי וַיְמִינֵו תַחֲבֻקְנֵי**, ובזמן שהרבה רשעים בעולם כתוב **הַשִּׁיב אָחוֹר וַיְמִינֵו** (שם ב, ג), רבי חזקיה אמר מכאן **וַיִּנְרָץ מִפְּרִיד אֱלִיָּהּ** (משלי טז, כח), כלומר מפריד המלך מן המלכה: (וזהר חלק ג-עד).

זהר שיר השירים

מעשיו של הקדוש ברוך הוא, כלן אחד בסוד אחד, וכאשר יורדות לעולם הזה, כלן נפרשות בגונים של זכר ונקבה, והן זכר ונקבה מחוברות ביחד, ובוא וראה תשוקת הנקבה אל הזכר עושה נפש, ותשוקת הזכר אל הנקבה עושה נפש, והרצון של תשוקת הזכר אל הנקבה עם התחברותו בה מוציא הנפש, והתכללות תשוקת הנקבה היא לקבלת הנפש, ונכללת תשוקה שלמטה בתשוקה שלמעלה, ונעשין רצון אחד בלי פירוד, ואז הנקבה מקבלת הכל ונתעברת מן הזכר, ותשוקות שניהם מתדבקות יחדו, ועל כן הכל נכלל זה בזה^{ל"ח}, וכאשר הנשמות יוצאות זכר ונקבה יחדו יוצאות, ולאחר שיורדות נפרשות, זה לצד אחד וזה לצד אחר, והקדוש ברוך הוא מזווגם אחר כך, ולא נמסר ענין הזיווג לאחר אלא שהוא ביד הקדוש ברוך הוא בלבדו, שהוא יודע זיווג שלהן לחבר אותן כראוי, אשרי לו לאיש שזוכה במעשיו הטובים והולך בדרך האמת, לפי שאז נתחבר נפש בנפש כמו שהיו בתחלה, שאם האיש זוכה במעשיו זה הוא אדם שלם כראוי, ולפיכך "וּפְרִיז מְתוֹק לְחֵבִי", שהוא בתיקון הטוב להתברך ממנו העולם, לפי שהכל תולה במעשה האיש, אם הוא זוכה או אינו זוכה. (זוהר חלק א-פה.)

ישראל הם חלקו של ה'

רבי יצחק פתח, "בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי הַיַּעַר

היה אחר בעולם שנתעלה לאומנת הקדוש ברוך הוא כמו הוא, אמר לו רבי חזקיה והרי כתוב "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשָׂו בְּהָרֵן" (בראשית יב, ה), אמר לו הם לא היו עוד באותן מדרגות העליונות שנתעטר בהן אברהם, אחר כך אמר לו עוד שמעתי שלא נקרא אברהם אחד עד שנתעלה עם יצחק ויעקב, ונעשו כל השלשה אבות העולם, אז נקרא אברהם אחד, ואז נעשה כמו תפוח בעולם, רשום מכל בני העולם^{ל"ט} אמר לו יפה אמרת.

על שעת מתן תורה נאמר פסוק זה

דבר אחר "בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי הַיַּעַר", זה הקדוש ברוך הוא, "בֶּן דָּוִד", זה הקדוש ברוך הוא, "בְּצִלוֹ", זה הקדוש ברוך הוא "הַמְדַתִּי וְיִשְׁבְּתִי", ביום שנגלה הקדוש ברוך הוא על הר סיני, וקבלו ישראל התורה ואמרו נעשה ונשמע, "וּפְרִיז מְתוֹק לְחֵבִי", אלו דברי התורה, שנאמר עליהם "וּמְתוֹקִים מְדֻבָּשׁ וְנִנְפֵת צוּפִים" (תהלים ימ"א).

נשמות הצדיקים פרות ה'

דבר אחר "וּפְרִיז מְתוֹק לְחֵבִי", אלו נשמות הצדיקים, שכלם פרי מעשיו של הקדוש ברוך הוא ועומדים עמו למעלה.

ענין מזווג זיווגים

בוא וראה, כל נשמות העולם, שהן פרי

לח. ובה מסביר להבין שטרם גזירת הקדוש ברוך הוא על הטיפה מה שתהיה ממנה יש בכחה להעשות או זכר או נקבה, ואומר עוד שכמו בזיווג הגשמי כן בזיווג הרוחני, שכאשר הנשמות יוצאות מן חכמה ובינה תפארת יוסיד למלכות הן גם כן באופן הזה שבתחלה הן כליטין מן ב' כחות של זכר ונקבה ביחד, ואחר כך נפרשים על פי השגחת הבורא.

לו. כי הגונים של התפוח לבן אדם ירוק מורה על ג' המדות חד"ר, דהיינו אברהם יצחק יעקב.

לז. ג' פעמים הקדוש ברוך הוא, הראשון מרמז על התפארת מדת הרחמים שהוא התכללות של חסד וגבורה כעין גונים של התפוח, השני מרמז על החסד כי דודי הוא לשון אהבה, השלישי מרמז על הבינה אמא עלאה הפורסת צל של סכת שלום על כנסת ישראל.

זוהר שיר השירים

"שִׁפְתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים", ולפיכך אמרה כנסת ישראל "יִשְׁקְנֵי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ", לפי שנכללת בשושנים בשתי שפתים שלו: (זוהר חלק ג-רפו):

עוד אמר רבי יצחק "בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי תֵיעַר וגו'". "בְּתַפּוּחַ" ולא תפוח, כתפוח שנפרש בגונו, ובגונים הוא התקשרות הענין, זהו שכתוב "וְעַל דְּמוֹת הַכֶּפֶא דְּמוֹת בְּמִרְאָה אָדָם" (יחזקאל א, כו), כמראה אדם ולא מראה אדם. (זוהר חלק ב-קכב).

ענין ענני הכבוד

עוד אמר רבי יצחק, "בְּצִלּוֹ חֲמֻדָּתִי וְיִשְׁבְּתִי וגו'", בוא וראה על כל החסד שעשה הקדוש ברוך הוא לישראל, קשר עמהם ז' ענני כבוד^[מא], וקשר אותם בכנסת ישראל, שהרי הענין שלה נקשר בששה עננים אחרים, ובכל ז' העננים הלכו ישראל במדבר, מה הטעם, לפי שכלם קשר של האמונה הם, ועל כן "בִּפְסַח תִּשְׁבּוּ שְׁבָעַת יָמִים" (ויקרא כג, מב), ומה ענין זה לזה, אלא מפני שכתוב "בְּצִלּוֹ חֲמֻדָּתִי וְיִשְׁבְּתִי וּפְרִיזוּ מִתּוֹק לְחֵיבִים^[מב] וצריך כל איש להראות עצמו שיושב תחת צל האמונה, ובוא וראה כל אותן השנים שאהרן היה קיים היו ישראל בצל האמונה תחת אותן העננים. (זוהר חלק ג-קג).

המשכן נעשה על ידי בעלאל

רבי שמעון אמר "בְּצִלּוֹ חֲמֻדָּתִי וְיִשְׁבְּתִי וגו'". "בְּצִלּוֹ" זה בעלאל, שהוא הכין המשכן ועשה אותו, שנאמר "חֲמֻדָּתִי וְיִשְׁבְּתִי",

וגו'. אשרי חלקם של ישראל מכל העמים עכו"ם, שהרי כל שאר העמים ניתנו לשרים הממונים בממשלה עליהם, וישראל קדושים אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא, שלא מסרם הקדוש ברוך הוא לא למלאך ולא למושל אחר, אלא הוא בחר אותם לחלקו, זהו שכתוב "בִּי חֵלֶק ה' עַמּוֹ" (דברים לב, ט), וכתוב "בִּי יַעֲקֹב בָּחַר לֹא יָהּ" (תהלים קלה, ד). "בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי תֵיעַר", מה תפוח נפרש בגונו מכל שאר עצי השדה, כך הקדוש ברוך הוא נפרש ונתעלה על כל חילות העליונים והתחתונים, ולפיכך ה' צבאות שמו, אות הוא בכל הצבא שלמעלה.

המלך נמשל לתפוח והמלכה לשושנה

בוא וראה הקדוש ברוך הוא נמשל לתפוח שיש בו ג' גונים, כנסת ישראל נמשלה לשושנה, איזו שושנה, אמר רבי אבא שושנה סוגה, סתם שושנה הנכללת בששה עלים, שושנה זו גונים שלה לבן ואדום, והיא כולה בשני גונים אדום ולבן, כך היא כנסת ישראל^[מג], הקדוש ברוך הוא כתפוח, כנסת ישראל כשושנה, שכך אמרה כנסת ישראל "תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרְרֵתִיךָ", "תַּחַת הַתַּפּוּחַ", באיזה מקום הוא, אלא אלו האבות כמו שאמרנו, ר' יוסי אמר זה היובל^[מג] אבא אמר הכל נכון, אמנם אלו האבות שאמרנו הלא הם ג' הגונים המחוכרים בתפוח, ר' יצחק אמר באיזה מקום נכללת כנסת ישראל בשושנה, באותן נשיקות האהבה שמתחברת במלך העליון לוקחת שני שושנים, כמו שכתוב

מא. היינו הארת ז' הספירות מן בינה עד מלכות.

מב. שזה רמז על מצות סוכה דהיינו צל הבינה אמא עלאה החופפת על בינה.

טז. רצה לומר בגונים של חסד וגבורה.

מ. רבי יוסי רצה לומר דהיינו הבינה, לפי שכתוב אחר כך "בְּצִלּוֹ חֲמֻדָּתִי וְיִשְׁבְּתִי".

הִבִּיאֲנִי אֶל בֵּית הַיְיִן וְדַגְלוּ עָלַי אֶהְבָּה: הַ סְמֹכֹנֵי בְּאֲשֵׁישׁוֹת רַפְדּוֹנֵי בְּתַפּוּחִים כִּי זוּלַת אֶהְבָּה אָנֹכִי וְשָׂמְאֻלוּ תַּזְזוֹת לְרֵאשֵׁי

זהר שיר השירים

זה הרי נתבאר יפה, אמנם כנסת ישראל אומרת כך בגלות, "סְמֹכֹנֵי", מהו "סְמֹכֹנֵי", אלא מי שנופל נצרך לתמוכו, זהו שכתוב "סֹמֵךְ ה' לְכָל הַנְּפֹלִים וְגו'" (תהלים קמה, יד), ולפיכך כנסת ישראל שנפלה, שנאמר "נְפֹלָה לֹא תִזְכֶּינָה קִוּם" (עמוס ה, ב), נצרכה לסמוך לה^[מ] והיא אומרת "סְמֹכֹנֵי", למי אומרת, לישראל בניה שהם בגלות עמה, ובמה, "בְּאֲשֵׁישׁוֹת", אלה הם האבות^[מ] שהם נמלאים תחלה מאותו יין טוב המשומר, וכאשר הם נמלאים הרי ברכות נמצאות אצלה על ידי מדרגה אחת שנקראת צדיק^[מ] ומי שיודע לייחד שם הקדוש, אף על פי ששפע הברכות לא נמצא בעולם, הוא סומך ותומך לה לכנסת ישראל בגלות, "רַפְדּוֹנֵי בְּתַפּוּחִים", הכל אחד כמו שאמרנו^[מ] אבל זה סוד, אישישה מכנים היין, תפוח מפיג היין ומיישב הרצון,

שהמשכן נחמד הוא לשבת בו, הוא עשה חמדה לכנסת ישראל, וכנסת ישראל בשבה בצלו של אל, וזה הוא בצלאל, "וּפְרִיזוּ מְתוֹק לְחֵבִי", זה הוא שעושה פירות טובים בעולם^[מ] שנאמר "מִמְנוֹי פְּרִיזָה נִמְצָא" (הושע יד, ט), איזה הוא "פְּרִיזָה", אלו הן נשמות הצדיקים שהן פרי מעשיו של הקדוש ברוך הוא, שהנהר ההוא היוצא מעדן הוא מוציא וזורק נשמות לעולם^[מ] והן פירות של הקדוש ברוך הוא, ולפיכך פרי זה הוא כמו שאמרנו, בצלו, זה הוא בצלאל, ועל כן תיקון המשכן על ידי בצלאל היה. (זהר חלק ב-רכג:)

כנסת ישראל אומרת פסוק זה בגלות

"סְמֹכֹנֵי בְּאֲשֵׁישׁוֹת רַפְדּוֹנֵי בְּתַפּוּחִים וְגו'". פתח רבי יהודה ואמר "סְמֹכֹנֵי בְּאֲשֵׁישׁוֹת רַפְדּוֹנֵי בְּתַפּוּחִים וְגו'", מקרא

זו זהר

מג. זה ספירת היסוד.

מז. פירוש שקרא להאבות שהן הספירות חסד גבורה תפארת בשם אישיות כיון שהן כלים הראשונים לקבל השפע מן הבינה שאותה השפע נקראת יין דמנטרא, כמו שאשישה שהיא גרבה דחמרא הוא כלי לקבלת יין הגשמי.

מז. זה ספירת היסוד, שאף על פי שהצדיק אבד ואין היחוד כראוי ושפע הברכות לא נמצא בעולם בדרך ישר להשכינה כמו שהיה קודם החרבן, מכל מקום מגיע להשכינה גם בגלות הארת השפע מן הצדיק בדרך נסתר להיות לה סמיכה ותמיכה.

מח. כי התפוח בשביל ג' הגונים שלו גם כן מורה על ג' הספירות חסד גבורה תפארת כמו האישיות, והחילוק ביניהם הוא שאישיות מורה על הכלים ותפוחים על העצמיות שהיא השפע פנימיות שלהן, ונראה לפי עניות דעתי שזהו גם כן המכיוון במה שאומר סוד החילוק בין אישיות לתפוחים, שאישיות לרואה חמרא, פירוש שהם כלים מיוחדים לקבלת שפע היין כל כלי וכלי בלבדו, אם כן יכול להיות באשישה שהיא כלי הגבורה יין המזיק

מד. זו הבינה אמה עלאה, ואחר כך אותן הנשמות נעשין פירין דקודשא בריך הוא, פירוש של תפארת יסוד המשפיעים אותן למלכות.

מה. מאמר הזה מבאר יסוד ועיקר גדול באמונת ישראל ובעבודת ישראל בגלות, יען כי נמצא בזה הקדוש כמה פעמים שאין היחוד של תפארת ומלכות בגלות כראוי בסוד שכינתא בגלותא ובסוד הצדיק אבד, ואם כן יש לחשוב מה מועיל כונת היחודים בתפלות וברכות בזמן הגלות, לפיכך מבאר כאן רבי יהודה שחס וחלילה לחשוב ככה, ואומר בסוד זה הפסוק שהשכינה הקדושה שנקראת כנסת ישראל מבקשת מישראל תמיכה בגלות על ידי כונות היחודים בתפלות וברכות, כדי להמשיך אליה השפע מן האבות שהן ג' הספירות חסד גבורה תפארת ששפע להם מן יחודא עלאה של חכמה ובינה הנקראים אבא ואמא: במקדש מלך מביא כאן, זה לשון מורנו זצוק"ל דע כי היודע לייחד יחודים משפיע שפע רב אל המלכות שהיא כמעט נופלת בגלות ועל ידי יחודים סומך אותה ומעמידה לפי שמושר לה שפע מהבינה בסוד סומך ה' לכל

וּבְמִינוּ תִזְבְּקֵנִי: הַשְּׂבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת אוּ בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה אִם תִּעְרְרוּ וְאִם תִּעֲוֹרְרוּ אֶת הָאֱהָבָה

זהר שיר השירים

הוא שנקרא בן זכר, לפיכך הוא בין צפון לדרום, ועל זה למדנו, מי שנותן מטתו בין צפון לדרום, יהיו לו בנים זכרים, שהרי הסוד ההוא שנקרא בן זכר הוא בין צפון לדרום, ה' העליונה בה תלויים צפון ודרום, ובן זכר ביניהם בסוד (יו"ה) [וא"ו]^[1]. ה' האחרונה מערב^[2], ועל זה למדנו, שמצד החכמה נאחו ותולה חסד העליון, ומצד הבינה תלויה הגבורה^[3], כדמיון זה נאחו הכל זה בזה, קרנות המזבח כמו כן הוסבו ובא לו לקרן דרומית מזרחית, שהדרום תוקפו במזרח, שהוא התחלת זריחת השמש^[4], ותוקף השמש עקרו הוא בהתחלה, מזרחית צפונית, כיון שהדרום לקח תוקפו של המזרח הוא מאיר לצפון, והצפון נכלל בדרום, שהרי השמאל נכלל בהימין, צפונית מערבית, שהרי המערב שהיא ה' האחרונה מקבלת מצפון^[5], ולכך

ועל כן אישיות ותפוחים, אישיות לרוות מיין, תפוחים ליישב הרצון שלא יזיק היין, וכל זה למה, "כי חולת אהבה אני" בגלות, ומי שמייחד שם הקדוש צריך לייחד דין בהרמים, ולהכליל אותם כראוי, להמתיק ולתקן הכל כראוי, וכוונת היחוד סומך לה לכנסת ישראל בגלות. (זהר חלק ג-מ).

סוד שם הוי' ברוך הוא

"שְׁמָאלוּ תַחַת לְרַאשֵׁי וְיָמִינוּ תַחֲבָקְנִי".
אמר רבי אלעזר למדנו שהשם הקדוש הוא התחלת הכל, עליון הכל, קדושת הכל, הכל נכלל בו, י' מזרח, הוא התחלת ההארה^[6], הולך ומשומטט ומוציא לדרום, ודרום יוצא, והוא תולה בהתחלת המזרח, ה' דרום^[7], ממנה יוצא דרום בעולם, שנכנס י' התחלת המזרח והוציא לדרום, ומן ה' תלויים דרום וצפון, וזה אשר ביניהם, י' מזרח, ה' דרום וצפון תלויים בה^[8], ו' באמצע, וזה

זו הזהר

אמת, כיון שנכנס החכמה בהבינה ועל ידי הזדווגות הזאת יצא החסד לעולם.
גא. עתה מפרש עוד לבל נחשוב שהחסד הוליד והוציא לשאר הספירות כמו שהבינה הולידה והוציאה להחסד, לכך מבאר שלא כן הוא אלא שמן ה' הראשונה שהיא הבינה תלויים דרום וצפון דהיינו חסד וגבורה, וגם זה אשר ביניהם, היינו התפארת שמקורו הוא האות וא"ו משם הוי"ה והוא נקרא בן זכר, נמצא לפי זה סדר עמידתו, כתר חכמה ובינה למזרח, חסד לדרום, גבורה לצפון, תפארת באמצעותן כזה.
גב. בראז דוא"ו כצ"ל, ובזהר איתא בראז דיו"ה וקשה לפרשו בדוחק.
גג. זו המלכות.
גד. פירוש כמו שהחסד תולה על ידי קו בחכמה כן הגבורה תלויה על ידי קו בהבינה.
גה. פירוש שהחסד נאחז בחכמה.
גו. פירוש שהמלכות עיקר בינה הוא מן גבורות ודינים.

ומעניש, גבורות ודינים בלתי ממותקות, אבל תפוחים מורה על התכללות של חסד גבורה תפארת דהיינו חסד דין ורחמים בכללות אחד כמו התפוח שמעורבים בו ג' הגונים יחד, ועל ידי זה נעשה התישבות הרצון שלא יזיק לעולם היין של ספירת הגבורה, וזהו שמטיק שכונת היחוד צריך להיות ליחוד דינא ברחמי בהתכללות להמתיק הדינים שיהפכו לרחמים.
מט. היינו ספירת החכמה, ואומר אזיל ושאת ואפיק לדרום, כוונתו על ספירת החסד, כי החסד הוא קו החכמה, ולכך אמר אזיל ושאת, משמעותו מרחק, כיון שאין החסד יוצא מן החכמה בסמיכות אלא באמצעות הבינה ורק הוא מחובר ותולה בקו בהתחלת המזרח דהיינו חכמה שהיא נקראת ראשית הבריאה.
נ. עתה אומר שה"א הראשונה מן השם הוי"ה נקשרת בדרום, היינו שממנה יוצאה הדרום לעולם, פירוש שממנה יוצא ספירה הראשונה לעולם, שהוא ספירת החסד אשר בששת ימי המעשה שנברא בהם העולם, ומבאר עוד כונתו שהלא בתחלה אמר שהחסד תולדת החכמה ועתה אומר שהוא תולדת הבינה, לכך מפרש ששניהם

עַד שֶׁתִּזְכָּרְנִי: זֶה קוֹל דְּוָדִי הַזֶּה זֶה בָּא מִדֶּלֶגַּ עַל הַהָרִים מִקָּפֶץ עַל הַגְּבָעוֹת: ט דוֹמָה דְּוָדִי לְצִבִּי אוֹ לְעֶפֶר הָאֵילִים

זוהר שיר השירים

כלל אחד להתברך העולם. (זוהר חלק ג-קיה):

לעורר את מידת האהבה ויהי רצון המלך בשכינה

"הַשְּׂבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם
בְּצִבְאוֹת וגו'". אמר רבי שמעון "בְּצִבְאוֹת",
זה המלך (משיח) שנקרא צבאות, "או
בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה", אלו שאר חילות ומחנות
שלמטה, "אם תְּעִירוּ וְאם תְּעוֹרְרוּ אֶת
הָאֱהָבָה", זה ימינו של הקדוש ברוך הוא
שנקראת אהב"ה, עד שתחפץ, זו השוכבת
לעפר ויהיה רצון המלך בה, זכאי זה מי
שיוכה לדור ההוא, אשרי חלקו בעולם הזה
ואשרי חלקו בעולם הבא: (זוהר חלק ב-ט).

השגחה על ישראל בעת הגלות

"דוֹמָה דְּוָדִי לְצִבִּי אוֹ לְעֶפֶר הָאֵילִים
הַזֶּה זֶה עוֹמֵד אַחַר בְּתֻלְנוּ וגו'". פתח רבי
יצחק ואמר "נִתְּתִי מִשְׁפָּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא
תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם" (ויקרא כו, יא). זכאים
הם ישראל, שזכו שמשכון זה יהיה אצלם
מן המלך העליון, ובכל מקום שגלו ישראל
שכינה עמהם, שאף על פי שהם בגלות, בא
הקדוש ברוך הוא בכל ראש חודש ושבת
ומועד להשגיח עליהם, ולהסתכל במשכון
ההוא שיש לו אצלם, שהוא חמדה שלו,

צפון הולך למערב, מערבית דרומית, שהיא
הולכת להתחבר בדרום^{נז}, כמו שהדרום
תולה במזרח ותוקפו הולך לראשונה אף כך
מערב הולך להתחבר בדרום, זהו שכתוב
"וְיָמִינוּ תִּתְּכַבְּנֵנוּ", ימינו זה הוא דרום, לפיכך
היא יונקת משני הצדדים מצפון ומדרום,
זהו שכתוב "שְׂמָאלוֹ תַּחַת לְרֹאשֵׁי וְיָמִינוּ
תִּתְּכַבְּנֵנוּ", שמאלו זה הוא צפון, וימינו זה
הוא דרום.

המיטה צריכה לעמוד בין צפון לדרום והסוד בזה

וסוד זה למדנו שהקדוש ברוך הוא
נותן מטתו בין צפון לדרום^{נח}, והיא נאחזת
לאותה המדרגה שנקרא בן בודאי^{נח},
ולכך יש להם לאנשים לתת מטתם בין
צפון לדרום, וכך למדני אבי, שבעבור זה
נותנים להם בנים זכרים, שהרי הוא היה
מתכוון כנגד אמונה שלימה העליונה בכל
השלימות לעומת הקדוש ברוך הוא, שהוא
בין צפון לדרום, ולעומת כנסת ישראל
שמאירה בין צפון לדרום, ולכך נותנים לו
בנים זכרים, ובכל נצרך להראות עשייה
כדמיון שלמעלה, וכמו שמראה העשייה
שלמטה כן גם נתעורר למעלה וזה נתבאר,
ועוד ביארנו בודאי שמטתו שלשלמה היא
בין צפון לדרום להתחבר בהגוף, ואז נעשה

זוהר זוהר

נז. פירוש שהיא משתוקקת לקבלת שפע של חסדים.
נח. פירוש זה התפארת כמבואר: במקדש מלך מביא כאן
שבשלחן ערוך אורח חיים סימן ר"מ כתב, יזהר ליתן מטתו ראשה
ומרגלותיה זה לצפון וזה לדרום כי כן הוא פירושו של בין צפון
לדרום, אבל האריז"ל כתב בספר הכוונות שצריך להיות ראשה

למזרח ומרגלותיה למערב וצדדיה בין צפון לדרום עכ"ל האריז"ל,
ומלשון הזוהר דכאן מוכח כדבריו שכתב דהא בן דכר איהו בין צפון
לדרום, וידוע שהתפארת שהוא נקרא כן דכר ראשו למזרח שהוא
אבא, ורגליו למערב שהיא מלכות, וצדדיה בין צפון לדרום, עכ"ל.
נט. פירוש שהמלכות מזדווגת עם התפארת שהוא בין צפון לדרום.

הַיְהִי זֶה עוֹמֵד אַחַר כְּתָלָנוּ מִשְׁגִּיזוּ מִן הַחֲלָנוֹת מִצִּיץ מִן
הַחֲרָפִים: י עָנָה הוֹדִי וְאָמַר לִי קוֹמֵי כָךְ רַעֲיָתִי יָפְתִי וְלִכְי
כָךְ: יא כִּי הַיְהִי (הַסְתָּו) הַסְתָּו עֶבֶר הַגֵּשֶׁם זֹכֶךְ הֶלֶךְ לוֹ:
יב הַנְּצָנִים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ עֵת הַזְּמִיר הַגֵּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע

זוהר שיר השירים

אַחַר כְּתָלָנוּ, זה כותל מערבי של בית
המקדש, שאמר רבי יהודה מעולם לא זזה
השכינה מכותל מערבי של בית המקדש:
(ו'ג שמות ה:)"מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלָנוֹת מִצִּיץ
מִן הַחֲרָפִים", אמר רבי שמעון אלו הם
החלונות של העינים ואזנים ונקבי החוטם
והפה: (זוהר חלק ב-ק"ז).

השראת השכינה במשכן ובמקדש

"הַנְּצָנִים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ עֵת הַזְּמִיר הַגֵּיעַ
וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאֶרֶץנוּ". אמר רבי
שמעון, מקרא זה יש לעיין בו, כיון שכתוב
"נִרְאוּ בְּאֶרֶץ" מדוע כתב "נִשְׁמַע בְּאֶרֶץנוּ",
שהרי בארץ אחת די, אלא הנצנים אלו
הם הנטיעות שעקרון הקדוש ברוך הוא
ונטען במקום אחר^א, ונתגדלו כהנטיעות
שמוציאים פרחים, "נִרְאוּ בְּאֶרֶץ", שארץ
הזאת נתברכת מהם כראוי, ואיזו היא,
זו ארץ הקדושה ארץ העליונה, זאת היא
ארץ בודאי, "עֵת הַזְּמִיר הַגֵּיעַ", העת לעקור
ממשלת שרי האומות שלא ישלטו בישראל
בשעה שהוקם המשכן, "וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע
בְּאֶרֶץנוּ", זו ארץ שלמטה שירשו ישראל
על ידי יהושע, איזה הוא קול התור, זה הוא
תייר העליון^א, שנודווג עמה כאשר בנה
שלמה בית המקדש למטה, ואז נתעטר

משל למלך שסרחה נגדו המטרונה, הוציאה
מהיכלו, מה עשתה, לקחה עמה בנו, שהוא
חמדת המלך ואהבת המלך, ולפי שעוד דעת
המלך על המטרונה הניחו בידה, ובשעה
שעולה רצון המלך על המטרונה ועל בנה,
היה עולה על הגנות וירד על המדרגות
והרים כתלים להסתכל ולהשגיח בין נקבי
הכתלים עליהם, כיון שרואה אותם, מתחיל
לבכות מאחורי חרכי הכותל, ואחר כך
הולך לו, כך ישראל אף על פי שהם יצאו
מהיכלו של המלך, משכון ההוא לא עזבו,
ולפי שרצון המלך על ישראל, הניחו משכנו
עמם, ובשעה שעולה רצון המלך הקדוש
על שכינתו ועל ישראל, עולה על הגנות,
(מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת) יורד מדרגות, ומרים
כתלים להסתכל ולהשגיח בין חרכי הכותל
עליהם, כיון שרואה אותם מתחיל לבכות,
זהו שכתוב "דוֹמָה דוֹדִי לְצִבִּי אוֹ לְעֶפֶר
הָאֵילִים", לקפץ מן כותל לגג ומן גג לכותל,
"הַיְהִי זֶה עוֹמֵד אַחַר כְּתָלָנוּ", בכתי כנסיות
ובכתי מדרשות, "מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלָנוֹת מִצִּיץ
מִן הַחֲרָפִים", להסתכל ולהשגיח עליהם:
(זוהר חלק ג-ק"ד):

מעולם לא זזה שכינה מכותל המערבי
עוד אמר רבי יצחק "הַיְהִי זֶה עוֹמֵד

זוהר

א. זה התפארת כח הקול, והמלכות כח הדבור, ובבנין
בית המקדש בימי שלמה היה הזיווג של תפארת ומלכות
בשלמות היותר גדול.

א. אפשר כונתו על ענין ז' מלכין דמיתו עד וימלך הדר,
שנשאר ההתקימות במדת המלכות שנקראת ארץ
העליונה.

זוהר שיר השירים

ברוך הוא שלא נמצא בעולם עד שנברא האדם, כיון שנמצא אדם הכל נמצא: (זוהר חלק א-צו).

הגיע העת לשיר ולזמר

רבי יוסי אמר "הנצננים נראו בארץ", זה הוא סוד ששת המדרגות (אברהם יצחק יעקב יכין ובוועז ויוסף) כלהו נראו בארץ^{כב}, לפי שהן תמונות להתראות בזאת המדרגה, "עת הזמיר הגיע", שהרי אז משכחת ומשוררת, כמו שכתוב "למען יזמרה כבוד ולא ידם" (תהלים ל,ג), ולפיכך נקראת מזמור, כמו שלמדנו במה שכתוב מזמור לדוד, היינו ששרתה עליו השכינה בתחלה, וזהו שכתוב "עת הזמיר הגיע", רבי חייא אמר מפני שאז הגיע העת לשבח: (זוהר חלק א-לט:)

אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן

רבי שמעון אמר "הנצננים נראו בארץ" וגו'. "הנצננים", אלו הם האבות שעלו במחשבת, ונכנסו בעולם הב"א ונגנזו שם, ומשם יצאו בהסתר ונגנזו תוך נביאי האמ"ת, נולד יוס"ף ונגנזו בו, נכנס יוסף בארץ הקדושה והקים אותם שם, ואז נראו בארץ ונתגלו שם, ומתי נראים, בשעה שנראה קשת בעולם, שהרי בשעה שהקשת נראה אז הם נתגלים, ובשעה ההיא "עת הזמיר הגיע", שהגיעה העת להכרית הרשעים מן העולם, ולמה ניצולים,

הקדוש ברוך הוא בכרתיו כחתן ככלה, כמו שכתוב "צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו'", בספר האגדות אומר קול התור זו תורה שבעל פה, כי התורה שבכתב נקראת תורה סתם, תורה שבעל פה נקראת תור, כמו שכתוב ויקר ויקרא, זה בשלימות והשנית לא כן, ואני דורש כמו שנתבאר וכך הוא: (זוהר חלק ג-ד:)

כשנברא האדם כל הכוחות של הארץ נתגלו

רבי חייא אמר "הנצננים נראו בארץ". כאשר ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, נתן בארץ כל הכח הראוי לה, הכל היה בארץ, ולא הוציאה פירות בעולם עד שנברא האדם, כיון שנברא האדם הכל נתגלה בעולם, והארץ גלתה פירותיה וכחותיה שנטמנו בה, כדמיון זה השמים לא נתנו הכחות לארץ עד שבא האדם, זהו שכתוב "וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וגו' כי לא המטיר וגו' ואדם אין לעבד את האדמה" (בראשית ב, ה), צפונים היו כל אותן התולדות ולא נתגלו, ושמים נעצרו שלא המטירו על הארץ, לפי שאדם אין, שעוד לא נמצא ולא נברא, והכל נתעכב בשבילו, כיון שנראה האדם מיד "הנצננים נראו בארץ", וכל כחות הצפונים נתגלו וניתנו בה, עת הזמיר הגיע, שנתתקן תיקון של תשבחות לומר לפני הקדוש ברוך הוא, מה שלא נמצא טרם שנברא האדם, "יקול התור נשמע בארצנו", זה דבר הקדוש

זוהר

היינו חסד גבורה תפארת, במחשבה היינו עולם החכמה אצילות, בעלמא דאתי היינו עולם הבינה בריאה, נביאי קשוט היינו נצח והוד, יוסף זה היסוד, ארעא קדישא זו המלכות, ומי שיזכה בין כוונתו

סב פירוש שכל ששת הספירות חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד משפיעין למלכות שנקראת ארץ: * זה המאמר עמוק מאד וקשה להביא כאן הביאורים של מפורשי זההר, לכן ארשום בדרך רמז לדעת ולהבין שאבהן

בְּאַרְצֵנוּ: יג הַתְּאֵנָה הַנְּטָה פְּגִיָּה וְהַגְּפָנִים סְמֶדֶר נְתָנוּ רִיחַ
 קוֹבֵי (לְכִי) לָךְ רַעֲיָתִי יָפְתִי וְלְכִי לָךְ: יד יוֹנְתִי בְּזוּגָי הַסֶּלַע
 בְּסֶתֶר הַמְּדֻרָּה הַרְאִינִי אֶת מִרְאֵיךְ הַשְּׂמִיעִינִי אֶת קוֹלְךָ
 כִּי קוֹלְךָ עָרַב וּמִרְאֵיךְ נְאוּהָ: טו אֲזוּזוּ לָנוּ שְׂוַעֲלִים שְׂוַעֲלִים
 קְטָנִים מְזוּבְּלִים כְּרַבִּים וּכְרַבִּינֵנוּ סְמֶדֶר: טז דוּדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ
 הָרְעָה בְּשׂוֹשְׁעִים: יז עַד עֵינְפוּזֵנוּ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצֶּלְלִים סִבּ הַיְמָה

זהר שיר השירים

רק קול העוסקים בתורה נשמע למעלה

"יוֹנְתִי בְּחַגֵּי הַסֶּלַע בְּסֶתֶר הַמְּדֻרָּה
 וגו'". אמר ר' יוסי יונתני, זו כנסת ישראל,
 מה יונה אינה עוזבת בן זוגה לעולם, אף כך
 כנסת ישראל אינה עוזבת להקדוש ברוך
 הוא לעולם, "בְּחַגֵּי הַסֶּלַע", אלו תלמידי
 חכמים שאין נמצאים במנוחה בעולם
 הזה, בסתר המדרגה, אלו תלמידי חכמים
 הצנועים, שבהם חסידים יראי הקדוש ברוך
 הוא, והשכינה לא סרה מהם לעולם, ואז
 הקדוש ברוך הוא תובע בשבילם לכנסת
 ישראל ואומר, "הַרְאִינִי אֶת מִרְאֵיךְ הַשְּׂמִיעִינִי
 אֶת קוֹלְךָ כִּי קוֹלְךָ עָרַב", שאין קול נשמע
 למעלה אלא הקול של אותם העוסקים
 בתורה, ולמדנו כל אותם העוסקים בתורה
 בלילה צורתם נחקקין למעלה לפני הקדוש
 ברוך הוא, והקדוש ברוך הוא משתעשע
 בהם כל היום ומסתכל בהם, וזה הקול עולה
 ובוקע כל אותן הרקיעים, עד שעולה לפני
 הקדוש ברוך הוא, בכך כתוב "כִּי קוֹלְךָ עָרַב
 וּמִרְאֵיךְ נְאוּהָ". (זהר חלק ג-סא).

בריאת העולמות במחשבה

"דוּדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ הָרְעָה בְּשׂוֹשְׁעִים".
 אמר רבי שמעון, בשעה שעלה במחשבה

לפי שהנצנים נראו בארץ, ולולי שנראו לא
 נשארו הרשעים בעולם והעולם לא נתקיים,
 ומי מקיים העולם וגורם להאבות שיתגלו,
 קול התינוקות לומדי התורה, ובשביל אותן
 הילדים ניצל העולם: (זהר חלק א-ב:)

הכל בזכות ישראל

רעיא מהימנא

"הַתְּאֵנָה הַנְּטָה פְּגִיָּה וְהַגְּפָנִים סְמֶדֶר
 נְתָנוּ רִיחַ וגו'". אמר רעיא מהימנא ישראל
 נקראים עץ גדול וחזק, ומזון לכל בו, בו
 התורה שהיא מזון למעלה, בו תפלה שהיא
 מזון למטה, ואפילו מלאכים אין להם מזון
 אלא על ידי ישראל, כי לולא שישראל
 עוסקים בתורה לא היה יורד להם מזון
 מצד התורה שנמשלה לעץ, זהו שכתוב
 "עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ" (משלי ג, יח)..
 גם מים לא היו יורדים מלמעלה, והחמה
 שהוא אש לא היה יורד לבשל פירות העץ,
 אלא הכל בשביל ישראל, ולפיכך נאמר
 בישראל "הַתְּאֵנָה הַנְּטָה פְּגִיָּה", אלו בעלי
 מצות, והגפנים נתנו ריח, כאשר פותחים
 בתשובה, ואז מיד נאמר בישראל "קוֹמֵי לָךְ
 רַעֲיָתִי יָפְתִי וְלְכִי לָךְ" מן הגלות: (זהר חלק
 ב-קכא).

זהר שיר השירים

ודודי לי מפני שהוא מנהיג עולמו בשושנים, מה שושן יש בו ריח והוא אדום, מוצקין אותו והוא מתהפך ללבן, ולעולם ריחו לא זז, כך הקדוש ברוך הוא מנהיג עולמו בדרך זה, שאלמלא כן לא יתקיים העולם בשביל האדם החוטא, והחוטא נקרא אדום, כמה דאת אמר "אם יהיו חטאיכם פשנים וגו'" (ישעיהו א, יח). מקריב קרבנו לאש שהוא אדום, זורק הדם סביב למזבח שהוא אדום, מדת הדין אדום, מוצקין אותו ועולה העשן כלו לבן, ואז האדום נהפך ללבן, נהפך מדת הדין למדת הרחמים.. אמר רבי יצחק ועוד שהרי לעולם אדם ולבן נקרב והריח עולה משתייהן, מה השושן אדום ולבן כך ריח הקרבן, והקרבן מאדום ולבן הוא, בוא וראה מריח הקטרת שהסמנים מהם אדומים ומהם לבנים, כגון הלכונה שהוא לבן, מר דרור אדום, והריח עולה מאדום ולבן, ועל כן מנהיג עולמו בשושנים שהוא אדום ולבן, וכתוב "להקריב לי חלב ודב" (יחזקאל מד, טו), כנגד זה אדם מקריב חלבו ודמו ומתכפר לו, זה אדום וזה לבן, מה השושן שהוא אדום והוא לבן אין מוצקין אותו לחזור כלו לבן אלא באש, כך הקרבן אין מוצקין אותו לחזור כלו לבן אלא באש, עכשיו מי שיושב בתעניתו ומקריב חלבו ודמו, אינו נצמק לחזור כלו לבן אלא באש, דאמר רבי יהודה מתוך תעניתו של אדם נחלשין אבריו וגובר עליו האש, וכאותה שעה צריך להקריב חלבו ודמו באותו האש, והוא הנקרא מזבח כפרה, והיינו דרבי אלעזר כשהיה יושב בתענית היה מתפלל ואומר: גלוי וידוע לפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שהקרבתי לפניך חלבי ודמי, והרתחתי אותם בחמימות חולשת גופי, יהי רצון מלפניך שיהא הריח העולה מפי

לפני הקדוש ברוך הוא לברוא עולמו, עלו כל העולמות במחשבה אחת, ובמחשבה זו נבראו כלם, הדא הוא דכתיב "בְּלִמָּה בְּחִבְיָהּ עֲשִׂיתָ" (תהלים קד, כד), ובמחשבה זו שהיא החכמה נברא העולם הזה והעולם שלמעלה, נטה ימינו וברא העולם של מעלה, נטה שמאלו וברא עולם הזה, הדא הוא דכתיב "אִף יְדֵי יְסֻדָּה אֶרֶץ וַיְמִינֵי טַפְחָה שָׁמַיִם קָרָא אָנֹכִי אֱלֹהֵיהֶם יַעֲמְדוּ יַחְדָּו" (ישעיהו מה, יג), וכלם ברגע אחד נבראו, ועשה עולם הזה כנגד העולם של מעלה, וכל מה שיש למעלה יש כדוגמתו למטה, וכל מה שיש למטה יש כדוגמתו בים והכל אחד, ברא בעליונים המלאכים, וברא בעולם הזה בני אדם, וברא בים לויתן, כמה דאת אמר "לְחַבֵּר אֶת הָאֲהָל לְהִיֵּת אֶחָד" (שמות לו, יח).. בחר בעליונים ובחר בישראל, לעליונים לא קרא בנים, לתחתונים קרא בנים, הדא הוא דכתיב "בְּנֵי כְּבָרֵי יִשְׂרָאֵל" (שמות ד, כב), הוא קרא להם בנים, והם קראו לו אב, דכתיב "כִּי אֲתָה אֲבִינִי" (ישעיהו סג, טז), וכתוב "דוֹדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ", הוא בחר בי ואני בחרתי בו, "הֲרַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים", הוא רועה בשושנים אף על פי שהקוצים סביב להם, ואין אחר יכול לרעות בשושנים כמותו, דבר אחר "הֲרַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים", מה שושן זה הוא אדום ומימיו לבנים, כך הקדוש ברוך הוא מנהיג עולמו ממדת הדין למדת הרחמים, כדכתיב "אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג וְלְבִינִי" (ישעיהו א, יח).

האדום נהפך ללבן

פתח רבי אבא ואמר, "דוֹדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ הֲרַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים", מי גרם לי שאני לדודי

לך דודי לְעָבִי או לְעֹפֵר הָאֵילִים עַל הָרֵי בְּתָר:

זהר שיר השירים

יוסי פתה, "עַד שְׁיִפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים", כמה יש להם לאנשים להזהר מעונותיהם שלא יחטאו לפני רבונם, שהרי בכל יום ויום כרוז יוצא וקורא, התעוררו בני העולם בלבבכם לפני מלך הקדוש, התעוררו להזהר מעונותיכם, עוררו לנשמה הקדושה שניתנה בכם ממקום עליון הקדוש, שלמדנו בשעה שהקדוש ברוך הוא מוציא את הנשמה להורידה באנשים, מזהיר אותה בכמה אזהרות בכמה עונשין, בשביל לשמור מצותיו, ולא עוד אלא שמעבירה באלף ומשנה עולמות להשתעשע ולראות בהם הכבוד של אותם העמלים בתורה, והיא עומדת לפני המלך בלבוש הכבוד בצורה של עולם הזה, בלבוש כבוד העליון, מסתכלת בכבוד המלך כל היום, ומעטרים לה בכמה עטרות, וכאשר מגיע זמנה לרדת לעולם, היא עושה מדורה בגן עדן התחתון שלשים יום, לראות בכבודם של הצדיקים, והיא עולה למקומה למעלה, ואחר כך יורדת לעולם, אז מעטר לה מלך הקדוש בשבע עטרות, עד שבאה ונכנסת בתוך גוף האיש, וכאשר היא בגוף האיש וחוטאת בעולם הזה ועמלה בחשכות, התורה תתמה עליה ואומרת, ומה כל הכבוד הזה וכל אותה השלמות השלים מלך העליון להנפש והיא חוטאת לפניו, ובעבור זה היא תלמד עצה לנפש הזאת להזהר מחטאותיה, ותושב להטהר עד

בשעה זו, כריח העולה מהקרבת שנקרב באש המזבח ותרצני: נמצא שהאדם הוא מקריב בתעניתו החלב והדם, והריח שעולה מפיו הוא מזבח כפרה, ולפיכך תקנו התפלה במקום הקרבן, ובלבד שיתכווין למה שאמרנו, אמר רבי יצחק מכאן והלאה כתיב "כָּל דְּבַר אֲשֶׁר יָבֵא בְּאֵשׁ תִּעָבְרוּ בְּאֵשׁ וְיִטְהַר" (במדבר לא, כג), אמר רבי יוסי כשהיה בית המקדש קיים אדם מקריב קרבנו בענין זה ומתכפר לו, עכשיו תפלתו של אדם מכפר לו במקום הקרבן כדמיון הזה.

לולי הרשעים אין הצדיקים ניכרים

דבר אחר "הַדְּדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ הִרְעָה בְּשׁוֹשְׁנִים", מה השושנים קוצים מצויין בתוכם, אף הקדוש ברוך הוא מנהיג עולמו בצדיקים ורשעים, מה השושנים אלמלא הקוצים אין השושנים מתקיימין, כך אלמלא הרשעים אין הצדיקים ניכרים, דאמר רבי יהודה במה הצדיקים ניכרים, מתוך שיש רשעים, דאלמלא רשעים אין הצדיקים ניכרים. דבר אחר "הִרְעָה בְּשׁוֹשְׁנִים", המנהיג עולמו בשש שנים^[ב] והשביעית שבת לה'. דבר אחר "בְּשׁוֹשְׁנִים", באותן ששנים בתורה. (זהר חלק ב-כ).

להזהר מעונות

"עַד שְׁיִפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים וְגו'". רבי

אלפי שני הוה עלמא וחד חרב.

30. פירוש בשש הספירות מן חסד עד המלכות, כי שנה בגימטריא ספירה, וכל ספירה מנהגה אלף שנים, והיינו כמאמר חז"ל שית

זהר שיר השירים

כלם בחכמ"ה היו נכללים ולא יצאו להוץ אלא בנתיבות פליאות אל הבינ"ה, ומשם נעשו כלם ונתתקנו, וזה שכתוב "וּבְתִבְנֵינָה יִתְבַּוְּנֶנּוּ" (משלי כד, ג), ולכך "בְּלִים בְּחֻכְמֵי"ה עֲשִׂיתָ" בבינ"ה, מלאה הארץ, הארץ, זו כנסת ישראל שמהבינה היא נתמלאית מהכל, כמו שכתוב "כָּל הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'" (קהלת א, ז)^[טז] "קִנְיָנָד", שהיא הוציאה אותם אחר כך, זהו שכתוב "אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַפְרָאֵם" (בראשית ב, ד), בה' בראם, לפיכך "מְלֵאָה הָאָרֶץ קִנְיָנָד".

ענין הרוח שבאנשים

בוא וראה בשעה שהאדם בא להתקדש להתחבר באשתו ברצון הקדוש שלו, נתעורר עליו רוח קדוש הכולל זכר ונקבה, והקדוש ברוך הוא מרמוז לשליח אחד הממונה על הריון האנשים^[טז], ומוסר בידו את הרוח הזה, ומודיע לו לאיזה מקום יפקוד אותו, זהו שכתוב "וַיְהִי־לָהּ אָמַר ה' הִנֵּה גִבֹּר" (איוב ג, ג), הלילה אמר לממונה ההוא הורה גבר מפלוניו^[טז] והקדוש ברוך הוא מצוה לו לרוח הזה כל מה שנצרך לצותו וזה נתבאר, אז יורד הרוח וצל אחד עמו, זה הצל שעמד בצורתו למעלה, בצל הזה הוא נברא, בצל הזה הוא הולך בעולם הזה, זהו שכתוב "אֵף בְּצִלָם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ" (תהלים לט, ז), בעוד שצל הזה נמצא עמו יכול האדם להתקיים בעולם הזה, ושני צללים הם שמתחברים כאחד, ושלמה המלך מזהיר לאנשים ואומר "עַד שְׁיִפּוֹת

שִׁיפּוֹת הַיּוֹם, עַד שְׁלֵא יִפּוֹת יוֹם הָאֲחֵרוֹן שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, וְיִבּוֹא יוֹם נוֹרָא הַהוּא שִׁיִּתְבַּע לָהּ הַמֶּלֶךְ לְדִין לְצֵאת מֵעוֹלָם הַזֶּה, וְיָנֹסוּ הַצְּלָלִים", זה הוא סוד בין החברים שאמרו כי בשעה שמוניע זמנו של אדם לצאת מעולם הזה, צלמו של אותו האדם נעבר ממנו, זהו שכתוב "עַד שְׁיִפּוֹת הַיּוֹם", עַד שְׁלֵא יִנְשָׁף הַיּוֹם לְצֵאת מֵעוֹלָם הַזֶּה, וְיָנֹסוּ הַצְּלָלִים", שיברח הצלם, יושב לפני רבונו, רבי אלעזר אמר שני צללים יש לו לאדם כאשר הוא בחייו, אחד גדול ואחד קטון, שנאמר "הַצְּלָלִים" משמע שנים, וכאשר נמצאים יחדו אז האדם הוא בקיומו, ולכך "וְיָנֹסוּ הַצְּלָלִים" כתוב, לפיכך צריך האדם להסתכל במעשיו ולהתקין אותם לפני רבונו ויתודה עליהם, לפי שהקדוש ברוך הוא נקרא רחום וחנון, ומקבל לאותם השבים לפניו, וזהו שכתוב "עַד שְׁיִפּוֹת הַיּוֹם וְיָנֹסוּ הַצְּלָלִים", כי כאשר אותן הצללים בורחים ממנו והוא אסור באזיקים^[טז] תשובה היא, אבל אינה מעולה כל כך כמו בזמן שהאדם נמצא בבריאות, ושלמה המלך מכריז ואומר "וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךָ בְּיָמֶיךָ בְּחֹרְתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הַרְעָה" (קהלת יב, א). (זהר חלק ג-יג).

מעשי ה' בחכמה ובינה

פתח רבי אבא ואמר כתוב "מָה רָבּוּ מַעֲשֵׂי ה' בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ" (תהלים קד, כד), "מָה רָבּוּ מַעֲשֵׂי ה'", כמה גדולים הם מעשיו של המלך הקדוש, וכלם נסתרים בחכמ"ה, זהו שכתוב "בְּלִים בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ",

טו. הלילה זו מדת המלכות שמוסרת ביד המלאך גבריאל לגמור שליחות הזאת.

טז. פירוש ששוכב על ערש דוד.
טז. ארץ, ים, כנסת ישראל, שמות מדת המלכות.
טז. זה המלאך גבריאל.

זהר שיר השירים

חבצלת השרון

המלכות שיונקת מבינה

דבר אחר "אני חבצלת השרון", שהפצה לינוק מהשפעת נהל העמוק מקור הנחלים^{טו}, כמו שכתוב "הדר הפרמל והשרון" (ישעיהו לה, ב), "שושנת העמקים", העומדת בעומק של הכל^{טז} מי הם העמקים, כמו שכתוב "ממעמקים קראתיה ח" (תהלים קל, א), "חבצלת השרון", "חבצלת" ממקום שהוא שהשפעת הנחלים יוצא ואינו נפסק לעולם^{טז}.

פירושים לשושנת העמקים

"שושנת העמקים", שושנה ממקום שהוא שנקרא עומק של הכל, נסתר מכל הצדדים, בוא וראה בתחלה ירוקה כחבצלת שהעלים שלה ירוקים, ואחר כך שושנה אדומה בגונים אחרים, שושנה בששה עלים, שושנה שנשתנית מגון לגון ומחלפת צבעיה^{טז} שושנה, בתחלה חבצלת, בשעה שמשתוקקת להזדווג עם המלך נקראת חבצלת, ולאחר שנדבקה בו בחמלך באותן הנשיקות נקראת שושנה, לפי שכתוב "שפתותיו שושנים", "שושנת העמקים", שהיא מחלפת צבעיה פעמים לטובה ופעמים לרעה, פעמים לרחמים ופעמים לדין. (זהר חלק א-רכא).

היום ונסו הצללים" שנים, בוא וראה זה הצל הקדוש כאשר האדם הולך וגדל, ונעשה מזה צורת הפנים שלו, אז נעשה עוד צל אחר ומתחברים כאחד, וזה נושא לזה, ובזמן שנמצאים שני הצללים נשמר הוא אדם הזה, הגוף שלו בתוקפו ורוחו שורה בתוכו, ובזמן שקרבו ימיו לצאת מעולם הזה נעברים ממנו, זה מדחה לזה ונשאר האדם בלי שמירה, בכך "עד שיפוח היום ונסו הצללים", שנים. (זהר חלק ג-מג).

חביבות כנסת ישראל

"אני חבצלת השרון שושנת העמקים". פתח רבי שמעון ואמר, בוא וראה, כמה חביבה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, שהקדוש ברוך הוא משבח אותה, והיא משבחתו תמיד, וכמה שבחות וזמירות מכינה אליו תמיד להקדוש ברוך הוא, אשרי חלקם של ישראל שנאחזים בו בהגורל של חלק הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב "כי חלק ה' עמו וגו'" (דברים לב, ט).

כנסת ישראל משוררת למלך

"אני חבצלת השרון", זו כנסת ישראל, העומדת ביופי הדרה בנג העדן, "השרון", שהיא משוררת ומשבחת למלך העליון.

זו זהר

א. פירוש כי קודם הזדווגותה עם התפארת מראה ירוק דומה יותר לתכלת המורה על דין, ואחר הזדווגותה נעשית אדומה בתערובות גונים אחרים, היינו שהגבורות שבה נמתקות על ידי קבלתה השפע מן התפארת הכולל ששת הספירות, ומחלפת צבעיה כפי ענין השפע שמקבלת מן ששת הספירות כי כל גוון מורה על ענין שפע אחרת.

סו. זו השפע הנובעת מן יחוד חכמה ובינה.
טו. יש לבאר המכוון שהמלכות היא לבסוף העשר ספירות, או הפירוש שהמלכות שורשה בחכמה שנקרא עומק הכל, כידוע דאבא יסד ברתא, והעמקים היינו חכמה ובינה.
ע. כאן בודאי הפירוש שהחבצלת דהיינו המלכות נאצלה מן החכמה אשר השפע שלו אינו פוסק לעולם לקיום העולמות.

זוהר שיר השירים

נתברר מכל שאר שושנים שבכולם שאין כן אלא זאת העולה בין החוחים, וזו מריחה כראוי, ועל כן זרע שבעים זגים שנעשו שבעים נפש והכניסם בין החוחים, ואותן החוחים מיד כשבאו אותן הזגים שמה העלו ענפים ועלים ומשלו על העולם, ואז פרח השושנה ביניהם, וכיון שרצה הקדוש ברוך הוא להוציא השושנה ולקמה מביניהם, אז יבשו החוחים ונשלוכו ספו תמו ולא נחשבו מאומה. (זוהר חלק ב-קפמט):

עם ישראל יש בהם הרבה דברים כמו שושנה

רבי אלעזר אמר "בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחֻחִים", מהו שושנה, זו כנסת ישראל, מה שושנה שהיא בין החוחים יש בה אדום ולבן, אף כנסת ישראל יש בה דין ורחמים, מה שושנה יש בה י"ג עלים, אף כנסת ישראל יש בה י"ג מדות הרחמים הסוככות לה מכל צדדיה... כוס של ברכה צריך להיות על חמש אצבעות ולא יותר, כדמיון השושנה שיושבת על חמשה עלים חזקים כעין חמש האצבעות^{עב} ושושנה זו היא כוס של ברכה: (זוהר חלק א-א).

השכינה משבחת למלך וממשלת אותו לתפוח דוקא

"בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי תֵיעַר בֵּן דְּוִדִּי בֵּין הַבָּנִים בְּצִלּוֹ הַמֶּדֶתִי וְיִשְׁבְּתִי וּפְרִיּוֹ מְתוֹק לְחַיִּי". פתח רבי חייא ואמר "בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי תֵיעַר בֵּן דְּוִדִּי בֵּין הַבָּנִים", מקרא זה ביארו החברים, אמנם כמה חביבה כנסת ישראל

כנסת ישראל היא כשושנה בין החוחים "בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחֻחִים בֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת". פתח רבי יוסי ואמר "בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחֻחִים", זו כנסת ישראל, והרי ביארנו שהקדוש ברוך הוא משבח לה לכנסת ישראל, ואהבתו של הקדוש ברוך הוא אליה להתדבק בה, ולכן מי שנושא אשה צריך לשבח לו להקדוש ברוך הוא ולשבח לה לכנסת ישראל, שהרי למדנו בכל נצרך להראות עשיה, כמו שאיש הזה מתדבק בבת זוגו ואהבתו אליה, כך כאשר הוא בא לעבוד לפני המלך הקדוש הוא יכול לעורר זיווג אחר, שהרי הקדוש ברוך הוא אהבה שלו להתדבק עם כנסת ישראל, ומי שמעורר הדבר הקדוש ברוך הוא מברך אותו, וכנסת ישראל מברכת אותו, וזה נתבאר, ועל כן שבחו של הקדוש ברוך הוא שמשבח לה לכנסת ישראל שהיא "בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחֻחִים", שהיא משוכחת ועולה על הכל, כך כנסת ישראל בין שאר העמים, לפי שהיא עולה ומעוטרת על הכל, והיינו שושנה בין החוחים, ואתרג בין החוחים, להראות שבחה של כנסת ישראל על הכל: (זוהר חלק ג-לז):

דוקא השושנה שבין החוחים ריחה טוב מאוד

עוד אמר רבי יוסי "בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחֻחִים בֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת", רצה הקדוש ברוך הוא לעשותם לישראל כדמיון שלמעלה, ולחיות שושנה אחת בארץ כדמיון העליונה, ושושנה המעלה ריח

זוהר שיר השירים

בצל ה' חמדתי מזמן אברהם ויצחק

פתח רבי אלעזר ואמר "בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי תֵיעָר וּגו'". "בְּתַפּוּחַ", זה הקדוש ברוך הוא, שהוא נחמד ונתעטר בגונים מכל שאר העצים, שאין נמצא בדומה לו, ניכר הוא מהכל, ניכר הוא שאין אחר כמוהו, לפיכך "בְּצֵלוֹ הַמְדַתִּי", בצלו ולא בצל אחר, בצלו ולא בצל מושלים אחרים, "הַמְדַתִּי", מאיזה זמן, מן היום שהיה אברהם בעולם, שהוא השתוקק ואהב לו להקדוש ברוך הוא באהבה, כמו שכתוב "אֲבֹרָהּ אֶהְבִּי" (ישעיהו מא, ח), "וּפְרִיּוֹ מְתוֹק לְחֵבִי", זה היה יצחק שהוא פרי קדוש:

מזמן יעקב ויוסף

דבר אחר "בְּצֵלוֹ הַמְדַתִּי וַיִּשְׁבַּתִּי", זה יעקב, "וּפְרִיּוֹ מְתוֹק לְחֵבִי", זה יוסף הצדיק שעשה פירות קדושים בעולם, ועל כן כתוב אלה תולדות יעקב יוסף, שכל אותן תולדות יעקב ביוסף הצדיק נתקיימו, והוא העמיד תולדות כעין כלם, ולכך נקראים ישראל על שם אפרים, שנאמר "הֲבֵן יִקִּיר לִי אֶפְרַיִם וּגו'" (ירמיהו לא, יט):

אברהם דומה לתפוח

דבר אחר "בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי תֵיעָר", זה אברהם שיש לדמותו לתפוח, שהעלה ריחות ונרשם באמונה שלימה על כל בני דורו, נרשם לאחד למעלה ונרשם לאחד למטה, שנאמר "אֶחָד הָיָה אֲבֹרָהּם" (יהווקאל לג, כד), מה הטעם שהיה אחד, לפי שלא

לפני הקדוש ברוך הוא שהיא משבחת ולכך, כאן יש לעיין, מפני מה משבחת לו בתפוח ולא בענין אחר, או בגונים או בריח או בטעם, אבל כיון שכתוב תפוח, בכל היא משבחת לו, בגונים בריח ובטעם, מה תפוח הוא רפואה לכל, אף הקדוש ברוך הוא רפואה לכל, מה תפוח נמצא בגונים שונים כמו שביארנו¹⁵ אף הקדוש ברוך הוא נמצא בגונים עליונים, מה תפוח יש בו ריח נעים מכל שאר עצים, אף הקדוש ברוך הוא כתוב בו "וְרִיחַ לֹא פִלְכָנוֹן" (הושע יד, ז), מה תפוח טעמו מתוק, אף הקדוש ברוך הוא כתוב בו "הַפֹּה מִמֵּתִקִּים", והקדוש ברוך הוא משבח לה לכנסת ישראל כשושנה, והרי ביארנו הענין מפני מה כשושנה וזה נתבאר.

יחוד כשיש הרבה צדיקים בעולם

רבי יהודה אמר, בזמן שיש הרבה צדיקים בעולם, כנסת ישראל תעלה ריחות טובים, ונתברכת ממלך הקדוש, ופניה מאירים, ובזמן שהרבה רשעים בעולם, כביכול כנסת ישראל אינה מעלה ריחות טובים, וטועמת מצד אחר מרירות, בכך כתוב "הַשְּׁלִיף מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ וּגו'" (איכה ב, א), ופניה חשוכים, רבי יוסי אמר בזמן שהרבה צדיקים בעולם כתוב "שָׁמְאָלוּ תַחַת לְרַאשֵׁי יְמִינֵנוּ תַחֲבַקְנֵנוּ", ובזמן שהרבה רשעים בעולם כתוב "הַשִּׁיב אַחֹר יְמִינֵנוּ" (שם ב, ג), רבי חזקיה אמר מכאן "וְנִרְנָן מִפְּרִיד אֶלוֹף" (משלי טז, כח), כלומר מפריד המלך מן המלכה: (זוהר חלק ג-עד).

זוהר שיר השירים

מעשיו של הקדוש ברוך הוא, כלן אחד בסוד אחד, וכאשר יורדות לעולם הזה, כלן נפרשות בגונים של זכר ונקבה, והן זכר ונקבה מחוברות ביחד, ובוא וראה תשוקת הנקבה אל הזכר עושה נפש, ותשוקת הזכר אל הנקבה עושה נפש, והרצון של תשוקת הזכר אל הנקבה עם התחברותו בה מוציא הנפש, והתכללות תשוקת הנקבה היא לקבלת הנפש, ונכללת תשוקה שלמטה בתשוקה שלמעלה, ונעשין רצון אחד בלי פירוד, ואז הנקבה מקבלת הכל ונתעברת מן הזכר, ותשוקות שניהם מתדבקות יחדו, ועל כן הכל נכלל זה בזה^{ע"י}, וכאשר הנשמות יוצאות זכר ונקבה יחדו יוצאות, ולאחר שיורדות נפרשות, זה לצד אחד וזה לצד אחר, והקדוש ברוך הוא מזווגם אחר כך, ולא נמסר ענין הזיווג לאחר אלא שהוא ביד הקדוש ברוך הוא בלבדו, שהוא יודע זיווג שלהן לחבר אותן כראוי, אשרי לו לאיש שזוכה במעשיו הטובים והולך בדרך האמת, לפי שאז נתחבר נפש בנפש כמו שהיו בתחלה, שאם האיש זוכה במעשיו זה הוא אדם שלם כראוי, ולפיכך "וּפְרִיז מְתוֹק לְחַפְי", שהוא בתיקון הטוב להתברך ממנו העולם, לפי שהכל תולה במעשה האיש, אם הוא זוכה או אינו זוכה. (זוהר חלק א-פה).

ישראל הם חלקו של ה'

רבי יצחק פתח, "כְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי הַיַּעַר

היה אחר בעולם שנתעלה לאומנת הקדוש ברוך הוא כמו הוא, אמר לו רבי חזקיה והרי כתוב "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחַרְוֶן" (בראשית יב, ה), אמר לו הם לא היו עוד באותן מדרגות העליונות שנתעמר בהן אברהם, אחר כך אמר לו עוד שמעתי שלא נקרא אברהם אחד עד שנתעלה עם יצחק ויעקב, ונעשו כל השלשה אבות העולם, אז נקרא אברהם אחד, ואז נעשה כמו תפוח בעולם, רשום מכל בני העולם^{ע"י} אמר לו יפה אמרת.

על שעת מתן תורה נאמר פסוק זה

דבר אחר "כְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי הַיַּעַר", זה הקדוש ברוך הוא, "בֵּן דוּדִי", זה הקדוש ברוך הוא, "בְּצִלוֹ", זה הקדוש ברוך הוא^{ע"י} "חֶמְדָּתִי וְיִשְׁכְּתִי", ביום שנגלה הקדוש ברוך הוא על הר סיני, וקבלו ישראל התורה ואמרו נעשה ונשמע, "וּפְרִיז מְתוֹק לְחַפְי", אלו דברי התורה, שנאמר עליהם "וּמְתוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנִפְתָּת צוּפִים" (תהלים יט, יא).

נשמות הצדיקים פרות ה'

דבר אחר "וּפְרִיז מְתוֹק לְחַפְי", אלו נשמות הצדיקים, שכלם פרי מעשיו של הקדוש ברוך הוא ועומדים עמו למעלה.

ענין מזווג זיווגים

בוא וראה, כל נשמות העולם, שהן פרי

עו. ובזה מסביר להבין שטרם גזירת הקדוש ברוך הוא על הטיפה מה שתהיה ממנה יש בכחה להעשות או זכר או נקבה, ואומר עוד שכמו בזיווג הגשמי כן בזיווג הרוחני, שכאשר הנשמות יוצאות מן חכמה ובינה תפארת ויסוד למלכות הן גם כן באופן הזה שבתחלה הן כליטין מן ב' כחות של זכר ונקבה ביחד, ואחר כך נפרשים על פי השגחת הבורא.

עד. כי הגונים של התפוח לבן אדום ירוק מורה על ג' המדות חד"ר, דהיינו אברהם יצחק יעקב. עה. ג' פעמים הקדוש ברוך הוא, הראשון מרמז על התפארת מדת הרחמים שהוא התכללות של חסד וגבורה כעין גונים של התפוח, השני מרמז על החסד כי דודי הוא לשון אהבה, השלישי מרמז על הבינה אמא עלאה הפורסת צל של סכת שלום על כנסת ישראל.

זוהר שיר השירים

"שִׁפְתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים", ולפיכך אמרה כנסת ישראל "יִשְׁקְנֵי מְנַשְׁיוֹת פִּיהוּ", לפי שנכללת בשושנים בשתי שפתים שלו: (זוהר חלק ג-רפז):

עוד אמר רבי יצחק "בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי תֵיעַר וגו'". "בְּתַפּוּחַ" ולא תפוח, כתפוח שנפרש בגונוני, ובגונים הוא התקשרות הענין, זהו שכתוב "וְעַל דְּמוּת הַכֶּפֶא דְּמוּת בְּמִרְאָה אָדָם" (יחזקאל א, כו), כמראה אדם ולא מראה אדם. (זוהר חלק ב-קכב).

ענין ענני הכבוד

עוד אמר רבי יצחק, "בְּצִלּוֹ הַמְּדֵתִי וְיִשְׁכְּתִי וגו'", בוא וראה על כל החסד שעשה הקדוש ברוך הוא לישראל, קשר עמהם ז' ענני כבוד^[ט], וקשר אותם בכנסת ישראל, שהרי הענין שלה נקשר בששה עננים אחרים, ובכל ז' העננים הלכו ישראל במדבר, מה הטעם, לפי שכלם קשר של האמונה הם, ועל כן "בַּפִּסְתֹּת תֵּלְשׁוּבוּ שְׁבָעַת יָמִים" (ויקרא כג, מב), ומה ענין זה לזה, אלא מפני שכתוב "בְּצִלּוֹ הַמְּדֵתִי וְיִשְׁכְּתִי וּפְרִיזוּ מִתּוֹק לְחֵבִי"^[פ] וצריך כל איש להראות עצמו שיושב תחת צל האמונה, ובוא וראה כל אותן השנים שאהרן היה קיים היו ישראל בצל האמונה תחת אותן העננים. (זוהר חלק ג-קג).

המשכן נעשה על ידי בצלאל

רבי שמעון אמר "בְּצִלּוֹ הַמְּדֵתִי וְיִשְׁכְּתִי וגו'". "בְּצִלּוֹ" זה בצלאל, שהוא הכין המשכן

וגו'. "אשרי חלקם של ישראל מכל העמים עכו"ם, שהרי כל שאר העמים ניתנו לשרים הממונים בממשלה עליהם, וישראל קדושים אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא, שלא מסרם הקדוש ברוך הוא לא למלאך ולא למושל אחר, אלא הוא בחר אותם לחלקו, זהו שכתוב "בִּי חֵלֶק ה' עַמּוֹ" (דברים לב, ט), וכתוב "בִּי יַעֲקֹב בְּחַר לוֹ יְהוָה" (תהלים קלה, ד), "בְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי תֵיעַר", מה תפוח נפרש בגונוני מכל שאר עצי השדה, כך הקדוש ברוך הוא נפרש ונתעלה על כל חילות העליונים והתחתונים, ולפיכך ה' צבאות שמו, אות הוא בכל הצבא שלמעלה.

המלך נמשל לתפוח והמלכה לשושנה

בוא וראה הקדוש ברוך הוא נמשל לתפוח שיש בו ג' גונים, כנסת ישראל נמשלה לשושנה, איזו שושנה, אמר רבי אבא שושנה סוגה, סתם שושנה הנכללת בששה עלים, שושנה זו גונים שלה לכן ואדום, והיא כולה בשני גונים אדום ולבן, כך היא כנסת ישראל^[ט], הקדוש ברוך הוא כתפוח, כנסת ישראל כשושנה, שכך אמרה כנסת ישראל "תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרְרֵתִיךָ", "תַּחַת הַתַּפּוּחַ", באיזה מקום הוא, אלא אלו האבות כמו שאמרנו, ר' יוסי אמר זה היובל^[פ] אבא אמר הכל נכון, אמנם אלו האבות שאמרנו הלא הם ג' הגונים המחוברים בתפוח, ר' יצחק אמר באיזה מקום נכללת כנסת ישראל בשושנה, באותן נשיקות האהבה שמתחברת במלך העליון לוקחת שני שושנים, כמו שכתוב

עט. היינו הארת ז' הספירות מן בינה עד מלכות.

פ. שזה רמז על מצות סוכה דהיינו צל הבינה אמה עלאה החופפת על בינה.

עז. רצה לומר בגונים של חסד וגבורה.

עח. רבי יוסי רצה לומר דהיינו הבינה, לפי שכתוב אחר כך "בְּצִלּוֹ הַמְּדֵתִי וְיִשְׁכְּתִי".

זוהר שיר השירים

זה הרי נתבאר יפה, אמנם כנסת ישראל אומרת כך בגלות, "סְמֹכֹנִי", מהו "סְמֹכֹנִי", אלא מי שנופל נצרך לתמוכו, זהו שכתוב "סֹמֵךְ ה' לְכָל הַנִּפְלָיִם וְגו'" (תהלים קמה, יד), ולפיכך כנסת ישראל שנפלה, שנאמר "נִפְלָה לֹא תֹסִיף קוּם" (עמוס ה, ב), נצרכה לסמוך לה^[23] והיא אומרת "סְמֹכֹנִי", למי אומרת, לישראל בניה שהם בגלות עמה, ובמה, "בְּאֲשֵׁיטוֹת", אלה הם האבות^[24] שהם נמלאים תחלה מאותו יין טוב המשומר, וכאשר הם נמלאים הרי ברכות נמצאות אצלה על ידי מדרגה אחת שנקראת צדיק^[25] ומי שיודע לייחד שם הקדוש, אף על פי ששפע הברכות לא נמצא בעולם, הוא סומך ותומך לה לכנסת ישראל בגלות, "רְפְּדוּנִי בְּתַפְחוּיָם", הכל אחד כמו שאמרנו^[26] אבל זה סוד, אישישה מכנים היין, תפוח מפיג היין ומיישב הרצון, ועל כן אישישות ותפוחים, אישישות לרוות

ועשה אותו, שנאמר "הַפְּדֵתִי וַיִּשְׁבֶּתִי", שהמשכן נחמד הוא לשבת בו, הוא עשה חמדה לכנסת ישראל, וכנסת ישראל ישבה בצלו של אל, וזה הוא בצלאל, "וּפְרִיזוּ מְתוֹק לְחֵבִי", זה הוא שעושה פירות טובים בעולם^[27] שנאמר "מִמְנֵי פְרִיָה נִמְצָא" (הושע יד, ט), איזה הוא "פְּרִיָה", אלו הן נשמות הצדיקים שהן פרי מעשיו של הקדוש ברוך הוא, שהנהר ההוא היוצא מעדן הוא מוציא וזורק נשמות לעולם^[28] והן פירות של הקדוש ברוך הוא, ולפיכך פריו זה הוא כמו שאמרנו, בצלו, זה הוא בצלאל, ועל כן תיקון המשכן על ידי בצלאל היה. (זוהר חלק ב-רכג:)

כנסת ישראל אומרת פסוק זה בגלות

"סְמֹכֹנִי בְּאֲשֵׁיטוֹת רְפְּדוּנִי בְּתַפְחוּיָם וְגו'". פתח רבי יהודה ואמר "סְמֹכֹנִי בְּאֲשֵׁיטוֹת רְפְּדוּנִי בְּתַפְחוּיָם וְגו'", מקרא

זוהר

בשם אישישות כיון שהן כלים הראשונים לקבל השפע מן הבינה שאותה השפע נקראת יין דמנטרא, כמו שאשישה שהיא גרבה דחמרא הוא כלי לקבלת יין הגשמי.

פה. זה ספירת היסוד, שאף על פי הצדיק אבד ואין היחוד כראוי ושפע הברכות לא נמצא בעולם בדרך ישר להשיגה כמו שהיה קודם החרבן, מכל מקום מגיע להשיגה גם בגלות הארת השפע מן הצדיק בדרך נסתר להיות לה סמיכה ותמיכה.

פו. כי התפוח בשביל ג' הגונים שלו גם כן מורה על ג' הספירות חסד גבורה תפארת כמו האישישות, והחילוק ביניהם הוא שאישישות מורה על הכלים ותפוחים על העצמיות שהיא השפע פנימיות שלהן, ונראה לפי עניות דעתי שזהו גם כן המכיון במה שאומר סוד החילוק בין אישישות לתפוחים, שאישישות לרוואה חמרא, פירוש שהם כלים מיוחדים לקבלת שפע היין כל כלי וכלי בלבדו, אם כן יכול להיות באשישה שהיא כלי הגבורה יין המזיק ומעניש, גבורות ודינים בלתי ממותקות, אבל תפוחים מורה על התכללות של חסד גבורה תפארת דהיינו חסד דין ורחמים בכללות אחד כמו התפוח שמעורבים בו ג' הגונים יחד, ועל ידי זה נעשה התישבות הרצון שלא יזיק לעולם היין של ספירת הגבורה, וזהו שמסיק שכונת היחוד צריך להיות ליחיד דיוא ברחמי בהתכללות להמתיק הדינים שיהפכו לרחמים.

פא. זה ספירת היסוד.

פב. זו הבינה אמא עלאה, ואחר כך אותן הנשמות נעשין פירין דקודשא בריך הוא, פירוש של תפארת ויסוד המשפיעים אותן למלכות.

פג. מאמר הזה מבאר יסוד ועיקר גדול באמנות ישראל ובעבודת ישראל בגלות, יען כי נמצא בזוהר הקדוש כמה פעמים שאין היחוד של תפארת ומלכות בגלות כראוי בסוד שכינתא בגלותא ובסוד הצדיק אבד, ואם כן יש לחשוב מה מועיל כונת היחודים בתפלות וברכות בזמן הגלות, לפיכך מבאר כאן רבי יהודה שחם וחלילה לחשוב ככה, ואומר בסוד זה הפסוק שהשיגה הקדושה שנקראת כנסת ישראל מבקשת מישראל תמיכה בגלות על ידי כונת היחודים בתפלות וברכות, כדי להמשיך אליה השפע מן האבות שהן ג' הספירות חסד גבורה תפארת ששפע להם מן יחודא עלאה של חכמה ובינה הנקראים אבא ואמא: במקדש מלך מביא כאן, זה לשון מורנו זצוק"ל דע כי היודע לייחד יחודים משפיע שפע רב אל המלכות שהיא כמעט נופלת בגלות ועל ידי יחודים סומך אותה ומעמידה לפי שמושך לה שפע מהבינה בסוד סומך ה' לכל הנופלים, וסמ"ך היא הבינה וכו' עכ"ל.

פד. פירוש שקורא להאבות שהן הספירות חסד גבורה תפארת

זוהר שיר השירים

תלויים צפון ודרום, ובן זכר ביניהם בסוד (יו"ה) [וא"ו]^[א]. ה' האחרונה מערב^[א], ועל זה למדנו, שמצד החכמ"ה נאחו ותולה חסד העליון, ומצד הבינה תלויה הגבורה^[ב], כדמיון זה נאחו הכל זה בזה, קרנות המזבח כמו כן הוסכו ובא לו לקרן דרומית מזרחית, שהדרום תוקפו במזרח, שהוא התחלת זריחת השמש^[ג], ותוקף השמש עקרו הוא בהתחלה, מזרחית צפונית, כיון שהדרום לקח תוקפו של המזרח הוא מאיר לצפון, והצפון נכלל בדרום, שהרי השמאל נכלל בהימין, צפונית מערבית, שהרי המערב שהיא ה' האחרונה מקבלת מצפון^[ד], ולכך צפון הולך למערב, מערבית דרומית, שהיא הולכת להתחבר בדרום^[ה], כמו שהדרום תולה במזרח ותוקפו הולך לראשונה אף כך מערב הולך להתחבר בדרום, זהו שכתוב "וימינו תתקבני", ימינו זה הוא דרום, לפיכך היא יונקת משני הצדדים מצפון ומדרום, זהו שכתוב "שמאלו תחת לראשי וימינו זה תתקבני", שמאלו זה הוא צפון, וימינו זה הוא דרום.

מיון, תפוחים ליישב הרצון שלא יזיק היין, וכל זה למה, "פי חולת אהבה אני" בגלות, ומי שמייחד שם הקדוש צריך לייחד דין בחרמים, ולהכליל אותם כראוי, להמתיק ולתקן הכל כראוי, וכוונת היחוד סומך לה לכנסת ישראל בגלות. (זוהר חלק ג-מ).

סוד שם הוי' ברוך הוא

"שמאלו תחת לראשי וימינו תתקבני". אמר רבי אלעזר למדנו שהשם הקדוש הוא התחלת הכל, עליון הכל, קדושת הכל, הכל נכלל בו, י' מזרח, הוא התחלת ההארה^[א], הולך ומשוטט ומוציא לדרום, ודרום יוצא, והוא תולה בהתחלת המזרח, ה' דרום^[ב], ממנה יוצא דרום בעולם, שנכנס י' התחלת המזרח והוציא לדרום, ומן ה' תלויים דרום וצפון, וזה אשר ביניהם, י' מזרח, ה' דרום וצפון תלויים בה^[ג], ו' באמצע, וזה הוא שנקרא בן זכר, לפיכך הוא בין צפון לדרום, ועל זה למדנו, מי שנותן מטתו בין צפון לדרום, יהיו לו בנים זכרים, שהרי הסוד ההוא שנקרא בן זכר הוא בין צפון לדרום, ה' העליונה בה

זוהר זוהר

הספירות כמו שהבינה הולידה והוציאה להחסד, לכך מבאר שלא כן הוא אלא שמן ה' הראשונה שהיא הבינה תלויים דרום וצפון דהיינו חסד וגבורה, וגם זה אשר ביניהם, היינו התפארת שמקורו הוא האות וא"ו משם הו"ה והוא נקרא בן זכר, נמצא לפי זה סדר עמידתו, כתר חכמה ובינה למזרח, חסד לדרום, גבורה לצפון, תפארת באמצעותן כזה.
צ. ברזא דוא"ו כצ"ל, ובזהר איתא ברזא דיו"ה וקשה לפרשו בדוחק.
צא. זו המלכות.
צב. פירוש כמו שהחסד תולה על ידי קו בחכמה כן הגבורה תלויה על ידי קו בהבינה.
צג. פירוש שהחסד נאחז בחכמה.
צד. פירוש שהמלכות עיקר בינה הוא מן גבורת ודינים.
צה. פירוש שהיא משתוקקת לקבלת שפע של חסדים.

פז. היינו ספירת החכמה, ואומר אזיל ושטט ואפיק לדרום, כוונתו על ספירת החסד, כי החסד הוא קו החכמה, ולכך אמר אזיל ושטט, משמעותו מרחק, כיון שאין החסד יוצא מן החכמה בסמיכות אלא באמצעית הבינה ורק הוא מחובר ותולה בקו בהתחלת המזרח דהיינו חכמה שהיא נקראת ראשית הבראה.
פח. עתה אומר שה"א הראשונה מן השם הו"ה נקשרת בדרום, היינו שממנה יוצאה הדרום לעולם, פירוש שממנה יוצא ספירה הראשונה לעולם, שהוא ספירת החסד אשר בששת ימי המעשה שנברא בהם העולם, ומבאר עוד כונתו שלא בתחלה אמר שהחסד תולדת החכמה ועתה אומר שהוא תולדת הבינה, לכך מפרש ששניהם אמת, כיון שנכנס החכמה בהבינה ועל ידי הזדווגות הזאת יצא החסד לעולם.
פט. עתה מפרש עוד לבל נחשוב שהחסד הוליד והוציא לשאר

זהר שיר השירים

שיזכה לדור ההוא, אשרי חלקו בעולם הזה ואשרי חלקו בעולם הבא: (זוהר חלק ב-ט).

השגחה על ישראל בעת הגלות

"דומה דודי לזכבי או לעפר האילים הנה זה עומד אחר כְּתִלְנוּ וגו'". פתח רבי יצחק ואמר "יְנַתְּנִי מְשַׁכְּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם" (ויקרא כו, יא). זכאים הם ישראל, שזכו שמשכון זה יהיה אצלם מן המלך העליון, ובכל מקום שגלו ישראל שכינה עמהם, שאף על פי שהם בגלות, בא הקדוש ברוך הוא בכל ראש חודש ושבת ומועד להשגיח עליהם, ולהסתכל במשכון החוץ שיש לו אצלם, שהוא חמדה שלו, משל למלך שסרחה נגדו המטרונה, הוציאה מהיכלו, מה עשתה, לקחה עמה בנו, שהוא חמדת המלך ואהבת המלך, ולפי שעוד דעת המלך על המטרונה הניחו בידה, ובשעה שעולה רצון המלך על המטרונה ועל בנה, היה עולה על הגנות וירד על המדרגות והרים כתלים להסתכל ולהשגיח בין נקבי הכתלים עליהם, כיון שרואה אותם, מתחיל לבכות מאחורי חרכי הכותל, ואחר כך הולך לו, כך ישראל אף על פי שהם יצאו מהיכלו של המלך, משכון החוץ לא עזבו, ולפי שרצון המלך על ישראל, הניחו משכונו עמהם, ובשעה שעולה רצון המלך הקדוש על שכינתו ועל ישראל, עולה על הגנות, ("מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת") יורד מדרגות, ומרים כתלים להסתכל ולהשגיח בין חרכי הכותל

המיטה צריכה לעמוד בין צפון לדרום והסוד בזה

וכוד זה למדנו שהקדוש ברוך הוא נותן מטתו בין צפון לדרום^{צו}, והיא נאחזת לאותה המדרגה שנקרא בן בודאי^{צ"ב}, ולכך יש להם לאנשים לתתן ממתם בין צפון לדרום, וכך למדני אבי, שבעבור זה נותנים להם בנים זכרים, שהרי הוא היה מתכוון כנגד אמונה שלימה העליונה בכל השלימות לעומת הקדוש ברוך הוא, שהוא בין צפון לדרום, ולעומת כנסת ישראל שמאירה בין צפון לדרום, ולכך נותנים לו בנים זכרים, ובכל נצרך להראות עשיה כדמיון שלמעלה, וכמו שמראה העשיה שלמטה כן גם נתעורר למעלה וזה נתבאר, ועוד ביארנו בודאי שמטתו שלשלמה היא בין צפון לדרום להתחבר בהגוף, ואז נעשה כלל אחד להתברך העולם. (זוהר חלק ג-ק"ח):

לעורר את מידת האהבה ויהי רצון המלך בשכינה

"הִשְׁפַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת וגו'". אמר רבי שמעון "בְּצַבָּאוֹת", זה המלך (משיח) שנקרא צבאות, "או בְּאֵילוֹת הַשָּׁדָה", אלו שאר חילות ומחנות שלמטה, "אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאֲחֵכָה", זה ימינו של הקדוש ברוך הוא שנקראת אהב"ה, עד שתחפץ, זו השוכבת לעפר ויהיה רצון המלך בה, זכאי זה מי

זיו זוהר

האריז"ל, ומלשון הזהר דכאן מוכח כדבריו שכתב דהא בן דכר איהו בין צפון לדרום, וידוע שהתפארת שהוא נקרא כן דכר ראשו למזרח שהוא אבא, ורגליו למערב שהיא מלכות, וצדדיו בין צפון לדרום, עכ"ל.

צד. פירוש שהמלכות מדווגת עם התפארת שהוא בין צפון

צו. פירוש זה התפארת כמבאר: במקדש מלך מביא כאן שבשלחן ערוך אורח חיים סימן ר"מ כתב, יזהר ליתן מטתו ראשה ומרגלותיה זה לצפון וזה לדרום כי כן הוא פירוש של בין צפון לדרום, אבל האריז"ל כתב בספר הנונות שצריך להיות ראשה למזרח ומרגלותיה למערב וצדדיה בין צפון לדרום עכ"ל

זוהר שיר השירים

כשעה שהוקם המשכן, "וקול התור נשמע בארצנו", זו ארץ שלמה שירשו ישראל על ידי יהושע, איזה הוא קול התור, זה הוא תייר העליון^[ט], שנודווג עמה כאשר בנה שלמה בית המקדש למה, ואז נתעמר הקדוש ברוך הוא בכתרו כחתן בכלה, כמו שכתוב "צאנה וראינה פנות ציון בפולך שלמה וגו'", בספר האגדות אומר קול התור זו תורה שבעל פה, כי התורה שבכתב נקראת תורה סתם, תורה שבעל פה נקראת תור, כמו שכתוב ויקר ויקרא, זה בשלימות והשנית לא כן, ואני דורש כמו שנתבאר וכך הוא: (זוהר חלק ג-ד):

כשנברא האדם כל הכוחות של הארץ נתגלו

רבי חייא אמר "הנצנים נראו בארץ". כאשר ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, נתן בארץ כל הכח הראוי לה, הכל היה בארץ, ולא הוציאה פירות בעולם עד שנברא האדם, כיון שנברא האדם הכל נתגלה בעולם, והארץ גלתה פירותיה וכחותיה שנממנו בה, כדמיון זה השמים לא נתנו הכחות לארץ עד שבא האדם, זהו שכתוב "וכל שית השדה טרם יהיה בארץ וגו' פי לא המטיר וגו' ואדם אין לעבד את האדמה" (בראשית ב, ה), צפונים היו כל אותן התולדות ולא נתגלו, ושמים נעצרו שלא המטירו על הארץ, לפי שאדם אין, שעוד לא נמצא ולא נברא, והכל נתעכב בשבילו, כיון שנראה האדם מיד "הנצנים

עליהם, כיון שרואה אותם מתחיל לכבות, זהו שכתוב "דומה דודי לצבי או לעפר האילים", לקפיץ מן כותל לגג ומן גג לכותל, "הנה זה עומד אחר פתלנו", בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, "משגיח מן החלונות מציץ מן התרפים", להסתכל ולהשגיח עליהם: (זוהר חלק ג-קיד):

מעולם לא זזה שכינה מכותל המערבי

עוד אמר רבי יצחק "הנה זה עומד אחר פתלנו", זה כותל מערבי של בית המקדש, שאמר רבי יהודה מעולם לא זזה השכינה מכותל מערבי של בית המקדש: (ז"ג שמות ה:): "משגיח מן החלונות מציץ מן התרפים", אמר רבי שמעון אלו הם החלונות של העינים ואזנים ונקבי החוטם והפה: (זוהר חלק ב-קיו):

השראת השכינה במשכן ובמקדש

"הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו". אמר רבי שמעון, מקרא זה יש לעיין בו, כיון שכתוב "נראו בארץ" מדוע כתב "נשמע בארצנו", שהרי בארץ אחת די, אלא הנצנים אלו הם הנטיעות שעקרו הקדוש ברוך הוא ונטען במקום אחר^[י], ונתגדלו כהנטיעות שמוציאים פרחים, "נראו בארץ", שארץ הזאת נתברכת מהם כראוי, ואיזו היא זו ארץ הקדושה ארץ העליונה, זאת היא ארץ כודאי, "עת הזמיר הגיע", העת לעקור ממשלת שרי האומות שלא ישלמו בישראל

זו זהר

המקדש בימי שלמה היה הזיווג של תפארת ומלכות בשלמות היותר גדול.

צח. אפשר כונתו על ענין ז' מלכין דמיתו עד וימלך הדר, שנשאר ההתקיימות במדת המלכות שנקראת ארץ העליונה.
צט. זה התפארת כח הקול, והמלכות כח הדבור, ובנין בית

זוהר שיר השירים

נראו באר"ץ ונתגלו שם, ומתי נראים, בשעה שנראה קשת בעולם, שהרי בשעה שהקשת נראה אז הם נתגלים, ובשעה ההיא "עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ", שהגיעה העת להכרית הרשעים מן העולם, ולמה ניצולים, לפי שהנצנים נראו בארץ, ולולי שנראו לא נשארו הרשעים בעולם והעולם לא נתקיים, ומי מקיים העולם וגורם להאבות שיתגלו, קול התינוקות לומדי התורה, ובשביל אותן הילדים ניצל העולם: (זוהר חלק א-ב):

רעיא מהימנא

הכל בזכות ישראל

"הַתְּאַנָּה הַנְּטָה פְּגִיָּה וְהַגְּפָנִים סְמָדָר נְתַנּוּ רִיחָ וְגו'". אמר רעיא מהימנא ישראל נקראים עץ גדול וחזק, ומזון לכל בו, בו התורה שהיא מזון למעלה, בו תפלה שהיא מזון למטה, ואפילו מלאכים אין להם מזון אלא על ידי ישראל, כי לולא שישראל עוסקים בתורה לא היה יורד להם מזון מצד התורה שנמשלה לעץ, זהו שכתוב "עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ" (משלי ג, יח).. גם מים לא היו יורדים מלמעלה, והחמה שהוא אש לא היה יורד לבשל פירות העץ, אלא הכל בשביל ישראל, ולפיכך נאמר בישראל "הַתְּאַנָּה הַנְּטָה פְּגִיָּה", אלו בעלי מצות, והגפנים נתנו ריח, כאשר פותחים בתשובה, ואז מיד נאמר בישראל "קוֹמֵי לְךָ רְעִיתִי יְפַתִּי וְלִכִּי לְךָ" מן הגלות: (זוהר חלק ב-קבא).

נִרְאוּ בְּאַרְצָי, וכל כחות הצפונים נתגלו וניתנו בה, עת הזמיר הגיע, שנתתקן תיקון של תשבחות לומר לפני הקדוש ברוך הוא, מה שלא נמצא טרם שנברא האדם, "קול התור נשמע בארצנו", זה דבר הקדוש ברוך הוא שלא נמצא בעולם עד שנברא האדם, כיון שנמצא אדם הכל נמצא: (זוהר חלק א-צז).

הגיע העת לשיר ולזמר

רבי יוסי אמר "הַנְּצָנִים נִרְאוּ בְּאַרְצָי", זה הוא סוד ששת המדרגות (אברהם יצחק יעקב יכין ובעז ויוסף) כלהו נראו בארץ¹, לפי שהן תמונות להתראות בזאת המדרגה, "עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ", שהרי אז משבחת ומשוררת, כמו שכתוב "לְמַעַן יִזְמְרָה כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם" (תהלים ל, יג), ולפיכך נקראת מזמור, כמו שלמדנו כמה שכתוב מזמור לדוד, היינו ששרתה עליו השכינה בתחלה, וזהו שכתוב "עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ", רבי חייא אמר מפני שאז הגיע העת לשבח: (זוהר חלק א-לט):

אין העולם מתקיים אלא בשביל הכל תינוקות של בית רבן

רבי שמעון אמר "הַנְּצָנִים נִרְאוּ בְּאַרְצָי" וגו'. "הַנְּצָנִים", אלו הם האבות שעלו במחשבה², ונכנסו בעולם הב"א ונגנזו שם, ומשם יצאו בהסתר ונגנזו תוך נביאי האמ"ת, נולד יוס"ף ונגנזו בו, נכנס יוסף באר"ץ הקדושה והקים אותם שם, ואז

היינו חסד גבורה תפארת, במחשבה היינו עולם החכמה אצילות, בעלמא דאתי היינו עולם הבינה בריאה, נביאי קשוט היינו נצח והוד, יוסף זה היסוד, ארעא קדישא זו המלכות, ומי שיזכה יבין כוונתו.

ק. פירוש שכל ששת הספירות חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד משפיעין למלכות שנקראת ארץ: * זה המאמר עמוק מאד וקשה להביא כאן הביאורים של מפורשי זההר, לכן ארשום בדרך רמז לדעת ולהבין שאבהן

זהר שיר השירים

רק קול העוסקים בתורה נשמע למעלה

"יוֹנְתִי בְּחַגְוֵי הַפֶּלַע בְּסֹתֵר הַמְדַרְגָּה וְגו'". אמר ר' יוסי יונת, זו כנסת ישראל, מה יונה אינה עוזבת בן זוגה לעולם, אף כך כנסת ישראל אינה עוזבת להקדוש ברוך הוא לעולם, "בְּחַגְוֵי הַפֶּלַע", אלו תלמידי חכמים שאין נמצאים במנוחה בעולם הזה, בסתר המדרגה, אלו תלמידי חכמים הצנועים, שבהם חסידים יראי הקדוש ברוך הוא, והשכינה לא סרה מהם לעולם, ואז הקדוש ברוך הוא תובע בשבילם לכנסת ישראל ואומר, "הֲרֵאֵינִי אֶת מְרֵאִיךָ הַשְּׂמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךָ בִּי קוֹלְךָ עֶרֶב", שאין קול נשמע למעלה אלא הקול של אותם העוסקים בתורה, ולמדנו כל אותם העוסקים בתורה בלילה צורותם נחקקין למעלה לפני הקדוש ברוך הוא, והקדוש ברוך הוא משתעשע בהם כל היום ומסתכל בהם, וזה הקול עולה ובוקע כל אותן הרקיעים, עד שעולה לפני הקדוש ברוך הוא, בכך כתוב "בִּי קוֹלְךָ עֶרֶב וּמְרֵאִיךָ נְאוּחָה". (זהר חלק ג-סא).

נבראו, ועשה עולם הזה כנגד העולם של מעלה, וכל מה שיש למעלה יש כדוגמתו למטה, וכל מה שיש למטה יש כדוגמתו בים והכל אחד, ברא בעליונים המלאכים, וברא בעולם הזה בני אדם, וברא בים לויתן, כמה דאת אמר "לְחַפְרֵךְ אֶת הָאֲהָלִים לְחַיִּית אֲחֶרֶךְ" (שמות לו, יח).. בחר בעליונים ובהר בישראל, לעליונים לא קרא בנים, לתחתונים קרא בנים, הדא הוא דכתיב "בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל" (שמות ד, כב), הוא קרא להם בנים, והם קראו לו אב, דכתיב "בִּי אֲתָה אֲבִינִי" (ישעיהו סג, מז), וכתיב "דוֹדִי לִי וְאֲנִי לוֹ", הוא בחר בי ואני בחרתי בו, "הֲרַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים", הוא רועה בשושנים אף על פי שהקוצים סביב להם, ואין אחר יכול לרעות בשושנים כמותו, דבר אחר "הֲרַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים", מה שושן זה הוא אדום ומוימו לבנים, כך הקדוש ברוך הוא מנהיג עולמו ממת הדין למדת הרחמים, כדכתיב "אִם יִהְיֶה חֲטָאֵיכֶם בְּשָׁנִים בְּשַׁלְגֵי יְלַפִּינוּ" (ישעיהו א, יח).

האדום נהפך ללבן

פתח רבי אבא ואמר, "דוֹדִי לִי וְאֲנִי לוֹ הֲרַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים", מי גרם לי שאני לדודי ודודי לי מפני שהוא מנהיג עולמו בשושנים, מה שושן יש בו ריח והוא אדום, מוצקין אותו והוא מתהפך ללבן, ולעולם ריחו לא זו, כך הקדוש ברוך הוא מנהיג עולמו בדרך זה, שאלמלא כן לא יתקיים העולם בשביל האדם החוטא, והחוטא נקרא אדום, כמה דאת אמר "אִם יִהְיֶה חֲטָאֵיכֶם בְּשָׁנִים וְגו'" (ישעיהו א, יח), מקריב קרבנו לאש שהוא אדום, זורק הדם סביב למזבח שהוא אדום, מדת הדין אדום, מוצקין אותו ועולה העשן כלו לבן, ואז האדום נהפך ללבן, נהפך מדת הדין למדת הרחמים.. אמר רבי יצחק

בריאת העולמות במחשבה

"דוֹדִי לִי וְאֲנִי לוֹ הֲרַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים". אמר רבי שמעון, בשעה שעלה במחשבה לפני הקדוש ברוך הוא לברוא עולמו, עלו כל העולמות במחשבה אחת, ובמחשבה זו נבראו כלם, הדא הוא דכתיב "בְּלֶמַח בְּחַכְמָה עָשִׂיתָ" (תהלים קד, כד), ובמחשבה זו שהיא החכמה נברא העולם הזה והעולם שלמעלה, נטה ימינו וברא העולם של מעלה, נטה שמאלו וברא עולם הזה, הדא הוא דכתיב "אֶף יְדֵי יְסֻדָּה אֶרֶץ וַיְמִינֵי טַפְחָהּ שְׂמָיִם קָרָא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעֲמְדוּ יַחֲדוּ" (ישעיהו מה, יג), וכלם ברגע אחד

זוהר שיר השירים

יוסי כשהיה בית המקדש קיים אדם מקריב קרבנו בענין זה ומתכפר לו, עכשיו תפלתו של אדם מכפר לו במקום הקרבן כדמיון הזה.

לולי הרשעים אין הצדיקים ניכרים

דבר אחר "דודי לי ואני לו הִרְעָה בְּשׁוֹשָׁנִים", מה השושנים קוצים מצויין בתוכם, אף הקדוש ברוך הוא מנהיג עולמו בצדיקים ורשעים, מה השושנים אלמלא הקוצים אין השושנים מתקיימין, כך אלמלא הרשעים אין הצדיקים ניכרים, דאמר רבי יהודה במה הצדיקים ניכרים, מתוך שיש רשעים, דאלמלא רשעים אין הצדיקים ניכרים. דבר אחר "הִרְעָה בְּשׁוֹשָׁנִים", המנהיג עולמו בשש שנים^{קא} והשביעית שבת לה'. דבר אחר "בְּשׁוֹשָׁנִים", באותן שושנים בתורה. (זוהר חלק ב-ב).

להזהר מעונות

"עַד שְׁיִפּוֹתַי הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים וְגו'". רבי יוסי פתח, "עַד שְׁיִפּוֹתַי הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים", כמה יש להם לאנשים להזהר מעונותיהם שלא יחטאו לפני רבונם, שהרי בכל יום ויום כרוז יוצא וקורא, התעוררו בני העולם בלבבכם לפני מלך הקדוש, התעוררו להזהר מעונותיכם, עוררו לנשמה הקדושה שניתנה בכם ממקום עליון הקדוש, שלמדנו בשעה שהקדוש ברוך הוא מוציא את הנשמה להורידה באנשים, מזהיר אותה בכמה אוהרות בכמה עונשין, בשביל לשמור מצותיו, ולא עוד אלא שמעבירה באלף ומשנה עולמות להשתעשע ולראות

ועוד שהרי לעולם אדם ולבן נקרב והריח עולה משתיקה, מה השושן אדם ולבן כך ריח הקרבן, והקרבן מאדם ולבן הוא, בוא וראה מריח הקטרת שהסמנים מהם אדומים ומהם לבנים, כגון הלבונה שהוא לבן, מר דרור אדום, והריח עולה מאדם ולבן, ועל כן מנהיג עולמו בשושנים שהוא אדם ולבן, ובתיב "לְהַקְרִיב לִי חֶלֶב וְדָם" (יחזקאל מד, טו), כנגד זה אדם מקריב חלבו ודמו ומתכפר לו, זה אדם וזה לבן, מה השושן שהוא אדם והוא לבן אין מוצקין אותו לחזור כלו לבן אלא באש, כך הקרבן אין מוצקין אותו לחזור כלו לבן אלא באש, עכשיו מי שיושב בתעניתו ומקריב חלבו ודמו, אינו נצמק לחזור כלו לבן אלא באש, דאמר רבי יהודה מתוך תעניתו של אדם נחלשין אבריו וגובר עליו האש, ובאותה שעה צריך להקריב חלבו ודמו באותו האש, והוא הנקרא מזבח כפרה, והיינו דרבי אלעזר כשהיה יושב בתענית היה מתפלל ואומר: גלוי וידוע לפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שהקרבתי לפניך חלבי ודמי, והרתחתי אותם בחמימות הולשת גופי, יהי רצון מלפניך שיהא הריח העולה מפי בשעה זו, כריח העולה מהקרבן שנקרב באש המזבח ותרצני: נמצא שהאדם הוא מקריב בתעניתו החלב והדם, והריח שעולה מפי הוא מזבח כפרה, ולפיכך תקנו התפלה במקום הקרבן, ובלבד שיתכווין למה שאמרנו, אמר רבי יצחק מכאן והלאה כתיב "כֹּל דְּבָר אֲשֶׁר יִבֹּא בְּאֵשׁ תִּעְבְּרֶינָהוּ בְּאֵשׁ וְיִטְהַר" (במדבר לא, כג), אמר רבי

זוהר שיר השירים

ויתודה עליהם, לפי שהקדוש ברוך הוא נקרא רחום והננו, ומקבל לאותם השבים לפניו, וזהו שכתוב "עַד שְׁיִפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים", כי כאשר אותן הצללים בורחים ממנו והוא אסור באזיקים^[א] תשובה היא, אבל אינה מעולה כל כך כמו בזמן שהאדם נמצא בבריאות, ושלמה המלך מכריז ואומר "וְזָכַר אֶת בּוֹרְאָיו בְּיָמֵי בְּהוֹרְתָיו עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֹוּ יָמֵי הַרְעָה" (קהלת יב, א), (זוהר חלק ג-יג).

מעשי ה' בחכמה ובינה

פתח רבי אבא ואמר כתוב "מָה רָבוּ מַעֲשֵׂי ה' פְּלִמָּה בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ" (תהלים קד, כד), "מָה רָבוּ מַעֲשֵׂי ה'", כמה גדולים הם מעשיו של המלך הקדוש, וכלם נסתרים בחכמה, זהו שכתוב "פְּלִמָּה בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ", כלם בחכמה היו נכללים ולא יצאו להוץ אלא בנתיבות פליאות אל הבינה, ומשם נעשו כלם ונתתקנו, זהו שכתוב "וַיִּתְבַּיֵּן" (משלי כד, ג), ולכך "פְּלִמָּה בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ" בבינה, מלאה הארץ, הארץ, זו כנסת ישראל שמהבינה היא נתמלאית מהכל, כמו שכתוב "פֶּלַח הַנְּחָלִים הַלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'" (קהלת א, ז)^[א] "קַנְיָה", שהיא הוציאה אותם אחר כך, זהו שכתוב "אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַפְרָאם" (בראשית ב, ד), בה' בראם, לפיכך "מְלֵאָה הָאָרֶץ קַנְיָה".

ענין הרוח שבאנשים

בוא וראה בשעה שהאדם בא

בהם הכבוד של אותם העמלים בתורה, והיא עומדת לפני המלך בלבוש הכבוד בצורה של עולם הזה, בלבוש כבוד העליון, מסתכלת בכבוד המלך כל היום, ומעטרים לה בכמה עטרות, וכאשר מגיע זמנה לרדת לעולם, היא עושה מדורה בגן עדן התחתון שלשים יום, לראות בכבודם של הצדיקים, והיא עולה למקומה למעלה, ואחר כך יורדת לעולם, אז מעטר לה מלך הקדוש בשבע עטרות, עד שבאה ונכנסת בתוך גוף האיש, וכאשר היא בגוף האיש וחוטאת בעולם הזה ועמלה בחשכות, התורה תתמה עליה ואומרת, ומה כל הכבוד הזה וכל אותה השלמות השלים מלך העליון להנפש והיא חוטאת לפניו, ובעבור זה היא תלמד עצה לנפש הזאת להזהר מחטאותיה, ותושב להטהר עד שיפוח היום, עד שלא יפוח יום האחרון של עולם הזה, ויבוא יום נורא שהוא שיתבע לה המלך לדין לצאת מעולם הזה, "וְנָסוּ הַצְּלָלִים", זה הוא סוד בין החברים שאמרו כי בשעה שמגיע זמנו של אדם לצאת מעולם הזה, צלמו של אותו האדם נעבר ממנו, זהו שכתוב "עַד שְׁיִפּוּחַ הַיּוֹם", עד שלא ינשף היום לצאת מעולם הזה, "וְנָסוּ הַצְּלָלִים", שיכרח הצלם, יושב לפני רבונו, רבי אלעזר אמר שני צללים יש לו לאדם כאשר הוא בחייו, אחד גדול ואחד קטון, שנאמר "הַצְּלָלִים" משמע שנים, וכאשר נמצאים יחדו אז האדם הוא בקיומו, ולכך "וְנָסוּ הַצְּלָלִים" כתוב, לפיכך צריך האדם להסתכל במעשיו ולהתקין אותם לפני רבונו

זוהר שיר השירים

הזה, ושני צללים הם שמתחברים כאחד, ושלמה המלך מזהיר לאנשים ואומר "עַד שְׁיִפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים" שנים, בוא וראה זה הצל הקדוש כאשר האדם הולך וגדל, ונעשה מזה צורת הפנים שלו, אז נעשה עוד צל אחר ומתחברים כאחד, וזה נושא לזה, ובזמן שנמצאים שני הצללים נשמר הוא אדם הזה, הגוף שלו בתוקפו ורוחו שורה בתוכו, ובזמן שקרבו ימיו לצאת מעולם הזה נעברים ממנו, זה מדחה לזה ונשאר האדם בלי שמירה, בכך "עַד שְׁיִפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים", שנים. (זוהר חלק ג-מג.)

להתקדש להתחבר באשתו ברצון הקדוש שלו, נתעורר עליו רוח קדוש הכולל זכר ונקבה, והקדוש ברוך הוא מרמוז לשליח אחד הממונה על הריון האנשים^{קט}, ומוסר בידו את הרוח הזה, ומודיע לו לאיזה מקום יפקוד אותו, זהו שכתוב "וְהִלִּילָה אִמֶּר הָרָה גְבֵר" (איוב ג, ג), הלילה אמר לממונה ההוא הורה גבר מפלוני^{קט} והקדוש ברוך הוא מצוה לו לרוח הזה כל מה שנצרך לצותו וזה נתבאר, אז יורד הרוח וצל אחד עמו, זה הצל שעמד בצורתו למעלה, בצל הזה הוא נברא, בצל הזה הוא הולך בעולם הזה, זהו שכתוב "אִךְ בְּצֵלָם יִתְחַלֵּךְ אִישׁ" (תהלים לט, ז), בעוד שצל הזה נמצא עמו יכול האדם להתקיים בעולם

זיו הזוהר

שליחות הזאת.

קד. זה המלאך גבריאל.

קה. הלילה זו מדת המלכות שמוסרת ביד המלאך גבריאל לגמור

א על משכבי בלילות בקשתי את שאהבה נפשי בקשתי
 ולא מצאתיו: ב אקומה נא ואסובבה בעיר בשוקים ובִּרְחוֹבוֹת

**בגאולה האחרונה לא יהיה
 אחר כך גלות**

"על משכבי בלילות בקשתי את
 שאהבה נפשי וגו'". "על משכבי בלילות"
 שהם הגליות "בקשתי את שאהבה נפשי",
 שהרי עכשיו בגלות האחרון ברח דודי
 בכעס גדול, ואני שואלת עליו ועוד לא
 מצאתי מי שיאמר לי דבר ממנו, והייתי
 משביע אודותו לכל בנות העיר, זהו שכתוב
 "השבעתי אתכם בנות ירושלם אם תמצאו
 את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני",
 ובעבור זה אני אומרת שבזמן שיבא אלי
 אחזה בידו שלא יזח ממני, זהו שכתוב
 "אחזתי ולא ארפנו עד שהביאתי אל בית
 אמי", זה בית המקדש שלמעלה, "וְאֶל הַדָּר
 הוֹרְתִי", זה בית המקדש שלמטה, ובזמן
 שאחזה בידו בגאולה האחרונה הוא לא
 יהיה אלי כבזמנים אחרים, שבכל גאולה
 וגאולה היה בא, ואחר כך פרח ממני, אבל
 בגאולה האחרונה אני אחזה בו ואקשרהו
 אלי בכמה קשרים של אהבה שלא יסור
 ממני לעולם ולעולמי עולמים, שבכל גלות
 וגלות היה הולך ממני, והייתי שואלת
 עליו לכל עובר ושב, זהו שכתוב "בְּמַעַט
 שְׁעָבְרְתִי מִהֶם עַד שֶׁמְצָאתִי אֶת שְׁאֵהְבָה
 נַפְשִׁי אֶחְזָתִיו וְלֹא אֶרְפְּנוּ", אחזתי בקשר
 תפלין של יד, ולא ארפנו בתפלין של ראש,

**כנסת ישראל
 מבקשת לעאת מהגלות**

"על משכבי בלילות בקשתי את
 שאהבה נפשי". רבי אלעזר פתח, "על
 משכבי בלילות בקשתי וגו'", "על משכבי",
 במשכבי היה צריך לומר, מהו "על
 משכבי" ^[ק] אלא כנסת ישראל אומרת
 לפני הקדוש ברוך הוא ומבקשת ממנו
 על הגלות, לפי שהיא יושבת בין שאר
 העמים עם בניה ושוכבת לעפר, ועל
 שהיא שוכבת בארץ אחרת הטמאה,
 אומרת על משכבי אני מבקשת, שאני
 שוכבת וכואבת בגלות, ועל כן "בקשתי
 את שאהבה נפשי" שיוציאני מן הגלות,
 "בקשתי ולא מצאתיו", שאין דרכו
 להזדווג עמי אלא בהיכלו, "קראתיו ולא
 ענני", שהרי בין עמים אחרים אני יושבת,
 וקולו של הקדוש ברוך הוא לא נשמע אלא
 לבניו, שנאמר "הִשְׁמַע עִם קוֹל אֱלֹהִים וְגו'"
 (דברים ד, לג), רבי יצחק אמר "על משכבי
 בלילות", כנסת ישראל אומרת, על משכבי
 אני מתרעמת לפניו שיהיה מזדווג עמי,
 לשמחני ולברך אותי בשמחה שלימה, כי
 כך למדנו מן זיווגו של המלך עם כנסת
 ישראל יורשים כמה צדיקים ירושת נחלה
 הקדושה, והרבה ברכות נמצאות בעולם.
 (זהר חלק ג-מב.)

השכיבה, ולכן מקשה דלפי זה מוטב היה לו לומר במשכבי,
 ותהיה משמעותו בהגיע עת משכבי אז בקשתי אותו, ועל זה
 מתרץ שהמכוון הוא על דבר משכבי בלילות היינו זמן הגליות
 שהגלות נחשב כלילה.

קו. נראה לי, דקשיא ליה, שבדאי אין לומר שעל מוסב על מקום
 המשכב, שהרי לא יתכן לבקש ולחפש דבר גדול על מקום
 המשכב שאינו תופס מקום גדול, רק יתכן לחפש שם מחט
 או טבעת וכדומה, ואם כן נראה יותר המכוון שמוסב על זמן

אַבְקָשָׁה אֶת שְׂאֵהֶבָה נְפֹשֵׁי בְקִשְׁתִּי וְלֹא מִצְאָתִי: גַּ מִצְאוֹנֵי הַשְּׂמָרִים הַסְּבָבִים בְּעִיר אֶת שְׂאֵהֶבָה נְפֹשֵׁי רְאִיתָם: ד

זוהר שיר השירים

כמה מתקנת ראשה בתפלין שהם פאר על ראשה, שעליהם נאמר "פְּאָרְךָ חֲבוּשׁ עָלֶיךָ" (יחזקאל כד, יז), ורצועות תלויות מצד זה ומצד זה, מה שהיו תלתלים שחורות כעורב הרי הם ירוקים ככרמל, כעלים ירוקים שהם בגפנים ככרמל^{קפ"א} "וְדָלַת רֹאשְׁךָ פְּאָרְגָּמֹן", מה שהיתה בגלות דלה, "תְּפִלָּה לְעֵנִי" (תהלים קב, א), וזו תפלה של יד שבה היתה מתעטפת העניה בתפלות בגלות, זהו שכתוב "תְּפִלָּה לְעֵנִי כִי יַעֲטֹף", עכשיו את לבושה כארגמון, שהוא סוד "אוריאל" רפאל "גבריאל" מיכאל "נוריאל", מלך אסור ברהמים, זה הקדוש ברוך הוא הויה שיהיה אסור בד' בתים שלה שהם אדני, ארבע תלתלי המוח, ויהיה אסור ברהמים כדמיון הוזה יאהדונהי, כי שמך כך וכך שמך^{קפ"ב} וזה הוא הסוד של אמ"ן וארגמון. (תיקוני זוהר תיקון כ"ז)

סתרי תורה

רוח האדם בדרכו לאחר פטירתו

"מִצְאוֹנֵי הַשְּׂמָרִים הַסְּבָבִים בְּעִיר וּגו'" "נְשָׂאוּ אֶת רְדִידֵי מַעְלֵי וּגו'". בוא וראה כשמגיע זמנו של אדם לצאת מזה העולם, הרוח שלו יוצאת ונכנסת בתוך המערה שאדם הראשון והאבות שם, הם נותנים

בוא וראה שבדאי כשיבא אלי יאמר אל שני המשיחים^{קפ"ג} "נְשָׂימָה לְפָרְמִים", שהם ישראל, אשר בהם נאמר "כִּי כָרַם ה' צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל" (ישעיהו ה, ז), נראה הפרחה הגפן, אם נמצאת השכינה בהם, "הַנְּצוּ הַרְמוֹנִים", אלה הם שמלאים מצות כרמון, "שֶׁם אֶתְנֶן אֶת דְּדֵי לֶךְ", אלה שהם אוהבים שלך, שם אתן אותם לך, כי הנה הסתו עבר, ממשלת שאר הממונים, הגשם חלף הלך לו, ממשלת הערב רב.. "הַנְּצִנִּים נְרָאוּ בְּאֶרֶץ", אלה האבות, הזכויות שלהם יתגלו על השכינה שהיא ארץ החיים, ועל בניה שנאמר בהם "וְהָיָה זְרַעְךָ בְּעַפְרֵי הָאֶרֶץ" (בראשית כח, יד), "עֵת הַזְּמִיר הַגִּיעַ", "אֲזַי יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל" (שמות טו, א), "וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאֶרְצָנוּ" (ישעיה נב) "קוֹל צִפְיָה נְשָׂאוּ קוֹל יַחְדוֹ יִרְנְנוּ כִּי עֵינַי בְּעֵינַי יֵרָאוּ בְּשׁוֹב ה' צִיּוֹן" (ישעיה נב, ח).. בזמן שהוא יאמר לה הקדוש ברוך הוא, "שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי הַשְּׂוֹלְמִיּוֹת", בשני הבתים שהם בבית ראשון ושני למעלה "וְנִחַחוּ בְךָ".. ועל זמן שהוא הקדוש ברוך הוא משבח אותה, צוארך כמגדל השן, זה ירושלים שעליה נאמר "בְּמִגְדַל דָּוִד צְוֹאֲרֶךָ", תכשיטים שלה הם כהנים לויים וישראלים, "בְּנוֹי לְתַלְפִּיּוֹת", זה צדי"ק^{קפ"ד} שהוא תל שהכל פונים אליו.. "רֹאשְׁךָ עָלֶיךָ בְּכַרְמֶל", כלה זו

זוהר זוהר

ק. פירוש שמך היינו השם אדני, כך היינו השם הוי"ה, לפעמים שמך כך כזה יאהדונהי, ולפעמים כך בשמך כזה איהדונהי, וכן אמ"ן בגימטריא ב' שמות האלה.

קז. משיח בן דוד ומשיח בן יוסף.

קח. היינו ספירת היסוד.

קט. כי שחור אדום הוא אלא שלקה, והיינו דין, אבל ירוק הוא רחמים.

כְּמַעַט שְׁעַבְרְתִי מֵהֶם עַד שְׁמִצָּאתִי אֶת שְׂאֵהָבָה נִפְעִי
 אֲזוּזֹתָיו וְלֹא אֲרַפְנֵוּ עַד שֶׁהֵבִיאתִיו אֶל בֵּית אֲמִי וְאֶל
 זֹכָר הוֹרְתִי: הַשְּׂבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת
 אוּ בְּאֵילוֹת הַשָּׁדָה אִם תִּעִירוּ וְאִם תִּעֹרְרוּ אֶת הָאֵהָבָה

זֶהר שִׁיר הַשִּׁירִים

"הַשְּׂבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם אִם תִּמְצָאוּ
 אֶת דֹּדֵי", וכי מי קרוב למלך ככנסת
 ישראל שהיא אומרת "אִם תִּמְצָאוּ אֶת
 דֹּדֵי מַה תִּגְדִּי לִי", אלא בנות ירושלים אלו
 הן נשמות הצדיקים, שהם קרובים למלך
 תמיד, ומודיעים למלך תמיד, ומודיעים
 למלך בכל יום הצטרפות המטרונה, כי
 כך למדנו, בשעה שהנשמה יורדת לעולם,
 כנסת ישראל מכניסה כברית השבועה,
 שתגיד למלך ותודיע לו אהבתה אליו,
 לבעבור שיתפיים עמה, ובמה, לפי שחייב
 האדם ליחד שם הקדוש בפה בלב ובנפש
 [ק"ב] ולקשר הכל כשלחבת הקשורה בגהלת,
 וביחוד הזה שעושה גורם שיתפיים המלך
 עם המטרונה, ותודיע לו למלך אהבתה
 אליו.

דבר אחר "בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם", אלה שנים
 עשר השבטים, שלמדנו ירושלים על י"ב
 הרים עומדת [ק"ב] ומי שאומר על שבעה אינו
 אומר להשלים בשלימות, ואף על פי שהכל
 אחד שיש שבעה ויש ארבעה ויש י"ב והכל
 אחד [ק"ב] שבודאי על י"ב הרים עומדת, ג'
 הרים לצד זה וג' הרים לצד זה, וכן לארבע
 זוויות, ובכך נקראת היתה, ככתוב "הִיא הַחַיָּה

לו פנקס לסימון [ק"א] והולכת בזה אצל גן
 העדן, כשמתקרבת שמה מוצאת הכרובים
 ואותו להט החרב המתהפכת, אם היא
 זכאה מסתכלים בפנקס הסימון ופותחים
 לה הפתח ונכנסת, ואם לא דוחים אותה
 החוצה, זאת שהיא זכאה יושבת שם כל
 הזמן שהורשה לה לשבת, מתלבשת שם
 בהצורה של זה העולם, ובר"ה ושבתות
 כשהיא רוצה לעלות, הצדיקים שבגן עדן
 נותנים לה פנקס לסימון, והיא עולה ופוגעת
 באותן שומרי חומות ירושלים, אם היא
 זכאה פותחים לה הפתח ונכנסת, ואם
 לא, נוטלים ממנה אותו הפנקס ודוחים לה
 החוצה, היא שבה לגן ואומרת "מְצָאוּנִי
 הַשְּׂמָרִים הַפְּכָכִים בְּעִיר וְגו'" "נִשְׂאוּ אֶת
 רְדִידֵי מַעְלִי", זה הוא פנקס הסימון שנטלו
 ממנה, "שְׂמָרֵי הַחֲמוֹת", אלו הם שומרי
 חומות ירושלים שלמעלה, עד כאן. (זוהר
 חלק א-פא:)

נשמות הצדיקים שמפייסים בין המלכה למלך

"הַשְּׂבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם אִם
 תִּמְצָאוּ אֶת דֹּדֵי וְגו'". פתח רבי בון ואמר,

ק"ב. פירוש בדבור ברצון ובמחשבה, לקשר יחודא תתאה ביחודא
 עלאה והכל באור א"ס ב"ה.
 ק"ג. בסוד השנים עשר בקר שתחת המלכות.
 ק"ד. שבעה היינו ז' הספירות שלח, וארבעה היינו ד' רגלי
 המרכבה.

ק"א. נראה דכל זה אחר המשפט של נתינת דין וחשבון לפני בית
 דין שלמעלה, וענין הפנקס הוא ספר קטן כתב תעודה שיתנוהו
 ללכת לגן עדן, ואפשר שבו נסמן שורש נשמתו להיכן היא שייכת,
 ואף לאחר המשפט יכול להיות לפעמים עכוב מלכנסו לגן העדן, כי
 הרבה משפטים יש ככתוב כי גבוה מעל גבוה שומר.

עַד שֶׁתּוֹפֵן: וּמִי זֹאת עֲלָה מִן הַמְדַבֵּר פְּתִימֹת עֶשֶׂן מִקְטָרֶת מֹר וּלְבֹנָה מִכָּל אֲבָקַת רוּכָל: אֵ הִנֵּה מִטָּתוֹ

זהר שיר השירים

ברוך הוא במדבר היה, והלא בישוב היה, אלא במדבר בדבור, כמו שכתוב "וּמְדַבֵּר נְאֻמָּה", וכתוב "מִמְדַבֵּר הָרִים" (תהלים עה, ז), אף כך עולה מן המדבר, מן המדובר בודאי, בזה הדבור של הפה היא עולה ונכנסת בין כנפי האם^(יט) ואחר כך יורדת בדבור ושוכנות על ראשי עם הקדוש. (זהר חלק א-י).

השכינה צריכה לעלות בתפילתו

"מִי זֹאת עֲלָה מִן הַמְדַבֵּר פְּתִימֹת עֶשֶׂן מִקְטָרֶת מֹר וּלְבֹנָה וּגו'". השכינה היא קרבנו של הקדוש ברוך הוא בודאי, ובעבור זה תקנו תפלה תחת הקרבן, היא העולה, עולה בודאי, זכאי הוא זה מי שמעלה אותה אליו כראוי, שהיא שואל בשבילה מי זא"ת עולה, עולה בודאי, מן המדבר, מן המדובר בודאי, שפיו חושב הקדוש ברוך הוא כהר סיני, ולפיכך "מִי זֹאת עֲלָה מִן הַמְדַבֵּר וּגו'", "מִקְטָרֶת מֹר", זו תפלת שחרית שתיקן אברהם שהוא מר, ועוד "מִקְטָרֶת מֹר", ככתוב "צָרוּר הַמֹּר דִּדְי לִי", וזה נצח שמעלה אותה בימין, זהו שכתוב "נְעֻמֹת בְּיַמִּינֶךָ נְצַח" (תהלים מז, יא), "וּלְבֹנָה", זה הוד שמעלה אותה בשמאל, "מִכָּל אֲבָקַת רוּכָל", זה צדיק שמעלה אותה בעמוד האמצעי^(כ) ואם אין השכינה עולה בתפלתו קרבן להקדוש ברוך הוא, הרי כלב

אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל" (יהזקאל י, כ), והם נקראים בנות ירושלים לפי שעומדת עליהם, והם מעידים עדות למלך על כנסת ישראל, זהו שכתוב "שִׁבְטֵי יְהוָה עֹדוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְהַדוֹת לְשֵׁם ה' (תהלים קכב, ד), אמר רבי יהודה אשרי חלקם של ישראל היודעים דרכי הקדוש ברוך הוא, עליהם נאמר (דברים יד) "כִּי עַם קְדוֹשׁ אַתָּה לַה' אֱלֹהֶיךָ וּבְךָ פָּתַח ה' וּגו'" (דברים יד, ב). (זהר חלק א-רמב).

המדבר מלשון דיבור התפילה

"מִי זֹאת עֲלָה מִן הַמְדַבֵּר פְּתִימֹת עֶשֶׂן מִקְטָרֶת מֹר וּלְבֹנָה וּגו'". פתח רבי אלעזר ואמר, "מִי זֹאת עֲלָה מִן הַמְדַבֵּר וּגו'", מ"י זא"ת כולל של שתי קדושות של שני עולמות בחבור אחד וקשר אחד^(כא) עולה ממש להיותה קודש קדשים, שהרי קודש קדשים היא מ"י ומתחברת בזא"ת, בשביל להיות עולה שהיא קודש קדשים, מן המדבר, שהרי מן המדבר נוחלת להיות כלה ולכנום לחופה^(כב) ועוד מן המדבר היא עולה, ככתוב "וּמְדַבֵּר נְאֻמָּה", באותו הדבור של לחישות השפתים היא עולה^(כג) ולמדנו מהו שכתוב "הָאֱלֹהִים הָאֲדִירִים הָאֵלָה אֵלָה הֵם הָאֱלֹהִים הַמְּכִימִים אֶת מִצְרַיִם בְּכָל מִצְחָ בְּמִדְבָּר" (שמואל א' ד, ח), וכי כל מה שעשה להם הקדוש

זיו הזהר

ק"ח. פירוש שעל ידי תורה ותפלה נתעלית המלכות עם התפארת להתכלל בהבינה, ואח"כ יורדת מלאה שפע להשפיע על ראשי עם הקדוש.
ק"ט. פירוש להזדווג עם התפארת.

קסו. פירוש מ"י בגימטריא נ' רמז על חמשים שערי בינה, וזא"ת היינו מלכות.
קסז. פירוש על ידי קבלת התורה במדבר סיני.
ק"ז. היינו דיבורי תורה ותפלה.

שְׁלֹשְׁמָה שְׁשִׁים גְּבָרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבָרֵי יִשְׂרָאֵל: זו כָּלָם אֲזוּזֵי זֶרֶב מְלֻמְדֵי מְלֻמְדָה אִישׁ זֶרְבּוּ עָלַי יָרְכוּ מִפְּנֵי

זהר שיר השירים

רוכל, זו בינ"ה: (רועה הנאמן ב-קיו).

הנשמה בדרכה לירושלים של מעלה

"מי זאת עלה מן המדבר". אמר רבי יצחק כיון שהנשמה זוכה ליכנס בשערי ירושלים של מעלה, מיכאל השר הגדול הולך עמה ומקדים לה שלום, מלאכי השרת תמחים בה ושואלים עליה, "מי זאת עלה מן המדבר", מי זאת עולה בין העליונים מהנוף החרוב שדומה להבל, דכתיב "אדם להכל דמה" (תהלים קמד, ד), הוא משיב ואומר, "אחת היא יונתי תמתי", "אחת היא", מיוחדת היא, "אחת היא לאמה", "לאמה", זו היא כס"א הכבוד, שהיא אם לנשמה וילדת לה שנגזרה ממנה, "ראוה בנות ויאשרוה", אלו שאר הנשמות שהן במעלתן למעלה, והן הנקראות בנות ירושלים. (מדרש הנעלם א-קכה):

הנה מטתו של שלמה

– הוא כסא הכבוד

"הנה מטתו של שלמה ששים גברים סביב לה מגברי ישראל וגו'". אמר רבי שמעון "הנה מטתו של שלמה", זה הוא כסא הכבוד של המלך שכל השלום שלו ^[קכב] "ששים גברים סביב לה", אלו ששים מלאכים גדולים משמשים עליונים הקדושים, שהם משמשים אצל כסא

הוא יורד לאכול קרבנו, אוי לו, מוטב לו שלא היה נברא בעולם, עליו נאמר "גם בלא דעת נפש לא טוב" (משלי יט, ב), וכאשר השכינה עולה בתפלתו, כמה היות ומרכבות וגלגלי הכסא כלם נתעוררים אליה במנגינות של שמחה, וכלם כנפיהם פתיחות לקבל אותה. (תיקוני זוהר תיקון כ"א).

ה' שואל על תפילה וקריאת שמע של ישראל

אמר רועה הנאמן, תפלת האדם עולה באותן שבעה בשמים, שהם "גדר וברכס קנה וקנמון עם פל עצי לבונה מר ואהלות עם פל ראשי בשמים", באותה שעה שהתפלה עולה כך "מקטרת מר ולבונה", הקדוש ברוך הוא שואל עליה "מי זאת עלה מן המדבר וגו' מקטרת מר ולבונה וגו'", מ"י זא"ת בודאי, מצד של מ"י היא בודאי, שהבינ"ה נכללת משבעה מיני בשמים ^[קכג] וזו קריאת שמע נכללת מחמשים שערים שהם כ"ה כ"ה, ונכללת משבע ברכות, בשחר שתים לפני ואחת לאהריה, ובערב שתים לפני ושתים לאהריה, והן הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד עד לך ה' הממלכה שהיא מלכות, שהיא נכללת משלשה בשמים ^[קכד] מקומרת מר, זה כת"ר, ולבונה, זה חכמ"ה, מכל אבקת

ג' ספירות הראשונות.

קכ. פירוש מן ז' הספירות עד המלכות.

קכב. פירוש מדת המלכות נקראת כסא הכבוד למדת התפארת.

קכא. פירוש שעל ידי קריאת שמע בכונה נשפע הארה למלכות מן

זהר שיר השירים

מקבלים, "מִפְּחַד", ממקום שהוא שנקרא פחד^{קכז} כמו שנאמר "וּפְחַד יִצְחָק הָיָה לִי" (בראשית לא, מב), "וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפִיחַד אָבִיו יִצְחָק" (שם פסוק נג), "בְּלֵילֹת", בזמן שהם נפקדים לעשות דין.. וכאשר אותן שרי השברים ותרועה עולים, עולים שרי רמחים וחרבות שאין להם מספר, מסביב לאותן ששים העליונים הסובבים למטה ההיא עומדים אלף אלפים ורבוא רבבות בכל צדדי מטה ההיא למעלה, ממנה ניוונים כלם וכלם לפניו יעמודו, מתחת כלם יוצאים כמה אלפים ורבבות שאין להם מספר, ויורדים ומשוטטים בעולם עד שתוקעים שרי השופר ונאספים, ואלו בזוהם הצפרנים נאחזים, וזאת המטה כוללת אותם, זאת המטה רגליה נאחזים בד' צדדי העולם, וכלם נכנסים בהכלל שנמצא למעלה ושנמצא למטה, בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, ועל כן כתוב "הִנֵּה", מהו "הִנֵּה", לפי שהיא מזמנת לכלם למעלה ולמטה, ומצוינת מטה ההיא מהכל, אדני נקראת, אדון הכל ומצוינת בין חילותיה. (זוהר חלק ג-ד).

שרי מעלה והמחנות

רבי אבא אמר, כמה אלפים כמה רבבות של מחנות קדושים יש לו להקדוש ברוך הוא, שרי הפנים העליונים, שרי העינים, שרי כלי זיין, שרי יללה, שרי אנחה, שרי רחמים, שרי הדין, וגבוה עליהם שהפקיד להמטרונה לשמש בהיכל לפניו, כנגד אלה יש לה להמטרונה מחנות

הכבוד של מלך העליון, "מִגְּבְרֵי יִשְׂרָאֵל", שהם ממונים תחת ממשלת מלאך הגדול הקדוש מיכאל אפטרופוס של ישראל, ולפי שהם תחת ידו הרי כלם מלאכים גדולים אפטרופסים של ישראל, זהו שכתוב "מִגְּבְרֵי יִשְׂרָאֵל". (זוהר חדש פרשת לך)

שרי הדין מתעוררים לעשות דין

עוד פתח רבי שמעון ואמר, "הִנֵּה מִפְּתוֹ שְׁלֹשְׁמֹה", מהו "מִפְּתוֹ", זה כסא הכבוד של המלך, שכתוב בו "בְּמַחְשָׁה לֵב בְּעֵלָה" (משלי לא, יא), שלשלמה, זה המלך שכל השלום שלו, "שְׁשִׁים גְּבָרִים סָבִיב לָהּ", שנאחזים בצד שלה מדין הקשה, ונקראים ששים שבטי אש שהנער ההוא מתלבש בהם, מימינו להט החרב החזקה, משמאלו גחלי אש החזק שנאחו בקשקשיו בשבעים אלף שלהובי אש האוכלת, ואותן הששים הם מזוינים בכלי זיין קשים מאותן גבירות קשות הבאות מגבורה עליונה ההיא של הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב "מִגְּבְרֵי יִשְׂרָאֵל", ולמדנו במטה ההיא מה כתוב בה, "וּתְקַם בְּעוֹד לַיְלָה", כאשר יונקת מצד הדין^{קכח} "וּתִתֵּן טָרַף לְבֵיתָהּ", מהו "טָרַף", כמו שכתוב "וּטָרַף וְאֵין מִצִּיל" (מיכה ה, ז), זהו שכתוב "בְּלֵם אֲחֹזֵי חָרֵב מְלֻמְדֵי מְלַחְמָה", מוכנים בכל מקום לעשות דין, ונקראים שרי שברים ותרועה^{קכט} "אִישׁ חָרְפוֹ עַל יָרְכוֹ", ככתוב "חָגוֹר חָרְפָּה עַל יָרֵךְ גְּבוּרָה" (תהלים מה, ד), "מִפְּחַד בְּלֵילֹת", זה נתבאר מפחד של גיהנם וכו', אבל "מִפְּחַד בְּלֵילֹת", כלומר כל זה מאיזה מקום

זיו הזהר

זהר שיר השירים

הכל ברשותה, אמר הן כל שאר מלכות אינן נחשבות מאומה לעומתה, ואמר "ששים הפה מלכות וגו'" "אחת היא יונתי תפתי", מה אעשה לה, אלא הרי כל ביתי בידה, הוציא המלך כרוז, מהיום והלאה כל עניני המלך בידי המטרונה נמסרים, הפקיד בידה כל הנשק שלו, רמחים וחרכות קשתות חצים והניתות, כידונים כדירים עצים ואבנים, כל הנשק של מגירי מלחמות הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב "הנה מפתו של שלמה ששים גברים סביב לה וגו' פלם אחזי חרב מלמדי מלחמה וגו'", אמר המלך מהיום והלאה מלחמות שלי נמסרות בידך, הנשק שלי והשרים מגירי מלחמה בידך, מהיום והלאה את תהיה שומר שלי, זהו שכתוב "הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל" (תהלים קכא, ד), מהיום והלאה מי שיצטרך לי לא יוכל לדבר עמי עד שיודיע להמטרונה, זהו שכתוב "בוא אתך אל חפשי" (ויקרא טז, ג), כי היא שליחו של המלך בכל כמו שביארנו, נמצא שהכל בידיה, וזהו כבודה של המטרונה. (זהר חלק ב-גא.)

קריאת שמע כתיקונה

פתח רבי אלעזר ואמר. "הנה מפתו של שלמה ששים גברים סביב לה וגו'", הרי למדנו שאמר רבי יצחק כל הקורא קריאת שמע כתקנה על מטתו, נשמתו עולה לשוב בארץ החיים, זהו שכתוב "ששים גברים סביב לה מגברי ישראל", בוא וראה בקריאת שמע יש ששים אותיות ידיעות עד ובשעריך, ועל כל אות ואות יש סוד יקר של המלכות

מזוינים, כששים פנים נמצאים מהנות המזוינים, וכלם חגורי הרב עומדים סביבה, הרבה יוצאים הרבה נכנסים, בשש כנפים יעופפו כל העולם, לפני כל אחד ואחד גחלי אש שורף, לבושו אש לזחמ, בגבו הרב שנונה מתלהמת בכל העולם לשמור לפניה, זהו שכתוב (בראשית ג) "ואת להט החרב המתהפפת לשמור את רך עין החיים" (בראשית ג, כד), איזהו הדרך של עין החיים, זו היא המטרונה הגדולה, שהיא היא הדרך לעין הגדול והתקיף שהוא עין החיים^(קכז) שכתוב "הנה מפתו של שלמה ששים גברים סביב לה מגברי ישראל", ישראל שלמעלה, כלם אחוזי הרב, וכאשר המטרונה נוסעת כלם נוסעים עמה..

הכל נמסר בידי המלכה

וכי זה הוא כבודו של מלך שהמטרונה תלך והיא תתגר מלחמה, אלא משל למלך שנזדווג במטרונה כבודה, ראה המלך לכבדה על כל שאר המטרונות שבעולם, אמר כלן תהיינה נחשבות כפלגשים לעומת זאת המטרונה שלי, היא תתעלה על כלן, ומה אעשה לה, אלא כל ביתי יהיה בידה, הוציא המלך כרוז, מהיום והלאה כל עניני המלוכה בידי המטרונה נמסרים, מה עשה, הפקיד המלך בידה כל הנשק שלו, כל אותן השרים מגירי מלחמה, כל אותן אבנים יקרות של המלך, כל גנזי המלך, אמר מהיום והלאה כל מי שנצרך לדבר עמי לא יוכל לדבר עמי עד שיודיע לה להמטרונה, כך הקדוש ברוך הוא מרוב חביבות ואהבה שלו בכנסת ישראל, הפקיד

בְּלִילוֹת: ט אַפְרַיִן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מְעַצֵּי הַלְבָנוֹן: י עֲמוּדָיו עָשָׂה כֶּסֶף רִפִּידָתוֹ זָהָב מְרַכְּבוֹ אֲרָגָמָן תּוֹכוֹ רְצוּף

זוהר שיר השירים

כלן עולות ונתעטרות שם, ויש להן מקומות לראות להתענג תוך ענג העליון שנקרא נועם ה', ושם נתמלאות מכל התשוקות של נהרי אפרסמון הטהור, אפרסמון זה היכל העליון טמיר ונעלם^[קכט] אפריון זה היכל התחתון שאין בו סמ"ך עד שנסמך מתוך היכל העליון^[קכז] ולפיכך אות ס' היא סתימה בכל צדדיה, כדמיון זה אות ס סתימה, מה בין זו לזו, אלא בשעה שנסתר ונעלם בתוכה אור העליון שלמעלה^[קלא] אז היא קיימת בהצורה של אות סמ"ך^[קכב] נסתר בתוכה ונעלם בה לעלות למעלה, ובשעה שהוזרת ויושבת רוכצת על הבנים למטה להניק להם^[קלב] אז היא אפרסמון, וזה הוא אפריון^[קלד].

ובמקום שהן שתי אותיות סמ קיימת אות יסוד הברית שנסתר בתוכה, ושהוא מוכן לקבל כל הסוד של מאה ברכות, שהן ששים וארבעים, ששים כנגד ששה הצדדים שיוצאים מאות ס, ארבעים כנגד ד' צדדי העולם, וכלם משלימים למאה, ואות יו"ד היא משלמת לסוד של מאה כדמיון שלמעלה, ולכן היינו אפרסמון והיינו אפריון, אותן הנהרות יוצאים מאפרסמון הזה, ונשמות הגבוהות שאין עוד להן גוף בזה העולם יונקות מהאור

הקדושה ממשלת העליונה, ועבודתו של אדם עולה לפניו אם יקרב בכונתו לכסא הכבוד של מלכות הקדושה, ובאותה שעה מקבל אותן האותיות מפיו שר הפנים אשר שמו כשם רבו^[קכז] והוא מעלה ואתן למעלה עם נשמות הצדיקים לפני מזבח היקר שלמעלה, ושם מקבלים אותן ששים מלאכים הסובבים לכסא הכבוד, כל אחד ואחד אות אחד, ומצהירים בהן כל הלילה, וזה שכתוב "וְלָקַח הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מִיַּדְּךָ וְהִנִּיחוֹ לְפָנַי מִזְבַּח ה' אֱלֹהֶיךָ" (דברים כו, ד), "וְלָקַח הַכֹּהֵן, זה הוא מטטרון, "הַגָּדוֹל", אלו ששים אותיות של קריאת שמע שבלילה. (זוהר חדש פרשת לך)

שכרם של צדיקים בגן עדן

"אַפְרַיִן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מְעַצֵּי הַלְבָנוֹן וגו'". פתח רבי שמעון ואמר, "אַפְרַיִן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה", מקרא זה כבר נדרש ונתבאר, אבל "אַפְרַיִן" זה היכל שלמטה שהוא כדמיון היכל העליון, והקדוש ברוך הוא קורא לו גן העדן^[קכח] שהוא נטע לו להנאתו ולתשוקתו, להשתעשע בו עם אותן נשמות הצדיקים, כי שם כלם קיימים ומצוינים בתוכו, אותן הנשמות שאין עוד להם גוף בעולם הזה

זוהר זוהר

קלב. שאין להפתח למטה.

קלא. כידוע בסוד קן צפור, ואז ניתוסף בה האות מ' שיש לה פתח למטה להשפיע להספירות שמתחתיה שנקראין בנים והבינה נקראת אפרסמון.

קלד. פירוש שהאפריון הוא כמו האפרסמון, היינו שהמלכות אמה תתאה היא כגוונא דבינה אמה עלאה, אלא שבמקום ב' האותיות ס'

קכז. זה המלאך מטט'.

קכח. היינו העולם של מדת המלכות.

קכט. היינו העולם של הבינה.

קל. פירוש שכל השפע הבא למכלות מקורה הוא לראשונה בהיכל העליון שהוא הבינה.

קלא. היינו הארת החכמה.

זהר שיר השירים

סוד מעשה בראשית

ועוד מעצי הלבנון, אלה ששת ימי בראשית, שכל יום ויום היה מסדר בזה האפריון את הסדר הראוי לו, סדר הראשון שנמשך מצד הימין אור הראשון שננזו ונלקח מצד הימין^[קל"ח] ונכנס באפריון הזה על ידי יסו"ד אחד, ועשה בו תשמיש, אחר כך הוציא אפריון הזה צורה אחת כדמיון אור ההוא, וזהו הסוד שנאמר "וַיְהִי אֹר" (בראשית א, ג), כיון שאמר "וַיְהִי אֹר" למה נכתב "וַיְהִי אֹר", לא נצרך המקרא לומר אלא ויהי כן, מהו "וַיְהִי אֹר", אלא שהאור ההוא הוציא אור אחר הראוי לו, וזה הוא יום הראשון מאותן עצי הלבנון: סדר השני שנמשך מצד השמאל התחלקות המים בהמשכת אש החזקה^[קל"ט] ונלקח מצד השמאל ונכנס באפריון הזה ועשה בו תשמיש, והפריש בין המים שבצד הימין ובין אותן המים שבצד השמאל, אחר כך הוציא אפריון הזה צורה אחת כדמיון שלו, וזהו הסוד שנאמר "בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרְקִיעַ וַיְהִי כֵן" (שם פסוק ז), וזה הוא יום השני מאותן עצי הלבנון: סדר השלישי שנמשך מצד הימין ומצד השמאל יום אחד השלישי שעשה שלום בעולם^[קמ"א] ומשם נמשכים פירות לכל, וזה עשה תשמיש באותו אפריון והוציא

ההוא שיוצא מאותן נהרי אפרסמון הטהור, ומתענגין בענג עליון ההוא, והנשמות שיש להן גוף בזה העולם עולות ויונקות מהאור ההוא של אפרסמון הזה ויורדות, ואלו נותנים ומקבלים, נותנים ריח טוב מאותן מעשים טובים שעמלים בהם בעולם הזה, ומקבלים מאותו הריח שנשאר בתוך הגן, כמו שנאמר "פְּרִי־הָאֲשֶׁר אֲשֶׁר בָּרְכוּ ה'" (בראשית כו, כז), זה הריח שנשאר בתוך השדה ההוא, ולכן קיימות בגן ההוא, אלו מתענגין למעלה ואלו מתענגין למטה, "עֲשֵׂה לֹו הַמְּלֶךְ שְׁלֹמֹה", עשה לו לעצמו, ואם תשאל הלא נשמות הצדיקים משתעשעות בו, ואתה אומר עשה ל"ו, אבל כך הוא בודאי, לפי שזה האפריון וכל אותן נשמות הצדיקים כלם קיימים להשתעשע בהם הקדוש ברוך הוא, "הַמְּלֶךְ שְׁלֹמֹה", מלך שהשלום שלו, וזה הוא מלך העליון^[קל"ח] המלך סתם זה הוא מלך המשיח^[קל"ח] זה עולם של בחינת זכר וזה עולם של בחינת נקבה, "מְעַצֵּי הַלְבָנוֹן", אלו עצי הנטיעות שעקרן הקדוש ברוך הוא ושתלן במקום אחר^[קמ"א] והם נקראים ארזי הלבנון, כמו שכתוב "אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע" (תהלים קד, טז), ולא נבנה אפריון הזה ולא נתיסד אלא בהם.

זיו הזהר

קלז. פירוש כי מן הספירות של עולם התהו נבנו הספירות של עולם התיקון.

קלח. כאן מדבר בסוד מעשה בראשית איך שפעלה הבינה על ידי שיטת יומין עלאין שהן שש הספירות מן חסד עד מלכות לברוא כל מה שנברא בששת ימי המעשה, והכל יצא לפועל על ידי האפריון מדת המלכות, וזה אור הראשון שמצד הימין היינו אור ספירת החסד.

קלט. היינו אש ספירת הגבורה.

קמ. זו ספירת התפארת הכלול מחסד וגבורה.

מ' בהאפרסמון יש להמלכות אות יו"ד ונקראת אפריון, שאות יו"ד רמז על ספירת היסוד שנסתר בתוכה להשפיע בה השפע הבא מן האפרסמון על ידי התפארת, וזהו שאמר כגונא דלעילא, כי כמו בהבינה נסתר האות יו"ד שהיא אור החכמה הנקרא אבא, כן בהמלכות נסתר היסוד שנקרא וא"ו זעירא וגם אות יו"ד, והיסוד הוא מוכן לקבל השפע מן עשר ספירות שכל ספירה נכללת מעשר, והיינו מאה ברכות, להשפיע בהמלכות.

קלה. היינו תפארת יסוד.

קלז. היינו מלכות.

זהר שיר השירים

הזה בכמה רוחות בכמה נשמות עלמות יפות מראה, אלו הראויות לשבת בהיכל המלך, אף כך נתתקנו בהתיפות כל שאר ימים הראשונים, והתקינם בהשתוקקות אחת ברצון ובשמחה, תיקון שלמעלה ושלמטה, בכך נתקדש אפריון הזה בקדושה עליונה ונתעמר בעטרוותיו, עד שנתעלה בהתעלות של עטרת מנוחה, ונקרא בשם העליון שם הקדוש שהוא שבת, מנוחת הכל תשוקת הכל דבקות הכל, שלמעלה ושלמטה כאחד, בכך כתוב אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון, ואמר רבי שמעון מי שזוכה באפריון הזה זוכה בכל, זוכה לשבת במנוחת הצל של הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר "בְּצֵלוֹ הַמְדִתִּי וַיִּשְׁבְּתִי". (זהר חלק ב-קכז).

השבת נקרא כל והסיבה לזה

ובוא וראה זה השבת כל נקרא, לפי שהחמשים שערים בו נפתחים ונתעורר ^[קכז] וכאשר כל הזה מעורר להכלה, אז אם העליונה מלבשת לו גבורות עליונות ^[קכח] ונתעורר רחמים בעולמות, ותיקון העליון נתתקן באפריון הזה, ועל כן כתוב "אֶפְרַיִן עָשָׂה לֹא הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה", זהו תיקונו של העולם, "עֲמוּדָיו עָשָׂה כְּסָף", זה אברהם,

מין למינו, מין להרבה פעולות, מין הראוי לו, וכל דשאים ועשבים ועצים בכמה כחות, וצורתו נשארה שם, ואפריון הזה הוציא מין כדמיון הזה ממש, וזה הוא יום השלישי שנכלל משני הצדדים מאותן עצי הלבנון: סדר הרביעי שנמשך והאיר אור השמש להאיר לאפריון הזה תוך החשכות של ^[קכט] נכנס בו להאיר, ולא עשה בו תשמיש עד יום החמישי, שאז הוציא זה האפריון לאותו אור השמש שנכנס בו כיום הרביעי, והוציא זה האפריון כדמיון הזה ממש של האור ההוא, וזה הוא יום הרביעי, אחד מאותן עצי הלבנון: סדר החמישי שנמשך המשכה אחת של השרצת המים ^[קל] ועשה תשמיש להוציא אור ההוא של סדר יום הרביעי, ועשה באפריון הזה תשמיש והוציא מין למינו אותן, הנראים כדמיון הזה ממש, ויום הזה היה משמש תשמיש ההוא יותר מכל שאר הימים, והכל היה תולה עד יום הששי, שאז הוציא זה האפריון כל מה שהיה נגזו בו, שנאמר "תֹּצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ וְגו'" (שם פסוק כד), וזה הוא יום החמישי, אחד מאותן עצי הלבנון: סדר הששי זה הוא היום שהתקין לכל האפריון הזה ^[קלא] אין לו תקון ואין לו תוקף מלבד מן היום הזה, כאשר בא זה היום נתתקן אפריון

זיו הזהר

בגימטריא חמשים כיון שהוא מקבל שפע מן החמשים שערי בינה שנשפע בו באמצעות הספירות שבין בינה והיסוד, וזה היסוד הוא המעורר את השבת להשפיע בה שפע הבינה, ובעבור זה גם השבת נקראת כ"ל, ובתוספת אות ה' של שורשה נקראת כלה, והרוצה להבין זה יעין בהרמב"ן על התורה על הפסוק וה' ברך את אברהם בכל.

קמה. פירוש כי הבינה הגם שהיא מלאה רחמים מ"מ גבורות מתערין ממנה הנשפעין עם שפע החסדים, ונצרכות הגבורות לשמירת השפע, כמו למשל במלכותא דארעא שכאשר אוצר המלך נוסע הולך עמו חיל הצבא בחרבות שלופות לשמירה, וענין זה עמוק מאוד.

קמא. פירוש שעל ידי ספירת נצח נעשה שהשמש ישלח קרני אורו להאיר לארץ שנקראת אפריון, אבל לא עשה עוד זה האור פעולה להוציא דבר מן הארץ עד יום החמישי שנצטרף עמו ספירת הוד. קמב. פירוש שעל ידי הצטרפות ספירת הוד עם ספירת נצח שנקראין תרין סמכי קשוט נעשה הפעולה של תוצאות הארץ. [קמג] פירוש ספירת היסוד הוא תיקון של כל הספירות, כי הוא המעביר השפע על כל הספירות למדת המלכות שנקראת שבת מלכתא.

קמד. ענין זה הסוד שמתחלה אמר שהשבת נקרא כ"ל, וידוע שהשבת היא מדת המלכות שנקראת כלה, אח"כ אמר שיש כ"ל המעורר להכלה, וענינו הוא שספירת היסוד נקרא כ"ל שהיא

אֶהְבֶּה מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלַם: יֵא צְאִינָה וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לֹא אִמּוֹ בְּיוֹם זִוְתַּנְתָּנוּ וּבְיוֹם שְׂמִיזוֹת לְבוֹ:

זוהר שיר השירים

כבוד העליון, לו להודיע שהוא אחד ושמו אחד^[קמ] כמו שכתוב "יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד" (זכריה יד, ט), וכתוב "וַיִּדְעוּ כִּי אֶתָּה שְׁמֶךָ ה' לְבַדָּךְ וְגו'" (תהלים פג, יט). (זוהר חלק א-כט.)

לראות בעטרה

"צְאִינָה וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לֹא אִמּוֹ בְּיוֹם זִוְתַּנְתָּנוּ וּבְיוֹם שְׂמִיזוֹת לְבוֹ", פתח סבא ההוא ואמר "צְאִינָה וְרֵאִינָה", וכי מי יכול לראות במלך שלמה שהוא המלך שהשלוש שלו, והלא נסתר הוא מכל צבא מרום שלמעלה במקום ההוא אשר "עֵינַי לֹא רָאִיתָה אֱלֹהִים זִוְלַתְּךָ" (ישעיהו סד, ג), ואתה אומר "צְאִינָה וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה", ועוד שהרי כבוד שלו כל מלאכים העליונים שואלים ואומרים איה מקום כבודו, אלא מה שאומר "צְאִינָה וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה", "בְּעֶטְרָה" כתוב ולא כתוב ובעטרה, שכל מי שרואה עטרה היא רואה נועם המלך שהשלוש שלו, שעטרה לו אמו, הרי למדנו קרא לה בת וקרא לה אחות וקרא לה אם, היא הכל והכל תהיה, מי שייסתכל ויבין בזה יבין חכמה יקרה. (זוהר חלק ב-ק:)

"רְפִידָתוֹ זָהָב", זה יצחק, "מְרַבְּבוֹ אֲרָגְמוֹן", זה יעקב כולל שני הצדדים, והוא רוכב על הכסא שנקרא אהבה זעירה^[קמ] דבר אחר "תּוֹכּוֹ רְצוּף אֶתְכָּה", זו אהבה רבה שהיא בפנימיות, "מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלַם", [אלו שבטים הקדושים הפועלים] שיאיר לה השמש לזה האפריון. (זוהר חדש פרשת חקת)

האפריון להודיע שהוא ושמו אחד

ועוד "אֲפִרְיוֹן עֵשָׂה לֹא הִמְלִיךָ שְׁלֹמֹה מִעֲצֵי הַלְּבָנוֹן". הרי למדנו כל שלמה שנאמר בשיר השירים מלך שהשלוש שלו, "אֲפִרְיוֹן", זה הוא תיקון עולם התחתון מעולם העליון, כי טרם שברא הקדוש ברוך הוא את העולם היה שמו נסתר בו.. והיה מצייר ובונה ולא נתקיים, עד שנתעטף במעטה אחד של זוהר העליון וברא את העולם, והוציא ארזים עליונים גדולים מאותו האור של זוהר העליון, וישם מרכבתו על עשרים ושתיים אותיות מצוירות שנחקקו בעשרה מאמרות ונתקיימו, זהו שכתוב "מִעֲצֵי הַלְּבָנוֹן", ככתוב "אֲרָזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע" (תהלים קד, טז), שהרי מאותן עצי הלבנון עשה זה האפריון, עשה לו המלך שלמה, לו לעצמו, לו לתיקונו, לו להראות

זו זוהר

מעצמיות אור אין סוף ברוך הוא, וכתר עליון איהו כתר מלכות, סוף מעשה במחשבה תחלה.

קמו. פירוש שיעקב דהיינו תפארת רוכב על הכסא דהיינו מדת המלכות.

קמז. פירוש להודיע כי שמו דהיינו מדת מלכותו היא כבוד נאצל

א הִנֵּךְ יָפָה רַעֲיָתִי הִנֵּךְ יָפָה עֵינֶיךָ יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמְתְּךָ
שֶׁעָרְךָ כְּעָרַר הָעַיִם שֶׁזָּלְשׁוּ מִהָר גְּלֵעָד: ב שֶׁיֵּנֶךָ כְּעָרַר
הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן הָרְחוּצָה שֶׁכֶּלֶם מִתְאַיְמוֹת וְשִׁכְלָה אֵין
בָּהֶם: ג כּוֹזוֹט הַשְּׁנֵי שִׁפְתֹתֶיךָ וּמִדְּבָרֶיךָ נְאוּהָ כְּפִלּוֹז הָרַבּוּן

זהר שיר השירים

מתחיל במחשבה מומשיך בקול ונגמר בדיבור

"כְּחוֹט הַשְּׁנֵי שִׁפְתֹתֶיךָ וּמִדְּבָרֶיךָ נְאוּהָ",
אמר רבי שמעון בוא וראה המחשבה
היא ראשית הכלקמ^ט ומפני שהיא מחשבה
לכן היא בפנימיות, נסתרת ולא נודעה,
כאשר נתפשטה מחשבה ההיא יותר באה
להמקום שהרוח ישכון^{קמט} וכאשר מגיע
למקום ההוא נקרא בינה, ובוזה אינו נסתר
כבראשיתו, ואף על פי שעוד הוא נסתר
נתפשט רוח ההוא והוציא קול כלול מאש
ומים ורוח^{קט} שהם צפון דרום ומזרח, וקול
הזה כולל כל שאר הכחות, וזה הקול מנהיג
לדבור^{קמט} והוא הנותן שהדבור יהיה בתיקון,
לפי שהקול נשלח ממקום הרוח ובא לנהג
הדבור להוציא דיבורים ישרים, וכאשר
תחקור בהמדרגות תבין שהוא המחשבה
הוא הקול הוא הדבור והכל אחד, והיא היא
המחשבה ראשית הכל, ולא נעשה פירוד
אלא הכל אחד וקשר אחד, ומחשבה ההיא
נקשרת באין ואינה נפרשת לעולם, וזה
הוא "ה' אֶחָד וְיִשְׁמוֹ אֶחָד" (זכריה יד, ט)..

מעלות היונים

"הִנֵּךְ יָפָה רַעֲיָתִי הִנֵּךְ יָפָה עֵינֶיךָ
יוֹנִים". אמר רבי שמעון, "הִנֵּךְ יָפָה
עֵינֶיךָ יוֹנִים", כיונים ודאי שהן מרוקמות
בגופן ובכנפיהן, וברקמה שלהן ניכרות
בין שאר עופות, ועוד כיונים, שאין בכל
עופות נאמנות לבעליהן כיונה, עיניהן
גבנות מסתכלות באורח ישר מול
בעלה, כנפי יונים אלו כנפי העין אשר
בהן תעיף יונה אל בעלה, יונים נקראות
לבנות מצד של חסד, ואדומות מצד של
גבורה, וירוקות מצד התפארת, ושחורות
מצד המלכות, שנאמר בה "שְׁחֹרָה אָנִי
וְנְאוּהָ", הלבנונית שלהן כמשכיות כסף,
והיינו כלובן השושנה, האדמומית שלהן
כתפוחי זהב, והיינו כאודם השושנה,
הירקות שלהן כולל שני גונים, השחרות
שלהן יופיה של התורה, שהיא שחורה
יפה, כמו שנאמר "שְׁחֹרָה אָנִי וְנְאוּהָ",
בגוון לבן היא יפה כלבנה, בגוון אדום
"בְּרָה פַחְמָה", "אֵימָה כְּנַדְגָלוֹת", בשני
גונים אחרים. (ז"ח יתרו)

זיו הזהר

ספירת החכמה, כמו באדם שהרוח מדרגה השניה אחר הנשמה,
נמצא שהזדוגות חכמה ובינה שהחכמה משפיע להבינה היינו כמו
באדם הזדוגות נשמה ורוח מוח ולב שהמוח משפיע כח להלב.
קנ. פירוש שהבינה הוציאה להתפארת שנקרא קול, והוא התכלות
מן מים אש ורוח דהיינו חסד גבורה תפארת, או חסד דין ורחמים,
והתפארת כולל גם שאר הכוחות, שהם ג' הספירות נצח הוד ויסוד.
קנא. דבור היינו מלכות פה, שמקבלת השפע מן התפארת שנקרא

קמח. היינו ספירת החכמה, כדאיתא חכמה מוחא איהי מחשבה
מלגאו, והאמנם שספירה הראשונה הוא כתר, אבל החכמה היא
ראשית ההתפשטות של אור האין סוף ברוך הוא, והכתר לגודל
תעלמותו יחשב כמו המתצעות לבין עצמיות האלהות ובין
האצילות, ולכך כדי להשלים מספר העשר ספירות תחשב ספירת
הדעת אחר הבינה.

קמט. כאן יקרא לספירת הבינה רוח כי היא מדרגה השניה אחר

רְקִיתָּךְ מִבַּעַד לְצַמֶּתְךָ: דְּכַמְגִּדְלֵי דְּוִיד צְוֹאֲרָךְ בְּנֵי לְתַלְפִּיּוֹת אֶלֶף הַמָּגֵן תִּלְוִי עָלָיו כָּל שְׁלֵטֵי הַגְּבוּרִים:

זהר שיר השירים

ומתפללים לנגדו, "אַלֶּף הַמָּגֵן תִּלְוִי עָלָיו", אלו אלף תקונים שמתקנים בו כראוי, "כָּל שְׁלֵטֵי הַגְּבוּרִים", אשר כלם באים מצד הדין הקשה, מה הצואר כל תיקוני אשה בו תלויים, כך בית המקדש כל תיקוני העולם בו תלויים ונמצאים, והרי נדרש הכתוב "עַל צְוֹאֲרָנוּ נִרְדַּפְנוּ" (איכה ה, ה), על בית המקדש שהוא הצואר והיופי של כל העולם נרדפנו, "יַעֲנֵנוּ", לבנותו שני פעמים, "וְלֹא הִינַח לָנוּ", שהרי לא נתנו לנו ונחרב ולא נבנה עוד, מה הצואר כיון שנצמט כל הגוף נצמט עמו, אף כך בית המקדש כיון שהוא נחרב ונחשך, כמו כן כל העולם נחשך, ואין השמש מאיר ולא השמים וארץ והכוכבים. (א-רמז:)

זכות התורה יבנה בית המקדש

ואמר רבי יצחק מהו דכתיב "כְּמִגְדַל דְּוִיד צְוֹאֲרָךְ בְּנֵי לְתַלְפִּיּוֹת", אם מרבים ומגדלים הצדיקים תורה כמגדל הזה, מיד "צְוֹאֲרָךְ בְּנֵי לְתַלְפִּיּוֹת", זהו שהוא צוארו של עולם בנוי בבנין קדוש שכל פה תלא ונלאו כל פיות לדעת השגחתו, וזהו תלפיות כמה דאת אמר "וְתִלְאָה אֶרֶץ מְצָרִים"

זהו שכתוב "כְּחוֹט הַשָּׁנִי שֶׁפְתוּתֶיךָ וּמִדְּבָרֶיךָ נְאֻחָה", לפי שהקול מנהיג לו להדבור, ואין קול בלי דבור, וזה הקול נשלח ממקום העמוק שלמעלה, ונשלח מלפניו לנהג את הדבור, שהרי אין קול בלי דבור ואין דבור בלי קול, וזהו כלל שנצרך לפרט ופרט שנצרך לכלל. (א-רמז:)

כל העולם תלוי בבית המקדש

"כְּמִגְדַל דְּוִיד צְוֹאֲרָךְ בְּנֵי לְתַלְפִּיּוֹת אֶלֶף הַמָּגֵן תִּלְוִי עָלָיו כָּל שְׁלֵטֵי הַגְּבוּרִים". פתח רבי יצחק ואמר, "כְּמִגְדַל דְּוִיד", איזה מגדל דוד, הלא מגדל דוד ודאי זה שבנה דוד והעלהו לתוך ירושלים, אלא "כְּמִגְדַל דְּוִיד" זה ירושלים שלמעלה^[קמ] שכתוב בו "מִגְדַל עַז שָׁם ה' בּוֹ יְרוּיִן צְדִיק וְנִשְׁגַב" (משלי יח, י), מי נשגב, אלא אותו המגדל הוא נשגב, לפי שבו ירוץ צדיק, "צְוֹאֲרָךְ", זה בית המקדש שלמטה שהוא עומד בתקון היופי כצואר לגוף, מה צואר הוא היופי של כל הגוף, אף כך בית המקדש הוא היופי של כל העולם, "בְּנֵי לְתַלְפִּיּוֹת", התל שכל בני העולם היו מסתכלים בו, וכך נדרש תלפיות תל שכל פיות העולם משבחים

זו זהר

עשיה, וכלם קשורים זה בזה באופן שהכל אחד כי הכל נקשר באור אין סוף ברוך הוא על דרך השתלשלות, וכל זאת ההשתלשלות היא כדי שיהיה באפשרות להמצא מן הרוחניות היותר רחוני גשמיות היותר גשמי, ומן הטוב והמטיב ימצא עונשין רעים הרעות ביותר, ודע והבין שענין זה הוא היסוד של חמת הקבלה כידוע למבני מדע.

קב. זו המלכות אשר בה ירוץ צדיק ונשגב, זה היסוד.

קול, וכמו שחכמה ובינה הן כמו הזדוגות של נשמה ורוח באדם, כך תפארת ומלכות הן כמו הזדוגות של נפש וגוף באדם, וכמו שחכמה ובינה הן בבחינת זכר ונקבה משפיע ומקבל שנקראים אבא ואמא, כן תפארת ומלכות הן בבחינת זכר ונקבה משפיע ומקבל ונקראים ברא וברתא, מזה יש להבין שאלו הדי' ספירות חכמה ובינה תפארת ומלכות הן ספירות כלליות שיש בכל אחת אלפי אלפים ספירות פרטיות, והן נחשבו לארבעה עולמות שהן אצילות בריאה יצירה

ה שְׁנֵי שָׁרְיָךְ כְּשֵׁנֵי עֶפְרַיִם תְּאוֹמֵי צְבִיָּה הָרוּעִים
בְּשׁוֹשְׁנֵיָם: ו עַד שְׁיִפּוּז הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים אֲכָרְךָ לִי
אֶל הַר הַמּוֹר וְאֶל גְּבַעַת הַלְּבוֹנָה: א כָּלְךָ יָפָה רַעֲיָתִי

זהר שיר השירים

אלף שנים ימשלו אומות העולם בישראל

אמר רבי יוסי, עתיד הקדוש ברוך הוא להתגלות בירושלים שלמטה, ולטהר אותה מטנופי העמים, והיינו לאחר גמר יום ההוא של האומות, שאמר רבי חייא, אין ממשלה לאומות על ישראל אלא יום אחד בלבד, שהוא יומו של הקדוש ברוך הוא, והוא אלף שנים, זהו שכתוב: "נִתְּנָנִי שִׁמְמָה כָּל הַיּוֹם דָּוָה" (איכה א, יג), יום אחד בלבד ולא יותר, אמר רבי יוסי אם ישתעבדון יותר לא על פי גזרת המלך הוא, אלא על שאין מבקשים לשוב בתשובה לפניו, ונאמר: "וְיָהִי כִי יָבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו'" (דברים ל, א), ונאמר: "אִם יָהִי נִדְרָךְ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ וְגו'" (שם פסוק ד). (ב-יז).

כח הסנהדרין שבישראל

"כִּלְךָ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ". אמר רבי אלעזר "כִּלְךָ יָפָה רַעֲיָתִי", זו כנסת ישראל, "וּמוֹם אֵין בָּךְ", אלו סנהדרין שהם כנגד שבעים ושנים שמות, שבעים נפש שירדו עם יעקב למצרים והקדוש ברוך הוא על כלם, ולכך למדנו שאין בודקין מן הסנהדרין ולמעלה. (ג-לד):

נתינת התורה לישראל ולא למלאכים
"אֲתִי מְלַכְנֹן כְּלָה אֲתִי מְלַכְנֹן תְּבוּאֵי
תְּשׁוּרֵי מֶרְאֵשׁ אֲמַנָּה מֶרְאֵשׁ שְׁנִיר וְחֶרְמוֹן

(בראשית מז, יג), ואז "אֶלְךָ תִּמְגֹן תְּלוֹי עָלָיו" וכל שלטי הגבורים, אותן הנקראים אלף אלפין, כמה דאת אמר "אֶלְךָ אֶלְפִין יִשְׁמְשׁוּנָה" (דניאל ז, י) וכל השאר תלוים עליו, וכל השליטים וכל העולמות מלאים מטובו של מקום. (ז"ח מדה"נ ויצא)

כל האומות ישתעבדו בישראל עד היום ההוא

"עַד שְׁיִפּוּז הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים אֲכָרְךָ לִי אֶל הַר הַמּוֹר וְגו'". פתח רבי יצחק ואמר, "עַד שְׁיִפּוּז הַיּוֹם", מקרא זה על גלות ישראל נאמר, שהם ישתעבדו בגלות עד שיכלה יום ההוא של ממשלת האומות, שלמדנו אמר רבי אלף שנים היא ממשלת כל האומות ביחד על ישראל, ואין לך אומה שלא תשתעבד בהם, ויום אחד הוא לנגדו, שנאמר: "וְיָהִי יוֹם אֶחָד הוּא יִנְדַע לָהּ וְגו'" (זכריה יד, ז), דבר אחר "עַד שְׁיִפּוּז הַיּוֹם", טרם שיפוח יום ההוא של האומות, "וְנָסוּ הַצְּלָלִים", אותן השרים המושלים עליהם, "אֶלְךָ לִי אֶל הַר הַמּוֹר", כמו שנאמר "בְּחַר הַמּוֹרֶיָה" (דברי הימים ב' ג, א) אשר בירושלים, "וְאֶל גְּבַעַת הַלְּבוֹנָה", זה בית המקדש אשר בציון, שכתוב בו: "יָפָה נֹפֶף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן וְגו'" (תהלים מה, ג), וכמו שנאמר: "לְאָחֶז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וַיִּנְעָרוּ רַשְׁעִים מִמֶּנָּה" (איוב לח, יג), כזה שאוחז במלית לנעור טנופת ממנה.

וביום איך בָּרַךְ: זו אֵתִי מִלְבָּנוֹן כִּלְה אֵתִי מִלְבָּנוֹן תְּבוֹאֵי תְּשׁוּרֵי מִרְאֵשׁ אֲמֹנָה מִרְאֵשׁ שְׁנִיר וְזֶרְמוֹן מִבְּעֵצוֹת אֲרֵיוֹת

זהר שיר השירים

מִרְכַּבַּת קָדֵשׁ, שלמדנו כאשר בקש הקדוש ברוך הוא ליתן התורה לישראל, באו מחנות מלאכים עליונים פתחו ואמרו: "ה' אֲדַנִּינוּ מִה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנְהַה הַדּוֹדָה עַל הַשָּׁמַיִם" (תהלים ה, ב), בקשו שתנתן להם התורה... והרי ביארו שכאשר הוכיח להם הקדוש ברוך הוא שהתורה הזאת לא לפניהם היא, מיד פתחו ואמרו: "ה' אֲדַנִּינוּ מִה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ" (שם פסוק י), ואילו אשר תנה הודך על השמים לא נאמר, ולכך "וְאֵתָה מִרְכַּבַּת קָדֵשׁ", ואז "מִיָּמִינוּ אֵשׁ דָּת לָמוֹ", רבי יוסי דרש מקרא הזה על אשר ירדה השכינה בגלות מצרים, ורבי שמעון אמר שמקרא הזה על סוד יהוד האמונה נאמר, "אֵתִי מִלְבָּנוֹן כִּלְה", הקול אמר להדבור אתי^[קנז] לפי שזה הקול בא להדבור וניהג אותה עמו להיות ביהד בלא פירוד כלל, לפי שהקול הוא כלל, דבור הוא פרט, ולכך כלל נצרך לפרט, ופרט נצרך לכלל, שהרי אין קול בלי דבור, ואין דבור בלי קול, וזהו שכתוב "אֵתִי מִלְבָּנוֹן כִּלְה וגו'", שעיקר שניהם מלבנון הם באים^[קנז] "תְּשׁוּרֵי מִרְאֵשׁ אֲמֹנָה", זה הוא הגרון, שמשם יוצא הרוח להשלים הכל (נ"א להכלה) מוסד הלבנון נסתר ונעלם, "מִרְאֵשׁ שְׁנִיר וְזֶרְמוֹן", זה הוא הלשון^[קנז]

מִבְּעֵצוֹת אֲרֵיוֹת מְהַרְרֵי נְמָרִים", אמר רבי חייא, מקרא זה על כנסת ישראל נאמר, בשעה שיצאו ישראל ממצרים, וקרבו להר סיני לקבל התורה, אמר לה הקדוש ברוך הוא, "אֵתִי מִלְבָּנוֹן כִּלְה", מן עדן עליון הריא באה כלה השלימה^[קנז] כלבנה הזאת שנשתלמת מן השמש בכל האור והזיו, "אֵתִי מִלְבָּנוֹן תְּבוֹאֵי", בשביל שיקבלו בניך התורה, "תְּשׁוּרֵי מִרְאֵשׁ אֲמֹנָה", "תְּשׁוּרֵי" כמו שכתוב: "וְתִשׁוּרָה אֵיךְ לְהַבִּיא" (שמואל א' ט, ז), תקבלי תשורה עבור בניך, "מִרְאֵשׁ אֲמֹנָה", מראשית כניסתם באמונה העליונה ואמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע, והיו במשקל אחד כמלאכים העליונים, שכך כתוב בהם: "בְּרַכּוּ ה' מִלְּאֲכָיו גְּבִרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַת בְּקוֹל דְּבָרוֹ" (תהלים קג, ב), אז קבלה כנסת ישראל התשורה^[קנז] "מִרְאֵשׁ שְׁנִיר וְזֶרְמוֹן", זה הר סיני שקרבו אליו והתיצבו תחתיו, כמו שנאמר: "וְיִתְיַצְּבוּ בְּתַתִּית הַהָר" (שמות יט, יז), "מִבְּעֵצוֹת אֲרֵיוֹת", אלה בני שעיר שהקדוש ברוך הוא הזמינם להתורה ולא הפצו לקבלה, "מְהַרְרֵי נְמָרִים", אלה בני ישמעאל, שנאמר: "ה' מִפְּסִינֵי בָּא וְזָרַח מִשְׁעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מִהַר פְּאָרְזָן וְאֵתָה מִרְכַּבַּת קָדֵשׁ" (דברים לג, ב), מהו "וְאֵתָה"

זו זהר

לומר דמשום זה מחלק הלשון לשנים רישא ואמצעותא, רישא היינו ממעל סמוך לגרון ששם הוא עיקר מקום החיך, ודורש כאן הפסוק תשורי מראש אמנה, שהכלה דהיינו מלכות פה שנקראת גם אמונה, היא תשיר אל התפארת, והשירה תעלה מראשה מן כל ה' מוצאות הפה, גרון חיך לשון שינים שפתים שבהן נשתלם הדבור בכח הקול, היינו התפארת שמשפיע בה ומנהיג אותה.

קנז. עין העליון זה החכמה, כידוע דאבא יסד ברתא. קנד. כמו שנדרש על ממדבר מתנה. קנה. קול היינו תפארת ודבור היינו מלכות, ועיין לעיל אות ג' ד'. קנו. פירוש מן הדווגות אבא ואמא, ויחוד הזה נקרא לבנון כי שם הכל רחמים וחסדים. קנז. כאן חושב ד' מוצאות הפה, גרון לשון שינים שפתים, וקשה מדוע אינו חשוב גם החיך שהוא מוציא האותיות גיכ"ק, ואפשר

זהר שיר השירים

פְּלֹת מַלְאָה" (במדבר ז, א), כלת כתוב, שזה ביום שנכנסה כלה לחופה, והשכינה זו היא כלה, "אֶתִּי מְלַבֵּן תְּבוּאִי", ממקום בית המקדש שלמעלה, "תְּשׁוּרֵי מְרֹאֵשׁ אֶמְנָה", מראשו של מי, מראשם של בני האמונה, ומי הם, יעקב ובניו, "מְרֹאֵשׁ שְׁנִיר וְהָרְמוֹן", שהם עתידים לקבל התורה שלי מהר הרמון ולהגן עליהם בגלותם, "מְמַעַנֹת אֶרְיוֹת", אלה הם העמים עכו"ם שדומים לאריות ונמרים, ומענים לישראל בכל עבודות קשות.

השכינה הולכת בגלות עם ישראל להגן עליהם

עוד אמר רבי אבא "אֶתִּי מְלַבֵּן תְּבוּאֵהוּ" וגו'. וכי מלבנון באה, והלא ללבנון נכנסה, אלא אמר רבי אבא בשעה שירדה השכינה למצרים ירדו עמה ששים רבוא מלאכי השרת, והקדוש ברוך הוא לראשונה, זהו שכתוב: "וַיַּעֲבֹר מִלְפָּנֶיךָ וְהָיָה כְּרֹאשׁ" (מיכה ב, יג), רבי יצחק אמר, "אֶתִּי מְלַבֵּן תְּבוּאֵהוּ", זו היא השכינה, ממקום בית המקדש שלמעלה, "תְּשׁוּרֵי מְרֹאֵשׁ אֶמְנָה", ממקום בית המקדש שלמעלה וממקום בית המקדש שלמטה, שאמר רבי יהודה מעולם לא זזה השכינה מכותל מערבי של בית המקדש, שנאמר: "הֲיֵנָה זֶה עֹמֵד אַחַר כְּתָלָנִי", והיא ראש האמונה לכל העולם, "מְרֹאֵשׁ שְׁנִיר וְהָרְמוֹן", ממקום שהתורה יוצאת לעולם, ולמה, להגן על ישראל "מְמַעַנֹת אֶרְיוֹת", אלה העמים עכו"ם, רבי יודן אמר "מְמַעַנֹת אֶרְיוֹת", אלו תלמידי חכמים

ראשיתה ואמצעותה שמהתכת להדבור, "מְמַעַנֹת אֶרְיוֹת", אלו הן השינים, "מְהַרְרֵי נְמָרִים", אלו הן שפתים שלימות שנשתלם בהן הדבור. (ב-ב:)

מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת

רבי אבא פתח ואמר, "אֶתִּי מְלַבֵּן תְּבוּאֵהוּ" בוא וראה, אוי להם לאנשים שאין יודעים ואין משגיחים בעבודת רבונם, שלמדנו אמר רבי יצחק, בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ואומרת, אוי להם לאנשים מחסרון עבודת רבונם, אוי להם לאנשים מעלבונה של תורה, שאמר רבי יהודה כל מי שמתניגע בתורה בעולם הזה, ומסגל מעשים טובים נוהל עולם שלם, וכל מי שאינו מתניגע בתורה בעולם הזה ואינו עושה מעשים טובים, אינו נוהל לא זה ולא זה, והלא למדנו, יש מי שנודח עולמו כפי מקומו ולפי תכונתו הראוי לו^ה, אמר רבי יצחק לא למדנו שאינו נוהל כלל, אלא זה שאין לו מעשים טובים כלל, אמר רבי יהודה לולי היו יודעים אנשים האהבה שאוהב הקדוש ברוך הוא לישראל, היו שואגים ככפירים לרדוף אחריו, שלמדנו בשעה שירד יעקב למצרים קרא הקדוש ברוך הוא לכל פמליא שלו ואמר להם, כלכם רדו למצרים ואני ארד עמכם, אמרה השכינה רבונו של עולם, היש צבאות בלי מלך, אמר לה "אֶתִּי מְלַבֵּן תְּבוּאֵהוּ", ממקום העדן שמלובן בכל מעשיו, כלה, זו השכינה שהיא ככלה בחופתה, ויתכן זה כמו שלמדנו שאמר רבי יהודה מהו שכתוב "וַיְהִי בַיּוֹם

מִהָרִי נְמַרִים: ט לַבִּבְתֵּי אֲזוּתֵי כָּלָה לַבִּבְתֵּינִי (בִּאֲזוּד)
בְּאֲזוּת מֵעֵינֶיךָ בְּאֲזוּד עֵצֶק מִצְוֹרְתֶיךָ: י מַה יָּפוֹ דְדִיךָ אֲזוּתֵי
כָּלָה מַה טָּבוֹ דְדִיךָ מִיִּין וְרִיזוֹ שְׂמֹנֶךָ מִכָּל בְּשָׂמִים: יא
נָפֶת תַּטְפֹּנָה שְׂפֹתוֹתֶיךָ כָּלָה דְבִשׁ וְזוֹלָב תַּזוּת לְשׁוֹנֶךָ וְרִיזוֹ
שְׁלִמְתֶיךָ פְּרִיזוֹ לְבָנוֹן: יב גֵּן זָעוּל אֲזוּתֵי כָּלָה גַּל זָעוּל מֵעֵין
זוֹתוֹם: יג שְׁלֹזֶנֶךָ פְּרִיזוֹ רְמוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים פְּכָרִים עִם

זהר שיר השירים

ולחפור, כך ישראל, זהו שכתוב (ישעי' ח')
כי כרם ה' צבאות בית ישראל, וכתוב
ויעזקהו ויסקלהו וגו'. (ב-ד.)

העוסקים בתורה במעונות בתי מדרשות
ובתי כנסיות, שהם אריות ונמרים בתורה.
(ב-ה:)

זיווג בקדושת המחשבה

גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין
חתום. זכאי הוא מי שמעלה אמונת הקדוש
ברוך הוא שהיא שכינתו כלולה מעשרה
מאמרות במחשבה אחת כרצון אחד בלי
ערבוב כלל, כי כל ספירה וספירה נמיעות
בה, והיא הגן שכל הספירות הן אחד בה,
וכל אחת עושה בה פרי למינו^{קס} היא המין
שכל ספירה וספירה אין מוציאה ממנה
זרעים לחוץ, וכך צריך להיות האדם שלא
יוציא זרע לחוץ מבת זוגו, שהיא המין שלו
והיחוד שלו, ובאותה שעה שצריך האדם
לייחד קודשא בריך הוא בשכינתיה, צריך
להפשיט ממנו כל מחשבות זרות שהן
קליפות, שנאמר בהן (משלי יט)
מחשבות בלב איש, ולהעלות השכינה אליו
במחשבה אחת, זהו שכתוב ועצת ה' היא
תקום, כדמיון שהאדם מתייחד עם בת זוגו
ופושט בגדיו להיות עמה אחד, כמו שכתוב

מדת החסד מבטל מדת הדין

גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין
חתום. אמר רבי יהודה גן נעול, שהכל
נסתם בו, שהכל נכלל בו, גל נעול, שהנהר
ההוא שנמשך ויוצא נכנס בו ונכלל ואינו
מוציא^{קנט} ונקפאים המים בו ועומדים, מה
הטעם, לפי שרוח צפון מנשב באותן המים
ונקפאו, ואין יוצאים לחוץ עד שנעשין
קרח, ולולי הצד של דרום שמנפץ תוקפו
של אותו הקרח לא היו יוצאים ממנו המים
לעולם: (א-לב:)

ישראל הם כמו כרם

רבי יוסי אמר גן נעול, זו כנסת ישראל
שהיא גן נעול, שאמר רבי אלעזר מה הגן
הזה נצרך לשמור לעדור להקשות ולזמור,
אף כך כנסת ישראל נצרכת לשמור לעדור
להשקות ולזמור, ונקראת גן ונקראת כרם,
מה הכרם הזה נצרך לעדור להקשות לזמור

זיו הזהר

קשה שגובר בה, עד שצד הדרום היינו מדת החסד בא ומבטל
הדין.
קס. פירוש שכל ספירה משפיע בה שפע אחרת כפי מדתה.

קנט. נהר דנגיד ונפיק זה ספירת היסוד המביא השפע למדת
המלכות, ולפעמים נעשית המלכות גן נעול ומעין חתום שנקפא
בה השפע ואינה משפעת למטה מחמת רוח צפון היינו מדת הדין

זָרְדִים: יד זָרְדִי וְכַרְכֶם קָנָה וְקָנְמוּן עִם כָּל עֲצֵי לְבוֹנָה מֵר
וְאֶהְלוֹת עִם כָּל רְאֵשֵׁי בְשָׁמִים: טו מַעֲיָן גָּנִים בְּאֵר מַיִם
זָוִים וְנֹזְלִים מִן לְבִנּוֹן: טז עֲוֵרֵי צָפוֹן וּבֹאֵי תִימֹן הַפִּיזוּזֵי גָנֵי

זהר שיר השירים

המעין משאר מעינות, באר מים חיים, כך ביארו שהכל על כנסת ישראל נאמר, היא מעין גנים^[קסא] איזה גנים, חמשה גנים יש לו להקדוש ברוך הוא שהוא משתעשע בהם^[קסב] ומעין אחד עליהם המשקה אותם ומורה להם הוא טמיר ונעלם^[קסג] וכלם עושים פירות ותנובה, גן אחד יש למטה מהם, וזה הגן נשמר מכל צדדי העולם^[קסד] תחת זה הגן יש גנים אחרים שעושים פירות למיניהם, וזה הגן מתהפך ונעשה מעין להשקותם באר מים חיים, כאשר נצרך נעשה מעין, וכאשר נצרך נעשה באר, מה בין זה לזה, אינו דומה כשנמשכים המים מאליהם לכאשר שואבים מים להשקות^[קסה] ונוזלים מן לבנון, מהו נוזלים, אלא כמו שהנוזלים נעשין למעין כאשר נוזלים מלמעלה טפה אחר טפה מים מתוקים שהנפש מחזרת אחריהם^[קסו] כך אותן חמשה

והיו לבשר אחד, כך צריך האדם להפשיט ממנו כל מחשבות זרות, בשעה שמייחד להקדוש ברוך הוא פעמים בכל יום ואומר, שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. (ת"ז תקון סו)

כנסת ישראל נקראת מעין גנים

מעין גנים באר מים חיים ונוזלים מן לבנון. פתח רבי פנחס ואמר, מעין גנים, וכי אין מעין אלא זה שהוא מן גנים, והלא כמה מעינות טובים ויקרים יש בעולם, אלא שאין כל הנאות שוות, יש מעין היוצא במדבר במקום יבש, יש לו הנאה לזה שיושב ושותה, אבל מעין גנים כמה הוא טוב ויקר, מעין הזה עושה טובה להעשבים ולפירות, כל הקרב אליו נהנה בכל, נהנה מן המים נהנה מן העשבים נהנה מן הפירות, זה המעין מעומר בכל, הרבה שושנים ועשבים של ריח טוב סביבו, כמה יפה זה

זיו הזהר

המקבלים שפע ממנה, לפיכך נהפך זה הגן מן מקבל להיות מעין או באר מים חיים להשפיע להקשות את הגנים שתחת מלכות דאצילות, ולכך מובן הטעם שנקראת המלכות מעין גנים, גן על שהיא מקבל, מעין על שהיא משפיע, ובה מובן כל הענין.

קסב. היינו ג'ת"ג נצח הווד דאצילות.

קסג. זו הבינה.

קסד. זו מלכות דאצילות.

קסה. פירוש שהמלכות נקראת מעין כאשר העולם הגשמי הוא במצב היותר טוב, אז השפע הולכת ויורדת במדה מרובה מאליה בלי שום עיכוב, אבל כאשר העולם הגשמי אינו במצב היותר טוב ונצרך פעולות ועבודה לשאוב ממנה השפע ולהמשיכה לעולם הזה אז נקראת באר.

קסו. רצונו לבאר בזה סוף הפסוק ונוזלים מן לבנון דפירושא קא מפרש לראשית הפסוק שקורא להמלכות מעין גנים, ולכך אומר לדעת הטעם שזה היא מפני שמקבלת השפע מן החמשה גנים

קסא. פירוש שהמלכות היא מעין של גנים והולך ומפורש מפני מה נקראת מעין גנים, ולפי שכאן קשה להבין ענין העמוק הזה ורבו הפירושים, לכך נצרך להקדים לדעת החילוק בין מקור ונוזלים ומעין, מקור הוא יותר דק ונסתר, ויותר יש ליחסו לבחינת זכר, מעין הוא בהתגלות יותר כמו באר שממנו שואבים או שממנו מתפשט נהר גדול, וכל מעין יש לו מקור הנוזל בו, ולפיכך יותר יש ליחס המעין לבחינת נקבה, וגן ודאי בחינת נקבה כיון שמקבל מן המעין, וענין הנוזלים היינו מה שנמשך בהסתר טפה אחר טפה מן המקור להמעין, ועל פי זה יש להבין מה שמבאר הטעם שהמלכות נקראת מעין גנים, שהוא מפני שהמלכות אמת תתאה היא כדמיון הבינה אמת עלאה, וכמו שהבינה נקראת מעין גנים או מעין סתם כיון שהיא משקה לחמשה גנים שהם ה' ספירות חסד גבורה תפארת נצח והוד, ואתן חמשה גנים נהפכים למקורות כשהן משפיעות השפע על ידי ספירת היסוד לגן אחד שהיא המלכות, ולכן כיון שתחת זה הגן היינו מלכות דאצילות יש עוד גנים אחרים

זהר שיר השירים

השפע יורד למלכות ונשמר מהס"א ומשפיע לכל

רבי חייא אמר מעין גנים, זה הוא השמ"י, באר מים חיים, זה הוא שנאמר (בראשית כז) ויכרו שם עבדי יצחק באר, ונאמר ויעתק משם ויחפר באר אחרת וגו' (קס"ח) ונוזלים מן לבנון, שהם מתעטרים למעלה ועולים בראש המלך, שכתוב (תהלים קח) כי גדול מעל שמים חסדך, מן לבנון, משם יוצאים לבינה ונמשך ונתפשט לכל הזויות, עד שנמשכים אותן המעינות ויורדים להתאסף בהמקום שנקרא ים הגדול (קס"ט) שכתוב (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים וגו', ונאמר (ישעי' נא) הביטו אל צור הוצבתם וגו', ואח"כ גן עול אחותי כלה וגו' (ק"ט) ומכאן יצאו תולדות לכל, שנאמר בהברא"ם בה בראם, ממש באברה"ם (ק"א) אמר רבי יצחק ואפילו ביעקב ממש, והכל ענין אחד: (ג-חצר).

כה אור הגנוז שברא ה'

פתח רבי אלעזר ואמר מעין גנים באר

מקורות היוצאים מן לבנון נעשין נוזלים והוזרים להיות מעין, (ס"א מהו נוזלים, אלו ה' מקורות היוצאים מן לבנות למעלה נעשים נוזלים, וכאשר הוזרים להיות מעין נובעים מים ונוזלים טפה אחר טפה מים מתוקים שהנפש מחזרת אהריהם: (ג-רא:))

הפסוק מרמוז על ג'

ספירות חסד גבורה תפארת

רבי יהודה אמר מעין גנים באר מים חיים ונוזלים מן לבנון, מקרא זה נדרש, אמנם הרי ביארו מעין גנים זה אברהם, באר מים חיים זה יצחק, ונוזלים מן לבנון זה יעקב (קס"ח) באר מים חיים זה יצחק, זהו שכתוב (בראשית כה) וישב יצחק עם באר לחי רואי, מהו באר, זו השכינה, לחי, זה חי העולמים, צדי"ק חי העולמים, ואין להפרידם, חי הוא בשני עולמים, חי למעלה שהוא עולם העליון, חי אצל עולם התחתון, ועולם התחתון בשבילו קים ומאיר. (א-קלה:)

זיו הזהר

הכונה של מתעטין, ואחר כך נוזלים מן לבנון לבינה, ומן הבינה למעין גנים ובאר מים חיים דהיינו תפארת ומלכות. ויש לדעת שהשם לבנון מרמז לפעמים על החכמה ולפעמים על הבינה, כי הלבן מורה על רחמים ושם הכל רחמים, ולפעמים מורה לבנון על חכמה ובינה ביחד, ויש לומר כי לבנו"ן הוא ציור ל"ב נו"ן, ל"ב רמז על ל"ב נתיבות החכמה, נו"ן רמז על חמשים שערי בינה. קס"ט. זו מדת המלכות שממנה נחצבות נשמות ישראל. קע. פירוש לאחר שהמלכות תקבל השפע נעשית גן נעול להשמר מן יניקת הסטרא אחרא.

קעא. פירוש אות ה' זו המלכות ששורשה היא ה"א האחרונה מן שם הוי"ה ברוך הוא, ואברהם היינו מדת החסד, והמכון הוא שעל ידי שבא למלכות הארה, מצד הדרום שהיא מדת החסד היא משפעת השפע למטה, כי מצד הצפון שהוא מדת הדין נעצרה השפע מלהשפיע למטה כנזכר לעיל ור' יצחק אומר שעל ידי הארה מן יעקב דהיינו מדת הרחמים נתבטל העצרת הבאה מצד הצפון, והכל ענין אחד מדת החסד ומדת הרחמים.

או החמשה מקורות שהן ה' הספירות הנוזל להן מן המקור והמעין שנקראים לבנון, זהו הזדווגות אבא ואמא חכמה ובינה, שבכלל נקראים לבנון, וכמו שהבינה נקראת מעין מפני שנוזל אליה השפע למעלה טפה אחר טפה מן המקור חכמה, וקורא לזו השפע שהנפש מחזרת אחריה, פירוש הנפש היינו התפארת שהוא הכולל של החמשה גנים, כמו כן המלכות מפני שנוזל אליה השפע מן החמשה מקורות, שלעומת הבינה נקראים גנים כיון שמקבלים, ולעומת המלכות נקראים מקורות כיון שאליה משפיעים, בשביל זה גם המלכות יש לקרותה מעין גנים, ודוק היטב.

קסז. רבי יהודה דורש זה הפסוק לרמז על ג' הספירות חסד גבורה תפארת שנקראות אברהם יצחק ויעקב

קסח. רבי חייא דורש זה הפסוק, מעין גנים היינו תפארת, באר מים חיים, מלכות, ונוזלים מן לבנון, יפורש איך תבוא השפע לתפארת ומלכות, ואומר שהוא על ידי ונוזלים מן לבנון, פירוש שקודם לכל מתעטין הנוזלים בראש המלך, זה מלך העליון חכמה שנקרא לבנון, היינו שהשפע באה מן הכתר לחכמה, זו

יָזְלוּ בְּשָׁמַיִם יָבֵא דוֹדֵי לְגַנּוּ וַיֹּאכֵל פָּרִי בְּגִדָיו:

זֶהר שִׁיר הַשִּׁירִים

לְלַמּוֹד עַל מִנַּת לִקְיִים

מעין גנים באר מים חיים ונוזלים מן לבנון. מעין זה חכמה, כתר הוא אמון מופלא שחפיץ לנטוע עצים בגן, היה מביט בכל הגן ולא מצא שם מעין מים, מה עשה, אמר אוציא מעין ואחר כך אטע גן ויגדלו עצים, ובשביל זה מעין גנים^[קע] בתחלה הזכיר מעין ואחר כך גנים, והם ג' סדרים של התורה^[קעד] וכמו שיש גן למטה כך יש גן למעלה^[קעה] ומעין ההוא הוא בבחינת מוח, עץ הוא בבחינת גוף, ענפים שלו ידים ורגלים, ונוזלים מן לבנון^[קעו] זו הלבנה שהיא דלת, דלה בגלות, ועליה נאמר (במדבר כד) יזל מים מדליו, אוי להם לאנשים שאינם מתיגעים [לקיים מצות] התורה, שנקראים עצים יבשים, והם עתידים להשרף באש הגיהנם, ולא להנם אמרו בעלי משנה שהם עמלים ויורשים גיהנם, ואף על פי שנתגדל העץ שהוא גופה של תורה, אם אין לו פירות שהם המצות עשה, מה כתוב בו, (דברים כ) רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו תשחית וכתר, ולפיכך אמרו בעלי משנה שאין המדרש עיקר אלא המעשה הוא העיקר: (ת"ז תקון נב)

מים חיים ונוזלים מן לבנון, קורא לה מעין, אח"כ באר, ואח"כ נוזלים, במקרא זה יש לראות שזה המעין נמשך מן באר ובאר מן נוזלים ונוזלים מן לבנון, להבין שכלם נאצלו זה מזה וזה מזה^[קעב] אף כך השמש אין האור שלו הוא, אלא שנמשך חוט אחד של זוהר ומאיר להשמש, שהרי למדנו במשנה שלנו אור שברא הקדוש ברוך הוא בתחלה, אדם היה רואה בו וצופה מראש העולם עוד סופו, בוא וראה אור השמש הוא אחד מששים אלף ושבעים וחמשה חלקים מאותה הארת המאור של האור הגנוז ההוא, ואפילו בהארה הזאת של השמש אין איש יכול להסתכל בה, כל שכן באור ההוא, ומה שאמרו שאדם חי מביט בו מראש העולם עד סוף העולם כך מפורש בברייתא שלנו, שבאותו האור יכול האדם לדעת ולראות בהארת החכמה כל מה שהיה וכל מה שיהיה מראש העולם עד סוף העולם, ואור ההוא נגנז לצדיקים לעולם הבא, ומהו לעולם הבא, כאשר תצא נשמה הקדושה מעולם הזה וילך עמה לעולם הבא:

(ז"ח בראשית)

זו זהר

בינה, ולבנון היינו החכמה, וכלם קשר אחד שכלם נאצלו זה מזה.
קע. התיקוני זהר דורש זה הפסוק לגמרי באופן אחר, שחושב כסדר מלמעלה למטה, מעין היינו חכמה, ולבנון היינו מלכות שנקראת לבנה על שהיא דלה כמו הלבנה שאין לה אור של עצמה. קעד. התורה שבכתב מחכמה עלאה נפקת.
קעה. גן דלתתא היינו מלכות תורה שבעל פה, וגן דלעילא היינו בינה.
קעו. זה נבאר בהמאמר פתח אליהו.

קעב. ר' אלעזר דורש זה הפסוק באופן אחר, שכאן נרמז ד' הספירות חכמה ובינה תפארת ומלכות, שכל אחת מהן כוללת מן הרבה ספירות, וכל אחת עולם מלא ושלם בפני עצמו, או שכל אחת שורש לעולם מלא ושלם בפני עצמו, והם ד' העולמות אצילות בריאה יצירה עשיה, וכמו בהמשל שהמעין יותר נגלה מן באר, ובאר יותר נגלה מן הנוזלים בתוך הגידים שבעומק האדמה, והלבנון היינו המקור של הנוזלים הוא עוד יותר סמיר ונעלם, וכלם מקושרים ומחוברים זה בזה, כן הוא בהמשל, מעין היינו מלכות, באר היינו תפארת, נוזלים היינו

זהר שיר השירים

הטא ולא על אשם ולא על עון, אלא על שמחה, כמש"כ (משלי כז) שמן וקטרת ישמח לב, וזה נתבאר, וע"כ הקטרת לא נקרב אלא בשעה שהשמן מתקרב, כמו שנאמר (שמות ל) והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהטיבו את הנרות יקטירנה, ונאמר ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה, בשביל שיהיו נמצאים שמן וקטרת ביחד: (ג-יא.)

בחצות הלילה מקריבים לפני ה' נשמות הצדיקים

אמר רבי חייא בוא וראה סוד הדבר, בשעה שהקדוש ברוך הוא נתגלה על הגן ^{קע"ז} כל הגן מתחבר ואינו נפרש מן העדן, ומזה העדן יוצאים מעינות לכמה דרכים ונתיבות, וזה הגן נקרא צרור החיים, כי שם מתעדנים הצדיקים מהארת עולם הבא, ובאותה שעה שהקדוש ברוך הוא נתעורר כגן העדן להשתעשע עם הצדיקים, כרוז יוצא וקורא, עורי צפון ובאי תימן וגו', יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו, מהו ויאכל פרי מגדיו, אלו הקרבנות שנקרבו לפניו מן הנשמות של הצדיקים, וזה בחצות הלילה, בשעה אחרת שאר קרבנות ממש. (ב-לו:)

שלמים חביב יותר מחטאת ואשם וחביב מהכל הקטורת

עורי צפון ובאי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו וגו'. פתח רבי אבא ואמר, עורי צפון, אלו העולות שנשחטות בצפון, לפי שאותן המחשבות במצפוני הלב נמצאות, ובמקום הדין, לפי שמחשבה [הרעה] נמצאת בלילה בשעה שהדין נמצא, ורוח צפון מנשב בחצות הלילה כאשר נתעוררים האנשים, ומחשבות האנשים נתעורר, וכנור של דוד מנגן מאליו, ובאי תימן, אלו שלמים שנשחטים בדרום, לפי שהם השלום של כלם, שלום העליונים והתחתונים, והם שלימות צדדי העולם, שלימות הכל מצד האמונה, ומפני שהשלמים הם שלום של כלם אוכלים מהם הבעלים ונהנים מהם, שהרי שלום נעשה לו ולכל העולם במדרגה אחת, הטאות ואשמות נאכלים לכהנים, מפני שהם באים לכפר עליהם ולהעביר עונותם, ומכל הקרבנות אינם חביבים לפני הקדוש ברוך הוא כמו שלמים, לפי שבשבילם נמצא שלום בעליונים ובתחתונים, [הפיחי גני יזלו בשמיו] למעלה מהכל היא הקטרת שהיא בשלימות מהכל, ואין באה לא על

זיו הזהר

משמעותו הגן של העדן, כלומר שמחבר אל העדן.

קע"ז. זה הגן היינו עולם המלכות, והעדן היינו עולם הבינה, וגן עדן

א בָּאתִי לְגַנִּי אֶזְוֶתִי כֻלָּה אֶרִיתִי מוֹרֵי עִם בְּשָׂמִי אֶכְלֶתִי

שלמעלה, אחותי כלה, זו כנסת ישראל, שביום ההוא נזדווגו זיווגים בכל, נזדווגו זיווגים בגן עדן ההוא, למען יתברכו כלם מהשפעת הנחל^[קע] ונתקשרו כל אחד בחברו, זהו שכתוב אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי^[קפ] כלם ינקו ונשבעו מזבועת הנחל, אכלו רעים שתו ושכרו דודים, כל אותן שמלמטה, וכל הענפים (העולמות) נתברכו וניזונו כאשר אלה נתברכו למעלה, ובמה מתברכים ונמתקים כלם, בריח הקרבנות, בוא וראה כאשר ירדה כנסת ישראל שלכן מדורה בארץ, אמר לה הקדוש ברוך הוא מקרא הזה^[קפ] בשביל שיהיו נמצאים ברכות ושמחה בכל העולמות, והיא נמתקה לצאת ממנה ברכות לכל, שכאשר אלה הששה [מורי, בשמי, יערי, דבשי, ייני, חלבי] נתברכים, אז כל העולמות מתברכים יחד למטה ומתברכים למעלה, וישראל מתברכים מכלם: דבר אחר באתי לגני אחותי כלה, אמר רבי יצחק לא נזדווג הקדוש ברוך הוא בכנסת ישראל אלא בשעה שאלה הששה נרוים מהשפעת הנחל שאינו פוסק^[קפא] רבי יהודה אמר אכלו רעים שתו ושכרו דודים, אלו כל שרי יבבה ויללה שנמתקים כלם ונתברכים יחדו, שהרי

חנוכת הבית בסעודה שהם הקרבנות

באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי אכלו רעים שתו ושכרו דודים. פתח רבי חייא ואמר, באתי לגני אחותי כלה וגו', מקרא זה אין ראשו סופו ואין סופו ראשו, שכתוב אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי, ואחר כך אכלו רעים, מי שמזמין לאחר כאשר המזון מוכן לפניו, לאחר שהוא אכל איך יזמין לאחר, אלא אשריהם של ישראל שהקדוש ברוך הוא מבקש לטהר אותם, ובחר בהם מכל שאר העמים עכו"ם, ומשבחר בהם מבקש להעלותם מכל מקטרגי העולם, בוא וראה ביום שהוקם המשכן למטה, באותו יום הוקם משכן אחר למעלה עמו, שנאמר (שמות מ) הוקם המשכן, סתם, ויום ההוא שמחתו של הקדוש ברוך הוא היה... כיון שהוקם המשכן מיד ויקרא אל משה, אמר לו, משה חנוכת הבית במה עושים, בסעודה, אדם כי יקריב מכם קרבן לה, זהו שכתוב באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי וגו'.

בריה הקרבנות ניזונו הכל

דבר אחר באתי לגני, זה גן עדן

הכלה שהיא המלכות ונשפע שפע עליונה מהדוגות חכמה ובינה להזדווגות תפארת ומלכות, אז אחר כך אכלו רעים שתו ושכרו דודים, היינו אלה שלמטה המקבלים שפע מן המלכות. קפא. כאן רבו הפירושים בעשר הדיעות איך לדרוש זה הפסוק, וראה לי בעזרתו יתברך שר' יצחק בא להוסיף על דברי ר' חייא דכיון שר' חייא מפורש זה הפסוק על זמן הקמת המשכן ועבודת הקרבנות שהשם ספירות מתברכאן ומתבסמאן כלוה בריחא

קעח. זה עולם הבינה.

קעט. פירש במקדש מלך בשם האר"ז"ל דהיינו שנקשר חסד עם נצח שהם מורי עם בשמי, וכן גבורה עם הוד שהם יערי עם דבשי, וכן נקשר תפארת עם יסוד שהם ייני עם חלבי.

קפ. פירוש שהתפארת אומר למלכות איך להשפיע השפע בפרטיות בעולם הזה לאחר שתקבל השפע ממנו, וזהו הפירוש של אכלתי יערי עם דבשי וגו' היינו לאחר שנעשה הזדווגות שש הספירות עם

זהר שיר השירים

מסעודת המלך נהנים כלם^[קפב] ומתי אוכלים כלם, בשעה שהמלך בשמחה, וכאשר המלך בשמחה משמח תחלה להמטרונה, ואחר כך כלם אוכלים ושמחים: רבי אבא אמר אכלו רעים שתו ושכרו דודים, אלו אותן השש שאמרנו, ואלו אותן שכתוב בהם הביאני המלך חדריו וגו', שתו ושכרו מיין ההוא המרוה לכל^[קפג]: רבי אלעזר אמר כל אותן שמלמטה כיון שאלה השש נתברכין כלם שמלמטה מתברכים^[קפד].

מי הם רעים ומי הם דודים

רבי שמעון אמר הכל נכון, אבל סוד הדבר אכלו רעים למעלה, שתו ושכרו דודים למטה, אמר לו רבי אלעזר מי הם למעלה ומי הם למטה, אמר לו יפה שאלת, אותו מקום העליון שהם באחדות ובשמחה שאין נפרשים לעולם, אלה נקראים רעים, וזהו שכתוב ונהר יוצא מעדן וגו', העדן והנהר ההוא אין נפרשים לעולם, ונמצאים לעולם ברצון

באחדות ובשמחה, שתו ושכרו דודים, אלו הם אותן שלמטה שנקראים דודים לזמנים ידועים^[קפה] וזה ביארנו, בוא וראה באותן העליונים כתוב בהם אכילה בלא שתיה, מה הטעם, כי מי שיש לו נבלי יין מבקש אכילה, ולפי שנמצא שם יין המשומר כתוב בהם אכילה, ובאותן שלמטה שמבקשים לשתות כתוב בהם שתיה, אלו רעים ואלה דודים, אמר לו רבי אלעזר הרי נראה שדודים בחביבות הם, ולמה הם למטה, אמר לו אותן שמשותקים זה לזה ולא נמצאים תמיד ביחד נקראים דודים, ואותן שנמצאים תמיד יחוד ואין נסתרים ואין נפרשים זה מזה נקראים רעים, ולכך אלו דודים ואלה רעים, אלה ברצון באחדות תמיד, ואלו בתשוקה לפעמים, וזה הוא שלימות הכל בשביל שתתברך כנסת ישראל, ואז שמחה בכל העולמות: רבי חזקיה דרש מקרא הזה בקרבנות, לפי שהם סעודת המלך להקריב לפניו, ונהנים מהם שרי הדין ונמתקים כלם ונמצאת

זו זהר

קפג. ר' אבא גמ כן לא פליג וגם הוא פירוש שהתפארת בהזדווגות עם הכלה אומר באתי לגני וגו', הכל כנזכר לעיל, אלא מחדש שאכלו רעים מוסב על כלל שש הספירות, היינו שעם התפארת הן שש, התפארת הוא העיקר והשאר רעים לו, גם יש לקרותן חדריו, והתפארת הוא מקבל הראשון את השפע מן הבינה, וקודם שמשפיע למלכות הוא מחלק השפע להרעים שלו חסד וגבורה נצח והוד שהן חדריו של התפארת, וההתחלקות היא לפי ענין הנצרך, או לעשות חסד לעיקר ההשפעה, או לעשות הגבורה לעיקר ההשפעה, ואחר כך שתו ושכרו דודים יסוד ומלכות מן השפע הבאה מן הבינה.

קפד. ר' אלעזר לא ניחא ליה לפרש אכלו רעים וגו' על כלל השש ספירות אלא מפרש כדעת הקודמים שאכלו רעים וגו' מוסב הכל על כלה דלתתא המקבלים השפע ולא על המשפיעים.

קפה. רבי שמעון אומר דכלא שפיר כמו שפירשו שהתפארת אומר להכלה באתי לגני בשביל להזדווג, מוכן ומזומן בחבור והתקשרות עם שאר הספירות שלו, מורי עם בשמי דהיינו חסד עם נצח וכו' הכל כנזכר לעיל, אבל סוף הפסוק אכלו רעים שתו ושכרו דודים הוא מבאר באופן אחר, וענינו כך הוא, כאשר התפארת משתוקק להזדווג עם הכלה שהיא המלכות להשפיע לה שפע, נצרך לזה

דקרבנא ועל ידי זה כלתו מתברכאן משקיו דנחלא ואתרוו ממבועא דנחלא, וסתם נחל יש לחשוב שזהו המלכות, והמכוון שכלם מתברכים משפע המלכות, אם כן לא נזכר בדבריו ענין הזדווגות חכמה ובינה לדעת שעיקר השפע באה מהבינה, ולכך מוסיף ר' יצחק ואומר, אמת הדבר שעבודת ישראל גורם הזדווגות שש הספירות עם הכלה, אבל אין די באתערותא דלתתא הזאת בלבד לגרום הזדווגות להשפיע שפע בעולם הזה, אלא שצריך לזה גם אתערותא דלעילא שאותן שש הספירות יתרוו משקיו דנחלא דלא פסיק והיא הבינה, ולא סתם נחלא שיש לחשוב דהיינו מלכות, נמצא שעבודת ישראל גורם ב' ענינים, שהם המשכת השפע מן הבינה להתפארת, וגם הזדווגות תפארת ומלכות ואחר כך משפעת המלכות לעולם הזה בפרטיות.

קפז. ר' יהודה גמ כן לא פליג אלא שמוסיף ענין אחד, דקשיא ליה הלשון שכרו, מה ענין שכרות לכאן, לכך מתרץ שזה מוסב על שרי הדין המביאים יבבות ויללות בעולם הזה מעונשין שלהם, ועל ידי שתבוא ותגיע גם להם רב שפע מיין הבינה הממתיק כל הדינים, יתבסמו כלתו והיו נעשים כשיכורים שלא יקטרגו ולא ירעו ולא ישיחיתו לעם ישראל.

זוהר שיר השירים

סוד הקרבנות

פתח רבי אלעזר ואמר, באתי לגני אחותי כלה וגו', מקרא זה נתבאר, אבל כאן יש סוד הקרבנות, (ששה סדרי הקרבן) והכל נדרש, אמר לו רבי שמעון וכי כך יפה הוא שהתחלת הענין וסתמת, מפני מה, אמר לו לפי שראיתי בספרו של חנוך הענין ולמדתי, אמר רבי שמעון אמור אותו הענין שראית ואשמע, אמר הכל ענין אחד, הקדוש ברוך הוא אמר זה, באתי לגני לפי שכל קרבנות העולם כאשר עולים, נכנסים כלם לתוך גן העדן לראשונה, זה סוד כנסת ישראל^[קפז] ואיך, בראשית והתחלת הקרבן, בשעה שהאדם מתודה הטאו עליו, ובשחימת זריקת דמו על המזבה: עכשו יש לעיין, איך אותן רוחות הקדושים נהנים מזה, ומה הטעם של קרבן בהמה, והלא יותר מוטב היה שישבר האדם רוהו ולהשיב בתשובה, מה הטעם של שחימת הבהמה ולשרפה באש המזבה, אלא סוד הוא, לפי שיש בהמ"ה הרובצת על אלף הרים^[קפח] ואלף הרים אוכלת בכל יום^[קפח] ולכן נקראות בהמות בהררי אלף, ולכן למדנו שיש בהמה אוכלת בהמות, וממה הן, מאש, ולכן לוחכת אותן בהמה היא בלחיכה אחת, זהו שכתוב (דברים ד) כי ה'

שמהה בכלם: רבי אחא דרש מקרא הזה על השעה שנכנסה השכינה למשכן, שנמצאו ברכות ושמחות בכלם, ונכנסה השכינה ככלה לחופה, ואז נשתלמו ישראל למטה והתדבקו בו בהקדוש ברוך הוא בארץ, זהו שכתוב (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, ואז עליונים ותחתונים נמתקו: (זוהר חלק ג-ג):.

אין המלך אוכל עד שעבדיו יאכלו

אמר רבי אבא בוא וראה בזמן שנמצא מזון למטה נמצא מזון למעלה, משל למלך שהכין סעודתו, ולא אכל עד שהוכן גם לעבדיו, כאשר הוכן לעבדיו אכל המלך סעודתו, והם אכלו הסעודות שלהם, זהו שכתוב אכלתי יערי עם דבשי, זו סעודת המלך, אכלו רעים שתנו ושכרו דודים, זו הסעודה שלהם מריח הקרבן כאשר ריח הקרבן היה עולה, ולפיכך נקרא ריח ניהוח לה', ריח לעבדיו, ניהוח לה' (מקום שהענג של הקדמון נמצא), ועל כן סעודת המלך תתעכב בשביל סעודת עבדיו, ולפיכך ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים למדנו, ומסעודת המלך מי אוכל, אלא אותן נשמות של הצדיקים: (זוהר חלק ג-ז):

זיו זוהר

עבודת ישראל לריח ניהוח אל חכמה ובינה, ועל ידי זה הם יאמרו לתפארת ומלכות שתנו ושכרו דודים מן היין המשומר שתשפיע הבינה, ובזה יובן ויתבאר מאמר העמוק הזה למבין, ודוק. קפו. פירוש למדת המלכות שהיא השער שעליה אמר דוד פתחו לי שערי צדק וגו', ומשם תעלה ותבא ותגיע למעלה מעלה התפלה והכונה והמחשבה עד א"י¹⁰ קי כידוע. קפז. בהמ"ה בגי' ב"ן, שם הוי"ה במילוי ההי"ן, וזה שורש מדת המלכות הרובצת על אלף הרים, היינו העולמות והספירות שלה. קפח. אפשר לומר שזהו המאה ברכות שחייב אדם לברך בכל יום, וכל ברכה כוללת עשר ספירות הרי אלף, וזהו הסוד שאמרו בגמרא דברכה שויה עשרה זהובים, והברכות הן של אש על דרך הכתוב מימינו אש דת למו, וגם שצרכות להאמר בהתלהבות.

אתערותא דלתתא של עבודת ישראל אשר תעלה ותגיע ותבוא למעלה מעלה לריח ניהוח לאותן תרין רעין דלא מתפרשין חכמה ובינה שהם משתוקקין לריח הניהוח של עבודת ישראל, וזאת היא אצלם כמו ענין אכילה שאין רוחני כל כך כיון שבא מנבראים הגשמיים, ועל ידי זה הם משפיעים להתפארת יין המשומר למען הזדווגותו עם המלכות, מה שהם משתוקקים לקבל השפעה הזאת מן הבינה, וזהו שמסיים התפארת לאחר שאומר באתי לגני להזדווג, אריתי מורי עם בשמי וגו', היינו שמודיע כי מצדו הכל בהתקשרות ואין עיכוב ומניעה, אבל כיון שנצרך לזה המשכת השפע מן המוחין שהיא ההזדווגות של תרין רעין חכמה ובינה אל התפארת, שדבר זה תולה אם תגיע למו ריח הניהוח של עבודת ישראל, לכן מבקש התפארת שיהיה אכלו רעים, היינו שתעלה

יערי עם דבשי עתיתי ייני עם זולכי אכלו רעים עתו

זהר שיר השירים

ברחל אכילה כראוי^[קצא] שתיתי ייני עם חלבי, זו זרוע השמאלית בירך הימנית^[קצב] הרי כל מדרגות העליונות שנהנה מהן מלך הקדוש תחלה, וזה המאכל הוא שלו והנאה שלו, עד כאן מאכלו של מלך העליון לראשונה, מכאן ואילך נותן רשות לארבע צורות החקוקות בכסא, ולכל אותן שמתפשטים מהן ליהנות ולאכול, זהו שכתוב אכלו רעים שתו ושכרו דודים, אכלו רעים, אלו הן ארבע הצורות שאמרנו, שתו ושכרו דודים, כל אותן שמתפשטים מהן, וכלם אוכלים ונהנים כראוי, הפנים נוארים וכל העולמות בשמחה, וכל אחד ואחד בין מדרגות העליונות ובין מדרגות התחתונות בהיסוד שלהם מתקרבים ונהנים, זהו הסוד והנסתר של הקרבן כראוי: (זהר חלק ג-רמ.)

הקרבנות מקריבים רק לה'

וזה הוא הסוד שכתוב אכלתי יערי עם דבשי וגו' בתחלה, ואחר כך מחלק לכלם ואומר אכלו רעים שתו ושכרו דודים, משפיע ברכות לכלם, ומחלק להם לכל אחד ואחד כראוי לו, שמו הקדוש יתברך לראשונה, ואחר כך מחלק ברכות לכל העולמות, ואל תאמר שהקרבן נקרב להם ולא לשום כח אחר, אלא הכל נקרב להקדוש ברוך הוא, והוא משפיע ברכות ומחלק ברכות לכל העולמות, ולפיכך כתוב

אלהיך אש אכלה הוא אל קנא, וכל מימי הירדן שנתמלא בשש שנים היא עושה אותן גמיעה אחת, זהו שכתוב (איוב מ) יבטח כי יגיה ירדן אל פיהו, סוד הענין הנסתר הוא שכל אלה הן עיקר ויסוד לאותן הבהמות שלמטה, לפי שהרוחות של אותן הבהמות נתפשטו מהן למטה, ונצטייר תבנית אותן הרוחות למטה בבהמות, וכאשר האדם חוטא ומביא בהמה לקרבן, רוח בהמה הזאת עולה ושב למקומו, ונתפשט רוח הזה בין כלן, וכל הרוחות של זה המין מתקרבים ובאים ונהנים מזה החלב והדם שהיו לבוש לרוח הזה, שהרי מצד שלהם היה רוח הזה, וכלם נהנים וניזונים ונעשו מליצים טובים על זה האיש, ולפיכך הקרבן מן הבהמה... ואע"פ שכלן נתעוררין, מדרגות החקוקות בכסא נתעוררות לעומת מדרגות הארץ, שהן היסוד שלהן, ואותן מדרגות עליונות הנסתרות כלן נתעוררות ומתקרבות להסעודה ונהנות, אבל אין רשות לאחד מהן לאכול, לא למדרגות העליונות ולא למדרגות התחתונות ליהנות איזו הנאה, ולא להושיט יד בקרבן, עד שמלך העליון אוכל ונהנה^[קצג] ונותן להם רשות, ולאחר שנותן להם רשות כל אחד ואחד נהנה ואוכל, זהו שכתוב אריתי מורי עם בשמי, אלו הן מדרגות העליונות, מורי עם בשמי אכלו ונהנו כראוי, זו זרוע הימנית בירך שמאלית^[קצד] אכלתי יערי עם דבשי, זה יעקב

זיו הזהר

בלשון אכילה כידוע.

קצב. זהו התקשרות גבורה עם נצח, וכל זאת ההתקשרות נעשה על ידי אתערותא דלתתא לייחד קודשא בריך הוא ושכינתיה.

קפט. פירוש שנהנה מן הוידוי והתפלה והמחשבה של השב בתשובה והכונה של הכהן המקריב.
קצ. זהו ההתקשרות חסד בהוד.
קצא. פירוש הזדווגות תפארת במלכות, וענין ההזדווגות נקרא

זוהר שיר השירים

ומשרתים, האופנים וחיות הקודש, כל אלה נקראים יער עצים ונטיעות אשר בו, עם דבשי, זו קריאת שמע שהיא מתיקות של הכל בכמה צופים מתוקים, שתיתי ייני, זו תפלת מעומד, מיטב יין העליון המשומר, וזהו בשלש ברכות הראשונות, עם חלבי, אלו הן שלש ברכות האחרונות, ונכללות אלו באלה^[קצ"ד] עד כאן מאכל למלך, ולאחר שאכל המלך אכלו רעים למעלה, שתו ושכרו דודים למטה, ועל כן החיוב לשאול מזון ופרנסה בתפלת שהרית הוא לאחר התפלה, אבל בתפלת מנחה הוא קודם התפלה, מה הטעם, לפי שעוד לא נמצא דין הקשה, בעוד שפני המלך מאירים יאמר תהלה לדוד, כי בו סדר המזון ופרנסה, אבל לאחר שהדין שורה ותולה על העולם אין הזמן ראוי לזה. (זוהר חלק ג-רכו.)

רעיא מהימנא

הפסוק מרמז על ז' הספירות

פתח רועה הנאמן ואמר, באתי לגני אחותי כלה, זו היא מלכות, אדני [מדרגה של דוד], אריתי מורי, זה חסד מדרגה של אברהם שנאמר עליו אלך לי אל הר המור, עם בשמי, זה נצח מדרגה של אהרן, שנאמר בו (שמות ל) ואתה קח לך בשמים ראש, והן זרוע הימנית עם ירך הימנית, וסוד הדבר (תהלים טו) נעימות בימינך נצח, וכנגדם הן שתי הברכות,

אדם כי יקריב מכם קרבן לה', ולא לאחר, אמר רבי שמעון בני יפה אמרת, ועוד יש התעוררות אחר בכל הקרבנות, בשביל להמשיך ברכות ולעורר ברכות שיתברכו כל העולמות, בתהלה אדם כי יקריב מכם קרבן לה', ולא לאחר, ועכשו מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם^[קצ"ה] שיתקשרו כל העולמות יהוה, ויתחברו ויתברכו עליונים ותחתונים: (זוהר חלק ב-רמח.)

החיוב להתפלל על המזונות בתהלה לדוד לאחר תפלת שמונה עשרה

עוד אמר רבי אלעזר, באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי וגו', למדנו כל מי שאומר תהלה לדוד בכל יום ג' פעמים, הוא בן עולם הבא, והרי אמרו הטעם כי ב' פעמים הוא חיוב על האדם, כדי להתפלל על מזון ופרנסה בכל יום, ואחד אין הוא בשביל חיוב, אלא בשביל שהוא שבה תוך התשבחות של דוד המלך, לתת עוז למקום שהוא של פתיחת ידו.. וכוא וראה שפרנסה אין ראוי לשאול אלא אחר התפלה שהיא פרנסת רבוננו, המלך יאכל לראשונה ואחר כך יאכלו עבדיו, זהו שכתוב באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי, ואחר כך אכלו רעים, אכלתי יערי, זו תפלת מיושב, עם דבשי, זו קריאת שמע, אכלתי יערי, זו תפלת מיושב, היינו יער הלבנון, יוצר אור

קצד. כי שלש הראשונות הן כנגד אברהם יצחק יעקב, חסד גבורה ותפארת, ושלוש האחרונות הן כנגד משה אהרן ויוסף, נצח חוד ויסוד, ועל ידי התפלה בכונה לייחד קודשא בריך הוא ושכינתיה נכללות אלה באלה להשפיע למלכות וממנה תבוא השפע למטה.

קצג. והשתא משמעותו כמו אחר כך, והמכוון שכאשר יהיה קרבן לה' תהלה מן עבודת התחתונים, על ידי זה יומשך להם אחר כך השפע למטה, וזהו תקריבו את קרבנכם, פירוש שיבוא לכם שפע כל טוב מן השמים.

וּשְׁכַרוּ דוֹדִים: בְּ אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר קוֹל דוֹדֵי דוֹפֵק פְּתוּחִי

זוהר שיר השירים

יוד הא ואו עולות האותיות למספר טל, הוא הממלא להשכינה מן המעיין של כל מקורות העליונים. (תיקוני זוהר תיקון א')

ה' מחכה שיהיה הזמן ראוי לגאולה

אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק פתחי לי אחותי וגו'. פתח זקן ההוא ואמר אני ישנה ולבי ער, אני ישנה ממה שאוהבי התרחק ממני, ולבי ער, כאשר יבא אלי, משל לכלה שהיתה נשואה לחתן והתרחק ממנה, נפלה על ערש דוי ונאספו כל הרופאים אצלה, ולא יכלו לדעת מחלתה, רופא קטן היה שם שהיה מבין בהדופק, בעשרה מיני דפיקים שצריך הרופא להסתכל בהם, שהם כנגד עשר האצבעות, ולא היו מבינים במחלתה אלא הוא, כי הרבה משקאות וריחות טובים מתפוחים שנאמר בהם וריח אפך כתפוחים, והרבה משקאות מעסים רמונים היו משקים לה רופאים אחרים ולא היו מועילים לה, עד שבא זה רופא הקטן, הסתכל בדופק שלה, והיא היתה מכרת ברופא הזה ואמרה לו, קול דודי דופק^(ק"ח) והוא אמר לה, פתחי לי, פתחי לאות י' שהוא עשרה מיני דפיקים, קול דודי דופק, זה ו' דופק על השער בששה פרקים של הזרועות, וסוד הדבר ידיו גלולי זהב ממולאים בתרשיש, בתר"י ש"ש, בשתי זרועות יש ששה פרקים.. שראשי נמלא טל, סוד הדבר הוי"ה אח"ד עולה למספר טל. (תיקוני זוהר תיקון טז)

אחת מגן אברהם, והשנית עבודה שהיא רצה, אכלתי יערי, זו גבורה פחד יצחק, עם דבשי, זה הסוד מדרגה של [משה], והן זרוע השמאלית עם ירך השמאלית, שתיתי ייני עם חלבי, [זה תפארת ויסוד] גוף וברית יעקב עם שלמה, אחר כך אכלו רעים שתו ושכרו דודים, י"ב שבטים בי"ב ברכות [האמצעות], תוספת ברכת המינים מי אוכלה, זה שכתוב בו באתי לגני אחותי כלה: ויש מי שמחלק אותן בסוד אחר, אריתי מורי עם בשמי, גוף וברית, יערי עם דבשי, שוק ימנית עם השמאלית, ייני עם חלבי, זרוע שמאלית עם ימנית, שהן ייני גבורה, חלבי חסד, עד כאן רעיא מהימנא. (זוהר חלק ג-ג:)

אין ה' נכנס לישוב בביתו כל זמן ששכינתו בגלות

אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי וגו', אמר רבי שמעון מהו תמתי, אלא כמו שכתוב (איכה ד) תם עונך בת ציון לא יוסיף להגלותך, שראשי נמלא טל, מהו נמלא טל, אלא אמר הקדוש ברוך הוא את תחשוב שמיום שנחרב בית המקדש אני אכנסו בביתי ואשב בו, לא כן, לא אכנסו כל זמן שאת בגלות, הרי לך סימן, שראשי נמלא טל, השכינה הא היא בגלות, שלימות שלה והיים שלה הוא טל, וזהו יוד הא ואו, והשכינה היא הא שאינה במספר טל, אלא

זו הזוהר

צדיק הזה, והוא מדבר אליה תנחומין שהקדוש ברוך הוא מתגעגע אליה ומצפה על הזמן שתהיה ראויה לגאולה השלימה.

קצה. אפשר לפרש המכוון של אסיא קרנא שזהו צדיק הדור שהוא ענו וקטון בעיני עצמו כדכתיב והאיש משה עניו מאד, ובודאי שהשכינה הקדושה יש לה היכרות עם

זוהר שיר השירים

נובחים, בחצות הלילה מתחיל המלך (לקרות) לקום והמטרונה מתחלת לזמר, בא המלך ודופק על שער היכל ואומר, פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי וגו', ואז הוא משתעשע עם נשמות הצדיקים, אשרי חלקו מי שנתעורר באותו הזמן בדברי תורה, ובעבור זה כל אותן בני היכלה של המטרונה כלם מבקשים לקום בזמן ההוא לשבח להמלך, כלם משבחים לפניו, והשבח שעולה מזה העולם שהוא רחוק ביותר, זאת תכון לפני הקדוש ברוך הוא יותר מהכל, כאשר יעבר הלילה ובא הבקר נעשה חשכות ושחרות, אז המלך והמטרונה בסוד של חדוה, ונותן לה מתנות ולכל בני היכלה, אשרי חלקו מי שהוא באותו מנין: (זוהר חלק ב-מו).

טל תחית המתים

שראשי נמלא טל וגו'. אמר רבי שמעון מאותו הטל יתעוררו המתים לעולם הבא, שנאמר (ישעי' כו) כי טל אורות מלך, אורות, זה אור הלבן של הקדמון, ומאותו הטל מתקיימים קדושי עליונים, והוא המן שמוחנים לצדיקים לעולם הבא, ונוטף אותו הטל לשדה התפוחים הקדושים^[קצ"ו] זהו שכתוב (שמות טז) ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק מחוספס, ומראה של אותו הטל הוא לבן, כדמיון אבני הבדלה, שנראים כל הגונים בתוכה, כמו שנאמר ועינו כעין הבדלה. (זוהר חלק ג-קכה):

ח' אוהב את כנסת ישראל

עוד אמר רבי שמעון בוא וראה גדול

המלכות היא הפתח ליכנס אל המלך אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק פתחי לי אחותי רעיתי וגו'. פתח רבי היא ואמר, אני ישנה, אמרה כנסת ישראל בגלות מצרים, שהיו בני בשעבוד הקשה, ולבי ער, לשמרם שלא ישמעו בגלות, קול דודי דופק, זה הקדוש ברוך הוא שאמר (שמות ו) ואזכר את בריתי, פתחי לי פתח כחדו של מחמ, ואני אפתח לך שערים עליונים, פתחי לי אחותי, שהרי כך הוא הפתח ליכנס אלי, שלא יכנסו אלי בני אלא כך, את הוא הפתח ליכנס אלי, אם את לא תפתח פתחך הרי אני מסוגר שלא ימצאוני, לפיכך פתחי לי, לי בודאי, וע"כ דוד כאשר הפיץ ליכנס אל המלך אמר (תהלים קיח) פתחו לי שערי צד"ק אבא במ אודה יה, זה השער לה, זה הוא הפתח בודאי ליכנס אל המלך, זה השער לה, למצא אותו ולהדבק בו, וע"כ פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי וגו', בשביל להזדווג עמך ולהיות עמך בשלום לעולם: (זוהר חלק ג' פרשת אמור צה).

אשרי חלקו של הלומד תורה בזמן חצות

אמר רבי שמעון כשמגיע השעה להאיר השחר, נעשה חשכות ונשחר האור ושחרות נמצאת, ככן מתחברת אשה בבעלה, שלמדנו אשה מספרת עם בעלה, לספר עמו ונכנסת להיכלו, אחר כך כאשר מתחיל השמש לעלות נעשה אור, כאשר בא הליל ומעביר את האור, אז כל השערים נסגרים, חמורים נוערים וכלבים

לִי אֲזוּזוֹתַי רַעֲיָתַי יוֹנָתַי תַּבְּוֹתַי שְׂרָאשִׁי זְמוּלָא טָל קְוֻצוֹתַי רְסִימִי
לִילָה: גַּ פְּשִׁטְתֵּי אֶת כְּתֻנֹתַי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה רְוֻצְתִי אֶת
רַגְלֵי אֵיכָכָה אֶטְנַפֵּם: ד הוֹדֵי שְׁלֹזוּ יָדוֹ מִן הַזּוּר וּמַעֲי הָמוּ
עָלָיו: ה קָמְתִי אֲנִי לְפִתּוֹן לְדוּדֵי וַיְרִי זָטָפוּ בּוֹר וְאֶצְבְּעֵתִי
בּוֹר עֵבֶר עַל כְּפוֹת הַמְּנַעֲוֹל: ו פִּתְוֹתַי אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי זֻמְק

זהר שיר השירים

לאחר שעה הגישו לפניו עוד לאכול, ואכל עד שנתמלא בטנו מכל, כיון שראה שאינו יכול לאכול עוד אמר תנו השירים לעני, היה חכם אחד עומד אצלו אמר לו, שוטה אילו יכולת לאכול עוד לא היית נותן לעני, עכשו שאין בך כח לאכול יותר אתה רוצה ליתן השירים לעני, כך הוא האדם בעולם הזה הולך בהכליו רעב ותאב לתאוות גופו ולהרויח ממון, בא העני הוא יצר הטוב ושואל ממנו בבקשה שיחזור בתשובה ויעסוק בתורה, והוא אינו רוצה, לאחר זמן כשתופסין אותו בקולר ורואה שאינו יכול להרויח יותר אומר לחזור בתשובה, והקדוש ברוך הוא אומר לו, שוטה עכשיו שאינך יכול להרויח יותר אתה אומר שתחזור בתשובה, ואילו יכולת להרויח עוד לא היית חוזר בתשובה, וכעוד כך יוצאת נשמתו ממנו, אמר רבי יהושע בן לוי למה לן כל כך, על זה כתוב (קהלת יב) וזכור את בוראך בימי בחורותיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה וגו': (זהר חדש פרשת לך)

רחמנותו של הקדוש ברוך הוא אצל כנסת ישראל, הדא הוא דכתיב פתחי לי אהותי רעיתי וגו', פתחי לי פתח של תשובה למען תזכי לכל טוב שבעולם, שראשי נמלא מל, זהו ראש העולם, קוצותי רסימי לילה, זהו קצה העולם, כלומר ראש העולם וקצהו מלאתי כל טוב בשבילך, ואתה לא פתחת לי באותו זמן, ולאחר כך כשהעיק לך מה כתיב, קמתי אני לפתוח לדודי ודודי חמק עבר נפשי יצאה בדברו.

צריך לשוב בתשובה בזמן

דבר אחר קמתי אני לפתוח לדודי, זו היא הנשמה אצל הגוף, בעוד שהנשמה בגוף אין האיש רוצה להעיר דרכי התשובה, דאמר רבי פנחס בשעה שהנשמה רוצה לצאת מן הגוף מתחרט האיש למה לא שב בתשובה עד שיוצאת מן הגוף, ונשאר הגוף ככלי אין הפיץ בו, ואמר רבי פנחס כל שבעת הימים נפשו מתאבלת עליו ואומרת קמתי אני לפתוח לדודי, ידע האדם שבעוד שהנשמה בגוף והגוף עומד בכחו, זו היא תשובה טובה ולא בשעה שאינו יכול לחטא, משל למה הדבר דומה, לאדם היושב על שלחנו והוא רעב ותאב לאכול, ובעוד שהוא אוכל בא עני, עמד על הפתח ושאל ממנו להאכילו, ולא החזיר לו פנים, הלך העני בפחי נפש,

ישראל רצו ליכנס לארץ
לקיים המצוות התלויות בארץ

פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר וגו' בקשתיהו ולא מצאתיהו וגו'. אמר רבי יהודה מה כתוב למעלה אני ישנה ולבי ער וגו', אמרה כנסת ישראל אני ישנה ממצות התורה בזמן שהלכתי במדבר, ולבי ער,

עֲבַר נְפִשִׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְּאִתִּיהוּ קָרָאתִיו
 וְלֹא עָנְנִי: ז מִצְּאִי הַשְּׁמָרִים הַסֹּבְבִים בְּעֵיר הַכּוֹנֵי פִצְעוֹנֵי
 נְשָׂאוֹ אֶת רִדְיֵי מַעְלֵי שְׁמָרֵי הַזּוֹמוֹת: זו הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם
 בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם אִם תִּמְצְאוּ אֶת דּוּדֵי מַה תִּגְדְּרוּ לוֹ שְׁזוּזְלַת

זהר שיר השירים

יהושע שנאמר (יהושע ה) לא כי אני שר צבא ה' עתה באתי, בוא וראה משה היה שומע קול הקדוש של מלך העליון ולא נזדעזע, וכל שכן מלאך שלא הפץ לקבלו, לאחר שמת מה כתוב, ויאמר לא כי אני שר צבא ה', וכתוב ויפול יהושע על פניו ארצה, עתה באתי, בימי משה רבך באתי ולא קבל אותי, באותה שעה הבינו ישראל שבחו של משה, בזמן שהוא בקשו ישראל להקדוש ברוך הוא ולא נזדמן להם כמו בימי משה, זהו שכתוב בקשתיהו ולא מצאתיהו וגו', (זוהר חלק ג-רפג).

הנשמה עולה למעלה לפני ה'

השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני. תנן התם אמר רבי יהודה מצינו ששלשה משמורות הן בלילה, ובכל אחד ואחד יש ענין של הקדוש ברוך הוא באדם, כאשר נשמתו יוצאת ממנו ונשאר אותו גולם של הגוף ישן על מטתו, אז תעלה נשמתו בכל לילה לפני הקדוש ברוך הוא, אמר רבי יצחק אם נמצאת זכאי שמחים שם עמה, ואם לא דוחים אותה החוצה, ואמר רב יהודה אמר רב מה דכתיב השבעתי אתכם בנות ירושלים וגו', אמר רבי פנחס אמר רבי הנשמה אומרת לאותן הנשמות הזוכות ליכנס לירושלים של מעלה, והן הנקראות בנות ירושלים, על שזוכות ליכנס שמה, ולפיכך הנשמה אומרת להן,

ליכנסם לארץ לקיים אותן, שהרי בארץ נמצאות כל מצות התורה, קול דודי דופק, זה משה שהוכיח להם לישראל בכמה תוכחות בכמה מריבות, שנאמר אלה הדברים וגו' (דברים ט) ממרים הייתם וגו', ובהרב הקצפתם וגו', זהו שכתוב דופק, ועל כל זה שמשה הוכיח להם לישראל היו כל דבריו באהבה, שנאמר (דברים ז) כי עם קדוש אתה לה' אלהיך ובך בחר ה' אלהיך להיות לו לעם וגו', (שם יד) בנים אתם לה' אלהיכם, (שם ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם, ועל כן (שם כז) ושמעת בקול ה' אלהיך, (שם ז) כי מאהבת ה' אתכם, זהו שכתוב פתחי לי אהותי רעיתי, מה כתוב אחריו, קמתי אני לפתוח לדודי, פתחתי אני לדודי, אמרו ישראל בעוד שהיינו מוכנים ליכנסם לארץ, ולקבל אותן מצות התורה על ידי משה, מה כתוב ודודי חמק עבר, שנאמר (דברים לד) וימת שם משה עבד ה', בקשתיהו ולא מצאתיהו, שנאמר ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, קראתיו ולא ענני, שלא היה דור כדורו של משה, שהקדוש ברוך הוא שמע לקולם ועשה להם נסים ונפלאות כמו שעשה על ידי משה: ר' יצחק אמר קמתי אני לפתוח לדודי, זה הקדוש ברוך הוא בימי משה, שכל ימיו לא הפץ שמלאך ושליח ינהג עמו, שנאמר (שמות לג) אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה, אשרי חלקו של משה שהקדוש ברוך הוא הסכים לרצונו, ודודי חמק עבר, בימי

זהר שיר השירים

דפיקים האלה, ולא היה אחד מהם שיוכל להכיר בהם, כי הדופק של זה החולה אין כל רופא בקי להכיר בו, שיש דפיקים של קשר"ק קש"ק קר"ק, שאמר הנביא עליהם (ישעי' כו) כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה, וכל עשרה שופרות נכללים בשלשה סימנים קש"ר, שהוא תקיעה שברים תרועה, תקיעה מורה אריכת הגלות, שברים סוף הגלות, תרועה בה תבא הגאולה, שהיא מורה על צרה אחר צרה שאין ריוח בין זה לזה, כי בודאי כיון ששאר האומות מעכבים לישראל בגלות, הדחק שלהם מקרב לנו הגאולה, אף כך במהירות הדופק זה אחר זה תצא נפש האיש, לאחר שאין הפסק בין זה לזה, קשר"ק קש"ק קר"ק זהו עושה קשר, תקיעה שברים תרועה, שיתבטל בו השקר מן העולם, שעל זה השבועה (שמות יז) מלחמה לה' בעמלק, ויתעורר בעולם שיר פשוט כפול ומשולש ומרובע, שהוא האותיות שלו עולות עשר, י יה יהו יהוה

השבועתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי, זה הקדוש ברוך הוא, רב אמר זה זיו אספקלריא של מעלה, מה תגידו לו, שהולת אהבה אני, מפני אותה התשוקה והחמדה שחמדתי בעולם לכל, לפיכך אני חולה, רבי יהודה אמר מפני אותה האהבה שאוהבת הנשמה לגוף [לפיכך אני חולה]: (מדרש הנעלם א-קכב.)

סוד זמן קץ האחרון של
"לא זכו" בעתה [קצו].

רעיא מהימנא

עניני התקיעות

השבועתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שהולת אהבה אני. אמר רועה הנאמן הנה נצרך לרופא לדעת בכמה מדרגות תעלה הדופק של אותו החולה בגלות אדום, שנאמר עליו שהולת אהבה אני, שהרי כמה רופאים התאספו עליו לדעת קץ מהלתו על ידי

זיו הזהר

כ"ב שנים קודם זמן הערב של חצות היום, וזהו הסוד של דברי רעיא מהימנא שתקיעה שברים תרועה רמז על ימי הגלות, תקיעה על אריכת הגלות, ושברים תרועה גנוחי גנח וילילי יליל היינו על הצרות הדופקות לישראל בגלות כמו הדפק של החולה, והיינו סוד הכתוב, ודפקום יום אחד ומתו כל הצאן קדשים חס ושלום, וזה שאמר "תרועה ביה יתי פורקנא", פירוש לאחר תשלום שנות הגלות של מספר תרועה"ה שהיא אחד מספר שנות הגלות של תקיעה"ה ושברי"ם, אז תתחיל להתנוצץ פורקנא, שיתחילו חבלי משיח ומלחמה לה' בעמלק להעביר השקר מן העולם שהיא שליטת עמלק על ידי הגלות של קש"ר, היינו על ידי שנות הגלות של מספר תקיעה"ה שברי"ם תרועה"ה הנרמזות בבית קש"ר, וכל השרים של עמלק אשר בשמים עם כל המלכים שלו אשר על הארץ תהיה להם ירידה והעברה מעט מעט, וצריך לדעת שכך הוא החשבון, המספר של תקיעה"ה שברי"ם תרועה"ה הוא ח"י מאות וח"י שנה, והיה זה בשנת תר"ס לאלף הששי, ונשאר פ"ב שנות חבלי משיח עד וי"ט אליו חסד להיות בהן מלחמה לה' בעמלק בכח התנוצצות של הארת שם הוי"ה ברוך הוא בדרך פשוט כפול משולש ומרובע

קצו. ברשות אל איום ונורא, אשר עמיה שריא נהורא, אבאר דברי רעיא מהימנא במורא, ובבקשת סליחה מאת נותן זאת התורה, הנה לפי עניות דעתי נראה שכונת רעיא מהימנא היא שהגלות אפשר להמשך י"ט מאות שנה עד שתגיע תוספות שבת של אלף הששי, כי אלף השביעי נקרא שבת, וזמן התוספות הוא רע"ב שנה קודם השבת, לפי שהחורבן נתקדם עק"ב שנה לפני אלף החמישי כענין תוספות, כי עיקר גזרת הגלות היא על אלף החמישי כידוע בסוד הכתוב כל היום דוה, שנהפך מן הו"ד לדו"ה, ולפיכך בתר דיליה, פירוש אחר גזרת הגלות, בהגיע לתשלום רע"ב שנה אשר ישארו מן אלף הששי יהיה נחשב זה הזמן לתוספות שבת שבו תהיה גאולה השלימה של בעתה, ויתקיים הפסוק, ער"ב וידעתם כי ה' הוציא אתכם, וזה חסד של הקדוש ברוך הוא, כי אם לא הקדים החורבן קע"ב שנה לא היה נשאר אחר י"ט מאות שנה שנות גאולה אלא מאה שנה לתוספות שבת שהן פחות מעט מן ג' שעות, כפי החשבון יומו של הקדוש ברוך הוא אלף שנה, אבל כיון שהקדים החורבן קע"ב שנה נשאר על תוספות שבת רע"ב שנה, שהן ר"ן שנה לשש שעות של ערב שאחר חצות היום, ועוד

זהר שיר השירים

אזי שהגלות יתמך, ומי יוכל לסבלו.. כמה קשה הדבר והזמן ארוך, כמה צרות על צרות עתידים לשונאי ישראל בגלות, וכמה ישלטו חיות הפראות, וכמה ישאגו לטרוף טרף ישראל בכל זמן וזמן עד קץ הימים, לסוף קץ הימים לפי שעות היום, בזמן זריחת השמש מן יום הששי, בעת שיזדמנו לפי מספר השנים של יובל ושמטה יחדו, שהיא רע"ד מן יום הששי, עתיד קול אחד להתעורר מן רום רוממות הרקיעים.. וכך יאמר, אילתי, אהובה היית לי מן ימים הראשונים ונשכחת ממני, אהבה קדמוניה היה לי עמה, זכור אני שהחותם של צורתה

ע"ב, בזמן ההוא ובכ"ן צדיקים יראו וישמחו וישירים יעלוזו וחסידים ברנה יגילו, בתוספת אלף שתיאאה, התחלת הגלות בשנת עק"ב חרב ביהמ"ק, ואחרית הגלות עד השלמת רע"ב יהיה ער"ב, זהו שכתוב (שם מז) ער"ב וידעתם כי ה' הוציא אתכם וגו', (בראשית מד) כי עבדך ער"ב את הנער וגו': [[זכריה (יד) והיה לעת ער"ב יהיה אור]]: (ג-ריט).

ה' יקים את שכינתו מהגלות ויפייס אותו הוא ולא אחר במהרה

ובזהר חדש פרשת בלק על הפסוק אראנו ולא עתה וגו'. איתא, בכה רבי שמעון ואמר

זו זהר

ותתמשך להגמר בשלימות ב' שנים עד רע"ב, או אולי חושב זמן החרב ב' שנים קודם, דהיינו מהתחלת המלחמה של החרב, כי יש דיעות שונות בחשבון זמן החרב, יש שמאחרים החרב ב' שנים, וזהו לפי החשבון שהחרב היה בשנת תתכ"ו באלף הרביעי, אבל ב' החשבונות מורים על י"ט מאות זמן הגלות, והמתקן בז"ח (שפ"ד) במקום [רע"ד] במחילת כבודו לא הבין כוונת הזהר שוכח תכלית הי"ד שנה שעבד יעקב אבינו אצל לבן הארמי, והמבין יבין בירור הדברים, והאל הטוב יכפר לי על שאני מגלה סוד, כי באה העת לחזק ידים רפות וברכים כושלות לאמץ, והאמנם שיש כמה דעות שהגאולה האחרונה תהיה על פי דרך הטבע, אבל גאולה השלימה תהיה רק באופן המובא בזהר חדש, דביה זמנא יתתקף קודשא בריך הוא ויפייס לאילתיה, דהיינו כנסת ישראל, בכמה פיוסין, ויתקוף בה ויוקים לה מעפרא, ולא שתקים מעצמה, איהו ולא אחרא, הוא ולא אחר, ויהי רצון שנזכה לראות בבוא לציון גואל צדק במהרה בימינו אמן.

אגב ראוי להעיר כאן בענין תחיית המתים, שכפי הנזכר בזהר הקדוש באיזה מקומות נראה שזמן תחיית המתים יהיה בשנת הארבעים אחר ביאת המשיח ולפי זמן הגאולה הנזכר לעיל ראוי להיות תחיית המתים בשנת תשס"ח, אבל בספר הקדוש אור החמה שעל הזהר הקדוש בסדרא שמות דף י"ז של דפי הזהר הקדוש מביא בשם הרמ"ק זצ"ל בקבלה שתחיית המתים תהיה בשנת ת"ת באלף הששי, וצריך עיון, אבל יש לומר כוונת הזהר הקדוש שארבעים שנה אחר ביאת המשיח תתחיל תחיית המתים בפרטיות כמות כמות של גדולי הדור, וגם הם יחיו מתים אחרים במשענתם אשר בידם מעט מעט כידוע דרשת חז"ל, ויומשך עד שנת ת"ת שאז תהיה תחיית המתים הכללית ואז תגמור התחיה שרבים מישיבי אדמת עפר יקיצו מעצמם לחיי עולם.

שעולה ע"ב, ועם מספר עשר האותיות שלו עולה פ"ב כזה י יהו יהוה, ואחרי ככלות י"ט מאות שנות הגלות בשנת תשכ"ח לאלף הששי יאר ע"ב שנה מן מאה השמינית כמנין בכ"ן, וזהו דברי הזהר הקדוש שמרמז ואומר שאז יתקיים ובכ"ן צדיקים יראו וישמחו וכל בתוספות אלף שתיאאה, היינו בתוספות שבת, ועד תשלום רע"ב יהיה ער"ב, פירוש שעד תשלום רע"ב שנה מן האלף הששי, שכל זה יחשב לזמן תוספות שבת, יהיה הער"ב של הגאולה הנרמז בהפסוק ער"ב וידעתם כי ה' הוציא אתכם וגו', והפסוק כי עבדך ער"ב את הנער וגו', ואני מוסיף הכתוב (זכריה יד) והיה לעת ער"ב יהיה אור, לכל בני ישראל, עוד אני יהודה הקטן נותן בזה סימן של משלוח היונה מן התיבה לאחר המבול, משלוח הראשון רמז על גלות בבל ע' שנה, ואחר שלא מצאה היונה מנוח לכף רגלה ותשב אליו תיכף, ומשלוח השני רמז על גלות אדום ותשב אליו לעת ער"ב, וזה דבר המובן בודאי שבאם יזכו ישראל תהיה הגאולה קודם באופן של אחישנה, גם יכול להיות שעל ידי חבלי משיח גדולים ורעים מאד תתקדם הגאולה כמו שחב הקדוש ברוך הוא לעשות את הקץ במצרים.

עתה אפרש דברי הזהר חדש שאומר שזמן קץ האחרון הוא לסוף יומיא כפום שעתא דיומא בעידן די זרח שמשא מן יומא שתיאאה בשעתא דיזדמנון לפום מנין שנין דיובל ושמטה כחדא דאיהו רע"ד מן יומא שתיאאה וכו', הנה כל מבין יבין דבריו דהיינו הך כדברי הרעיא מהימנא, ומה שאומר לסוף יומיא כפום שעתא דיומא בעידן די זרח שמשא מן יומא שתיאאה, כוונתו על עת הצהרים לפי החשבון שימוש של הקדוש ברוך הוא הוא אלף שנים, ומה שאמר בשעתא דיזדמנון לפום מנין שנין דיובל ושמטה כחדא דאיהו רע"ד, הוא כוונה פשוטה וברורה כי יובל ושמטה גימטריא של שניהם הוא רע"ד, והמבין יבין, ומה שאמר מן יומא שתיאאה, כוונתו על השנים הנותרות מן יומא שתיאאה שהוא אלף הששי והיא שנת תשכ"ו, ומה שהזהר חדש מחולק עם הרעיא מהימנא ומקדים הקץ ב' שנים, יש לומר כוונתו שהגאולה תתחיל ב' שנים קודם

אֶהְבֶּה אֲנִי: טַ מֵה דוֹרֵךְ מִדוֹד הַיָּפֶה בְּנָשִׁים מֵה דוֹרֵךְ
 מִדוֹד שְׂכָכָה הַשְּׂבַעֲתָנוּ: י דוֹרֵי צֹו וְאָדוּם הָגוֹל מִרְבָּבָה:
 יא רֵאשׁוּ כְתָם פֹּו קֹוצוֹתָיו תִּלְתְּלִים שְׁזוֹרוֹת כְּעוֹרֵב: יב עֵינָיו
 כִּיּוֹנִים עַל אֶפְיָקִי מִיָּם רִזְזוֹת בְּזוֹלָב יִשְׁבוֹת עַל מִלְּאֵת: יג
 לְזוֹנוּ כְּעֵרוֹגַת הַבָּשֶׂם מִגְדְּלוֹת מִרְקוֹזִים שְׁפֹתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים
 נְטָפוֹת מוֹר עֵבֶר: יד יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מִמְּלָאִים בְּתַרְשִׁישׁ מֵעֵיו
 עֲשֵׂת עֵץ מְעַלְפַת סְפִירִים: טו שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ מִיִּסְדִּים עַל
 אֲדָנִי פֹו מִרְאֵהוּ כִּלְבָנוֹן בְּזוֹר כְּאֲרָזִים: טז זָכוּ מִמְּתַקִּים
 וְכָלוּ מִזִּמְדִים זֶה דוֹרֵי וְזֶה רְעֵי בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם:

זהר שיר השירים

יתגבר הקדוש ברוך הוא ויפיים לאילתו
 בכמה פיוסים, ויחזיק בה ויקימה מעפר,
 הוא ולא אחר.

היה חקוק על לבי, והיה חקוק על זרועי,
 והיה התגברות עזה בתוך האהבתה,
 ורשפי שלהבתה בערו בקרבי.. בזמן ההוא

א אָנָה הִלַּךְ דּוֹרְךָ הִנֵּפֶה בְּנָשִׁים אָנָה פָּנָה דּוֹרְךָ וַיִּבְקֶשְׁנוּ
עִמָּךְ: ב דּוֹרֵי יֵרֵד לָגֵנוּ לְעֲרוּגוֹת הַבְּשָׂם לְרַעוֹת בְּגָנִים
וּלְלִקְטֵי שׁוֹשְׁנִים: ג אֲנִי לְדוֹרֵי וְדוֹרֵי לִי הָרַעְתָּ בְּשׁוֹשְׁנִים:

זֶהר שִׁיר הַשִּׁירִים

בקש יבש, מקדים להם חסד כדי ליהנות מהן בגן עדן, ועכשיו כשהם עדיין טובים מסלקם מן העולם הזה, ליתן להם שכר טוב בעולם הבא, הדא הוא דכתיב אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים, המנהיג עולמו כענין שושנים, וכתיב דודי ירד לגנו לערוגת הבושם לרעות בגנים וללקוט שושנים, דודי, זה הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב דודי לי ואני לו הרועה בשושנים, ירד לגנו, זה גורן הרקיע שעומד כגורן, לערוגת הבשם, זו הישיבה של מטטרו"ן, לרעות בגנים וללקוט שושנים, להשגיח ולהסתכל באותן הישיבות שלו, מהו וללקוט שושנים, אל תקרי שושנים אלא שושנים, אלה הם המקדימים ריה בעולם הזה, ונלקטים ונסתלקים מעולם הזה מרם שבא זמנם, ובכך קורא המלאך מטטרו"ן להמלאך גבריאל אשר קסת הסופר במתניו, ואומר לו כתוב פתקא ותן למלאך המות על פלוני ללקוט אותו מן העולם, מיד נלקט ומעלים אותו להישיבה של מטטרו"ן לראשונה, ושם אומר תלמודו שהביא בידו ולומד שם מה שלמד, אחר כך מעלים אותו לישיבה העליונה של הקדוש ברוך הוא ונזמן להישיבה שלו, ושם הקדוש ברוך הוא משתעשע עמהם בהלימודים שלו בסודות העליונים וטעמי התורה שהיו סתומים בעולם הזה, לפי ששתי ישיבות יש למעלה, ישיבה של המלאך מטטרו"ן וישיבה העליונה של הקדוש ברוך הוא, ובכל מקום שנזכר ישיבה העליונה, זו של הקדוש ברוך

סיבה לדבר שבחורים קטנים מתים בתחילת חייהם

דודי ירד לגנו לערוגת הבשם לרעות בגנים וללקוט שושנים. אמר רבי ישמעאל הרי למדנו שאין בית דין שלמעלה דנין את האדם עד שיהי' בן עשרים שנה, ובית דין שלמטה מן י"ג שנים ולמעלה, והרי אנו רואים עלם שאינו עוד בן עשרים והוא טוב וקורא ושונה ומת, מי הוציאו מן העולם, אפשר תאמר שבחטא אביו מת, לא, שהרי הוא לאחר י"ג שנה, ואפשר תאמר בחטאו מת, הלא אינו עוד בן עשרים שנה, אמר רבי יהודה משל למה הדבר דומה למלך שהיה לו פרדס, יום אחד נכנס לטייל באותו פרדס וראה שושנים קטנים צומחים בתוכו, והיה עולה ריחם לפניו שאין כמותן בעולם, אמר המלך אם עכשיו כשהם קטנים כך, כשיגדלו על אחת כמה וכמה, לאחר ימים נכנס באותו פרדס, והיה חושב שימצא אותן השושנים שנתנו ריח בתחלה כשהיו לחים וטובים עם עלים גדולים וטובים ויהנה מהם, כיון שהשגיח בהם ראה שהם יבשים בלי ריח, כעם ואמר אילו בתחלה כשהיו לחים וטובים ומעלים ריח לקמתים הייתי נהנה מהם, עכשיו כמה אהנה הלא יבשים הם, לשנה האחרת נכנס המלך בפרדס וראה שושנים קטנים שנותנים ריח, אמר המלך לקטו אותן עכשיו ואהנה מהן קודם שייבשו, כך הקדוש ברוך הוא רואה בני אדם קטנים שנותנים ריח, והכל גלוי לפניו ורואה שעתידים להרשיע ויהיו חשובים

זהר שיר השירים

יראה ואהבה שלא על מנת לקבל פרס זה מה שה' הפץ

אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים. אמר רבי שמעון מהו שושנים, אלא שושנה עליונה זו שכינה העליונה^[קצט] והיא קריאת שמע של שחרית, ושושנה שניה היא קריאת שמע של ערבית שכינה התחתונה^[ר] זו לימין וזו לשמאל, הרועה בשושנים, זה עמוד התורה^[קצט] שושנה העליונה קריאת שמע של שחרית שהוא בקר ימינו של אברהם יש לה חמש תיבות, והן שמע ישראל ה' אלהינו ה', וי"ג עלים מבפנים [שהוא] אה"ד, וכן בשושנה ששה עלים אדומים וששה לבנים, והשושנה שנכללת בהם הרי י"ג כמספר אה"ד^[ר] שושנה העליונה יש לה כ"ה אותיות של היחוד, וכן שושנה בה כ"ה גרעינים בהתפוח שלה כמספר כ"ה אותיות של היחוד, ובשושנה השניה כמו כן כ"ה אותיות, ולכן עולות לחמשים: (ת"ז תקון כה) שושנה התחתונה בה פחד והיא יראה, שושנה העליונה חבה של אהבה, ובה נאמר אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ: (תקון כו) יראה נקראת מן צד של שמאל, ואהבה נקראת מצד של ימין, יש יראה ויש יראה, יש אהבה ויש אהבה, יראה שמפחד האיש את הקדוש ברוך הוא בשביל שלא ירד מנכסיו, או בשביל שלא ימותו בניו בחייו, נמצא שאם ירד מנכסיו או אם ימותו בניו בחייו לא היה ירא שמים ולא היה אוהבו, הרי זה אינו מחשב ליראת ה' ולא אהבה שלו

הוא, ישיבה שברקיע זו של מטמרו"ן, והמלאך יופיאל הממונה הגדול הולך ובא מתוך ישיבה העליונה וחותר הנסתרות וסודות התורה מבין שתי הישיבות, כל מה שמקשים בהישיבה שברקיע, אותן שבישיבה העליונה מתרצים, בישיבה העליונה אין שם פרטי וקשויות אלא בהישיבה שברקיע, ומלאך ההוא חותר מן שתי הישיבות דברי התורה כראוי, ועל זה כתוב (תהלים פד) ילכו מחיל אל חיל, וכתוב (תהלים קכב) יהי שלום בחילך שלוח בארמנותיך: (מדרש הנעלם זוהר חדש בראשית וסתרי תורה יתרו)

הצדיקים שבגן נותנים ריח טוב

פתח רבי יוסי ואמר -- דודי ירד לגנו לערוגת הבשם וגו'. לגנו, זו כנסת ישראל^[קצט] לפי שהיא ערוגת הבשם, שהיא נכללת מכל מיני בשמים וריחות טובים של עולם הבא, בשעה שהקדוש ברוך הוא יורד לגן הזה (של העדן) כל אותן נשמות הצדיקים שנתעטרות שם כלן נותנין ריח טוב, ככתוב וריח שמניך מכל בשמים, אלו הן נשמות הצדיקים, שאמר רבי יצחק כל אותן נשמות הצדיקים שהיו בעולם הזה, וכל אותן נשמות העתידות לרדת לעולם הזה, כלן בהגן אשר בארץ קיימות באותה דמות וצורה שהיו קיימות בעולם הזה, וסוד נסתר הזה נמסר לחכמים: (זוהר חלק ג שמות יא).

זיו הזהר

שהיא גבורות ודין.

רא. תפארת.

רב. זה מורה על המתקת גבורות בחסדים.

קצח. פירוש מדת המלכות שמקבלת כל מיני השפעות מן הבינה על ידי הספירות שבנתיים.

קצט. בינה.

ר. מלכות, הבינה לימינא שהיא חסד ורחמים, והמלכות שמאלא

ד יִפֶּה אֶת רַעְיָתִי כְּתֶרֶצָה נְאוּה כִּירוּשָׁלַם אֵימָה כְּנֹךְ זָלוֹת:
ה הַסְבִּי עֵינַיִךְ מִנְגְדִי שֶׁהֵם הִרְהִיבֵנִי שֶׁעָרַךְ כְּעֶדֶר הָעוֹלָם

זוהר שיר השירים

של התורה ושל הקדוש ברוך הוא מחשב לטפל, אהבה ויראה כזאת אינה חשובה לפני הקדוש ברוך הוא, אלא עיקר אהבה ויראה של הקדוש ברוך הוא והתורה צריך להיות במה שחשוב אצל האיש ולא במה שטפל אצלו, לכך נאמר בכל מאדך, וכמו כן מי שמחשב נפשו יותר מממונו, והוא היה נותן כל ממונו שבעולם שלא יהיה ניזק אפילו באבר קטן שלו, לכך נאמר בכל נפשך, במה שאהוב לו: (תיקוני זוהר תיקון כה)

המלך אומר למלכה חסבי עיניך ששורפות אותי בשלהבת האהבה

הסבי עיניך מנגדי שהם הרהבוני. רבי אבא פתח ואמר כתוב (תהלים פו) פנה אלי וחנני תנה עווד לעבדך, פנה אלי וחנני, וכי לא היה לו להקדוש ברוך הוא בעולם אדם יפה כדוד, שהוא אומר פנה אלי וחנני, אלא כך למדנו דו"ד אחר יש לו להקדוש ברוך הוא¹ והוא ממונה על כמה צבאות ומהנות עליונים, וכשרוצה הקדוש ברוך הוא לרחם על העולם מביט בדו"ד הזה ומאיר לו פנים, והוא מאיר להעולמות ומרחם העולם, ויפיו של דו"ד ההוא מאיר לכל העולמות, ראשו גולגולת של זהב² מרוקם בז' מינים תכשיטי זהב³ וזה נתבאר, ואהבתו של הקדוש ברוך הוא

לעיקר, ולכך נקראות יראה ואהבה כזו על מנת לקבל פרס, אבל העיקר של אהבה ויראה הוא בין טוב לו ובין רע לו, ולפיכך אמר הקדוש ברוך הוא (שיר ב) השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפין, שהיא אהבה שלא ע"מ לקבל פרס, כי היראה והאהבה ע"מ לקבל פרס היא של השפחה, (משלי ל) ותחת שלש רגזה ארץ וגו' תחת עבד כי ימלך ושפחה כי תירש גבירתה: (ת"ז תקון ל) ובשביל זה צותה התורה ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך, ודרשו הקדמונים שאם חביב עליך נפשך מממונך לכך נאמר בכל נפשך, ואם חביב עליך ממונך מנפשך לכן נאמר בכל מאדך, שיש אדם שמתפלל ומקיים אותן המצוות שאין מוציא עליהן ממון, ואם היה צריך להוציא ממון עליהן לא היה מקיים אותן.. ויש אדם שמחבב ממון מן הנפש, ואם היו נותנים לו כל התורה במאה זהובים לא היה נותנם בעבודה, לפי שהממון חביב עליו מן הנפש, ועושר הגוף שהוא ממון ותאות עולם הזה חביב עליו יותר מעושר הנפש, שהוא מצות ומעשים טובים לעולם הבא, ומה שהוא ירא ואוהב להתורה ולהקדוש ברוך הוא אין זה אלא בשביל ממון, והוא מחשב את הממון לעיקר, ואהבה ויראה

זוהר זוהר

רה. היינו ז' חללי דוגלגלתא, ב' עינים, ב' אזנים, ב' נקבי החוטם והפה.

רג. זו מדת המלכות.
רד. זהב רומז על גבורה ודינא רפיא.

שֶׁעָלְשׁוּ מִן הַגְּלֵעָד: וְשִׁנְיָךְ כְּעֵדֶר הָרְזוּלִים שְׁעָלוּ מִן הָרְזוּצָה
 שְׁכַלְכֶם מִתְּאִימוֹת וְשִׁכְלָה אֵין בָּהֶם: זְכַרְכֶּלְכֶם הָרְמוֹן רִקְתָּךְ
 מִבְּעַד לְצַמְתָּךְ: זֹו שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וְשְׁמֹנִים פִּילֻזְשִׁים
 וְעֵלְמוֹת אֵין מִסְפָּר: ט אֲזוֹת הֵיא יוֹנְתִי תִבְתִּי אֲזוֹת הֵיא
 לְאֵמָה בָּרָה הֵיא לְיוֹלְדֶתָהּ רְאוּהָ בְנוֹת וַיֵּאֲשְׁרוּהָ מְלָכוֹת

זוהר שיר השירים

הקדושה שנקראת ישראל^{ר"ח} ושמונים פלגשים, הממונים בקליפות שתחתיה באחד ממאה^{ר"ט} ועלמות אין מספר, כמו שכתוב (איוב כה) הִישׁ מִסְפָּר לִגְדוּדֵי^{ר"ו} ועל כל זה כתוב אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה, זאת היא שכינה הקדושה שנשתלשלה מן המאורות הגדולים, צה הצחצחות המאיר לכל^{ר"ז} והיא נקראת אמא, כדמיון זה עשה הקדוש ברוך הוא בארץ, הפיץ כל האומות לכל צדדי הארץ והשליט עליהם שרים, זהו שכתוב (דברים ד) אשר חלק ה' אלהיך אותם לכל העמים, והוא לקח לחלקו עם ישראל, זהו שכתוב (שם לב) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו, וקרא לה אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה, זו היא שכינת כבודו שהשכין ביניהם, אחת היא ומיוחדת לו, ראוה בנות ויאשרוה, כמו שכתוב (משלי לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה, מלכות ופלגשים ויהללוה, אלה שרי העמים שנפקדו עליהם: (זוהר חלק ב-יד:)

לעומתו, ומגודל האהבה שלו להקדוש ברוך הוא, אמר לו להקדוש ברוך הוא שיסוב עיניו לנגדו ויסתכל בו, לפי שהן יפות בכל, ככתוב הסבי עיניך מנגדי, שבשעה שאותן העינים מסתכלות בו בהקדוש ברוך הוא, אז נתעוררים בלבו כדורי קלע באהבה עליונה, ובהתגברות השלהבת של אהבה העליונה אליו אמר^{ר"ח} הסבי עיניך מנגדי, תסוב עיניך לצד אחר ממני, שהן שורפות אותי בשלהבת האהבה, וע"כ כתוב בו בדוד (שמואל א' מז) והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב ראי, ובשביל דו"ד העליון היפה ההוא שאהבתו והשתוקקותו של הקדוש ברוך הוא להדבק בו, אמר דוד פנה אלי והנני^{ר"ט}: (זוהר חלק ג-פד.)

ה' בחר מכל העמים שהפיצם לכל הרוחות את ישראל לחלקו

ששים המה מלכות ושמונים פלגשים ועלמות אין מספר וגו'. אמר רבי אלעזר ששים המה מלכות, הם הגבורים שלמעלה מכח הגבורה, הנאחזים בקשקשות (בהחקיקות) של החיה

זוהר זוהר

רט. אפשר לומר המכוון שכל אחד מן המדרגות שנקראות פלגשים ממונה על מאה.
 רי. שיש גם הממונים על עשרה עשרה ואין מספר למו.
 ריא. זו הבינה.

רו. פ' התפארת אומר למלכות.
 רז. כי דוד המלך בעולם הזה הוא נגד מדת המלכות שבשמים.
 רח. זו מדת המלכות, והגבורים הם שנאמר בהם ששים גבורים סביב לה.

ופילגשים ויהללוה: י מי זאת הנשקפה כמו שזר יפה

הארה שה' יאיר לישראל יהיה בהדרגה שיוכלו לקבלו

מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה איומה כנדגלות. פתח רבי יהודה ואמר מקרא זה נתבאר ונדרש, אבל מי זאת הנשקפה, אלה הם ישראל בזמן שהקדוש ברוך הוא יקים אותם ויוציאם מן הגלות, אז יפתח להם פתח של אור דק וקטן, ואח"כ פתח אחר שהוא גדול מן הראשון, עד שהקדוש ברוך הוא יפתח להם שערים עליונים פתוחים לארבע רוחות העולם^{יב} וכן כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא לישראל ולהצדיקים שבהם כך הם כלם, ולא בפעם אחת, משל לאדם שנמצא במקום חשך ומדורו היה בחשך תמיד, כאשר רוצים להאיר לו צריכים לפתוח לו אור קטן כמו עין המחמט, ואח"כ גדול מזה, וכן בכל פעם, עד שיש ביכולת להאיר לו כל האור כראוי, וכך הם ישראל, כמו שכתוב (שמות כג) מעט מעט אגרשנו מפניך עד אשר תפרה וגו', וכן לחולה שמביאים לו רפואה אין נותנים לו בפעם אחת, אלא מעט מעט עד שיתחזק, אבל לעשו לא כן, אלא בזמן אחד האיר לו, ונאבד ממנו האור מעט מעט, עד שיתחזקו ישראל וישמידו אותו מהכל, מעולם הזה ומעולם הבא, ולפי שהאיר להם בפעם אחת באה להם כליה

מהכל, אבל ישראל הארה שלהם מעט מעט עד שיתחזקו ויאיר להם הקדוש ברוך הוא לעולם, וכלם ישאלו עליהם ויאמרו, מי זאת הנשקפה כמו שחר, הוא חשכות הבקר, והשחר הוא אור דק, ואח"כ יפה כלבנה, לפי שהלבנה האור שלה מאיר יותר מן השחר, ואח"כ ברה כחמה, לפי שאורו חזק ומאיר יותר מן הלבנה, ואח"כ איומה כנדגלות, תקיף באור חזק כראוי, בוא וראה בעוד שהיום נחשך והאור נתכסה ובא הבקר, יאיר תחלה מעט מעט עד שיתגדל האור כראוי, שהרי כיון שהקדוש ברוך הוא יעורר להאיר לה לכנסת ישראל יאיר לה בתחלה כמו שחר, שהוא חשך, ואח"כ יפה כלבנה, ואח"כ ברה כחמה, ואח"כ איומה כנדגלות: (זהר חלק א-קע).

מלכות ובינה מתקשרים יחד ויונקת הבינה מהמלכות על ידי התפארת

פתח רבי שמעון ואמר מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה איומה כנדגלות, מ"י זא"ת, זה סוד שני העולמות שמתחברים כאחד, וזהו עולם ועולם, מי הרי ביארנו זו מדרגה העליונה למעלה, הראשונה שעומדת בשאלה ונקראת מו"י^{יג} כמו שכתוב (ישעי' מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, זאת, זו מדרגה

פרשה כפיה על ארץ הקדושה, לאט לאט מתישבים בה עולי גולה, אף על פי שהשטן מרקד ועובד בכל כחותיו שהחלוצים יטמאו את הארץ בחילול שבת ועוד כדומה, כדי שהארץ תמצא במצב של פרוץ מרובה על העומד, למען תקיא הארץ אותם, אבל בודאי בעזר ה' יתברך עם ישראל לא יתנו נצחון להשטן, ויראו בכל כחם שהעומד יהיה מרובה על הפרוץ, וברוב תהיה הארץ נידונה. ריג. פירוש שעל הבינה אמא עלאה מותר רק השאלה אבל לא להשיגה, כמו שנדרש בזוהר הקדוש על הפסוק שלח תשלח את

ריב. דא אתיא כמאן דאמר שגאולה האחרונה תהיה באופן שבעיני העולם יהיה נראה שהכל נעשה על פי דרך הטבע, ככתוב ציון במשפט תפדה, וכל דבר שבטבע מתפתח הולך וגדל לאט לאט, עד שלבסוף יתקיים כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, וכן דעת איזה גדולים מהגאונים, ואפילו רבי של חסידים הלא הוא המגיד הקדוש מטורסק צוק"ל כתב בספרו מגן אברהם שעל התורה פרשת ורא על הפסוק ולקחתי אתכם לי לעם, והנה כן בימינו אלה שמזמן שנת תר"פ לאלף הששי מעת שמלכות אנגליא

זהר שיר השירים

ומגלים עריות של הכל, עריות שלמעלה ושלמטה, בסוד הזה יש סוד העריות, ערות אשה ובתה, והכל בסוד אחד, מי זאת נקראות אחיות, לפי שהן באחווה ובאהבה ובהתחברות הרצון, ונקראות אשה ובתה, מי שמגלה ערותן אין לו חלק לעולם הבא, ואין לו חלק בהאמונה, בוא וראה (תהלים קלה) כי יעקב בחר לו יה, זה סוד העליון למעלה, כיון שנשתלם ונקרא ישראל בכך לסגולתו^[ר"ט] לקח הכל בכל הצדדים, לקח למעלה ולקח למטה ונשתלם בכל:

השתלשלות העולמות

אמר רבי שמעון הרי למדנו שכאשר ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, חקק בחקיקות של סוד האמונה תוך הצחצחות בסודות עליונים, חקק למעלה וחקק למטה, והכל בסוד אחד, בסוד חקיקת השם הקדוש יהו"ה המושל עם האותיות שלו למעלה ולמטה, ובסוד הזה נתיסדו העולמות, עולם העליון ועולם התחתון, עולם העליון נתיסד בהסוד של האות י', נקודה עליונה הראשונה שיצאה מתוך הטמיר ונעלם^[ר"ב] שאינו ידוע ואינו עומד להוודע ולא נודע כלל ונתעלה בסוד אין סוף, ומתוך הסתרה זו האיר מאור אחד דק ונסתר, שנכלל בתוכו התכללות של כל האורות^[ר"ג] ובאותו מאור הנסתר דפק בו מי שלא דפק, האיר בו מי

התחתונה למטה עולם התחתון^[ר"ד] ושניהן שני עולמות בחבור אחד בקשר אחד יחדו, הנשקפה, כאשר מתחברים שניהם יחדו^[ר"ה] כמו שחר, כאשר רוצה השחר להאיר, ואח"כ מאירה כהלבנה כאשר ינקש בה אור השמש, ואח"כ כהשמש כאשר הלבנה עומדת בשלימות, איזמה, תקיפה היא להגן על הכל, שהרי אז יש לה שלימות וגבורה לעשות חיל, ומקבלת הכה מעולם העליון על ידי יעקב התם שמחברם יחד, מחברם יחד למעלה ומחברם יחד למטה^[ר"ו] ומשם יצאו שנים עשר שבטים קדושים כדמיון שלמעלה, יעקב שהיה תם הכנים אחבה בשני העולמות כמו שביארנו^[ר"ז] שאר אנשים שעושים כך מגלים עריות למעלה ולמטה, גורם שנאה בשני העולמות וגורם פירוד, זהו שכתוב ואשה אל אחותה לא תקח לצרור, שנעשין בעלי שנאה זו לזו, ואם תשאל (בראשית ל) ותקנא רחל באחותה, כך הוא בודאי, שהרי עולם התחתון כל תשוקתה אינה אלא בשביל להיות כדמיון עולם העליון ולירש מקומו, במקום אחר נזכר קנאת סופרים תרבה חכמה, וכן כאן קנאת סופרים, לפי שיש ספר וספר שמרבים המשכת חכמה העליונה אצלם^[ר"ח] ועל כל זה אפילו יעקב לא השלים אצלם כראוי (נ"א ועל כן יעקב השלים אצלם כראוי), שאר בני עולם גורמים שנאה וגורמים פירוד

זו הזהר

ריח. ספר וספר היינו בינה ומלכות, ושתייהן שואפות לקבל שפע מן המקור שהוא עולם החכמה.
ריט. אפשר לומר המכוון כי כאשר התפארת מקבל השפע מן זיווג העליון של חכמה ובינה המרומזים בהשם יה, יו"ד חכמה, ה"א בינה אז נקרא בשם יעקב בחינת נקבה, וכאשר משפיע השפע למכלות שהיא סגולתו אז נקרא בשם ישראל בחינת זכר.
רכ. זה כתר עליון שאינו מושג אלא בקוצו של יו"ד.
רכא. זהו חכמה שמקורו אות יו"ד ונקרא עדן, אבא.

ריד. זו המלכות אמא תתאה.
רטו. פירוש ובזה יובן מדוע כתוב בלשון יחיד הנשקפה ולא הנשקפות.
רטז. פירוש שהמלכות מקבלת השפע מן הבינה על ידי התפארת שמחבר אמא עלאה ואמא תתאה ביחד, לוקח מן הבינה ונותן למלכות, ולפעמים התפארת כמו משפיע להבינה, כאשר שולח אליה האתערותא דלתתא הבל פיהם של ישראל מן תורה ותפלה.
ריז. סוד יעקב לאה ורחל הוא כנגד תפארת בינה ומלכות.

כְּלִבְנֵה בָּרָה כּוֹזֵמָה אֵימָה כְּנֹדָּלוֹת: יֵא אֶל גִּנַּת אַגּוֹז יִרְדְּתִי
לְרֵאוֹת בְּאֵפֵי הַנְּזוֹל לְרֵאוֹת הַפְּרוֹזָה הַתְּפֹן הַנְּצוֹ הָרַבִּימִים: יֵב
לֹא יִדְעֵתִי נְפִשִׁי שְׂמִתְנִי מִרְכָּבוֹת עִמִּי זָרִיב:

זהר שיר השירים

קליפה על קליפה ובפנים מאיר אור הפנימי אור צה ובהיר

אל גנת אגוז ירדתי לראות באבי הנחל וגו'. אמר רבי שמעון מקרא זה נתבאר, אבל מה אגוז יש לו קליפה הסוכבת ומכסה על המוח והמוח מבפנים, אף כך בכל דבר שבקדושה הקדושה מבפנים וצד הטומאה מבחוץ, וזהו הסוד (הבקוק א) רשע מכתיר את הצדיק, ועל כן נקרא אגוז: (ב-רלג): שלמה המלך כאשר ירד להבין עומק האגוז, ככתוב אל גנת אגוז ירדתי, לקח קליפת אגוז והסתכל בכל אותן הקליפות^{יב} והבין שכל אותן הרוחות קליפות האגוז אינם אלא להתדבק באנשים ולטמא אותם, שכתוב (קהלת ב) ותענוגות בני אדם שדה ושדות, ועוד תענוגי בני אדם, אלה המתענגים בשינה בלילה יוצאין מהם שדה ושדות^{יג} והכל הי' צריך הקדוש ברוך הוא לברוא בעולם ולתקן העולם בהם, ובהכל המוח מבפנים וכמה קליפות מכסות על המוח, וכל העולם כדמיון הזה למעלה ולמטה, מראשית סוד נקודה העליונה עד סוף כל המדרגות, כלם הם זה לבוש לזה וזה לזה, מוח לפנים מן מוח,

שלא האיר, ובכן הוציא מאור אחד שהוא עדנה לעדן להשתעשע^{יד} להגנו מאור הדק והנסתר בתוך המאור ההוא.. והמאור ההוא שיצא מתוך המאור הדק הוא נורא ומפוחד והתגברותו רבה, והוא נתפשט ונעשה עולם אחד המאיר לכל העולמות, והוא עולם נסתר שלא נודע כלל, ובו דרים ששת רבוא אלף שהם חילות ומהנות דרי מעלה.. ובו נרקמו (נתקיימו) ונתיסדו שש חקיקות^{טו} שאינן נודעות.. וכיון שהוציא אותן ונתיסדו כאחד, בכך הכל חבור אחד, והם הסוד של אות ו' שנתחבר בעולם הנסתר ההוא, ועל זה כתוב (תהלים קלה) כי יעקב בחר לו יה, כאשר יצא ו' ונתיסד מתוך יה אז ישראל לסגלתו, שאר בני העולם לא ניתנה להם רשות לעלות כך אלא לסגלתו, שהוא מקום שמקבל ומאסף לכל^{טז} וזו היא המדרגה שלמטה, ומתוך זאת מתנשאים למעלה בהסתר של המחשבה, אבל לא בהתגלות כמו שלקח יעקב: (זוהר חלק ב-קכו):

העולמות בנויין לבוש על לבוש

זו הזהר

ישראל יכולים להסתכל ולהבין בהמדרגה שלמטה שהיא המלכות, וממנה יוכלו להתנשא במחשבה להבין מה שלמעלה ממנה עד הבינה.
רכה. ועל זה הוא הרמז הידוע שאגוז עם כולל התיבה בגימטריא ח"א.
רכו. פירוש מן קרי.

רכב. זו הבינה לבוש לחכמה שמקורה אות ה' הראשונה ונקראת עדנה, אמא, ואלו הם תרעין רעין דלא מתפרשין.
רכג. פירוש הבינה הוציאה שש הספירות של עולם האצילות חג"ת נה"י, והן נכללין בספירת התפארת שמקורה האות וא"ו.
רכד. פירוש כאשר ספירות העליונות מתיחדין עם המלכות שנקרא סגולה, שהיא סגולת התפארת, גם סגולת"ו צירוף סגולת וא"ו, אז

זהר שיר השירים

הקדושה, שהם ארבעה ראשי נהרות הנפרדים מן הגנה^[רלב] כאגוז הזה שיש בו ארבעה ראשי קרשינים בפנים, ומה שאמר ירדת^[רלא] היינו על דרך שלמדנו ירד פלוני למרכבה, אמר לו רבי עקיבא אם כן היה לו לומר לאגוז ירדתי, מהו אל גנת אגוז ירדתי, אמר לו מפני שהגנה היא השבח של האגוז^[רלב] מה האגוז נסתר ומכוסה מכל צדדיו, כך המרכבה היוצאת מן הגנה מכוסה מכל צד, וכמו שאותן ארבעה קרשינים שבתוך האגוז מחוברים בצד זה ונפרדים מצד השני, כך הוא בהמרכבה שמחברים באחדות בשמחה בשלימות^[רלב] ומתפרד כל אחד בצדו על מה שנתמנה, זהו שכתוב (בראשית ב) הוא הסוכב את כל ארץ החוילה, הוא ההולך קדמת אשור, וכן כלם, אמר רבי עקיבא פסולת זו של קליפות האגוז על מה תרמו, אמר לו אע"פ שהתורה לא גלתה לה בזה, אבל בזה גלתה^[רלב] בוא וראה [שקדים] מהם מרים ומהם מתוקים, ורמוז יש להם, יש שרי הדין הקשה, ויש שרים של שירות, אבל כל רמז שגלתה התורה בשקדים נראה שעל הדין הוא, וכך הוא לירמיהו נראה לו על דין, שנאמר (ירמיו' א) מקל שקד אני רואה, מהו שקד, שקדים ממש, אף כך במטה אהרן (במדבר יז) ויגמל שקדים, ומן משמעות התיבה ממש נשמע שהוא דין הקשה,

זה לפנים מזה, וזה לפנים מזה, עד שנמצא שזה קליפה לזה וזה לזה, נקודה הראשונה הוא אור היותר פנימי^[רכז] שאין לו שיעור לדעת הצחות והרוחניות והבהירות שלו, עד שנתפשט ממנו התפשטות, ואותה ההתפשטות של נקודה ההיא נעשית היכל אחד^[רכח] להלביש לנקודה ההיא שהוא האור שאין בו השגה לגודל צחותו, זה ההיכל שהוא לבוש לאותה נקודה הנסתרת הוא אור שאין לו שיעור, ועם כל זה אין הוא רוחני וצח כאותה נקודה הראשונה שהוא אור טמיר ונעלם, מן היכל ההוא נתפשט ההתפשטות של אור הראשון^[רכט] ואותה ההתפשטות הוא לבוש להיכל ההוא הפנימי, שהוא רוחני וצח יותר מאותה ההתפשטות, מכאן ולהלאה נתפשט זה בזה ונתלבש זה בזה, עד שנמצא זה לבוש לזה וזה לזה, זה מוח וזה קליפה, לבוש זה נעשה מוח להמדרגה שמתחתיה, והכל כדמיון הזה נעשה כך למטה, עד כי בצלם כזה נברא האדם בעולם הזה, מוח וקליפה רוח וגוף, והכל הוא תקון העולם: (זהר חלק א-יט):

על מה מרמז האגוז והשקד

רבי אלעזר אמר, אל גנת אגוז ירדתי, בוא וראה זאת הגנה יצאה מעדן, וזו היא השכינה, אגוז, זו היא מרכבה עליונה

זו זהר

בשביל האגוז שמרמז על מרכבת המלכות.
רלב. רצונו לומר שהגנה היא שבחה של המרכבה ותואר שלה, כי הלא יש כמה וכמה מרכבות.
רלג. היינו האחדות של ארבע חיות הקודש של המרכבה וכן האחדות במלאכי ארגמ"ן שלה.
רלד. פירוש כאן לא גלתה התורה שכמו כן יש ארבע קליפות הסובבות להמרכבה זו לפנים מזו, כלומר זו מקודשת מזו, וקליפה החיצונה היא כעין פסולת לקליפות

רכז. חכמה.
רכח. בינה.
רכט. סוד.
רל. כידוע בסוד מרכבו ארגמ"ן, וכמו שנאמר במרכבת יחזקאל הסוד של ארבע חיות הקודש של המרכבה להמלכות.
רלא. קשיא ליה שאם הגינה היינו מלכות, הלא זה אמרי התפארת, ומדוע יאמר ירדתי, הלא בהתיחדם היא עולה למעלה ופניהם איש אל אחיו כידוע, ועל זה מתרץ שירדתי אינו אומר בשביל הגנה אלא

זוהר שיר השירים

בתורה, דתנן קול תורה יפה לפניו מכל שירות ותשבחות שאומרים מלאכי השרת למעלה, זהו שכתוב אל גנת אגוז ירדתי לראות, מהו לראות, לראות אותם העוסקים בתורה, אמר רבי יצחק וכי גן עדן הוא נקרא גנת אגוז, אמר לו רבי יוחנן כך הוא שנקרא גנת אגוז, כלומר גנת העדן, מה האגוז הוא סתום מכל עבריו ויש עליו כמה קליפות, כך העדן שלמטה הוא סתום מכל עבריו, ויש עליו כמה שמירות שלא שלטו לראות, לא מלאך ולא שרף לא חשמל ולא עין נביא ולא חוזה, דכתיב (ישעי' סד) עין לא ראתה אלהים זולתך, ומה האגוז קליפה אחר קליפה ופריו מכפנים, כן העדן עולם אחר עולם והוא מכפנים: (זוהר חדש מדרש הנעלם בראשית)

שכתוב (דניאל ט) וישקד ה' על הרעה, וכן (ירמ' א) שוקד אני על דברי, וכן כלם, אמר לו רבי עקיבא מזה נשמע שכל מה שעשה הקדוש ברוך הוא הוא בשביל ללמוד מהם חכמות גדולות, שכתוב (משלי טז) כל פעל ה' למענהו, רבי אלעזר אמר מכאן, שנאמר וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד, מהו מאד, ללמוד מזה חכמה עליונה: (זוהר חלק ב-טו:)

קול התורה חשוב אצל ה' יותר מכל תשבחות מלאכי השרת

אל גנת אגוז ירדתי לראות וגו'. אמר רבי יוחנן אמר רב כשהקדוש ברוך הוא יוצא מאותן העולמות שכוסף בהם, ובא ליכנס עם הצדיקים בגן עדן, הוא ממתין ורואה אם שומע קול העוסק

זוהר זוהר

התורה איך שכל צמח או פרי או ירק עשב אשר בארץ הכל רומז על ענינים רוחנים, ושקדים המרים רמז על דין, והמתוקים רמז על רחמים.

הפנימיות, וכנגדה קליפה החיצונה הירוקה שעל האגוז, והן רוח סערה ענן גדול אש מתלקחת, והיותר פנימית היא נוגה לו סביב, אבל בהאי גלי, פירוש בשקדים גלתה

א שׁוֹבֵי שׁוּבֵי הַשְּׁלֵמִית שׁוּבֵי שׁוּבֵי וְנִזְוָה בָּךְ מֵהַ תְּזוּזוּ
בַּשְּׁלֵמִית כְּמוֹזֶלֶת הַמּוֹזָנִים: ב מֵהַ יָּפוּ פְעֻמֶיךָ בְּנַעֲלִים
בֵּת זָדִיב זֹמְוִקֵי יֶרְכֶיךָ כְּמוֹ זֹלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמֶן:

זוהר שיר השירים

ודעת יראת ה' היא אוצרו, מקרא זה ביארו החברים, אבל הרי למדנו כל אדם העוסק בתורה בעולם הזה, וזוכה לקבוע עתים לה צריך להיות באמונה, שהרצון שלו יתכוון להקדוש ברוך הוא, יתכוון לשם שמים^(רלה) לפי שהאמונה לזה תתכוון, חוסן ישועות, להכליל רחמים בדין, חכמה ודעת, אלה השנים שרונים זה על זה, (זה ממיר ונעלם להשרות זה על זה) יראת ה' היא אוצרו, אוצרו של כל אלה, לפי שזאת יראת ה' נאספים בה כל אותן הנחלים, והיא נעשית אוצר לכלם^(רלה) וכאשר יוצאים ממנה כל אותן האוצרות היא מוציאתם בחשבון, מניין, שכתוב עיניך ברכות בחשבון, בחשבון ודאי תעשה ותוציא אותן בריכות מים ותשקה לכל, ותשגיח להוציא הכל בחשבון, ועל כן נקראת אמונה, ובכל נקראת אמונה, וזה נתבאר: (זוהר חלק ב-רכג).

חשבונות של המלכות למי להשפיע

אמר רבי יוסא כתוב (קהלת ז) אחת לאחת למצוא חשבון, חשבון הגימטריאות שקיימות בהלכנה באיזו מדרגות שלה הם, נפל מקרא זה בפיו, שכתוב עיניך ברכות בחשבון על שער בת רבים, אלו העינים

בכמה וכמה אופנים אומר הקדוש ברוך הוא מה יפו פעמיך וגו'

מה יפו פעמיך בנעלים וגו'. כאשר השכינה היא עומדת על ישראל, וישראל הם הרגלים שעליהן עומדת השכינה בגלות, משבח אותה הקדוש ברוך הוא בהם ואומר מה יפו פעמיך בנעלים, ועוד מה יפו פעמיך בנעלים, כשישראל היו מקיימים מצות ראייה ג' פעמים בשנה, ועוד מה יפו פעמיך בנעלים, בזמן שעמדו ישראל על הר סיני, שעליהם נאמר (זכרי' יד) ועמדו רגליו ביום ההוא, ועוד מה יפו פעמיך בנעלים, כשישראל עומדים בראש השנה וביום הדין בתפלה, הקדוש ברוך הוא עומד בשבילם מכסא הדין ויושב על כסא רחמים, בזמן שישראל עומדים עם השכינה בגלות וסובלים עליה כמה עונשין וכמה יסורין ואומרים (תהלים מד) כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה: (תיקוני זוהר תיקון ח"י)

קביעת עתים לעסוק בתורה לשם שמים

עיניך ברכות בחשבון על שער בת רבים. פתח רבי יוסא ואמר, כתוב (ישעי' לג) והיה אמונת עתיד חסן ישועת חכמת

זוהר זוהר

פירוש שכוונתה ורצונה היא להתיחד עם קודשא בריך הוא דהיינו התפארת. רלו. יראת ה' נקראת המלכות ובה נאספים כל מיני השפעות מכל הנחלים, היינו מספירת העליונות.

רלה. פירוש שדורש אמונת עתך שהעתים לתורה יהיו בשביל תקון השכינה שנקראת אמונה על ידי שילמוד בכונה לייחד קודשא בריך הוא ושכינתיה, וזהו לשם שמים, כי ש"ם היינו מלכות, ושמים היינו תפארת, לפי שהאמונה דהיינו מלכות להכי אתכוון,

ג שָׁרַרְךָ אֲנִי הַסֵּהַר אֶל יוֹסֵר הַמָּוֶזַג בְּטִיָּךְ עֲרַמַת זֹטִים
 סוּגָה בְּשׁוֹשְׁעִים: ד שְׁנֵי עָדֶיךָ כְּשְׁנֵי עֶפְרַיִם תְּאָמְנִי צְבִיָּה:
 ה צִוְאַרְךָ כְּמִגְדַל הַשֵּׁן עֵינֶיךָ בְּרִכּוֹת בּוֹשְׁבוֹן עַל שַׁעַר
 בֵּית רַבִּים אַפֶּךָ כְּמִגְדַל הַלְּבָנוֹן צוּפָה פְּנֵי דְמוֹשֶׁק: ו רֹאשְׁךָ
 עָלֶיךָ כְּכַרְמֶל וְדַלַת רֹאשְׁךָ כְּאַרְגָּמָן מִלֶּךָ אָסוּר בְּרֹהֲטִים:

זוהר שיר השירים

בכור, זו י' שהיא קודש, בכור לכל קדושות העליונות^[רלח] פטר כל רחם, באותו נתיב הנעלם^[רלט] שנמשך מן י' הוא פותח הרחם לעשות פירות ותנובה כראוי, והוא קודש עליון: פרשה שניה והיה כי יביאך, זו ה', היכל שנפתח רחם שלה מתוך י' בחמשים פתחים אכסדראות וגורנות נסתרות שבה^[רמז] י' עשה פטר הזה בהיכל ההוא להשמיע בו הקול שיוצא מתוך שופר הזה^[רמזא] לפי שזה השופר הוא סתום בכל הצדדים, ובא י' ופתח לו להוציא ממנו הקול, וכיון שפתחו תקע לו, והוציא ממנו הקול להוציא עבדים לחירות^[רמזב] ובתקיעת שופר הזה יצאו ישראל ממצרים, וכך עתיד להיות זמן אחר לקץ הימים, וכל גאולה משופר ההוא באה, ולפיכך יש בה יציאת מצרים בפרשה זו, שהרי מאותו השופר בא הכה של י' שפתח רחם שלה, והוציא הקול לגאולת העבדים, וזו ה' אות השניה של השם הקדוש: פרשה השלישית סוד היהוד של שמע ישראל, זו ו' הכולל הכל, ובו יהוד של הכל^[רמזג] בו מתיחדים והוא מקבל הכל: פרשה הרביעית והיה אם שמע, כוללת

שלה הן פרפראות אל חכמה העליונה הנמשכת מלמעלה, ומתוך חשבון ותקיפות ועיבורין נתמלאות (אותן עינים) ונעשית בריכות המוציאות מים לכל הצדדים, עד שמפקדות לכל חשבון ועיבורין של הלבנה שמבחוץ והכוכבים והמזלות לעשות חשבון^[רלז] וזהו על שער בת רבים, זו היא הלבנה שמבחוץ: (זוהר חלק ג-רכ):

סוד התפילין של ראש ושל יד

ראשך עליך ככרמל ודלת ראשך כארגמן מלך אסור ברהטים. אמר רבי שמעון ראשך עליך ככרמל, מקרא זה ביארנו ונדרש, אבל ראשך עליך ככרמל, זה ראש העליון תפילין של ראש, שמו של מלך עליון הקדוש יהו"ה באותיות נרשמות כל אות ואות לפרשה אחת, ושם הקדוש חקוק בהן בסדור האותיות כראוי, ולמדנו (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו כמך, אלו תפילין שבראש, שהם שם הקדוש בסדור האותיות שלו: פרשה הראשונה קדש לי כל

זוהר

רמ. היינו בינה עם החמשים שערי בינה שלה.
 רמא. קול היוצא מתוך השופר, פירוש שהבינה שנקראת שופר תוציא להתפארת שנקרא קול.
 רמב. מהארת הבינה בא הכה של כל מיני חירות.
 רמג. זה התפארת הכולל כל שאר הספירות חו"ג נה"י והוא מקבל כל השפע מבינה להשפיע למלכות.

רלז. פירוש שעני המלכות מפקדות בהשגחתה להלבנה שמבחוץ, זו הלבנה המאירה על האדמה עם הכוכבים ומזלות שעל ידן משפעת המלכות כל מיני שפע על האדמה בפרטיות ובצמצום לפי חשבונה.
 רלח. היינו חכמה.
 רלט. נתיב הנעלם היינו דעת.

א בַּיּוֹם יָפִיִּית וּבַיּוֹם זָעַמְתָּ אֶהְבֶּה בַּתְּעֲנוּגִים: זוֹ אֵת קוֹמְתָךְ
דְּמִתָּה לְתַמָּר וְשִׁדְיָךְ לְאַשְׁכּוֹלֹת: ט אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְּתַמָּר

זהר שיר השירים

אליהו ואמר רבנו של עולם יהי רצון
מלפניך שאדבר דברים בדרך הישר כראוי,
כלם במדה ובמשקל בשיעור קומה של
השכינה, פתח ואמר זאת קומתך דמתה
לתמר, מהו לתמר, אלא לאותו שנאמר בו
צדיק כתמר יפרח, כפת תמרים, קומתך
דומה ודאי ללולב שאין בו קצוץ ופרוד, ולא
לחנם דרשו בעלי משנה נפרצו עליו פסול,
לולב הוא דומה לשדרה של הגוף, שהוא ו'
קומת הכל, והוא ששה במספר, כי חמשה
ענפים מתפשטים ממנו, והוא גוף העץ
באמצע, והחמשה ענפים הם שנים מצד
אחד ושלושה מצד השני, ועליהם נאמר
(ויקרא כג) וענף עץ עבות וערבי נחל, ענף
עץ עבות שלשה, ענף לצד שמאל, עבות
לצד ימין, העץ באמצע, ערבי נחל שתיים,
וכלם חמשה, והם כנגד שתי שוקים וברית
ושתי זרועות, באמצע עיקר העץ וענפיו,
אתרג כנגד לב, הוא פרי העץ, ובו הוא עץ
פרי עושה פרי למינו.. אתרג הוא ירוק^{רמז}
ואסתר משם ירקרקת היתה: (תיקוני זוהר
תיקון צ)

אין פירוד לעולם בין ז"א למלכות

זאת קמתך דמתה לתמר. אמר רבי
יהודה כמה חביבה כנסת ישראל לפני
הקדוש ברוך הוא שאינה נפרשת ממנו,
כתמר הזה שעץ הזכר אינו נפרש מן

של שני הצדדים שמתיהדת בהם כנסת
ישראל^{רמז} והיא הגבורה שלמטה, וזו ה'
האחרונה מקבלתן ונכללת מהם, ותפלין
הם ממש אותיות השם הקדוש, ועל כן
ראשך עליך ככרמל, אלו תפלין של ראש,
ודלת ראשך כארגמן, זו היא תפלה של
יד, שהיא דלה לעומת העליון, ויש לה
גם כן שלימות כדמיון העליון, מלך אסור
ברהמים, קשור הוא ונאחו באותן בתים
להתאחד בשם הקדוש שהוא כראוי, ועל כן
מי שנתתקן בהם הרי הוא בצלם אלהים,
מה האלהים נתיחד בו השם הקדוש^{רמז} אף
זה נתיחד בו שם הקדוש כראוי, זכר ונקבה
ברא אותם, אלו תפלין של ראש ותפלה של
יד^{רמז} והכל אחד.. ארבע פרשיות למעלה
וארבע למטה, ארבע במקום המוח, ארבע
במקום שהלב מנוח, לפי שזה בזה נקשר,
וצריך האדם להתעטר בהם לפי שהם שם
עליון הקדוש, שנאמר וראו כל עמי הארץ
כי שם ה' נקרא עליך וגו', וכל מי שמתעטר
בעטרה עליונה הקדושה זה נקרא מלך
בארץ, והקדוש ברוך הוא מלך ברקיע, זהו
שכתוב מלך אסור ברהמים: (זוהר חלק
א-יג: חלק ג-רסד).

לולב דומה לשדרה של הגוף וחמשה ענפים דומים גם כן לאברי הגוף

זאת קומתך דמתה לתמר וגו'. פתח

זיו זוהר

רמז. תש"ר בבחינת זכר ותש"י בבחינת נקבה.
רמז. ירקות הזאת היינו צבע מורכב מן ב' מראות ירוק שהם עשב
וזהב, וכמו שהאתרג מרמז על מלכות כן ותלבש אסתר מלכות.

רמז. פרשה הרביעית שהיא כנגד המלכות היא כולל שני הצדדים
ימין ושמאל חסד וגבורה שנזכר בה שכר ועונש.
רמז. אלהים הוא שם המלכות ונתיחד בו השם הויה, וכן אדם
המניח תפילין.

אָזוּזָה בְּסִנְסֵנִי וַיְהִי נָא שְׂדֵיךָ כְּאַשְׁכּוֹלֹת הַגֶּפֶן וְרִיזוּ אַפְּךָ כְּתַפְּוּזִים: י וְזוֹכֵר כִּיִּין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוּדֵי לְמִישְׁרִים דּוֹכֵב

זוהר שיר השירים

דוכב שפתי ישנים, פתח רבי יצחק ואמר, והכך כייין הטוב, זה יינה של תורה שהוא טוב, שהרי יין אחר אין הוא טוב, ויינה של תורה טוב לכל, טוב לעולם הזה וטוב לעולם הבא, וזה הוא היין שחביב לפני הקדוש ברוך הוא יותר מהכל, ובזכות זה מי שהרוה עצמו מיינה של תורה יתעורר לעולם הבא, ויזכה להחיות כאשר יקים הקדוש ברוך הוא להצדיקים, אמר רבי יהודה דוכב שפתי ישנים, הרי למדנו שאפילו בעולם הזה יזכה למעלה של תורה ^[רנא] והו שכתוב דוכב שפתי ישנים.

הנקבה לעולם, ואין עולה זה בלא זה, כך כנסת ישראל אינה נפרשת מן הקדוש ברוך הוא לעולמים: (זוהר חלק ב–קכו).

רעיא מהימנא

פסוק זה רמז על נטילת ד' מינים

אמרתי אעלה בתמר אהזה בסנסניו. אמר רועה הנאמן כתוב (ישעי' נח) אז תקרא וד' יענה, א"ז, ז' ימים של סכות וחג שמיני עצרת, א"ז, מצה וז' ימי הפסח, א"ז, סוכה וז' מינים של לולב, שהם ג' הדסים ושתי ערבות לולב ואתרג, ונכללים בארבעה ^[רמח] הרי אחד עשר כמספר ו"ה, וצריך לומר הלל עליהם להשלים שם יהו"ה ^[רמט] ונצרך להעלותה במחשבה בד' מינים, זהו שכתוב אמרתי אעלה בתמר, אעלה סימן אתרג ערבה לולב הדם, והמחשבה של שם המפורש משלמת בה י"ד ^[רנ] כדמיון י"ד פרקים של יד הימנית שבה נצרך לנטילת לולב (זוהר חלק ג–רפג).

המרים קולו כשעוסק בתורה ילך בעולם הבא ואין מפריע בעדו

אמר עלם ההוא אם היה נכתב וחכך מיין הטוב הייתי אומר כך, אבל כייין הטוב כתוב ולא מיין, הסתכלו בו, אמר רבי יהודה בני אמור דברך כי יפה אמרת, אמר אני שמעתי כי מי שמתיוגע בתורה ונדבק בה, ואלו דברי התורה נשמעים בפיו ואינו לוחש אותן בלחש, אלא שמרים קולו בה, שהתורה כך נצרכת להרמת קול, שכתוב (משלי א) בראש הומיות תקרא, להרים רנה בתורה ולא בלחש, כייין הטוב, כמו יין טוב שאינו שותק והוא עתיד להרים

המרוה עצמו מיינה של תורה

יקום לתחיית המתים

והכך כייין הטוב הולך לדודי למשרים

לולב ואמירת הלל, ועל זה בא גם הרמז של ראשי תיבות אעל"ה אתרג ערבה לולב הדס, שהם גורמים עלייתה. רנ. זו עוד כונה אחרת שהד' מינים עם המחשבה של שם המפורש דהיינו שם הוי"ה במילאיו שיש בו עשר אותיות נשלם בזה מספר י"ד, כנגד י"ד פרקים של יד ימנית להמשיך משם חסדים למלכות על ידי הנענועים כידוע. רנא. ר' יהודה מוסיף על דברי ר' יצחק ששפתיו דובבות לאו דוקא

רמח. בכללם הם רק ד' מינים.

רמט. כי ההלל הוא כנגד חכמה ובינה והיינו השם י"ח, מן המצר קראתי יה, לפיכך נשתלם השם הוי"ה ברוך הוא על ידי נטילת לולב ואמירת ההלל, ומה שאמר שנצרך להעלותה במחשבה בד' מינים זהו הפירוש של אעלה בתמר, שהמלכות אומרת שתהיה לה עליה עם התפארת שהם ו"ה עד י"ה, שהם העולמות של חכמה ובינה, כיון שישתלם שם הוי"ה ברוך הוא על ידי עבודת ישראל של נטילת

שִׁפְתַי יִשְׁנִים: יָא אֲנִי לְדוּדֵי וְעָלִי תִשְׁוֹקְתוּ: יב לָכֶּה דוּדֵי
נִצָּא הַשְּׁדָה נְלִינָה בַּכְּפָרִים: יג נִשְׁכִּימָה לְכַרְמִים נְרָאָה אִם
פְּרוּזָה הַגָּפֹן פְּתוּזוּ הַסְּמֶרֶר הַנִּצְוּ הַרְמוּנִים שָׁם אֶתְּן אֶת הַדְּרֵי

זוהר שיר השירים

מי שהוא עוסק בתורה כראוי, מעלים לה לנשמתו למעלה כאשר הוא ישן בשנתו, ומלמדים לה עמקות התורה, ומזה דובכות ומרחשות שפתיו ביום, זהו שכתוב דובב שפתי ישנים, אמר רבי יצחק כל מי שעוסק בתורה לשמה, כאשר הוא ישן בלילה נשמתו עולה, ומראים לה אותן ענינים העתידיים להיות בעולם הזה: (זוהר חדש מדרש הנעלם פרשת ויצא)

ברכה שלמעלה אינו שורה במקום ריק

אני לדודי ועלי תשוקתו. פתח רבי יהודה ואמר, אני לדודי ועלי תשוקתו, זה נתבאר, אבל בהתעוררות שלמטה נמצא התעוררות למעלה, שהרי לא נתעורר למעלה עד שנתעורר למטה, וברכות שלמעלה לא נמצאות אלא במה שיש בה ממש, ולא במקום ריק, מניין, מאשת עובדיהו שאמר לה אלישע (מלכים ב' ד) הגידי לי מה יש לך בבית, שהרי ברכות שלמעלה אינן שריות על שלהן ריק ולא במקום ריק, מה כתוב ותאמר אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוך שמן, מהו אסוך, אלא אמרה לו שיעור זה השמן אינו אלא כדי

קול, וכשיצא מעולם הזה יהיה הולך לדודי למישרים, שלא יטה לימין ולשמאל, ולא ימצא מי שיעכב בידו, דובב שפתי ישנים, אפילו בעולם ההוא שפתיו מרחשות תורה:

עוד שמעתי וחכך כיון הטוב, מקרא זה על כנסת ישראל נאמר ובשבחה מדבר, אם כן מי הוא שמשבחה בזה, אם הקדוש ברוך הוא, מהו הולך לדודי, הולך אלי צריך לומר, אלא ודאי שהקדוש ברוך הוא משבחה לכנסת ישראל^{יב} וחכך כיון הטוב, יין הטוב שהוא יין המשומר, הולך לדודי, זה יצחק שנקרא ידיד מבטן, למישרים, ככתוב (תהלים צט) אתה כוננת מישרים, להכליל שמאל בימין, וזה הוא מישרים, שבשביל השמחה של יין הטוב ההוא נכלל שמאל בימין וכלם שמהים, (דובב שפתי ישנים) שהרי כלם נתעוררים בשמחות וברכות, וכל העולמות נמצאים בשמחה, ונתעוררים להשפיע ברכות למטה: (זוהר חלק ג-למ).

מעלת העוסק בתורה

למדנו שאמר רבי יהודה סודות התורה לחכמים נמסרו, לאותן העוסקים בתורה תמיד, עוד למדנו שאמר רבי יהודה כל

זיו זוהר

המשומר מן הבינה, כי הארת הבינה ממתיק הגבורות והדינים של יצחק, וזהו שאמר הולך לדודי זה יצחק, שהארת יין המשומר מן הבינה תמתיק הגבורות של יצחק להכליל שמאל בימין, ומשם הגיע למישרים, אלו נצח הוד ויסוד, להיות דובב שפתי ישנים כשיתעורר בשמחה רבה על ידי שתבא להם שפע רב ברכות מן המלכות.

בעולם התחיה אלא אפילו בעולם הזה, פירוש קודם התחיה בעוד הגוף בקבר יזכה לשפתותיו דובבות. רב. רצונו לומר שהתפארת משבח למלכות ואומר וחכך כיון הטוב, כי המלכות היא בחינת פה שגזר ומקיים, כיון הטוב, היינו שיצא מפי רק טוב על ידי שתקבל שפע של חסדים שנקרא יין הטוב יין

לָךְ: יַד הַדּוֹדָאִים נָתַנוּ רִיזוֹ וְעַל פְּתוּיֵינוּ כָּל מְגָדִים וְזֹדְשֵׁים גַּם יִשְׁנִים דּוֹרֵי צְפֹנְתֵי לָךְ:

זהר שיר השירים

ינטלו הברכות משם, אף כך אין לברך על שלחן ריק, בוא וראה מה כתוב אני לדודי ועלי תשוקתו, אני לדודי תחלה ואחר כך ועלי תשוקתו^[1] אני לדודי להכין לו מקום תחלה, ואחר כך ועלי תשוקתו:

הבא ליטהר מטהרין אותו

ד"א אני לדודי, שהרי למדנו שהשכינה לא נמצאת עם הרשעים, וכיון שבא אדם להטהר ולהתקרב לפני הקדוש ברוך הוא, אז השכינה שורה עליו, זהו שכתוב אני לדודי תחלה, ועלי תשוקתו אחר כך, בא אדם להטהר מטהרים אותו: (זוהר חלק א-פח). רבי חזקיה אמר אני לדודי ועלי תשוקתו, מי גרם שאני לדודי^[2] מפני שעלי תשוקתו: (זוהר חלק ג-קלב):

המלכות לוקחת את דברי התורה

וגונות ומראה אותם למלך

הדודאים נתנו ריה ועל פתחינו כל מגדים חדשים גם ישנים וגו'. אמר רבי שמעון הדודאים נתנו ריה, אלו שמצא ראובן, כמו שכתוב (בראשית ל) וימצא דודאים בשדה, ואין מתחדשים דברי תורה בישראל אלא על ידו, כמו שכתוב (ד"ה

משיחת אצבע הקטנה, אמר לה נחמתני, שהרי לא ידעתי איך תשרה הברכה שלמעלה במקום ריק, אבל עכשו שיש לך שמן, זה הוא מקום להמצא בו ברכות, מניין, שכתוב (תהלים קלג) כשמן הטוב על הראש יורד וגו', ולבסוף מה כתוב כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם, ובמקום זה שורה הברכה, ואם תשאל כמל הרמז שיוורד על הררי ציון, ולא כתוב שמן אלא מל, אבל זה שמן וזה מל, ואותו המל הלא הוא שמוריד הקדוש ברוך הוא משמן העליון^[3] כי שמן ההוא יוצא לצד הימין, שנים הם יין ושמן, והולכים לשני צדדים, יין לצד שמאל, שמן לצד ימין^[4] ומצד הימין יוצאות ברכות לעולם, ומשם נמושה מלכות הקדושה^[5] ולפי ששמן היה מוכן למטה, נודמן שהשמן שלמעלה השפיע ברכות^[6] בוא וראה מהתעוררות שמן עליון ההוא קיים להשפיע על דוד ושלמה בנו להתברך, מניין, שנאמר ויעמד השמן, כתוב כאן ויעמד, וכתוב שם (ישעי' יד) שורש ישי אשר עומד לנס עמים, בוא וראה משלחן של לחם הפנים, שמשם יצאו ברכות ומוזנות לעולם, לא ה' נצרך להמצא ריק אפילו רגע אחד, בשביל שלא

זיו הזהר

נקל להמשיך השפעת הברכה לשם כמו שעשה אלישע.

רז. זה הכלל שאתערותא דלתתא גורם אתערותא דלעילא.

רנח. רבי חזקיה מגלה הסוד שאף גם האתערותא דלתתא הוא בהסתר למעילא, כי מי שזוכה להיות עליו תשוקתו של ה' יתברך נשלח לו כח והתעוררות מעיליא לעבודת ה' יתברך, ובכן נאמר גם על זה מ' הקדימי ואשלם, וענין זה הוא כעין דברי המשנה דאבות מצוה גוררת מצוה.

רג. שמן העליון היינו השפע הנמשך מן המקור שהוא עולם החכמה.

רנד. שמן חכמה מקום החסדים, יין בינה שהגם שהיא אם רחמניה מכל מקום דינין מתערין מינה כידוע.

רנה. פירוש מן החכמה שהוא המקור נמשך השפע על ידי אמצעות הבינה והתפארת למלכות.

רנו. פירוש על פי זה הנזכר לעיל מובן שבמקום שיש שמן למטה

זהר שיר השירים

התנערי מעפר קומי שבי יתקיימו בקיום ויעלו מתחת לארץ, ויקבלו נשמתם בארץ ישראל, באותה שעה ינשב הקדוש ברוך הוא כל מיני ריחין שבגן עדן עליהם, זהו שכתוב הדודאים נתנו ריה, אמר רבי יצחק אל תקרי הדודאים אלא הדודים, אלו הגוף והנשמה שהם דודים ורעים זה עם זה, רב נחמן אמר דודאים ממש, מה הדודאים מולידים אהבה בעולם, אף הם מולידים אהבה בעולם, ומהו נתנו ריה, כשרון מעשיהם לדעת ולהכיר לבוראם, ועל פתחינו, אלו פתחי שמים שהם פתוחים להוריד נשמות לפגרים, כל מגדים, אלו הנשמות, חדשים גם ישנים, אותן שיצאו נשמתם נשמתם מימים מועטים, וזכו בכשרון מעשיהם להכנס בעולם הבא, ואותן שיצאו נשמתן לפני כמה שנים, כלן עתידות לירד בכת אחת ולהכנס בגופות המוכנים להם, אמר רבי אחא בר יעקב בת קול יוצאת ואומרת חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך, צפנתי אותם באותן העולמות לך בשבילך, בשביל שאתה גוף קדוש ונקי, ד"א הדודאים, אלו מלאכי שלום, נתנו ריה, אלו הנשמות שהם ריה העולם, נתנו שבקו כמו שכתוב (במדבר כא) ולא נתן סיחון את ישראל עבור בגבולו, שלמדנו דאמר רבי יהודה שלש כתות של מלאכי השרת הולכים בכל חודש ובכל שבת ללוות לנשמות עד מקום מעלתן, ובמה יתבאר על פתחינו כל מגדים, אמר רבי יהודה אלו הם הגופות שהם עומדים בפתחי הקברות לקבל נשמתם, ומלאך דומה נותן פתקא דחושבנא, והוא מכריז ואומר רבונו של עולם חדשים גם ישנים, אותן שנקברו מזמן מועט, ואותן שנקברו מכמה ימים, כלם צפנתי לך, להעלותן במספר: (מדרש

א' יב) ומבני יששכר יודעי בינה לעתים וגו', ועל פתחינו כל מגדים הם גרמו להיות על פתחינו, על פתחי בתי כנסיות ובתי מדרשות כל מגדים, חדשים גם ישנים, הרבה דברי תורה חדשים וישנים נתגלים על ידיהם, להקרב את ישראל לאביהם שלמעלה, זהו שכתוב (שם) לדעת מה יעשה ישראל, דודי צפנתי לך, מכאן נלמד כל מי שמתניגע בתורה כראוי, ויודע להכין הדברים ולהחדש דברי תורה כראוי, אותן הדיבורים עולים עד כסא המלך, וכנסת ישראל פותחת להם שערים וגונות אותם, ובשעה שנכנס הקדוש ברוך הוא להשתעשע עם הצדיקים בגן עדן תוציא אותם לפניו, והקדוש ברוך הוא מסתכל בהם ושמה, אז הקדוש ברוך הוא נתעטר בעטרות עליונות ושמה עם המטרונה, זהו שכתוב חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך, ומאותה השעה נכתבים דבריו בספר, זהו שכתוב (מלאכי ג) ויכתב ספר זכרון לפניו, אשרי חלקו מי שמתניגע בתורה כראוי, זכאי הוא בעולם הזה, וזכאי הוא בעולם הבא: (זוהר חלק א-רמב:)

הנשמות נכנסות אל הגופות המיועדים להם

הדודאים נתנו ריה ועל פתחינו כל מגדים וגו'. רבי יצחק פתח הדודאים נתנו ריה, תנו רבנן לעתיד לבוא הקדוש ברוך הוא מחיה את המתים וינער אותם מעפרם, שלא יהיו בנין עפר כמו שהיו בתחלה שנבראו מעפר ממש, דבר שאינו מתקיים, כמו שכתוב וייצר ה"א את האדם עפר מן האדמה, אבל באותה שעה יתנערו מעפר מאותו הבנין, ויעמדו בבנין מקוים להיות להם קיום, זהו שכתוב (ישעי' נב)

א בּי יתְנֶהָ כְּאֶזֶז לִי יוֹנֵק שְׂדֵי אָבִי אֲמַצְאָהּ בְּזוּזֵי אֲשֶׁקָה
 גַּם לֹא יִבְזוּוּ לִי: ב אֲנֶהְגֶּה אֲבִיָּאָה אֶל בֵּית אָבִי תִלְמִדֵי
 אֲשֶׁקָה מִיַּיִן הֶרְקִזוּ מֵעֵסִיס רַמְזֵי: ג שְׂמֹאלוֹ תַזוּת רֵאשִׁי
 וּבְיַמֵּנוּ תַזוּבְקָנֵי: ד הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּזוּת יְרוּשָׁלַם מִה תִּעִירוּ
 וּמִה תִּעְרְרוּ אֶת הָאֱהָבָה עַד שֶׁתּוֹפֵץ: ה בּי זֹאת עָלָה מִן
 הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל הַדּוֹרָה תַזוּת הַתְּפוּזוֹ עוֹרְרֵתִיךְ שְׁמֵה
 זוּבְלֵתָה אִמָּה שְׁמֵה זוּבְלָה יְלַדְתָּה: ו שִׁימְנֵי כּוּזוּתְם עַל לִבָּה
 כּוּזוּתְם עַל זְרוּעָה כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֱהָבָה קָשָׁה כְּשֵׂאוֹל קִנְיָה

זוהר שיר השירים

לילה אחד היה כשהייתי עומד לפני אבי
 ושמעתי ממנו דבר, שאין שלימות ורצון
 ותשוקת כנסת ישראל אצל הקדוש ברוך
 הוא אלא בנשמותיהם של הצדיקים^{רנ"א}
 שהם מעוררים נביעת מים התחתונים
 לעומת העליונים, ובאותה שעה נשתלם
 הרצון והתשוקה בדביקות אחת לעשות
 פירות, בוא וראה כיון שהתנדבקו זה בזה,
 והיא קבלה את רצונו, בכך היא אומרת
 שימני כחותם על לבך, מפני מה כחותם,
 אלא דרכו של החותם כיון שנדבק במקום
 אחד, אף על פי שנעתק משם, מכל מקום
 נשאר רושם במקום הזה ואל יסיר ממנו,
 כי כל הרושם וכל הצורה שלו נשאר בו,
 וכך אמרה כנסת ישראל הלא נדבקתי בך,
 ואף על פי שאתרחק ממך ואלך בגלות,
 שימני כחותם על לבך, למען תשאר כל
 צורתי בך, כחותם הזה שנשארה כל צורתו
 במקום הזה שנדבק בו, כי עזה כמות
 אהבה, חזקה היא כמו בהפרדת הרוח מן
 הגוף, שלמדנו כאשר תגיע השעה שיפמור

בהנחת תפילין יפשוט שמאלו ויקשר בימינו

שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני.
 אמר רבי אלעזר מהו שכתוב שמאלו תחת
 לראשי וימינו תחבקני, מי שמניח תפילין
 כאשר מניח תפלה של יד צריך לפשוט
 זרועו השמאלית, לקבל לה לכנסת ישראל,
 ולקשור הקשר עם הימנית, בשביל לחבק
 אותה, לקיים מה שנאמר שמאלו תחת
 לראשי וימינו תחבקני, שיתראה האדם
 כדמיון שלמעלה ולהתעמר בכל, ואז האדם
 שלם בכל בקדושה העליונה, והקדוש ברוך
 הוא קורא עליו (ישעי' מט) ישראל אשר בך
 אתפאר: (זוהר חלק ג-נה).

כנסת ישראל מבקשת למלך שימני כחותם שישאר אצלך צורתי

שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך
 וגו'. פתח רבי אלעזר ואמר שימני כחותם
 על לבך וגו', רשפיה רשפי אש שלהבת
 יח, מקרא זה כבר העירותי עליו, אבל

זו הזוהר

זוהר שיר השירים

הימין שהוא מים נתוסף אש האהבה^[רסב] ואינו מכבה שלחבת השמאל, כמו שכתוב וימינו תחבקני, וזה הוא מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, וכן הכל כדמיון הזה:

הזכר מעורר החביבות

בתוך כך בא רבי שמעון אמר לו, בני במה עסקת, אמר לו רבי אלעזר באהבה העליונה וקשר החביבות עיינת, פתח רבי שמעון ואמר בוא וראה בכל מקום הזכר רודף אחר הנקבה, ומעורר אצלה אהבה, וכאן נמצא שהיא מעוררת אהבה ורודפת אחריו, ודרך העולם שאין שבחה של נקבה להיות רודפת אחר הזכר, אלא דבר סתר הוא, וזה ענין עליון של אוצר המלך.. בוא וראה התעוררות אהבה של כנסת ישראל אצל הקדוש ברוך הוא נשמות הצדיקים מעוררות אותה, לפי שהם באים מצד בחינת זכר, והתעוררות זו תבא לנקבה מצד הזכר ומעוררת אהבה, נמצא שהזכר מעורר חביבות ואהבה להנקבה, וכך הנקבה נקשרת באהבה אל הזכר, וכמו כן השתוקקות הנקבה להטל מים התחתונים כנגד מים העליונים אינה אלא בנשמות הצדיקים, זכאים הם הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא, שעליהם קיימים עליונים ותחתונים, ולכך (משלי י) וצדיק יסוד עולם כתוב סתם, וסוד הכל הוא שצדיק הוא היסוד שלמעלה^[רסג] והוא היסוד שלמטה, וכנסת ישראל נכללת מן הצדיק

האדם מן העולם, ורואה מה שרואה, רוחו הולכת בכל אברי הגוף, ותרומום גליו כמי שהולך בים בלי משוטות, עולה ויורד ואין מנוח לו, הוא הולך ונפרד מכל אברי הגוף, ואין תוקף כיום שנפרש הרוח מן הגוף, וכך תוקף האהבה של כנסת ישראל אל הקדוש ברוך הוא כתוקף המיתה בשעה שמבקש הרוח להפרד מן הגוף, קשה כשאל קנאה, כל מי שאוהב ואין קנאה נקשרת עמו אין אהבתו אהבה^[רסד] כיון שיש קנאה הרי אהבתו שלימה, מכאן למדנו שצריך האדם לקנא לאשתו, בשביל שיתקשר עמה באהבה שלימה, שהרי מתוך כך אינו נותן עיניו באשה אחרת, מהו קשה כשאל קנאה, אלא מה שאול קשה בעיני הרשעים לרדת בו, כך קנאה קשה בעיניו של זה האוהב ומקנא להפרד מן האהבה: ד"א קשה כשואל קנאה, מה שאול בשעה שמורידים לרשעים בו מודיעים להם המאותיהם על מה יורדים בו, וזה קשה להם, כך מי שמקנא הוא תובע על הטאו והושד ומחשב כמה מעשים, ובכן קשר של אהבה נקשר בו, רשפיה רשפי אש שלחבת יה, איזהו שלחבת יה, זו שלחבת לוחמת ויוצאה מתוך השופר^[רסה] שהיא מעוררת ומלחמת, ומי הוא, זה שמאל, זהו שכתוב שמאלו תחת לראשי, שהיא מלחמת שלחבת האהבה של כנסת ישראל אצל הקדוש ברוך הוא, ולפיכך מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, שהרי כאשר בא

זיו הזהר

ההזדווגות עם המלכות.

רסב. הארת החסד בחינת ימין שנקרא מים מוסיף אהבה.

רסג. ספירת היסוד נקרא צדיק, וצדיקי עולם הזה פועלים בעבודתם שהצדיק דלעילא ישפיע השפע שלמעלה למלכות.

רס. ענין הקנאה הוא כמו שכתוב ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו, זה איש שאינו סובל שתהיה נדנדוד אהבה מאשתו לאחר או מאחד על אשתו, וכן בין אוהבו ובין אחר.

רסא. הבינה נקראת שופר, וממנה נתעורר אש שלחבת האהבה שנקרא אש הגבורה בחינת שמאל, וזאת השלחבת מביא ומעורר

זהר שיר השירים

שמקנא לזה שאוהב אותו, קשה וכאב לו להפרד ממנו יותר מאותה המדרגה שנקרא שאול, שהוא קשה מכל מדרגות הגיהנם, רשפיה רשפי אש שלהבת יה, מי הוא שלהבתיה, זה האש היוצא מתוך השופר כלול מרוח ומים, ומתוך שלהבת ההוא כאשר מתלחט בכנסת ישראל שורף העולם בשלהבת מקנאת הקדוש ברוך הוא¹⁰¹ ובשעה שהיא מקנאת לו אוי למי שיפגע בשלהבת שלה, שהוא ישרף בהם: (זהר חלק ג-נד:)

כנסת ישראל אף על פי שהולכת לגלות נזכרת בחותם לפני המלך

פתח רבי חייא ואמר שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך וגו'. שימני כחותם, בשעה שמתדבקת כנסת ישראל בבעלה היא אומרת שימני כחותם, דרך החותם כיון שנדבק, במקום שהוא שנדבק מניה בו כל צורתו, אף על פי שאותו החותם מטולטל לכאן וכאן, ואינו מונח שם כיון שנעתק משם, מכל מקום כל צורתו הניה שם ושם קיימת, אף כך אומרת כנסת ישראל, כיון שנדבקתי בך, כל צורתי תהי חקוקה בך, שאף על פי שאלך כאן או כאן תמצא צורתי חקוקה בך ותזכור אותי, כחותם על זרועך, ככתוב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני, אף כך תהי צורתי חקוקה שם, ובכך אהיה דבוקה בך לעולם ולא תשכח אותי, כי עזה כמות אהבה, עזה כמות האהבה בתוקף חזק כמקום ההוא ששורה בו מיתה¹⁰² אהבה, זה המקום

למעלה ולמטה, צדיק מצד זה וצדיק מצד שלמעלה מנחילים לה, זהו שכתוב (תהלים לו) צדיקים יירשו ארץ, יירשו ארץ בודאי (זהר חלק א-רמד:)

ענין שימני כחותם היינו אמת כחותם על זרועך זהו התפילין

עוד פתח רבי אלעזר ואמר, שימני כחותם על לבך וגו', כנסת ישראל אומרת כך להקדוש ברוך הוא שימני כחותם, איזהו חותם, זה חותם הטבעת של אמת, כחותם על לבך, זה חותם של תפילין שמניח האדם אצל לבו, כחותם על זרועך, זו יד כהה שמחוברת בזרוע ההיא¹⁰³ ומי הוא, זה יצחק; ועוד כנסת ישראל אומרת שימני כחותם, חותם היה צריך לומר מהו כחותם, כאותן תפילין של ראש המביאים שבה לכל הגוף, [כחותם על זרועך, זו תפילין של יד, שהן בזרוע על הלב], ובוה נמצא האדם שלם כדמיון שלמעלה, כי עזה כמות אהבה, מהו כי עזה כמות, אלא לא נמצא דבר קשה בעולם כמו הפרשת הנפש מן הגוף כשצריכים להתפרש, וכך היא אהבת כנסת ישראל להקדוש ברוך הוא שאין מתפרשים לעולם, ולפיכך תפלה של יד נקשרת בזרוע, לקיים הכתוב שמאלו תחת לראשי, קשה כשאול קנאה, בכל מדרגות הגיהנם אין קשה כשאול, שיורד למטה מכלם, מלבד זו המדרגה שנקרא אבדון, וזה מושתתפים יחד, וזהו קשה להם לרשעים יותר מהכל, וכך קשה כשאול קנאה, שאין קנאה אלא מאהבה, ומתוך אהבה באה קנאה, ומי

זו זהר

101. המלכות נקראת מקום ששורה בו מיתה כידוע בסוד הכתוב רגליה יורדות מות, והיינו גם כן שאכול ששניהם הגבורות והדינים בסוף כל סוף של המלכות.

102. פירוש המלכות שנקראת יד כהה בנינה מגבורה שנקרא יצחק.

103. כאן דורש דבינה מינה דינין מתערין והיינו אש השופר.

זהר שיר השירים

ישראל, ה' והיה אם שמוע, ומזה הרושם מזדעזעים אומות העולם, זהו שכתוב (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, וכך דרשו שם ה', אלו תפילין שבראש:

חותם = הברית

שימני כחותם, זה אות ברית מילה ואות של ימים טובים, שהוא חותם שם הקדוש כדמיון הזה (דברים ל) "מ"י "יעל"ה "לנ"ו "השמימ"ה, ראשי תיבות אותיות מיל"ה, וסופי תיבות אותיות הוי"ה, מי שנוטר לזה החותם כאילו נוטר לשם הקדוש, ומי שמשקר בחותם הזה כאילו משקר בהשם הקדוש, שזה נקרא חותם טבעת המלך, וכל אדם שנוטר לחותם הזה למטה, שהוא אות ברית אות שבת אות תפילין אות של ימים טובים הוא נרשם ונחקק למעלה ומאיר למעלה, וממנו מזדעזעים עליונים ותחתונים, כמו שכתוב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, שם הוי"ה ודאי זה אותו הרושם של אות ברית מילה ואות תפילין ואות שבת וימים טובים, ומי שמשקר בזה למטה נתבטלה הקיקה שלו למעלה, ובזמן שהוא מושלים עליו כל מקטרגים עליונים ותחתונים:

חותם זו הנשמה

שימני כחותם. זו הנשמה שהחותם שלה חקוק למעלה, כמו שביארו ביעקב, שצורתו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד, וכל הנשמות שהן נגזרות משם החותם שלהן

שנקרא אהבת עולם, קשה כשאל קנאה כמו כן, שהרי שמות האלה מצד ההוא הם, רשפיה רשפי אש, מי הם רשפים האלה, הם האבנים ומרגליות טובות שנולדות מאש ההוא^{י"ס} שלהבת יה, מאותה השלהבת שיוצאת מעולם העליון^{י"ס} ונאחות בכנסת ישראל להיות הכל יחדו אחד: (זהר חלק ב-קיד).

השכינה מבקשת מה' שימני כחותם

קם רבי שמעון ואמר שימני חותם לא כתוב אלא כחותם, השכינה אומרת, רבון העולמים שימני כחותם, כאותו רשום של החותם שלך, שאף על פי שהחותם נשאר בידך, מכל מקום הרושם שלו בכתב הוא, ומאותו רושם מזדעזעים עליונים ותחתונים, כדמיון מלך בשר ודם שרושם בכתב החתימה שלו, והותם הטבעת בידו הוא, ואף על פי שחותמו בידו נשאר, מכל מקום כך מפחדים מן הרושם של החותם כאילו היה המלך בעצמו, על אחת כמה וכמה אם רואים גוף החותם:

שימני כחותם = התפילין

שימני כחותם על לבך. וכי מי מניח חותם על הלב, אלא אלו התפילין, שהרצועות שלהם תלויות על הלב, והם תפילין של ראש, ותפלה של יד שהיא בשמאל כנגד הלב, וזה הוא כחותם על לבך, וכחותם על זרועך, זו תפלה של יד, והם הרושם של שם הקדוש, שהוא י' קדש לי כל בכור, ה' והיה כי יביאך, ו' שמע

זהר שיר השירים

בתפלה נתעורר הכסא למעלה, כחותם, זה הרוח שהוא ציור החקוק במלאכים, בזמן שהרוח נתעורר למטה בתפלה נתעוררים עמו המלאכים למעלה, על זרועך, זו הנפש שהיא חקוקה בארבעה צדדי העולם, בזמן שתתעורר הנפש בתפלה למטה, ארבעה צדדי העולם נתעוררים עמה^[רע"א] נשמה, היא החותם, רוח, הוא ציור האותיות שהן חקוקות בחותם, נפש, זו רשימת האותיות בחותם, שהן נרשמות בציור האדם כרשימת החותם בכתב, ובזה הרושם של הנפש ניכרת צורת הפנים בגוף האדם מאיזה מקום הוא:

השכינה בגלות מבקשת שיחתום אותה לחיים

שימני כחותם על לבך. מקרא הזה על השכינה נאמר שהיא בגלות, חותם לא כתוב אלא כחותם, כאותו חותם של הטבעת שהוא חותם האמת, ובו התמנו לחיים, ואיזהו החותם שבו חיים, אלא זה עץ החיים, שממנו בנים חיים ומזונות יוצאים, עץ ודאי זה שנאמר בו עץ החיים מהלך ת"ק שנה, וזה העץ הוא ג, מהלך ת"ק שנה זו ה', החיים, הם הא"ב והא"ם שהם יה, י' היא חכמ"ה, ומניין שנקראים חיים, כמו שכתוב (קהלת ז) והחכמה תחי' בעליה, ה' היא האם העליונה^[רע"ב] מניין שנקראת חיים, כמו שכתוב (משלי ג) עץ חיים היא למהזיקים בה, חיים היא בודאי, ושניהם (שם ד) כי חיים הם למוצאיהם, ושכינה התחתונה

הוא חקוק למעלה, והרושם שלהן למטה, אותה החקיקה שלמעלה הוא החותם, והרושם שלמטה הוא רשימת החותם, וכאשר חקיקת הנשמה היא למעלה והרושם שלה למטה, נאמר בה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו, עולים למעלה ומסתכלים בצורת הנשמה המאירה בחקיקה היא ומזדעזעים ממנה, יורדים למטה ומסתכלים בהרושם של אותה הצורה למטה, ורואים שלא נשתנה מן הצורה שלמעלה^[רע"ג] ומפחדים ממנו:

חותם היא קריאת שמע

שימני כחותם. זו תפלה, שבה הוא חקוק ונרשם ח"י עולמות בשמנה עשרה ברכות של התפלה, החותם הוא עמוד האמצעי שהיא קריאת שמע, חקיקת האותיות של החותם זה צדי"ק ח"י העולמים, רשימת החותם בכתב זו היא תורה [שבע"פ]^[רע"ד] והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו, מלאכי אלהים עולים בזמן שהוא עומד בדין, שעומדים כלם ומלמדים עליו זכות, ויורדים בזמן שנוצחים לו בדין ויורד למטה, כלם יורדים עמו, כמו שנאמר ביעקב (בראשית כו) אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה:

נפש רוח ונשמה = חותם אותיות ורשימת האותיות

שימני כחותם על לבך. זו הנשמה שהיא חקוקה בכסא, בזמן שהיא נתעורר למטה

אבל יש בזה מדרגות, אדם גדול שהוא בעל נשמה פועל התעוררות בכסא הכבוד, בעל רוח פועל התעוררות בעולם המלאכים, בעל נפש פועל התעוררות רק בארבעה צדדי העולם.
רע. היינו עולם הבינה.

רט. כי כשהאדם חוטא מעביר ממנו צלם אלהים היינו צורת נשמתו.
רע. כדאיתא בפתח אליהו, מלכות פה ותורה שבעל פה קרינן לה.
רע. מאן שכל אדם יש בכחו לפעול התעוררות למעלה בתפלתו,

זהר שיר השירים

אות ברית קודש ואות ברית דשבת קודש וימים טובים, כי עזה כמות אהבה, עזה היא הפרשת הקדוש ברוך הוא ושכינתו מישראל כהפרשת נשמה רוח ונפש מן הגוף; ועוד כי עזה כמות אהבה, כאשר ישראל מיחדים שם הקדוש ברוך הוא באהבה ואומרים הבוחר בעמו ישראל באהבה, קשה בשאול קנאה, שהקדוש ברוך הוא יהיה מקנא עליהם בזמן שיצאו מן הגלות, שהוא יהיה בזמן ההוא קנא ונוקם ובעל חימה, רשפיה רשפי אש, בזמן ההוא יעורר שמאל בלהבות שלו, שהם רשפי אש שלהבת יה, וישרף כמה היכלות של בתי עכו"ם, ויקח נקמות מעמלק, כי הוא נשבע בשתי אותיות של השם הקדוש שהן יה לקחת נקמה ממנו, זהו שכתוב (שמות יז) ויאמר כי יד על כס יה, וזה הוא רשפי אש שלהבת יה; וישראל אומרים, רבון העולמים אף על פי שאנחנו בגלות מרוחקים ממך, שימני כחותם על לבך, ואל תסיר מאתנו צורתך, שהוא החותם שלך השכינה שלך, שבשבילה אתה תזכר אותנו בגלות, והחותם של הקדוש ברוך הוא בודאי היא השכינה: (ת"ז ת"א ליום ב')

הפירוד בין ה' לבניו עזה ממייתה

ועוד שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך כי עזה כמות אהבה, בזמן שנחלים ישראל משמו של הקדוש ברוך הוא שלשה אלה, בנים חיים ומוזנות, נאמר בהם כי עזה כמות אהבה, עזה היא ממייתה הפרשת הקדוש ברוך הוא מבניו,

היא נרשמת בחותם ההוא שהוא חותם האמת, וכל הציורים של החותם ההוא רשומים בהנ"ל¹ להודיע שהיא הציור של עמוד האמצעי שהוא אמת, והחותם שלו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, היא נחתמת בו לחיים, וממנו נוחלים ישראל בנים חיים ומוזנות, חיים מצד הא"ב והא"ם שהם יה, בנים מצד עמוד האמצעי, שעל שמו נקראים ישראל למטה בני בכורי ישראל והוא ו', מוזנות מצד של ה' [התחתונה] שהיא המוציא לחם מן הארץ, ובזמן שנחלים ממנו ישראל אלו השלשה הנכללים בשמו, נקראים למטה בניו של הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם: (תיקוני זוהר תיקון כ"ב)

אף שאני בגלות אל תסיר ממנו את צורתך

שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך וגו', כך אומרת כנסת ישראל בגלות, אף על פי שאתה עלית למעלה, צורתך אל תסיר ממני לעולם, כחותם הזה שבמקום הזה שנדבק בו הרושם של בעל החותם, אין סרה ממנו צורת החותם וניכר בו, ולפיכך אומרת כנסת ישראל בגלות שימני כחותם על לבך, כרשימת תפלין של יד שהם כנגד הלב, כחותם על זרועך, כתפלין של ראש שמהם תלויות רצועות לכל הצדדים, על הלב והזרוע, ובהם נרשמים ישראל שהם עמו של הקדוש ברוך הוא:

ה' ינקם באומות העולם בזמן שישראל יצאו מהגלות

ועוד שימני כחותם, זה החותם של

רְשִׁפִּיָּה רִשְׁפֵי אֵשׁ עֲלֶהֱבִתֶּיהָ: אַ מַיִם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת

זוהר שיר השירים

הזה, ציור הגוף של אדם בעולם הזה בולט לחוץ, והרוח נחקק בפנים, וכאשר נפשט הרוח מן הגוף נקפא אותו הרוח בגן עדן שבארץ, בהציור והצורה של גופו ממש, שבעולם הזה, לפי שהיה תמיד כמו חותם, ועל כן אומרת היא שימני כחותם^{רע"ח} מה חותם חקוק בחקיקה שוקעת, ומצייר בציור בולט לחוץ, אף כך הוא הרוח שנתהווה מן הצד שלה כדמיון הזה ממש, בעולם הזה הוא חקוק בחקיקה שקועה בתוך הגוף, וכאשר נפשט מן הגוף ונכנס בגן עדן שבארץ, האויר אשר שם מקפיא לאותה חקיקה להתצייר לחוץ, ונצטייר בציור בולט לחוץ, כדמיון ציור הגוף שבעולם הזה, והנשמה שהיא מעיץ החיים נצטיירת שם למעלה באותו צרור החיים, להתענג בנועם ה', ככתוב (תהלים כז) לחזות בנועם ד', ולבקר בהיכלו: (זוהר חלק ב-יא).

רק כשהמלך מתקשר עם המלכה כולם בשמחה

מים רבים לא יכלו לכבות את האהבה וגו'. פתח רבי אלעזר ואמר, מים רבים לא יכלו לכבות וגו', מים רבים, זו זרוע הימנית^{רע"ח} שצריך לקשור בה קשר של

ומניין שיש הפרשה בין הקדוש ברוך הוא ובניו, מכאן ראייה שנאמר (ישעי' יח) כי אם עונותיכם היו מבדילים וגו', וקשה היא ממיתה, ועליה נאמר (רות א) כי המות יפריד ביני ובינך, ובזמן שישראל מקיימים מצות התורה באהבה, קשה כשאויל קנאה, שמקנא הקדוש ברוך הוא על סמא"ל ועל נוקבתו שהם גורמים לאנשים מיתה בחטאותיהם, על שגורמים להם לחטוא, ובשביל זה עתיד הקדוש ברוך הוא לקחת נקמה מהם ולהעבירם מן העולם.. כמו שנאמר כי יד על כם יה וגו', וכאשר יגיע הזמן לנקום ממנו, להכות אש יצאו מן השם יה, כמו שכתוב רשפיה רשפי אש שלחבת יה, והם להכות של אי"ש ואש"ה, כי שם אי"ש וא"ש ושם יה, איש, כמו שכתוב ה' איש מלחמה, שלקח נקמות מפרעה ומעמו, אשה, זו השכינה שנאמר בה (משלי ח) מצא אשה מצא טוב: (תיקוני זוהר תיקון כב)

ציור הגוף של האדם

רבי יוסי אמר שימני כחותם על לבך, בוא וראה רוח היורד לאנשים שהוא מצד הנקבה^{רע"ח} נחקק תמיד בחקיקה כחותם

זוהר

כמו שהרמב"ם קורא להנשמה בשם נפש, ונראה מכאן שרק הרוח נכנס בגן עדן שלמטה להצטייר כמו הגוף והנשמה נצטיירת בגן עדן שלמעלה, אבל הנפש נשארת בעולם הזה חופפת על הקבר, ואם אין לה עונש כרת יש עתים שיש לה התחברות עם הרוח ולפעמים גם עם הנשמה כנזכר בזוהר הקדוש בכמה מקומות. רעה. פירוש שהרוח או הנשמה מבקשת כך שתזכה לזה. רעו. היינו חסד, כימים רמז על חסד, וטעם הדרש שבכות המים רבים דהיינו מצות הנחת תפילין לא יכלו המכבים לכבות את האהבה שאוהב הקדוש ברוך הוא לישראל.

רעד. מפרשי זוהר הקשו כאן שהלא נמצא בכמה מקומות בזוהר הקדוש שהנפש מן מלכות הרוח מן תפארת והנשמה מן הבינה, וכאן אומר שהרוח הוא מצד עלמא דנוקבא דהיינו מלכות, והנשמה היא מעץ החיים דהיינו תפארת, וצריך לומר שאין כל הנשמות שווה במדרגתן, ורק הנשמה הגבוהה ששורשה בבינה, הרוח שלה מן התפארת והנפש מן המלכות, אבל סתם נשמה שורשה בתפארת, והרוח והנפש שלה מן המלכות, ועוד יש לומר שיש נשמות ששורשן במלכות וקורא לאותן הנשמות בשם רוח, כי נמצא בזוהר הקדוש איזה פעמים שקורא לנשמה בשם רוח ולפעמים גם בשם נפש,

אֶת הָאֱהָבָה וְנִהְרֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן

זהר שיר השירים

וכמו כן] שבעת ימי החג שבהם היו מקריבים ישראל שבעים פרים, לכפר על השבעים שרים, כשכיל שלא ישאר העולם חרוב מהם: (ז"ג פנחס רנו). ועם כל זה לא נקרב הכל אלא להקדוש ברוך הוא בלבדו, אותן השרים קרבו שם והקדוש ברוך הוא חלק להם, ועל זה כתוב (משלי כה) אם רעב שונאך האכילהו לחם, אלו הם קרבנות החג, ואם צמא השקהו מים, אלו המים שנרשמים כאן בימי החג, ביום השני ביום הששי וביום השביעי, וסימנך בוז יבוזו לו, מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, אלו הם המים שהיו מנסכים ישראל בחג בשמחה ובאהבה להקדוש ברוך הוא, שכתוב ושאתם מים בששון, ונהרות לא ישטפוה, אלו הם נהרי אפרסמון המתור, שכלם דבקים ומקושרים באהבה זו, אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה, איש, זה סמא"ל, באהבת ישראל להיות לו חלק עמהם, באותן מים הנרשמים כאן בפרשה, בו"ז יבוזו לו בודאי, שהרי כלם נחשבים אצלנו חר"ש נשבר שאין לו תקנה לעולם, מים שלהם נתחלקו בימים בו"ז נשאר שאר הימים שהם ג' ד' ה', וסימנך חר"ש את חרשי האדמה, (נומריקון "חמישי

תפילין על זרוע השמאלית, לקיים וימינו תחבקני: ד"א מים רבים, זה הוא נהר העליון שממנו יוצאים נהרות לכל צדיע"ו וכלם גוחים ונמשכים ממנו, ונהרות, כמו שכתוב נשאו נהרות ה', אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה, שאוהב כנסת ישראל להקדוש ברוך הוא יבוזו לו, בוז יבוזו לו, יבוז היה צריך לומר, מהו יבוזו לוירע"ו אלא אם יתן איש, זה הקדוש ברוך הוא, את כל הון ביתו, כמו שכתוב (משלי כד) כל הון יקר ונעים, באהבה של כנסת ישראל אליו שלא יתקשר עמהירע"ו בוז יבוזו לו כל אותן המונים וכל אותן המחנות שלמעלה לאותו הון יקר, שהרי אין נחת לכלם אלא בשעה שכנסת ישראל מתקשרת בו בהקדוש ברוך הוא ונתעטרה עמו, שאז כל אותן המונים וכל אותן המחנות וכל העולמות בשמחה בהארה ובברכות: (זהר חלק ג-נד):

ענין ניסוך היין והמים ופרי החג

אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו. אמר רבי שמעון הרי דרשו מהו בו"ז, זה יום השני ויום הששי ויום השביעי של חג הסכות^{רפ} שבהם היו מנסכים מים ויין [לתת חלק לשאר עמים,

זו זהר

בריא העולם היה שיתתקן רק במלכו"ת שדי מן תפאר"ת עזו, וזהו שאנו אומרים על כן נקוה לך ה"א לראות מהרה בתפאר"ת עוזך להעביר גלולים מן הארץ וכו' לתקן עולם במלכו"ת שדי, וברוך שהבדילנו מן התועים והטועים, ודי למבין.

רפ. אין כוונת זהר שרק באותן הימים היה ניסוך המים, כמו שחשבו קלי הדעת מבקרי הזהר, אלא כוונתו להשוות ניסוך המים של אותן ג' הימים להקרבת הע' פרים, ששניהם באו לתת חלק לע' השרים של ע' אמות העולם.

רעז. היינו הופעת האורות הגדולים של עולם הבינה לא יוכלו לכבות את האהבה של התפארת למלכות כלתה, וענין הכבוי הוא לשון ביטול במציאות כמו שאבוקה מבטלת שלהבת הנר, ונהרות, היינו על דרך הכתוב נשאו נהרות ה', כלומר שאורות הבינה נשאו והביאו והולידו את התפארת, וכן כאן אותן הנהרות לא ישטפוה לאהבה ההיא.

רעח. כי לכאורה פירושו שהקדוש ברוך הוא יבוז לו להנותן. רעט. פירוש שישיפע השפע לעולם בלי זיווג עם המלכות, זאת היה לא תוכל להיות, והרעיון של אמונה כזו תבטל, כי

בִּיתוֹ בְּאַהֲבָה בּוֹזֵז יְבוּזוֹ לּוֹ: זֶה אָזוּת לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין
לָהּ מִה נַעֲשֶׂה לְאֲזוּתָנוּ בַּיּוֹם שֶׁיִּדְבַר בָּהּ: טָ אִם זֹמַה הִיא

זהר שיר השירים

הר סיני לדבר בדברי התורה ותפרה נשמתם מהם, א"ר יוסי בזמן ההוא שקרבו ישראל להר סיני בלילה ההוא היה שלשה ימים שלא נזדווגו לנשותיהם, באו מלאכים עליונים וקבלו פני ישראל באהוה, הם מלאכים למעלה וישראל מלאכים למטה, הם מקדשים שם העליון למעלה, וישראל מקדשים שם העליון למטה, ונתעטרו ישראל בשבעים כתרים בלילה ההוא, ומלאכים העליונים אמרו, אחות לנו קטנה ושדים אין לה, שאין בהם זכויות ומעשים טובים, מה נעשה לאחותנו, כלומר מה יקר וגדולה נעשה לאחותנו הזאת ביום שהקדוש ברוך הוא יתגלה על הר סיני ליתן להם התורה: (זוהר חלק ב-פ):

אחות קטנה חכמה קטנה המלכות

אמר רבי שמעון כתוב (משלי ז) אמור לחכמה אחותי את, יש חכמה ויש חכמה, מדרגה זו בחינת נקבה נקראת חכמה הקטנה לעומת האחרת, ולכך כתוב אחות לנו קטנה ושדים אין לה וגו', שהרי היא בגלות נמשכה, אחות לנו קטנה, ודאי קטנה נראית, אבל גדולה היא ורבה היא, שהרי היא השלמות מקבלת מכלם^{רפג} כמו שכתוב אני חומה ושדי כמגדלות, ושדי הרי מלאות הן להניק לכל, כמגדלות, כאותן נהרות גדולים^{רפד} היוצאים מאם העליונה: (זוהר חלק ג-רצו).

"רביעי שלישי", ואין להם תיקון עמנו ולא לעולמים, בו"ז יבוזו לורפא^{רפא} כמו שכתוב (תהלים כב) כי לא בזה ולא שקץ ענות עני, ואם תשאל יום הראשון מה נעשה לו, הוא לא נקרא ראשון ולא נקרא אחד^{רפב} אלא חמישה עשר סתם בלי רושם של מים כלל, אבל תחלת רושם המים מיום שני היה, וכך ראוי לפי שאין טוב בשני, ולכך נאף ברושם סדר הימים] לא נרשם ראשון ולא אחד כלל אלא בסתם, והתחיל רשימת הימים ביום שני, ונתחלקו המים כבו"ז, ונשארו הימים חר"ש כמו שנתבאר, והכל כראוי, אשרי חלקם של ישראל שיוודעים ליכנס לתוך מוח האגוז, ובשכיל ליכנס לתוך המוח משברים אלו הקליפות ונכנסים: (זוהר חלק ג-רנט).

ושדים אין לה בזמן מתן תורה שלא היה לישראל מעשים טובים

אחות לנו קטנה ושדים אין לה וגו'. פתח רבי אבא ואמר אחות לנו קטנה, זו כנסת ישראל שנקראת אחות להקדוש ברוך הוא, ושדים אין לה, זהו שלמדנו בשעה שקרבו ישראל להר סיני לא היה בהם זכויות ומעשים טובים להגן עליהם, שכתוב ושדים אין לה, שהרי הן התיקון והיופי של האשה, ואין יופי האשה אלא בהן, מה נעשה לאחותנו, מה יהיה נעשה ממנה בשעה שהקדוש ברוך הוא יתגלה על

זיו הזהר

רפא. שהמלכות מקבלת השפע מכל הספירות של עלמא דדכורא ומשפעת בעולם הזה לכל הנבראים.
רפד. המופיעים מעולם הבינה.

רפא. צפירוש מביא ראייה שאין זה משמעות ביזה ושלל, אלא משמעות בזיון כמו כי לא בזה.
רפב. כוונתו על פרשת המועדים דפנחס.

נְבִנָּה עָלֶיךָ טִירַת כֶּסֶף וְאִם דָּלַת הִיא נִצֹּר עָלֶיךָ לַוּוֹן אָרוֹז:
י אֲנִי זֹוֹמֵה וְשָׂרִי כְּמִנְדְּלוֹת אִזְ הָיִיתִי בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם:
י א פָּרַם הָיָה לְשִׁלְמוֹה בְּבַעַל הַמּוֹן נָתַן אֶת הַפָּרַם לַנּוֹטְרִים

זהר שיר השירים

בכל לילה ולילה נכנס הקדוש ברוך הוא בכל אותן העולמות, ובשעת חצי הלילה נכנס במאתים העולמות של גן העדן להשתעשע עם הצדיקים, שנאמר חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך, ודוד המלך עליו השלום נכסף לבו כשראה מעלות הצדיקים ואמר, רבנו של עולם אשרי תבחר ותקרב ישכן הצריך: (זהר חדש מדרש הנעלם פרשת נח).

לכוון בפסוק ואהבת

רב שלום בר מניומי אמר אין לך כל צדיק וצדיק מאותן העוסקים בתורה שאין לו מאתים עולמות וכסופין בשביל התורה, הדא הוא דכתיב ומאתים לנוטרים את פריו, ומאתים, על שמוסרים עצמם בכל יום כאילו נהרגו על קדושת שמו בהאי פסוקא, דכתיב ואהבת את ה"א בכל לבבך ובכל נפשך וגו', ותאנא כל המכוון לבו בהאי פסוקא למסור נפשו על קדושת שמו, מעלה עליו הכתוב כאילו נהרג בכל יום עליו, הדא הוא דכתיב (תהלים מד) כי עליך הורגנו כל היום, רב נחמן אמר כל המוסר נפשו בפסוק הזה נוחל ארבע מאות עולמות לעולם הבא, אמר רב יוסף הלא למדנו מאתים, אמר רב נחמן מאתים על התורה, ומאתים על שמסר עצמו בכל יום על קדושת שמו: (מדרש הנעלם א-קכד:)

מלך העולם נותן נשמה לשומרי המצוות

כרם היה לשלמה בבעל המון נתן את הכרם לנוטרים וגו'. אמר רבי יוסי זה הכרם זו היא נשמה הקדושה שנתעטרת למעלה תחת כסא הכבוד, לשלמה, מלך שכל השלום שלו, בבעל המון, זה כסא כבודו השולט על כל צבאות השמים וארץ, והוא אדון כל צבאות נותן נשמה הזאת, למי, לנוטרים את פריו^[רפח] אלה שומרי מצותיו, ויש לו להקדוש ברוך הוא הרבה עולמות למעלה על כל צבאות השמים, ואלף ומאתים עולמות אחרים שנכנס בהם להשתעשע עם הצדיקים בגן העדן, זהו שכתוב איש יביא בפריו אלף כסף, אלו אלף העולמות שהקדוש ברוך הוא משתעשע בהם:

מעלות הצדיקים

אמר רבי יצחק מסייע אני לדבר זה שאמר רבי יוסי, וכך הוא ממה דכתיב אחריו, כרמי שלי לפני האלף לך שלמה ומאתים לנוטרים את פריו, שכסא הכבוד מכרזת ואומרת, רבנו של עולם זו הנשמה נימלה ממני והרי היא לפני, האלף לך שלמה, שלך הם אותן האלף עולמות ואינם ראויים לאחר, ומאתים לנוטרים את פריו, זה העדן שיש בו מאתים עולמות הנאות וכיסופין לנפשות הצדיקים, דתנן אמר רבי

אִישׁ יָבֵא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כֶּסֶף: יב פְּרָמִי שְׁלִי לְפָנָי הָאֶלֶף לָךְ שְׁלֹמֹה וּמֵאֲתָיִם לְנֹטְרִים אֶת פְּרִיו: יג הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגְּנִיּוֹם זֹזְרִים

זוהר שיר השירים

העמלים בתורה

היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמעיני, אמר רבי שמעון מקרא זה סוד של חכמה יש בו, היושבת בגנים, זו כנסת ישראל שהיא בגלות עם ישראל והולכת עמהם בצרתם, חברים מקשיבים לקולך, מהנות העליונים כלם מקשיבים לקולך, לקול תשבחות שלך בגלות, השמעיני, כמו שכתוב הראיני את מראיך השמעיני את קולך, השמעיני את הקול של אותן חברים העמלים בתורה, שהרי אין שבחה לפני כאותן העמלים בתורה, ואמר רבי שמעון כל אותן הזוכים לעסוק בתורה משהגיע הצות הלילה, ובאים עם השכינה כשהאיר היום לקבל פני המלך^{רפ"ו} כביכול שהם מאמצים ומנחילים בשכינה, ולא עוד אלא ששורה עליו חוט של חסד כמו שביארנו: (זוהר חלק ג פנחס ריג.)

דוד המלך היה קם בחצות הלילה

ואמר רבי שמעון בוא וראה דוד המלך כל ימיו היה מתיגע בעבודת הקדוש ברוך הוא, והיה קם בחצות הלילה ומשבח ומודה בשירות ותשבחות, בשביל לתקן מקומו במלכות העליונה, שכאשר נתעורר רוח צפון בחצות הלילה, היה יודע שהקדוש ברוך הוא מתעורר באותה שעה בגן עדן להשתעשע עם הצדיקים, והוא היה קם בשעה הזאת והתחזק בשירות ותשבחות

עד שהאיר הבקר, לפי שכאשר הקדוש ברוך הוא נמצא בגן העדן הרי ביארו שהוא וכל הצדיקים שבגן העדן כלם מקשיבים לקולו, ככתוב חברים מקשיבים לקולך השמעיני, ולא עוד אלא שהוט של חסד נמשך עליו ביום, כמו שדרשו בהכתוב (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי, ולא עוד אלא שאותן דברי תורה שהוא אומר כלם עולים ונתעטרים לפני הקדוש ברוך הוא, ולפיכך דוד המלך היה מתיגע בלילה בעבודת רבונו: (זוהר חלק א-קעה:)

כמה חביב הלומד תורה

רבי יוסי פתח (תהלים כב) למנצה על אילת השחר מזמור לדוד, כמה חביבה התורה לפני הקדוש ברוך הוא, שכל מי שעמלו בתורה אהוב הוא למעלה, אהוב הוא למטה, והקדוש ברוך הוא מקשיב את דבריו, אין עוזבו בעולם הזה, ואין עוזבו בעולם הבא, והתורה נצרכה לעסוק בה ביום ובלילה, שנאמר (יהושע א) והגית בו יומם ולילה, ונאמר (ירמ' לג) אם לא בריתי יומם ולילה וגו', וזה נכון ביום, אבל בלילה למה, לבעבור שיהיה נמצא אצלו שם הקדוש בשלמות^{רפ"ז} כי כמו שאין יום בלא לילה, ואין הוא שלם אלא זה עם זה, כך נצרכה התורה להמצא אצל האם יומם ולילה, שתהיה השלמות אצל האדם יומם ולילה, והרי אמרו שעיקר הלילה הוא

זוהר זוהר

יחדו, כי שם הוי"ה מאיר ביום, ושם אדני או שם אלהים מאיר בלילה.

רפז. זה בתפלת שחרית.

רפז. היינו שם הוי"ה ושם אדני, או שם הוי"ה ושם אלהים שניהם

מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלְךָ הַשְּׂמִיעֵנִי: יד בְּרוּחַ דוּדֵי וּדְמָה לְךָ לְצַבִּי או לְעוֹפֵר הָאֵילִים עַל הָרֵי בְּשָׁמַיִם:

בתורה, שהרי כל הצדיקים שבגן העדן מקשיבים לקולו, והקדוש ברוך הוא נמצא ביניהם, כמו שביארו המקרא היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמעיני: (זהר חלק ג-ריג).

תשוקת ישראל להקדוש ברוך הוא

ברח דודי ודמה לך לצבי או לעופר האילים על הרי בשמים. אמר רבי שמעון ברח דודי ודמה לך לצבי או לעופר האילים, כל תשוקה שמשתוקקים ישראל היא להקדוש ברוך הוא, שהרי תשוקת ישראל היא שהקדוש ברוך הוא לא ילך מהם ולא יתרחק מהם, אלא כשיברח יהיה כצבי או כעופר האילים, מה המעם, לפי שאין חיות בעולם שיעשו כמו הצבי או עופר האילים, שבשעה שהוא בורח הולך הוא זעיר זעיר, ומחזיר ראשו למקום שיצא ממנו, ולעולם בתמידות הוא מחזיר ראשו לאחוריו, וכך אומרים ישראל, רבון העולמים אם אנחנו גרמנו שאתה תתעלה מאתנו, יהי רצון מלפניך שתברח כמו הצבי או כמו עופר האילים, שהוא בורח ומחזיר ראשו למקום שעזב^(רפח) זהו שכתוב (ויקרא כו) ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתם ולא געלתם לכלותם:

רבי שמעון בן יוחאי מרעיֵש לכל

דבר אחר צבי זה כאשר הוא ישן, הוא ישן בעין אחת, והשניה היא ערה, וכך

מחצות ואילך, ואף על פי שחצי הראשון בכלל הלילה הוא, אבל בחצות הלילה נכנס הקדוש ברוך הוא בגן העדן להשתעשע עם הצדיקים, ואז צריך האדם לקום ולהגות בתורה, והרי אמרו שהקדוש ברוך הוא וכל הצדיקים שבגן עדן כלם מקשיבים לקולו, זהו שכתוב היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמעיני, וזה נתבאר, היושבת בגנים, זו כנסת ישראל, שהיא משבחת לו להקדוש ברוך הוא בשבח התורה בלילה, אשרי חלקו מי שמשתתף עמה לשבח לו להקדוש ברוך הוא בשבח התורה, וכאשר מאיר הבקר באה כנסת ישראל ותשתעשע בו בהקדוש ברוך הוא, והוא מושיט לה שרביט החסד, ולא עליה בלבדה, אלא עליה ועל אותן שנשתתפו עמה, וכך נדרש בהכתוב (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי, ולכך נקראת אילת השחר: (זהר חלק ב-מו).

נפתחים לו השערים

רבי אלעזר אמר כל מי שמתנגע בתורה בעולם הזה, זוכה שיפתחו לו כמה שערים לעולם ההוא בכמה אורות, ובשעה שיצא מעולם הזה היא תקדים לפניו, והולכת לכל שומרי השערים, מכרזת ואומרת (ישעי' כו) פתחו שערים ויבא גוי צדיק, הכינו כסא לפלוגי עבד המלך, שאין שמחה להקדוש ברוך הוא אלא באותן המתנגעים בתורה, כל שכן כשיתעורר אדם בלילה להגות

זוהר שיר השירים

אותן המשבחים לרבונם אין פותחים ואין גומרים, כלם נשתתקים עד שלא נשמע בכל הרקיעים שלמעלה ושלמטה פתחון פה, וכאשר מסיים רבי שמעון להגות בתורה, מי יכול לראות המשוררים, מי יכול לראות השמחה של המשבחים לרבונם, מי יכול לשמוע הקולות שהולכים בכל הרקיעים, כלם באים בשביל רבי שמעון וכורעים ומשתחווים לפני רבונם, ומעלים ריחות בשמים של העדן עד עתיק יומין, וכל זה בשביל רבי שמעון: זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל אמר: (זוהר חלק ב-יד):

אומרים ישראל להקדוש ברוך הוא, עשה כמו צבי זה, שכתוב (תהילים קכא) הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל.. שמע רבי חייא מה שאמר רבי שמעון, ישב בבה ונאנח, כאשר יצא אמר, קול נשמע בכל הרקיעים, וכל עליונים ותחתונים כלם בשעה אחת תמהים ואומרים, הזה הוא רבי שמעון בן יוחאי שהוא מרעיש לכל, מי יכול לעמוד לפניו, זה הוא רבי שמעון בן יוחאי שבשעה שפותח פיו ומתחיל להגות בתורה, מקשיבים לקולו כל כסאות וכל הרקיעים וכל המרכבות, וכל

אברך ליוצרי על שגמרתי
העתקת זוהר הקדוש על
שיר השירים בחודש ניסן
דשנת תרפ"ח. והסימן "כרם
היה לשלמה" לפ"ק, בפה עיר
מאנטריאל מדינת קאנאדא.

תפילה קדם לימוד הווהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקרה ובהשמתך, לשפרתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אננו, מה היינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלה, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהי עוונותינו מכדיילים בינינו לבניך. וכן רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבנינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבנינו הערל בסודות תורתך, ותנה לפוננו זה נחת רוח לפני כבודך בריה נחיה. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו ככל היתכוננו, וישתנוצצו ניצוצות עךךדך הקדושים אשר על ידם גזית דברך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדושתם, ועמוד לנו לכל נפש בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו כמה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומרוד וישראל "זל עיני ואביטה גפלות מתורתך". יהי רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חקקה מפי דעת ותבונה: (תפלה מהרא"י)

הריני רוצה ללמוד ספר הווהר לקיים מצוות בוראי לעסוק בדברי תורה ולתגות בכל חלקי הפרדים ולהשיג קצת גדולתו ורומוותו של יוצרי ובוראי ברוד הוא וברוד שמו, ולהשיג גדול מעלת תורתו הקדושה, כבדי לקשר נפשי אל שרשה, ולעשות בזה תפנים גדולים בעולמות העליונים הקדושים, ועשר בנתי בזה תלמוד לתת ליוצרי ובוראי ברוד הוא וברוד שמו נחת רוח גדול. (ע"פ יסוד"ע).

לשם יהוד קדשא ברוד הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו ורחימו ורחילו, ויהרא שם יוד כ"י ברא"י כ"י בהודא שלים, על ידי ההיא סמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עוננו אם הננים שמהה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש תנה בנשמת כל התנאים והצדיקים הכתובים בווהר הקדוש ובראשם התנא האלו רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה התקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) כי היות מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אהסה כסתר בנפיש שלה. ואנחה שבולמודינו זה יהי פשוותיהם דוכבות בקבר, למען שמו כהנהנה לעשות נחת רוח ליוצרי ולעשות רצון בוראנו. ובהדיון ספרא ספר הווהר, ופיון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדך פעלך ותדך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה דינו כוננה עלינו ומעשה דינו כוננה. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה דינו כוננה עלינו ומעשה דינו כוננה (תהלים ז, טו-יז). (סוד ה')

רבון עליון דאנת הוא מנהל עמיקתא ומסתרתא ונלי ריזא. יהא רעוא מן גרמך לאסברא מילין בפומא. ולקיימא כנא מקרא שכתוב ואכרי אהרה עם פוד והוריתוך אשר תדבר, ולא ניעול כמפפא גרמך. ונזכה למשמע ריון עליון דאוריתא, מפומא דרישא דמיתבתא עלאה, אמן מן יהי רצון אמן סלה.

(תפלה לרפואות וישועות)

הריני מקבל עלי מצוות עשה של ואהבתך לרעד במוך, ותרני אותך כל אחד מכוני ישראל כנפשי ומארי, ותרני פומון את פי ללמוד כספר הווהר הקדוש וזכות ... בפ"פ (וכאן יפרט בפרשתו) (לרפואת... [ישועת ...] [לננים ...] השם ישלח דברו ויחננהו [וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברפ"ח אבריו ויס"ח גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארך ימיו וישנותיו בנעימים] וישועהו בדבר ישועה ורחמים ...) אמן סלה.

לאחר קריאת הווהר (יאמר תפלה זו בכונת חלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלוקי ואלוקי אבותי שיתקיים בנו עתה מקרא שכתוב "ואשים דברי כפיד ויצל ידי פסיתך לנטע שמנים וליסד ארצי". להעלות לרומם ולתפן הריכות והרבות השכינה הקדושה לקשט ופורפירא עלאה ולאמונו שעל מכוננו ושב לתהור עטרה ליושנה ונחם בנו מהרה מקרא שכתוב "יהיה אור הלכה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים". וזכות הרש"פ"י הקדוש ובנו רבי אלעזר ויתם בן עזריה, ועמוד לנו לתפן העולם מיום שנברא עד סופו פרצונו וברצון ראינו. ובזכות היותנו עסקים בחקמה הזאת, על ידה התקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוננו במהרה ביימינו. ויקיים בנו מקרא שכתוב "יאמר אלקים יהי אור", ויורה עלינו אור ה' / פיוס ההוא יהיה ה' / אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפש התפלה מתוד שזונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלוקי אבותי שזימני ללמוד ולתגות כספר הקדוש תנה ויהיה עילאה, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם ועמוד לנו ולירענו ונזכה להכשחת הנביא (ישעיה נב, כ-כא) וקא ציזון גואל ולשכי פשע ביעלב נאם ה' / ואני זאת בריתי אותם אמר יהנה רוחי אשר עלך ודברי אשר שמתי כפיד לא ימוש מפיד ומפי ורעד ומפי זרע ורעד אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי כפיד ויצל ידי פסיתך לנטע שמנים וליסד ארצי ולאמר ציזון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה דידן, ה' בך ונתנו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר ציזון מלך אלוקי, ברוד ה' לעולם אמן ואמן. (סוד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב תדרש לנו. שובה אלינו ועלינו ובהמון רחמיך בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך בכשתחלה וכוונן מן קדשך על מכוננו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו. והשב בננים לעבודתך וליונים לדיכנס לשירים ולזמרים. והשב ישראל לגוייהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן מן יהי רצון. (ס"ח).

הקדיש לעלוי הנשמות: הקדיש הוא שבה גדול לבואר עולם על כן יש בזה עליו נשמה גדול לנפטר במידת בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהיה עליו נשמה גדול עד מואר נחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדיקה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות כגון ענד (עיון) פה החיים שכתב לוטר בכל ליל שבת קדיש אפילו אחר מואה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יעיון)

מעלת לימוד הווהר לעלוי הנשמות: כתבו הפקבלים: לימוד תפלה והווהר (תורת הרשב"י) יש בו מעלת לנשמה יותר משאר למודים. פי לכן נקרא וזהר שהוא מוהיר הנשמות... וביום שבת קודש ששענה אחת לימוד הווהר"ק שונה אלה שנה, ובשבתה מיליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הווהר"ק כי הוא מכחינת חיים, קדוש הוא לאלהינו... ופה גדלה מעלת לימוד הווהר הקדוש בנבחי מרומים ובמקור ביום הקדוש יום השבת שאין ערוד להשגתו, ובדואי למוחו כעד עליו נשמת אביו או אמו ע"ה, אין מן למעלתו ואין מן לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומקשרים לנשמה בעטרה וקבוש מקור בזכות למוחו. וכן לקמיו ותמותו ע"ה (ועיון כך הוי"ו) והנה שפרו אתה, כפול ומקבל שבעתים, בכחינת מכבדו במוחו וכו', (ועיון פלא יעיון ערוד כבוד אב ואם).

כתוב במסכת שמוחה (סוף פ"ט): המכבד אביו ואמו במוחו פאילו כבדן בחייהו משום שהמכבדן בחייהו אפשיך לוטר ששפת הדבר משום ויראה ומשום ורופה והמכבדן במוחו, אין מכבדן אלא לשם שמנים - על מצוות כבוד הורים התורה פקטיהה אריכות ימים.

תמונות האדמו"רים של חב"ד והבעל שם טוב

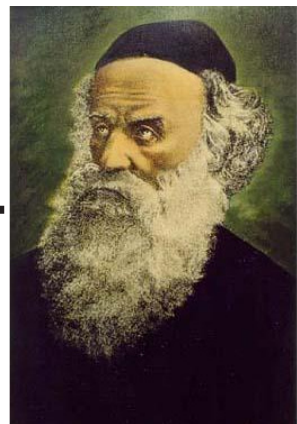
אור הזוהר גליון 252 אלול תשע"ג

זהר חב"ד - הגאולה

אדמור"י חב"ד והזוהר

תמונות הבעש"ט הקדוש זיע"א

רבי שניאור זלמן מלאדי - האדמו"ר הזקן "בעל התניא"

שמעתי ממהר"ם הלוי יפה שאמר בשם אדמו"ר הזקן נבג"מ סגלה למחשבות זרות בעת התפלה הוא ג' דרכים וכו', וכן ספר הזוהר חלשון מסגל לנשמה אעפ"י דלא ידע מאי קאמר, ולכן פיון שג' דברים אלו אינם צריכים פגנה, לכן מועילים לטהר המחשבה ממחשבות זרות. (ס' מגדל עז, מאמרי דא"ח מאדמור"י חב"ד, ע' תכ"ו)

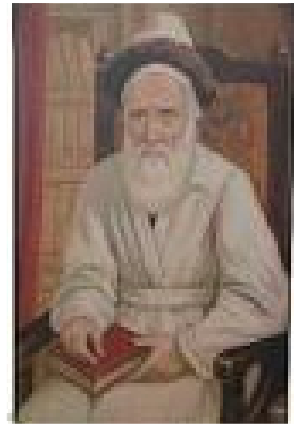
מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר אף שאינו מבין, פי מה אכפת ליה שאינו מבין אפלו הכי הוא סגלה. (רבי שניאור זלמן מלאדי, אדמו"ר הזקן (בעל התניא), מאמרי האדמו"ר הזקן הקצרים דף תקע"א)

לימוד בזהר הקדוש מסיר טמטום הלב (מאה שערים לבעל התניא). הלומד בספר זהר הקדוש בעולם הזה, אז לעתיד לבא לא ישב בבושח (זהר פרשת וישב דף קפה ע"א בכללות, ובפרטות בלקוטי תורה לבעל התניא פרשת צו). י"ג דברים הם להסיר כל המונעים בתפילה וכו', והג' הוא עסק ולימוד דברי מוסר הנמצאים בזוהר מלשון הארה, שמאיר במקום החושך שהוא חכמת אמת, (לקוטי תורה פ' תבוא).

"צמח צדק"**- האדמו"ר השלישי בשולשלת חב"ד**

חבר גם את הספר "ביאורי הזוהר" – ובו ביאור מאמרי הזוהר.

הרבי "צמח צדק" אמר פעם ביחידות: לימוד הזוהר מרומם את הנפש. לימוד המדרש מעורר את הלב ואמירת תהלים בכבי ודמעות "שוטפת את הכלי". – מו טבת

(ספר חגי ומועדי ישראל שעי"ר. ר. זמיר, וכן נדפס בספר שיחות לנוער

כרך ד' תשכ"ז – תשכ"ח)

האדמו"ר מליובאוויטש**- האדמו"ר האחרון בשולשלת חב"ד**

הוראותיו האחרונות של כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר לכינוסי הילדים, לימוד הזוהר וכו' מוכיחים למעלה מכל צל של ספק, על גודל השעה בה אנו נמצאים, ולכן דווקא ברגעים גדולים אלו, מוטלת החובה של כולנו – ללא יוצא מהכלל להתגייס

של כ"ק אדמו"ר שליט"א ... (עלון כפר חב"ד תש"מ – תשמ"א,

דבר המערכת)

תעשה פלקטים גדולים בכל רחבי ארץ ישראל, על דעתי שאני סובר ומצוה לכולם שילמדו ויהגו בספר הזוהר.

כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש

הרבי שאל הראשון לציון הגאון הרב מרדכי אליהו, האם בארץ הקודש לומדים זוהר, ענה לו, רק הספרדים לומדים זוהר תמידים כסדרן, אמר לו הרבי מה האפליה, הרי ספר הזוהר גם לאשכנזים ניתנה, ובודאי שהאשכנזים גם כן צריכים ללמוד ספר הזוהר, ואמר לו הרבי, כשתגיע לארץ ישראל (בשנת תשמ"ד) תעשה פלקטים גדולים בכל רחבי ארץ ישראל, על דעתי שאני סובר ומצוה לכולם שילמדו ויהגו בספר הזוהר.

זוה דבר הפגישה אצל הרבי מליובאוויטש המובא בספר "הרבי ויהדות ספרד":

החיבור של אשכנזים וספרדים:

"מדברים רבות על הצורך לבטל את המחיצות. שבין ספרדים לאשכנזים וכו'". – בשנת תשד"מ ביקרו אצל הרבי שני הרבנים הראשיים, האשכנזי והספרדי – מיד אחרי בחירתם לתפקיד (הרב אברהם שפירא הכהן והרב מרדכי אליהו, שיהיו ויאריכו ימים [זצ"ל]). בין היתר, נסבה השיחה על לימוד תורת הסוד ועל ביטול המחיצות שבין אשכנזים לספרדים.

להלן נעתיק את רשימת הדברים מתוך הספר "בצל החכמה": הרב שפירא שליט"א:

לימוד הקבלה היה נפוץ אצל הספרדים יותר מאשר אצל האשכנזים, וגדולי האשכנזים שבאו לארץ ישראל קיבלו את לימוד הקבלה מהספרדים (בשער "שורשי החסידות" נצטט את דברי הרבי הרי"צ שהמפיצים הראשונים של תורת הסוד בארצות אשכנז הם הספרדים, שהגיעו לשם בעקבות גירוש ספרד. ולפי זה הן "גדולי האשכנזים שבאו לארץ ישראל" והן הפצת הקבלה בארצות אשכנז נזקפת לזכותה של יהדות ספרד. וכדברי הרבי, שהובאו בהערה ו' של הפרק הבא, שהספרדים קדמו לאשכנזים בתורת הסוד).

כבוד קדושת אדמו"ר שליט"א: לימוד פנימיות התורה שייך לכל בני ישראל הן אשכנזים והן ספרדים. בנוגע לאשכנזים הרי הגר"א, מגדולי האשכנזים כותב בפירושו למשלי (פרק ב' פסוק ט. ונצטט את דברי הגר"א מילה במילה:

"כי כאשר יבין הסוד על בוריו, יהיה לו הכל אצלו על בוריו: הפשט והרמז הדרוש וסוד. אבל כל זמן שלא יבין הסוד אפילו הפשט אינו ברור בידו",

עד כאן לשון הגאון מוילנא. בהמשך היחידות הזאת ביקשו הרבנים הראשיים מהרבי ברכה "שלא נכשל בדבר הלכה". והרבי ענה להם על פי דברי הגר"א, שרק אם לומדים פנימיות התורה רק "אז בטוחים שיצליחו לכיין לאמיתתה של תורה בנגלה דתורה, הן "יורה יורה" והן "ידין ידין" וכפי שהוזכר לעיל מפירוש הגר"א [=שהעתקנו כאן], ("בצל החכמה" עמוד 220). שמי שלא למד חכמת הנסתר אי אפשר שידע דיין לאמיתו! וכדור שלאחריו הדפים תלמידו המובהק ר' חיים מוולוז'ין – את ספרו "נפש החיים" שרובו לקוח מספרי קבלה [...] ובנוגע לספרדים [...]

ונמצא שהלימוד הפנימיות התורה שייך לכל החוגים של בני ישראל, הן אשכנזים והן ספרדים [...] מכיוון שהצטיינותם של הספרדים בלימוד הסוד וזכות ראשונים ששמורה להם בזה אינה שוללת או מבטלת, חלילה, את חובת הלימוד הזה מאחינו האשכנזים; שכן תועלת עצומה יש בלימוד זה, וכדברי הגר"א שהרבי מצטט (העתקנו אותם לעיל בהערה 9) ודבר נוסף: זוהי הדרך הנכונה לבטל את המחיצות ולהכיר בין אשכנזים וספרדים). שספרדים היו רגילים בלימוד הקבלה יותר מאשר האשכנזים, ולכן צריך לבטל מחיצה [...]].

הרבנים הראשיים בארץ הקודש

הרב אברהם הכהן שפירא והרב מרדכי אליהו

- אור ליום ב' פרשת ויצא, ב' דראש חודש כסלו התשד"מ -

(הועתק מספר שיח שרפי קודש מעמוד 424 והלאה)

כ"ק אדמור"ר שליט"א: בהמשך להמדובר אודות הארז"ל - ישנו ענין מיוחד שנתחדש בזמנו של הארז"ל בנוגע ללימוד פנימיות התורה: בדורות הראשונים היתה חכמת הקבלה נסתרה כו' ונעלמה מכל תלמידי חכמים כי אם ליחיד סגולה, ואף גם זאת בהצנע לכת ולא ברבים, ואילו בדורו של הארז"ל נשתנה מצב זה, "כמ"ש הארז"ל דוקא בדורות אלו האחרונים מותר ומצוה לגלות זאת החכמה" (אגה"ק סכ"ו). וכמפורש בזהר (ח"א קיז, א.) שלפני ימות המשיח יהי הגילוי דפנימיות התורה בריבוי מופלג: "בשית מאה שנין לשתיאאה יתפתחון תרעי דחכמתא לעילא כו' וסימנך בשנת שש מאות שנה לחיי נח גו' נבקעו כל מעיינות תהום רבה גו'" (נח ז, יא. וראה שיחת ש"פ בהו"ב תשמ"ג ס"ו), ובהמשך הענין שם (קיה, א.): "כך יהא קריב ליומא משיחא אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמתא כו'".

זאת ועוד: הלימוד דפנימיות התורה מקרב את הגאולה - כמבואר בזהר (ח"ג קכד, ב - ברע"מ. הובא ונת' באגה"ק שם.) "ובנין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמים" (כ"ה באגה"ק שם {ברחמים}. ובוהר שם: ברחמי).

וכידוע מ"ש הרח"ו בהקדמתו לשער ההקדמות (נדפסה גם בקונט' עין החיים לכ"ק אדמור"ר {מהורש"ב} נ"ע ע' 61 ואילך). אודות גודל הנחיצות דלימוד פנימיות התורה, ועד שהעדר הלימוד דפנימיות התורה היא הסיבה היחידה לאריכות קין הגלות!

ואם דברים אלו נכתבו בזמנו של הרח"ו - הרי עאכ"כ כאשר נמצאים בימים אלו, ארבע מאות שנה לערך לאחרי הרח"ו, ורואים ש"עבר קציר כלה קיץ ואנחנו לא נושענו" (ל' הכתוב - ירמ' ה, כ.). הרי בודאי שהסיבה היחידה לכך היא - החסרון בלימוד פנימיות התורה.

כל הסימנים שהובאו בחז"ל אודות סוף זמן הגלות - נתקיימו כבר, ולדוגמא - הסימנים בענינים בלתי-רצויים שבסוף מסכת סוטה, "הוצפה יסגו.. נערים פני זקנים ילבינו.. בת קמה באמה כו'" - ענינים אלו נתקיימו כבר ובאופן של "הידור דהידור"! [חם והלילה ללמד היפך הזכות על בני, אבל, לדאבוננו, כך הם פני הדברים!] וכמו כן הסימן ד"מלכיות מתגרות אלו באלו" [שעל זה אמרו חז"ל (ב"ר פמ"ב, ד.) "אם ראית מלכיות מתגרות אלו באלו צפה לרגליו של משיח"] - כפי שרואים בתקופה הכי אחרונה: וכן בנוגע לסימנים בענינים טובים, ולדוגמא: "אין לך קץ מגולה מזה שנאמר (יהזקאל לו, ה.) ואתם הרי ישראל ענפיתם תתנו ופריכם תשאאו לעמי ישראל וגו'", כשתתן ארץ ישראל פרי' בעין יפה, אז יקרב הקץ כו'" (סנהדרין צה, א ובפרש"י), הסימן היחיד שדאבוננו לא נתקיים עדיין הוא - מאמר הזהר (הנ"ל) ש"כד יהא קריב ליומא משיחא אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין

דחכמתא!"

וכאמור – אם הרח"ו כתב בנוגע לזמנו שהסיבה היחידה לאריכות הגלות היא העדר הלימוד דפנימיות התורה, הרי עאכ"כ שכן הוא עתה – ארבע מאות שנה לאחרי זה!

ולכן, דרישת השעה היא – ששני הרבנים הראשיים יצאו יחדיו ב"קול קורא" לעורר ולהלהיב את לבבות אחינו בני ישראל בכל מקום שהם אודות הצורך והתחייבות הכי גדולה בלימוד פנימיות התורה, ולפרסם זאת בפירסום הכי גדול. וכאשר יפרסמו "קול קורא" כזה, בדברים נלהבים, בדרכי נועם ובדרכי שלום – בודאי יפעלו הדברים את פעולתם.

ז. הרב שפירא: ישנם כיום יהודים שלומדים נסתר דתורה ב"נסתר" – באופן שאף א' לא ידע מזה, וכמו כן ישנם קבוצות שמתכנסות מידי שבוע (בליל שישי) כדי ללמוד פנימיות התורה, אלא שעושים זאת בצניעה ובהחבא, ומשתדלים שהדבר לא יתפרסם וכו'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: שמח הנני לשמוע על כך, והלואי יתרבו קבוצות כאלו, אבל – צריכים להשתדל לפרסם ולגלות את הדברים, כי רק עי"ז יוכלו להרבות ולהפיץ את לימוד פנימיות התורה אצל כל בני" מכל החוגים, ובפרט כאשר מדובר אודות תלמידים – שהרי התלמיד אינו יכול לדעת מה עושה רבו בהדרי הדרים, ולכן, כל זמן שהתלמיד אינו יודע שרבו לומד פנימיות התורה – הרי לא יתחיל ללמוד פנימיות התורה בעצמו.

הרב שפירא: אכן, א' מראשי ישיבת "מיר" אמר פעם שאילו "אכשור דרא" והיו שומעים לו – ה' קובע בישיבות שיעור ללימוד קבלה, והסביר את דבריו – שבדורות שלפנינו, כאשר היו ממשיכים לעסוק בלימוד התורה גם לאחרי סיום הלימוד בישיבה, היתה אפשרות להשאיר את לימוד הקבלה לשנים שלאחרי הלימוד בישיבה; אבל כיום נשתנה המצב לדאבוננו, ואם לא ילמדו קבלה בישיבות – מי יודע אם ילמדו בכלל את חלק הקבלה שבתורה.

וכמו כן ישנם גם כמה מכתבים של הרב קוק ז"ל, שבהם מזהיר בדברים קשים אודות ההכרח והצורך בלימוד הקבלה, שלולי זאת אי אפשר ללמוד תורה לאמיתתה, וכותב שעי"ז מעכבים את הגאולה כו'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: אם דבריו היו מתקבלים – לא ה' מקום לפגישה שלנו בחוץ לארץ, כי היינו כבר כולנו בארץ הקודש, ביהד עם משיח צדקנו!

הרב אליהו: ברצוני לבשר לכבודו אודות לימוד הקבלה אצלנו – הספרדים:

יש לנו בירושלים עיה"ק כמה ישיבות שבהם לומדים נסתר דתורה בליל שישי רבנים ובהורים צעירים מתקבצים יחדיו ללימוד בספרו של מורי ורבי ע"ה – "כרם שלמה", (פירוש על עץ חיים). ועוסקים בלימוד זה עד הצות הלילה, וישנם שמתחילים ללמוד בשעה שתים לאחר הצות עד ניץ החמה, ישנם ישיבה של מקובלים ("בית א-ל") שבה לומדים קבלה בכל יום אחר הצהרים, ומתפללים מתוך סידור שישנם בו כוונות הרש"ש!

כ"ק אדמו"ר שליט"א: ראוי ונכון לפרסם גם מחוץ לכתלי בית המדרש.

הרב אליהו: כן, ישנם מודעות על כך, וכל הרוצה יכול לבוא להשתתף בלימוד זה –

לימוד של נסתר דתורה בנגלה (בגלוי), לא רק בנסתר.

הרב שפירא: לימוד הקבלה הי' נפוץ אצל הספרדים יותר מאשר אצל האשכנזים, וגדולי האשכנזים שבאו לארץ ישראל – קיבלו את לימוד הקבלה מהספרדים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: לימוד פנימיות התורה שייך לכל בני"ה הן אשכנזים והן ספרדים:

בנוגע לאשכנזים – הרי הגר"א, מגדולי האשכנזים, כותב בפירושו למשלי (עה"פ ה, יח. וראה שם ד, כב. ז, יב. ועוד). שמי שלא למד חכמת הנסתר אי אפשר שידע דין לאמיתו! ובדור שלאחריו – הדפים תלמידו המובהק, ר' חיים מוולוז'ין, את ספרו "נפש-החיים" שרובו לקוח מספרי קבלה. וכמו כן ידוע שאחרים מתלמידי הגר"א עסקו גם בלימוד הקבלה [אבל כנראה הזוהירו הם את תלמידיהם שלימוד זה שייך ליחידי סגולה בלבד, ולכן, אלו ההולכים בשיטת הגר"א ממעטים בלימוד הקבלה].

[הרב שפירא הזכיר עוד כמה מגדולי האשכנזים בליטא שעסקו בלימוד פנימיות התורה – בעל ה"לשם", ועוד].

ובנוגע לספרדים – מי לנו גדול מהרמב"ם שהי' ספרדי, שפסק פס"ד מפורש בהתחלת ספרו "יד החזקה", ספר של "הלכות" (כמ"ש הרמב"ם בהקדמתו לספרו יד החזקה – בסופה): "יסוד היסודות ועמוד החכמות לידע שיש שם מצוי ראשון כו" – והרי ענין זה שייך רק ע"י לימוד פנימיות התורה (ראה קונט' תורת החסידות פי"ג {ע' 14} ובהערה 3 שם. קונט' לימוד החסידות פי"י {ע' 16 ואילך}). אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ב ס"ע תלה ואילך).

ונמצא, שהרמב"ם פוסק בפירוש שלימוד פנימיות התורה הוא "יסוד היסודות ועמוד החכמות" – דהכמת התורה [ופשיטא שאין כוונתו לחכמות סתם, כי אם ובעיקר לאמיתות ענין החכמה – חכמת התורה]!

יכולים ללמוד את כל חלקי התורה כולה, ואעפ"כ, אם לא לומדים פנימיות התורה – אזי חסר ח"ו "יסוד היסודות ועמוד החכמות"!

[הרב אליהו הזכיר שישנם כו"כ פסקי דינים ברמב"ם שהמקור להם – מדברי הזוהר, ולדוגמא – פס"ד הרמב"ם בהל' יבום וחליצה (פ"ד ה"ו) שלאחרי החליצה "משלכת אותו לארץ", והמקור היחידי לזה הוא – בדברי הזוהר (ח"ג קפ, א. וכמ"ש בטור אה"ע סקס"ט: לשון הרמב"ם כו' והולצת המנעל ומשלכת אותו לארץ ע"כ. ואיני יודע למה כו' ועוד למה הצריכה להשליכו לארץ. ובביאורי הגר"א לשו"ע שם סקס"ט (סדר חליצה בקצרה) ס"ק פב מציין ע"ז: הוא מנהג הקדמונים וכמ"ש בזוהר ריש הוקת כו'). ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שישנם מקומות רבים כיו"ב (בכל זה – ראה מקומות שנשמנו בלקו"ש ח"ג ע' 768 הערה 18. הקדמת הר' מנחם כשר ע"ה לספר מפענח צפונות {ע' יד}).].

וכאמור – ספרו של הרמב"ם הוא "הלכות הלכות", כולל – גם הענינים שכותב בספר המדע, ובתחלתו פוסק (כאמור) ש"יסוד היסודות ועמוד החכמת לידע שיש שם מצוי ראשון כו", שזהו כללות הענין דלימוד פנימיות התורה.

ונמצא, שהלימוד דפנימיות התורה שייך לכל ההוגים דבני"ה, הן אשכנזים והן ספרדים,

ובודאי תהי' התעוררות מיוחדת בדבר - כאשר שני הרכבים הראשיים, הרב האשכנזי והרב הספרדי, יפרסמו "קול קורא", לעורר אודות החובה והנחיצות ללמוד פנימיות התורה.

ועוד ענין בזה:

מדברים רבות על הצורך לבטל את המחיצות שבין ספרדים לאשכנזים וכו', ומכיון שכל הענינים התחלתם בתורה, כמאמר (זח"ב קסא, רע"ב). "אסתכל באורייתא וברא עלמא" - צריכים לכל לראש לבטל את המחיצות שבין ספרדים לאשכנזים בנוגע ללימוד התורה: כפי שאמר מר היו הספרדים רגילים יותר בלימוד הקבלה מאשר האשכנזים, ולכן צריכים לבטל מחיצה זו, עי"ז ששני הרכבים הראשיים, הרב האשכנזי והרב הספרדי, יצאו בקריאה משותפת אודות הצורך בלימוד פנימיות התורה.

ט. דרושה רק זהירות שלא לעשות מזה ענין פוליטי הקשור עם מפלגה זו או אחרת, ענין השייך לחוג זה או לחוג אחר, וכיו"ב.

אין זה חידוש השייך לחוג מסויים - דרישתו ותביעתו של הרח"ו ז"ל ללמוד פנימיות התורה מקובלת היא בכל חוגי בני, ספרדים, אשכנזים, יוצאי ליטא, יוצאי הונגרי, הסידי ליובאוויטש וכו' - הרח"ו ז"ל הו' מקובל אצל כולם! ולכן, כאשר יצטוו ב"קול קורא" את דבריו של הרח"ו ז"ל אודות הצורך והנחיצות בלימוד פנימיות התורה, ויעוררו על קיום הדברים בפועל ממש - "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה" (קידושין מ, סע"ב. וש"נ, וראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ה"ב-ג), הרי בודאי יתקבלו הדברים אצל כל החוגים.

בכלל - תיכף ומיד לאחרי דורו של הגר"א השתדלו כל גדולי ישראל לבטל את המצב של חילוקי זרמים ופלגים ביהדות, ובפרט בדורו של אדמו"ר הצ"צ - כידוע (ראה "התמים" חוברת א' ע' לה-לט) שהיו חסים קרובים ביותר בינו לבין ר' חיים מוולוז'ין וכן בדורות שלאח"ז (ראה ספר "נשיאי חב"ד ובני דורם" ואח"ק תשל"ב).

... ומסקנת הדברים היא - שיש להשתדל ביותר להפיץ את הרעיון של לימוד פנימיות התורה בכל חוגי בני, ולכל לראש - כאמור - ע"י פירסום "קול קורא" משני הרכבים הראשיים, כנ"ל.

י. הרב שפירא: השאלה היא - אם ישמעו לדברינו, והרי ידוע ש"כשם שמצוה על אדם לומר דבר הנשמע כך כו'" (יבמות סה, ב. וראה זח"ג פה, סע"ב. וראה שד"ח אסיפת דינים מע' ה"א ס"ב [תתקעו, ב ואילך]).

כ"ק אדמו"ר שליט"א: לשם מה לחשוב בכיוון בלתי רצוי, חשבונות מצד "מרה שהורה" וכו' - הרי כל ישראל בחזקת כשרות (רמב"ם הל' קדה"ח פ"ב ה"ב. וראה גם הל' יסוה"ת ספ"ז). ומדוע לחשוש שלא ישמעו?! - בכלל צריכים לגשת לכל דבר מתוך שמחה ובטחון, ולא רק בטחון באלקי ישראל, אלא גם בטחון בעם ישראל!

אפילו אם קריאה זו תפעל על יהודי אחד בלבד - כדאי הדבר, שהרי אמרו חכמים

במשנתם (סנהדרין לו, א.) "כל המקיים **נפש אחת** מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו קיים **עולם מלא**, ועאכו"כ שבודאי וללא כל ספק יהיו רבים מישראל שישמעו לקריאה זו.

זאת ועוד: איתא בגמרא (שבת נה, א. וראה כת"ס חלק אה"ע סמ"ז) "אם לפניך גלוי להם מי גלוי?! היינו, שאפילו כאשר גלוי וידוע לפני הקב"ה שלא יקבלו את המהאה, אין זה פוטר מחיוב המהאה – "להם מי גלוי?! וכפי שרואים במוחש, לדאכוננו, שישנם כו"כ ענינים שרבנים עוררו אודותם, ובעוונותינו הרבים לא תוקנו הדברים, ואעפ"כ, לא נמנעים הרבנים לחזור ולעורר על הדברים פעם נוספת!

זכורני מתקופת הילדות שפגשתי את המלמד שלי לשבת וללמוד בתשעה באב, ולשאלתי לפשר הדבר, הרי אין ללמוד כת"ב כי אם דברים מסויימים כו"כ? – השיב לי: הלואי שזה יהי החטא שלי! – "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא" (קהלת ז, כ.). ולכן, אם צריך להיות ענין של חטא, אזי מוטב שהחטא שלו יהי – לימוד התורה בתשעה באב!... ועד"ז בעניננו: הלואי שהחטא היחידי יהי – ההוכחה על הצורך בלימוד פנימיות התורה למרות החשש ד"מצוה על אדם שלא לומר דבר שאינו נשמע"... והעיקר הוא – כאמור – שבודאי יהיו רבים מישראל שישמעו לקריאה זו, ויתחילו ללמוד פנימיות התורה.

יא. הרב שפירא: כוונתי בעיקר ל"עולם הישיבות" – עולם כפ"ע, מעגל בתוך מעגל, כיצד יתקבל הדבר בעולם הישיבות, ומה תהי' תגובתם של ראשי הישיבות.

בכלל – לומדים בישיבות נגלה, ובנגלה גופא – מסכתות מסויימות, וגם באותם מסכתות – לא מספיקים לסיימם. וישנם רבנים שעושים רעש מדוע לא לומדים יותר בכמות כו', ולכן, קשה לדעת מה תהי' תגובתם של ראשי הישיבות על קריאה זו.

כ"ק אדמור"ר שליט"א: בודאי ידוע לכת"ר שלפני שני דורות היתה התנגדות גדולה ביותר ללימוד ה"מוסר" בישיבות, בטענה שלימוד המוסר שייך לנשים ועמי-הארץ, ובשביל בני-תורה הרי זה בבחינת "ביטול תורה", ואעפ"כ, בימינו אלו נתקבל הדבר בכל הישיבות, ומעם הדבר – מכיון שנוכחו לדעת עד כמה נחוץ ומוכרח הדבר, וכמו כן מובא בנוגע ללימוד פנימיות התורה (ראה בכ"ז קונט' לימוד החסידות פ"ט.).

הרב שפירא: אכן ראו בפועל בעת המהפכה ברוסי', כאשר הי' משבר נורא בכל הישיבות, שהיחידים שהחזיקו מעמד בכל הנסיונות הם – אלו שלמדו בישיבות חסידיות שבם למדו מוסר חסידות, עניני אמונה ודעות המחזקים את האמונה.

כ"ק אדמור"ר שליט"א: בסיום מסכת סוטה אמרו חז"ל שבסוף זמן הגלות "בכל יום ויום מרובה קללתו משל חבירו". ולכאורה תמוה: לשם מה הודיעו לנו חז"ל ענין זה – ענין שיכול להביא לידי "מרה שהורה" חו"י? אלא ודאי כוונת חז"ל בזה היא – שכאשר רואים שישנה הוספה בצד לדעו"ז, "בכל יום ויום מרובה כו' משל חבירו", צריכים להוסיף בעניני קדושה, תורה ומצוות. ועי"ז – הנה לא זו בלבד שמכבילים את הענינים הבלתי-רצויים, אלא פועלים זאת באופן ד"כל המחלה גו' לא אשים עליך (בשלח טו, כו.) מלכתחילה" (כפרשי" עה"פ – "לפי פשוטו").

ובענינינו (בהבא להלן ראה גם לקו"ש ח"י ע' 237. ועוד. קונטרס עה"ח פי"ג. קונטרס

הנ"ל בסופו): בסורות שלפנינו לא היו כל ה"מחלות" (בחולי הנפש) שנתחדשו בעקבתא דמשיחא, ולכן, היתה קיימת אפשרות לנהל אורה-חיים יהודי גם ללא לימוד פנימיות התורה; אבל לאחרי שנתחדשו מחלות נוספות שלא היו בדורות שלפנינו – בהכרח למצוא "תרופה חדשה". והתרופה היא – לימוד פנימיות התורה, ובפרט תורת החסידות – שבה מבוארים עניני אמונה השגחה פרטית וכו' וכו', באופן של הבנה והשגחה. וכפי שהוזכר לעיל שהיחידים שעמדו בנסינות במדינה ההיא הם – אלו שלמדו בישיבות החסידיות (ובפרט תורת חסידות חב"ד ראה לקו"ש ח"ב ע' 475). ו"תרופה" זו היא באופן ד"כל המחלה גו' לא אשים עליך" מלכתחילה, כנ"ל.

ומי שאומר שאינו רוצה להשתמש ב"תרופה" זו מכיון שלא השתמשו בה בדורות שלפנינו – הרי זה דומה לחולה שלא ירצה לשמוע להוראת הרופא להשתמש בתרופה שהומצאה סדור האחרון, מכיון שבדור הקודם לא ידעו אודות תרופה זו...

כיום נתבטלה גם ההגבלה שהיתה בדורות הראשונים בנוגע ללימוד הקבלה לפני גיל ארבעים שנה (ש"ך יו"ד סרמ"ו סק"ז בסופו. וראה מדרש שמואל לאבות ספ"ה. שערי זהר לאבות שם. ניצוצי זהר לזח"א קצא, א (ג). וכ"כ בסידור בית יעקב (להר"י עמדין) הל' ת"ת ס"ה). – ישנם כיום רבנים בני ח"י שנה! מעולם "לא זכינו" לדור כזה שבחור צעיר בן ח"י שנה יאמר שיש לו שכל כמו בן ארבעים, ולכן ראוי הוא להורות!... ועפ"ז – אין כל תמיהה בכך שבטלה גם ההגבלה בנוגע ללימוד פנימיות התורה. [וכאמור לעיל (ס"י) אם מישוהו צריך לקיים את הענין "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא", מוטב ש"חטאו" יהי – לימוד פנימיות התורה לפני שמלאו לו ארבעים שנה!...]. וענין זה מתאים לדברי הזהר – "אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמתא כו", היינו, שמדובר אודות לימוד פנימיות התורה ע"י בחורים צעירים, "רביי דעלמא".

ובנוגע לזמני הלימוד – אין צורך לגרוע מזמני הלימוד דשאר עניני – התורה, ישנו מספיק זמן במשך היום שבו לא עוסקים בלימוד התורה [פעם היו לומדים בישיבות 17-18 שעות ביממה, אבל כיום נשתנה המצב גם אצל ה"מתמידים!], ואם ינצלו את הזמן הפנוי ללימוד הקבלה – הנה במשך זמן קצר יוכלו להיות "מקובלים"!

יב. כ"ק אדמור"ר שליט"א: בנוגע למה שהזכיר מר אודות עולם הישיבות, הנה המצב בישיבות כיום הוא – שהולכת וגוברת ההתעניינות בכל הקשור ללימוד קבלה וחסידות. תלמידי ישיבות רבים ממתנינים שיתנו להם "היתר" ללמוד פנימיות התורה – הם לא מחכים על "ציווי", כי אם על "היתר" בלבד. וכינתיים – לומדים הם בצנעה, כדי שלא לחולל מהפכה נגד המשגיח והנהלת הישיבה!

ישנם כאלו שהתעניינותם היא מפני שמחפשים דרך בעבודת ה' כו', וישנם כאלו שהתעניינותם נובעת מתוך סקרנות גרידא: הם שמעו שהמשגיח מתנגד ללימוד הקבלה והחסידות, ואינם מבינים למה ומדוע! – פנימיות התורה נתגלתה ע"י רשב"י, שגדלותו מודגשת בנגלה דתורה – כפי שאמר עליו רבי עקיבא רבו (ירושלמי סנהדרין פ"א ה"ב ו), (ב): "דייך שאני ובוראך מכירין כחד", הם שמעו אודות גדלותו של האר"י ז"ל, הרח"ו וכו', ויודעים שגם המשגיח "מודה" בגדלותם וכו', ולכן, אינם מבינים את יחסו של המשגיח

ללימוד קבלה והסידות. וענין זה גופא מעורר אצלם את הסקרנות לדעת מהו הלימוד דקבלה והסידות, כדי לדעת על מה מתנהל הויכוח.

דרך אנכי: עצם העובדה שבחור-ישיבה רואה שקיים יחס שונה לב' חלקים בתורה - לימוד הנגלה הוא בפרהסיא, ללא כל מניעות והגבלות, ואדרבה: מופחים לא על שכמו, מעודדים אותם, נותנים פרסים וכו', ואילו כאשר רוצה ללמוד קבלה והסידות, עליו לעשות זאת בחדרי-חדרים, בין השמשות, בשעה שאינה לא יום ולא לילה - הרי זה יכול לגרום אצלו ענין בלתי-רצוי, לבוא ולומר "שמועה זו נאה ושמועה זו אינה נאה" (עירובין סד, א) ח"ו!

ולמעשה: הלשון הוא "שמועה זו נאה וזו אינה נאה", כלומר, בודאי מודה גם הוא שזוהי שמועה אמיתית, חלק מ"תורת אמת" שניתנה למשה מסיני, אלא אומר ששמועה זו "אינה נאה"!

ואין צורך להבהיר מה הן התוצאות העלולות לבוא כתוצאה מזה!

ולכן, כאשר יהי "קול קורא" בנוגע ללימוד פנימיות התורה שעליו יחתמו שני הרבנים הראשיים, הנה כאשר יבוא התלמיד ויראה למשגיח או לראש הישיבה "קול קורא" זה, שבו מצוטטים דבריו של הרח"ו ז"ל אודות הצורך והנחיצות ללימוד פנימיות התורה - סביר להניח שישתנה יחסו של המשגיח או ראש הישיבה כלפי אותו בחור שרוצה ללמוד גם פנימיות התורה.

יג. הרב אליהו: בקשר לדברי הרח"ו שהוזכרו לעיל (ס"ו) אודות הצורך ללימוד פנימיות התורה - כותב הרב החיד"א שמי שלומד קטע מזוהר ב"חק לישראל" - מתקן הוא מ"ש הרח"ו ז"ל אודות העונש למי שלא לומד פנימיות התורה, וזה נקרא "תיקון" כו'. ואכן ישנם הרבה יהודי שלומדים קטעים מהזוהר ב"חק לישראל".

כ"ק אדמור"ר שליט"א: כוונתי לא לענין של "תיקון" בלבד, כי אם בעיקר - להביא את הגאולה!... ואם הי' מספיק בלימוד קטע מסויים ב"חק לישראל" בלבד כדי להביא את הגאולה - הי' בא משיח צדקנו כבר בזמנו של החיד"א! ומכיון שעדיין לא בא בהכרח להוסיף בלימוד פנימיות התורה בשופי, וכדברי הזוהר דלעיל: "תפתחון תרעי דחכמתא לעילא כו'", עד ש"אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמתא כו'.

בימינו אלו אין שום הגבלות בנוגע ללימוד פנימיות התורה, - לפני כמה דורות הי' מחסור בספרי קבלה, והיו צריכים לחפש כתבי-יד כו', ועד כדי כך - שבדורות הקודמים היו צריכים לפתוח קבר כדי להוציא משם כתבי-יד בעניני פנימיות התורה (ראה שה"ג להחיד"א ח"א מע' ה: אך אין בשערים הנז' ושמונה שערים להרח"ו) מהדורא בתרא כי מהרח"ו צוה לגנוזה בקברו, ורבנן קדישי אשר בדור ע"י יהודים הוציאוה מקברו ברשותו ע"י שאלת חלום כו'!).... אבל כיום, ישנם ריבוי ספרים הנדפסים, והם בהישג ידו של כאו"א, ולא נותר אלא ללמוד בהם בפועל.

הרב אליהו: בנוגע להדפסת ספרים בעניני פנימיות התורה - הדפסנו את ספר "כרם שלמה", פירושו של אבי מורי ורבי על "עץ חיים", ובנתיים יצאו לאור ששה חלקים. בלי ספר

זה - אומרים כמה וכמה - אי אפשר להכנס היום לתורת הקבלה. ספרים אלו נדפסו בכמות מצומצמת, מכיון שחשבנו שלא ירבו הקונים. ולכן, חלק מהספרים כבר אזלו מן השוק.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: כיום אפשר לחזור ולהדפיס בדפוס צילום, במשך זמן מועט, באופן ד"אחישנה".

הרב אליהו: עד שנחזור ונדפיסם - יבוא כבר משיח צדקנו!

כ"ק אדמו"ר שליט"א: יהי רצון שיהיו שני הענינים במהרה - הן ביאת משיח צדקנו, והן הדפסת הספרים, ואז - תרבה הדעה והחכמה כו' (רמבם הל' תשובה פט הב).

מעניין לדעת האם ישנו ביאור בספר הנ"ל אודות סיום וחזרת הע"ה, ששם מדובר בעניני גלות וקליפות כו' - דלכאורה, כיצד מתאים הדבר עם הכלל (ראה תוס' סוף נדה (מברכות לא, א), ועוד). שיש לסיים בטוב.

הרב אליהו: החלק הסופי של הפירוש - לא הגיע לידינו, וכפי הנראה - נאבד חלק זה. [הנ"ל הבטיח לשלוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א ספרים אלו, וכ"ק אדמו"ר שליט"א ביקש שישלח לו באופן ד"אחישנה", והודה לו למפרע].

יד. **כ"ק אדמו"ר שליט"א:** לימוד פנימיות התורה בזמן הזה מהנה הכנה ללימוד פנימיות התורה לעתיד לבוא, כמוכן ע"פ מארז"ל (פסחים נ, א. וש"נ.) "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו" (וכדוגמת המבואר בביאור מארז"ל זה [לקו"ת שה"ש כב, ד. ובכ"מ] שע"י הלימוד שלמד בבחי' הנגלות שכתורה (בעוה"ז) מזה נעשה בחי' לבוש שבו וע"י יוכל להשיג פנימיות התורה (בנ"ע)". וע"פ המבואר בתניא דפל"ז י"ל, שעד"ז הוא גם בנוגע לתורתו של משיח, שהחכמה לזה הוא לימוד פנימיות התורה במשך זמן הגלות).

הרב שפירא: ע"פ מארז"ל (קה"ר פי"א ח. וראה גם שם פ"ב, א.) ש"תורה שאדם לומד בעוה"ז הבל היא לפני תורתו של משיח" - נמצא, שלעתיד לבוא יצטרכו לכתוב ספרים אלו מחדש!

הרב אליהו מכיון שענין זה (לימוד תורתו של משיח) נפעל ונגרם ע"י הלימוד בעוה"ז, הרי מובנת גודל החשיבות שבדבר, ולכן, בודאי לא יתבטל דבר זה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: ח"ו לומר שהתורה שאדם למד בעוה"ז תתבטל לעתיד לבוא. הפירוש דהבל הוא - בערך וביחס לתורתו של משיח.

וראי' לדבר - איתא במדרש (שם פ"א, ב. מדרש תהלים צב, א. ורה ספר הליקוטים - דא"ח צ"צ ערך הבל (הבלים) ס"ה) בענין "ז' בהלים שאמר קהלת", שהם "כנגד שבעה ימי בראשית", שבהם נברא העולם כולו, כולל - ארץ ישראל ובית המקדש כו'. וידוע גם גודל העילוי ד"הבל פיהם של תינוקות של בית רבן" - שעל זה מתקיים העולם (שבת קיט, ב. וראה ספר הליקוטים שם ס"ה). ומזה מוכן גם בעניננו - שהענין ד"הבל היא לפני תורתו של משיח", אינו פוגע ח"ו בגודל חשיבות הדבר.

טו. הרב אליהו: בנוגע להצעת כת"ר אודות "קול-קורא" - אולי כדאי שיהתמו על זה עוד כו"כ רבנים, הן מארץ ישראל והן מהוי"ץ לארץ.

כ"ק אדמור"ר שליט"א: דבר טוב ונכון, אבל – כמוכן – לא לדהות את הדבר עד שיאספו את כל ההתימות, כי חבל על הזמן שעובר בינתיים! אם ימתינו עד שיהתמו כל הרבנים, או אפילו רובם – יבוא כבר משיח צדקנו, ואז יאבדו ח"ו את הזכות הגדולה לעורר את אחינו בני ע"ד לימוד פנימיות התורה.

בענין זה דרוש מישוהו שיתנהג כ"נחשון בן עמינדב" (סוטה לו, א. מכילתא עה"פ בשלח יד, כב. במדב"ר פי"ג, ז). ויקפוץ ויצא ב"קול קורא". ובפרט כאשר בענין זה יהיו שני "נחשונים" – שני רבנים ראשיים, אשכנזי וספרדי, הרי בודאי שדעתם תתקבל אצל כלל ישראל.

טז. הרב אליהו: הסימנים שהזכרו לעיל בקשר לביאת משיח צדקנו אמורים הם בנוגע לגאולה באופן ד"בעתה" (ישעי' ס, כב, סנהדרין צה, א.), אבל אנו מאמינים ומקווים שהגאולה תהי' באופן ד"אחישנה", ללא צורך בסימנים מיוחדים.

כ"ק אדמור"ר שליט"א: וודאי תהי' הגאולה באופן ד"אחישנה" – הנני מסכים לכך במאה אחוז!... אבל אין זה שייך לתוכן המדובר לעיל, כלומר, אין לעכב את ה"קול קורא" עד שמשיח צדקנו יבוא "עם ענני שמיא" (דניאל ז, יג. סנהדרין שם.)!

הרב אליהו: ברור, בודאי צריכים אנו לעשות את כל התלוי בנו כדי להביא את הגאולה, כולל – הפעולה בענין הנ"ל, אלא שביחד עם זה צריכים אנו להאמין ולקוות שמשיח צדקנו יבוא באופן ד"אחישנה", גם ללא סימנים מיוחדים כו' (ראה כרתי ופלתי יו"ד סק"י סוף בית הספק, ועוד.).

כ"ק אדמור"ר שליט"א: כאמור – מסכים הנני לכך במאה אחוז! הלואי יסכימו הרבנים הראשיים להצעתי (בדבר ה"קול קורא") כפי שהנני מסכים להצאת כת"ר שמשיח צדקנו יבוא באופן ד"אחישנה"!!!

הרבנים הראשיים: בודאי מסכימים אנו להצעת כת"ר בענין ה"קול קורא"!

כ"ק אדמור"ר שליט"א: כוונתי לא רק להסכמה בלבד, כי אם בנוגע לפועל ממש – כשם שהנני מסכים שמשיח צדקנו יבוא באופן ד"אחישנה" בפועל ממש!

הרב שפירא: אני מקווה שמשיחתנו יצא משהו בנוגע למעשה בפועל.

כ"ק אדמור"ר שליט"א: אין כוונתי למשהו, כי אם לענין שלם, ענין שיכולים לברך עליו לא רק "ברכה ראשונה" (שהיא גם על "משהו"), אלא גם "ברכה אחרונה" – על דבר שיש בו שיעור דוקא (רמב"ם הל' ברכות פ"א ה"ב, פ"ג הי"ב. מושו"ע או"ח ר"ס רי. שם סו"ס קפד (בנוגע לברכת המזון). ובשו"ע אדה"ז שם ס"ב כותב: ודין צירוף לכזית יתבאר בסימן ר"י. אבל בסו"ס ר"ז הוסיפו המדפיסים: הסימנים החסרים (ר"ח-רי"א) לא נדפסו בתוך השו"ע מעולם וכל מבקשם ימצאם בתוך סדר ברכת הנהנין מהרב המחבר זצלה"ה. סדר ברכה"ע לאדה"ז רפ"ה.).

הרב אליהו: הט"ו (או"ח שם סק"א. אבל במג"א שם סק"צ סק"ד פסק דאפילו על יין שרף בעיניו כשיעור, דלא כהט"ו. וכ"ה גם דעת אדה"ז בסדר ברכה"נ שם. וכ"כ בבאה"ט סר"י

סק"ב בשם בית יעקב סנ"ז. א"ר או"ח שם סק"ו. וכ"כ בפמ"ג (מ"ז) שם סק"ב) פוסק שעל משקה חריף מברכים ברכה אחרונה גם בפחות משיעור.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: לדבר חריף יש תכונה מיוחדת – שהוא פועל ונרגש בכל המאכל, ולכן אינו בטל [ע"ד ובדוגמת דבר המעמיד, ברי', חתיכה הראוי' להתכבד (ראה אנציק' תלמודים בערכם. וש"נ) וכיו"ב]. ולכן, אם לימוד ה"משהו" דפנימיות התורה יהי' באופן שהדבר יהי' נרגש בכללות ההנהגה במשך כל היום – אזי אסתפק גם ב"משהו"!!! אבל – כאמור – "משהו" זה צריך להיות חריף, דבר ההמעמיד, וחתיכה הראוי' להתכבד – לא בהצנע לכת!

מובן ופשוט שאין הכוונה בכל הנ"ל לאמירת "מוסר" – שהרי חסיד הנני ולא "מוסר'ניק". [הרב שפירא: גם אנו זקוקים לשמיעת מוסר, זה מביא תועלת גדולה, קבלתי תועלת מגדולה משיחתנו זו.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: ח"ו, כאשר רוצים לומר מוסר למישהו – צריכים ללכת אליו, ולא להיפך – מכבדים אותי בביקור כדי שאומר "מוסר" – ח"ו!].

אלא הכוונה היא לגלות שכת"ר ידעו שיש בידם הרשות והיכולת, הציווי והנתינת-כח לעורר את כל בני' לענין חדש, כולל – לעסוק בלימוד פנימיות התורה.

וענין זה הוא בבחינת "מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש" (ראה בהנסמן בלקו"ש חי"ט ע' 252..): הכל יודעים מ"ש בהקדמת הרח"ו ז"ל אודות הצורך והנחיצות דלימוד פנימיות התורה, הכל יודעים מ"ש הגר"א בפירושו למשלי שכל רב בישראל חייב ללמוד פנימיות התורה כדי שיהי' בטוח שיכוין לאמיתתה של תורה, ואעפ"כ, עד עתה לא יצאו ב"קול-קורא" לעורר אודות לימוד פנימיות התורה. ולכן, יציאתם של שני הרבנים הראשונים בקול-קורא כזה, תהי' בבחינת "מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש", ענין של חידוש.

הרב אליהו: עה"פ בפרשתנו (כה, יא). "וישכב במקום ההוא" איתא במדרש (ב"ר פס"ה יא. וראה גם שם פע"ד, יא). "כאן שכב, אבל כל כ' שנה שעמד בביתו של לבן לא שכב (כדכתיב (בפרשתינו לא, מו) "ותדד שנתי מעיני" – יפ"ת לב"ר שם (פס"ח). וראה גם מת"כ לב"ר פע"ד שם), ומה הי' אומר (בלילה, כיון שלא שכב, ואמרינן במסכת אבות (פ"ג מ"ד) הניעור בלילה ומפנה לבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו – מת"כ לב"ר שם). – כל ספר תהלים". ושואלים על זה: הרי לדעת האריז"ל (בפרע"ח שער הנהגת הלימוד כתב: ובלילה לא תקרא מקרא. וכ"כ גם בסידור האריז"ל (להרש"ש) סדר הלימוד באשמורת. כוונת הלימוד (ליל ששי). ק"ש שעל המטה. שו"ע האריז"ל תוספת שבת ס"א שם ס"ו. וראה בהערה הבאה.) (ועוד) אין לומר תהלים בלילה? – ואיתא בספרים שבליילה למד יעקב אבינו קבלה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: לאחרי הצות הלילה – מותר לומר תהלים לכל הדעות (בשו"ת חיים שאל (להחיד"א) ח"ב סכ"ה (הובא בהגהות מראה כהן לשו"ע האריז"ל (ירושלים תשכ"א) שם ס"ז אות מו) כתב והרב האר"י זצ"ל הזוהר שלא יקראו מקרא בלילה. וההולכים אחרי ההדרי"ם מנהגי האר"י זצ"ל אין קורין אפי' אחר הצות מקרא, וזה פשוט אבל

ממשיך שם: ושמעתי מהמקובל כו' כמוהר"ר שלום שרעבי זלה"ה שהי' מפקפק על מה שנהגו לקרות בבתי כנסיות סמוך ליום תהלים, והי' אומר שאולי אין תהלים בכלל אזהרת הרב, ואין ולא ורפיא בידו. ונתפשט מנהג זה בכל ארץ ישראל שיש חבורות לזה. ומסיים החיד"א: והמקובלים נמנעו מלקרות תהלים בחול כל שלא האיר היום. וא"כ, יתכן שהתחיל לומר תהלים לאחרי חצות הלילה, ועוד ועיקר: לפני מתן תורה לא היתה הגבלה זו שלא לומר תהלים בלילה [משא"כ בזמנו של משה רבינו, בזמן מו"ת - כפי שמצינו במדרש (תנחומא תשא לו. יל"ש תשא רמז תו. מדרש תהלים עה"פ יט, ג. יל"ש עה"פ (רמז תרעג)). בנוגע למשה ש"בשעה שהי' הקב"ה מלמדו מקרא הי' יודע שהוא יום].

הרב אליהו: בנוגע לפירוש המדרש שיעקב אבינו הי' אומר "כל ספר תהלים" בלילה - שמעתי פעם פירוש, שזהו ע"ד אמירת תהלים בלילה ע"י דוד המלך, מכיון שאצל דוד המלך לא הי' זה בגדר של "תהלים" (חלק מתנ"ך - מקרא), כי אם בגדר של שירות ותשבחות, וכמו כן אפשר לומר בנוגע ליעקב אבינו.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: בנוגע לרמז דלימוד פנימיות התורה בפרשתנו - הרי זה מרומז בהתחלת הפרשה, "ויצא יעקב מבאר שבע וילך הרנה": "באר שבע" קאי על דרגות נעלות ביותר (ראה זהר ריש פרשתנו. אוה"ת ריש פרשתנו. ועוד. ספר הליקוטים-דא"ח צ"צ ערך יעקב ס"ח וע' תתקפב ואילך), וכאשר יוצאים מ"באר שבע" ל"הרן", היינו, שמוציאים ומגלים את הענינים הכי נעלים דפנימיות התורה ("באר שבע") למטה מטה, "הרנה" - ע"ז בונים בית בישראל!

יה. הרב אליהו: עד עכשיו דובר אודות פנימיות התורה, ועכשיו רוצים אנו ברכה על נגלה דתורה - "שלא נכשל בדבר הלכה", שעל זה דרושה ברכה מיוחדת.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: הא בהא תליא, כאשר לומדים פנימיות התורה, אז בטוחים שיצליחו לכיין לאמיתתה של תודה בנגלה דתורה, הן "יורה יורה" והן "ידין ידין", כפי שהוזכר לעיל (ס"ח) מפירוש הגר"א.

"אגרות קודש" עמוד קמב: עבודת ה' - פנימיות התורה לעומקה

... פשיטא שצריך להיות זה לעומת זה להרבות הבנה והשגה ע"י לימוד לעומקה בפנימיות התורה הנקראת בזוהר הקדוש **אילנא דחיי**, ומוסיפה חיות בלימוד תורת הנגלה בקיום מצותי' וכו' עד לחיי הגוף של איש הישראלי, אשר גם הוא קדוש הוא, והרי מבוארים הענינים בארוכה בכ"מ ומהם באגה"ק לרבנו הזקן בעל התניא (פוסק בנסתר דתורה) והשולחן ערוך (פוסק בנגלה דתורה) בסי' כ"ו, ובקונטרס עין חיים לנכד נכדו וממלא מקומו אדמו"ר מוהרש"ב, ויהי רצון שגם בלימוד זה יבשר בקרוב אשר מרגיש בטוב ומוסיף וכו'. בברכה לבריאות הנכונה ולבשו"ט בכל האמור ולקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

"אגרות קודש" בעמוד קמד להנ"ל: **קירוב הגאולה**

ב"ה, אדר"ח אלול, תשי"ד

... ומדגיש אני התיבה מבין כי בודאי ידוע לכל מהכרח לימוד פנימיות התורה היא תורת החסידות ובפרט בדורנו זה אשר נוסף על מה שכתוב בזהר ח"ג דף קכ"ד ע"ב שבלמוד זה יפקון ישראל מן גלותא ברחמי הנה מבואר בהקדמת הרה"ו בשער ההקדמות שהעדר הלימוד ובמילא מובן שגם המעטת הלימוד מאריך את הגלות ולא רק גלות בני"א אלא גם הענין דשכינתא בגלותא וכשיתבונן כאו"א מאתנו שע"י מה שממעט בלימוד פנימיות התורה יהי ח"ו שכינתא וכנסת ישראל ובמילא גם בני"א נשמות בגופים עב"פ רגע אחד יותר בהגלות וחשך כפול ומכופל הרי תסמר שערות ראשו האחריות המוטלת עליו והענינים שתלוי בלימוד פנימיות התורה וכל הקושיות שיש על זה הרי ידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר אשר היצה"ר אומן במלאכתו ובא לכאו"א לפי מהותו וישנם כאלו שבא אליהם לבוש במעיל משי, והבחינה בזה שאם הסברות מונעים העבודה בפועל הרי מקורם בצד דלעומת זה.

זוהר - מרומם את הנפש

"זוהר" מרומם הנפש, מדרש - מעורר הלב, ותהלים בדמעות - מדיח את הכלי. (ס')
(היום יום בשם ה"צמח צדק")

מותר ומצוה לגלות זאת החכמה: שימת חסידות חב"ד היא, שהזוהר וספרי פנימיות התורה בכלל, צריך ללומדם וכמו הלימוד דנגלה דתורה, וביחוד בתקופתינו זו, אשר פלשון האר"י החי - מצוה לגלות זאת החכמה, ואף מי שאין אפשר לו מפני סיבות שונות שאינן תלויות בו כלל לעסוק בהנ"ל באופן של לימוד, הרי סגולה ישנה גם באמירת האותיות. (אגרות קודש יז, קסה)

דווקא לימוד בהבנה ובהשגה... פשוט שצריך להשתדל ככל האפשרי להפיץ לימוד האמור. ויעוין דברים מבהילים שנאמרו בגודל העונש על מניעת לימוד זה [=פנימיות התורה], שמוזה מובן גם גודל השכר, בהקדמת הרב חיים ויטאל [תלמיד האריז"ל] לשער ההקדמות (מיוסד על דברי הזוהר ומדרשי רז"ל), שמשם מובן שדווקא לימוד באופן של הבנה והשגה מביאים גאולה, וכלשון הבעש"ט באגרת הק' שלו הידועה, שבהיותו בהיכל משיח, המענה ה"יה, "לכשיפוצו מעיינותיך הוצה". (אגרות קודש יז, קסה).

"אגרות קודש" עמוד קמג:

תורת החסידות - הברח הלימוד

ב"ה, י"א תמוז, תשי"ז... ועד כמה גדול העלם והסתר דגלותנו זה דעקבתא דמשיחא, אשר לאהרי המובא בכמה מקומות בזה (בהקדמת הרה"ו לשער ההקדמות, באגרת הקודש לרבנו הזקן בעל התניא והשו"ע בקונטרס עץ חיים לאדמו"ר מוהרש"ב ועוד), אודות ההכרח דלימוד פנימיות התורה בדורותנו אלה, עדיין עומדים בספק בזה?... אי אפשר להסתפק בלימוד חלק הנגלה דתורה, וגם אפילו כשמצרפים אליו לימוד תורת המוסר, ומוכרח

הלימוד דפנימיות התורה אשר בדורותנו נתגלתה באופן דהבנה והשגה רק בתורת חב"ד וכנראה במוחש ובהתבוננות אפילו לשעה קלה בדברי הרח"ו בהקדמתו לשער ההקדמות בהנוגע לעקבתא דמשיחא, ובהתבוננות אפילו לשעה קלה בדברי הקונטרס עין חיים הנ"ל כל איש ישר הולך ואשר אין הרצון שליט על השכל תיכף יתחיל ויתמיד בלימוד זה וכל המקדים בזה וכל המגדיל בזה הרי זה משובח... בברכה לבשו"ט.

בכחינו לשנות את המצב, בידינו הדבר,
 באו נתגיים כולנו, במיחד להזהיר גדולים על
 קטנים, אב ולמד עם בנו, מהנה עם חניכו,
 ומלמד עם תלמידו, שהרי אם אין גדיים
 אין תיישים, כך יחדר תלמודם מנערותם,
 לתלמודי תורה, לישיבות ולכוללים, וכל
 ישראל יתאחדו בלמוד הקדוש הזה, ותורת
 הסוד תקבל תנופה, ונזכה לחיות מבני עליה
 כמו שכתוב בכסא מלך בהקדמה לבאורו על
 תיקוני זוהר. ונפעל בדרך זו לקרב ולהביא
 את הגאולה השלמה ברחמים, ובאמרי פניהם
 השלם (דף ק"ז), לקדוש רבי פינחס מקאריץ
 זי"ע, וזה לשונו: "צריך למלמד (לתלמידים)
 לקדוש זה, שהוא בחינת עין החיים, שיכול
 להמשיך נשמה לתלמידים. כי מה שהקרב
 נותן שכל ישר לתינוק, בזה מניח בו נשמה
 אמתית", עד כאן לשונו.

(ואני שמעתי שזה מקבל עוד מהבעל
 שם טוב זכותו יגן עלינו). כי הזהר מלהיב
 ומאיר את הנשמה של כל איש מישראל,
 באפן שיוכל להשפיע הארה של נשמה
 קדושה גם בזולתו, עכ"ל.

(הכם הרזים).

$39+E 2.5 =$ וּלְפִי הַסֵּחַ עוֹד כְּפוּל 15 מְלִיּוֹן, כְּנֶגֶד 15 מְלִיּוֹן יְהוּדִים = שֵׁשׁ בְּעוֹלָם = $3.75E+46$, שֶׁהוּא (בְּמֵלִים) 37 ספטייליארד 500 ספטייליון בְּהַדְּשִׁים.

[הַהֶסֶכֶר עַל הַחֲשָׁבוֹן הַנִּזְכָּר רָאָה בְּכַח הַזוּהַר ח"ג]. זְכוּר! הַרְשֵׁב־י נִקְרָא שַׁבָּת, (אֲדָרָא) וּבַיּוֹם הַהַלּוּלָא שְׁלוֹ נְמִיצָאָת נְשָׁמְתוּ עִם כָּל אֶחָד וְאַחַד, בּוֹאוּ בְּלָנוּ וְנַעֲשֶׂה רְצוֹנוֹ, וְנִלְמַד תּוֹרָתוֹ, (גִּיטִין סז). וְהַרְשֵׁב־י ע"ה יִמְלִיץ עָלֵינוּ זְכוּת, וְכֵן תַּעֲלֶה תַּפְלִיתֵינוּ לְרְצוֹן לַפָּנִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

קְרִיאָה קְדוּשָׁה לְאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

אָנָּה חוֹסֵוּ עַל הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה הַנְּמִיצָאָת בְּנְלוֹת, וְהַקְּדִישׁוּ דְקָה אַחַת אַחֲרֵי כָּל תַּפְלָה, וְלַמּוֹדוּ דְקָה דָּף הַיּוֹמִי שֶׁל הַזוּהַר הַקְּדוֹשׁ בְּצַבּוּר, וְאַחַר כָּךְ תִּיאַמְרוּ קְדִישׁ עַל יִשְׂרָאֵל, לְזִיכוּי כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶה הַתְּקוּן הַנִּפְתָּרִים הַגְּבוּהָ בִּיּוֹתֵר [מִנְחַת יְהוּדָה] כִּי הַלְמוּד הַמוֹעֵט הַזֶּה עֲתָה, הַשּׁוֹב בְּשָׁמַיִם יוֹתֵר מִהַקְּרִבָּת כָּל אֵילֵי גְבוּיָת בְּזִמְן שְׁבִית הַמְּקַדֵּשׁ הָיָה קָיָם (תְּלִמִּידֵי הָאֲרִיז"ל). עַל כֵּן כָּל אֲדַמוּ"ר, רֹאשׁ יִשְׁיבָת, רַב עִיר, רַב שְׂכוּנָה, רַב בֵּית מְדֻרָשׁ, מְגִיד שְׁעוֹר שֶׁל דָּף הַיּוֹמִי, מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן מְהוֹרִים, יִקַּח בְּחֲשָׁבוֹן אֵיזָה גִּבּוֹת רוּחַ הוּא יִכּוֹל לַעֲשׂוֹת לַהֲקַבְּ"ת, וְלַהֲצִיל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִכָּל הַצָּרוֹת בְּלַמּוֹדוֹ זוּהַר הַקְּדוֹשׁ דָּף הַיּוֹמִי דְקָה אַחַת עִם הַצַּבּוּר, וְכֵן, כָּל עַם יִשְׂרָאֵל יִבְנִסוּ בְּתַבַּת גִּבּוֹ, וְיִנְצְלוּ מִמְּלַחְמֹת גּוֹג וּמְגוּג, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַזוּהַר"ק, רַבֵּי חַיִּים ווִיטְאֵל, וְהַרְמַח"ל זִי"ע, וְעַיִן עוֹד אֹר הַזוּהַר. – זְכוּר! דְקָה אַחַת לַמּוֹד זוּהַר הַקְּדוֹשׁ (בְּחוּל) בְּצַבּוּר הוּא כְּמוֹ שֶׁשָּׂה יָמִים, וּבְמִנְיָן כְּפוּל אֶלֶף (זוּהַ"ק וַיֵּצֵא) = 6000 יָמִים לַמּוֹד תּוֹרַת הַפְּשֻׁט, וּבְצַעֲרַ כְּפוּל מֵאָה = 600,000 יָמִים, וּבְשִׁמְחָה כְּפוּל 1000 = 600 מְלִיּוֹן יָמִים שֶׁל תּוֹרַת הַפְּשֻׁט. וּבְשִׁבְתַּת עוֹד כְּפוּל אֶלֶף = 600 מִילִיארְד יָמִים תּוֹרַת הַפְּשֻׁט. (כְּפֶא מְלָךְ, הַרִי"ח הַמוֹב, אֲזַרְחוֹת צְדִיקִים, אֲבוֹת דְר' נִתָּן).

וְאִם זֶה בִּירוּשָׁלַיִם עוֹד כְּפוּל 10 (בְּבֵא סְאֵלִי) וַיֵּצֵא 6,000,000,000,000 = שֵׁשׁ מִרְיָלִיארְד יָמִים תּוֹרַת הַפְּשֻׁט. וְאִם זֶה בְּכַתֵּל הַמַּעֲרָבִי עוֹד כְּפוּל 1000 (זוּהַר וַיֵּצֵא, תִּיקוּ"ז). זְכוּר: הַמְּאָרְגָן שֶׁיִּלְמְדוּ דְקָה אַחַת דָּף זְהַר בַּיּוֹם, מְקַבֵּל שְׂכָר כְּנֶגֶד בָּלָם וּכְנֶגֶד כָּל הַיְהוּדִים! כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ מִחַ בְּקִדְקָדוֹ יִתְפַּס לְהִיּוֹת הַרְאֵשׁוֹן לְאַרְגָּן הַמִּנְיָן וּמְקַבֵּל שְׂכָר כְּנֶגֶד בָּלָם. תָּן דַּעְתָּה, כִּי בְּדְקָה אַחַת שֶׁל לַמּוֹד הַזוּהַר הַקְּדוֹשׁ אַחֲרֵי הַתַּפְלָה, וְלַפָּנֵי שְׁעוֹר דָּף הַיּוֹמִי, וְלַפָּנֵי כָּל שְׁעוֹר וְשְׁעוֹר, אַתָּה זֹכֵה לְעוֹלָמוֹת נְצַח, "עַיִן לֹא רֹאֵתָה אֱלֹקִים זוּלָתָה יַעֲשֶׂה לְמַחְבֶּה

בְּשִׁחְנָהּ מְקַדֵּשׁ דְּקָהּ בְּלֶבֶד לְלִמּוּד דָּף זֹהָר וּמְצַטְרֵף לְ-250.000 לומדי הוזהר הקדוש נחשב באלו אתה מסים 250.000 פעמים כל ספר הוזהר!!! – ויתקבלו תפילותיה ומשאלות לבה, כי התנאי לקבלת התפילות וקריאת שמע הוא לימוד בזהר כל יום (תיקון"ז תיקון מ"ג), וזכה לקרב הגאולה ברחמים (זהר ח"ג קכ"ד). – אותם שאינם נמנים בין לומדי הוזהר, עליהם כתוב בזהר הקדוש (תקון ל' דף עג:): אזי להם שגורמים עניות וחרב ובהו והרג ואבדן בעולם. – ומי שלא עסק בהכמת האמת ולא רצה ללמוד אותה בשעה שנשמתו רוצה לעלות בגן עדן דוחין אותה משם בכיוון כמו שאמרו בזהר שיר השירים וכו', ולא עוד שאפלו יש בידו כל מעשים הטובים שבעולם, השרפים בעלי יש כנפים שורפים את נשמתו בכל יום ויום כמו שאמרו בזהר פרישת פקודי וכו'. (ספר הברית). רבי שמעון בר יוחאי הקדוש אומר, דמי שלא למד תורת אמת שהם סודות התורה טוב לו שלא נברא דבלא זה אין אדם יודע אלהותו יתברך, ויראתו ואהבתו, ועבודתו. (גנזי המלך דף קפ"ח). לא עמדו רגליו על הר סיני (זהר ח"ג קנב, בוח הוזהר). כמו שאוכל בשר בחלב וחורש בשור וחמור יחדי (תקון מ"ג נשמת הוזהר).

העוסקים ברמז וסוד, אין יצר הרע יכול להתגרות בהם, ועקר הגאולה תהיה בלימוד חכמת הקבלה (אכן שלמה להגר"א פ"ח ופי"א). החפץ חיים מעורר לבלם שילמדו כל שבת את הוזהר של אותה פרישה ואפילו לבחורים (ריב"ש מפרוץ בננין יוסף). לימוד שעה אחת זהר יעשה בו תקון למעלה מה שלא יעשה בלימוד בפשט שנה תמימה

(כפיא מלך).

בְּשׂוֹרָה טוֹבָה וּמְשִׁימַחַת לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל

כָּל מִי שְׁעוֹשֶׂה אַרְוַע, סְעוּדַת אַרְוָסִין, תְּנָאִים,
חֲתָנָה, בַּר מִצְוָה, בְּרִית וְצַחֲקָה, בְּרִית, פְּדִיוֹן הַבֶּן,
חֲנֻכַּת הַבֵּית, בַּת מִצְוָה, קְדוּשָׁה, סִיּוּם מְסַכֶּת,
סְעוּדַת הוֹדְעָה, חֲתָנָת בְּסֶף וְזָהָב, יוֹם הַשְּׁנָה,
וּבְכָל מִינֵי שְׂמֵחוֹת, וּלְכָל לִוְדֵי דָף הַיּוֹמִי, יְכוּל
לְקַבֵּל דְּפִי זְהַר הַיּוֹמִי בְּחֻנָּם, טל: 052-7651911

מִחְפְּשִׁים מְפִיזִים לְמִלְיוֹנֵי דְּפִי הַזְהַר בְּכָל
הָעוֹלָם, טל: 052-7651911

מִחְפְּשִׁים תּוֹרְמוֹם לְהַדְפִּים מִלְיוֹנֵי דְּפִי
זְהַר הַיּוֹמִי לְחֻלְקָם לְ-15 מִלְיוֹן יְהוּדִים בְּחֻנָּם.
הַתּוֹרְמוֹם מְשַׁלְּמוֹם יִשְׂרָאֵל לְדַפּוּס! הָאֵם יֵשׁ מְחֻשָּׁב
שְׂיֻכָּל לְחַשְׁבֵּן אֶת הַזְכוּת הַגְּדוּלָה שְׂיֻכָּלִים
לְזַכּוֹת בְּכֶסֶף קָטָן.

לְפָרְטִים, טל: 052-7651911

ספר

מעלות הזוהר

בשבח לימוד הזוהר בלשון הקודש

מאמרים והקדמות

אור הזוהר 761

י'מי ה'גאולה ו'פעמי ה'משיח מחכים בפתח וכלנו מצפים להכבדת הנביא (מ"כה ז: ט"ו): "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", וכתב על כך השל"ה הקדוש, וזל"ק: "הנה מבאר מכאן שהבור הזוהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים, שאז יתגלה לתחתונים. ובזכות העוסקים יבוא משיח, כי אז תפלא הארץ דעה בסבתו אשר זה תהיה סבה קרובה לביאתו, וזה שאמר ובג'ינה "ישבתם איש אל אחותו" וכו', כדי שבזכות זה יגאלו ישראל, בשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהצדק הקדוש ברוך הוא לקדשם בדם הפסח ובדם המילה, בן הגאולה העתידה לא יהיה הגאולה עד שיוזבו לתוספת הקדשה הזו, והוא רצון האל יתברך, ואשרי הזוכה בה" (עשרה מאמרות מאמר ראשון, שני לוחות הברית).

בזכות הקריאה והלמוד בספר הזוהר הקדוש מכבד לנו שגזפה ונגאל באהבה וברחמים ללא צרות ויפורים. מרגלית יקרה, אוצר קדוש ונעלה, העניק השם יתברך ברב הסדו לעמנו עם סגלה, והוא ספר הזוהר הקדוש, שנתחבר בקדשה עליונה על ידי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן. ובזכות הקריאה והלמוד בספר הזוהר הקדוש מכבד לנו שגזפה ונגאל ברחמים ללא צרות ויפורים רחמנא ליצלן. דבר זה מבאר בספר הזוהר הקדוש עליון מפי קדשו של משה רבנו עליו השלום "הרעיא מהימנא", אשר היה נגלה לרבי שמעון בר יוחאי ולחבריו במעמד מלא הוד, ומגלה להם סתרי תורה משיבה של מעלה. – כך אומר משה רבנו עליו השלום: בזכות החבור שלף, ספר הזוהר הקדוש, יצאו בני ישראל מן הגלות ברחמים ללא צרות ויפורים וללא צער חבלי משיח! – וכך אומר משה רבנו עליו השלום לרשב"י זכותו יגן עלינו אמן, בזוהר הקדוש פרשת נשא, "בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזוהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי". ובאור הדברים: בזכות החבור שלף, ספר הזוהר הקדוש, יצאו בני ישראל מן הגלות ברחמים ללא צרות ויפורים וללא צער חבלי משיח! – ואף משמים הסכימו לכה! ובתקוני הזוהר מבאר, שבשעה שאליהו הנביא זכור לטוב נגלה לרבי שמעון בר יוחאי ולחבריו קדישא שעמו, ולמד עמהם סתרי תורה בענין תקוני נשמות, יצאה בת קול משמים ואמרה להם: "כמה רב כחו וקדשותו של רבי שמעון בר יוחאי בעולם", ואחר כך הוסיפה ואמרה נבואה בזו הלשון: "וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך פד יתגלו לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובג'ינה, ויקראתם דרור בארץ". ובאור הדברים: כמה בני אדם למטה יתפרנסון מזה החבור שלף באשר יתגלה למטה בדור האחרון בסוף הימים, ובזכותו יתקיים הפסוק "ויקראתם דרור בארץ" – המרמז על הגאולה השלמה. כמו כן, בנוסף למעלה הנפלאה של קרוב הגאולה ברחמים, מסגלים

הלמוד והקריאה בספר הזוהר הקדוש לבטל כל גזרות קשות ולהיות בהומה בצורה מפני כל צרה רחמנא ליצלן.

אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גוים: וכמו שרבינו הקדוש הרמח"ל, רבנו משה היים לוצאטאו זכר צדיק וקדוש לברכה זכותו יגן עלינו אמן, בעל ה"מסלת ישירים" ועוד, תקן בישיבתו סדר למוד מיוחד של גירסא בספר הזוהר הקדוש במשמרות ללא הפסק כלל מעת לעת, וקבע דבר זה בתקנה הראשונה בישיבתו, וכתב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל בזה הלשון: "זאת העצה היעוצה לכל קהלות קדש להנצל מרשת זו ממנו שונאים, ובודאי היה להם לפקח על זאת ולא יחדלו, כי רב הדבר ועצום מאד... ועתה אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גוים, כי אני אלמלא נתישר חילי הייתי קובע דבר זה בכל מקום ומקום, אבל כבוד תורתכם יקה את העצה הזאת ויהיה לו לזכות, כי אין כמות למזכה לכל ישראל, וכל אחד במקומו יכול לעשותו כי לא דבר קשה הוא כלל". ומי לנו גדול בהרמח"ל זכותו יגן עלינו אמן אשר היה בקי עצום בכל מכמני התורה ולא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל אלא את העצה הזו, למוד בספר הזוהר ברצף ללא הפסק, שבכח הקדשה העליונה של ספר הזוהר הקדוש לבטל כל גזרות ולקרב הגאולה ברחמים.

מעתה יוכלו להתאחד כל ציבור ישראל וללמוד בנקל את הזוהר הקדוש ולהנות מזיו נעים הרשב"י וחבריו הקדושים.

ישמחו השמים ויתגל הארץ¹ בהגלות נגלות הזוהר הקדוש בלשון הקודש, וכל הרואים אומרים ברקאי, והלומדים מברכים ברכת הנהנין, וכל קרי בי רב יוכל מעתה ללמוד בנקל את הזוהר הקדוש, ולהנות מזיו נועם פירושי רשב"י וחבריו ולהתחמם בשלהבת הקדושה הגנוזה בחיבורם הקדוש, שהיה סתום וחתום בפני ההמון אשר לאו כל מוחא יוכל להשיגם. והנה עתה זכינו, בחסדי ה' יתברך ויתעלה אשר הגדיל עלינו לצלול למים אדירים, ולהאיר את כל ספר הזוהר הקדוש, אשר כולו פנינים יקרות וים גדול ורחב ידיים, שם רמ"ז אין מספר, חיות הקודש שרפים ואופנים, וכל ישראל אחים חברים יכנסו לחיבור הקדוש הזה "ורשות ניתנה לאלו הנשמות שגורשו ממקומם לידבק בזה החיבור" (תיקוני זוהר דף א' ע"ב) לשאוב ממעינות המוסר והחיזוק שבזוהר הקדוש ולחסות בצל כנפי השכינה הקדושה. ותפילת דוד המלך ע"ה (תהלים פרק ל"ז פ' ח-יא) מה יקר חסדך אלהים וגבי אדם בצל כנפיה יחסיון: ירוין מדשן ביתך ונחל עדניך תשקם: כי עמך מקור חיים באורך נראה אור: משך חסדך לידעיך וצדקתך לישרי לב. תעמד לכל ההוגים בספר הקדוש הזה לעולמים, אכ"ר.

הזוהר הקדוש הוא אור הגאולה האחרונה: מן המעין הזה ישקו כל העדרים בספר הזוהר הקדוש אשר הוא "אור הגאולה האחרונה" (תיקוני זוהר דף א' ע"ב) ואשר האיר פני תבל "בסוף הימים, בדור האחרון" (תיקוני זוהר דף ק"א ע"ב), כדי להטעים את ישראל "מאילן החיים" ואשר "על ידו יצאו מן הגלות" (זהר ח"ג, דף קכ"ד ע"ב). וכבר אמרו גדולי הקדמונים דבלימוד הזוהר הקדוש אשר לשונו בלבד מסוגלת לזיכך הנשמה, אף על פי

אבינו שבשמים וללמוד תורת הרשב"י ע"ה – הזוהר הקדוש, שעל ידו נצא מהגלות ברחמים.

1. השמים אלו התלמידי חכמים, והארץ, אלו שאר העם כמבואר בספרי הקדמונים (נועם אלימלך ועוד), כאשר כל העם באחדות ובאגודה אחת לעשות רצון

שאינו יודע מה הוא אומר (אור צדיקים לר"מ פארפוש א", עמוד התפילה ט"ז, החיד"א, פלא יועץ, רבי חיים פלאג'י, זי"ע, ועוד) כמשל הנכנס לחנות של בושם, אף על פי שלא לקח כלום, מכל מקום ריח טוב קלט עימו" (דגל מחנה אפרים, ליקוטים ד"ה ישקני). "וכל שכן אם יזכה ללמוד ולהבין פירוש מאמר אחד שיעשה תיקון גדול למעלה אשר אי אפשר לשער! (כסא מלך מ"ג ס"), ועוד כתב שם דלימוד שעה אחת בזוהר הקדוש עולה לערך לימוד שנה בשאר חלקי התורה הקדושה¹². ועל ידי שזיכנו השי"ת לפרסם לכל את הזוהר הקדוש בלשון הקודש יתקיים מאמר הכסא מלך שזיכה ללמוד ולהבין, ויעשה תיקון גדול למעלה, אשר אי אפשר לשער!

על ידי תרגום הזוהר הקדוש ללשון מתיקיימת בנו הבטחת הרשב"י "אפלו נערים ידעו נסתרות קרוב לימות המשיח": אמר לון רבי שמעון לית רעותא דקדושא בריה הוא בדיא דיתגלי כל ביה לעלמא, וכד יהא קריב ליומי משיחא, אפלו רבני דעלמא זמינין לאשכחא סמירין דחכמתא ולמנדע ביה קצין וחושבנין, ובההוא זמנא אתגליא לכלא. ותרגום ללשון הקדוש: אמר להם רבי שמעון: איני רצוני של הקדוש ברוך הוא בזה שיתגלה לעולם כל ביה. וכשיהיה קרוב לימות המשיח, אפלו נערים שפעולם עתידים למצא נסתרות של החכמה ולדעת על ידו קצים וחשבונות, ובאותו הזמן יתגלה לכל. (זהר הקדוש פרשת וירא דף קיח.)

למוד זהר הקדוש מכנים חשק גדול ללמוד התורה, ולתפלה בכונה: כי הלימוד הקדוש הזה בספר הזוהר הקדוש – מכנים חשק גדול ללימוד התורה והתפילה בכונה, שמחה בעשיית המצוות, ובעיקר – אמונה נפלאה בהשי"ת ובתורתו הקדושה כן העידו גדולי הדורות, ואשר יטעם ויהוש החי אי אפשר להכחישו. "והוא מקור לכל ספרי יראים, וממנו נובעים כל המוסרים ואהבת ה" התמימה" (מכתב בעל ה"עמרת צבי" להרה"ק מאפטא זצוק"ל). "ומי שיוודע ספר, ומבין דברי הזוהר הקדוש הפשוטים, ימצא בו טוב טעם ודברים מתוקים מדבש, מוסרי השכל שמושכים לב האדם לאביו שבשמים" (פלא יועץ ערך זהר) "הנה כי כן, ראוי לכל אדם ליקח לו ספר הזוהר הקדוש, ולא יעבור מלקרוא הפרשה מדי שבוע בשבוע, וזה נדר גדול לאדם, כדי שלא ישיאנו יצרו לפנות עצמו לבטלה, שהוא רעה גדולה, כידוע (שם), ועוד אשר לימוד הזוהר הקדוש גם בפשוטו יחשב לו כמחדש חידושים

הקדוש" עולה בשעה אחת לערך של מליון שנה, (למוד פשט בימי החול). החקלש יאמר גבור אגני: הגע בעצמך: 10,000 אברכים שלומדים 10 שעות ביום, יש לנו מליון שנה תורה, וכאשר יהודי פשוט או אפילו ילד קטן שלומד רק שעה אחת בשבת זוהר הקדוש, גם כן שווה מליון שנה תורה. וכך יקויים בנו דברי הנביא יואל (ד' י') "החקלש יאמר גבור אגני" וכל יהודי יכול לזכות לזה ולהביא את המשיח ברחמים.

3. בזוה"ק כתוב שכל אחד הייב לחדש חידושים בשבת קודש, והקב"ה שואל לנשמה מה חידשה ואם לא חידש נמצאת בבושה גדולה, ועתה על ידי לימוד הזוהר הקדוש בשבת מלבד שעולה לערך אלף שנה, ובשמחה למליון שנה, וביסורים כפול מאה (גם צער כבישת היצר נחשב ליסורים), זאת אומרת שעה

2. איך בזמן מעט ובמעט מאמץ נזכה להיגאל במהרה?: רבי חיים ויטאל והפסא מלך בותכים: שלמוד הקבלה בשעה אחת יעשה תיקון מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה, ופסק בכה החיים (בסימן קנ"ח), דגם הלומד זוהר הקדוש בגירסא בלימוד הקבלה יחשב לו, ומרן הגן איש חי זצ"ל אומר: בתיבו המקבלים ז"ל, הדול פעל הנעשה מעסק התורה ביום שבת, אלק פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי החול. עכ"ל. והאורחות צדיקים אומר שכל מצוה ולמוד תורה שבשמחה ערכו כפול אלק. נמצא ששעה אחד בשבת קודש שווה לימוד אלק פעמים שנה תורת הנגלה – ובשמחה שנה מליון שעות תורה. העולה מדברי רבותינו זי"ע: באשר יהודי לומד בשבת קודש ובשמחה "הזוהר

נפלאים בתורה (פלא יועץ ערך חידוש)^[3], ובונה בשמים עליותיו כידוע ליודעי ח"ן. בכל שבת תקבעו ללמוד שיעור בזהר הקדוש: וכבר הורו צדיקים וגדולים, ומאם: הגה"ק רבי יעקב מליסא זצוק"ל: "ול"ק: "בכל שבת תקבעו ללמוד שיעור בזהר הקדוש" (הנהגות ג") וכן העיד הגה"צ רבי יוסף בלוך זצ"ל, כי ה"חפץ חיים היה מעודד ומזור, גם לבהורים, ולכל היהודים בשוה, ללמוד בכל שבת את הזוהר של אותה פרשה ואמר על לימוד הזוהר הקדוש שאין הגבלה ללמודו כי רובו מדרש (הוספות "בנין יוסף" ל"יסוד יוסף").

לשון הזוהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חו"ל: ורפנו מן החזון איש זכר צדיק לברכה הורה לשואליו ללמוד זהר בספר מוסר, ואף למד בעצמו עם בן אחותו, הנאון רבי שמריהו גריינמן זכר צדיק לברכה. ובספר מעשה איש מוכא, (עבודות על מן הנאון הקדוש החזון איש זצ"ל): שאמר: לשון הזוהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חו"ל. נתן להאריך על כך בעוד עבודות רבות, אף די בכך למכין.

הרי שולחן ערוך ועליו סעודה השווה לכל איש ואיש, כקמן וכגדול, ללמוד את פרשת השבוע יחד עם הזוהר הקדוש: ואם עד כה לא היה כל אחד מסוגל לכך, הרי עתה, על ידי הוצאה זו של הזוהר הקדוש בלשון הקודש, מתרגם ללשון קלה ובהירה – הרי שולחן ערוך ועליו סעודה השווה לכל איש ואיש, כקמן וכגדול, ללמוד את פרשת השבוע יחד עם הזוהר הקדוש, כרצון גדולי ישראל, ולהחיש הגאולה ברחמים.

כל העוסק בתורה נעשה בן חורין: אודה ה' בקהל רב ובתוך רבים אהללנו שזכינו למהדורת פאר זו של כל הזוהר בתרגום ללשון הקודש, כל אלה באותיות מאירות עיניים, בפיסוק ובניקוד מלא, למען ירוץ הקורא בהם, וכדברי הזוהר הקדוש שהאותיות הן הגוף והנקודות הם הרוח – שמתנענעות אהריהן כחילים אחר מלכיהם (זהר ה"א דף ט"ו ע"ב), וכמבואר בכתבי האריז"ל דהמעמים – נשמה, נקודות – רוח, והאותיות – גוף. והמכתב מכתב אלוקים הוא חרות על הלוחות אל תקרי חרות אלא חרות, שכל העוסק בתורה נעשה בן חורין, וזכינו למתנת שמים בתרגום מעשה אומן, מועתק כמדויק, מילה במילה מארמית ללשון הקודש, תוך שמירה מכל משמר על צורת הלשון המיוחדת של הזוהר הקדוש, כדי שגם בתרגומו ללשון הקודש יתלהב הקורא בו ויתעורר לעבודת ה' יתברך, ליראה ולאחבה

ונחשב חשבונו של עולם הפסד מוצה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה תכנה ותכונן אם אתה עושה כן תכנה בעולם הזה ותכונן לעולם הבא, עכ"ל. וכל מי שעיניו בראשו ועדיין בר דעה, ירוץ ויחטוף ויאחו באילן החיים האמיתיים.

סיפור מסוחר יהודי מוכר בירושלים עיה"ק: כשנודע לו דברי הבן איש חי והכסא מלך, ניצל את זמנו ולמד שש שעות בשבת אחת: וסיפר לי על כך. אמרתי לו שכשלומודים בשמחה, זה שווה מליון שנה, ענה לי, לו ידעתי הייתי לומד 13 שעות זוהר בשבת. בואו וראו מוחו של סוחר שעושה חשבונות על כסף וזהב, כששומע חשבונות כאלו שיכול להגיע לעשרות גדולה כזה, ומקיים בעצמו את הפסוק "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף".

אחת בשבת קודש שוה מאה מליון שנה תורה. עוד יחשב לו כמו שחידש חידושים בתורה, ובכך ימצא תיקון ונתת לנשמתו. ובכך איש חי (דרושים) כתב שהידוש בפשט נחשב לכנות, והידוש בסוד נחשב לבנים, ובכך החיים מעורר ומחייב שלא יהיה אדם ח"ו עקר בתורה, כי חייב בפריה ורביה בתורה, ועתה לפי חידוש הפלא יועץ זוכה לבנים ובנות בתורה על ידי לימוד זוהר הקדוש. "על בן יאמרו המשלים באו השבון תפנה ותפוז עיר סיהון: פי אש יצאה מהשבון להכה מקרית סיהון אכלה ער מואב בעלי פמות ארנן: (במדבר כ"א – כ"ז כ"ח), ובגמרא בבא בתרא (דף ע"ח ע"ב): א"ר שמואל בר נחמן א"ר יוחנן מאי דכתיב על כן יאמרו המושלים וגו' המושלים אלו המושלים ביצרים בואו חשבון בואו

אותו.

כבר קידמונו גדולים שתירגמו הרבה מן הזוהר הקדוש, מארמית ללשון הקודש: הן אמת כי בתחילה יראנו לגשת אל הקודש ולתרגם את הזוהר ללשון הקודש, אך כבר קידמונו גדולים שתירגמו הרבה מן הזוהר הקדוש, מארמית ללשון הקודש, ולא מיחו בידם כל עיקר.

בזמן הרב הקדוש ר" חיים ויטאל זי"ע היה קיים ספר זהר בלשון הקודש: ומי לנו גדול מהגאון הקדוש רבי חיים הזקיהו מדיני זי"ע, בעל ה"שדי חמד" (בהסכמתו לספר "זהר תורה") שסילק כל צד חשש מלתרגם את הזוהר ללשון הקודש, כדלהלן: בעל ה"שדי חמד" מביא כי יש דעה ש"ספר הבהיר" הינו תרגום של הזוהר הקדוש, מארמית ללשון הקודש. אם כי יש גם דעה הפוכה שהזוהר הקדוש הוא תרגום של ספר הבהיר שהינו חיבור קדום מאד, אך ה"שדי חמד" נוקט לשון ראשון עיקר, וראיתו היא מכך שספר הבהיר אשר לשונו דחוקה, וזאת משום שלא רצה המעתיק לשנות מדברי הזוהר בלשון הארמית, ומוסיף וכותב הגאון הנ"ל, שמכל מקום אין ספק כי היה קיים בזמן הרב הקדוש ר" חיים ויטאל ספר זהר בלשון הקודש. שכן בפירושו על זהר בראשית (דף ל"ה ע"ב) הזכיר רבי חיים דברים מן הזוהר תוך ציון מקורם: "זהר לשון הקודש".

רבי ישכר בער בן רבי פתחיה מק"ק פראג – שחי בזמנו של רבי חיים ויטאל – חיבר ספר מופלא, "מקור חכמה" בו תרגם מארמית ללשון הקודש: כמו כן כמה גדולים תירגמו חלקים ניכרים מן הזוהר הקדוש ללשון הקודש והידוע והמיוחד הוא הגאון המקובל רבי ישכר בער בן רבי פתחיה מק"ק פראג – בעל הפירוש "אמרי בינה" על הזוהר הקדוש, שחי בזמנו של ר" חיים ויטאל – אשר חיבר ספר מופלא, "מקור חכמה" בו תרגם מארמית ללשון הקודש כל אשר מצאה ידו בזוהר הקדוש ביאורים על התורה בדרך הפשט, תוך שהוא מצמיד לכל פסוק ופסוק מן התורה, מקום מוצא דברי ביאור הכתוב ההוא בזוהר" – כלשונו כהקדמתו.

אמרתי להעמיד חיבורי זה בלשון קצר וצה, להיות לעזר ולהועיל לכל יוצא צבא בצבא העבודה, דת תורתנו הקדושה: רבי ישכר בער בהקדמתו מגלה את הסיבה שהניעתו לשנות מהלשון המקורית של הזוהר הקדוש ללשון הקודש, וזל"ק: "מאחר שאין תועלת בהבאת דבריו [של הזוהר] בלשונו כהווייתו וצורתו... באשר שכל דברי לשון הזוהר הם סתומים וחתומים לרוב המון בני העולם... בכך אמרתי להעמיד חיבורי זה בלשון קצר וצה, להיות לעזר ולהועיל לכל יוצא צבא בצבא העבודה, דת תורתנו הקדושה... כאשר כל דברי הזוהר יהיו בעזר ה" יתברך פתוחים ומבוארים לעין כל הרואים וקוראים בו". הרי שלא מצא הגאון הנ"ל שום פסול בתרגום הזוהר הקדוש מארמית, אלא אדרבא, תועלת גדולה ראה בכך לרוב המון העם. גם מצא לנכון לקצר בסגנון הזוהר הקדוש – למען יקל יותר להבין את תוכן דברי הזוהר הקדוש.

חיבורו החשוב "מקור חכמה" – זכה להסכמות בעל השל"ה הקדוש ובעל הלבו"ש: יש לציין כי חיבורו החשוב "מקור חכמה" שהופיע לראשונה בשנת ה' אלפים שס"ט – זכה להסכמות נלהבות ממצוקי ארץ, ביניהם בעל השל"ה הקדוש" ובעל הלבו"ש, זכותם תגן עלינו, אף מחבר הספר "שבחי האר"י", רבי שלמה שלומל, כותב באגרת למחבר: "באתי

להודיעו כי אותיותיו, אותיות קדושות פורחות, הגיעוני, וחבלים פרחו בנעימים בשמעי את שמע חכמתך, מוצא מחקר תעלומות חכמה הסתומים וההתומים בספר הזוהר: מי ידמה לך אביר בכל המון ישראל" כשהוא מרעיף עוד שבחים על המחבר, "רבי ישכר בער".

ה"חפץ חיים" זיע"א העתיק בספריו קטעים מן הזוהר הקדוש, תוך תירגומם ללשון הקדש: בין גדולי ישראל האחרונים שהעתיקו בספריהם קטעים מן הזוהר הקדוש, תוך תירגומם ללשון הקדש, אנו מוצאים את ה"חפץ חיים" זיע"א ובפרט בספרו נדחי ישראל.

מגדולי מתרגמי הזוהר הקדוש היה הצדיק הקדוש "רבי יהודה רוזנברג" זצ"ל מוורשה, בספר "זהר התורה" העתיק הרבה מנגלות הזוהר הקדוש על סדרי הפרשיות והעמיד זה בצד זה את לשון הזוהר ואת תרגומו: מגדולי מתרגמי הזוהר הקדוש היה "רבי יהודה רוזנברג" זצ"ל מוורשה, אשר חיבר את הספר "זהר התורה" על כל המשנה חומשי תורה, ועוד על חלקי הנ"ך, בו העתיק הרבה מנגלות הזוהר הקדוש על סדרי הפרשיות והעמיד זה בצד זה את לשון הזוהר ואת תרגומו. – בשנת תרנ"ב כשעמד הגר"י רוזנברג להדפיס את ספרו "זהר התורה", התלבט רבות אם מותר לתרגם את לשון הזוהר ללשון הקודש וכתב לגאון ישראל והדרו, רבי חיים הזקיה מדיני, בעל ה"שדי חמד" זצוק"ל, ושטח לפניו את ספקותיו ושאל: א. אולי נכתב הזוהר הקדוש בכוונה תחילה בלשון הארמית, כדי להסתירו מהמוני העם, שלא יבינו את הנכתב, כדברי חז"ל (חגיגה, דף י"ג ע"א): "כבשים ללבושך (משלי כ"ז) – דברי שהם כבשונו של עולם [סתרו של עולם – רש"י] יחיו תחת לבושך". ב. שמא יש טעם כמזם בכך שהזוהר הקדוש נכתב בלשון ארמית כמו למשל, נוסח הקדיש.

לא היה שום טעם כמזם בכתובת הזוהר הקדוש מארמית דווקא, דלשון הארמית אין קדושה יותר מללשון הקודש: ה"שדי חמד" שלל מכל וכל את חששותיו של הגר"י רוזנברג, ובתשובה מנומקת היטב השיב לו כדברים האלה:

א. החשש שמא נכתב הזוהר בלשון הקודש כדי להסתירו אינו נראה כלל, להיפך, הזוהר הקדוש הוא מקור יסודות האמונה שלנו, ואיזה כוונה תוכל להיות בזה להסתיר יסודות האמונה מן העולם?! ואדרבא – הלא אין דבר שיוצרך להשריש אותו בלב, בכל מיני התחזקות, כמו האמונה!

ב. הלא כבר היה מעולם זהר מתורגם ללשון הקודש.

ג. הלא גדולי ישראל חיברו פירושים על הזוהר הקדוש, "על פי קבלה עמוקה", וזאת דווקא כדי לגלות את הזוהר לעולם.

ד. אם מתרגמים רק את נגלות הזוהר, כדי לבאר בהם את המקראות על דרך הפשט, שוב אין החשש של "כבשים ללבושך", שהרי דרש זה נאמר רק על מעשה מרכבה. ה. לא היה שום טעם כמזם בכתובת הזוהר הקדוש מארמית דווקא, דלשון הארמית אין קדושה יותר מללשון הקודש. ארמית שימשה דווקא כשפת חולין בימי חז"ל, וכמה דברים שבקדושה הותקנו בשפה זו, רק בשביל שיובנו לכל. כגון "כל המירא" – שכל איש ואישה יבינו לבטל בלב את החמץ, ואמירת קדיש – בשביל שכל יתום יבין את פירוש המילים ויכון בהם, שיועיל לטובת נשמת המת. וכל זה לדידהו, אבל לדידן כודאי מוטב היה שספר הזוהר יחובר

בלשון הקודש המובן לנו יותר...

בוזרה פרשת תרומה (דף קכ"ט ע"א וע"ב) מובא, ש"לשון הקודש – השכינה מתחברת בה", ואילו לשון ארמית היא לשון הסמטרא אחרא: ובפרשת תרומה (זוהר⁴) דף קכ"ט ע"א וע"ב) מובא, ש"לשון הקודש – השכינה מתחברת בה", ואילו לשון ארמית היא לשון הסמטרא אחרא, ולכך תיקנו לומר קדיש כלשון הסמטרא אחרא, כדי שבכך ישבר כח הסמטרא אחרא שמוכן להם.

[הערת העורך למעלת קדושה בעשרה]:

באר מים חיים פרשת תצוה (כתב יד דף כ"ד)

גם יאמר על מאמר רז"ל "בתוך כל אחד ואחד" כי אמרו ז"ל המוכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו, וענין זכות הרבים תלוי בו הוא על דרך משל, שבאו עשרה אנשים להתפלל יחד, ולקדש שמו בקדוש מצוה, ולברך שמו בברכו הנאמר בעשרה, או לבד מזה שכל אחד עושה מצותו שבא למקום קדושה לברך שמו יתברך ברבים, ולכד זה גם מוכה את התשעה שעמו ואז זכות הרבים תלוי בו גם כן להיות בו זכות עשרה עושה מצוה. והנה לפי מאמר חז"ל בסוטה בענין הערבות, האיך שכל אחד ואחד מישראל נעשה ערב בעדו ובעד חברו ובעד כל הערבות של ששים רבוא שעליו, אם כן כל שכן במדה טובה כשאדם זוכה בזכות אלו עשרה זוכה ככל עשרה זכותים אשר לחברו, ואז עולה זכות כל אחד ואחד לזכות מאה, וזה רמזו רז"ל "מה ה' אלקיך שואל מעמך" שדרשו אל תקרי מה אלא מאה, כי ה' אלקיך נאמר על השעה שישראל מקבלים עליהם עול מלכותו, ומקדשים ומברכים שמו בעולם, ואין אומרים דבר שבקדושה בפחות מעשרה, או יעשה החשבון של כל אחד לחשבון מאה, ואמר הקרא מאה זכותים יש לך בשעה שה' אלקיך, וזה רמז כי אתה תשלם לאיש כמעשהו, פרוש לפי הפעולה שפעל אם זכה הרבים בזה הפעולה, או זכות הרבים תלוי בו ועולה זכותו למאות ולא לפים.

תרגום הוא לשון הסמטרא אחרא שנגאחו ונגלל בו, לכן נשפר כוחו על ידי זה: [בלשון הקודש] ובלשון זו על פרחו של הצד האחר הוא נכפה, ונשפר כחו, ומתעלה כבוד הקדוש ברוך הוא ושובר מנעולים והותמות ושלשלאות תקות וקלפות רעות, [לפי שתרגום הוא לשון הסמטרא אחרא שנגאחו ונגלל בו, לכן נשפר כוחו על ידי זה] ונזכר הקדוש ברוך הוא את שמו ואת הקב"ה את שמו המהולל בגוים ואת בניו שהם בגלות (ממ"ד). אשריהם העם הקדוש שתקדוש ברוך הוא נתן להם תורה קדושה לזכות בה לעולם הבא.

4. השכינה מתחברת עם היהודי האומר בלשון הקודש: [בלשון הקודש] הקדשה שבסוף היא תרגום, כמו שבארנו, וזה אפלו יחיד יוכל לומר אותה, אותם דברי התרגום. אבל דברי לשון הקדש של הקדשה אינם אלא בעשרה, פי השכינה מתחברת עם לשון הקדש ומתחברת עם היהודי האומר בלשון הקודש (רמ"ק ורא"ג), ולכל קדשה שהשכינה באה, אין זה אלא בעשרה, שכתוב (ויקרא כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל וגו'. בני ישראל הם לשון הקדש ודאי ושבני ישראל הם נקראים לשון הקודש ודאי (רמ"ק ורא"ג), ולא שאר עמים שיש להם לשון אחרת.

מעלת הקדוש היא, להעלות שבהו יתברך למעלה, ולשבר כל הקלפות פולם: [בלשון הקודש] ואם תאמר, הרי הקדשה של הקדוש, שהיא תרגום, למה אינה ביהודי? בא וראה, קדשה זו אינה בשאר הקדשות שהם משלשים. אבל קדשה זו היא עולה ככל הצדדים, למעלה ולמטה ולכל צדדי האמונה, ושוברת מנעולים והותמות של פרזל וקלפות רעות והותמות של פרזל והם הקלפות שהם במחיצה של פרזל בינינו לבין אבינו שבשמים, ומעלת הקדוש היא, להעלות שבהו יתברך למעלה, ולשבר כל הקלפות פולם (ברך אמת-סלם) (וזהו השבח שמתעלה בו כבוד הקדוש ברוך הוא יותר משבח אחר. והתעלות זו יתרה מהכל, מה הטעם? משום שהוא גורם להרפות את הצד האחר ולהעבירו) להעלות את כבוד הקדוש ברוך הוא על הכל.

לשון של הצד האחר הוא לשונו של הסמטרא אחרא: [בלשון הקודש] ואנו צריכים לומר אותה בלשון של הצד האחר ושהוא לשונו של הסמטרא אחרא (מפרשים) ולהשיב ככה חוק: אמון יהא שמייה רבא מברך, כדי שישתבר כחו של הצד האחר, ויתעלה הקדוש ברוך הוא בכבודו על הכל. ובשנשבר בקדשה זו כחו של הצד האחר, הקדוש ברוך הוא מתעלה בכבודו, ונזכר לבניו, ונזכר לשמו. ומשום שתקדוש ברוך הוא מתעלה בכבודו בקדשה הזו, אינה אלא בעשרה.

מעליותא היא לתרגם את הזוהר הקדוש ללשון הקודש, וקדושה יתירה בלשון הקודש, שמחוברת אל השכינה הקדושה: הרי שלא רק מותר לתרגם את הזוהר ללשון הקודש, אלא דווקא מעליותא היא לתרגם את הזוהר הקדוש ללשון הקודש, כי בימינו המון העם אינו מבין ארמית, ואדרבא, קדושה יתירה בלשון הקודש. שמחוברת היא אל השכינה הקדושה. ועל ידי שכל העם יתאחדו בלימוד הזוהר הקדוש (ותנעל דלת התירוצים בפני היצר הרע), בכך כולנו כאחד נזכה שיקויים בנו נבואת הרשב"י "זכאה דרא דהאי אתגליא ביה, ובסגולתו וקראתם דרור": ועל ידי שכל העם יתאחדו בלימוד הזוהר הקדוש (ותנעל דלת התירוצים בפני היצר הרע), בכך כולנו כאחד נזכה שיקויים בנו נבואת הרשב"י "זכאה דרא דהאי אתגליא ביה, ובסגולתו וקראתם דרור" ותחזנה עינינו, כביאת בן דוד משיחנו, מלך ביופיו יבוא ויגאלינו, ב"עז" והדר לאלוקינו, ובשכר זאת א-ל חי צורנו חלקינו, יזכינו בחיינו, ל" וְנָחָה עָלֵינוּ רִיחַ יְהוָה רִיחַ חֶמְדָּה וּבִינָה רִיחַ עֲצָה וּנְבוּרָה רִיחַ דַּעַת וְיִרְאָת יְהוָה: (ישעיה פרק י"א ב.). ויקוים בנו נבואת הנביא מלאכי: "הֲנַנִּי שְׁלַח מְלָאכֵי וּפְנָה דְרָךְ לְפָנַי וּפְתָאם יְבוֹא אֶל הַיְכָלֹ הָאֵדוֹן אֲשֶׁר אַתֶּם מְבַקְשִׁים וּמְלֹאךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר אַתֶּם חֹפְצִים הִנֵּה בָּא אָמַר ה' צְבָקוֹת" (מלאכי פרק ג' א.), יראו עינינו וישמח לבנו, על גאולתינו ועל פדות נפשנו בגאולת

ספר

דְּרָשׁוֹת הַרְשִׁיבִי

הַרְשֵׁה לְסִיּוּם הַשְּׁיִשִּׁי בְּזוֹהַר הַקְּדוּשׁ [בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים]

בְּעִיר הַתּוֹרָה אֶלְעָד

עֲרַב ר"ח שְׁבַט תשע"א לפ"ק

לְשֵׁם יְהוָה קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתּוֹ, בְּדַחֲלוֹ וְרַחֲמוֹ, וְרַחֲמוֹ
וְדַחֲלוֹ, לְיַחְדָּא שֵׁם יו"ד ק"י בְּוַא"ו ק"י בְּיַחְדָּא שְׁלִים (ה') בְּשֵׁם כָּל
יִשְׂרָאֵל. לְאוֹקְמָא שְׂכִינְתָא מִעֲפָרָא, לְעֵלְוֵי שְׂכִינְתָא עוֹזְנֵי אִם הַבְּנִים
שְׂמַחָה, וּבַחֲדֵין סַפְרָא סַפְרָא חוֹזֵר, יַפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי.
וַיְהִי נֵעַם אֲדָנֵי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנְנָה עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה
יְדִינוּ בּוֹנְנָהוּ.

בְּרִשׁוֹת הַרְבָּנִים הַנְּאֻנִים, רֵאשֵׁי יְשִׁיבוֹת שְׁלִיט"א, וּמְזֻבֵי הַרְבִּים הַמְקַרְבִּים אֶת אֲחֵינוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵינוּ שְׂבִשְׂמוּם ה' עֲלֵיהֶם יְחִי, שְׂאֲרָגְנוּ אֶת הַקְּבוּץ הַזֶּה, וּבְרִשׁוֹת כָּל הַקָּהָל הַקְּדוּשׁ
הַזֶּה, יוֹסֵף ה' עֲלֵיכֶם אֶלְפָּה פְּעֻמִּים וַיְבַרְךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְכֶם, אָמֵן.

אֲנַחְנוּ מִיְחֵלִים וּמְצַפִּים שְׂמִיּוֹדוּשׁ הַשֵּׁם הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַזֶּה הַיּוֹצֵא מִהַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ הַזֶּה,
נִזְכָּה לְבִרְתָּ: "וְקִבְּצֵנוּ יַחַד מִהַרְהָ מֵאַרְבַּע בְּנִפְּוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ", בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקֵינוּ
בב"א.

אוֹדָה ה' מֵאֵד בְּפִי בְּתוֹךְ רַבִּים אֶהְלֵלְנוּ, בְּרוּךְ שֶׁחֲחִינּוּ וְקִיּוּנוֹ וְהַגִּיעָנוּ לְזִמְן הַזֶּה שֶׁל סִיּוּם
הַזוֹהַר זֶה הַפְּעַם הַשִּׁישִׁית ב"ה, אֵין אָנּוּ יְכוּלִים לְתַאֲרָ אֶת הַשְּׂמֵחָה הַגָּדוֹלָה בְּשָׂמִים כְּשֶׁהַפְּמִלִּיא
שֶׁל מַעֲלָה מְלֹאכִים וְשִׂרְפִים מִתְאַסְּפִים וּבָאִים וּמְקַלְסִים לְקוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאוֹמְרִים לְפָנָיו
שְׂבַחֵהוּ שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל שְׂמִשְׁבְּחֵיהֶם לְבוֹרְאֵם בְּאִמִּירַת הַזוֹהַר וּבְסִיּוּמוֹ, כְּפִי שְׂאֵנוּ רוֹאִים בְּזוֹהַר
הַקְּדוּשׁ בְּפִרְשָׁה שֶׁל הַשְּׁבוּעַ בּוֹ אָנּוּ נִמְצָאִים בְּעַת, פְּרִשְׁתָּ בֵּא וְזֶה תְּרַגְמוֹ בְּלִשׁוֹן הַקְּדוּשׁ:

(פְּרִשְׁתָּ בֵּא פֶּרֶק יב כו - כז) "וַיְהִי כִי יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנִיכֶם מַה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת¹ לְכֶם.
וַיֹּאמְרֵם זָכַח פֶּסַח הוּא לְה' אֲשֶׁר פֶּסַח² עַל בְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת מִצְרַיִם

1. פירוש רש"י (שמות פרק יג פסוק ה): את העבודה הזאת - (פסחים צו) של פסח והלא כבר נאמר למעלה "והיה כי תבואו אל הארץ" וגו' ולמה חזר ושנאה בשביל דבר שנתחדש בה. בפרשה ראשונה נאמר (שמות יב) "והיה כי יאמרו אליכם בניכם

מה העבודה הזאת לכם" כבן רשע הכתוב מדבר שהוציא את עצמו מן הכלל וכאן והגדת לבנך כבן שאינו יודע לשאול והכתוב מלמדך שתפתח לו אתה בדברי אגדה המושכין את הלב, עכ"ל.

2. ספר הזוהר הוא כתבת נח שנותבכסו בה שנים

ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו. וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה ה' את משה ואהרן בן עשו.

מעיר ושבע ממלכותא.

מישראל, והז' אמרו "מיים שחרב בית המקדש, שרו חכמיא למהני בספריא" כו' (סוטה מט.). והיה המשוור מתפלל על זאת ואומר: "עד מתי אלהים יתרח צר" כו' (שם עדי י'). ובפסוקים אלה נכללים סודות גדולים מאד בענין הזה, שמע והבן .....

ב) בריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, וכלנו נכרח להתבה הזאת ונצצל

ונמצא שבבריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, שבסודה נעשה הזוהר, אשר בו נכללו כל הששים רבוא נשמותיו, כמזכר בתקונים, ואז נחשב זה לבריחה קלילת לכל ישראל, עד שבסוף הימים לא יצטרף אלא יציאה, וזהו שנאמר (ישעיה נב, יב): "כי לא כחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו כי הלך לפניכם ה' ומאספכם אלקי ישראל"...

ג) כל מי שיתדבק בזוהר הקדוש בורה מן הספרא אחרא, ונצצל מחבלי משיח.

והאמת, כי ספר הזוהר נשאר אחריו (אחרי רשב"י) לברכה, שכל מי שיתדבק בו נקרא שבורה מן הספרא אחרא, עד שלא יצטרף לו (באחרית הימים) אלא יציאה, ואודיעך מה תועלת נמצא בזה, והאמת כי תועלת גדול הוא, כי הוא הצלה מחבלי משיח.

ד) סוד הענין "תקדוש ברוך הוא מעמיד עליהם מלך שגזרותיו קשות בהמן ומחזירם למוטב".

והענין: כי חבלי משיח לא היו צריכים, אלא כמו חבט תקבר הצריך להפריד מן האדם הזקמא שנדבק בו, מן היו צריכים החבלים (חבלי משיח) כדי להפריד מישראל (את) זקמת הגלות, כדי שיוכלו לברך בנ"ל, ואחר כך יחזרו לצאת. וזה סוד ומאמר חכמינו זכרונם לברכה "תקדוש ברוך הוא מעמיד עליהם מלך שגזרותיו קשות בהמן ומחזירם למוטב" (סנהדרין צז:), כי זהו כלל גדול: עבוד שהאדם תוף תגברת הספרא אחרא אינו יכול לתקן התקון הצריך. וצריך שהספרא אחרא תשאר פחותה וקשורה תחת ישראל בני"ל.

ולכן צריך להם שתי הפעולות:

לצאת מן הקלפות שהם בדרך בריחה, כי בדרך יציאה אי אפשר בראשונה.

ואחר כך שיצאו ממש מן הקלפות ביד רמה, שהקלפות תשארגנה פחותות תחתם.

אז מיון שנדבק הרבה בהם הזקמא, לא היה אפשר להם לברך אלא על ידי החבלים (חבלי משיח), שאז

והמושפלים וזוהרו בזהר הרקיע. אליו אינו דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזוהר, דאיהו בתיבת נה, דמתפנשין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולמנין אהר מעיר, ושנים משפחה. דבהו יתקיים (שמות א) "כל הכן הילוד היאורה תשליכנהו". ודא אורה דספרא דא. (זהר חלק ג' דף קנ"ג: גרעיא מהימנא). הרמח"ל ור' בני משה חיים ליצאטו הקדוש מנגלה, בספר הזוהר נצא מהגלות ברחמים.

ידוע מה שנכתב בזהר הקדוש, שבאמצעות ספר הזוהר אפשר לזכות לצאת מהגלות ברחמים, דהינו ללא יסורי חבלי משיח. הרמח"ל בספרו "אדיר בפורום" מסביר את פנימיות הדברים הללו של פה הזוהר. העולה מדבריו: בדיא מאד דקא עכשו לדבק בקריאת ספר הזוהר הקדוש (פידוע), אמרו חכמים שספר הזוהר פועל גם אם לא מכינים את המלים שיקראים).

להלן חלק מהדברים שמוביא הרמח"ל:

"תנאי אמר רבי שמעון לחבראי עד אימת נתיב בקיימא דחד סמכא" (בפתיחה לאדרא).

א) הגאולה מוכנה, והישועה תלוי בדינו.

מן התקונים הגדולים שנתקנו בעולם היה ספר הזוהר, כאשר נאמר שבהו בכמה מקומות מנונו עצמו, כי הוא לגאולה הובך, ולהצמיח קרן ישועה לבית ישראל. ויתבאר בו דבר זה בכמה מקומות גרעיא מהימנא, ובתקונים פמה וכמה פעמים, וגם בפרשת נשא (קכד:): "ויגין דעתידיו ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי" (ובגלגל שעתידיים ישראל למעם מעין החיים שהוא ספר הזוהר הזה, יצאו בזכותו מהגלות ברחמים).

והענין הזה תלוי הוא בעקרים גדולים מעקרי החכמה, ומשרש בעמקי התנהגה, אשר הכין ופעל האדון היחיד על עמו ועל נחלתו, לנחותם הדרך אשר יגיעו בו אל רב טוב המכון בראשית המושבה. וצריך שתדע כמה חסרו ישראל בגלותם, ומה תקונים צריכים הם להם להחזירם לקדמותם. ובחשב המשורר (דוד המלך עליו השלום) על הענין הזה, והכין החסרונות הגדולים האלה, היה מתאונן ואומר: "אותותינו לא ראינו, אין עוד נביא" וכו' (תהלים ער, ט). כי באמת חכמה רבה וקורא אבה

וּבְרַעֲיָא מְהִימְנָא, (פְּרַשְׁתָּ בֵּא מו'): מִצְוֹה¹³¹ אַחַר זֶה לְסַפֵּר בְּשִׁבְחָה יְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁהִיא חוֹבָה עַל בֶּן אָדָם לְדַבֵּר בְּשִׁבְחָה זֶה לְעוֹלָמִים. כִּד בְּאַרְנוּ, כֹּל אָדָם שֶׁמְדַבֵּר בִּיְצִיאַת מִצְרַיִם וּבְאוֹתוֹ סִפּוּר שְׂמִיחָה בְּשִׂמְחָה, עֵתִיד הוּא לְשִׂמְחָה בְּשִׁכְיִנָּה בְּעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא שִׂמְחַת הַכֹּל, שֶׁתִּרִי הוּא אָדָם שֶׁשִּׂמְחָה בְּאוֹנוֹ, וְהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא שְׂמִיחָה בְּאוֹתוֹ סִפּוּר.

שֶׁנִּכְחַן שְׂאֵרֵם יִקְצִיב לְעַצְמוֹ אִפְלוּ קְרִיאָה שֶׁל דְּבַר מוֹעֵט בְּסִפּוּר הַזֶּהר מִיּוֹם, וּבְכַף יוֹכַל בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם לְדַבֵּר בְּסִפּוּר הַזֶּהר. וְהַאֲמַת, שֶׁמְעַבֵּר לְדַבְרֵי הָאֲמִוּרִים לְמַעַלָּה בְּעֵינָיו כְּחוֹ שֶׁל סִפּוּר הַזֶּהר לְכַמֵּל אֶת הַכֹּל מִשִּׁיחַ עֲבוּר הָאָדָם הַדְּבִק בּוֹ, תִּרִי יִדְוַע שֶׁסִּפּוּר הַזֶּהר מְמַרְק אֶת נְשִׁמַת הָאָדָם מִכֵּל דְּבַר רַע, וְהַקְרִיאָה בּוֹ הִיא סִגְלָה לְכֹל הַיְשׁוּעוֹת וְהַחֲבִלְהוֹת.

3. וּבְרַעֲיָא מְהִימְנָא: פְּסוּדָא בְּתַר דָּא, לְסַפֵּר בְּשִׁבְחָה יְצִיאַת מִצְרַיִם, דְּאִיהוּ הוֹיבָא עַל בַּר נֶשׁ, לְאַשְׁתַּמְעִי בְּהַאי שִׁבְחָה לְעַלְמִין. הַכִּי אוֹקִימְנָא, כֹּל בַּר נֶשׁ דְּאַשְׁתַּמְעִי בִּיְצִיאַת מִצְרַיִם, וּבְהַהוּא סִפּוּר תְּנִי בְּהַדְוָה, זְמִין אִיהוּ לְמַחְדֵי בְּשִׁכְיִנְתָּא לְעַלְמָא דְאַתִּי דְּהוּא תְּנִי מִכְּלָא, דְּהַאי אִיהוּ בַר נֶשׁ דְּתְנִי בְּמַרְיָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּנִי בְּהַהוּא סִפּוּר.

בִּיה שְׁעָתָא, בְּנִישׁ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכֹל פְּמִלְיָא דִּילֵיהּ, וְאַמַּר לוֹן, יִלּוּ וְשִׁמְעוּ סִפּוּרָא דְשִׁבְחָה דִּילֵי, דְקָא מִשְׁתַּעֲבִי כְּנִי, וְחִדָּאן בְּפּוֹרְקָנִי. בְּדִין בְּלָחוּ מִתְבַּנְּשִׁין, וְאַתִּין וּמְתַחְבְּרִין בְּהַדְוָה דִּישְׂרָאֵל, וְשִׁמְעוּ סִפּוּרָא דְשִׁבְחָה, דְקָא חִדָּאן בְּהַדְוָה דְפּוֹרְקָנָא דְמַרְיָהוּן, בְּדִין אֲתִין וְאוֹדֵן לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל כֹּל אִינוּן נִסִּין וְגִבּוּרִין וְאוֹדֵן לִיה עַל עֲמֹא קְדִישָׁא דְאִית לִיה בְּאַרְעָא, דְחִדָּאן בְּהַדְוָה דְפּוֹרְקָנָא דְמַרְיָהוּן.

בְּדִין אֲתוּסַף לִיה חִילָא וְגִבּוּרְתָא לְעִילָא, וְיִשְׂרָאֵל בְּהַהוּא סִפּוּרָא יִחְבִּי חִילָא לְמַאֲרִיהוּן, בְּמַלְכָּא, דְאַתוּסַף חִילָא וְגִבּוּרְתָא, כִּד מְשַׁבְּחִין גִּבּוּרְתֵיהּ, וְאוֹדֵן לִיה, וּבְלָחוּ דְחִלִין מְקַמֵּיהּ, וְאַסְתַּלַּק יְקָרִיָּה עַל בְּלָחוּ. וּבְגִין כֵּךְ, אִית לְשִׁבְחָה וְלִאשְׁתַּעֲבִי בְּסִפּוּר דָּא (דָּף מ"א ע"א) כְּמַה דְאַתְמַר. בְּגִוּוּנָא דָּא, חוֹבָה אִיהוּ עַל בַּר נֶשׁ, לְאַשְׁתַּעֲבִי תְדִיר קְמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְפָרְסוּמִי נִיסָא בְּכֹל אִינוּן נִיסִין דְעֵבֵד.

וְאִי תִימָא, אֲמַאי אִיהוּ חוֹבָתָא, וְהָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָדַע בְּלָא, כֹּל מַה דְהוּוּ, וְהָוִי לְכַתֵּר דְנָא, אֲמַאי פְּרַסוּמָא דָּא קְמִיָּה, עַל מַה דְאִיהוּ עֵבֵד, וְאִיהוּ יָדַע. אֲלָא וְדָאִי אֲצַטְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְפָרְסוּמִי נִיסָא, וְלִאשְׁתַּעֲבִי קְמִיָּה בְּכֹל מַה דְאִיהוּ עֵבֵד, בְּגִין דְאִינוּן מְלִין סְלָקוּן, וְכֹל פְּמִלְיָא דְלְעִילָא מִתְבַּנְּשִׁין, וְהַמָּאן לוֹן, וְאוֹדֵן בְּלָחוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַסְתַּלַּק יְקָרִיָּה עֲלֵיהוּן עִילָא וְתָתָא.

וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: חֲבִימִין עֲבָדִי דְמַלְכָּא עֲלָאָה, וְהַחֲכָמִים

הִיו חוֹזְרִים בְּתִשְׁבּוּחָה שֶׁהִיא "אִימָא" עִיר מְקַלְמָ, וְזֹאת הִיא הַבְּרִיחָה.

וְאוֹדִיעָה בְּזֶה סוּד גְּדוּל מַה שְׂאֵמַר הַכְּתוּב: "בְּצַר לָךְ וּמִצְאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְכו' וְשִׁבְתָּ עַד ה' אֱלֹהֶיךָ" וְכו' (דְּבָרִים ד, ל), דַּע, כִּי הַתְּנַבְּרוֹת הַסִּפּוּרָא אַחֲרָא לְגִזְרָת חֵם וְשִׁלּוּם גְּזוֹרוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, נְמִשָּׁף לְפִי עֲלִיתָהּ לְהַתְּאָחוּ וְלִינַק בְּמַדְרַגּוֹת, כִּי כְּפִי עֲלִיתָהּ כִּד מִתְנַבְּרַת. וְהִנֵּה הִיא עוֹלָה וּמִתְנַבְּרַת בְּסִפּוּרוֹת זו"ן, וְאִזּוּ נְדַחְקִים יִשְׂרָאֵל דְחַק אַחַר דְחַק. עַד שֶׁהִיא מַנְעֵת לְ"אִימָא", וְהִיא חוֹשֶׁבֶת לְהַתְּדַבֵּק שֵׁם גַּם בְּ, כְּסוּד, "אִימָא דִינִין מִתְעִרִין מִינָהּ" (זֶהר חֲלָק ג' סה), אֲדָּ בְּאֲמַת אִינָה יוֹכֵלָה, כִּי אִימָא הִיא חֵרוּת. וְאִזּוּ אֲדַרְבֵּה, יִשְׂרָאֵל מִתְדַבְּקִין בַּהּ וּבּוֹרְחִין בְּסוּד הַתִּשְׁבּוּחָה.

וְלִכְּן הִיָּה צְרִיךְ הַמְלִיךְ שְׁגִוְרִיתֵינוּ קְשׁוֹת, שֶׁהוּלָךְ וּמִתְנַבֵּר מִסִּפּוּרָה לְסִפּוּרָה עַד שֶׁמְגִיעַ לְאִימָא וְשֵׁם נִשְׁבַּר כְּחוֹ, כִּי אֲדַרְבֵּה מִתְעוֹרְרַת הַתִּשְׁבּוּחָה לְיִשְׂרָאֵל. וְהוּא סוּד "לְפָנֵי שֶׁבַר גְּאוּן" (מְשָׁלִי טו, יח), וְעַל בֶּן גַּם בְּרִיתִת מִשָּׁה וְרַשְׁבִּי" הִיו עַל יְדֵי הַגְּזוּרָה, וְכִיוֹן שֶׁבְּכִרְיָהּ זֹאת נַעֲשֶׂה סִפּוּר הַזֶּהר, הִנֵּה כְּבָר עֲנִין הַתְּכַה קִים וְעוֹמֵד לְכֹל מִי שִׁיזְדַּמֵּן אֵלָיו, דְּהִינֵּי: הַנְּדַבֵּק בְּסִפּוּר הַזֶּהר כְּבָר מְגִיעַ לְ"אִימָא" וְיִצָּא מִן הַסִּפּוּרָא אַחֲרָא, וְאִין צְרִיךְ לֹ חֲבִלִי מִשִּׁיחַ, בְּפּוֹרְקָר בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא פְּרַשְׁתָּ נֶשְׁא, בְּעֵינָיו שֶׁהַכְּתוּבִי לְמַעַלָּה בְּתַחֲלָה.

וְהִנֵּה, עַם כֹּל זֶה, לֹא נִתְנַגְּלָה הַזֶּהר אֲלָא בְּזִמְן הַרְבֵּה אַחֲרֵי הַעֲשׂוֹתוֹ, כִּי הִלָּא הַפְּעֻלָּה הַזֹּאת אִינָה צְרִיכָה לְהַמְצִיא אֲלָא בְּזִמְנָהּ, פְּרוּשׁ: שִׁיבְרָהוּ יִשְׂרָאֵל בְּסוּד הַזֶּהר הַזֶּה, כִּי פְעֻלָּתוֹ אִינוּ אֲלָא בְּסוּף יוֹמֵי בְּדָרָא דְמַלְכָּא מִשִּׁיחָא וּבְסוּף הַיָּמִים, בְּדוּרֵי שֶׁל מְלִיךְ הַמִּשִּׁיחָה. וְהִנֵּה, בְּזִמְנֵינוּ אֲנִי, וְכִינוּ שֶׁסִּפּוּר הַזֶּהר נְגִישׁ לְכֹל אָדָם בְּכֹל קְצוֹת הַכֹּל, בְּקָלוֹת וּבְפִרְוִטוֹת מְמִשׁ, בְּפִרְט בְּזִכּוֹת מְזִכֵּי הַרְבִּים שֶׁל מְפַעֵל הַזֶּהר הַעוֹלָמִי, וְנִרְאָה שׁוֹו בְּנֵת הַדְּבָרִים שֶׁפְּעֻלַת סִפּוּר הַזֶּהר (שְׂאֲמַנֵּם) נִתְנַגְּלָה בְּתַקּוּפָה מְאֻחֶרֶת יְחִסִּית לְתַקּוּפַת רַשְׁבִּי" (צְרִיכָה לְהַמְצִיא לְכֹלל יִשְׂרָאֵל בְּסוּף הַיָּמִים, בְּדוּרֵי שֶׁל מְלִיךְ הַמִּשִּׁיחַ, כְּלוּמַר בְּדוּרְנוּ אֲנִי, וְלִכְּן נִרְאָה שֶׁהַנְּגִישׁוֹת הַגְּדוּלָּה שֶׁל סִפּוּר הַזֶּהר בְּזִמְנֵינוּ אִינָה מְקִרִית כֹּלל וְעַקֵּר.

וּכְבָר קְרָאוּ כֹל גְּדוּלֵי הַדוּר אֶת הַצְּבוּר לְקְרִיאָה בְּסִפּוּר הַזֶּהר בְּתַקּוּפָה זֹאת, וְשִׁמְעֵתִי בְּשֵׁם גְּדוּלִים,

באותה שעה בונים הקדוש ברוך הוא לכל הפמליא שלו, ואמר להם: לכו ותשמעו את ספור השבחה שלי שמדברים הבנים שלי ושמחים בגאולתי. אז בלם מתפננים, ובאים ומתחברים עם ישראל, ושומעים ספור השבחה ששמחים בהדות גאולת אדונם. אז באים ומודים לקדוש-ברוך-הוא על כל אותם נסים וגבורות, ומודים לו על העם הקדוש שיש לו בארץ ששמחים בשמחת הגאולה של אדונם.

אז מתוסף לו ב"ח וגבורה למעלה, וישראל באותו ספור נותנים ב"ח לרבונם, כמו מלך שמוסיף ב"ח וגבורה לשמשבחים וגבורתו ומודים לו, ובלם פוחדים מפניו, ומתעלה כבודו על בלם. ולכן יש לשבח ולדבר בספור זה כמו שנאמר. כמו זה חובה על בן אדם לדבר תמיד לפני הקדוש ברוך הוא ולפרסם את הנס בכל אותם נסים שעשה.

ואם תאמר, למה זה חובה? והרי הקדוש ברוך הוא יודע הכל, כל מה שהיה ושהיה לאחר מכן? מהווע פרסום זה לפניו, על מה שהוא עושה, והוא יודע? אלא ודאי צריך אדם לפרסם את הנס ולדבר לפניו בכל מה שהוא עשה, משום שאותם דברים עולים, וכל הפמליא שלמעלה מתכנסת, ורואים אותם ומודים בלם לקדוש-ברוך-הוא, ומתעלה כבודו עליהם למעלה ולמטה.

ולפי שראינו שצריכים לפרסם הנס, על בן אנו מפרסמים הנס, שב"ח בדורנו בארץ השישי מסוימים בפעם השישית זוהר הקדוש. וכבר אמר אחד מן הצדיקים שבדור עקבתא דמשיחא יהיה קשה להאמין בהקדוש ברוך הוא כמו לטפס על קיר חלק ואמר על כך שכתבו במבוקן של אליהו בהר הפרמל, גם הפעם תרד אש מן השמים, אך הפעם תרד לצדם של נביאי הפעל, ורק מעוט יחזיקו באמונה... וכן להתחזק באמונה יהיה קשה כמו לטפס על קיר חלק ...

ואם יש בדורנו כל כך הרבה אנשים שפימו זוהר הקדוש, ונדאי שהוא גם בזכותו של רשב"י ע"ה, וצריכים לפרסמו עוד ועוד, שרשב"י הכין רפואה למכה, והכין לנו את הזוהר הקדוש כדי שנוכל להתחזק באמונה ולזכות ליראת שמים, והעקר לחזר בתשובה שלימה גם לרחוקים ביתר בידוע.

ועל בן נשבח לאדון הכל ונפרסם ברכים כבודו שזכינו ב"ח בארצנו הקדושה למאות שיעורים הנלמדים בזוהר הקדוש לעשרות אלפים הלומדים ומסיימים זוה"ק ולרכבות המשתוקקים לחסות בצל רשב"י וללמוד תורתו, וכבר הופץ הקונטרס "ערכה של שעה" כ 200.000 עותקים והמלפונים במשוב חוזרים ומספרים על הגדל והעוצמה שמוסיפים בכל יום, מאות הלומדים זוהר בפרט בשבת קודש, ספורים על אנשים שנעשו לבעלי תשובה גמורים בזכות הזוהר הקדוש ובכחה של רשב"י, אנשים פשוטים הנמשכים דרך הלימוד ומתעלים עוד ועוד לדרגות גבוהות ונעלות, מועמים ורואים פי טוב, ומתענגים על לפודם ומתקרבים אל ה', נסים ונפלאות, ישועות ונחמות בזכות הזוה"ק.

ונספר לכם ספור אחד. והמעשה ארע עם אחד שיצא לתרבות רעה ועזב את הדת לגמרי, עד שאפילו כפה לא שם על ראשו, לא שמר שבת ולא בלום והגיע לדיוטא תחתונה, התחתן עם גויה. לאחר שראה את הזוהר של החק ביום ראשון פרשת שמות, ושם כתוב חמרת האפור שעבר, הפיר וראה מה הוא עשה, מיד התחרט על מעשיו, ונסע לפתל ובכה

3 שעות שהשם ימחל לו כי לא ידע חמר הענין. התפלל והתוודע עד שהרגיש עלפון הושים ממש, טיילפן לחברו, שכבר חזר בתשובה בעבר, ובקש ממנו שיבוא לכתל לעזור לו, חברו בא ונסעו למבל במוצא, כך התחיל תהליך חזרה בתשובה עזב את אשתו הגויה ואת החיים הגוים והיום בפה ומגבעת על ראשו, פאותיו ארפות, התחתן עם אשה בשרה, וביתו מלא ילדים לומדי תורה הקדושה. כל אלו מכחו של הרשב"י זיע"א, וזו רק דגמא אחת.

ונזכיר שוב מפרשתינו פרשת בא, שזאל הפן הרשע מה העבודה הזאת לכם?

כך גם נמצא אנשים השואלים: מה לכם ולזוהר?

מה לכם לעסוק בנסתרות?

"ואמרתם זבח פסח הוא לה" ועל כך נדבר עוד מעט ונבאר את הענין בהרחבה.

דעו כי כל מי שלא לומד זוהר לא עמדו רגליו על הר סיני כמבואר בזוהר פרשת בהעלתך

נקדים את דברי הזוה"ק: בלמוד זוהר הקדוש תמידים בסדרם, בזה ממשיך עליו קדושה כקבלת התורה בהר סיני כמו שכתוב בזוהר פרשת בהעלתך⁴ (דף קנב). דקרי לעוסקים בהכמת האמת אינון דהוו קיימו בטורא דסיני. ובאר הצדיק הקדוש המקובל האלוקי רבי יהודה פתיה זי"ע, וז"ל: ונראה לי בבאור פנתו כי בתחלה בשיצאו ישראל לקראת האלקים, היו מתניצבים בתחתית ההר, ואחר כך נאמר: "וירא העם וינעו ויעמדו מרחק", כי היו יראים פן תאכלם האש הגדולה הזאת וימותו. והיה מקצת מהעם שהיו ששים ושמהים לקראת השכינה ולא רצו לזוז ממקומם הראשון לעמד מרחוק אפילו אם ימותו ממש, ועליהם הוא מה שכתוב בזוהר הנזכר "אינון דקיימו בטורא דסיני", כלומר ולא נעו ועמדו מרחוק אלא עמדו בטורא דסיני מתחלה ועד סוף, ולכן הם זוכים להכמת האמת. ואותן הנשמות אשר נעו עם העם ועמדו מרחוק, פן הם עושים גם עתה שנסים ועומדים מרחוק להכמת האמת, מיראתם פן תאכלם האש הגדולה הזאת.

ואם רוצים לזפות ליציאת מצרים ליציאה מן הגלות "ואמרתם זבח פסח הוא לה". ואמרתם זבח הקרבן שלנו הוא לומר פסח לחלק את המילה יהיה לנו פה סח הקרבן שלנו הוא לומר בפה לה' שבהים להקדוש ברוך הוא באמירת הזוהר.

באור לעינים באורו של השל"ה הקדוש, שכתב על כך: "הנה מבאר מכאן שחבור הזוהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים, שאז יתגלה לתחתונים.

בהקדמה דף ה' ע"ב דבור המתחיל "דרגא תמינאה" ולומנא דאתי זמינין לאסתפלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא. וילעתיד לבוא הם עתידים להסתבל ולהתבונן בנשמה של הנשמה של התורה, כי אחר תהיה המתים עתיד הקדוש ברוך הוא לדרוש תורה חדשה במדות נעלמים, מה שאי אפשר בזמן הנה לידע מהותה. (תביאור מהפריש מתוך מדבש).

4. וזה לשונו: חסימין עבדי דמלכא עלאה, ונתחכמים שהם עבדים של מלך העליון, אינון דקיימו בטורא

שהם עבדים של מלך העליון, אינון דקיימו בטורא דסיני, ואותם שעמדו על הר סיני, לא מסתפלי אלא בנשמתא, דאיהו עקרא דכלא אורייתא ממש וכו' ואינם מסתבלים אלא בנשמת התורה שהיא עקר כל התורה ממש, כלומר שיודעים שבסיפורים וגם בגופי התורה יש פנימיות, שהם רזי התורה והפונות שצריך לכוון בכל מצוה ומצוה, עד כאן לשונו. ונכתב בצדו, אמר מעתיקי: משמע אותם שאינם יודעים סודות התורה לא עמדו על הר סיני. (ועין בתיקוני זוהר

ובזכות העוסקים יבוא משיח, כי אז תמלא הארץ דעה בסבתו אשר זה תהיה סבה קרובה לביאתו, וזה שאמר ובגינה 'ושבתם איש אל אחותו' וכו', כדי שבזכות זה יגאלו ישראל, בשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהצדק הקדוש ברוד הוא לקדשם בדם הפסח ובדם המילה, כן הגאולה העתידה לא יהיה הגאולה עד שיוזבו לתוספת הקדשה הזו, והוא רצון האל יתברך, ואשרי הזוכה בה" (עשרה מאמרות מאמר ראשון, שני לוחות הברית).

זכה פסח שלנו בדורנו הוא תוספת הקדושה שנוזפה לה בשנאמר ["ואמרתם"] זוהר הקדוש.

כבר הגענו לשלב מה שאמר הנביא בעמוס (פרק ה' יא- יב): הנה ימים באים נאם ה' אלוקים והשלחתי רעב בארץ לא רעב לחם ולא צמא למים כי אם לשמע את דברי ה', ונעו מים עד ים ומצפון ועד מזרח וישוטמו לבקש את דבר ה' ולא ימצאו.

במציאות אנו רואים זאת שמפל קצוות הארץ דורשים ומבקשים שולחים פקקים ומתקשרים לבקש את דבר ה', לבקש ספרי זוהר קונטרסים, הצפואן הולך וגדל לשמוע את דבר ה'.

אם כן יהודים יקרים! הזמן הולך ואזל... ששת אלפים שנות בריאת העולם הולכים ומסתיימים עוברים, חולפים ביעף... מוסיפים לעצמם מאות שנים של תורה הנלמדת בישיבות הקדושות ש"ס ופוסקים, תלמוד בבלי ומפרשים, אין לנו השנות בחשבונות שמים, ואין לנו צל של מישג בהנהגת קודשא בריך הוא, ובכל זאת הזמן תובע: מחלות, עני, תאוונות, שרפות, קאסמים, עצירת גשמים, איום גרעיני רח"ל.

אנא אנו באים?!

נהפשה דרכינו ונהקורת, על מה ולמה כל יום שעובר גרוע מחברתו? מדוע התורה הנלמדת, בכיכול, אינה מנינה ומצילה מפל הפגעים הרעים. איך זה שהשכינה בוכה ומייללת והגאולה לא מגיעה?

אמר רבי שמעון בר יוחאי זי"ע (תיקוני זוהר, תיקון מג'): "עוד מי שגורם שתסתלק הקבלה ותחכמה (זוהר, פנימיות התורה). - מתורה שבעל פה ומתורה שבכתב, וגורם שלא ישתדלו בה, ואומר שאין אלא פשט בתורה ובגמרא (לומדים רק פשט התורה והגמרא כל היום, והמבין יבין...), בודאי הוא יסלק את המים מההוא נהר ומההוא גן, אוי ואבוי לו, מוב שלא נברא בעולם, ולא ילמד אותה תורה שבכתב ושבבעל פה, ונחשב לו, כאילו החזיר את העולם לתהו ובהו, וגורם עניות בעולם וארץ הגלות!!" - וכן פותב הרשב"י הקדוש (תיקוני

בתיקוני זוהר בהקדמה דף ה' ע"ב דבור הפתחיל "דרגא תמינא" ולומנא דאתי, ומינין לאסתכלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא. וילעתיד לבוא הם עתידים להסתכל ולהתבונן בנשמה של הנשמה של התורה, כי אחר תהיית הפתים עתיד הקדוש ברוד הוא לדרוש תורה חדשה בסודות נעלמים, מה שאי אפשר בזמן הזה לידע מהותה. (תביאר מהפרוש מתוך מדבש).

דסיני, ואותם שעמדו על הר סיני, לא מסתכלי אלא בנשמתא, דאיהו עקרא דכלא אורייתא ממש וכו' ואינם מסתכלים אלא בנשמת התורה שהיא עקר כל התורה ממש, כלומר שיודעים שבסיפורים וגם בגופי התורה יש פנימיות, שהם רזי התורה והפגנות שצריך לכוון בכל מצוה ומצוה. עד כאן לשונו. ונכתב בצדו, אמר מעתיקי: משמע אותם שאינם יודעים סודות התורה לא עמדו על הר סיני. (עין

זוהר, תיקון ל'): "אוי לאלה שעובדים את השכינה ביובש, ולא משתדלים בלימוד חכמת הקבלה, אבוי להם שגורמים עניות, וחרב ובוזה (מלחמות) והרג ואבדן בעולם, ומסלקים את רוח המשיח".

כדי להינצל מפל הפרענויות המתרגשות ובאות ולזכות לגאולה השלמה ברחמים יש צורך בלימוד פנימיות התורה, זוהר הקדוש.

ומסגלים הלמוד והקריאה בספר הזר הקדוש לבטל כל גזרות קשות ולהיות בחומה בצורה מפני כל צרה רחמנא ליצלן. כי כל קיום העולם תלוי בלימוד הזוהר הקדוש.

ובזוהר הקדוש פרשת יתרו (פ"ט ע"ב): אמר ליה, רבי שמעון לרבי יודאן חניך, לית עלמא אלא לאינון חבריא, דמשתדלי באורייתא לחייה, לא נברא העולם אלא לאלו החברים העוסקים בתורה וידעין סתימי אורייתא. [וידועים הסודות שבתורה].

ומכל דברי חז"ל אלו רואים, שלא נברא העולם אלא לאלו החברים העוסקים בתורה, ולומדים סודות התורה, ומקדשים עצמם בלימוד הסוד בשבת קודש.

ובתקוני זוהר (תיקון תשעה עשר דף ל"ח ע"א): ומי⁵⁶ שמונע סוד העקר של שתי תורות, כאלו החזיר את העולם לתהו ובהו... ואלו אותם שאומרים שאין תורה אלא כפשטה, ואין בה סוד אחר. והם דו פרצופים, [שתי התורות] הוא ג'ן סדרים, [תורה שבכתב הוא ג'ן פרשיות] שגאמר בו ג'ן נעול אהותי כלה, ג'ן נעול מצד של ס' סתומה, ו' הוא נעול בששת ימי המעשה וביום השבת יפתה, ובשבת כדי שלא תהיה פנועל דלת בפני לווים, שגאמר בהם לוו עלי ואני פורע, היא פתחה אליהם, שהם נשמות יתרות.

ובאלף⁶¹ שלא מלויים אותה [בשביל כבוד השכינה] ולא מוספים [בשבת השכינה פתוחה ויכולים לבא וללות ולקבל] לשבתות ולימים טובים, היא סתומה להם, [תוספת נשמה יתירה – השכינה סתומה להם מלהאיר להם מקדושת השבת] ומשום זה כל המוסף מוספים לו, וזו תוספת נשמה יתרה, [ברוחניות ובגשמיות] והיא תוספת של רוח קדשה, וכל הגורע, גורעים לו אותה נשמה יתרה, ונשאך עני, ואם הוא חכם, חכמתו מסתלקת מפניו, ואם הוא עשיר בממון, מסתלק ממנו ונשאך עני יבש, כמו שהוא מונע מלמעלה נשמה יתרה, שהיא נשמת

המוסף מוספין ליה, ודא תוספת נשמתא יתרא, ואיהו תוספת רוחא קדושה, וכל הגורע גורעין ליה החיה נשמה יתירה, ואשתאר עני, ואם הוא חכם אסתלק מניה חכמתיה, ואם הוא עשיר בממון אסתלק מניה, ואשתאר עני יבש, כמה דאיהו (דף לח ע"ב) מנע מלעילא נשמתא יתירה דאיהו נשמת כל חי, ואשתאר יום השבת עני ושכינתא יבשה, הכי אתמונע ברכאן מניה, ואיהו מדה פגוד מדה, וכל מאן דאוסף בשבת, אזו וכגדה זרועיה תצמיח (ישעיהו סא יא). אוף הכי נפוי אצמיח טובח דיליה, וכאן זרועיה לשכינתא לעילא, אינון נשמות יתירות דירעין מניה, וחדון לון לישראל לתתא מויו כבודא.

5. ומאן דמנע רוא דעקרא דתרי תורות, כאלו אהדר עלמא לתהו ובהו... ואליו אינון דאמרין דלא אורייתא אלא כפשטה, ולית בה רוא אחרא, ואינון דו פרצופין, איהו ג'ן סדרים דאמר בה (שיר ד יב) ג'ן נעול אהותי כלה, ג'ן נעול מסתרא דס' סתומה, ו' איהו נעול בשית יומי דשבוע, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי המעשה, וביום השבת יפתה, ובשבת ג'ן דלא תהא פנועל דלת בפני לווין, דאמר בהו לוו עלי ואני פורע, איהו פתחה לגבוייהו דאינון נשמתיו יתירין.

6. ובאליו דלא מלווין לה ולא אוסיפין לשבתות ולימים טובים, איהו סתימא להון, ובגין דא כל

כל חי, ונשאר יום השבת עני ושכינה יבשה, כך נמנעות מפנוי ברכות, והוא מדה כנגד מדה, וכל מי שמוסיף בשבת, אז וכנגדה זרועיה תצמיח. אף כך גם אצמיח הפוכה שלו, ומי זרועיה של שכינה שלמעלה? אותן נשמות יתרות שזרועים מפנוי, וישפחו את ישראל למטה מזיו כבודה. ועין עוד בבאור מתוק מדבש, שם, שביאר שכמו שצריך להוסיף במאכל ובמשקה לכבוד שבת קודש כך גם צריך להוסיף בלימוד התורה הקדושה בשבת, ועל זה מזהיר הזוהר הקדוש, עיין שם דבריו. ולפי זה בשבת קודש מוכרח ללמוד זוהר, דאין לה הוספה בלימוד התורה כמו לימוד הזוהר בשבת שנהשב למאה מליון שנה תורה.

הבה נתחזק בלימוד הזוהר הקדוש בכל יום ויום ובפריט בלימוד בשבת קודש.

רבותינו הפליגו בשבחה וערפה של תורה הנלמדת בשבתות על פני זו הנלמדת בימות החול, בלשון הזוהר הקדוש (סוף פרשת "שלח-לה") – ונבאה הולקיהון דכל אינון דמשפתדלין באורייתא, יומא דשבתא משאר יומין.

מרנא הרי"ח הטוב, בספרו "בן איש חי" (פרשת שמות שנה שניה), כתב וזה לשונו: כתבו הפוסקים ז"ל: גדול העל הנעשה מעסק התורה ביום שבת, אלא פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי החול. עכ"ל. רבנו מרדכי שרעבי זי"ע התבטא פעם באזני מקרביו ואמר: "שעה של לימוד תורה על דרך הפשט ביום השבת, שוה ללימוד שנה שלמה ביום חל. ושעה אחת של לימוד זהר וקבלה ביום חל, היא כמו שנה של לימוד פשט ביום חל. ולימוד הקבלה וזהר ביום שבת במשך שעה שוה ללימוד שבועים וחמש שנה בימות החל." ופסק הגה"ק הכפ החיים (קנ"ה סקי"ב), דלימוד הזוהר יחשב ללימוד הקבלה. וכתב הפלא יועץ וזה לשונו: ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושונה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקב"ה כדכתיב ודגלו עלי אהבה ופרשו חז"ל ודלוגו עלי אהבה, עפ"ל. וכבר דבר בקדשו מהר"ש בונגלו זי"ע מאור עינינו בעל "הפסא מלך" דלימוד הזוהר הקדוש עולה שעה אחת לערך שנה של לימוד הפשט, והובא פסקו בכפ החיים (סימן קנ"ה סקי"ב), וז"ל: ה"כסא מלך" (תקון מ"ג): כי לימוד הזוהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עלמות, וכל שכן אם יזכה ללימוד ולהבין אפלו פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא. גם בתקון ל' כתב (הכסא מלך), וזה לשונו: פמה גדול חיוב על תלמיד חכם ללימוד קבלה. וענשם פמה גדול אם אינם לומדים קבלה וגורם ארץ גלותא כי הם מעפבים הגאולה רחמנא ליצלן, כי יעשה בשעה אחת בלימוד הקבלה מה שלא נעשה בלימוד חדש ימים בפשטי התורה, כי גדול פחה לקרב הגאולה. העולה מדברי רבותינו הכסא מלך והרי"ח הטוב זי"ע: דהלימוד שעה זהר הקדוש בשבת קודש, בלימוד אלא שנה פשט ביום חל. ולפי זה, אם יזכה ללימוד שש שעות זהר הקדוש בשבת קודש, הרי שזכה לתקן כל השית אלפין ימי הבריאה וכל העולם מתעלה על ידו. ובנוסף על כך הדישו של בעל אורחות צדיקים (שער השמחה) המבאר: דלימוד (וכל מצוה) הנעשה בשמחה ערכו כפול אלא, יוצא שכאשר יהודי לומד בשבת קודש ובשמחה תורת הרשב"י – "הזהר הקדוש" עולה בשעה אחת לערך של מליון שנה, (לימוד פשט בימי החול). ואיתא באבות דרבי נתן (פרק ג' משנה ו'): רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר... אם למדת תורה בשעת הריווח אל תשוב לה בשעת הדחק, לפי שטוב לו לאדם דבר אחד בצער ממאה בריווח (עיי"ש), על כן באשר

לומד ב'ספורים' הכל כפול מאה, סך הכל לימוד זוהר הקדוש ש'עה בשבת שווה מאה מליון שנה תורה!!!! ושנה אחת כ' 28.000 שנה תורה. צא וחשב בלמוד הזוהר הקדוש בשבת, בכל שנה הנך משמח את הקדוש ברוך הוא ומקיים את הפסוק "ועתה יגדל נא ב"ח ה'".

ומדברי הזוהר הקדוש מבואר שמי שלא רוצה ללמוד זוהר מחזיר עולם לתהו ובהו, ולא יכול לזכות לנשמה יתירה, ובפרט בשבת קודש חיב ללמוד זוהר הקדוש, ורק מי שלומד זוהר הוא זוכה לתוספת נשמה יתירה ותוספת קדושה, ואם נמנע רח"ל מפסיד חכמתו וממונו וברכות מלמעלה, מי הפתי שיפסיד את חייו בעולם הזה ובעולם הבא.

– על מחנה יראי השם להתאחד לכבוד השכינה ללמוד וללמד זהר הקדוש, ויתקיים דברי הרשב"י ע"ה בדא יפקון מן גלותא במהרה בימינו אמן.

ועל בן התקבצו כל ישראל באהדות ובשמחה ואחוזו באילן החיים ללמוד הזוהר הקדוש "בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי", וכאשר ילמדו ויעסקו בולם בתורה תכף תבוא הגאולה בלח התורה הקדושה⁷. ובזוהר רעיא מהימנא פרשת נשא (דף קכד, ב) אמרו: דבגנייה וקראתם דרור בארץ, ובכותיה יתקיים "ח' ב'דד ינחנו ואין עמו אל נכר".

וכאן עבודתו של הנקן והכסיל היצר הרע המצר צעדינו ומשים כל כחותיו לבל נזכה לגאולה השלמה, הוא מכין טענותיו בטוב טעם כדי שלא נזכה לביאת המשיח, והוא בנחש ערמומי מבין שכאשר בני ישראל ידבקו בתורתיו של הרשב"י הוא יקבל את סופו, ועל בן הזוהר ומבחיור, אסור ללמוד זוהר לפני שמסיימים ש"ס ופוסקים, קודם ימלא פרוסו בש"ס ובפוסקים ורק אחר כך יפנה ללמוד פנימיות התורה.

כתוב בספר הקנה הקדוש אפשר לאדם שיהיה בקי בש"ס ופוסקים ובאותו זמן עם הארץ גמור! – ביצד?

בדי ללמוד ש"ס ופוסקים מעיד הרמב"ם זי"ע כי 300 שנות לימוד לא יספיקו לאדם, ועל

עוסק בתורה ובגמילות חסדים באופן הכי נעלה ומקיים ומציל את כל העולם כולו, ומתקשר לנשמת הרשב"י זי"ע, וכמו שכתב הגאון הקדוש צדיק ויסוד עולם אור טמיר ונעלם, קדש הקדשים המלובן, מרא דריון, מרן רבינו יעקב אבוחצירא זצוק"ל זיע"א, בספרו דורש טוב (עמוד ע"ב) וזה לשונו: גדולה זכות רבי שמעון בר יוחאי בעולם העליון יותר מכל הצדיקים, עכ"ל.

וכמו שאמרו חז"ל, (סוכה דף מ"ה ע"ב). ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה ואילמלי אליעזר בני עמי מיום שנברא העולם ועד עכשיו ואילמלי יותם בן עוויהו עמנו מיום שנברא העולם עד סופו ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי ראיתי בני עלייה והן מועמיין אם אלה הן אני ובני מהן אם מאה הם אני ובני מהן אם שנים הן אני ובני הן.

7. בספר אור תורה – ליקוטים: עוד מבואר בכמה מקומות בדבריהם, שעיקר ביאת משיח הוא בזכות התורה, כמו שאמרו בפרק קמא דבבא בתרא (ה, א) מאי דכתיב, "גם כי יתנו בנוים עתה אקבצם ויחלו מעט ממשא מלך שרים" (הושע ה, י), ותניא כל פסוק הזה בלשון ארמי נאמר, אי תנו, "עתה כלהו אקבצם", ואם מעט מהם, יחלו ממשא מלך שרים". ואמרו שם מאי דכתיב, "אף חובב עמים כל קדושו בידך" (דברים לג, ג), אפלו בשעה שאתה מחבב עמים, כל קדושים שלהם בידך הם כו', וכמו שאמרו כל הנתן עליו על תורה, מעבירים ממנו על מלכות כו' (אבות פרק יג משנה ה), כי בזמן שקולו של יעקב כו', אין הידים ידי עשו כו' (בראשית רבא פרשה סה, מז), ובפרק חלק (צח ב) שאלו תלמידיו את רבי אלעזר, מה יעשה אדם וינצל מהבלו של משיח, יעסק בתורה ובגמילות חסדים כו', עכ"ל.

וכל המזכה את הרבים בלימוד הזוהר הקדוש נקרא

זה נאמר לא עליך המלאכה לגמרי! וכבר ענה תבא סאלי הקדוש "קדם ולמד קבלה וזהו ורק אז ש"ם ופוסקים" (בתשובתו לרב מרדכי אליהו זצ"ל), וכן כתב הגאון הקדוש מוילנא "תהיל בסוד קודם, כי בלי הסוד אי אפשר לדעת את הפשט" (סדור הגר"א). וכן כתב רבנו חיים וויטל הקדוש תלמידו של האר"י הקדוש (תקדמה לעץ החיים) כי קדם ולמד זהו וקבלה' כי גמרא בלי זהו וקבלה בעיוור המגושש בקיר. וכן כותב האר"י אשלג (הקדמה לפנים מסבירות), וכן הרשב"י הקדוש (תיקוני זהר תיקון מג'), וכתב המהר"ן (שיחות הר"ן), אין הדבר נכון' כי אלו ספרי חכמה, ובהתאם הוא הנכון, כי חובה בדורות האחרונים להתחזק וללמוד חכמה זאת (זהו וקבלה) וכן כתב מרן החיד"א זי"ע (מורה באצבע להחיד"א אות מ'): "תיקון לבעל תשובה שייאמר חמשה דפין זהו או תיקוני זהו בכל יום". כבר כתב החפץ חיים זי"ע שחובה על החוורים ללמוד זהו פרשת השבוע כל שבת, וכן למד הנוצר חסד הקדוש זהו עם ילדים בני 9 בנגד המינות, וכן כתב הן חי הקדוש זי"ע (הקדמה לספר בניהו): "קיימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להתחזק בלימוד הקדוש של התיקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן". - כותב רבנו האר"י הקדוש (ספר עץ חיים, למהרה"ו הקדוש) וכן כותב הרמ"ק הקדוש זי"ע (פרדס רמונים) כי הנשמות בדור הזה, הן מבחינת הנשמות הנמוכות ביותר בכל הדורות (עקבתא דמשיחא), ועל פן אין לנשמות בדור הזה תיקון אמתי אלא על ידי אור הזוהר בלבד, כי ידוע כי הפלים והאורות ירדו בסדר הפוך זה מזה, ולא באן המקום להאריך (זהו בעל הפלם, פתיחת להכמת הקבלה (כ"ד), שערי אורה ר' יוסף גיקטיליא זי"ע). - כתוב בגמרא על בית המקדש, 'אמרו כל דור שאינו נבנה בימיו, מעליו עליו באילו הוא החריבו' (ירושלמי יומא א, ה). אם פן איד' יבנה בית המקדש מהדש? עונה שלמה המלך זי"ע "בהכמה יבנה בית ובתבונה ותבונה: ובדעת חדרים ימלאו" (משלי כד, ג-ד). ופשוט הוא כי זהו בנגד הספירות חכמה בינה ודעת שפן רק בהכמה (לימוד זהו ופנימיות התורה) יבנה בית (הבית השלישי) הן ברוחניות והן בגשמיות. וידוע כי בית המקדש נבנה כולו על פי החכמה (פנימיות התורה והקבלה) אשר שלמה המלך למד היטב, ואשר נמסרה למשה רבנו מפי הגבורה על מנת להקים את המשכן. וכן ידע זאת דוד המלך זי"ע. אשר בנה את מערת המכפלה על פי אותה חכמה (פנימיות התורה והקבלה), ולא באן המקום להאריך.

בימים קשים אלו העוברים על כלל ישראל השם יצילנו ואין איש יודע מה יולד יום, ורבים שואלים ומבקשים עצה ותושיה כמה לעזר רחמי שמים ולכבול כל גזרות קשות ה"י. בנודאי צריכים להתחזק וללמוד בדברי קדשו של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע"א, המבטיח שבזכות הקריאה בספר הזוה"ק נצא מן הגלות ברחמים, (אף ללא הכנה כלל פידוע מדברי רבותינו). וכדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק. ורואים מזה בעליל שרק בזכות הקריאה והלמוד בספר הזוה"ק מבטח לנו שנופה ונגאל ברחמים בלא צרות ויפורים רח"ל.

לכן, כל אחד ואחד צריך להשתדל מידי יום ללמוד ולקרא בזוהר הקדוש להצלחת כלל ישראל ולקירוב הגאולה, ולכן התלמנו להדפים קונטרסים המחלקים ל-54 שבתות השנה - כדי שכל אדם מישראל יוכל לעסוק מידי יום ביומו בנקל, ובשבת ולמד עם בני ביתו, הקטנים עם הגדולים, זקנים עם נערים. ומי שמעוניין לעזור לכף יתיה שתף להרשב"י זי"ע"א.

הגר"א במשלי (יב, יד), מבאר גודל הזכות שיש למזבי הרבים ומזכית את חברו, אם

שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו.

ואם ברצונך לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה.. ולקרב הנאולה – הנך יכול לחלק ספר "ערבה של שעה", המעודד ומעורר ללמוד זוה"ק בכל יום, ובפרט בשבת קודש וביום טוב.

ואם בזכותך ולמד אפילו יהודי אחד תורת הזוהר הרי תנקה למיליוני שנות תורה, כי כל הלומד שעה זוה"ק בשבת עולה לו למאה מליון שנה תורה, ואם תכפיל בכל שבתות השנה יו"ט, לכל ימי חייו, [ימי שנותינו בהם שבועים] תגיע ל' 640 מליארד שנה תורה. ואם בזכותך ותארגן שיעור למנין יהודים שילמדו בזוהר הקדוש תגיע לסכום אנדי של מליארדי שנים תורה.

ובזוה"ק (פרשת ויצא קס"א). כתוב: שכל מה שנותנים משמים הוא באלק, ועוד פידוע כל עשרה ביה שכינה שריה, אתה מכפיל כל מנין יהודים באלק. תגיע למספר שקשה מאד לחשב 6 זיליון ו' 400 מריליון שנה תורה. – ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיוקפו לזכותך בוודאות!!!

הזינון השתא עד כמה גדול ועצום כחו של הלמוד בספר זוהר, אין לנו אלא לחזק את ידי עושי מלאכת הקדש, להוסיף להם אמיץ וכה וחזק בעבודתם הקדושה, אמצו מתנים והגרו עז להמשיך ולהפיץ את אורו של רבי שמעון בר יוחאי, לפרסם כחו בעולם ולסיע בכל מה דאפשר, והוסיפו לעשות חיל ולהרבות חילים לקודשא בריה הוא ואורייתא לאוקמא שכינתא מעפרא.

והלוואי שנזכה בשבוע הזה, פרשה זו, בה התחילה גאלת מצרים במי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות ונזכה בלנו יחד להנאולה השלימה בב"א.

ברוך ה' לעולם אמן ואמן: ומלוח ה' לעולם אמן ואמן:

ספר

זוהר ברור הסיגים

יִרְבְּעַם הַשְּׁתֵּדֵל וְעַמְק עִם הַשְּׁקִצִים שֶׁהֵם עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשָׂבִיל
הַמְּמוֹן שְׁלָהֶם וְלֹא הַשְּׁתֵּדֵל לְהַחְזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה –
וְזוֹהִי סִפְתָּ אַרְיֵכַת הַגְּלוּת – יְרוּר הַסִּיגִים – הַרְשָׁעִים מִיִּשְׂרָאֵל
– וְזֶה מוֹד רַבְּנֵי הָעֶרֶב רַב (וְהֵם קְלִיפַת עֲמַלְק, רֹאֵה תִּיקוּזֵי תִּיקוּן מַג, זוּהַר
תְּהַלִּים פֶּרֶק א' עה"פ אֲשֵׁרֵי הָאִישׁ, וְהֵם מִטְּמָאִים כְּנֹדָה, וְאִסּוּר לִישֵׁב אִתְּם בְּכִסָּא
אַחַד, מֵהֲרַח"ו, הַקְּדָמָה לַעֵץ חַיִּים, הַגַּר"א).

א) על ידי למוד זוהר הקדוש מתמתקים היסורים

בזוהר נשא (דף קנ"ג.): [ופנה רבי שמעון להרעיא מהימנא ופירש לו מה שכתוב "שם שם לו חק ומשפט" באופן אחר, ואמר] וְרַעֲיָא מְהֵימְנָא, [שנשמתיך מתנוצצת בתלמידי חכמים שבכל דור], תִּמְן אֲתִקְיִים בְּךָ, [שם בגלות נתקיים בך, מה שכתוב] שָׁם שָׁם לֹא חָק וּמִשְׁפָּט [היינו התלבשות התורה העליונה בששה סדרי משנה שבמט"מ, שיש בהם קושיא ומחלוקת ומרירות, והוא מתמרמר בתוכם עד שמתלבן ההלכה], וְשָׁם נִסְחָו. [ומפרש] וְבִהְיָי עֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע, דְּאִיְהוּ אִיסוּר וְהִיתָר. [ובעין הדעת טוב ורע שמשם הוא ענין איסור והיתר, דהיינו על ידי התורה שבעל פה שהיא ששה סדרי משנה שמצד מלאך מט"מ, יתעלו התלמידי חכמים מחמת שייגעו עצמם בעסק התורה שבעל פה] וּבְאִינּוֹן רְזִין דְּאֲתַגְלִיין עַל יְדָה, [ובאלו הסודות שנתגלו על ידך], וְיִמְתְּקוּ הַמַּיִם. [דהיינו] פְּמִלַּח דְּמִמְתְּקַת בְּשָׂרָא, חֲכִי יִתְמַתְּקוּן בְּרִזְיָא דְּאֲתַגְלִיין עַל יְדָה, כֹּל אִינּוֹן קוֹשְׁיין וּמְחַלּוֹקוֹת, [כמלח הממתקת את הבשר, כך יתמתקו ויתיישבו בכח הסודות שנתגלו על ידך כל אלו הקושיות והמחלוקת, כי יש כמה מאמרי חז"ל שאינן מתיישבים אלא על דרך הסוד] דְּמִיין מְרִירָן דְּאֲוִרִייתָא דְּבַעַל פֶּתַ, [כי מים המרים של התורה שבעל פה, דהיינו מה שמטעמו מעם מר בתורה מחמת הקושיות], אֲתַהֲדְרוּ מְתִיקָן מִי אֲוִרִייתָא, [על ידי הסודות חוזרים להיות מי התורה מתוקים].

וְיִסּוּרִין דִּילָהּ, [והיסורים והצער שלך, דהיינו הצער שמגיע להעוסקים בתורה] בְּרִזִין אֲלִין דְּאֲתַגְלִיין עַל יְדָה, יְהוֹן לָהּ מְתִיקָן, [בסודות האלו שמתגלים על ידך יהיו לך מתוקים, כי על ידי הסוד ישיגו את מעלות היסורים, וכשאדם משיג את מעלות היסורים ישמח בהם], וְיִתְדְרוּן לָהּ כֹּל דְּחִקוּן דִּילָהּ, כְּחִלְמִין דְּעַבְרִין. [ויהוו לך כל הצרות שעברו עליך כמו חלומות שעוברים ואינם], וְחִלְמִים, בְּהִיפּוּף אֲתוּון מְלִ"ה. דְּמִמְתְּקַת יִת בְּשָׂרָא. [ומלת חל"ם בהיפוך האותיות היא מל"ח הממתקת את הבשר], אִוּף יִסּוּרִין מְמַתְּקִים. [כך היסורים שממתקים כמלח יהיו כמו חלום], כְּמַה דְּאֲוִקְמוּהָ. [כמו שביארו החכמים (עין מסכת ברכות

דף ה' ע"א).

ב) ברור הפינים – הרשעים מישראל

וְלִרְשָׁעִים מִתְהַדְרִין יִסּוּרֵין מְלַח סְדוּמִית, [ולרשעים יחזרו היסורים כמו מלח סדומית], דְּאִיְהִי מִסְמָא אֶת הָעֵינִים, [שהוא מעוור את העינים, כי לא ישינו את מעלות היסורים בחבלי משיח ויבעטו בהם ויצאו מכלל ישראל], לְקַיְמָא בְּהוּ [לקיים בהם מה שכתוב] (איוב יא כ') וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּבְלֵינָהּ, [ולא יזכו לראות בטוב ה', וענין זה יעשה הקב"ה לנסות בהם את ישראל לראות היעמדו באמונתו, ועל ידי זה יתבררו ויתלבנו].

וְאֵינּוּן (דף קנ"ג ע"ב) עָרַב רַב רְשִׁיעֵינָא, [ואותם הערב רב הרשעים], דִּיתְקַיִים בְּהוּ בְּהֵוּא זְמָנָא, [שיתקיים קודם ביאת המשיח מה שכתוב] (דניאל יב י') יִתְבָּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצְרְפוּ רַבִּים וְהַרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים. [כי אז יהיה בירור הגמור של כל הבחינות שיש בישראל, ומפרש] יִתְלַבְּנוּ: אֵינּוּן מְאָרֵי מִשְׁנָה. [אלו הם בעלי משנה שיתבררו על ידי לימוד התורה], וְיִצְרְפוּ: אֵינּוּן זְרַעָא קְדִישָׁא דְשָׂאֵר עֲמָא. [אלו הם זרע קודש של שאר העם שיתבררו על ידי מצות ומעשים טובים וצדקה], הָדָא הוּא דְכְּתִיב, [זהו שכתוב] (זכריה יג ט') וְצִרְפְּתִים בְּצִרְוֶף אֶת הַכֶּסֶף. [דהיינו על ידי הכסף שנותנים לצדקה], וְהַרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים, אֵינּוּן עָרַב רַב. [אלו הם הערב רב שיצאו מכלל ישראל].

ג) העוסקים בזוהר הקדוש יזכו להיפנם בתבת נח – ולהנצל מן החרמת ג'ג ומג'ג

[ומה שכתוב] (דניאל יב) וְהַמְשָׁפִילִים יִכְיִנוּ, אֵינּוּן מְאָרֵי קְבֵלָה, [אלו הם בעלי הקבלה העוסקים בסודות התורה], דְּאִתְמַר בְּהוּן [שנאמר בהם] (דניאל יב ג') וְהַמְשָׁפִילִים יִזְהִירוּ בְּזֹהַר הַרְקִיעַ. [דהיינו] אֵלִין אֵינּוּן דְּקָא מִשְׁתַּדְּלִין בְּזֹהַר דְּאָ, דְּאִקְרִי סֵפֶר הַזֹּהַר, [אלו הם שעוסקים באור הזה הנקרא ספר הזוהר, כלומר שמיינים עצמם להבין את עומק דבריו], דְּאִיְהִי כְּתִיבַת נַח, [שהוא כתיבת נח, כמו שתיבת נח לא זכו להכנס בה אלא מעט, כך לא יוזכו להכנס בהבנת ספר הזוהר אלא מעט, וזה שאמר] דְּמִתְבַּנְּשִׁין בְּהָ שְׁנַיִם מְעִיר, וְשִׁבְעַת מְמַלְכוּתָא. [שנאספים בו שנים בעיר ושבעה מן המלכות, דהיינו מכל המדינה], וְלִזְמַנֵּין [ולפעמים כשאינן זכות בדור, אז רק] אֶחָד מְעִיר, וְשְׁנַיִם מְמַשְׁפָּחָה. [כלומר מעטים יהיו הזוכים להבין את ספר הזוהר], דְּבְּהוּן [כי באלו שיוזכו להבין את ספר הזוהר] יִתְקַיִם [מה שכתוב] (שמות א כב) כָּל תִּבְנֵן תִּילּוּד [היינו כל הנשמות הנולדות מאימא קדישא], תִּיאֲזַרְהָ תְּשִׁלְיִכְוּהוּ. [דורש האור"ה נוטריקון אור ה', (ועוד יש לומר היאור"ה כמו ליאור"ה דהא אחרונה כל" בתחילתה, (רש"י עה"פ הבאים מצרימה), ולהיאור"ה נוטריקון ליהי אור"ה וזה אור"ה הגנוז בתורה, ומתגלה בספר זוהר הקדוש] וְדָא אֲזַרְהָ דְּסִפְרָא דְּאָ, [וזהו האור של ספר הזה שיוזכו לראות באורו], וְכֵלָא עַל סִיבָה דִּילָךְ. [והכל הוא על סיבה שלך ובכחך, לפי שאתה מתלבש בנשמות של תלמידי חכמים].

ד) יִרְבְּעִם הַשְּׁתַּדְּלֵי וְעַסְק עִם הַשְּׁקִצִים שְׁחָם עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשִׁבְלֵי הַמּוֹמוֹן שְׁלָחָם וְלֹא הַשְּׁתַּדְּלֵי לְהַחְזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה – וְזוּהִי סִפְתָּ אַרְיִכַת הַגְּלוּת

[וזה שאמר] וּמָאן גְּרִיב דָּא. [ומי גרם את אריכות הגלות], עוֹרְבַּ דְּהֵינּוּ יִרְבְּעִם שְׁחָמָא וְהַחְטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל וְהַשְׁחִיר פְּנֵיהֶם כְּעוֹרֵב, [ועוד דהוא כעורב שלא נאמן בשליחותו]

דְּאַנְתָּ תְּהֵא בְּהוּא זְמַנָּא, בְּיִנְהָ. [כי אתה רעיא מהימנא תהיה בעת ההיא כיונה של נח שעשתה שליחותה בנאמנות] **דְּשְׁלִיחָ אַחְרָא דְּאַקְרִי בְּשָׁמְךָ,** [כי שליה אחר דהיינו ירבעם הנקרא בשמך (כי כל חכמי ישראל היו בפניו כקליפת השום (ועוד שהיה מלך ישראל וכמשה רבינו שנאמר בו ויהי בישורון מלך))] **בְּעוֹרֵב דְּאַשְׁתַּלַּח בְּקַדְמֵיתָא, וְלֹא אַתְהַדְר בְּשְׁלִיחוֹתָא,** [הוא נדמה לעורב ששלחו נח בתחילה מן התיבה ולא חזר בשליחותו, כי לא רצה לילך בשליחותו, וכן ירבעם לא עשה שליחותו להחזיר ישראל בתשובה, אלא] **דְּאַשְׁתַּדַּל בְּשָׁקְצִים, דְּאַתְמַר בְּהוֹן,** [במסכת פסחים דף מט ע"ב] **עַמֵּי הָאָרֶץ שְׁקִין.** [שהשתדל ועסק עם השקצים שהם עמי הארץ שנמשלים לשקין], **בְּגִין מְמוֹנָא דְּלְהוֹן,** [בשביל הממון שלהם שנתנו לו], **וְלֹא אַשְׁתַּדַּל בְּשְׁלִיחוֹתֵיהָ לְאַחְרָא לְצַדִּיקָיָא בְּתִיבְתָא.** [ולא השתדל בשליחותו להחזיר את ישראל שהם צדיקים בתשובה], **כְּאִילוּ לֹא עֲבִיד שְׁלִיחוֹתָא דְּמֵאֲרִיָּה.** [ולכן נחשב לו כאילו לא עשה שליחות קונו בשביל מה שנשלח לעולם הזה, לכן נגרם הגלות על ידו]. (ויש להקשות מדוע אמר כאילו לא עביד, הרי ממש לא עשה שליחותו, ולמה אמר כאילו?

ויש לומר שרומז לרבנים שבאמת הם בונים בנינים גדולים, ולכאורה עושים מעשים טובים עם הרבה פרסום, אך באמת כוונתם הוא רק להמדת הממונ, ואילו העיקר שזה להחזיר את עם ישראל בתשובה ולדאוג לגאולה, זה לא עושים, ולכן אמר "כאילו" דכלפי חוץ חושבים שעושים המון, ורק יודע תעלומות רואה שלא עושים כלום, ולא איכפת להם מכלל ישראל ומצער השכינה הקדושה (עיין אור זוהר בשם המרח"ו והרמח"ל).

וּבְךָ יִתְקַיֵּים רְזָא דְּיוֹנָה, [ובך משה רעיא מהימנא יתקיים הסוד של יונה הנביא], **דְּעָאֵל בְּעַמְקֵין דְּתַהוּמֵי יַמָּא,** [ושנכנס בעמקי תהום הים], **הֲכִי תִיעֵל אַנְתָּ בְּעַמְקֵין דְּתַהוּמֵי אוֹרֵייתָא,** [כך תיכנס אתה בעומקי תהומות התורה], **הֲדָא הוּא דְּכְתִיב,** [זה שאמר יונה הנביא] **(יונה ב) וַתִּשְׁלִיכֵנִי מִצּוֹלָה בְּלֵב יָמִים.** [הרומז על ים התורה]. (מתוך מִדְּבָשׁ)

ה) מִי שְׂמוֹנֵעַ תּוֹרַת סוּד, בְּאִלוּ הַחֲזִיר אֵת הָעוֹלָם לְתַהוּ וּבַהוּ

ובתקוני זוהר (תיקון תשעה עשר דף ל"ח ע"א): ומי שמונע סוד העקר של שתי תורות, באלו החזיר את העולם לתהו ובהו... ואלו אותם שאומרים שאין תורה אלא בפשטה, ואין בה סוד אחר. והם דו פרצופים, [שתי התורות] הוא ג'ן סדרים, [תורה שפכתב הוא ג'ן פרשיות] שנאמר בו גן נעול אחותי כלה, גן נעול מצד של ס' סתומה, ו' הוא נעיל בפשט ומי המעשה וביום השבת יפתה, ובשבת כדי שלא תהיה כנועל דלת בפני לווים, שנאמר בהם לוו עלי ואני פורע, היא פתחה אליהם, שהם נשמות יתרות.

ו) וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יִשָּׁב. אֵיזָה מוֹשֵׁב לְצִים זֶה (ליליית) אַמּוֹם שֶׁל עָרֵב רַב. שְׂהִיא מְטַמְּאָה בְּנִדָּה בְּמוֹשְׁבָה. וְכֵן עָרֵב רַב מְטַמְּאִים בְּמוֹשְׁבָם לְצַדִּיקִים שְׂוִישְׁבִים בְּיִנְהָם.

ובתקוני זוהר (תיקון י"ג דף כ"ז ע"ב), על הפסוק אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים וגו' - אשרי ותהלתו של האיש - אשר לא הלך בעצת רשעים, בדרך הטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב. (תהילים פרק א פסוק א)

אשרי האיש. הוא אהי"ה אשר אהי"ה. ראש לכל הראשים ועליה נאמר (שיר ז) ראשך עליך כפרמל. וזה תפילין של ראש. ודלת ראשך פארגמן. זו תפילין של יד. ובו משבחים לכת בזה האשרי (ועל פן בראשית שם אשרי שם בת) זה הוא שפתוב (בראשית ל) באשרי כי

אשרוני בנות. והם הצדיקים שמעלים את השכינה הקדושה מי זוכה ליבנם שמה, אשר לא הלך בעצת רשעים. שהיא עצה רעה מצד של עין הדעת טוב ורע. (מי הרשעים. זה סמאל" ונחש) ובדרך הטאים לא עמד. איזה דרך הטאים. זו שנאמר בה (משלי ל) בן דרך אשה מנאפת אכלה ומחתה פיה וגו'. ובמושב לצים לא ישב. איזה מושב לצים זו (לילית) אפם של ערב רב. שהיא מטמאה בנדה במושבה. וכן ערב רב¹ מטמאים² במושכם לצדיקים

גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק בחיים – ובדאי לא ישוג ארחות חיים

מי שאינו עוסק בספר הזהר ותקונים וכתבי האר"י, כל תורתו הוא משפה ולחוי, וכלו טעות ורפאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק בחיים – ובדאי לא ישוג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד: בדור הזה האחרון, מי שאינו עוסק בספר הזהר ותקונים וכתבי מרן האר"י שהם חיים ממש לנפש, בלילה במקרא ובמשנה ובתלמוד ופוסקים, ידע נאמנה שכל תורתו שעוסק הוא משפה ולחוי, בדואג, ואין לו עסק בחיים והארה לנפש, והוא בלו טעות ורפאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק בחיים. ועין בתקוני זהר הדש: לית בנו מאן דיתער לנבזה לרצות לה עם בעלה, צוהין בכל יומא וליציא באוריתא דבעל פה, בכמה קישוין. וצוהין בה בכלבין דאמרין חב חב. הב לן עיתרא חב לן יקרא, ולית מאן דישתדל לסלקא שכינתא. ובדאי לא ישוג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד, וכן בספר שערי אורה שלפלו אור. וכבר הארכנו הרבה מזה שלא תהיה מקבל, אלא עבד מאהבה ועבד מיראה. (היכל הברכה קומרנה פרשת עקב ז', י"ט – אור הזהר פרק י'). ואמרו חז"ל (סנהדרין צ"ט:) אמר רבי אלכסנדר בר פל העוסק בתורה לשמה משים שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה שנגאמר: "או יחוק במעויו יעשה שלום לי שלום ועשה לי". רב אמר כאילו בנה פלטרין של מעלה ושל מטה שנגאמר: "אשים דברי פניו ובצל ידי פסיתי לנמע שמים וליסד ארצו". רבי יוחנן אמר: אף מוגן על כל העולם פולו שנגאמר: "ובצל ידי פסיתי". ולוי אמר אף מקרב את הגאולה שנגאמר: "ולאמר לציון עמי אתה". ועין בספר "נפש החיים" (שער ד' פרק כ"ה), שרק על ידי עסק התורה לשמה זוכה לקיים העולם. ואין לך תורה לשמה יותר מלימוד הזהר הקדוש, (עיון אור הזהר).

2. בספר "נתיבי הזהר", וז"ל: היות וחו"ל גילו לנו

1. כספר מטעמי הזהר, וז"ל: הרוצה להינצל מקליפת הערב רב מוכרח לעסוק בזהר הקדוש, כתיבת נח שהצילה מהמבול ואינו ערב רב רשעיו, (ואותם הרשעים שמהערב רב) דיתקיים בהו בהוא זמנא, (יתקיים בהם לפני ביאת המשיח הכתוב): (דניאל יב) יתבררו ותלבנו ויצרפו רבים והרשיעו רשעים. (שאז יהיה ברור גמור בישראל) יתלבנו: אינו מארי משנה. (אלו בעלי המשנה שיתבררו על ידי לימוד התורה) ויצרפו: אינו ורעא קדישא דשאר עמא. (ורע הקדוש של שאר העם יתבררו על ידי מצוות ומעשים טובים וצדקה) הודא הוא דכתיב, (וכריה יג) וצפתים בצרף את הקסף. (דהיינו על ידי קסף שנותנים לצדקה) והרשיעו רשעים, אינו ערב רב. (ואלו הערב רב יצאו מקלל ישראל)

(דנאל יב) והמשפילים יבינו, אינו מארי קבלה, (המשפילים הם אלו שעוסקים בסודות התורה) דאתמר בהון (דניאל יב) והמשפילים וזהירו בזהר הרקיע. אליו אינו דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, (אלו הם הצדיקים שעוסקים באור הזהר הנקרא ספר הזהר) דאיהו כתיבת נח, (שהוא כתיבת נח שמציל מהמבול) דמתפנשין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. (שכמו שלא פולם וכו' להיבנם לתיבה לפני המבול, כך רק הזריוס והמשפילים וכו' להינצל על ידי הזהר הקדוש, כי הזמן קצר, כמו שכתוב במלאכי (פרק ג' פסוק א') הנני שולח מלאכי ופנה דרך לפני ופתאום יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים ומלאך הברית אשר אתם הפצים הנה בא אמר ה' צבקות) דבהון (באלו שזוכו לעסוק בזהר הקדוש) יתקיים (שמות א) כל הברן תילוד היאורה תשליכוהו. (להיות בכחינת בנים, ומקראשונים לקבל לפני משיח צדקינו, במהרה בימינו) ודא אורה דספרא דא, וכלא על סבה דילך. (וזה האור של ספר וזהר הקדוש יאיר בנשמותיהם, וכל זה בזכות הרשב"י הקדוש). (זהר הקדוש פרשת בהעלותך – רעיא מהימנא, דף קנ"ג ע"ב, ועין תיקוני זהר תיקון כ"א עמוד נ"ג, נ"ד).

הערב רב: מי שאינו עוסק בספר הזהר, כל תורתו הוא משפה ולחוי, וכלו טעות ורפאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש

שְׁיֹשְׁבִים בֵּינֵיהֶם, כְּנִדְהָ. וּמִי שֶׁמִּתְדַבֵּק בְּאוֹתוֹ אֲשֶׁרֵי. שֶׁהוּא הַפֶּתֶר וְהָרֹאשׁ שֶׁל הַתּוֹרָה. נֹאמֶר בּו וְהָיָה כְּעֵץ שֶׁתּוֹלַע עַל פִּלְגֵי מָוִם. וְזֶה עֵץ הַחַיִּים שֶׁנֹּאמֶר בּו וְעָלְהוּ לֹא יָבוּל.

עֲבָשׁוּ תִשְׁאַלּוּ אֵיךְ יִכּוּלִים לְדַבֵּר עַל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל כִּדְ? הַתְּשׁוּבָה הַיָּחִיד שֶׁבְּאֵמֶת יֵשׁ לָנוּ מִהַדוּר הָאֲחֵרוֹן יוֹתֵר מִמָּאָה גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲמִתִּיִּים מִמָּאָה שָׁנִים הָאֲחֵרוֹנִים, בֵּינֵיהֶם הַחֶפְצִין חַיִּים וְהַחֲזוֹן אִישׁ וְצַ"ל, שֶׁכֵּלֶם צִוּוּ לָנוּ לְלַמֵּד זוה"ק, וְאֵלּוּ שְׁלֹא הוֹלְכִים בְּדַרְכֵיהֶם הֵם הַעֲרַב רַב הָאֲמִתִּיִּים.

ספר משנת חסידים: מסכת יעקב פ"ב, מסכת סדר ליל פסח פ"י. – פרדס רימונים להרמ"ק: שער כג פ' טז. – אוצר עדן הגנוז למהר"א אבולעפיה: ח"ב סי' א'. – ספר הפליאה להמקובל האלקי רבי אביגדור קרא מפראג. – עבודת הקודש למר"מ אבן גבאי ח"ב פל"ב. – ספר המפואר למוהר"ש מולכו דרוש על פ' בראשית. – מגיד משרים לרבינו יוסף קארו פ' תרומה, פ' במדבר. – חסד לאברהם למהר"א אוולאי מעין א' נהר יז, מעיין ב' נהר ס"ז, מעיין ד' נהר נד, מעיין ה' נהר יז, כה, לב, מעיין הששי הקדמה, נהר א' ב', ח'. – מגלה עמוקות עה"ת: פ' תולדות, וישלה, ויגש, וארא, בא, תרומה, ויקרא, תזריע, קדושים בהר, בחקותי, שלה, קרה, חוקת, בלק, פנחס, ואתחנן, וזאת הברכה. – מגלה עמוקות רנ"ב אופנים על פ' ואתחנן: אופן כד, נה, עד, עה, פ, צו, קי, קב, קמד, קפז, קצה, רנא, רנב, – ספר מבוא לחכמת הקבלה למהר"ש מולידאנו: ח"א שער ז' פ"ז, ח"ב שער ו' פ"ז, ח"ג מאמר א' הנוכה. – ספר מעולפת ספירים: מוהרנ"ש אלגאזי: יום תשעה עשר אות י"ג, טו, יום עשרים ואחד אות לב, – ספר עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו: מאמר חיקור דין ח"ג פ' כ"ב, מאמר אם כל חי ח"א סי' ג', כב, – ספר יונת אלם פ"ד, כתבים: מאמר הנפש: ח"ב פ"ד, ח"ה פ"י, י"ב, חלק י"ז פ"ד, מאמר מאה קשימה: סי' כ"ו, סי' נ"ג, מאמר שבתות ה': כת"י ח"ג, מאמר צבאות ה' ח"ב. – של"ה הקדוש: שער האותיות: עמק ברכה אות ו', מסכת שבועות פרק תורה אור אות מ"ז, מסכת תענית דרוש ממות מסעי אות כד, מסכת יומא הל' תשובה אות סב, – ספר בראשית: וישב, מקץ, ויגש. ספר שמות פ' בא תורה אור אות ג', פ' כי תשא תו"א אות ג', פ' ויקהל פקודי תו"א אות ב', ספר במדבר נשא בהעלותך תו"א אות יג, פ' חוקת תו"א אות ב', פ' ואתחנן תו"א אות א', ג, – ווי העמודים פ"ו. – הרמח"ל הקדוש: ספר דרך עין חיים, ספר אדיר במרום ח"א תניא אמר רבי שמעון, ומהצדי הקלא זעירין אינון, למגור מילין דקשומ, ח"ב מאמר ביאור ז' מלכים. – ספר תיקונים חדשים: הקדמה,

שֶׁהַעֲרַב רַב הֵם הַמְּעַכְבִּים אֶת בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, וְכָל הַצָּרוֹת מִחֲמַתָּם, וְהַזוּהַר הַקְּדוּשׁ מִלֹּא מִזֶּה בְּהַרְבֵּה מִקּוֹמוֹת, לְקַמְנוּ מִרְאָה מִקּוֹמוֹת נֶרְחָב וּבְהַקְפָּה נִפְלָא.

310 מִרְאָה מִקּוֹמוֹת שֶׁתְּבוּ וְהַזְהִירוּ אוֹתָנוּ לְהִיזוֹת גְּזֵהִים מִן הַעֲרַב רַב – כְּנִדְהָ שְׁנֵי עוֹלָמוֹת הַמוֹכְנִים לְצַדִּיקֵי הָאֲמִת.

רָאָה: זוהר בראשית דף כה, עא. כו, עב. כז, עב. כח, עב. רסב, עב. רסג עא. – זוהר שמות מה, עב. סז, עא. קיד, עא. קב, עא. קכד, עא. קצ עב. קצה, עא. קצו, עא. רג, עא. רכג, עב. רכד, עא. – זוהר ויקרא כז, עב. כח, עא. כה, עב. פו, עב. צו, עא. קיא, עא. – זוהר במדבר קכב, עב. קכד, עא. קנב, עב. רל, עא. רלא, עב. רלו, עא. רמו, עב. – זוהר דברים רעג, עא. רעו, עב. רעז, עב. רעט, עא. רפב, עא. – תיקוני זוהר, דף: טו, עא. כב, עא. עב. כז, עא. כז, עב. כח, עב. ל, עב. מא, עב. מב, עא. מט, עא. נ, עב. נב, עא. נג, עב. נה, עא. עה, עב. צו, עב. צז עא. קיב, עא. קיז, עא. קיט, עא. קכה, עב. קלה, עא. קמ, עא. קמא, עא. קמא, עב. קמד, עא. קמו, עב. קמוז, עב. – זוהר חדש: פ' יתרו מאמר ד' גווני עינא. פ' יתרו מאמר ז' ימי בראשית. פ' יתרו מאמר שרמוטין דמצחא. – תיקוני זוהר חדש: דף כז עא.

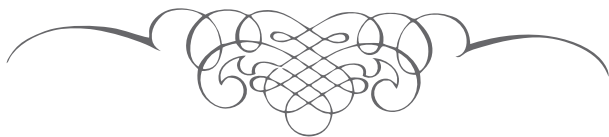
עֵץ חַיִּים הַהַאֲרִיז"ל: הַקְּדַמַּת מוה"ר חַיִּים וַיִּשְׁאֵל עַל שְׁעַר הַקְּדַמּוֹת. עֵץ חַיִּים שְׁעַר לֵב פֶּרַק א' מ"ת. שְׁעַר לֵח פ"ז מ"ת. שְׁעַר מַט פ"ג. – שְׁעַר הַגְּלִגּוּלִים הַקְּדַמּוֹה כ'. הַקְּדַמּוֹה לִג. הַקְּדַמּוֹה לַט. – שְׁעַר הַפְּסוּקִים: פ' וַיִּגַּשׁ, שְׁמוֹת, בֹּא, בְּשִׁלְחָה, כִּי תִשָּׂא, בִּלְק, עֶקֶב. סֵפֶר מַלְכִים א', יִשְׁעִיָּה. – סֵפֶר הַלִּיקוּטִים: פ' תּוֹלְדוֹת, וַיִּשְׁב, שְׁמוֹת, בְּשִׁלְחָה, כִּי תִשָּׂא, בְּהַעֲלוֹתְךָ, חוֹקֵת, דְּבָרִים, וַאֲתַחֲנֶן, עֶקֶב, כִּי תִצֵּא, וַיִּלֶךְ, סֵפֶר מַלְכִים א', יִשְׁעִיָּה, תְּהַלִּים. – סֵפֶר עֵץ הַדַּעַת טוֹב הַהַאֲרִיז"ל: פ' בֹּא, בְּשִׁלְחָה יִתְרוֹ, מִשְׁפָּטִים, תְּרוּמָה, כִּי תִשָּׂא, וַיִּקְהַל, פְּקוּדֵי, שְׁמִינֵי, קְדוּשִׁים, כַּמְדַּבֵּר, בְּהַעֲלוֹתְךָ, חוֹקֵת, בִּלְק, פְּנַחֵם. – שְׁעַר מֹאמְרֵי הַרְשָׁבִי פ' מִשְׁפָּטִים, לִיקוּטֵי תוֹרָה פ' בְּרֵאשִׁית, מִקֵּץ, שְׁמוֹת, וַיִּקְהַל. –

לכל אחד ישאלו בבית דין של מעלה מה עשית להצלת עם ישראל ולקרוב הגאולה? ואם התקשרו אתנו שפלנו ביחד נפרסם את למוזר הזוהר הקדוש כשישאלו אתכם בבית דין של מעלה מה עשית להצלת עם ישראל? - תענו, חלקנו זוהר הקדוש בכל מקום ומקום, והפצנו שעורים בזה"ק בכל מקום שישלנו, וזכינו לקיים בעשה טוב אמרם ז"ל (שבת דף נד עמוד ב'): כל [מין] שאפשר למחות באנשי ביתו ולא מיתה - נתפס על אנשי ביתו. באנשי עירו - נתפס על אנשי עירו. בכל העולם [כלו] - נתפס על כל העולם כלו, וזכות הרבים יעמוד לכם, שיקים בכם המשנה (מסכת אבות (פרק ה' משנה י"ח) כל המזכה את הרבים, אין הטא בא על ידו. משה זכה וזכה את הרבים, וכות הרבים תלוי בו".

ח"א סי' ה, כב. - דברי חיים פ' ויקהל. דברי שמהה מכתב יג. - אשרי האיש דף מט. ארץ החיים א' פ"ב. אור עולם אות יא. תפארת היהודי אות ו'. נפלאות היהודי ח"ת דף 46. על הגאולה ע' קלו. דברי יואל פ' נשא ע' קפה. דברי שמואל (סלאנים) פ' נח. דברי תורה מונקאמש מהדו"ת א' טו. אשרי האיש דף מט. מכתב התעוררות ע' עג. הרה"ק רבי דוד מלעלוב. זכרון יעקב יוסף מע' צ. אמת ואמונה דף ו' עב. שמחת ישראל, מאמרי שמהה. גאולת הארץ דף ו'. חידושי הר"ם על מסכת גיטין, השממות לפ' שלח. חידושי הר"ם, גלות וגאולה. פירוש הגר"א על דרך הרמז מנגילת אסתר א. הוט המשולש דף מב. הת"ם דרוש ח' תמוז תקס"ט. על הגאולה ועל התמורה דף קפז. קדושת יום טוב פרשת וזאת הברכה. מהר"י ט"ב הגש"פ דף קטז. משכיל אל דל (קאלאמייא) ח"ג כלל י פרט א. - חידושי תורה פ' קרח ע' רנ. ויואל משה מאמר א' סי' קנג. מאמר ש"ש דף קנ. חידושי תורה דברים ע' לח. על הגאולה ע' קעז. חידושי תורה ע' כו בשלח, ע' קעט, קרח ע' רנ. בהעלותך ע' קלג. תשי"ז ע' לד, ע' תקלו, תש"כ ע' לב, חיד"ת דרשות מא"י ע' קנה. - דברות קודש. ויואל משה ע' קנב, קנז, קסא. דברי יואל מכ' ח"א ע' קלה, פ' וישלח דף קכ. - שולחן המהור מאמר אמונה ופרנסה דף עד, זכרון צדיקים חודש אייר. - אור הנר דף יג. סיפורי הרמ"ח ע' כה. - אוצר הסיפורים ח"ד א' ד' (מרגליות). פאר וכבוד (סיפורים מהר"ש מבעלזא) דף 258.

תיקונא תמינאה, תיקונא תמוניסר, תיקונא תמניא ועשרין, תיקונא חמשין וחמש, תיקונא שבעין. - ספר קנאת ה' צבקות ח"ב, - מאמר ויהי מקץ. - פירוש הרמח"ל עה"ת בראשית, שמות, במדבר, דברים. - דרוש בסעודת ליל טו"ב בשבט ה' תצ"ג. - דרושי ונתת הכסף. - ראשי פרקים ד"ת לרמח"ל, - ספר תקט"ז תפילות: תפילה קיג, קנא, קנד, קעו, קעז, רב, רפט, שי, שעא, תפילה חשמו"ל, תצה, תפלה ואתהנ"ן. - שערי הלשם מהר"ש אלישבע: ח"א סי' טו פ"א, ח"א סי' יט בסוד נורא עלילה, ח"ב סי' ב' פ"ב, פ"ג, סימן ד', סי' ה', סי' ו', סי' ז', סי' יג פ"ד. - הגר"א מוילנא, אבן שלמה פ"א. ביאור הגר"א על תיקוני זוהר דף קיא עא. - יהל אור על הזוהר בראשית דף כח עב. אדרת אליהו פ' דברים. ביאור על תיקוני זוהר דף צז עב.

תלמודי בעל שם טוב: אוצר החיים - קאמרנא פ' תצא. - היכל הברכה: וארא, כי תשא, פקודי דף שיח, פ' בלק, פ' ראה, דף יג עב פ' תצא, עקב דף סח עב, דף רט ע"א. כי תבא דף כח ע"ד. - זוהר חי פ' בראשית דף כח עא, דף כג עב. דף לז עא. דף קא ע"ד, דף קו עא, דף קיב ע"ג, דף קיג, דף שכט ע"ד. פ' ויהי ד' תכו, דף תלט. שמות דף ז' ע"ג. דף פו ע"ד. דף קע עב. - זקן ביתו מ"א אופן ז דף מז, אופן מז דף עה, מ"ד אופן י"ג דף רט. - נתיב מצוותיך שביל אמונה ג' אות כו. - תולדות יעקב יוסף פ' נשא דף תם, פ' שופטים דף תרסו. - בני יששכר מאמר חודש אדר מאמר ג'. ליקוטי מוהר"ן

ב"ה,

אור הזוהר 762

י סיון תשע"ה

הספר לחודש השנים עשר
לפטירת הצדיק המקובל
רבי יוחנן באנון זצ"ל,

י' סיון

ה' תשע"ד.

נתאספנו כאן ליום ההודש השנים עשר של הצדיק רבי יוחנן באנון זצ"ל. אמרו חכמינו ז"ל בנמרא (שבת דף קנ"ג ע"א) "אחים בהספידא דהתם קאימנא", פירוש שהנפטר נמצא כאן בשעת ההספד, ופירוש שני, "דהתם" כלומר בעולם האמת "קאימנא" אני עומד ואיני יכול לעלות אלא על ידי מעשיכם, ולכן צריך לומר דברי תורה, ודברי התעוררות, כדי להעלות את נשמתו, וכל מעשה טוב שיבוא על ידי זה, נזקף לזכות הנפטר, עליו השלום.

ובספר הקדוש קב הישר פרק ע"א מביא את הענין של תפלה בקברי צדיקים שלמדים מפרשת השבוע, וז"ל: "ויבא עד הברון" (במדבר יג, כב). ופרש רש"י: "מלמד שהלך בלב על קברי האבות להתפלל שם שיהיה נצול מעצת מרגלים". ומבאן נתפשט המנהג יפה שבין ישראל, שאנחנו הולכים על קברי אבות להתפלל ביום שמת בו אביו או אמו.

נשמות הצדיקים מרגישים בצער בני ישראל, ומתפללים בעדם.

ואף אם הוא במקום אחר באותו הפעם ב"אר-צייט" ואינו במקום ששוכב שם אביו או אמו, מכל מקום פשהולך על שאר קברי ישראל להתפלל, מכל מקום מתעוררים כל הנשמות שבגן עדן באותה התפלה, וסדנא דארעא חד הוא, [פרוש: וגוף הקרקע אחד הוא]. שתקדוש ברוך הוא גזר בן להיות נפשות הצדיקים מצויין על הקברות לטובת ישראל, שיהיו שומעין לתחנונות ותפלות ישראל הבאים להתפלל על הקברות. וכל מי שיש לו איזה צער – יבוא אל קברי אבותיו או שאר קברים ויודיע צערו להנפשות.

כי בעת שהנשמות ונפשות שומעין תפלתן של החיים המתפללין על צערן, אז עולין לרוחות שבגן עדן (זהר חלק ב דף קמא עמוד ב), והרוחות עולין אל הדרי גן עדן אשר שם נשמות הקדושות, ומעוררין האבות שבארץ ישראל, ושם משתחוים לפני כסא הכבוד ומתפללין על החיים, עכ"ל. ומבקשים מהנפטר הקדוש שיתפלל בעד עם ישראל שיזכו כל עם ישראל להתחבר להרשב"י ע"ה וילמדו כולם זוהר הקדוש ונזכה יחד להגאולה השלימה ברהמים אמן ב"ר.

באנו להספיד מעומקא דלבאי על האבידה הגדולה עם סילוקו של צדיק יסוד עולם, הגאון האדיר, המקובל האלוקי תלמיד הרשב"י רבן ומאורן של ישראל, רבי יוחנן באנון זצ"ל.

"הצדיק אבר ואין איש שם על לב... כי מפני הרעה נאסף הצדיק" ישעיה הנביא אומר (נו). ופירשו בזוהר פרשת וישב (דף קפ). רבי יוסי פתח, (ישעיה נו) הצדיק אבר ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מבין פי מפני הרעה נאסף הצדיק. הצדיק אבר, בזמנא דקודשא בריה הוא אשגח בעלמא ולא הוי עלמא בנדקא יאות, ואודמן דינא לשרייה על עלמא. בדין קודשא בריה הוא נטיל זבאה דאשתבח בינייהו, בגין דישרי דינא על בלהו אחרניו, ולא ישתבח מאן דיגין עלייהו.

בלשון הקודש: רבי יוסי פתח, (ישעיה נז) הצדיק אבד ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מבין כי מפני הרעה נאסף הצדיק. הצדיק אבד, בזמן שהקדוש ברוך הוא משגיח בעולם ואין העולם בראוי, ומזדמן הדין לשורות על העולם, אז הקדוש ברוך הוא נוטל את הצדיק שנמצא ביניהם כדי שישורה הדין על כל האחרים ולא ימצא מי שיגן עליהם.

דהא כל זמנא דנפאה שארי בעלמא, דינא לא יכיל לשלטאה על עלמא. מנלן ממשא, דכתיב, (תהלים קו) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפריץ לפניו וגו'. ובגין כך קודשא בריך הוא נוטיל לזכאה מביניהו וסליק ליה מעלמא, וכדין אתפרע וגבי דיליה. סופיה דקרא, כי מפני הרעה נאסף הצדיק. עד דלא ייתי רעה לשלטאה על עלמא נאסף הצדיק. (ד"א כי מפני הרעה נאסף עד לא ישלום הרעה בעלמא) דבר אחר כי מפני הרעה, דא יצר הרע.

בלשון הקודש: שהרי כל זמן שהצדיק שורה בעולם, הדין לא יכול לשלט על העולם. מניין לנו? ממשא, שכתוב (תהלים קו) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפריץ לפניו וגו'. ומשום כך הקדוש ברוך הוא נוטיל את הצדיק מביניהם ומסלק אותו מן העולם, ואז נפרע וגובה את שלו. סוף הפסוק – כי מפני הרעה נאסף הצדיק. בטרם תבא הרעה לשלט על העולם נאסף הצדיק (ד"א כי מפני הרעה נאסף, טרם תשלט הרעה בעולם). דבר אחר כי מפני הרעה – זה יצר הרע.

צווח הנביא ישעיה' (נז, א) "הצדיק אבד ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מבין כי מפני הרעה נאסף הצדיק", והיינו דאפי' צדיק אחד שנפטר הוא כדי לעורר את ישראל מפני הרעה העתידה לבוא, (וכדי שהצדיק לא יראה באותה רעה, אם לא ישובו בתשובה). אבל אם עם ישראל אינם שמים על לב להבין את זה (וסבורים שמיתת צדיקים מכפרת ואין להם מה לדאוג וכדו'), אזי הקב"ה מוסיף לקחת צדיקים ובעלי חסד נוספים, כדי שירגישו שזוהי הסיבה לפטירתם "מפני הרעה" ר"ל, וישובו בתשובה. (כן פירש שם המצוד, וכע"ז במהר"ם ב"ק ס. מהדו"ב).

ומבואר בחז"ל ובספה"ק שיש בפטירת כל צדיק צווחה נוראה לעם ישראל לשוב בתשובה, והתראה עצומה מפני הרעה שח"י יכולה לבוא, אם ח"ו "אין איש שם על לב". ולכן חובה גדולה מוטלת עלינו להתבונן באסון הנורא שאירע, ולהבין מהי הצרה הנוראה שאירע לנו באופן אישי, בפטירת כל צדיק, ומה הסכנה וההתראה שבכך, ומה ה' אלקינו שואל מעימנו בעת הזאת.

ועלינו להרגיש מה הפסדנו בפטירת החכם ולעורר לתשובה, ויש בדברים אלו גם זכות לעכב את הפורענות, כמבואר בגמרא (סנהדרין קה). שהקב"ה המתין עם המבול ז' ימי אבלו של מתושלח "ללמדך שהספדן של צדיקים מעכבין את הפורענות לבוא" וביאר שם המהרש"א כיון דהקב"ה ממתין לראות אולי ישובו בתשובה ע"י ההספדים.

וכל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ה' בפטירת הצדיק המקובל, בעל החסד, נטע שעשועים, גן התדסים, ערוגת הבושם, נר ישראל, בריח-התיכון של רכבות אלפי ישראל וצוקללה"ה.

מורנו הגה"ק וצוקללה"ה, מלבד גדלותו בנגלה ובנסתר שלמד הכל מהרשב"י, כמו שכתוב בפרשת השבוע (במדבר יב, ח) "פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידת ותמנת ה'

נְבִיט", כך זכה לדבר פה אל פה עם הרשב"י ע"ה ולמד איתו כל התורה כולה סודות הנסתר מבפנים בפנים, והכל שגור על לשונו בעל פה.

הוציא לאור חיבורים קונטרסים על הזוהר הקדוש מלבד זה עלה בגדלותו במידותיו הקדושים, אשר על ידי זה היה אהוב ונחמד למעלה ולמטה, רוח הבריות כרוח המקום נוחה המנו, אוהב שלום ורודף שלום, היה אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, אשר היה איכפת לו מכל נפש יהודי לבלתי ידח ממנו נידה, וקיבץ וריבץ והרבה פעלים למען אשר יצווה את בניו ואת ביתו אחריו, למען ישמעו וילמדו כל ישראל את התורה הזאת, ופטירתו הייתה בהלם את כל הכלל ישראל.

וע"כ כאשר נפטר אדם גדול כמותו זצ"ל שהי' מצויין הן במצות בין אדם למקום, והן במצות בין אדם לחבירו והי' אוהב את כל ישראל כנפשו, שפיר בוכים ומתאבלים אליו ציון וירושלים, פי' שערים המצויינים בהלכה בוכים על שמעתה יחסר מי שיפרסם את התורה כמוהו, פה המתגבר בתורה, וירושלים תתן קולה בבכי על שמעתה שוב יחסר מי שהי' משלים בכל ימיו את בנין בית המקדש המקווה בב"א, דעל ידי מעשיו הטובים בין אדם לחבירו ואהבתו לישראל הי' בונה את בית המקדש שנחרב, והי' תמיד מוסיף עוד נדבך ועוד נדבך לבנין המקדש, וכמו שאמרו חז"ל בסוף מסכת ברכות (דף ס"ד ע"א) על פסוק וכל בניך לימודי ה' ורב שלום בניך, אל תקרי בניך אלא בוניך, ובמסכת שבת (דף קי"ד ע"א) דתלמידי חכמים נקראים בנאים מפני שעוסקין בכניינו של עולם כל ימיהם. וכתבו המפרשים דלכאורה מדוע נקראים בנאים. ותירצו דהאמת הוא שהעולם נבנה על ידי התורה ועבודה ומעשים טובים של הצדיקים, ובית המקדש דלעתיד נבנה על ידי מצות ומעשים טובים של ישראל, וכידוע המעשה מהרה"ק בעל דברי חיים מצאנז זי"ע שאמר פעם אחת בשולחנו המהור שביית המקדש של מעלה כבר נגמר אלא שחסר עדיין הפרוכת, וענה לו אחד מבני עליה שאנחנו מאמינים באמונה שלימה שרבינו מסוגל להשלים הפרוכת, ולא השיבו אז דבר, אבל פעם אחרת כאשר ישב אל השלחן אמר "מהיכן אתם יודעים שלא עשיתי את הפרוכת, אלא שבא רשע גדול עם עבירה גסה שעבר וקרע אותה"^[1]. וזהו הענין שתלמידי חכמים נקראים בנאים, כיון שבונים את בית המקדש במעשיהם הטובים.

ומצינו בחזקי' המלך שאמרו חז"ל (בבא קמא דף ט"ז ע"ב) על פסוק וכבוד עשו לו במותו, מלמד שהושיבו ישיבה על קברו, ואחר כך איתא שם בגמרא קיים זה מה שכתוב בזה, קיים אמרינן לימד לא אמרינן, ועיין בתוס' דף י"ז ע"א ד"ה ואמר מר גדול לימוד שמביא לידי מעשה, לימד ודאי לא אמרינן דהא ודאי עדיף שמביא את הרבים לידי מעשה כשמלמד, עי"ש.

ועוד שם בתוס' דף ט"ז ע"ב ד"ה שהושיבו ישיבה על קברו, כתבו לפי שהרבה תורה בישראל, כדאמרינן בסנהדרין דף צ"ד ע"ב שבדקו מדן עד באר שבע ולא מצאו איש ואשה תינוק ותינוקת שלא היו בקיאין בטומאה וטהרה וכו'. רואים מזה שהרבה תורה בישראל, וגם שהרביץ טהרה בישראל, עד כדי כך שתינוק ותינוקות ידעו הלכות טהרה.

1. כן מובא בספר משנה למלך (פרשת ויחי) להרה"ק רבי אלעזר מרישא זצ"ל, נכד הרבי ר' אלימלך זי"ע, שהי' אז בצאנז בעת שאמר הרה"ק מצאנז כדברים האלה.

1. כן מובא בספר משנה למלך (פרשת ויחי) להרה"ק רבי אלעזר מרישא זצ"ל, נכד הרבי ר' אלימלך זי"ע,

וכדבר הזה ראינו אצל הצדיק רבי יוחנן זצ"ל, שהי' מעמיד תלמידים ללימוד תורת הסוד ועשה שיעורים בכל עיר ועיר ועי"ז גרם שעשרות אלפים מישראל יהיו בקיאין בתורת הסוד, א"כ הצטיין במעלותיו של חזקי' המלך.

ונקדים דברי הזוה"ק בפ' תצוה עה"פ ואתה תצוה וכו' שם דאתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא, ובגמרא משה שפיר קאמר, דהיינו בכל דור ודור שיש צדיק מקבל ניצוי' נשמת משה רבינו, ובזה הכח יכול להשפיע לכלל ישראל.

וכן הצדיק הגדול זצ"ל שהי' מעורר את ישראל בדרשותיו ובדבריו הוצבים להבות אש, וכל הפצו היתה להרבות חשק התורה אצל צעירי הלומדים, א"כ הרי הי' גדול זכותו מאוד בזיכוי הרבים, וכל לימוד התורה של כל אלו שזכו ליהנות מאורו ולהיות מושפעים ממנו בלימוד התורה ובשמירת המצוות, נחשב לזכותו גם עתה לאחר פטירתו לחיי העולם הבא.

והיה מוציא עלון הנקרא חיים על פי הזוהר על פרשת השבוע, ומביא דברים עמוקים מכתבי האר"י ז"ל בצורה שיכולים להבין ללמוד ולקיים כל יהודי ויהודי באשר הוא שם ויכל על זה מכתב הסכמה נלהב מרבו הגה"צ המקובל רבי ניסים פריץ זיע"א, וזה לשון המכתב:

מוסדות התורה החסידי בית אל יכב"ץ [יכווננה בצדק]

אייר תש"ע, ל"ג למו"טמונים.

הסכמה ומכתב ברכה: לידיד נפשי ואהובי תלמידי החביב רבי יוחנן באנון הי"ו [השם ישמרהו ויזכהו], דבר גדול אתה עושה להפיץ תורת הזוהר דרשב"י זי"ע, ומבשרי אחזה אלוה, בעלון "חיים על פי הזוהר" נלמד הזוהר הלבב למעשה, דברים מעוררים הלב והנשמה, ובספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי אמן כי"ר.

בעתירת

פריץ ניסים

וכאן המקום להזכיר אודות כתביו והידושויו שהעלה בתורה כחד מקמאי, וכל שנותיו הי' מחדש נפלא בתורת הנגלה והנסתר בעת מסירת השיעורים לשומעי לקחו, וכמה מהם נקלטו על טיפוס, ובפרט איך שהוא לימד את עם ישראל על עניין הגדול של נטילת ידים שהרית אחרי השינה, ועוד שיעוריו ברדיו 2000 שמהזק את הנשמה, ושומעים את דבריו בשקיקה, ובודאי מצוה גדולה להוציאם לאור עולם, לחלקם בעקב ולהפיצם בישראל.

ב"ה עכשיו יצא כמה דיסקים נפלאים בשם האור על ידי ארגון הקדוש בחגוי הסלע, מהשיחות שלנו להבחלה איתנו כשבאנו לבקר אותו בבית החולים, ומצוה לפרסם את המסר הקדוש שקיבל הצדיק הקדוש זצ"ל, מהשמים שכל יהודי צריך ללמוד לכל הפחות דקה זוהר ביום, ונזכה שבתוך זמן קצר נגיע למיליוני יהודים, בע"ה, ועי"ז נקרב הגאולה שלימה בע"ה.

ועיין בירושלמי (שקלים פ"ב ה"ה) אין עושין נפשות לצדיקים, דבריהם הן הן זכרונם, עיי"ש.

ומובא בזה"ק (חלק א' דף רי"ז) שרבי יצחק ביקש מחבירו ר' יהודה, דכד תימא מילי דאורייתא, ותדכר מאינון מיליא דאנא אמינא, דתימא לון בשמי, בגין לאדכרא שמי, עכ"ל.

ובזה"ק פרשת ויקרא (כג.): **וי לעולם כאשר יסתלק ממנו רבי שמעון, שמעינות החכמה יסתמו מן העולם, וישגו כל העולם בתורה**

ויאמר ה' אל משה הנך שוכב עם אבתיך וגו', אמר רבי חייא בוא וראה כל זמן שהיה משה קיים בעולם, היה מוחה בידיהם של ישראל, כדי שלא יהיו נמצאים בחיוב לפני הקב"ה, ולפי שמושה היה נמצא ביניהם לא יהיה כדור ההוא, עד הדור שיבוא מלך המשיח, שיראו כבודו של הקב"ה כמוהם, שהם השיגו מה שלא השיגו דורות אחרים, שלמדנו ראתה שפחה אחת על הים מה שלא ראתה עין יחזקאל הנביא, ואם הן השיגו כל כך, כל שכן נשי ישראל, כל שכן בניהם, כל שכן הגבירים, כל שכן הסנהדרין, כל שכן הנשיאים, כל שכן נביא העליון משה הנאמן, שהוא היה על כלם, לאחר שמת משה מה כתוב, וקם העם הזה וזנה וגו', כך **וי לעולם כאשר יסתלק ממנו רבי שמעון, שמעינות החכמה יסתמו מן העולם, שביקש איש דבר חכמה ולא ימצא מי שיאמר, וישגו כל העולם בתורה, לפי שלא יהיה נמצא ביניהם מי שיעורר בחכמה.**

עמיד הקב"ה לגלות סודות עמוקים של התורה בזמן מלך המשיח, כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדלם

על זמן ההוא נאמר (ויקרא ד') ואם כל עדת ישראל ישגו, שישגו בתורה ולא יבינו דרכיה, מפני מה יהיה כך, מפני ונעלם דבר מעיני הקהל, שלא יהיה נמצא מי שידע לגלות עמקות התורה ודרכיה, אוי לאותן הדורות שיהיו נמצאים אז בעולם, אמר רבי יהודה עתיד הקב"ה לגלות סודות עמוקים של התורה בזמן מלך המשיח, לפי שאז יתקיים (ישעי' י"א) ומלאה הארץ דעה את ה' במים לים מכסים, וכתוב (ירמ' ל"א) ולא ילמדו עוד איש את אחיו ואת רעהו לאמר דעו את ה' כי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדלם, אמן כן יהי רצון

וידוע שבעולם העליון יש הרבה בתי מדרשות, וכל היכל בגן עדן נקרא על שם התורה שלומדים בו כגון: אידרא רבא, אידרא זוטא, זוהר הקדוש, ספרא דצניעותא, ספרא דמשכנא, תיקוני זוהר, ואיזה מסכת, כגון היכל מסכת ברכות, בבלי, ירושלמי, בית מדרשו של הבית יוסף, בית מדרש הרשב"י, והאר"ל, והיכלו של משיח, הנקרא קן ציפור, (זוהר כי תצא).

ובספר גליא רזא (חלק השלמה מכתב יד עמוד שמ"ג), וז"ל: ובזה"ק (תיקוני זוהר התהלת ההקדמה, ובתיקון ו' דף כ"א:) על קרא דכתיב כי יקרא קן ציפור לפניך, לשם תראה כמה הפרש יש בין העוסקים בזה"ק ובחכמת הקבלה לאותם העוסקים במשנה, כי המקרא והמשנה אינם אלא חנוכי הקבלה ופרוזודור ליכנס במרקלין דאינון היכלי המלך הנורא, ואין רשאיין ליכנס שום אדם לשם, אלא למען דעסק בתורה ובמצוות לשמה, ואם אין אדם יודע סוד המצוה אין יכול לעשותה לשמה, עכ"ל.

ובנביא זכריה (פרק ג' ז') כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת אִם בְּדַרְכֵי תִלְךָ וְאִם אֶת מִשְׁמְרֵי תִשְׁמֹר וְגַם אֶתְּהָ תִדְוֶן אֶת בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת הַצָּרִי וְנִתְּנִי לְךָ מִהֲלָכִים בֵּין הָעַמִּים הָאֵלֶּה, וּבִתְרַגּוּם יוֹנֵתֶן בֶּן עֻזִּיאֵל וְז"ל: כִּדְנָן אָמַר ה' צְבָאוֹת אִם בְּאוֹרְחָן דַּתְקַנָּן קִדְמֵי תַחַךְ וְאִם יֵת מִטְרַת מִימְרֵי תִטֵּר וְאִף אֶת תְּדִין לְדַמְשַׁמְשִׁין בְּבֵית מִקְדְּשֵׁי וְאִף תִּטֵּר יֵת עֲזֹרְתִי וּבִאֲחֵיֹת מִיֵּיִא אַחֵיִינְךָ וְאֶתְּן לְךָ רִגְלִין מִהֲלָכֶן בֵּית שְׂרַפְיָא הַאֲלִין.

וביאור: שהנביא מבטיח בשם הקב"ה למי שישמור את משמרת ה', וזה בוודאי על העוסקים בזיכוי הרבים שאיכפת להם מעם ישראל הקדוש, שיזכו לתשובה עילאה, שיזכה לתחיית המתים, ולהלך עם המלאכים והשרפים הקדושים בגן עדן.

ואמרו חז"ל תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, ואפשר להמליץ כמו שראו אצל הנפטר, שבהיותו בעוה"ז הלך תמיד מחיל אל חיל, ועבר ממסכתא למסכתא, והלך מבית המדרש לבית המדרש אחר להפיץ אור התורה ברבים, כמו כן בעולם העליון ילך מחיל אל חיל, מהיכל להיכל ובכל מקום בואו לא יצטרך להתבייש בפני לומדי המסכתא ההוא.

וכבר הבאנו לעיל בשם הילקוט שמעוני שמפליג אודות גדול כוהן של גומלי חסדים שחוסין בצלו של הקב"ה. ואין לך גמילות חסדים יותר מזיכוי הרבים שילמדו זוהר הקדוש שהוא מצילו בעולם הזה ובעולם הבא ומביאו לגן עדן העליון להתענג מזיו השכינה הקדושה.

וכך עסק, בג' דברים שהעולם עומד עליהם, תורה עבודה וגמ"ח, וזכה לקיים כל היום חונן ומלוה וממילא וזרעו לברכה.

אמרו ז"ל (ברכות ג') אין אומרים בפני המת אלא דבריו של מת. הכוונה בזה, שרואים מה המת היה חפץ ולאיזה דבר השתדל בחייו, את זה אומרים בפני המת, כי אז יעשו הדברים הללו רושם גדול על המקשיבים. ביודעם כי זה האיש אשר בקרוב ייפרד מהם לנצח, הקדיש כוחותיו לדבר זה, ממילא ישתדלו יותר לקיימם.

איתא במדרש: הקב"ה כותב ודיו שנשאר בקולמוסו הוא מקנח בראש הצדיקים בשעה שמוגיע להיפטר מן העולם. הכוונה בזה לדעתי: כל מה שנעשה בעיר לתיקון העיר הוא דבר יקר מאוד, וזה נכתב בפנקסו של הקב"ה כל יום. כמ"ש וכל מעשיך בספר נכתבים. אולם דבר שחפץ עוד לתקן בעיר זהו הדיו שנשאר בקולמוסו של הקב"ה כביכול, שטרם כתב זאת בפנקסו, והדיו הזה מקנח בראש הצדיקים בשעה שמוגיע זמנם להיפטר מן העולם. הכוונה בזה שנותן להצדיק הרעיון שיש להשתדל שיגמור העניין הזה. וכדאיתא במדרש: מסורת תהיה בידך כל העושה מצווה סמוך למיתתו דומה שלא היתה מדת הצדיקים חסרה כי אם אותה מצווה והשלימה.

הגה"צ זצ"ל היה לכם של ישראל ורצה לזכות את ישראל בגאולה השלימה שתבוא ברחמים כידוע דברי הרעיא מהימנא כי בספרא דא יפקון מגלותא ברחמי, ובית דין של ירושלים עיה"ק בשנת תרפ"א, התקינו שיהיו כל ישראל לומדים זוהר הקדוש ויעשו אלפי סיומים כדי לקרב הגאולה ברחמים, ויאחו הצדיק הנפטר זי"ע במדת הצדיקים הקדמונים, וכל רגע ורגע היה אצלו מסכת שלימה לפרסם שחובה לכל אחד מישראל ללמוד דף זוהר

ליום, דקה שתי דקות שלשה דקות ביום כאשר ציווי לו מן השמים.

אוהב את ישראל ומחזירם למוטב

נספר קצת ממעשיו הטובים:

רבי יוחנן זצ"ל, היה אוהב למעלה, ונחמד למטה, רוח הבריות כרוח המקום נוחה הימנו, אוהב שלום ורוך שלום, היה אוהב את הבריות ומקרבן להקב"ה, למד אותם שמע ישראל ועשרת הדברות, כאשר בקשו ממנו בשמים, ובפרט קירב אלפי יהודים ללימוד תורת הרשב"י, יומם ולילה לא נח ולא שקט, היה ישן 2 שעות בלילה, ולא חשב לעצמו כלל, היה בעל יסורים גדול ועכשיו בשמים יתברר לו כל זכיותיו.

וכעת נחסר מאתנו כוח זה, והלך לעולמו כפתע פתאום, ובודאי כל זה, בעוון הדור. וחובה גדולה לכל אחד לדעת, כי עתה מצויה בינינו נשמתו הזכה. וצריכים אנו לקבל על עצמנו דברים טובים, וללמוד מהתנהגותו, שיהיה לעילוי נשמתו:

ובאמת השליחות שנתנה לו מן השמים לעורר את כל עם ישראל ללמוד זוהר הקדוש לכל הפחות דקה ליום שלא יהיה יהודי אחד שאין לו חלק בזוהר הקדוש לבלתי ידח ממנו נידח, השאירו אותו בחיים עד שזכינו להקליט אותו בניסי ניסים אחרי ששכב כצמח בבית לוינשטיין רח"ל, באנו שלשה רבנים לבקרו, והיה כאבן דומם צעקנו לו רבי יוחנן חברך שלום יהודה גראם הגיע לבקרך עם הרב גבריאל ועוד, קום להגיד שיעורים, ולא ענה כלום, ואחותי ביד שלו ואמרתי לו תן לי היד שלך ורבי שמעון בן יוחאי מרפא אותך תיכף ומיד ותתחיל בעבודת השיעורים לזכות הרבים, תיכף פתח מעט את העיניים שהיו נפוחות מאוד.

ואמרתי לו כעת אנחנו נקליט אותך ותתחיל להגיד שיעור שכל העולם ישמעו, ואז אמר בקול חלש אין לי כוח! ואמרתי לו תגיד רק שלש דקות והסכים והתחיל תיכף לדבר ולענות על השאלות ששאלנו אותו קצת.

וכך הקלטנו אותו כשבאנו אליו כמה פעמים, ופעם אחרי ניתוח קשה של 2.5 שעות, וקיבל סמים חזקים נגד כאבים, ובתוך כל זה הוצאנו ממנו את כל הסודות שהיו טמונים בו. [וב"ה הכול מוקלט – והיה בדעה צלולה למרות כל היסורים והכאבים – וגילה סודות גדולות מאוד על רבי עקיבא ורבו רבי אליעזר הגדול זיע"א שאחר מצאנו שגדולי עולם כתבו זאת, ואחרי שיצאו דברי לאור ועשו מזה דיסק לזיכוי הרבים רק אז סיים את התפקיד שלו ונפטר לחיי עולם עולם הבא]

נלמד עכשיו לטובת נשמתו את התיקוני זוהר תיקון ל' ואת דברי הצה"ק רבי חיים וויטאל תלמיד האר"י הקדוש זיע"א

הוא היה אומר: **אזי לָהֶם שְׁגוּרָמִים עֲנִיית וְחָרַב יִבְזָה וְהָרַג וְאֶבְרָן בְּעוֹלָם:**

אזי לָהֶם מִי שְׁגוּרָמִים שִׁיגָף לוֹ מִן הָעוֹלָם וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם, שְׂאֵלוֹ הֵם שְׁעוֹשִׂים אֶת הַתּוֹרָה וְבִשְׂאָה, וְלֹא רוֹצִים לְהַשְׁתַּדֵּל בְּחֻמַּת הַקְּבֵלָה, וְגוּרָמִים שְׂמֹסְתֵלַק מַעֲיֵן הַחֻמָּה, שְׂהִיא י' מִמֶּנָּה, וְנִשְׁאָרָת ב' יְבִשָּׁה, אזי לָהֶם שְׁגוּרָמִים עֲנִיית וְחָרַב יִבְזָה וְהָרַג וְאֶבְרָן

בעולבם, והרות הזו שמסתלקת היא רוח המושיח, כמו שנתבאר, והיא רוח הקדוש, והיא רוח חכמה וכינה רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה.

"אתעטר" בא רבי שמעון מעטר במלך בעטרוניו בראש, ויושב בגנון

הרשב"י זי"ע יושב אתנו בלומדינו תורתו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתעטר" בא רבי שמעון מעטר במלך בעטרוניו בראש, ויושב בגנון, עבל"ק. (הצח"ק רבי אברהם אזולאי, הצח"ק רבי אברהם גלאנטי וזי"ע"א, "אור החמה" קכ"ג ע"ב).

ועכשיו יושב שם בשמים ביחד עם רבי שמעון בר יוחאי ע"ה.

מעשה מרבי שמעון בן יוחאי ובנו רבי אלעזר, שבטלו גזרה רעה.

ובספק קב הישר פרק ע"א מביא את המבאר בזהר פרשת קדושים (דף טו עמוד א):
^[2]דימא חד הוה יתיב בן יוחאי אתרעא דלוד. זקף עיניו ותוא שמשא דנהיר ואסתים נהורא, ואהדר נהיר ואסתים נהורא, ותוה בן ג' פעמים. אדהכי אתחשיד נהורא ואתחיו בשמשא אוכמי וירוקא, אמר רבי שמעון בן יוחאי לרבי אלעזר בריה: תא אבתראי ונחמי, דהא ודאי גזרה אתגזר, ותקדוש ברוד הוא בעי לאודעא לו, ודדאי ג' יומין תליא גזרה דאתגזר לעלא, עד דאודיעא תקדוש ברוד הוא לצדיקיא. הדיא הוא דכתיב (עמוס ג ז): "כי לא יעשה ה' אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים".

י. ^[3]עד דתו אזלי עאלו בתהוא ברם. חמו חד תווא דהוה אתי, ופומיה פתוח ומלחטא בארעא בעפרא. ואחיד ידיה ברישיה דחויא, וחמא דהוה חויא מרחש בלשניה (רוצה לומר, דהנחש היה מרמוז לעורר להנחש הקדמוני, שהיא סמאל לילית הרשעה, שיתעוררו דינים קשים על העולם), אמר ליה רבי שמעון בן יוחאי לחויא: חויא, זיל ואימא להאי חויא דאתקרי נחש עליון, דהא רבי שמעון בן יוחאי בעלמא שכיח.

רבי שמעון בן יוחאי הגן בחיים חיותו על כל העולם, שלא ישלטו מזיקים ומשחיתים, חם ושלום.

יא. ^[4]עיליה רבי שמעון בן יוחאי לרישיה דתהיא נחש לחד נוקבא דעפרא ואמר: גזרני בשם, דכשם דתתא אתחוויר לנוקבא דעפרא, כך עלאה יתחוויר לנוקבא דתהומא רבא, רחיש

2. פרוש הזהר בלשון-קדוש: שיום אחד היה רבי שמעון בן יוחאי יושב בשערי העיר לוד. נשא עיניו למעלה וראה את השמש מאירה ונסתם אורה, וחורה ותאירה ונסתם אורה, וחורה ותאירה ונסתם אורה. בן היה שלש פעמים. בתוך כך נחשד האור ונראה בשמש מראה שחור וירוק. אמר רבי שמעון בן יוחאי לרבי אלעזר בנו: בוא אחרי ונראה, שהרי בודאי נגזרה גזרה, ותקדוש ברוד הוא רוצה להודיענו, כי ודאי שלשה ימים תלויה גזרה שנגזרת למעלה, עד שמודיע תקדוש ברוד הוא לצדיקים. והו שכתוב: "כי לא יעשה ה' אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים".
3. פרוש הזהר בלשון-קדוש: בעוד שהיו חולכים נכנסו בפרם ההוא. ראו נחש אחד בא, ופיו פתוח ולוחט בארץ בעפר, החזיק רבי שמעון בן יוחאי בראש הנחש, וראה שהיה הנחש מרחש בלשונו, והוא סימן שהנחש מרמוז לעורר להנחש הקדמוני, שהיא סמאל לילית הרשעה, שיתעוררו דינים קשים על העולם. אמר רבי שמעון בן יוחאי לנחש: "נחש, לך ואמר לנחש שהוא שנקרא נחש העליון, שרבי שמעון בן יוחאי נמצא בעולם".
4. פרוש הזהר בלשון-קדוש: הכנים רבי שמעון בן יוחאי את ראשו של הנחש לנקב

רבי שמעון בן יוחאי בצלותיה עם רבי אלעזר. עד דהוו מצלי, שמעו חד קלא דהוי אומר: פוטקרא דקטפא עולו לאתריכו, קטפירי דבוריני לא שראן בעלמא, דהא רבי שמעון בן יוחאי במיל להון. (פרוש: דהוי יוצא בת קול על אותן מומנים דיכולין לעשות הזק לעולם, שיהיו מכרחים לעיל למקום הראשון, במקום אשר שוכנים במדברות, בין דרבי שמעון בן יוחאי הוא עדין קים בעולם הזה, וזכותו מגינה מפני הפרעניות).

בדורות הללו שאין לנו צדיקים כרבי שמעון בן יוחאי, צריכים יראי ה' להתפלל על הזרם.

יב. ודע, אף שעכשו בזמן הזה אין לנו בדור כמו רבי שמעון בן יוחאי שיוכל לבטל הגזרות רעות, מכל מקום חסדי ה' לא תמנו על כל דור ודור, ומיד שנגזרה איזה גזרה למעלה, רחמנא לצלן, מיד שלוחי מעלה מכריזים ומשמיעים הקול והכרוז על ידי תינזק ותינקת, והן מתנבאים ואינם יודעים מה מתנבאים. גם תקדוש ברוך הוא מעורר לב הנפשים ויראים, שיתפללו על הזרם, והתעוררות בא מעצמותן, ובעת אשר איזה רעות מתעוררות, אז מלאכי דינים משוטטים ומכריזים, וחצי דינים נשלחים ומביאים איזה חלשה לעולם או שאר ענינים רעים פר מנן.

כמה דברים שצריך האדם לזהר, כדי להנצל מפל רע, רחמנא לצלן.

יג. ואז טוב לאדם שלא להראות כל כך בחוץ תדיר, כדאינתא בזהר פרשת נח (דף סט עמוד א): ^[61] "בין שנפת רשות למשחית, אזי להאי שלוחא רשות לפגע באנשי דמהלכין תדיר ברחובות ובשוקים, חס ושלום". ולכן צריך האדם להתפלל על זה להנצל מפל רע, בנזכר לעיל. וצריך האדם לזהר שלא להזכיר שמו בתפלתו, דכיון דמזכיר שמו, אז משגיחין לעין עליו במעשיו, וכן ימצאו מקטרגים דינזקי ליה [פרוש: שיוקו לו], חס ושלום.

כאשר מתפלל לא יתפלל רק עבור עצמו, אלא שייכלל עצמו בתוך כלל ישראל

יד. והביא הזהר ראיה, שאמר אלישע הנביא לשונמית (מלכים ב ד יג): ^[61] "היש לך לדבר אל המלך" – דא תקדוש ברוך הוא, דההוא יומא ראש השנה הוי, דכדין אקרי תקדוש ברוך הוא "מלך הקדוש" ו"מלך המשפט", ונתאמר בתוך עמי אנכי יושבת" – לא בעינא דידברון

ובשוקים, חס ושלום.

6. פרוש הזהר בלשון-קדש:

"היש לך לדבר אל המלך" – זה תקדוש ברוך הוא, שאותו היום ראש השנה היה, שאז נקרא תקדוש ברוך הוא "מלך הקדוש" ו"מלך המשפט", ונתאמר בתוך עמי אנכי יושבת" – איני רוצה שיוזכרו שמי במיוחד, אלא "בתוך עמי אנכי יושבת". בוא וראה, בשעה שהיה רגז בעולם, לא הזכיר שם נח, בין שעבר הדין, פתוב: "ויזכר אלהים את נח" – עכשו הזכיר שם נח.

אחד שבעפר ואמר: גזרני בשם, שבשם שהנחש התחתון חזר לנזק שבעפר, כך הנחש העליון יחזר לנזק של התהום הגדול, ולא יקטרג עוד בעולם. לחשו תפלה רבי שמעון בן יוחאי ורבי אלעזר.

בתוך תפלתם שמעו קול אחד שהיה אומר: "פסקי גזרות הפגמו הנורה למקומכם הראשון, כי הפזיקים והמשחיתים אינם יכולים לשרות בעולם, מפני שרבי שמעון בן יוחאי בשל אותם".

5. פרוש הזהר בלשון-קדש:

בין שניתנה רשות למשחית, אזי נתנת רשות לאותו שליח לפגע באנשים שמהלכין תמיד ברחובות

שְׁמִי שֵׁשׁ־יָחוּן בִּי, אֵלֶּא "בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנִי יוֹשֵׁבֵת". תָּא הוּי, בְּשַׁעֲתָא דְרַגְזָא הוּי בְּעֵלְמָא, לֹא אֲדַכֵּר שֵׁם נַח, בְּיּוֹן דְּדִינָא אֲתַעֲבַר, כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ח א): "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח" הַשְׁתָּא אֲדַכֵּר שֵׁם נַח.

אם האדם מביט אל הפוף, בודאי יצליח בתורה ובמעשים טובים ויבוא לחיי עולם הבא

טו. וְכַל זֶה לְהוֹדִיעַ בִּי הָאָדָם נִדוֹן בְּמִשְׁקַל, וְלִכְל מַעֲשֵׂה טוֹב יֵשׁ מִלִּיץ טוֹב, וְלִכְל עֲוֹן רַע יֵשׁ מְקַטְרָג. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאוֹהֵב אֶת נַשְׁמָתוֹ יוֹתֵר מִגּוּפּוֹ, וְעוֹשֵׂה עוֹלָם הֵזֶה טָפֵל, וְעוֹלָם הַבָּא עָקָר, וְכִל יוֹם וַיּוֹם צוֹפֵה וּמְבִיט אֶל הַפּוֹף, שְׁפּוֹף אָדָם לְמוֹת, וְאִזּוּ בּוֹדָאי יִצְלִיחַ בְּתוֹרָתוֹ וּבְמַעֲשָׂיִם הַטּוֹבִים, שְׂיָבֹא לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא.

שליח לרשב"י

ולכן אנו עושים את הנפטר שליח לבית דין של מעלה, ולרבי שמעון בר יוחאי, ע"ה למסור להם, שאנחנו עושים מה שביקש מאתנו לפרסם את הזוהר הקדוש במסירות נפש, להפיץ את הזוהר הקדוש, ושכל יהודי ילמד זוהר הקדוש, כמו שכתב הזוהר הקדוש שהזכרנו לעיל והבן איש חי זי"ע שהרעיש עולמות שילמדו זוה"ק, זקנים עם נערים גדולים וקטנים... וב"ה יש לנו כבר לערך 120 תלמודי תורה וישיבות שאומרים ולומדים כל יום פתח אליהו הנביא זכור לטוב. ושיבקש מלפני הקב"ה שיבטל מעלינו ומעל כל עם ישראל כל המשטינים והמקטרגים אשר הם בבחינת "תוסף רוחם יגועוץ", "בְּכַרְחֵי רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְיָצוּ כָּל פְּעָלֵי אֲוֶן לְהַשְׁמָדָם עַדִּי עַד", כי עתה לפני הגאולה הם מתגברים ומפריעים את הקדושה מלחתגלות, ורק הקב"ה יכול לרחם עלינו ולעזרינו כדי שיתפרסם מלכות ה' בעולם, לתקן עולם במלכות ש-די.

יודוע שיש כבר גזירה נוראה על שנת תשע"ה [ראה המודעות והדיסקים והעלונים מעמותת "כי לה' המלוכה" – ראה גם דיסק "האור" כל הסודות שגילה הרשב"י לרבי יוחנן באנון זיע"א], ויהיה יום המשפט הגדול והנורא ורק רבי שמעון בר יוחאי ע"ה יכול לעזור לנו.

וכן יספר לרבי שמעון, שאנו עוזרים לו בכל כוחינו במסירות נפש ממש, ועוסקים לילות כימים להפיץ בישראל תורת זוה"ק, ולתקן תקנות שכל ישראל ילמדו תורת הסוד, שלא יהיו ישראל בבחינת ערל שפתים חלילה וחלילה, שעיקר עיכוב הגלות בעוונותינו הרבים, הוא בגלל אי לימוד תורת הסוד, ובזה תלוי עיקר גאולתינו ופדות נפשינו, ולבקש מרבי שמעון בן יוחאי ע"ה, שיתן לנו כוח ועוז, להמשיך להאיר את עם ישראל, ולקרב את ישראל לאבינו שבשמים.

ומן השמים קא זכו ליה, שיקיים תפילת דוד המלך, "אגורה באהלך עולמים", שימשיכו ביתר שאת וביתר עז גם אחרי פטירתו, לטובת נשמתו, כנאמר "ילכו מחיל אל חיל", וזה יהיה ישיבה על קברו, שתהיה הישיבה הכי הגדולה בעולם שאין כמותה. שכל איש ישראל ילמדו זוה"ק

כל הזכויות שזוכים על ידי לימוד הזוהר

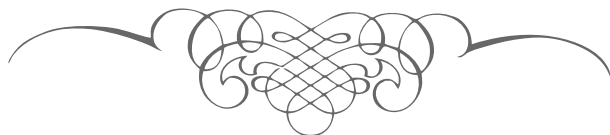
על פי התכנית של מפעל הזוהר העולמי, אשר מזמין את כלל ישראל לזכות וליטול חלק בלימוד האדיר של ספר הזוהר הקדוש, כי בזכות הזוהר הקדוש, עם ישראל, יזכה לצאת מהגלות ברחמים, ויזכו לגאולה השלמה, כידוע הזוהר הקדוש נמשל לתיבת נח, שמצילה את כל הדור מגזרות קשות, כל אדם המשתתף כחלק מהכלל בלימוד הזוהר הקדוש, זוכה לברכה ממקור עליון, שהיא תעודת כיטוח חיים, הטובה והחזקה ביותר הקיימת עלי אדמות, מסירים ממנו גזרות ויסורים קשים, עוונותיו נמחלים, נשמתו מזדככת ומתעלה, זוכה לעולם הבא הצפון לצדיקים, וזוכה עוד בעולם הזה, להאחו בעץ חיים, ככתוב "ועולמך תראה בחיך"

אנחנו נשמעים לקול קריאת גדולי הדור שקראו לעם ישראל, לארגן אלפי סיומים של הזוהר הקדוש, בבחינת "האלף לך שלמה", ועם זה נביא את המשיח ברחמים בעזרת השם.

לזכות ולזכות

על כן את אחי אנכי מבקש, בואו לעזרת ה' בגבורים, למען שמו באהבה, להדפיס אלפים קונטריסים, לחזק לימוד הזוהר, ולקיים את מצוות חז"ל, להשיב ושיבה על קברו, ולהמשיך להפיץ ולפרסם את תורת הרשב"י, לכל יהודי די בכל אתר ואתר, ולחשוב מחשבות, לבלתי ידח ממנו נידח, כי כל הגאולה תלויה בזה. ולהמשיך את נשמת הרשב"י כאן לדורינו, ובמנו שמנבטיח הרשב"י (זוהר שמות ז:), אשרי מי שיזדמן בזמן התגלות המשיח, כי מי שיחיה באותו זמן באמונה, ומו שיתן עזר וסיוע לשכינה הקדושה, יזכה לאותו האור של שמחת המלך ברוך הוא, שאז ישמח ה' במעשיו, עב"ל.

אנו מבקשים מהנפטר, שיהא מליץ טוב בעד זוגתו החשובה, ובניו היקרים שהיתה מסורה אליו, לשמש אותם באמונה, בכל נפשה, ובפרט בעת חוליו, ועל ידי עזרתה, זכה לעשות הפעולות הטובות, וימליץ טוב עבורה, ובעד הבנים והבנות, ובעד כל משפחתו, ובעד כלל ישראל. ובזכות זה, ימליץ טוב עלינו שה' יתברך ישלח לנו הגואל האמיתי במהרה בימינו אמן.

אור הזהר 762

מפעל הזוהר העולמי

הדרכה מיוחדת למציאת שידוך טוב

בעזרת השם יתברך

מפעל "עוד ישמע בערי יהודה ובחוצות
ירושלים"

מרכז שידוכי נשואין העולמי

קריאה דחופה! אל יראי ה' וחושבי שמו,
אנשי שם, גבורי כח ועושי רצונו של מקום
ברוך הוא די בכל אתר ואתר הי"ו

ארגון עולמי לעזור לאחינו בני ישראל
לזכות לזוג הגון, המותאם מפי הקב"ה
ומבורך על ידי רבי שמעון בר יוחאי ע"ה

חודש סיון ה'תשע"ד

הדרכה מיוחדת לבית יעקב

בחור שלא לומד זוהר – מסוכן להתחתן איתו – אפילו שהוא יתן דירה – תברחו ממנו!!!!

בואו ונתברונן! מפני מה יש הרבה גיטין בעולם, עד שיש כאלו שמתחתנים ונמצאים כמו על פצצת זמן? מהיכן באם כל כך הרבה בעיות שלום בית, פרנסה, מדות, בריאות הנפש, בריאות הגוף?
ויש פחד גדול להתחתן!!!

כי הבנות צדיקות ויראת שמים ולא מוצאים חתנים צדיקים כמותם, למה בא כל זה?

מה עיקר הבעיה שלא מגלים לכם? ומה הפתרון?
תשובה!

כבר הבטיחו חז"ל שבעת עקבתא דמשיחא חוצפה יסגי וכו', ועל זה אמרו במשנה אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים,

תשאלו את הבחור, אם בכלל יודעים איך מקיימים את המצוה שאומרים פעמיים ביום בקריאת שמע ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך או שכל מה שמעניין את הבחור כמה כסף הוא יקבל?

כָּל הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה לְשֵׁם מְמוּן, הַיָּיִן לוֹ בָּנִים שְׂאִינָם מְהַגְנִים
במסכת קידושין (דף ע' ע"א):

אָמַר רַבֵּה בַר רַב אֲדָא אָמַר רַב, כָּל הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה לְשֵׁם מְמוּן, הַיָּיִן לוֹ בָּנִים שְׂאִינָם מְהַגְנִים, שְׂנֵאמַר, (הושע ה) "בַּח' בְּגָדוֹ, [בִּי בָנִים זָרִים יִלְדוּ"].

וְשָׂמָא תֵּאמַר, מְמוּן פְּלַט,

תְּלַמוּד לֹאמַר, (שם) "עַתָּה יֹאכְלִם הַדָּשׁ אֶת הַתְּלִיקָהּ",

וְשָׂמָא תֵּאמַר, תְּלִקוּ וְלֹא תְּלִיקָהּ?

תְּלַמוּד לֹאמַר, "תְּלִיקָהּ".

וְשָׂמָא תֵּאמַר, לְזִמְן מְרָבָה.

תְּלַמוּד לֹאמַר, "הַדָּשׁ",

מֵאֵי מְשֻׁמֵּעַ?

אָמַר רַבִּי נַחֲמָן בַּר יִצְחָק, חֲדָשׁ נִכְנָס וְחֲדָשׁ יֵצֵא, וּמְמוֹנָם אָבֵד, עכ"ל. [וכן כתוב בילקוט שמעוני הושע פרק ה'].
 בַּסֵּפֶר בְּנֵייהוּ בֶן יְהוּדֵעַ (למֶרֶץ הַבֵּן אִישׁ חַי זֵיע"א) עַל מַסַּכַּת קִידוּשֵׁי, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:

כֹּל הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה לְשֵׁם מִמוֹן הוּיִין לִיהַ בְּנִים שְׂאִינִם מֵהוֹגְנִים. נִרְאָה לִי בַס"ד, נו"ן דְּמִמוֹן הוּא מֵאוֹתִיּוֹת מִנְצַפ"ךְ דְּמִסְפְּרוֹ ש"ת, וְנִשְׂאָר אוֹתִיּוֹת מוֹם, נִמְצָא מִמוֹן נִהַפֵּךְ לְאוֹתִיּוֹת שֵׁת מוֹם, כִּי כִיּוֹן שֶׁנִּשְׂאָ לְשֵׁם מִמוֹן, שֵׁת לוֹ בֶּן שֶׁהוּא בַעַל מוֹם. וְשִׂמָּא תֵּאמַר לִזְמַן מְרֻבָּה אָף עַל גַּב דְּקִרְאָ קֵאמַר לְהַדִּיא חוֹדֵשׁ, הֲכִי קֵאמַר בֵּין הַנִּשְׂוֹאִין לְבֵין הַתַּחֲלַת הַקְּלָקוּל יִהְיֶה זְמַן מְרֻבָּה כְּדֵי שֶׁנֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאמַר [דְּבָרִים כ"ד ה'] נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שֶׁנֶּה אַחַת, תִּלְמוּד לֹמַר חוֹדֵשׁ. וְהֵא דְנִקִּיט הַזְּמַן חוֹדֵשׁ שֶׁהוּא שְׁלוּשִׁים יוֹם, כִּי כִיּוֹן דְּלָקָה אִשָּׁה לְשֵׁם מִמוֹן לֹא יֵאִיר בְּהֵם שֵׁם י"ה אֲשֶׁר בְּמִלּוּא יו"ד ה"ה עוֹלָה שְׁלוּשִׁים, שֶׁהֵם יְמֵי הַחוֹדֵשׁ. וּבְנֵי יִדִּי כַה"ר יַעֲקֹב נֶר"ו פִּירֵשׁ, כִּיּוֹן דְּסַתָּם מְלוּה שְׁלוּשִׁים יוֹם [מְכוּת ג' ע"ב], לְכַךְ מְנִיחִים הַמִּמוֹן אֲצִלוּ שִׁיעוּר מְלוּה שֶׁהוּא שְׁלוּשִׁים יוֹם, וְנוֹמְלִין אוֹחְוּ מִידוֹ, עַד כֵּאֵן דְּבָרִיו נֶר"ו, עכ"ל.

בַּתְּנָא דְבֵי אֵלִיהוּ (זוֹמָא פֶּרֶק ג'), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה לְשֵׁם מִמוֹן סוֹפוּ שְׂמִצְרִיכִין אוֹתוֹ לְאַחֲרִים, הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה לְשֵׁם גְּדוּלָּה סוֹף שְׂמִעְמִיד עֲלֵיו מֵאוֹתָהּ הַמְשַׁפְּחָה שְׂמִעְמֵט זֶרְעוֹ אַחֲרָיו, עכ"ל.

וּבְמִנְרַת הַמְּאוּר (אוֹת קַע"א): כְּדֵאמְרֵינָן הַתָּם: אֵמַר רַבָּה בַר רַב הוֹנָא: כֹּל הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה לְשֵׁם מִמוֹן הוּיִין לוֹ בְּנִים שְׂאִינִם מֵהוֹגְנִין, שֶׁנֶּאמַר: 'בַּה' בְּגָדוּ כִי בְנִים זָרִים יִלְדוּ עֵתָה יֵאָכְלִם חֲדָשׁ אֶת חֲלִיקֵיהֶם' (הוֹשֵׁעַ ה, ז), שְׂמָא תֵּאמַר מִמוֹנֵן פִּלְטָ, תִּלְמוּד לֹמַר: 'עֵתָה יֵאָכְלִם חֲדָשׁ. וְשִׂמָּא חֲלָקִים וְלֹא חֲלָקָה, תִּלְמוּד לֹמַר: 'חֲלִיקֵיהֶם'. וְשִׂמָּא תֵּאמַר לִזְמַן מְרֻבָּה, תִּלְמוּד לֹמַר: 'חֲדָשׁ'. מֵאִי מִשְׁמַע? אֵמַר רַב נַחֲמָן בַּר יִצְחָק: חֲדָשׁ נִכְנָס וְחֲדָשׁ יוֹצֵא וּמְמוֹנָם אָבֵד. וְגַם מִצְאָו בְּמִדְרָשׁ: 'כִּי עֵזָה עֲזוּבָה תִּהְיֶה וְאִשְׁקָלוֹן לְשִׁמְמָה אֲשֶׁדוּד בְּצַהֲרִים יִגְרָשׁוּהָ וְעִקְרוֹן וְעִקְרָ' (צַפְנִיָּה ב, ד). 'עֵזָה' מִלְשׁוֹן עֵז, רוּצָה לֹמַר, הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה שְׂקֻרְבִיָּה עֲזִים וְחֻזְקִים, וְכוּנְתוֹ לְהַתְּקַרֵּב בְּהֵם, לְסוֹף יִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ, וְגַם הוּא יִסְתַּלֵּק מִן הָאִשָּׁה, שֶׁנֶּאמַר: 'עֲזוּבָה תִּהְיֶה'. וְאִשְׁקָלוֹן מִלְשׁוֹן שְׂקָלִים, רוּצָה לֹמַר, הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה לְשֵׁם מִמוֹן, סוֹפוּ בֵּא לִידֵי עוֹנֵי, שֶׁנֶּאמַר: (לְשִׁמְמָה תִּהְיֶה) 'וְאִשְׁקָלוֹן לְשִׁמְמָה'. 'אֲשֶׁדוּד' מִלְשׁוֹן אֲשֶׁדוּדִים, רוּצָה לֹמַר, הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה לְשֵׁם חֶשֶׁק סוֹפוּ שְׁבַע מִמֶּנָּה וְקָץ בָּהּ וּמִגְרָשָׁה בְּחֻצֵי יְמֵיו, שֶׁנֶּאמַר: 'בְּצַהֲרִים יִגְרָשׁוּהָ... עַל כֵּן יִבְרַח אָדָם מִלְּהַזְדוּג עִם נָשִׁים כֵּאלֹו וַיִּשִׁים כּוֹנְתוֹ לְשֵׁם שָׁמַיִם וַיִּסְעִיהוּ מִן הַשָּׁמַיִם, עכ"ל.

וּבְבֵית יוֹסֵף אֲבָן הַעֲזָר סִימָן ס"ו: וּז"ל: כְּתוּב בְּאַרְחוֹת חַיִּים (ח"ב הַלְכוֹת כְּתוּבוֹת ס' ג) בְּשֵׁם הָרֵאב"ד נִהְגוּ שְׁלֹא לִיתֵן אָדָם לְבֵתוֹ מִמוֹן גְּדוּלָּה, וְמִי שֶׁהוּא מִקְפִּיד וּמִתְקַטֵּט בַּעֲבוּר נִכְסֵי אִשְׁתּוֹ אֵינּוּ מִצְלִיחַ, וְאִין זִיווּגָן עוֹלָה יִפְהָ, אֵלֹא מַה שִׁיתֵן לוֹ

חמיו או חמותו יקח בעין יפה, כי הממון שאדם לוקח עם אשתו אינו ממון של יושר, תדע שהרי ארו"ל (עירובין סד סוף ע"א) הרוצה שיתקיימו נכסי אשתו יעשה מהם מצות, וראוי לכל איש דעת שלא יעגן עצמו ולא לבת זוגו מפני ממון רב, שהממון ההוא לא יצליח מפני העיגון, ומפני הרהור עבירה, ורבים נכשלים בעבירות כשאינם נושאים אשה במהרה, ועליהם נאמר כל הנושא אשה לשם ממון וכו', עכ"ל.

ובחלקת מחוקק אבן העזר סימן ב' סעיף א', וז"ל: (א) וכל העושה כן מקרי נושא כו'. אף על גב דלפני זה כתב כל שאינה פסולה עליו מותר לישא משום ממון היינו אם נותנין לו ממון (ברצון טוב) אבל לעגן כלתו בשביל זה, או לעגן עצמו ולהמתין מלישא אשה עד שימצא אשה שתתן לו ממון אסור, וכן סיים באורחות חיים ורבים נכשלים בעבירה כשאינם נושאים אשה במהרה ועליהם נאמר כל הנושא אשה לשם ממון וכו' כלומר שהעיקוב מלישא אשה בשביל חמדת ממון גורם לו להוליד בנים זרים, עכ"ל.

ובליקוטי מוהר"ן (קמא, סימן סט), וז"ל: וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (קדושין ע): 'הנושא אשה לשם ממון הוין לה בנים שאינם מהגנים'. כי בשנשא אשה לשם ממון, ופונה עצמו להממון, הוא שוטה וקסיל. כי "לב חכם לימינו ולב פסיל לשמאלו" (קהלת י), (ו). הינו שהחכם בשנשא אשה הוא פונה לימינו, הינו להתורה, שהוא בחינת ימין, כמו שכתוב (דברים ל"ג). "מימינו אש דת למו". הינו, שנשא אשה בשביל התורה, כדי שילמד תורה בטורה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מנחות ק"ו). 'הלומד תורה בטורה נושא אשה' וכו'. אבל 'לב פסיל לשמאלו', שנשא אשה בשביל ממון, שהוא בחינת שמאל, כמו שכתוב (משלי ג) "בשמאלו עשר וקבוד". ונמצא בשנשא לשם ממון הוא פסיל, ופנים ואובד דעתו, ועל כן הוין לה בנים שאינם מהגנים, מאחר שפנים תדעת שמשם באים הבנים. ודע, שעל ידי שפונה עצמו להממון, מזה נעשים שונאים. כי עקר התגברות השנאה, הוא בא מבלבול ועבירת המוח. כי אהבה תלויה בדעת ושכל, וכמו שכתוב (איוב ל"ט): "תקשיח בנית ללא לה, כי השפה אלוף חכמה". הינו, שאין לה אהבה על בנית, זה בא מחמת שאין לה חכמה. ועל כן פשיש לו עבירת המוח, מזה יונקים ומתגברים השונאים. וכפי הבלבול והעבירות של המוח על ידי תאות ממון, כן התגברות השונאים. ולפעמים נעשים מזה שונאי הנם, כי לפי תאותו ופניתו לממון, כן נעשה פסיל, וכן נתעבר מחו, וכן מתגברים השונאים. וכל זמן שהעבירות בתוך המוח, אזי השונאים המתגברים משם, הינו מהעבירות המוח, הם גם כן שונאים בדעת ובמוח, שיש להם טעם על שנאתם, אף שהדעת תזה הוא בחינות עבירות המוח, כי עקר השנאה הוא רק מעבירת המוח, עם כל זה יש להם על כל פנים טעם על שנאתם.

מאחר שהעקרונות עדין פתוחים, עכ"ל. וכן אמר החפץ חיים לבחורים שמחכים עד גיל מאוחר, ולא מתחתנים כי מחכים למזון, ומתרצים בכל מיני תירוצים לשם שמים, גער בהם ואמר להם שעוברים על עיקרי התורה, (בספר המאורות הגדולים).

אם כן כיצד נדע אם יש להבחור מהרת הלב יראת שמים אהבת ה' יתברך, שזה אי אפשר להגיע אלא אם לומדים לכל הפחות כמה דקות זוהר ביום!

מה צריכה בחורה לשאול ולברר על הבחור, שלא תיפול בפח של בעל גאוה ואחר יבואו כל הצרות רח"ל.

לברר עם הבחור יש שיעור דקה עד שלש דקות זוהר ליום, וזה ישאלו לחברים, אם אתם שומעים שלא לומד זוהר חס ושלום להשתדך איתו, אפילו שהוא ישלם 5 דירות לכל המשפחה, צריך לברוח ממנו כמו מאש עד שיעשה תשובה, וילמד זוהר הקדוש שאז יש לו סיכוי להיות בן תורה אמיתי.

ואם הראשי ישיבות יבלבלו אותו תאמרו להם כי גזירת הגיוס באה, כי לא אמרו ללמוד זוהר הקדוש!

כמובא בהקדמה לספר יין הרקח למהר"י פתייה זיע"א.

על כן אני אומר ומעורר – גזירת הגיוס באה, בגלל שלא למדו זוהר הקדוש ופנימיות התורה בישיבות ובכוללים.

כל תשוקת החפץ חיים הייתה ללימוד הקבלה

רבינו החפץ חיים זיע"א כל תשוקתו הייתה לחכמת הקבלה. ואמר כי הוא אחד מחלקי תורה היותר נעלים (וכעין מאמרם "דבר גדול מעשי מרכבה"), ומרגלא בפומיה תמיד כי בלי סתרי תורה מגששים אנו באפלה, ואי אפשר לבא עד חקר אלוה בהנהגתו עם הבריאה, והיה אומר שלולי שהדור היה צריך לו היה מתמסר כולו לחכמת הקבלה. ועל פי רוב כלילה בשעה מאחרת היה מעיין בספרי הקבלה. עד שהיה בקי בעל פה בכל ספרי הקבלה (מכתבי מרן החפץ חיים זצ"ל דף י"ד אות ג' בדפוס החדש וע"ע בעמוד קע"ב).

הוא החזיק מאד בחכמת הקבלה, אך לא התפרסם בכך. דרכו הייתה תמימות ופשיטות וכמו שהשיב לשאלת הגאון המקובל האלקי בעל "הלשם" זקנו של מרן

הגרי"ש אלישיב זצוק"ל: "מדוע אינו מראה כחו בנסתר כמו בנגלה?" "אני כגמול עלי אמו".

כל שבת היה חוזר הזוהר על הפרשה ואמר לבחורים ללמוד זוהר על הפרשה וישמרם בחיים

כל שבת היה רבינו חוזר את הזוהר שעל הפרשה. והיה אומר לאחרים ללמוד את הזוהר של הפרשה אפילו בחורים. והיה אומר שרובו כמדרש. (מפי תלמידו הקדוש ר' שלמה בלוך זלה"ה, ספר הצדיק ר' שלמה אות מ"ו). וכן סיפר לנו אחד מתלמידיו. והוסיף שאמר רבינו הח"ח זי"ע"א "ספר הזוה"ק ישמור אתכם בחיים!"

הורה לבחור ללמוד ספר רזיאל המלאך להשיג גדולתו של הקב"ה

הגאון רבי שמואל קושלוויץ זצ"ל, בספר נתיבות שמואל (עה"ת ע' רנ"א), מספר שכשהיה בן ישיבה צעיר בראדין, ישן בחדרו של החפץ חיים כג' חודשים, כלילה לפני השנה ניגש אליו החפץ חיים וכידו ספר רזיאל [המלאך], ואמר לי שאהגה בו כל לילה קודם השינה, וז"ל: "בספר הזה כאשר תעיין ותהגה בו תהיה לך קצת השגה מגדלות ורוממות השי"ת, כי ראוי לכל איש ישראל שתהיה לו השגה מגדלות ה', כי באשר אנו נחשבים בחסד ה' עלינו כבנים למקום, הרי מהראוי שכל איש מישראל תהיה לו איזה השגה מגדלות אבינו שבשמים וערכו", עכ"ל הח"ח זי"ע. ומוסיף שם שרק אחרי שנים הבין את כוונת הח"ח שנערך רך בשנים יהגה בספר קבלה לפני השינה, ע"כ.

חפץ חיים היה שואל: מדוע לא לומדים זוהר הקדוש בישיבות?

"הלימוד בזוהר הקדוש מביא יראת שמים!" אמר רבינו. והיה מתפלא ואומר "מדוע לא הכניסו את לימוד הזוה"ק בישיבות? הרי זה חתיכת מוסר!" (מפי השמועה).

ומסופר שפגש את הגאון הרש"ב זצ"ל והתפלא על שפשוט אצלם שאין מגלחים הזקן בישיבתו, ואמר לו הרש"ב זאת מפני שלומדים פנימיות התורה בישיבה, וזה נותן יראת שמים. ואמר לו החפץ חיים זי"ע"א "נו, אז צריך להכניס את לימוד פנימיות התורה בישיבות!"

ספרי החפץ חיים מלאים מהזוהר הקדוש

דרכו לצטט למאות פעמים את זוהר הקדוש בספריו (במשנה ברורה, שמירת הלשון וכו'), ואף מביא מן ספרי המקובלים. ספריו מלאים וגדושים מן הקצה אל הקצה מספר הזוה"ק, ובהקדמת ספרו "ליקוטי הלכות" אומר לעיין בזוה"ק.

כל יהודי צריך לפעול להציל את ישראל בכל דרך צורה יכול
אמר: אמרו חז"ל כל ישראל ערבים זה לזה! כל אחד ואחד מחויב לפעול למען
הצלת עם ישראל בכל תחום אפשרי.

הוראת הח"ח זיע"א: יש ללמוד זוהר בכל יום לקרב את הגאולה
"ובמיוחד" אמר "יש ללמוד בכל יום חצי שעה זוהר הקדוש בכדי לקרב הגאולה".
(מפי השמועה).

ספרי החפ"ן חיים מלאים מהזוהר הקדוש

דרכו לצטט למאות פעמים את זוהר הקדוש בספריו (במשנה ברורה, שמירת
הלשון וכו'), ואף מביא מן ספרי המקובלים. ספריו מלאים וגדושים מן הקצה אל
הקצה מספר הזוה"ק, ובהקדמת ספרו "ליקוטי הלכות" אומר לעיין בזוה"ק.

כל יהודי צריך לפעול להציל את ישראל בכל דרך צורה יכול
אמר: אמרו חז"ל כל ישראל ערבים זה לזה! כל אחד ואחד מחויב לפעול למען
הצלת עם ישראל בכל תחום אפשרי.

הוראת הח"ח זיע"א: יש ללמוד זוהר בכל יום לקרב את הגאולה
"ובמיוחד" אמר "יש ללמוד בכל יום חצי שעה זוהר הקדוש בכדי לקרב הגאולה".
(מפי השמועה).

כל תלמידי הישיבות הלטאיות – הם תלמידי הגר"ח
מזולאז'ין זי"ע, שהוא תלמידו המובהק של אדונינו
הגר"א, ובכתבי תלמידיהם המובהקים שרשמו בשמם
[הצדיק הק' רבי יוסף זונדל מסלאנט זי"ע, רבו של רבי
ישראל מסלאנט זי"ע] כתוב הוראה מהגר"א: ללמוד
זוהר בכל יום! וכן ספרו של הגר"ח מזולאז'ין "נפש
החיים" מלא מזוה"ק – למען יעסקו בו כל בני הישיבות
– ושב ורפא להם! – נשמע בקולו ונעשה רצונו.
רק להקדיש לימוד זוה"ק בכל יום – לגאולת השכינה
הקדושה. – עיין במאמר "אמונה ודעת" לבעל הסולם
– דכאשר ישראל עוסקין בפנימיות התורה, ממילא
מושפלים כל האומות!.

זכרו הגאולה בפתח! מחכים לכל יהודי שילמד זוהר הקדוש

וכן המעשה מאחד שבא אצל הקדוש המקובל רבי מרדכי שרעבי זי"ע ואמר לו שאין לו חשק כלל ללמוד, והורה לו שיגרום הרבה זוהר, וסופו שנעשה חכם גדול ובעל רוח הקודש.

כל אחד מחויב לפרסם העלון הזה כי "כל ישראל ערבים זה לזה" ויחלק את העלון בבית מדרשו בעירו ובכל העולם!!!

מה פסק משה רבנו ע"ה?

מי הם ההולכים נגד משה רבנו ע"ה?

מי הם המעכבים את הגאולה?

מי חייב על כל האסונות של כלל ישראל?

מי אשם על כל האלמנות ויתומים בשנים האלו?

איך יכולים לתקן את זה?

האם כל אחד יכול לתקן את זה?

כל אחד שיעשה לכבוד שמים לאקמא שכינתא מעפרא וילמד זוהר הקדוש לכל הפחות דקה ביום, יתחבר עם רבי שמעון בר יוחאי ע"ה שיכול להגן על כל העולם כולו והבטיח שיעשה כן, וכן הבטיח אליהו הנביא שבלימוד ספר הזוהר הגאולה תבוא ברחמים, וכך יזכה להינצל מפצצת אטום, וממלחמת גוג ומגוג, ויזכה לסוכת הרשב"י תיבת נח מגן הוא לכל החוסים בו.

כל מצוה שאין לה דורש ואין מי שיבקש אותה תדרשנה
לפי שהיא כמת מצוה, ומצוה שאין לה רודפים רדוף אחרי'
לעשותה, שהמצוה מקטרגת ואומרת כמה גרועה אנכי
שנתעלמתי מכל וכו'. (ספר חסידים אות ק"ה)

תורת הרשב"י מאיר עד סוף הדורות

אתה יודע מה? גם אם לא שמעו לך, אבל אתה השתדלת לעורר שילמדו זוהר הקדוש דקה ביום, גם תקבל את אותו שכר, ולא עוד, אלא שכל העוונות שלך ימחקו [כדברי המהרש"ו שער הגלגולים, הגר"א משלי, ואוהב ישראל פרשת קרח], נו! יש עוד מה לחשוב? האם תשב בחיבוק ידים? הרי נהיית העשיר הכי הגדול בעולם במצוות מולטי זיליונר!!! הרי אתה צריך לשיר ולרקוד כל היום וכל הלילה כמו בשמחת בית השואבה, שלא ישנו כל השבוע מרוב שמחה (סוכה דף נא ע"ב): תנו רבנן מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו.

הרי בוודאי תתעורר ותיקח את עצמך בידיים, כי אין לך עצה טובה מזו, להצליח בחיים, רק אל תשכח שצריך לכוון על הכל, ולבקש למענך אלוקים חיים, כלומר, שכל הטובות שאתה צריך, זה לכבוד השכינה הקדושה, כדי שתוכל לעבוד את ה' בשמחה, ותתפלל למען כבוד שמים, לפדות את השכינה הקדושה, ולגאולה השלימה, ואז תקובל תפלתך ברצון ובאהבה.

עכשו בוודאי תשלח כל אשה את בעלה ותדרבן את בניה. והיא עצמה, תנצל ימים ושבטות אלו, ללמוד זוהר הקדוש ואמירת פתח אליהו, ואמירת תיקוני זוהר ואדרא רבא וזוטא, שהרי פסק הרמב"ם, שאשה שלמדה תורה יש לה שכר, וכמו שכתב הבן איש חי שאשה גם תגיד פתח אליהו. והעיד על זקנתו שהייתה לומדת זוהר וח"י פרקי משניות. [עכשו מבינים איך זכינו להבין איש חי הקדוש].

(במדבר פרק לב יז- יח) "ואנחנו נחליץ חשים לפני בני ישראל עד אשר אם הביאנום אל מקומם... לא נשוב אל בתינו עד התנחל בני ישראל איש נחלתו". כמו שהרעיא מהימנא [משנה רבנו] מצוה אותנו ללמוד זוהר הקדוש דווקא, שתורת הרשב"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שיגאלנו (זוהר פנחס ריט). פולנו לשעורי תורה !!! פולנו הפצי חיים!!! פולנו לומדים זוהר הקדוש!!!

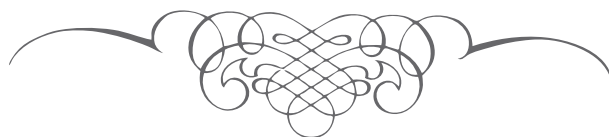
תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו, הוא ימליץ טוב בעדנו, אדונו בר יחאי.

רבי משה חיים לוצאטו

מכתבי הרמח"ל ז"ל

טעם שבסוף הגלות אפילו תינוקות יאמרו קיצין:

טעם למה שאומרים בזהר, שבסוף הגלות אפילו התינוקות יאמרו קיצין. סוד הענין הוא, שהז"א בגלות הוא בסוד קטנות, והס"א יש לה אחיזה, ובסוף הגלות שצריך לסיים זה הדבר, התינוקות יגלו קצים, שבגילוי שלהם יתרחקו הס"א שנתאחזה בז"א בזמן קטנותו, ובה יתגדל במדריגתו בכ"א. [ב]:

אור הזוהר 764

חודש סיון

**הדרכה מיוחדת למציאת שידוך הגון
ולהישאר בחיים!!!**

מזל טוב! מזל טוב!!

איזה מזל? טוב או ח"ו ההיפך?

סירנה של אמבולנס!!! – לחיים ולא למוות!!!

ידוע ומפורסם כשבירושלים היו שומעים סירנה של אמבולנס כולם אומרים מזל טוב, בוודאי יש עכשיו יולדת כדי להניד דבר טוב – וכאשר שמע הגאון הצדיק הקדוש רבי שלמה זלמן אוירבאך זי"ע ראש ישיבת קול תורה ופוסק הדור היה אומר – כן כן מזל טוב בוודאי מישחוא אירס את הבת שלו וח"ו לוקחים אותו לבית חולים כי הוא מסוכן אחרי שלקח כל כך הרבה חובות.

רבותי! הגיע הזמן שנתעורר!!!

מספיק אנשים שילמו בכריאותם ובחיייהם על שיגעון זה, ועכשיו בדור יש שיגעון חדש לכל ישיבה יש תעריף אחר, אם אתה בפונביז' צריך השווער לשלם מליון ש"ח, וכו'.

תגידו האם זה לא שיגעון, במקום שכל אחד יחתן את עצמו ויקח משכנתא ויהיה נורמאלי,

צריך אבא אחד לקנות 10 דירות לכל 10 ילדים שלו, והרי התורה אמרה שאב מחויב לפרנס את בנו רק עד גיל 6 וכל מה שנותן אחר כך זה צדקה.

והיום סוחטים את ההורים, קודם כל תשלם תלמוד תורה \$150 לילד, ואחר כך ישיבה 1000 ש"ח לכל ילד וכל המוסף מוסיפים לו מן השמים. וכשהבת הולכת לסמינר 1600 ש"ח לחודש, ואחרי שסוחטים את ההורים כמו לימון אומרים להם זה רק היה בדיחה, עכשיו אתם באמת צריך להביא את הכסף הגדול בשביל לחתן אותם. וכאן האבא שואל מהיכן? מישהו יכול לגלות לי את מכרי הזהב שמשמח מדפיסים כסף? הרי הרשב"י ע"ה כשאחר התלמידים חזר עשיר מחוץ לארץ נתקנאו בו חבריו מהישיבה לקחם רבי שמעון לבקעה ואמר בקעה התמלאי דינרים, וכל הבקעה

התמלאה דנרי זהב, רצו התלמידים לקחת, ואמר להם הרשב"י דעו שכל הנוטל מחלקו של עולם הבא נוטל, ואז משכו ידיהם, היום אין לנו אנשי מופת קדושי עליון כאלו, וגם אם היה הרי מאבד חלק שלו בעולם הבא.

נו האם זה כדאי?

נא להתעורר ולפרסם בכל העולם כי הגיע הזמן שנהיה אנשי אמת, ולא ניפול ברשת של ראשי ישיבות של הערב רב – כי גם עשו אמר יש לי רב!!!
 ותבחר את הרב של יעקב אבינו, שעליו נאמר תתן אמת ליעקב!
 חשבוננו של עולם!

שאלה? כמה יהודים הרג היטלר ימ"ש?

תשובה 7-6 מליון יהודים והוא עבר ובטל מן העולם.

שאלה? כמה יהודים הרג הראש ישיבה?

תשובה!!!

צריכים לראות אם הבחורים מתחתנים כמו שכתוב בן שמונה עשרה לחופה, או לכל הפחות להתחיל לחפש שידוך, והאם מישהו שם על לב את דברי הגמרה שצריך להתאמץ שלא לעבור את גיל 20 או שלא איכפת להם בכלל והעיקר שיהיה לו ישיבה גדולה עם הרבה בחורים, ומי שרוצה להתחתן ולקיים דברי חז"ל הקדושים, מאיימים עליו שיזרקו אותו מהישיבה, וצריך ללכת לישיבה אחרת. וכמה בחורים אין להם את האומץ לעשות זאת, ואם היו מתחתנים מוקדם כמה ילדים היו להם, ואת כל זה מאבדים רח"ל, וכמה החורים משתגעים ונמצאים בסכנה, האם זוהי דרכה של תורה???

צדיק אחד עשה חשבון, לראש ישיבה של 500 בחורים שכבר ראש ישיבה 50 שנה, יש לו לכל הפחות 24,000 תלמידים, צא וחשב אם כל בחור היה מתחתן בן 18 אז לכל בחור היה כבר 7 ילדים כפול $24,000 = 168,000$ ילדים, שגם הם היו יכולים להביא כל אחד 7 ילדים כפול $168,000$ סך הכל היגענו $1,176,000$ כפול $7 = 8,232,000$ וממנו לומדים ראשי ישיבות אחרים ונהיה תחרות למוי שיש יותר בחורים זקנים, אז הראש ישיבה הזה לוקח את האחריות על כל הראשי ישיבות שלומדים ממנו!!!

וכולם שותקים על כך, ואין פוצה פה ומצפצף!!!

אני מאמין באמונה שלימה שזאת התורה לא תהא מוחלפת!!!

האם אתם יודעים שהיה חרם בירושלים שלא יגורו רווקים מעל גיל 20 שנה?

חרם על רווקים בירושלים שעברו גיל 20, שיעזבו את ירושלים עיה"ק

מרבן הגאון רבי עובדיה יוסף זי"ע – סיפר על החרם, שקבע איסור על רווקים

מבני עשרים שנה ומעלה שלא ידורו בירושלים – הרם שנחתם על-ידי גדולי הדור הספרדים כגון רבי יצחק יעקב אלגאזי, רבי ניסים חיים משה מזרחי, וכהנה רבים. כיון שנהגו כיום רווקים יראי שמים לדור בירושלים, ואין פוצה פה ומצפצף, מרן הגאון רבי עובדיה יוסף זי"ע בינס בית דין עם רבי יהודה צדקה זרבי בן-ציון אבא שאול זי"ע לבטל את החרם.

וכל זה כדי להציל את ישראל מאיסור החרם הנורא, בגלל שלא רצו לשמוע ולהתחתן לפני גיל 20 בדברי חז"ל. בואו וראה כמה החמירו גדולי ירושלים על דברי חכמים אלו עד שקמו ועשו חרם על כך [וגם בית הדין שהציל מהחרם אך לא פטר מהאיסורים החמורים של חז"ל].

מאיזה גיל יש חובה לבנים להתחתן ולא לחכות?

על כך אומרת שם הגמ' בקידושין (כט, ב): משתבח ליה רב הסדא לרב הונא בדרב המנונא דאדם גדול הוא, אמר ליה: כשיבא לידך הביאהו לידי. כי אתא, הווייה דלא פרים סודרא, אמר ליה: מאי טעמא לא פריסת סודרא? אמר ליה: דלא נסיבנא. אהדרינהו לאפיה מיניה, אמר ליה: חזי, דלא חזית להו לאפי עד דנסבת. רב הונא לטעמיה, דאמר: בן עשרים שנה ולא נשא אשה – כל ימיו בעבירה. בעבירה סלקא דעתך? אלא אימא: כל ימיו בהרהור עבירה. אמר רבא, וכן תנא דבי ר' ישמעאל: עד כ' שנה, יושב הקב"ה ומצפה לאדם מתי ישא אשה, כיון שהגיע כ' ולא נשא, אומר: תיפח עצמותיו.

מכאן רואים שיש חובה להתחתן עד גיל עשרים שנה. ויש לשים לב שרב הונא הקפיד על רב המנונא לבל יראה פניו, אף שהיה אדם גדול ורצה ללמוד תורה, ויבואר על כך בהמשך דברינו. ומבאר שם המהרש"א (בח"א): הקב"ה מצפה לאדם כו' כיון שהגיע לכ' שנים ולא נשא אומר תיפח עצמותיו כו'. אמר שהקב"ה מצפה כו' כדאמרינן ביבמות (סג): כל שאינו מקיים פריה ורביה כאילו ממעט הדמות. ואמר תיפח עצמותיו לפי ששלשה שותפין באדם ומאביו נבראו העצמות כדאמרינן במס' נדה (לא). וזה שאינו מקיים פריה רביה וממעט הדמות מהעצמות במדה זו – תיפח עצמותיו:

והמאירי הוסיף: כל שהגיע לעשרים ולא נשא אינו ניצל כל ימיו מהרהורין שהתמיד בהם אלא אם כן הוא מן היחידים: (פי' מיחידי סגולה, כעין מ"ש במש' בתענית יא: "הגיע י"ז במרחשון ולא ירדו גשמים התחילו היחידים מתענין").

ופסק הרמב"ם (אישות טו, ב): וכיון שעברו עשרים שנה ולא נשא אישה, הרי זה עובר ומבטל מצות עשה.

ובטור (אה"ע, א): ובשום ענין לא יעבור עשרים שנה בלא אשה, דאמר רבא וכן

תנא דבי רבי ישמעאל עד עשרים שנה הקב"ה ממתין לו לאדם שמא ישא אשה, וכיון שעברו עשרים שנה ולא נשא אומר הקב"ה תפחנה עצמותיו. וכתב א"א ז"ל (יבמות פ"ו ס' ט"ז) רווק שעברו עליו עשרים שנה ואינו רוצה לישא – ב"ד כופין אותו לישא כדי לקיים מצות פרו ורבו.

וכן בשו"ע (אבן העזר א, ג): ובשום ענין לא יעבור מעשרים שנה בלא אשה. ומי שעברו עליו כ' שנה ואינו רוצה לישא, ב"ד כופין אותו לישא כדי לקיים מצות פריה ורביה.

לפי זה, אין כל מקור או פוסק המתיר להתאחר לאחר גיל עשרים, ויעויין להלן בפרק הרם רבני ירושלים.

והחזון איש (אה"ע קמה – חי' לקידושין כטב) כתב, דגם הלומד תורה לא יאחר מעשרים שנה, ולאחר כ' לא אפשר, דהרי הוא כל ימיו בהרהור, וכן כתב בשו"ת פאת שדך (אקמטי) שאמר לו החזו"א שמי יוכל לומר בזה"ז שאין יצרו מתגבר עליו.

וכתב בספר מצהלות התנים (לר' יצחק אוהב ציון; עמ' כ') שאף מרן הקהלות יעקב אמר להשיא הבנים והבנות בגיל צעיר, וכשנכנס אל הקודש פנימה לפני הגר"ח קנייבסקי שליט"א עם בחור אחד ליתן לו ספר שהיכר הבחור – אחר שעייין בספר, אמר הרב "עכשיו התונה", והבחור היה אז בן י"ז שנה.

ועוד אמר הגה"צ רבי חיים קנייבסקי שליט"א, שהחזו"א (דודו) רצה שהוא יינשא בגיל י"ז וחצי, ושברוך כלל הוא מייעץ שאם הבן אינו לומד כל כך טוב – שילמד עוד קצת לפני התונתו, אבל אם הוא לומד טוב – שיתחתן, כיון שילמד טוב אף אחרי הנשואין.

ואף כ"ק אדמו"ר הרבי מלובביץ הוריח והורה להתחתן בגיל צעיר הן לאשכנזים והן לספרדים, וכפי שהובא לעיל.

וכעין זה בשלחן ערוך המקוצר לר' יצחק רצאבי (אה"ע א, קצח א) שמשנכנס האדם לשנת שמונה עשרה חלה עליו המצוה .

ובשבט ועם (ז, עמ' 388) כתב שמנהג יהודי אפגניסטן שהבנים התחתנו בגיל 18-

20.

ידוע הסיפור בשנת תרפ"ט הפרעות בחברון ששחטו בחורי ישיבה משיבת כנסת ישראל חברון, ונתפזרה הישיבה, היה צדיק אחד המוכיח המפורסם הגה"צ בשם רוזנבערג זצ"ל ששלח טלגרפם לבן שלו מרם הגיעו לגיל 18 שיבוא תיכף ומיד לארצות הברית כי אמרו חז"ל בן 18 לחופה, וצריך

לקיים תיכף המאמר חז"ל, והלך הבחור לשאול לגדולי ישראל האם צריך לשמוע לקול אביו לעזוב את לימוד התורה בישיבה בארץ הקדושה? הרבנים פסקו לו שאבא שלך צודק שצריך לקיים את ההלכה "בן 18 לחופה", ותיסע תיכף ומיד, ויום אחרי שנסע קרה האסון הנורא, ובזכות ששמע לקול חז"ל ניצל, וגם לא חווה את הטראומה הנוראה.

הַחֶפֶץ חַיִּים מוֹכִיחַ אֶת פְּנֵי הַיְשִׁיבָה: לומדים ומתחדדים בפלפולא דאורייתא, אבל אינם יודעים מעקר דאורייתא.

בשְׁהִייתִי אֶצְלוּ בְּשֶׁבֶת קוֹדֵשׁ פְּרֻשֵׁת וַיֵּרָא תַר"ן, שְׁמַעְתִּי בְּאָזְנֵי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. כֹּל יְמֵי עֲשִׂיתִי חֲבוּרִים וְלֹא הָיָה לִי פְּנָאֵי, אֲבָל עֲכָשׁוּ מִתַּפְּנֵה אֲנֹכִי וְאָבֹא בְּתַבִּיעוֹת, כִּי יֵשׁ לִי לְדַבֵּר אֶל הַפְּרוּשִׁים. נֶהֱמָה בְּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁהָיוּ קוֹרְאִים אוֹתָם פְּרוּשִׁים. וְאַחֲרֵי הַתַּפְּלָה הִכְרִיזוּ בְּעֶצְמוֹ וַיִּבְאוּ וַיִּשְׁמְעוּ. לומדים הם, הריפים הם, ומתחדדים בפלפולא דאורייתא, אבל אינם יודעים מעקר דאורייתא. וכשנתכנסו בליקה לשמוע את דבריו, הציע לפניהם מאמר ארוך, ותכן המאמר היה: שְׁהַעֲקֵר הוּא לְלִמּוּד לְחַיּוֹת חַיִּי הַסֵּתֶפְקוֹת וְצַנּוּעַ בְּכָל הַלִּיבוֹת וְהַנְּהֻגוֹת הַבַּיִת, לְחֹזֵר אַחֲרֵי אִשָּׁה וְלְהַנְשֵׂא, לֹלֵא כֹל דְּחַיּוֹת וְאַמְתְּלָאוֹת שְׁצָרִיכִים לְהַסְתֵּדֵר כִּפִּי נְמוּסֵי וְסֹדֵר הַעוֹלָם, כִּי כָל הַאֲמְתְּלָאוֹת וְהַנְּמוּקִים הָאֵלֶּה הֵם כְּעִמּוֹי שֶׁל יֶצֶר הָרַע, שֶׁגַּם בְּנֵי תוֹרָה וְגַם יִרְאִים נִתְּפָשִׁים בְּמַלְכָּדָתוֹ.

ולא זו בלבד, אלא שמשתפים בזה את שם שמים, ומעטפים את מאווייהם הגשמיים בכריכה של הדור מצוה, אומרים שהם שצריכים לכלים נאים לכבוד שבת, לדירה נאה, לשם התבודדות בבית ללימוד תורה. עשירות כדי לחיות יושב אהל וכו', ברם כל הנ"ל הוא מתחבולות היצר להוליכם שולל, כי בגלל אלה החשובים הנ"ל מונעים עצמם מלשא אשה, ואינם מסתדרים ברצון ה', ומפילא גורמים למכשלה של אסור רבית, והפתוב מזהיר חיו לא יתיה (יחזקאל י"ח). תרי נכשלים הם באסור דאורייתא. ולא חלים ומרגישים שבשעת פלפולם בפלפולי דאורייתא נעלמים מהם גופי תורה. ובדבריה היה בוצה בדמעות רבות! וכן גם בשעת קבלת שבת היה אומר הפוזמורים לבו נרננה וכו' בדמעות רבות. (ספר הפאורות הגדולים להגה"צ רבי חיים אפרים זייטשיק)

עכשיו תגיד כמה שווה בחור בן 25 שנה מליון ש"ח, או אפילו שהוא יתן 5 דירות לכלה – האם כדאי לקחת אותו לחתן?

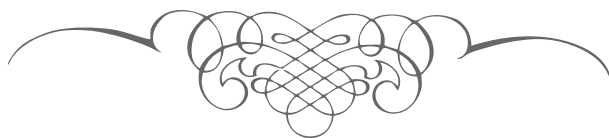
קודם כל שילך לבית דין להוריד החרם מעליו.

הגיע הזמן שיהיה לבחורים שכל ולאבא שלהם לומר, אני שומע בקול הז"ל ולא בקול ראש הישיבה, ובוזה יהיה לי חיים מוצלחים וטובים, ובנים צדיקים קדושים וטהורים, ולא צריך לבקש כסף מאף אחר אלא מאבינו שבשמים, שזן ומפרנס לכל.

כל הבחורות יעשו יד אחת חרם על הבחורים, ולא מתחתנים עם בחור שרוצה כסף ושלום על ישראל.

ובגמרא קידושין פב: תניא רבי שמעון בן אלעזר אומר מימי לא ראיתי צבי קיין וארי סבל ושועל חנוני והם מתפרנסים שלא בצער והם לא נבראו אלא לשמשני, ואני נבראתי לשמש את קוני מה אלו שלא נבראו אלא לשמשני מתפרנסים שלא בצער ואני שנבראתי לשמש את קוני אינו דין שאפרנס שלא בצער, אלא שהרעותי את מעשי וקיפחתי את פרנסתי שנאמר עונותיכם המו:

רבי נהוראי אומר מניה אני כל אומנות וכו': תניא רבי נהוראי אומר מניה אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה שכל אומנות שבעולם אין עומדת לו אלא בימי ילדותו אבל בימי זקנותו הרי הוא מוטל ברעב אבל תורה אינה כן עומדת לו לאדם בעת ילדותו ונותנת לו אחרית ותקוה בעת זקנותו בעת ילדותו מהו אומר וקוי ה' יחליפו כה יעלו אבר כנשרים בזקנותו מהו אומר עוד ינוכון בשיבה דשנים ורעננים יהיו.

אור הזוהר 778

יצא לאור על ידי מפעל הזוהר העולמי לימוד הזוהר הזה בכל ימי השנה

הגה"ק אדמו"ר מנור וצללה"ה בעל שפת אמת זי"ע אמר בשם היהודי הקדוש זי"ע, אשר חיוב על כל אדם ללמוד בכל יום הזוהר הקדוש פרשת שלח (חלק ג' דף קנ"ט ע"ב) בענין מרגלים, – אמר ר' שמעון מפרשתא דא אוליפנא רזא דחכמתא כו' מפרשה זו למדנו סוד חכמה, ונשמעים ממנה סודות עליונים ונכבדים עיי"ש כל הענין שהוא התחזקות כנגד טענות היצר הרע המפתה את הבריות. (שיח שרפי קודש עמוד תכ"ג אות י"ט, ליקוטי יהודה פרשת שלח)

מאמר טוב ומעלת התורה אשר הפל נמצא
ויש בה בתורה לכו תרגלו אותו עולם טוב

זוהר פרשת שלח (ח"ג דף קנ"ט ע"ב)

אמר רבי שמעון, מפרשתא דא אוליפנא רזא דחכמתא, ואשתמעו מנה רזין עלאין ויכירין. תא חזי, קודשא בריך הוא משבח באורייתא, ואמר אזילו באורחי, אשתדלו בפולחני, והא אנא מעייל לבון לעלמין טובין, לעלמין עלאין. בני נשא דלא ידעי, לא מהימני, ולא מסתכלי, קודשא בריך הוא אמר, אזילו אלילו תהוא עלמא טבא, תהוא עלמא עלאה דכסופא. אינון אמרי, איך ניכול לאללא ליה, ולמדע פל האי.

אמר רבי שמעון, מפרשה זו למדנו סוד חכמה, ונשמעים ממנה סודות עליונים ונכבדים. בא וראה, הקדוש ברוך הוא משבח בתורה ואומר: לכו בדרך, השתדלו בעבודתי, והריני מכניסכם לעולמות טובים, לעולמות עליונים. בני אדם שלא יודעים, לא מאמינים ולא מסתכלים, אומר הקדוש ברוך הוא: לכו תרגלו אותו עולם טוב, אותו עולם עליון של כסופים. הם אמרים: איך נוכל לרגל אותו ולדעת פל זה?

מה פתיב. עלו זה בנגב, אשתדלו באורייתא, ותחמוז דהא היא קיימא קמייכו, ומנה תנודעון ליה. (כמדבר יג) וראיתם את הארץ מה היא וגו'. תחמוז מנה תהוא עלמא, דהא ירותא דאחסנא, דאנא עייל לכו בה. ואת העם היושב עליה, אינון צדיקייא

דבגנתא דעדן, דקיימן שורין שורין ביקרא עלאה, בדרגין עלאין.
 מה פתוב? עלו זה בנגב. השתדלו בתורה ותראו שהרי היא עומדת לפניכם,
 וממנה תדעו אותו. וראיתם את הארץ מה היא וגו'. תראו ממנה אותו עולם,
 שהרי ירשה של חלק שאני מכניסכם בה. ואת העם הישב עליה - אותם
 צדיקים שגנו עדן, שעומדים שורות שורות בכבוד עליון בדרגות עליונות.

החזק הוא הרפה, בה תחמו אי זכו לכל האי פד אתקפו על יצריהון, ותברו ליה,
 אי לא. או פד אתקפו באורייתא, למלעי בה ימזא וליליא. או אי ארפו ידיהו מנה.
 וזכו לכל האי. המעט הוא אם רב, אי סגיאין אינון דאשתדלו בפולחני, ואתקיפו
 באורייתא, בגין דזכו לכל האי אי לא. (במדבר י"ג) ומה הארץ השמנה היא אם רזא.
 מדאורייתא תנדעון מה הארץ. מה תהוא עלמא אי אסגי טיבו עלאה ליתבהא, או אי
 אזעיר מנה פלום. היש בה עץ אם אין, האית בה אילנא דחיי, לעלם ולעלמי עלמין,
 או אי צורא דחיי אשתכח בגווה, אם לא.

החזק הוא הרפה. בה תראו אם זכו לכל זה פשהתגברו על יצרם ושבריהו, אם לא.
 או פשהתחזקו בתורה לעסק בה יומם וליילה. או אם תרפו ידיהם ממנה, וזכו לכל
 זה. המעט הוא אם רב, אם רבים אלו שהשתדלו בעבודתי והתחזקו בתורה משום
 שזכו לכל זה, אם לא. ומה הארץ השמנה היא אם רזה. מהתורה תדעו מה הארץ,
 מה אותו עולם, אם מרבה טובה עליונה ליושביה, או אם ממעיט ממנו פלום. היש
 בה עץ אם אין. היש בה עץ החיים לעולם ולעולמי עולמים, או שצורר החיים נמצא
 בתוכה, אם לא.

זוהר פרשת שלח (ח"ג דף ק"ס ע"א)

ויעלו בנגב ויבא עד חברון. (במדבר י"ג) ויעלו בנגב, בני נשא סלקין בגווה בנגב,
 בלבא עצלא, כמאן דאשתדל במנא, בנגיבו, דחשיב דלית בה אגרי, חמי דהא
 עותרא דהאי עלמא אביד בגינה, חשיב דכלא הוא. בנגב: כמה דאת אמר (בראשית
 ח) חרבו הפנים, ומתרגמינן נגיבו. לבתר ויבא עד חברון, עד דאתי לאתחברא בה,
 קארי ושאני בה.

ויעלו בנגב ויבא עד חברון. ויעלו בנגב, בני אדם נכנסים לתוכה בנגב, בלב עצל,
 כמי שמשתדל בהנם, ביבש, שחושב שאין בה שחר. רואה שעלשר העולם הזה אבד
 בגללה, חושב שהוא הכל. בנגב, כמו שצאמר (בראשיתח) חרבו הפנים, ומתרגמים
 נגיבו. אחר כך - ויבא עד חברון. עד שבא להתחבר בה, קורא ושונה בה.

וְשֵׁם אַחִימֵן שִׁשִּׁי וְתַלְמִי (במדבר י"ג), תַּמָּן חָמִי פְּלִיגָן סְגִיאִין, טָמֵא וְטָהוֹר, אָסוּר וּמִתֵּר, (ג"א כשר ופסול) עֲנֻשִׁין וְאַגְרִין. אֵלִין אִינוּן אַרְחֵי דְאֹרִייתָא, דְקִדּוּקֵי אֹרִייתָא. יְלִידֵי הָעֲנֵק, דְאֵתְּלִידוּ מִסְטָרָא דְגַבְוֵרָה. וְחִבְרוּן שִׁבְעֵי שָׁנִים נִבְנְתָה, אֵלִין אִינוּן שִׁבְעִין אֲנָפִין דְאֹרִייתָא, שִׁבְעִין פְּנִים אֵית לָהּ, לְכָל סְטָרָא עֲשָׂרָה. וְחִבְרוּן, דָּא אֹרִייתָא, מֵאֵן דְאֵשְׁתַּדַּל בָּהּ אַקְרִי חֵבֵר. לְפָנֵי צִעֻן מִצָּרִים, תַּנְיִנֵן אֹרִייתָא אֵית לְקַבַּל אֹרִייתָא. וְהֵינֵנו תּוֹרָה שִׁבְכְתָב, וְתוֹרָה שִׁבְעֵל פֶּה. וְהֵאִי (מלכות) חִבְרוּן. מִתּוֹרָה שִׁבְכְתָב נִפְקַת. כְּמָה דְאֵת אָמֹר (משלי ז) אָמֹר לְחֻכְמָה אַחֲתֵי אָתָּה. וְהֵאִי נִבְנְתָה שִׁבְעֵי שָׁנִין, דְבַגִּין כְּדֵי אַקְרִי בֵּת שִׁבְעֵי. לְפָנֵי צִעֻן מִצָּרִים, כְּמָה דְאֵת אָמֹר (מלכים א ה) וְתֵרַב חֻכְמַת שְׁלֵמָה מִחֻכְמַת כָּל בְּנֵי קָדָם וּמִכָּל חֻכְמַת מִצָּרִים.

וְשֵׁם אַחִימֵן שִׁשִּׁי וְתַלְמִי, שֵׁם רוּאָה פְּלוּגִים רַבִּים, טָמֵא וְטָהוֹר, אָסוּר וּמִתֵּר, (כשר ופסול) עֲנֻשִׁים וּשְׁכָרִים. אֵלָּה אוֹתָם דְרַכֵּי הַתּוֹרָה, דְקִדּוּקֵי הַתּוֹרָה. יְלִידֵי הָעֲנֵק, שֶׁנִּזְלָדוּ מִצַּד הַגַּבְוֵרָה. וְחִבְרוּן שִׁבְעֵי שָׁנִים נִבְנְתָה – אֵלָּה אוֹתָם שִׁבְעֵים פְּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה. שִׁבְעֵים פְּנִים יֵשׁ לָהּ, לְכָל צֵד עֲשָׂר. וְחִבְרוּן, זוּ הַתּוֹרָה, מִי שֶׁמִּשְׁתַּדַּל בָּהּ נִקְרָא חֵבֵר. לְפָנֵי צִעֻן מִצָּרִים. שְׁנִינוּ, יֵשׁ תּוֹרָה מִזֵּל תּוֹרָה, וְהֵינֵנו תּוֹרָה שִׁבְכְתָב וְתוֹרָה שִׁבְעֵל פֶּה. וְזֵה (מלכות) חִבְרוּן. מִתּוֹרָה שִׁבְכְתָב יוֹצֵאת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (משליז) אָמֹר לְחֻכְמָה אַחֲתֵי אָתָּה. וְזוֹ נִבְנְתָה שִׁבְעֵי שָׁנִים, שִׁבְגַּלְל זֶה נִקְרָאת בֵּת שִׁבְעֵי, לְפָנֵי צִעֻן מִצָּרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (מלכים א ה) וְתֵרַב חֻכְמַת שְׁלֵמָה מִחֻכְמַת כָּל בְּנֵי קָדָם וּמִכָּל חֻכְמַת מִצָּרִים.

וַיְבֹאוּ עַד נַחַל אֲשַׁבּוּל (במדבר י"ג), אֵלִין אִינוּן מְלֵי אַגְדָּה, דְרָשָׁה, דְתַלְיִין מִסְטָרָא דְמַהִימְנוּתָא. וַיְכַרְתּוּ מִשֵּׁם זְמוּרָה וְגו', אוֹלְפִין מִתַּמָּן רְאִישֵׁי פְרָקִין, רְאִישֵׁי מְלִין, אִינוּן דְבַגִּי מַהִימְנוּתָא, חֵדָאן בְּמִלִּין, וּמִתְפָּרְכֵן מְלִין בְּגוּייהוּ, וּמִסְתַּפְּלֵן שְׂרָשָׁא חֵד וְעִקְרָא חֵד, וְלֹא אֵשְׁתַּכַּח בְּהוּ פְרוּדָא. אִינוּן דְלֹא מִשְׁתַּפְּחֵי בְּנֵי מַהִימְנוּתָא, וְלֹא אוֹלְפֵי אֹרִייתָא לְשִׁמָּה, שׁוּיִן לִיהַּ לְמַהִימְנוּתָא בְּפְרוּדָא, חֵדָא הוּא דְכַתִּיב וַיִּשְׁאֲוֶהוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים, בְּפְרוּדָא. מַהוּ בְּמוֹט. כְּמָה דְאֵת אָמֹר (תהלים קכא ג) אֵל יִתֵּן לְמוֹט רִגְלֶךָ. וּמֵן הַרְמוֹנִים וּמֵן הַתְּאֲנִים, כְּלֹא שׁוּיִן לְהַנִּי מִיְלֵי לְסְטָרָא אַחֲרָא, לְסְטָרָא דְמִינְאֵי, לְסְטָרָא דְפְרוּדָא.

וַיְבֹאוּ עַד נַחַל אֲשַׁבּוּל – אֵלָּה אוֹתָם דְכָרֵי אַגְדָּה, דְרָשָׁה, שְׁתַּלְוִיִּים מִצַּד הָאֲמוּנָה. וַיְכַרְתּוּ מִשֵּׁם זְמוּרָה וְגו', לוֹמְדִים מִשֵּׁם רְאִישֵׁי פְרָקִים, רְאִישֵׁי דְכָרִים, אוֹתָם שִׁבְגֵי הָאֲמוּנָה שְׁמַחִים בְּדְכָרִים, וּמִתְפָּרְכִים דְכָרִים בְּתוֹכָם, וּמִסְתַּפְּלִים שְׂרָשׁ אַחַד וְעִקֵּר אַחַד, וְלֹא נִמְצָא כְּהֵם פְרוּד. אוֹתָם שְׁלֹא נִמְצָאִים בְּנֵי אֲמוּנָה וְלֹא לוֹמְדִים תּוֹרָה לְשִׁמָּה, שְׁמִים אֵת הָאֲמוּנָה בְּפְרוּד. זֶהוּ שְׁכַתוּב וַיִּשְׁאֲוֶהוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים, בְּפְרוּד. מַהוּ

במוט? פֿמו שְׁנאַמֶר (תהלים קכא ג) אַל יתֵן לַמוֹט רִגְלֶיךָ. וּמִן הַרְמוֹנִים וּמִן הַתְּאֵנִים, הַבַּל שׁוּיִם לְדָבָרִים אֵלֶּה לְצַד אַחֵר, לְצַד הַמִּינִים, לְצַד הַפְּרוּד.

הָדָא הוּא דְכִתִּיב וַיֵּשְׁבוּ מִתּוֹר הָאָרֶץ. וַיֵּשְׁבוּ, תִּיבִין לְסַטְרָא בִישָׂא, וְתִיבִין מֵאַרְחָא דְקִשׁוּט. אַמְרִי, מֵאֵי אֲכַפְתָּ לָן. עַד יוֹמָא לֹא חֲמִינָא טַב לְעֵלְמָא, אַעֲמִלְנָא בְּהָ, בִּיתָא רִיקָם. יְתִיבְנָא בְּקִלְוֵא דְעָמָא, וְלִהְיוּ עֵלְמָא מֵאֵן יִזְכִּי וּמֵאֵן יִיעוֹל לְגוּוּיָהּ, טַב לָן דְּלֹא אַמְרְחָנָא כּוּלֵי הָאֵי.

זֶהוּ שְׁפַתּוֹב וַיֵּשְׁבוּ מִתּוֹר הָאָרֶץ. וַיֵּשְׁבוּ, שְׂכִים לְצַד הָרַע וְשְׂכִים מִדְּרֹךְ הָאֱמֶת. אוֹמְרִים, מָה אֲכַפְתָּ לָנוּ? עַד הַיּוֹם לֹא רְאִינוּ טוֹב לְעוֹלָם. עֲמִלְנוּ בְּהָ, הַבֵּית רִיק, יִשְׁכְּנוּ בְּקִלּוֹן בְּעָם, וְלֹאֲתוֹ עוֹלָם מִי יִזְכֶּה וּמִי יִכְנַס לְתוֹכוֹ? טוֹב לָנוּ שְׁלֹא מְרַחְנוּ בַּל זֶה.

וַיִּסְפְּרוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ וְגו' (במדבר י"ג), הָא אַעֲמִלְנָא וְלֹאֲינָא, בְּגִין לְמַנְדַּע חוּלְקָא דִּיהוּא עֵלְמָא. וְגַם זְכַת חֶלֶב וּדְבַשׁ הִיא, טַב הוּא הַהוּא עֵלְמָא עֲלֵאָה, בְּמָה דִּידְעָנָא בְּאוֹרֵייתָא, אַבְל מֵאֵן יִכִּיל לְמוֹזְפֵי בֵּיתָא.

וַיִּסְפְּרוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ וְגו', הָרִי עֲמִלְנוּ וְעֵיפְנוּ בְּשָׂבִיל לְדַעַת חֶלֶק אוֹתוֹ עוֹלָם. וְגַם זְכַת חֶלֶב וּדְבַשׁ הִיא, טוֹב הוּא אוֹתוֹ עוֹלָם עֲלִיוֹן, כְּמוֹ שְׂיִדְעֵנוּ בַּתּוֹרָה, אַבְל מִי יִכּוּל לְזַכּוֹת בּוֹ?

מִי שְׂרוּצָה לְזַכּוֹת בַּתּוֹרָה צָרִיךְ גּוֹף חָזָק שְׂיֵהִיָּה גְבוּר בְּאֵרֵי מִשׁוּם שְׂהִיא מִתְשַׁת כַּחוּ שֶׁל אָדָם

אַפְסִים בִּי עַז הָעָם (במדבר י"ג), תַּקִּיף הוּא, דְּלֹא יַחְשִׁיב בַּל עֵלְמָא בְּלָל, בְּגִין דִּיהוּא לִיָּה עוֹתְרָא סְגִיא לְאַשְׁתְּדִלָּא בֵּיתָא, מֵאֵן הוּא דִּיזְכִּי בְּהָ. וְדֵאֵי אַפְסִים בִּי עַז הָעָם הַיּוֹשֵׁב בְּאָרֶץ, מֵאֵן דְּבָעֵי לְמוֹזְפֵי בְּהָ, בְּעֵי לְמַהוּי תַּקִּיף בְּעוֹתְרָא, בְּמָה דְאַתְּ אָמַר (משלי יח כג) וְעֵשִׂיר יַעֲנֶה עוֹזוֹת. וְהַעֲרִים גְּדוּלוֹת בְּצוּרוֹת. בְּתִין מְלִיזִין כָּל טוֹבָא, דְּלֹא יַחְסְרוֹן מִכְּלָא. וְעַם כָּל דָּא וְגַם יְלִידֵי הָעַנְק רְאִינוּ שָׁם, בְּעֵי גּוּפָא תַּקִּיף, גִּיבַר בְּאֵרֵי. (דאשְׁתַּכַּח תַּמָּן תְּדִירָא) בְּגִין דִּיהוּא מִתְשַׁת חִילִיָּה דְּכַר נֶשׁ לְאַשְׁתְּדִלָּא בְּהַהוּא אִיסוּר וְהַתַּר, טָמֵא וּמְהוּר, כְּשֶׁר וּפְסוּל. מֵאֵן יִכּוּל לְזַכָּאָה בְּהָ.

אַפְסִים בִּי עַז הָעָם, תַּקִּיף הוּא, שְׁלֹא יַחְשִׁיב בַּל הָעוֹלָם בְּלָל, מִשׁוּם שְׂיֵהִיָּה לוֹ עֵשֶׂר רַב לְהַשְׁתְּדֵל בּוֹ, מִי הוּא שְׂיִזְכֶּה בְּהָ? וְדֵאֵי אַפְסִים בִּי עַז הָעָם הַיּוֹשֵׁב בְּאָרֶץ. מִי שְׂרוּצָה

לזכות בה, צריך להיות חזק בעשר, כמו שנאמר (משלי יח כג) ועשיר יענה עזות. והערים גדלת בצרות, בתים מלאים כל טוב שלא יחסרו מהכל. ועם כל זה, וגם ילדי הענק ראינו שם, צריך גוף חזק, גבור בארי. (שימצא שם תמיד) משום שהיא מתשת כחו של אדם להשתדל באותו אסור והתר, טמא וטהור, פשר ופסול. מי יכול לזכות בה?

ועוד, (במדבר י"ג) עמלק יושב בארץ הנגב. אי יימא בר נש, דאפילו בכל דא יזכי. עמלק יושב בארץ הנגב, הא יצרא בישא, קטיגורא, מקטרגא דבר נש, דישתכח תדיר בגופא. והחתי והאמורי וגו', כמה מקטרגי משתכחי תפון. דלא יכיל בר נש למיעל בהווא עלמא כלל, מאן יזכי ליה, ומאן ייעול בגויה.

ועוד, עמלק יושב בארץ הנגב. אם יאמר אדם שאפלו שיזכה לכל זה, עמלק יושב בארץ הנגב, הרי יצר הרע, הקטגור, מקטרג על האדם, שנמצא תמיד בגוף. והחתי והאמורי וגו', כמה מקטרגים נמצאים שם, (כדי) שלא יכול האדם להכנס לאותו עולם כלל, מי יזכה בו ומי יכנס לתוכו?

במליון אליו. (במדבר לב) ויניאו את לב בני ישראל. בגין דאפיקו שום ביש עלה, כמה דאת אמר ויציאו את דבת הארץ. אינון בני מהימנותא מאי קא אמרי, אם חפץ בנו יי ונתנה לנו. פיון דישתדל בר נש ברעותא דלבא לגבי קודשא בריך הוא, לא בעי מנן אלא לבא, ויסתמרון ההוא רשימא קדישא, דכתיב, (ישעיה ס כא) ועמדו פלם צדיקים לעולם יירשו ארץ.

בדברים הללו (במדבר לב) ויניאו את לב בני ישראל, משום שהוציאו שם רע עליה, כמו שנאמר ויציאו דבת הארץ. אותם בני האמונה מה אמרים? אם חפץ בנו ה' [וגו'] ונתנה לנו. פיון שישתדל אדם ברצון הלב לפני הקדוש ברוך הוא, לא צריך מננו אלא הלב, וישמרו אותו רשום קדוש, שכתוב (ישעיה ס כא) ועמדו פלם צדיקים לעולם יירשו ארץ.

אם ישתדל בתורה - ימצא רפואה בכל

אבל, (דף ק"ס ע"ב) (במדבר י"ד) אך בני אל תמרודו, בעי דלא ימרדון באורייתא, דאורייתא לא בעי עותרא, ולא מאני דכספא ודחבא. ואתם אל תיראו את עם הארץ, דהא גופא תבירא, אי ישתדל באורייתא, ישפח אסוותא בכלא. הדא הוא דכתיב, (משלי ג) רפאות תהי לשרף ושקוי לעצמותיך. וכתיב (משלי ד) ולכל בשרו מרפא. וכל אינון מקטרגי, אינון מכרזאן ואמרי: פנו אתר לפלגניא עבדא דמלכא.

אבל, אך בה' אל תמָרדו. צָרִיף שְׁלֵא תמָרדו בתּוֹרָה, שֶׁתּוֹרָה לֹא צָרִיכָה עֶשֶׂר וְלֹא כְּלֵי כֶסֶף וְזָהָב. וְאַתֶּם אֵל תִּירָאוּ אֶת עִם הָאָרֶץ, שֶׁהִרִי גּוֹף שָׁבוּר, אִם יִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, יִמָּצֵא רְפוּאָה בְּכֹל. זֶהוּ שִׁפְתוֹב (מִשְׁלֵי ג) רְפָאוֹת תִּהְיֶה לְשָׂרָף וְשִׁקוּי לְעֲצֻמוֹתֶיהָ. וְכֵתוּב (שֵׁם ד) וְלָכֵל בְּשָׂרוֹ מִרְפָּא. וְכֹל אוֹתֶם מְקַטְרְגִים מְכַרְיוּזִים וְאוֹמְרִים: פִּנּוּ מְקוֹם לְפָלוּזֵי עֶבֶד הַמֶּלֶךְ!

תְּקוּף הַדִּין הַקָּשָׁה – הַכֹּל זוּ בְּגִלְל הַתּוֹרָה

בְּגִין כִּף אֵל תִּירָאוּ, כִּי לְחַמְנוּ הֵם, אֵינּוּן בְּגַרְמִייהוּ מְזוּמָן מְזוּנֵי בְּכֹל יוֹמָא לְאֵינּוּן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא. כְּמָה דְּאֵת אָמַר (מַלְכִים א יז) וְאֵת הָעוֹרְבִים צְוִיתִי לְכַלְכְּלָךְ. וְכֵתִיב (שֵׁם פֶּסוּק ד) וְהָעוֹרְבִים מְבִיאִים לוֹ לֶחֶם וּבֶשֶׂר. סָר צִלָּם מֵעֲלֵיהֶם. מֵאֵן צִלָּם. דָּא תּוֹקְפָא דְדִינָא קִשְׂיָא. מֵאֵי טַעְמָא אֶעֱדֵי. מִשּׁוּם דִּי אֶתְנֵנוּ אֵל תִּירָאוּם. כִּלְאֵ אֶעֱדֵיאוּ בְּגִין אוֹרֵייתָא. זַבְּאָה חוֹלְקִיהוּן דְּאֵינּוּן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמְהָ, דִּהָא מִתְקַשְׁרֵי בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְפִישׁ. וְאֶקְרוּן אֲחִים וְרַעִים. הִדָּא הוּא דְכֵתִיב, (תְּהִלִּים קכב ח) לְמַעַן אֲחִי וְרַעִי אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ.

בְּגִלְל זֶה אֵל תִּירָאוּ, כִּי לְחַמְנוּ הֵם. הֵם בְּעֲצָמָם מְזוּמָנִים מְזוּנוֹת בְּכֹל יוֹם לְכֹל אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מַלְכִים א יז ד) וְאֵת הָעוֹרְבִים צְוִיתִי לְכַלְכְּלָךְ, וְכֵתוּב (שֵׁם פ' ד) וְהָעוֹרְבִים מְבִיאִים לוֹ לֶחֶם וּבֶשֶׂר. סָר צִלָּם מֵעֲלֵיהֶם. מֵאֵן צִלָּם? זֶה תְּקוּף הַדִּין הַקָּשָׁה. מָה הַטַּעַם סָר? מִשּׁוּם שֶׁה' אֶתְנֵנוּ אֵל תִּירָאוּם. הַכֹּל זוּ בְּגִלְל הַתּוֹרָה. אֲשֶׁרִי חֵלַק אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה לְשִׁמְהָ, שֶׁהִרִי מִתְקַשְׁרִים בְּקוּדוּשׁ–בְּרוּךְ–הוּא מְפִישׁ, וְנִקְרָאִים אֲחִים וְרַעִים. זֶהוּ שִׁפְתוֹב (תְּהִלִּים קכב ח) לְמַעַן אֲחִי וְרַעִי אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ.

זוהר תורה פרשת שלח

אמר ר' שמעון מפרשה זו למדנו סודות החכמה, ונשמע מומנה סודות עליונים ורמזים, בוא וראה הקב"ה משבחה התורה ואומר, לכו בדרכי תתיגעו בעבודתי, והרי אני מביאכם לעולמות טובים העליונים, האנשים שאינם יודעים אין מאמינים ואין מבינים, אומר הקב"ה לכו לתור עולם הטוב ההוא, עולם הנחמד ההוא, אומרים האנשים איך נוכל לתור לו ולדעת כל זה, מה כתוב עלו זה בנגב¹ התיגעו בתורה ותראו, הרי היא עומדת לפניכם, וממנה תבינו אותנו.

וראיתם את הארץ מה היא וגו'. מהתורה תראו עולם ההוא, שהרי היא ירושת נחלה שאני מביאכם בה, ואת העם היושב עליה, אלו הצדיקים שבגן עדן, העומדים שורות

1. נגב רמז על חכמת התורה כמאמרם ז"ל (ב"ב כה). הרוצה להחכים ידרים.

שורות בכבוד עליון במדרגות עליונות, החזק הוא הרפה, בה תראו אם זכו לכל זה כאשר התגברו על יצרם וכבשו אותו, אם לא, או שזכו כאשר התחזקו בתורה להגות בה יום ולילה, או אם כאשר רפתה ידם ממנה זכו לכל זה, המעט הוא אם רב, אם רבים הם אלה שהתיגעו בעבודתי והתחזקו בתורה, בשביל שזכו לכל זה, אם לא.

ומה הארץ השמנה היא אם רזה. מהתורה תבינו מה הארץ, מה עולם ההוא, אם הוא משפעי טוב העליון ליושביו, או אם מגרע ממנה כלום, היש בה עין אם אין, היש בה עין החיים לעולם ולעולמי עולמים, או אם צרור החיים נמצא בתוכו, אם לא.

זוהר פרשת שלח (דף קס ע"א)

ויעלו בנגב ויבא עד חברון. ויעלו בנגב. האנשים נכנסים בתוכה בנגב, בלב עצל, כמי שמתיגע לחנם ביבשות, שמחשב שאין בה שבר, רואה שהעשירות של עולם הזה אבד בשבילה, מחשב שהכל הוא בנגב, כמו שכתוב חרבו המים, ותרגומו נגיבו, אחר כך ויבא עד חברון, כשבא להתחבר בה, וקורא ושונה בה.

ושם אחימן ששי ותלמי. רואה שם כמה פלוגתות, טמא וטהור, אסור ומותר, עונש ושכר, אלה הם דרכי התורה, דקדוקי התורה, ילידי הענק, שנולדו מצד הגבורה, וחברון שבע שנים נבנתה, אלה הם השבעים פנים לתורה, שבעים פנים יש לה, לכל צד עשרה, וחברון, זו התורה, שזה שמתיגע בה נקרא חבר, לפני צוען מצרים, למדנו שיש תורה כנגד תורה, והיינו תורה שבכתב ותורה שבעל פה, וחברון זה מתורה שבכתב יוצא, כמו שכתוב (משלי ז') אמור לחכמה אחותי את² וזו נבנתה שבע שנים, שבשביל זה נקראת בת שבע, לפני צוען מצרים, כמו שכתוב (מלכים א' ה') ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים. בזיון גדול האיך אין מכבדים את לומדי התורה

ויבאו עד נחל אשכל. אלה הם דברי אגדה ומדרש, שתלויים מצד האמונה, ויכרתו שמם זמורה וגו', לומדים משם ראשי פרקים, ראשי דברים הם לבני האמונה, שמחים בדבריהם, ומתברכים הדברים בתוכם³ מסתכלים בשורש אחד ועיקר אחד, ולא נמצא בהם פירוד, ואותן שאין נמצאים בני אמונה ואין לומדים תורה לשמה,

2 חברון ענין התחברות באהבה זה לזה כאח לאחות, וכענין הכתוב מי יתנך כאח לי וגו' אשקך גם לא יבזו לי, שאין להתבייש בתלמוד תורה מן המלעיגים כי לא הביישן למד..

3 פ"י הברכה הוא להיותם כמעין המתגבר להכין דבר מתוך דבר.

גורמים להאמונה להיפרד⁴ זה שכתוב וישאווהו במוט בשנים, בפירוד, מה במוט, כמו שכתוב (תהלים קכ"א) **אל יתן למוט רגליך**, ומן הרמונים ומן התאנים, כלם משימים דברים האלה לצד הטומאה, לצד אפיקורסת, לצד הפירוד⁵ זה שכתוב וישובו מתור הארץ, וישובו, חוזרים לצד הרע, וחוזרים מדרך האמת, אומרים מה מועלת לנו, עד היום לא ראיתי טוב לעולם, יגעתי בה, וביתי ריקם, ואני יושב בביוזיון העם⁶ ולעולם ההוא מי יזכה ומי יכנס לתוכו, מוטב לנו שלא נטריה כל כך. **ויספרו לו ויאמרו וגו'**. הרי עמלתי ויגעתי בשביל לדעת חלק של עולם ההוא, וגם זבת חלב ודבש היא, טוב היא עולם העליון ההוא, כמו שהבנתי בתורה, אבל מי יכול לזכות בו.

הלומד תורה צריך להיות חזק וגיבור וכן צריך שיהיה לו עושר בתים מלאים כל טוב שלא יסחר להם כלום

אפס כי עז העם. תקיף הוא העם, שאין כל העולם חשוב כלל, שיהיה להלומד תורה עושר רב שיוכל לעמול בתורה, מי הוא שיוזכה בה, ודאי אפס כי עז העם היושב בארץ, מי שרוצה לזכות בה צריך להיות תקיף בעשירות, כמו שכתוב (משלי י"ח) ועשיר יענה עזות, והערים גדולות ובצורות, בתים מלאים כל טוב שלא יסחר להם כלום, ועם כל זה וגם ילידי הענק ראינו שם, נצרך לגוף חזק וגבור כארי, לפי שהתורה מתשת כחו של אדם, להתייגע בעניני איסור והיתר, טמא וטהור, כשר ופסול, מי יכול לזכות בה, ועוד עמלק יושב בארץ הנגב, אם יאמר האדם שאפילו בכל זה יזכה, הרי יצר הרע הקטיגור, מקטריגו של אדם הנמצא תמיד בגופו, והחתי והאמורי וגו', ועוד כמה מקטריגים נמצאים שם, שלא יכול האדם לעלות לעולם ההוא כלל, מי יזכה לו ומי יכנס בתוכו.

ויניאו את לב בני ישראל. בדברים האלה, לפי שהוציאו שם רע על התורה, כמו שכתוב ויוציאו את דבת הארץ, אבל אלה בני האמונה מה אומרים, אם חפץ בנו ה' ונתנה לנו, כיון שיעמול האדם ברצון חלב לפני הקב"ה, שאינו מבקש מאתנו אלא חלב, ולשמור אות הברית הקדוש⁷ שכתוב (ישעי' ס') ועמך כולם צדיקים

4 פ' שהשכינה מסתלקת מהם.

5 כאמרם ז"ל שמי שלומד תורה לשמה הוא זוכה שנעשית לו סם חיים, ומי שאינו לומד התורה לשמה הוא בכלל לא זכה ונעשית לו סם המות ללמוד מדברי תורה ענינים רעים היפוך האמת, וזהו הרמוז מן הרמונים ומן התאנים, פ' חלק מאותן הפירות ולא כולן, היינו שעושים להיפוך, קליפתם או כלים וזורקין הפנימיות לחוץ, דלא כרבי מאיר.

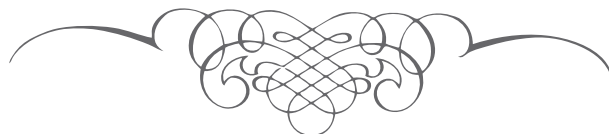
6 שאין העם מכבד ללומדי תורה.

7 הנה שתי אלה יסוד כל היהדות, א', להיות בעל לב טוב, כאמרם ז"ל רחמנא לבא בעי, ואז יקיים ואהבת לרעך כמוך שזה כלל כל התורה כדברי הלל, ב', לשמור אות הברית הקדוש שלא יטמא אותו במה שאסרה התורה, ועל ידי שתי אלה, כל יהודי בכלל ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ, ארץ העליונה שהוא עולם הבא.

לעולם יירשו ארץ, אבל אך בה' אל תמרודו, שמבקש לבל נמרד בתורה, שהתורה לא צריכה עשירות, ולא כלי כסף וזהב, ואתם אל תראו את עם הארץ, שהרי גוף נשבר אם יעמול בתורה ימצא רפואה בכל, זה שכתוב (משלי ג') רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך, וכתוב ולכל בשרו מרפא, וכל אותן המקטרגים מכריזים ואומרים, פנו מקום לפלוני עבד המלך, משום זה אל תיראו, כי לחמנו הם, הם בעצמם יזמנו מזונות בכל יום לאותן העמלים בתורה, כמו שכתוב (מלכים א' י"ז) ואת העורבים צויתי לכלכלך, וכתוב והעורבים מביאים לו לחם ובשר⁸ סר צלם מעליהם, מהו צלם, זה תוקף הדין הקשה, מה הטעם שמר, משום דה' אתנו אל תיראום, כי הקטיגוריא תסיר בשביל התורה, אשרי חלקם של העמלים בתורה לשמה, שהרי נקשרים בהקב"ה ממש, ונקראים אחים ורעים, זה שכתוב (תהלים קכ"ב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך.

---

8. כדעה זו שבגמרא דהיינו אנשים סוחרים, ויש לפרש דקאי גם על המקטרגים.

ספר א

סגולת שיר השירים

ובו ד' חלקים

- א. מעלות שיר השירים
- ב. האופן איך לומר שיר השירים
- ג. ענין לימוד תורת הסוד
- ד. הזוהר והסלם והמקבל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א

יוצא לאור על ידי
מפעל הזוהר העולמי

כתובת: רח' בר יהודה 50 בת ים

052-7651911

ספר

מעלות שיר השירים

אמרתי ונושעתי

- האומר "שיר השירים" בכוונה ובדקדוק האותיות, ינצל מדינה של גיהנום.
- המתקשה במציאת זיוג, יקרא "שיר השירים" במשך 40 יום ברציפות בכוונה ובנועם וימצא את אבדתו במהרה.
- סגולה נפלאה לשלום בית שיקראו הבעל והאישה את "שיר השירים", הקורא "שיר השירים" בכל יום זוכה ליראת שמים.
- סגולה לאם שבניה מתקשים בלימוד התורה הקדושה שתקרא "שיר השירים" בכל יום ויום ותבקש שהקדוש ברוך הוא יאיר עיני בניה בתורה.
- סגולה עצומה ונפלאה לקרוא את זמר "שיר השירים" בכוונה עצומה בפנימויות הלב במשך 40 יום רצופים, ולבקש בכל יום לאחר הקריאה את בקשתו, ובדוק ומנוסה שבקשתו תתמלא בעזרת ה'.
- כל הרפואות והישועות שבעולם מרומזות וכלולות ב"שיר השירים" והוא מועיל לכל מי שזקוק לרפואה וישועה.
- הקורא שיר השירים בערב שבת בנועם ובזמרה מוכמח לו שה' ימחל לו את כל עוונותיו אשר חטא במשך כל אותו שבוע.
- סיפרה לנו אשה סיפור על סגולת שיר השירים, לפני שנה בערך היו לי כאבי ראש שזה כאב ברמה לא נורמלית, זה כאב לי כל כך שאמרתי לבורא עולם שאם כאבי הראש האלה מפסיקים אני לוקחת על עצמי לקרוא ביום שישי אחרי הדלקת נרות שיר השירים, והכאבים הפסיקו תודה לק-ל.

מעלות הזמר הקדוש שיר השירים יותר מכל השירים

איתא בתרגום, עשרה שירים נאמרו בעולם הזה ושיר זה משובח מכולם ואלו הם, השיר הראשון, אמרו אדם הראשון כאשר סלח לו ריבונו של עולם על עונו, ובא יום השבת והגן עליו, פתח פיו ואמר מזמור ליום השבת. השיר השני, אמר משה רבנו עם בני ישראל כאשר ה' בקע להם את ים סוף, פתחו כולם כאחד ואמרו אז ישיר משה ובני ישראל. השיר השלישי, אמרו בני ישראל כאשר ניתנה להם באר המים כמו שכתוב אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה. השיר הרביעי, אמר משה רבנו כאשר הגיע זמנו להיפטר מן העולם והוכיח את עם בני

ישראל ככתוב האזינו השמים ואדברה. השיר החמישי, יהושע בן נון אמרו, כאשר נלחם בגבעון ועמדו השמש והירח שלושים ושש שעות והפסיקו הם לומר את שירתם, פתח הוא את פיו ואמר אז ידבר יהושע לד'. השיר השישי ברק ודבורה אמרו, ביום שנפלו סיסרא וצבאו ביד בני ישראל, כמו שנאמר ותשר דבורה וברק בן אבינעם. השיר השביעי, אמרה חנה כאשר ניתן לה בן מלפני ד', ותתפלל חנה. השיר השמיני דוד המלך אמרו וידבר דוד לד' את דברי השירה הזאת ביום הציל ד' אותו מכף כל אויביו. השיר התשיעי, שלמה המלך אמרו ברוח נבואה לפני ריבון כל העולמים, השיר העשירי, עתידין לומר בני ישראל בעת שיצאו מן הגלות ויחזרו לירושלים, ככתוב השיר יהיה לכם כליל התקדש חג ושמחת לבב כהולך בחליל לבוא בהר ד' אל צור ישראל.

איתא בספרים הקדושים, לא הייתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא כמו ביום שגילה בו שלמה המלך עליו השלום את השיר "שיר השירים" שהוא המשובח שבשירים, את "שיר השירים" אומרים השרים של מעלה וכן האבות והצדיקים והנביאים ומלאכי השרת, ב"שיר השירים" מתאר שלמה המלך עליו השלום, את האהבה העצומה בין הקדוש ברוך הוא לבין כנסת ישראל, כל מילה שהאדם אומר ב"שיר השירים" עושה עטרה לראשו של האדם, כל השבחים שבעולם לא מעלים רצון אל הקדוש ברוך הוא כמו "שיר השירים", יש בכח "שיר השירים" להשפיע הרבה קדושה ושפע מלמעלה אלינו לעולם הזה, יש להזהר שלא להפסיק באמצע קריאת "שיר השירים" בשום אופן ובשום כל סיבה שהוא.

איתא במסכת ידיים פרק ג' משנה ה', כל השירים קודש ושיר השירים קודש קדשים, אמר רבי עקיבא שאין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר השירים, שכל הכתובים קודש ושיר השירים קודש קדשים.

איתא בזוהר מדרש הנעלם פרשת וירא, כשחלה רבי אליעזר הגדול, אותו היום היה ערב שבת, לאחר שישבו לפניו תלמידיו, התחיל רבי עקיבא לבכות ואמר למדני רבי תורה, פתח פיו רבי אליעזר והתחיל לדבר במעשה מרכבה, הגיע אש וסיבכה אותו ואת רבי עקיבא, כיון שראו שאר התלמידים כך, יצאו מהחדר ששהו שם. והמשיך רבי אליעזר ללמד אותו מאתיים וששה עשר פירושים על שיר השירים, והיו עיני רבי עקיבא זולגות דמעות כמים. וכשהגיעו לפסוק "סמכוני באשיות רפדוני בתפוחים", לא היה יכול עוד להתאפק רבי עקיבא, והרים קולו בבכי, ולא היה מדבר מפחד השכינה ששרתה שם, ולימדו אותו את כל עומק והסודות שיש בשיר השירים, והזהירו אותו לבל ילמד ויפרש ואפילו פסוק אחד כדי שלא יהריב הקדוש ברוך הוא את עולמו, כי אין הקדוש ברוך הוא חפץ שישתמשו בהם מכח קדושתן העליונה.

כתב הבית יוסף בשם שבולי הלקט באורח חיים סימן רפ"ח שתלמידי רבי עקיבא מצאו את רבם שהיה בוכה בשבת, אמרו לו הלא לימדתנו רבינו שאסור

לבכות בשבת שכתוב וקראת לשבת עונג, אמר להם דעו בני שזהו העונג שלי, ופירש שם במורי זהב בסעיף קמ"ב, שסיבת בכייתו של רבי עקיבא בשבת הוא על פי הזוהר הקדוש שהבאנו לעיל, שרבי עקיבא היה בוכה מאד כשהיה קורא "שיר השירים", כי ידע היטב עד היכן הדברים מגיעים וכפי שלימדו רבו רבי אליעזר, ומרוב דבקותו בהקדוש ברוך הוא היה בוכה, אבל לא היה זה בכייה מתוך צער אלא בכייה מתוך רוממות ק-ל ואהבתו את כלל ישראל ואהבת ישראל את ה'.

איתא במדרש ובזוהר, שבע שנים שלמה המלך לא ישן בביתו, והיה שם את מיטתו בחצר בית המקדש, ואמר איני נכנס לישון בביתי עד שיבנה בית המקדש, והסיבה שישן שם כי רצה לראות ולהשגיח על כל פרטי הבניה ובה' תשרי נבנה ואז נחה עליו הרוח ואמר את שיר השירים, בו ביום ירדה השכינה לעולם הזה לשרות בבית המקדש, שנאמר ולא יכלו הכהנים לעמוד לשרת וגו' כי מלא כבוד ד' את בית ד', ביום ההוא נגלה שיר השירים.

שלמה מלך ישראל כתב ג' ספרים

שלושה ספרים כתב שלמה המלך, לפי מסורת חז"ל, (1 קהלת, 2 משלי 3) שיר השירים.

איתא בסדר עולם רבה פרק ט"ז אבל לעת זקנת שלמה סמוך למיתתו שרתה עליו רוח הקדש, ואמר שלשה ספרים הללו, משלי, שיר השירים, קהלת.

במסורת אחרת מובא שאת קהלת כתב שלמה לעת זקנה ולפיכך השתמש בלשון עבר אני קהלת הייתי מלך על ישראל בירושלים, את משלי כתב באמצע ימיו, כאיש בוגר, ואילו את שיר השירים כתב בצעירותו.

בברייתא במסכת בבא בתרא (דף ט"ז): מפורש כי חזקיה וסיעתו כתבו ישעיה, משלי, שיר השירים וקהלת, והפירוש הוא שהדברים נאמרו על ידי שלמה, אך חזקיהו וסיעתו ערכו את הספר והפיצו אותו בישראל.

שיר השירים - קודש קדשים.

במסכת אבות דרבי נתן (נוסחה א פרק א): נאמר על המשנה הוו מתונים בדין כיצד מלמד שיהא אדם ממתין בדין. שכל הממתין בדין מיושב בדין, שנאמר (משלי כ"ה א) גם אלה משלי שלמה אשר העתיקו אנשי חזקיה מלך יהודה. ולא שהעתיקו, אלא שהמתינו, אבא שאול אומר, לא שהמתינו אלא שפירשו.

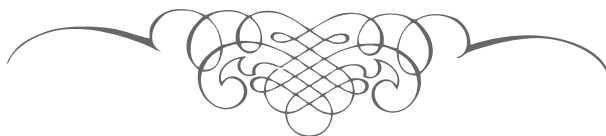
בראשונה היו אומרים משלי ושיר השירים וקהלת גנוזים היו, שהם היו אומרים

משלות ואינן מן הכתובים, ועמדו וגנזו אותם. עד שבאו אנשי כנסת הגדולה ופירשו אותו.

במשנה מסכת ידים (פרק ג משנה ה), שנינו. כל כתבי הקדש מטמאין את הידיים. שיר השירים וקהלת מטמאין את הידיים, ר' יהודה אומר שיר השירים מטמא את הידיים וקהלת מחלוקת. רבי יוסי אומר קהלת אינו מטמא את הידיים ושיר השירים מחלוקת. רבי שמעון אומר קהלת מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל, אמר רבי שמעון בן עזאי מקובל אני מפי שבעים ושנים זקן, ביום שהושיבו את רבי אלעזר בן עזריה בישיבה, ששיר השירים וקהלת מטמאים את הידיים, אמר רבי עקיבא חס ושלום, לא נחלק אדם מישראל על שיר השירים שלא תטמא את הידיים. שאין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר השירים לישראל. שכל כתובים קדש ושיר השירים – קודש קדשים. ואם נחלקו לא נחלקו אלא על קהלת, אמר רבי יוחנן בן יהושע בן חמיו של רבי עקיבא, כדברי בן עזאי כך נחלקו וכן גמרו.

בתוספתא מסכת ידים (פרק ב הלכה יד), מבואר, ר' שמעון בן מנסיא אומר, שיר השירים מטמא את הידיים, מפני שנאמרה ברוח הקדש. קהלת אינה מטמא את הידיים, מפני שהיא מחכמתו של שלמה, שיר השירים היה גנוז, עד שבאו חזקיהו וסיעתו והחזירוהו לספרי הקדש, המשנה פוסקת אמנם שלא כר' עקיבא, המכנה את המגילה "קדש-קדשים" וקובע שלא הייתה מחלוקת לגבי שיר השירים. פסק המשנה הוא שאכן הייתה מחלוקת בקשר לשיר השירים, אך נמנו והכריעו שהמגילה מטמאת את הידיים, כלומר שייכת לספרי הקדש.

במדרש תנחומא (פרשת תצווה סימן ה'), על הפסוק, ואתה תצווה, מביאים על הפסוק משיר השירים, הנך יפה רעיתי הנך יפה, בהמשך מובאים דבריו של רבי עקיבא שבמשנת ידיים. והמדרש מוסיף, אמר רבי אליעזר בן עזריה למה הדבר דומה, למלך שנמל סאה של חטים ונתנה לנחתום, ואמר לו הוצא ממנו כך וכך סולת כך וכך סובין כך וכך מורסן וסלית לי מתוכה גלוסקא אחת יפה מנופה ומעולה, כך כל הכתובים קדש, ושיר השירים קדש קדשים.

ספר ב

**אופן אמירת
שיר השירים**

**יוצא לאור על ידי
מפעל הזוהר העולמי**
כתובת: רח' בר יהודה 50 בת ים
052-7651911

מכאן מלוקט מתוך סידור עבודת ה' (בעלזא)

שיר השירים בבגדי שבת

איתא בסידור שער השמים בשם רבי אברהם הלוי תלמידו של הרמ"ק, צריך לקרות שיר השירים בערב שבת מן המנחה ולמעלה בבגדי שבת.

טעמים ששיר השירים הוא קי"ז פסוקים

איתא בספר מעשה רוקח על משניות מסכת שבת, תרי ותלת טעמי על שהתקינו הקדמונים לומר בכל שבת ספר שיר השירים וגם למה אמר שלמה המלך בספר שיר השירים קי"ז פסוקים, לא פחות ולא יותר, טעם אחד כבר נשמע משמו בכל בתי מדרשות, והוא זה, דאיתא במדרש הזית (שיר השירים רבא פרשה א' פסוק א, י') כל מעשה שלמה היו משולשין, עד ג' עברות עבר, הרבה לו סוסים, הרבה לו נשים, הרבה לו כסף וזהב וכו', וגם לפני זה איתא שם (אות ו'), שמעשה שלמה היו דומין לאביו, עד דוד אמר שירים ושלמה אמר שיר השירים, רבי יהושע בן לוי אמר, הואיל ואת מקישו, מקישו מכל צד, מה אביו נמחל לו על עוונותיו, אף זה כיוצא בו, ופירשו המפרשים היאך תלוי דברי רבי יהושע בן לוי במה שקדם, ופירשו על פי המדרש (מדרש תהלים מזמור יח) מי שאומר שירה על נם שנעשה לו, נמחל לו כל עוונותיו, וילפינן שאר שירת הים נאמר (שמות טו כב) "ויסע משה את ישראל", שהסיען מעוונותיהן, לכך דוד ושלמה שאמרו שירים, נחמל להם עוונותיהם, ושלמה עבר על ג' לאוין האמורים במלך, ג' לא ירבה, ועל כל לאו נתחייב מלקות ל"ט, ג' פעמים ל"ט עולה קי"ז, נמצא היה חייב קי"ז מלקות, ועל ידי שיר השירים נמחל לו, לכך אמר קי"ז פוקים במכוון, אך בתורה כתוב (דברים כה ג') "ארבעים יכנו", ואתו רבנן ובצרי הדא, כדאיתא במסכת מכות (כב:) וזהו כוונת הפסוקים, "שיר השירים אשר לשלמה", ואיתא במדרש (שיר השירים רבא א'-ו'), "שיר" חד, "השירים" תרין, הא תלתא, כלומר, שמאר שיר השירים נגד תלת לאוין שעבר עליהן, ולכך אמר קי"ז פסוקים, אך שלא תקשה, הא בתורה כתיב "ארבעים יכנו", אם כן היה לו לומר עוד ג' פסוקים לכך אמר (שיר השירים א'-ב') "ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מייין", ודרשינן מיניה בגמרא (עבודה זרה לה.) חביבין דברי סופרים יותר מדברי תורה, נמצא שפיר הוא קי"ז פסוקים, דאתו רבנן ובצרי הדא, הא לך טעם אחד.

עוד טעם ב' שאמר קי"ז פסוקים, ועל שתקנו הקדמונים לומר אותו בכל שבת, על פי דברי הזוהר פרשת נח דף סב:, תלת זימנין בימוא רווחין לחייבי גיהנם, בכל פעם שעתא ופלגא שעתא, בשעה שישראל מתפללין, ולבתר תייבין לאשייהו, וידוע ביום השבת אית להון נייחא בכל כ"ד שעות, לילה ויום, ובשיתא יומי דחול יש קמ"ד שעות,

ואית לון נייחא בכל יום ד' שעות וחצי, כמבואר במאמר הנ"ל, עולה לשישה ימים כ"ז שעות אית לון רווחא ונייחא, ואם כן נידונין בכל שבוע קי"ז שעות במכוון, לכך אמר שלמה קי"ז פסוקים בשיר השירים, להנצל בזה מדינא של גיהנם קי"ז שעות, ולזה דרשו (סנהדרין ז:): בפסוק (שיר השירים ג-ז' ח') "הנה מטתו שלשלמה ווכו' מפחד בלילות", מפחדה של גיהנם הדומה ללילה, אלמא שהיה מפחד מניהנם, לכך אמר קי"ז פסוקים להנצל מזה, ולכךם תקנו הקדמונים לומר אותו בכל שבת, לומר מי שאומר אותו בכונה שלמה ניצול מדינה של גיהנם בכל שבוע קי"ז שעות, הרי לך מעם שני.

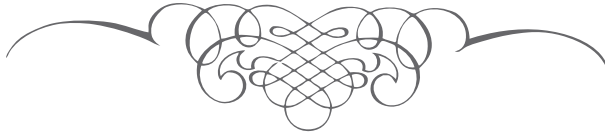
וכדי לבא לביאור המסכתא, נזכיר עוד מעם נפלא על שתקנו לומר שיר השירים בכל שבת.. על פי מאמר רעיא מהימנא פרשת יתרו דף צב בפסוק "זכור את יום השבת" תלת דרגין אינון, וכולהו אקרון שבת, שבת עילאה, שבת דיומא, שבת דליליא, וכולהו חד, ואקרו כולא שבת, יעוין שם, ושבת עלאה היינו בינה, ואקרי גם כן שבתהגדול, כאשר נזכיר לקמן בעזרת ה', ובזה נבאר, דלכך תקנו לומר שיר השירים בכל שבת, וכונת המדרש שהזכרנו, "שיר חד, השירים תרין, הא תלתא" כלומר שסוד שיר השירים הוא כנגד לתל דרגין דאקרון שבת, שבת דלילה, היינו מלכות, שבת דיום, היינו תפארת או יסוד, שבת עילאה או שבת הגדול, היינו בינה, וכשתחשוב ב' תיבות אלו "שיר השירים", עולים תתרע"ה, קח מזה תת"ק, עולה ג' פעמים ש', לרמז על ג' דרגין דאקרון שבת, נשאר קע"ה, עולה כמנין "לילה יום גדול" עם הכולל, דוק ותשכח וזהו כונת המדרש שיר חד, היינו מלכות, השירים תרין היינו יסוד או תפארת עם בינה, ובזה מצאנו עוד מעם נכון על קי"ז פסוקים, שהרי כתבנו שסוד שיר השירים המה כנגד ג' דרגין דאקרון שבת, והמה מכלות יסוד בינה, וכשתחשוב ראשי תיבות מן מלכות יסוד הרי נ', ובינה עולה ס"ו, הרי הכל קי"ז, ואל יקשה לך, למה כנגד מכלות יסוד אמר רק כנגד ראשי התיבות, ולא כנגד התיבה כולה, ונגד בינה אמר כנגד התיבה כולה, אני אומר, בודאי אלו היה רק מעם זה לחוד, היה קושיא שלך קושיא, אבל כבר אמרנו בעזרת ה' כמה מעמים בזה, לכן גם מעם זה נכון ודו"ק.

איתא בספר כסא רחמים ראיתי ראייה מהימנא בספר מעשה רוקח להגאון החסיד מוה"ר אלעזר מקראקא זכרוננו לברכה כריש מסכת שבת, שהפליא עצה שישנו בנותן מעם לקריאת שיר השירים בשבת, ועל שיש קי"ז פסוקים בשיר השירים, עיין שם באורך.. ועיקר שיר השירים על יציאת מצרים, גאולת ישראל ראשונה, ויש קי"ז פסוקים, כנגד קי"ז שנים שהיו בגלות, כמו שכתוב בסדר עולם (רבא פרק ג: דכל שעבוד מצרים היה קי"ז שנים, משנפטר לוי, אחרון שבשבטים, עד שיצאו), והפליא חסדיו עמנו, מדלג על ההרים, שני דילוגים, מת' שהיתה הגזרה נעשו רד"ו, ומרד"ו נעשה קי"ו, וזה רמז קי"ז פסוקים, שהיו שתי הפסקות, מת' רד"ו, ומרד"ו קי"ז, וזהו פסוקים שנים, ואם ישראל שומרים שתי שבתות מיד נגאלים (שבת קיה): ויציאת מצרים היתה התחלה לגאולה העתידה במהרה בימינו אמן, לכן בשבת אומרים שיר השירים, דכאשר נזכה לשמור שבת נגאלים, אז ישיר ישראל שיר השירים וכו' ביתר

שאת ויתר עז, כמהרה בימינו וכו', אמן.

אופן אמירת שיר השירים

איתא בספר יסוד ושורש העבודה, ובבואו מן הטבילה ילבש בגדי שבת, ויאמר שיר השירים בקול נעים וכמתון וכו', ויזהר האדם מאד באמירתה בדקדוק התיבות, ולא יפסיק באמצע קריאתו אפילו בדברי תורה, ונמצא כתוב בספרים, לפי שכל הפסוקים של שיר השירים מסודרים בסדר מעלות המדות העולמות העליונים הקדושים, אם לא ידקדק היטב בתיבות או יעשה הפסקות, יעשה פירוד חם ושלום בין מדות העליונים הקדושים, ובודאי אם ידקדק האדם בלשון הזוהר הקדוש דפרשת תרומה, שכתב אצטרך לנטרא ולסלקא עטרא על רישיה דבר נש כל מלה ומלה דשיר השירים, בודאי האדם ידע להזהר בעת קריאתה בכל הנ"ל, ואם אין לו שהות לקרותה בערב שבת קודש, אזי יקרא בשבת מתי שיוכל.

ספר ג

חשיבות
לימוד תורת הנסתר

יוצא לאור על ידי
מפעל הזוהר העולמי
כתובת: רח' בר יהודה 50 בת ים
052-7651911

חשיבות לימוד תורת הנסתר

בתוקף אמונתנו בדברי רבותינו נשמתם עדן שעתידיה חכמה זו להתגלות באחרית הימים ואנו רואים שמכפנים ומבחוץ תקפו עלינו הצרות, המכפנים כיצד? הדור הצעיר הולך מאתנו, הדור הוא ברוח הפקרות ופריצות, ועושים שמות בתורתנו הקדושה, מבחוץ כיצד? בכל אלפי שנות גלוייתנו לא היה עוד זמן נורא כזה דורש מאתנו לקחת חשבון נפש, ולעשות השתדלות "אתערותא דלתתא" בכדי לקרב קץ גלוייתנו, להחיש פדות נפשינו, ולעשות השתדלות שתתרבה הדעת בקרב ישראל, וכל העם מקצה יעבדו את ה', וימלא אחרי חוקיו ומצותיו.

והנה ידוע הוא, כי הגורם לכל היסורים הנוראים של עניות והרב ביזה והרג ר"ל, הוא מפאת חוסר השתדלות בלימוד 'חכמת הקבלה', וזהו שאמרו בתקוננים (תקון ל') נתיב תנינא דף עג:), וזה לשונו:

קומו ואתערו לנבי שכינתא, דאית לבון לבא בלא סבלתנו למנדע בה, ואיהו ביניכו. [תרגום וביאור הוזהר: קומו והתעוררו בשביל השכינה הקדושה, שהרי יש לכם לב ריקן בלי בינה לדעת ולהשיג אותה, אף על פי שהיא בתוככם]. ורזא דמלה קול אימר קרא (ישעיה מ ו), כגון קרא נא ה'יש עונך ואל מי מקדושים תפנה (איוב ח א), והיא אמרת מה אקרא, כל הבשר חציר, בלא אינון כבעירן דאכלין חציר, וכל חסדו כציץ השדה (שם), כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין. [תרגום וביאור הוזהר: וסוד הדבר, כמו שכתוב (ישעיה מ) 'קול אמר קרא', שקול דופק בלבו של כל אחד ואחד מישראל לקרות ולהתפלל להרמת השכינה הקדושה, שהיא בללות נשמות של כל ישראל, ומביא ראיה מהכתוב 'קרא נא ה'יש עונך', שקריאה פרושו תפלה, אבל השכינה אומרת 'מה אקרא' (כלומר אין בה כח להרים את עצמה מעפר, בשביל ש'כל הבשר חציר', כלם המה בבחמות אוכלי עשב וחציר, כלומר שעושים המצוות בלי דעת כמו בבחמות, וכל חסדו כציץ השדה', כל החסדים שעושים, לעצמם הם עושים, כלומר שאין פונתם במצוות שעושים, שתהיינה בכדי להשפיע נחת רוח ליוצרים אלא רק לתועלת עצמם הם עושים המצוות]. ואפילו כל אינון דמושדליו באורייתא, כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין. [תרגום וביאור הוזהר: ואפלו הטובים שבהם, שמסרו זמנם על עסק התורה, לא עשו זה, אלא לתועלת גופם עצמם, בלי פונה הרצויה, בכדי להשפיע נחת רוח ליוצרים]. כהחוא זמנא [וכו'] רוח הולך ולא ישוב, לעלמא, ודא איהו רוחא דמשיח. [תרגום וביאור הוזהר: בעת שהיא נאמר על הדור, רוח הולך ולא ישוב, להעולם, דהינו רוח המשיח, הצריך לגאל את ישראל מפל צרותיהם עד לגאולה השלמה לקים הכתוב, פי מלאה הארץ דעה את השם וגו' הרוח הזה נסתלק לו והלך, ואינו מאיר בעולם]. וי לון מאן דגרמיון דיזיל ליה מן עלמא ולא יתוב לעלמא, דאלין אינון

עֵתָה קֹדֶם הַגְּאֻלָּה הַיֵּצֵר הָרַע מִתְגַּבֵּר יוֹתֵר, וְצָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק גַּם בְּנִסְתָּר

הַרְבֵּה תְּקֻדוֹשׁ רַבִּי בּוֹנֵם מִפְּשִׁיחָא וְכַרוֹנוֹ לְבִרְכָה אָמַר לוֹ לְהַרְבֵּה תְּקֻדוֹשׁ רַבִּי הָעֵינִיד: מְאֻלְבְּסֵנְדָר וְכַרוֹנוֹ לְבִרְכָה: הַדּוּשׁ לִי עַל עֵיר פָּרַג שֶׁהִיא מְקוּם לּוֹמְדִים, וְתוֹרָה בֵּין בְּעֵידָנָא דְעָסִיק בְּהָ וּבֵין בְּעֵידָנָא דְלֹא עָסִיק בְּהָ מְגַנְי וּמְצַלִּי, וְאִידָּ יְרוּד שֶׁם הַיְהוּדוֹת מִיּוֹם לְיוֹם אַחֲרֵינִית רַחֲמָנָא לִיְצַלֵּן? אֲכַן הָעֵינִין הוּא דְמִקְדָּם הִיָּה דִּי בְּתוֹרָה הַנְּגַלִּית, אֲכַל עֵתָה, בְּעֵקֶבְתָּא דְמִשִּׁיחָא, צָרִיד לְהִיּוֹת גַּם תּוֹרַת הַנְּסֻתָר, כְּמוֹ שְׂאֵנָּה רּוֹאִים נָר דּוֹלֵק וְקֹדֶם שְׂפָכָה הוּא מִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר וְשִׁלְהֶבֶת עוֹלָה יוֹתֵר, כְּמוֹ כֵּן מִקְדָּם לֹא הִיָּה הַיֵּצֵר הָרַע מִתְגַּבֵּר כָּל כָּךְ, וְהִיָּה דִּי תוֹרָה בְּנִגְלָה לְתַבְלִין לְנִגְדוֹ, אֲכַל עֵתָה קֹדֶם הַגְּאֻלָּה הַיֵּצֵר הָרַע מִתְגַּבֵּר יוֹתֵר וְצָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק גַּם בְּנִסְתָּר. עכ"ל. (תּוֹרַת שְׂמֻחָה דָּף נ"ז)

מִדּוּעַ נִתְגַּלָּה הַזֹּהֵר מִשְׁנַת ה' ר"ן וְאֵילָף?

וּאִמְנָם כֵּן בְּכַל מִשְׁךְ גְּלוּיּוֹתֵינוּ הֵיינו מִצּוּוִים וְעוֹמְדִים לְהַסְתִּיר אֶת הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה הַלּוֹז הַמְּלֵאָה רוּזִין וְרוּזִי דְרוּזִין, אֲבָל לְעַתּוֹת הַלּוֹז אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים בְּהָ, כְּכַר בְּאֵנָּה לְעַקְבוֹתָא דְמִשִּׁיחָא, וְלִכֵּן לְהִפְךְ עֲלֵינוּ לְגַלוֹת אֶת הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה הַלּוֹז, וְכִמוֹ שֶׁכְּתַב הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ הַר" אַבְרָהָם אֲזוּלָאִי ז"ל בְּהַקְּדַמַּת סַפְרוֹ אֹר הַחֲמָה", דַּע כִּי גְזַרְהָ חֲכָמָתוֹ יִתְבַּרְךְ שֶׁחֲבוּר סֵפֶר הַזֹּהֵר לֹא יִתְפָּרְסֵם וְלֹא יִתְגַּלָּה אֲלֵא בְּדוֹרוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם וְעַל יְדוֹ, וְנִגְזַרְהָ גְזַרְהָ בְּפִמְלִיאָ שֶׁל מַעְלָה שְׁלֹאֲחֵר דּוֹרוֹ שֶׁל הַרְבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְרַבִּי אֲלֵעָזָר בְּנוֹ לֹא יִתְעַסְקוּ בְּזֹאת הַחֲכָמָה בְּפָרְסוּם עַד הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן דּוֹרוֹ שֶׁל מִשִּׁיחָ בֶּן דּוֹד. וְהִכִּי אֵיתָא בְּתַקּוּנֵין בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת, שְׂאֵלוֹ הַפּוֹדוֹת לֹא יִתְגַּלוּ עַד דְּרָא דֵיינִי מִלְּפָא מִשִּׁיחָא, וּבְמִקּוּם אַחֵר אֹמְרִי וּבְזִכּוֹת הַאי חַבּוּרָא יִתְגַּלִּי מִלְּפָא מִשִּׁיחָא, רּוֹצֵחַ לּוֹמֵר בְּדוֹר הָאַחֲרוֹן בְּשִׁבְלִי הַמִּתְעַסְקִים בְּחַבּוּר הַזֹּהֵר יִתְגַּלִּי מִלְּפָא מִשִּׁיחָא.

וּמִצָּאֵתִי כְּתוּב, כִּי מַח שְׁנַגְזָר לְמַעְלָה שְׁלֹא יִתְעַסְקוּ בְּחֲכָמַת הָאָמֶת בְּגֻלוּי, הִיָּה לְזִמְן קָצוּב, עַד תְּשִׁלוּם שְׁנַת ה' ר"ן, וּמִשֶּׁם וְאֵילָף יִקְרָא דְרָא בְּתַרְאָה וְהַתְּרָה הַגְּזַרְהָ וְהַרְשׁוֹת נִתּוּנָה לְהַתְעַסֵּק בְּסֵפֶר הַזֹּהֵר. וּמִשְׁנַת ה' אֲלָפִים גִּימָל מְאוֹת לְצִירָה מִצְוָה מִן הַמְּבַחֵר שְׂיִתְעַסְקוּ בְּרַבִּים גְּדוּלִים וְקַטְנִים כְּדֵאֵיתָא בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא. וְאַחֵר שְׁבִזְכוֹת זֶה עֵתִיד לְבוֹא מִלְּךָ הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בְּזִכּוֹת אַחֵר, אִין רְאוּי לְהַתְרַשֵּׁל. (הַקְּדַמַּת סֵפֶר אֹר הַחֲמָה)

וְעוֹד נֹכַח לּוֹמֵר מַעַם אַחֵר, מֵאַחֵר שְׂיִדּוּעַ, שְׂאֵם חֲטָא, אֲזִי אִין חֲבֵרוּ יִכּוֹל לְעַשׂוֹת תְּשׁוּבָה עֲבוּרוֹ, אֲשֶׁר בְּשִׁבְלִי זֶה אָמְרוּ בְּזֹהֵר, "מִפְּנֵי שְׂיִבְהָ תְּקוּם" – מִפְּנֵי שְׂיִבְהָ דִידְךָ, וּפְרָשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים, שְׁלֹא יֵאָחֵר זִמְן הַתְּשׁוּבָה עַד הַזְּקֵנָה. כִּי בֵּינָן שְׂפָא הָאָדָם בְּעַת זְקֵנָתוֹ, הוּא דּוֹמָה לְאִישׁ אַחֵר וְאִינוּ אוֹתוֹ הָאִישׁ שְׂחֲטָא, וְהַתְּשׁוּבָה צָרִיכָה לְהִיּוֹת דּוֹקָא עַל יְדֵי אוֹתוֹ הָאִישׁ שְׂחֲטָא, לְכַךְ "מִפְּנֵי שְׂיִבְהָ דִידְךָ", כְּשִׂאֲתָהָ בְּבַחְרוּתָהּ, תְּקוּם מִשְׁנַת תְּרַדְמַת הַבְּלִי תִזְמַן לְהַתְעוֹרֵר בְּתְשׁוּבָה, בְּכַדִּי שֶׁתְּהִיָּה הַשְּׂבָחָה מְעֻלְיִיתָא. כֵּן תְּדַבֵּר הַזֶּה, כִּי

בין שתחלת הקלוקל היתה על ידי אדם, לכך אי אפשר למלאכים שיתקנו הדבר הזה מה שקלוקל האדם. וכבר ידעת, שכל הנשמות בלן היו כלולות בנשמת אדם הראשון. וכשחטא אדם, פגם את נשמתו ונפגמו כל הנשמות בלן, לכך נתן התקון לישראל דוקא שיתקנו מה שקלוקלו.

וז"ל הרמ"ה לוצאטו זצ"ל בהקדמתו לקל"ח פתחי חכמה, בן אדם, בין תבין את אשר לפניך, והבט נא וראה, שכל התקונים הגדולים המזה תחת ידיך, על ידי עסק התורה והכמת האמת. והנה החכמה הזאת בקרן זוית היא מונחת, ואין דורש ואין מבקש.

והכתוב מכריז (הושע ג ה): "ובקשו את השם אלהיהם ואת דוד מלכם", שלא תהיה אצלכם באבדה שאינה מתבקשת, רק באבדה המתבקשת, דהינו שצריכים אנו לבקש תקונים שיתקנו כל הקלוקלים, שעל ידי זה יבוא משיחנו. והנה התקון הזה תחת ידינו, ומה נעשה ליום פקדה? אף כבר אמרו חכמינו זכרונם לברכה (אבות דרבי נתן פרק א' משנה ו'): "ותוי דן את כל האדם לכף זכות".

והנה יש באחינו בית ישראל כמה בתות, בתות מפתות שונות, כי בת אחת אומרת: "כבוד אלהים הסתר דבר" (משלי כה ב) – אין לך עסק בנסתרות! בת שנייה אומרת: יראתי לגשת אל הקדש מפני האש הגדולה, היא הקלפה אשר קדמה לפרי, והיא הזולת סביב הקדשה לצוד ציד נפשות עניים אמללים, באשר נצודו אנשי רשע ופשע החולכים אחר טעות הצבי, אחר גאוף וגדוף, וילכו ויעבדו אלהים אחרים, וכופרים באלהי ישראל ותורתו. והנם שיש בהם חכמים מחכמים בתורה, אף על פי כן בשנכנסו בפרד"ס נפגעו, שפגעו בהם הסטרא אחרא והטתה את לבכם בהראות להם השקר באמת והפכה דברי אלהים חיים. וכל שקר שאין אומרים אמת בתחלה, אינו מתקין, ועל כן הם תולים באילן גדול מאמרי הרב הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, זכרונם לברכה, ומהפכים הקערה על פיה, ותולים בוקי סריקי באשלי רב רבי דברי הרב הנזכר למעלה, ובשביל זה אין אנו רוצים לגשת אל החכמה הזאת, מאחר שהיא קרובה להפסד גוף ונפש, וכונתנו לשם שמים.

וכת שלישית אומרת: מה מאד חשקה נפשנו ללמוד החכמה הזאת, אף מחמת עמק המושג וקצור דעת הפשיג אין אני יכול ללמוד החכמה הזאת. והמה שלש בתות ליום הדין לאמר שהדין עמוק. ואני אומר, אם לדין יש תשובה, לכל בת וכת תשובה הראויה לה. הנת הראשונה נסתרה מעינתם, כמו שמבאר בהקדמת ספר הזוהר הקדוש פסק הגאון מורנו הרב רבי יצחק דלטאש. וגם כן הארכתי בזה הענין בהקדמת חבורנו ספר "קנאת השם צבאות", משם תראה שאין בדבריהם מפוש.

ודברי בת השנייה נסתרה מתוך חבורנו ספר "קנאת השם צבאות" הנזכר למעלה, משם תראה דברי בת המועים הכופרים באלהים חיים – המה הכל הכלים שאין בו ממש, ודברי הרב הקדוש רבי שמעון בן יוחאי זכרונם לברכה – המה צודקים, וישרים דרכי השם, צדיקים ילכו כם ופושעים יכשלו כם.

ולמענת בת השלישית, הגם שאין זו מענה, בשביל שאינו מבין – לכך לא יהא

רוצה להבין? הלא לא עליך לגמור! פתיב (יהושע א ח): "והגית בו יומם ולילה" ולא פתיב "והכנת בו יומם ולילה", אם תבין – תבין, ואם לאו – שכר תלמוד בידך. והא ראייה מספר הזוהר, שאף על פי שאינו מבין, הלשון מסגל לנשמה. אף על פי כן העליתי תרופה למפתם, והפרתי חבור זה, מה שמצאתי בכתב ישן נושן – קל"ח פתחי חכמה, והמה מפתחות גדולים להכמת האמת. אך כלל זה נקוט בידך, למגמר והדר למסבר! תחלה תראה להבין פרוש המלות, ואחר כן תחזור להבין הדברים על אמתתם. וכשיהיו ה"קל"ח פתחי החכמה הנזכרים למעלה שגורים בפיה ובלבבך, אזי תלך לבטח בכל ספרי חכמי האמת, ותבין כל דבר על בוריו, ותזכה לביאת הגואל במחרה בימינו. אמן כן יהי רצון סלה.

דברי גאוני וקדושי ארץ המועתקים כאן ועוד אלפי מאמרים המפורסם בזהר הקדוש ובשאר ספרים, ובהקדמה למהרה"ו זצ"ל שבספרו עץ חיים, אשר כולם כאחד רואים בעיני קדשם, שכל עיכוב גאולתנו, שכל הרע המסוכב על ידי גלות המר הזה, וכל ההזנחה הגדולה המתהווה בדורינו זה האחרון – שהוא אך ורק מחוסר לימוד קדוש זה, – כל אלה הניעו אותנו לקחת עלינו את המעמסה הקדושה הזאת, להשתדל בעזרת השי"ת להרבות, ולהפיץ את "חכמת האמת", להוציא לאור את כל כתבי רבינו האר"י זצ"ל, ספר עץ חיים וכל השמונה שערים, מכוא שערים עולת תמיד ופרי עץ חיים, לקומי תורה וספר הליקוטים, וה' יהיה בעזרינו.

ואל יאמר האומר מי יודע עומק הדברים ומי יכול לפני האר"י ז"ל להבין עמקי סודותיו, כי בחמלת ה' עלינו שלח לנו משמי מעונה עיר וקדיש ממנו יתד ממנו פינה הוא האיר עינינו המקובל האלוקי כקש"ת רבי יהודה הלוי אשלג זיע"א, שבדורו זה זכינו לחיבוריו הגדולים המבאים את החכמה על פי השכל העיוני הפשוט שכל מעיין בינוני יכול להבין החכמה וללמדה ולהתקן על ידה, ובכך תהלים לב (יא) שמהו ביהוה וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב, כי סתרי תורה אשר היו טמונים ונסתרים מעיני קדמונים הראשונים יצאו ונגלו באלו הזמנים, ובזכות תורתנו נזכה לראות בנחמת ציון ויגאלנו גאולת עולם אמן.

העסק בזוהר הקדוש היא תיקון לברית

ואיתא בזוה"ק (זוהר ח"ג ככד ע"ב) בהדא יפקון מן גלותא, וגם הרב האלהי מוהרה"ו זצללה"ה כתב שמה שנאמר (חגיגה יג.) אין לך עסק בנסתרות, זה קאי על דורות ראשונים, אבל בדרא בתראה אדרבה נחת רוח לפניו ית"ש לעסוק בסתרי תורה. ועסק בנסתרות הוא תיקון גדול לברית, וזה פירוש (תהלים כה, יד) סוד ה' ליריאו ובריתו להודיעם, כי כבר פירשנו הפסוק (ע' תהלים לג, יח) עיני ה' אל יריאיו למיחלים לחסדו, כי יריאיו רומז לזו"נ, דהיינו להמשיך מעינא פקיהא לבריית יריאיו, ואחר כך למיחלים לחסדו – להצדיקים המתפללים ומצפים לחסדו, וזה פירוש סוד ה'

ליראיו ובריתו להודיעם, כי עיקר התיקון של דרא בתראה הוא תיקון הברית, ותיקונו צריך להיות נמשך מסוד ה', כי זרע האב נמשך מהמוח, וזה פירוש סוד ה' ליראיו – דהיינו שמי שממשיך מסוד ה' בגימטריא עין, מעין ה' אל יראיו וכנ"ל, על ידי זה נתקן פגם הברית, וזה בריתו להודיעם.

בואו והתחברו לרבי שמעון בר יוחאי זי"ע: היום הוא יומא דהילולא של קדוש ה' המקובל האלוקי רבי מרדכי שרעבי זי"ע, ומן הראוי ללמוד מדרכיו אשר ורו את כל היהודים ללמוד זוהר הקדוש בכל יום. ומכוחו התעוררנו להבין ערכה של שעה, בלימוד התורה הקדושה ובפרט בלימוד זוהר הקדוש, עד שזכינו להוציא לאור ספר בשם ערכה של שעה, המחולק עתה בחינם לקהל הקדוש.

שבחה וערכה של תורה הנלמדת בשבתות על פני זו הנלמדת בימות החל

רבתינו הפליגו בשבחה וערכה של תורה הנלמדת בשבתות על פני זו הנלמדת בימות החל, בלשון זוהר הקדוש (סוף פרשת "שלח-לך") – וּבָאָה הוֹלְקֵיהוֹן דְּכָל אֵינֹון דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵינָא, יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא מִשְׁאָר יוֹמִין. ואמר רבנו מרדכי שרעבי זי"ע: "שעה של למוד תורה על דרך הפשט ביום השבת, שנה ללמוד שנה שלמה ביום חל. ושעה אחת של למוד זוהר וקבלה ביום חל, היא כמו שנה של למוד פשט ביום חל. ולמוד הקבלה זוהר ביום שבת במשך שעה שנה ללמוד שבועים וחמש שנה בימות החל". ופסק הגה"ק חפ"ח החיים (קנ"ה סקי"ב), דלמוד הזוהר יחשב ללמוד הקבלה. וכתב הפלא יועץ וזה לשונו: ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושונה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקב"ה כדכתיב ודגלו עלי אהבה ופרשו חו"ל ודלוגו עלי אהבה, עכ"ל.

וכבר דבר בקדשו מהר"ש בוזגלו זי"ע מאור עינינו בעל "הכפסא מלך" דלמוד הזוהר הקדוש עולה שעה אחת לערך שנה של למוד הפשט, והובא פסקו בכ"ח החיים (סימן קנ"ה סקי"ב), וז"ל: ה"כפסא מלך" (תקון מ"ג): כי למוד הזוהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שבין אם יזכה ללמוד ולהבין אפלו פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא.

גם בתקון ל' כתב הכפסא מלך, וזה לשונו: כמה גדול הויב על תלמיד חכם ללמוד קבלה. וענשם כמה גדול אם אינם לומדים קבלה וגורם ארץ גלותא כי הם מעבדים הנאלה רחמנא ליצלן, כי יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא נעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה, כי גדול כחה לקרב הגאולה.

ומרנא הרי"ח הטוב, בספרו "בן איש חי" (פרשת שמות שנה שניה), כתב וזה

לשוננו: כָּתְבוּ הַמְּקַבְּלִים וְלֵ: דְגָדוּל פֶּעַל הַנְּעִשָּׂה מֵעֶסֶק הַתּוֹרָה בְּיוֹם שַׁבָּת, אֶלֶף פְּעָמִים יוֹתֵר מִזֵּן הַנְּעִשָּׂה מֵעֶסֶק הַתּוֹרָה שֶׁל יְמֵי הַחֹל. עַבְלִ"ק. וּבֵאוּרוֹ: עַל פִּי מֵאֲמֹר חו"ל, דְּיוֹמוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה אֶלֶף שָׁנִים, שֶׁנֶּאֱמָר כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֵינוּ בְּיוֹם אֶתְמוּל וְגו' – וְשַׁבַּת קוֹדֵשׁ הִיא מֵעֵין עוֹלָם הֵבֵא – זֹאת אוֹמְרֵת, בְּיוֹמוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה. אִם בֵּן בְּשַׁבַּת קוֹדֵשׁ הִכַּל בְּעֶרְךָ שֶׁל יוֹמוֹ שֶׁל הַשְּׁוִי"ת וַיִּתְעַלָּה, אֲשֶׁר עַל בֶּן, כֹּל פְּעֻלָּה קוֹדֵשׁ בְּשַׁבַּת קוֹדֵשׁ, עוֹלָה אֶלֶף יוֹת, לְעֶרְךָ יְמֵי הַחֹל. (מִצָּא הֵן בַּמְדַּבֵּר).

הַעוֹלָה מִדְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ הַכֶּפֶא מְלֶךְ וְהַרִי"ח הַטּוֹב זי"ע: דְּהַלּוּמֵד שְׁעָה זֶהֱרַר הַקְּדוֹשׁ בְּשַׁבַּת קוֹדֵשׁ, כְּלוּמֵד אֶלֶף שָׁנָה פְּשֻט בְּיוֹם חוֹל. וְלִפִּי זֶה, אִם יִזְכֶּה לְלַמֵּד שֵׁשׁ שְׁעוֹת זֶהֱרַר הַקְּדוֹשׁ בְּשַׁבַּת קוֹדֵשׁ, הָרִי שְׁזִכָּה לְתַקֵּן כֹּל הַשְּׁוִי"ת אֶלְפִין יְמֵי הַבְּרִיאָה (וְכָל הָעוֹלָם מִתְעַלָּה עַל יָדוֹ). וּבְנוֹסָף עַל כֶּף הַדְּיוּשׁ שֶׁל בְּעַל אוֹרְחוֹת צְדִיקִים (שֶׁעַר הַשְּׂמֻחָה) הַמְּכַבֵּר: דְּלַמּוּד (וְכָל מִצְוָה) הַנְּעִשָּׂה בְּשְׂמֻחָה עֲרַבּוּ כְּפוּל אֶלֶף, וַיֵּצֵא שְׂכָאֲשֶׁר יְהוּדֵי לוּמֵד בְּשַׁבַּת קוֹדֵשׁ וּבְשְׂמֻחָה תּוֹרַת הַרְשָׁבִי – "הַזֶּהֱרַר הַקְּדוֹשׁ" עוֹלָה בְּשְׁעָה אַחַת לְעֶרְךָ שֶׁל מְלִיּוֹן שָׁנָה, (לַמּוּד פְּשֻט בְּיְמֵי הַחֹל). וְאִיתָא בְּאַבּוֹת דְּרַבִּי נֶתַן (פֶּרֶק ג' מִשְׁנָה ו'): רַבִּי יִשְׁמַעֵאל בְּרַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר... אִם לְמִדַּת תּוֹרָה בְּשְׁעַת הַרְיוּחַ אֵל תֵּשׁוּב לָךְ בְּשְׁעַת הַדְּחָק, לִפִּי שְׂטוֹב לוֹ לְאָדָם דְּכָר אֶחָד בְּצַעַר מִמַּאֲהַ בְּרִיּוּחַ (עֵי"ש), עַל בֶּן בְּאֲשֶׁר לוּמֵד בְּיַסְפּוּרִים הִכַּל כְּפוּל מַאֲה, סָךְ הִכַּל לִימוּד זֶהֱרַר הַקְּדוֹשׁ שְׁעָה בְּשַׁבַּת שְׁוֹהַ מַאֲה מְלִיּוֹן שָׁנָה תּוֹרָה!!!!!! וְשָׁנִיָּה אַחַת כ' 28.000 שָׁנָה תּוֹרָה. צָא וְחֻשַׁב כְּלוּמֵד הַזֶּהֱרַר הַקְּדוֹשׁ בְּשַׁבַּת, בְּכָל שָׁנִיָּה אַתָּה מִשְׂמַח אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמְקִים אֶת הַפְּסוּק "וַיַּעֲתָה יְגִדָּל נָא כ"ח ה'".

מִי שֶׁלוּמֵד זֶהֱרַר הַקְּדוֹשׁ, עָלָיו קוֹרָא הַזֶּהֱרַר הַקְּדוֹשׁ: אֵינוֹן דְּהוּוּ קְיָיְמִי בְּטוֹרָא דְּסִינִי.

וְזֶה לְשׁוֹן הַזֶּהֱרַר כְּפִרְשַׁת בְּהַעֲלֵתָךְ (דָּף קנב.): חֲבִימִין עֲבָדֵי דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, [הַחַכְמִים שֶׁהֵם עַבְדִּים שֶׁל מֶלֶךְ הָעֵלְיוֹן], אֵינוֹן דְּקִיַּיְמוּ בְּטוֹרָא דְּסִינִי, [אוֹתָם שֶׁעֲמְדוּ עַל הַר סִינַי], לֹא מִסְתַּכְּלִי אֶלָּא בְּנִשְׂמָתָא, דְּאִיחֵי עֲקָרָא דְּכִלְא אוֹרִייתָא מִמָּשׁ וְכוּ' [אֵינָם מִסְתַּכְּלִים אֶלָּא בְּנִשְׂמַת הַתּוֹרָה שֶׁהִיא עֵיקַר כֹּל הַתּוֹרָה מִמָּשׁ, כְּלוּמֵר שְׂוִדְעִים שֶׁבְּסִיפּוּרִים וְגַם בְּגוֹפֵי הַתּוֹרָה יֵשׁ פְּנִימִיּוֹת, שֶׁהֵם רוֹזֵי הַתּוֹרָה וְהַכּוּוֹנוֹת שֶׁצָּרִיךְ לְכוּוֹן בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה]. עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ. [וְנִכְתַּב בְּצַדוֹ, אָמַר מְעַתִּיק: מִשְׁמַע אוֹתָם שְׂאֵינָם לוּמְדִים סוּדוֹת הַתּוֹרָה, לֹא עֲמְדוּ עַל הַר סִינַי]. וְלִזְמַנָּא דְּאַתִּי, זְמִינִין לְאַסְתַּכְּלָא בְּנִשְׂמָתָא דְּנִשְׂמָתָא דְּאוֹרִייתָא. [וְלַעֲתִיד לְבוֹא הֵם עֲתִידִים לְהַסְתַּכֵּל וּלְהַתְּכוּוֹן בְּנִשְׂמָה שֶׁל הַנִּשְׂמָה שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּי אַחַר תַּחֲיִית הַמַּתִּים עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדַרוֹשׁ תּוֹרָה חֲדָשָׁה בְּסוּדוֹת נַעֲלָמִים, מַה שְׂאֵי אִפְשֵׁר בְּזִמְנֵן זֶהֱרַר לִידַע מַהוּתָהּ]. (הַבֵּיאוֹר מִהַפִּירוּשׁ מֵתוֹק מַדְבַּשׁ).

וְכֶךְ כְּתַב הָרַב הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִי הַגָּאוֹן הַצְּדִיק רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיָּה (יְאוּדָה מוֹשֶׁה יִשׁוּעָה פְּתִיָּה) זְכָר צְדִיק לְבָרְכָה, אֲשֶׁר הַרְשָׁבִי זי"ע הַתְּנַלְּה [בַּחֲלוּם לְרַבִּי אַכְרָהֵם עֲדָם זי"ע]

וּנְרוּ וּבְקֶשׁ שְׂוֹדֵפִים אֶת סִפְרוֹ יִזַּן הַרְקָה שְׁעַל הָאֲדָרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת. וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְנִרְאָה לִי בְּבִאוֹר כְּוִנְתּוֹ כִּי בְּתַחֲלָה כְּשִׁיבְאוֹ יִשְׂרָאֵל לְקִרְאֵת הָאֱלֹקִים הָיוּ מִתְנַצְּבִים בְּתַחֲתִית הַהַר וְאַחַר כֵּן נֶאֱמָר: "וַיִּרְא הָעַם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמֵדוּ מֵרַחֵק", כִּי הָיוּ יִרְאִים פֶּן תֹּאכְלֶם הָאֵשׁ הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וַיָּמוּתוּ. וְהָיָה מִקְצַת מֵהָעַם שֶׁהָיוּ שְׂשִׁים וּשְׁמַחִים לְקִרְאֵת הַשְּׂכִינָה וְלֹא רָצוּ לָזוּז מִמְקוֹמָם הִרְאִישׁוֹן לְעֵמֵד מֵרַחֵק אֲפִילוּ אִם יָמוּתוּ מִמָּוֶשׁ, וְעַלֵּיהֶם הוּא מִזֶּה שְׂפָתוֹב בְּזִהַר הַנְּזָכָר "אֵינִיוֹן דְּקִיָּמוֹ בְּטוֹרָא דְּסִינִי", כְּלוֹמַר וְלֹא נָעוּ וַיַּעֲמֵדוּ מֵרַחֵק אֲלֵא עָמְדוֹ בְּטוֹרָא דְּסִינִי מִתְחִלָּה וְעַד סוּף, וְלָכֵן הֵם זֹכִים לְחֻכְמַת הָאֱמֻת. וְאוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת אֲשֶׁר נָעוּ עִם הָעַם וַיַּעֲמֵדוּ מֵרַחֵק, כֵּן הֵם עוֹשִׂים גַּם עִתָּה שְׂנַסִּים וְעוֹמְדִים מֵרַחֵק לְחֻכְמַת הָאֱמֻת, מִיִּרְאָתָם פֶּן תֹּאכְלֶם הָאֵשׁ הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת.

לֹא עָמִי שׁוֹמֵעַ לִי, בְּדוֹר הָרַע הַזֶּה שֶׁהֵמִינּוֹת גּוֹבֵר, הָיוּ לְמִדִּים עִם תִּינוֹק בֶּן תִּשְׁעַ שָׁנִים סִפְר הַזֹּהָר

וְהִרְבִּי מִקְאֵמָרְנָא אָמַר:

יֵשׁ הִרְבָּה שׁוֹטֵים שְׁבוֹרְחִים מִלְּלֹמֵד רְזִין שֶׁל מֶרֶן הָאֶרֶץ וְסִפְר הַזֹּהָר, אֲשֶׁר הֵם חִינּוֹ, וְלוֹ עָמִי שׁוֹמֵעַ לִי, בְּעֻקְבוֹת מְשִׁיחָא אֲשֶׁר הָרַע וְהֵמִינּוֹת גּוֹבֵר, הָיוּ שׁוֹקְדִים כָּל יְמֵיהֶם לְלֹמֵד סִפְר הַזֹּהָר וּפְתַבֵּי הָאֶרֶץ ז"ל, בְּלוֹל עִם חֲסִידוֹת שֶׁל מֶרֶן הַבְּעַשׂ"ט וְהָיוּ מְבַטְלִים כָּל גְּזֵרוֹת רְעוֹת... וְלוֹ עָמִי שׁוֹמֵעַ לִי, בְּדוֹר הָרַע הַזֶּה שֶׁהֵמִינּוֹת גּוֹבֵר, הָיוּ לְמִדִּים עִם תִּינוֹק בֶּן תִּשְׁעַ שָׁנִים סִפְר הַזֹּהָר וְתִיקוֹנִים וְלִהְיוֹת בָּהּ, וְהָיָה יִרְאָתוֹ קוֹדְמוֹת לְחֻכְמָתוֹ וְיִתְקַיֵּים.

וְלֵאדָם לֹא מִצָּא עֵזֶר, אֲלֵא בְּלָם כְּנַגְדּוֹ

וְכַתּוּב בְּזוֹהָר (כְּרֵאשִׁית כ"ח ע"ב): וּבְגִין דָּא מִשָּׁה לֹא מִיֵּת וְאָדָם אֲתִקְרִי אִיהוּ. וּבְגִינִיה אֲתִמְרַ בְּגִלוֹתָא כְּתֵרָאָה וְלֵאדָם לֹא מִצָּא עֵזֶר אֲלֵא כְּלָהוּ כְּנַגְדּוֹ. וְכֵן עֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא אֲתִמְרַ בֵּיה וְלֵאדָם לֹא מִצָּא עֵזֶר דְאִפִּיק שְׂכִינְתִּיה מִן גְּלוּתָא הָדָא הוּא דְכַתִּיב (שְׁמוֹת ב) וַיִּפֶן פָּה וְכֹה וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ. וּמִשָּׁה אִיהוּ כְּדִיּוֹקְנִיה מִמָּוֶשׁ דְאֲתִמְרַ בֵּיה "לֹא מִצָּא עֵזֶר כְּנַגְדּוֹ". [בִּיאוֹר: וְלָכֵן מִשָּׁה לֹא מִת, וְהוּא נִקְרָא אָדָם, וּבְגִלּוֹ נֶאֱמָר בְּגִלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה וְלֵאדָם לֹא מִצָּא עֵזֶר, אֲלֵא בְּלָם כְּנַגְדּוֹ. וְכֵן נֶאֱמָר בְּעֲמוּד הָאֲמִצְעִי וְלֵאדָם לֹא מִצָּא עֵזֶר שִׁיּוֹצִיא שְׂכִינָה מִהַגְּלוּת. וְזֶה שְׂפָתוֹב (שְׁמוֹת ב) וַיִּפֶן פָּה וְכֹה וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ. וּמִשָּׁה הוּא בְּדִמוּתוֹ מִמָּוֶשׁ, שְׂנַאֲמַר בּוֹ לֹא מִצָּא עֵזֶר כְּנַגְדּוֹ].

וּבִיאַר בְּמִקְדָּשׁ מִלְךְ: וּמִמְשִׁיךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי לְבֵאֵר, שֶׁהַבְּחִינָה שֶׁל מוֹשֶׁה רַבִּינוֹ אֵינָה זֹוֶה מִן הַשְּׂכִינָה בְּגִלוֹת, וְעַל זֶה נֶאֱמָר בְּגִלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא מִצָּא תְלִמִּידֵי חֻכְמִים שִׁיהִיו עֵזֶר לְמִשָּׁה בְּגִלוֹת, אֲלֵא כּוֹלָם נַחֲשִׁים כְּאֵלוֹ הֵם

כנגדו, לפי שאינם עוסקים בסודות התורה, לסייע לתיקון השכינה. ונאמר בו, ולאדם לא מצא עזר כנגדו, פירוש לא מצא הקדוש ברוך הוא מי שיעזור לזעיר אנפין, להוציא את שכנתו מן הגלות.

הזוהר הקדוש נקרא תיבת נח שמציל מכל הפרעניות וכמו שבתיבת נח רק מי שהאמין ניצל, כך רק מי שיאמין וילמד את הזוה"ק ינצל.

ובזוהר פרשת בהעלותך (חלק ג דף קנג:), כתב: **ואינן ערב רב רשיעיא, וכו', הדא הוא דכתיב, (זכריה יג ט) וצרפתים בצרוף את הכסף, והרשיעו רשעים, אינן ערב רב. והמשכילים יבינו (דניאל שם) אינן מארי קבלה,** [ביאור: ומה שכתוב בדניאל והמשכילים יבינו, אל הם בעלי הקבלה העוסקים בסודות התורה וכן לומדי הזוהר הקדוש] **דאתמר בהון (שם פסוק ג) והמשכילים יזחירו פזרר הקיע. אלין אינן דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר** [ביאור: אלו הם שעוסקים באור הזה הנקרא ספר הזוהר, הן הלומדים בעצמם ובוודאי המזכים לאחרים שילמדו], **דאיחו פתיבת נח** [ביאור: שהזוהר הקדוש נקרא תיבת נח שמציל מכל הפרעניות וכמו שבתיבת נח רק מי שהאמין ניצל, כך רק מי שיאמין וילמד את הזוה"ק ינצל].

מי שלא למד תורת אמת שהם סודות התורה טוב לו שלא נברא דכלא זה אין אדם יודע אלהותו יתברך, ויראתו ואהבתו, ועבודתו.

המקבל האלקי הצדיק הקדוש רבינו יעקב אבנחצירא זצוקלה"ה (בספרו גנזי המלך דף קפ"ה) אומר בשם רבי שמעון בר יוחאי הקדוש: דמי שלא למד תורת אמת שהם סודות התורה טוב לו שלא נברא דכלא זה אין אדם יודע אלהותו יתברך, ויראתו ואהבתו, ועבודתו. והרב פתייה זי"ע אומר בשם רבי חיים וויטאל זי"ע שכתב בתחלת שער המצוות:

ואם לא עשה פן הרי הסר מצוה אחד של תלמוד תורה שהיא גדולה ושקולה ככל המצוות וצריך שיתגלגל עד שיטרח בד' בתינות של תפודים הנזכר. עד כאן לשונו. ועוד אמר הרב יהודה פתייה זי"ע שעוד בשעת הלוייה כאשר בוכים עליו, יתכן שכבר חזר לעולם הזה בגלגול, השם ירחם.

בדור הזה האחרון, מי שאינו עוסק בספר הזהר והוא בלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על תפודות

ואמר הרבי מקאמארנא בספרו היכל הברכה: – בדור הזה האחרון, מי שאינו עוסק בספר הזהר ותקונים וכתבי מרן הארי"י שהם חיים ממש לנפש, בלילה במקרא ובמשנה ובתלמוד ופוסקים, ידע נאמנה שכל תורתו שעוסק הוא משפה ולחזין, בדואג, ואין לו עסק בחיים והארה לנפש, והוא בלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא

להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק בחיים. וכדכתיב בתקוני זהר חדש: לית בנו מאן דיתער לגבה לרצות לה עם בעלה, צוהין בכל יומא וליליא באוריתא דבעל פה, בכמה קושין, וצוהין בה בכלבין דאמרין הב הב, הב לן עותרא הב לן יקרא, ולית מאן דישתדל לסלקא לשכינתא. ובנדיאי לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד, עכ"ל. (היכל הברכה קומננה פרשת עקב ז', י"ט – אור הזוהר פרק י' אין לנו תורה לשמה יותר מלימוד הזוהר הקדוש

וכתב האור החיים הקדוש (פ' בחקתי כ"ו י"ב) דרק לימוד תורה לשמה מציל מהיצר, ועל תורה לשמה נאמר, תורה מוננא ומצלא. ובספר "נפש החיים" (שער ד' פרק כ"ה) כתב בארוכה: שרק על ידי עסק התורה לשמה זוכה לקיים העולם. ואין לנו תורה לשמה יותר מלימוד הזוהר הקדוש, (עיין אור הזוהר).

רק בזה תלוי סוד הצלת עם ישראל בדור האחרון וגאולתו

משנה רבנו והרשב"י אומרים: כי הזהר הקדוש הוא כמו תבת נח שאלו שילמדו ינצלו מחבלי משיח, והרמח"ל הקדוש אומר לנו: שרק בזה תלוי סוד הצלת עם ישראל בדור האחרון וגאולתו, בכח ובגלגל למוד הזהר הקדוש, וזה לשונו הקדוש: בריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, ובלנו נברח להתבה הזאת וננצל.

בזכות הזוהר הקדוש וכתבי הקבלה יצא עם ישראל לחרות

וכבר גילה לנו הרש"ש הקדוש בשכבו על ערש דוי כמוך לפמירתו, השאיר לנו מעין צוואה כאשר אמר לבנו רבי חזקיה יצחק זיע"א: "יודע אני שבזכות הזוהר הקדוש וכתבי הקבלה יצא עם ישראל לחרות, ובלמוד זה תלויים גאולתינו וביאת משיח צדקינו"... "ותורת הסוד מה היא עליה?" [ספר הרש"ש עמ' 158], מילותיו האחרונות של אותו צדיק וקדוש מרחפות בעולם, תובעות עלבונן, ומפצרות לקיימן. "ותורת הסוד מה היא עליה?!"... והקול קורא במדבר פנו דרך לאלוקינו. יקרו והקדישו מזמנכם בכל יום לשם שמיים, בשביל ישועת העם, ולהצלת הדור כולו – ברוחניות ובגשמיות.

איך להנצל מנשקו של גוג

המצב בארץ ישראל (ובעולם כולו) מעורר דאגה, והלב נקרע וכל עין תזל ותדמע מגדל הצרות הפרטיות והקוליות רח"ל. וידוע מאמרי הו"ל מיום שהרב בית המקדש אין לך יום שקללתו מרבה מחברו, וכל הישוב עומד בספנה נוראה רח"ל "כבכבשה אחת שעומדת בין שבעים זאבים (שבעים אמות). וכמדמה שפכר הגענו למאמר דוד

המלך ע"ה "למה רגשו גוים וגו'. והאמות מצחצחות התרבות, ואין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים, ולקוות לסכתה לראשי ביום נשק (תהילים פרק קמו), וכמו שאמרו בירושלמי (יבמות ע"ח ע"א) דבר אחר ביום נשק. זה נשקו של גוג. אך יש לנו עצה אחת יעוצה "לימוד תורה לשמה", ולמוד הזוה"ק בשמחה, אשר בכחו לעצר כל פרענות ולהשפיע כל הברכות ברוחניות ובגשמיות, וכידוע תקנת הרמח"ל זי"ע ללמוד הזוה"ק ברציפות - שמציל מן הפרענות - ומביא הגאולה (עיון ספר אור הזוהר פ"ה, וכן הובא בספר "תורתו מגן לנו"). ולהוי ידוע שכל המסמים את ספר הזוהר הקדוש בבחינת "פנישתא חדא" (זוה"ק) הם בבחינת "אלף המגן תלוי עליו כל שלטי הגבורים (שיר השירים ד, ד) - עליהם תלוי ועומד הצלת כלל ישראל, "כל שלטי הגבורים" והם שולטים על הגבורות וממתקים אותם, ומיד באה הגאולה בב"א.

קריאה נרגשת לכבוד מעלת גדולי ישראל, רבנים וראשי ישיבות!

ומכאן אנו יוצאים בקריאה נרגשת לכבוד מעלת גדולי ישראל, רבנים וראשי ישיבות. וכל אחינו בית ישראל, בכלל. המצפים ומיחלים לישועת ה'. עוררו עורו מבקשי ה', התכוננו וראו תהפוכות עולם, בזמן שבני ישראל מחפשים עצה ותושיה בגלות המר הזה. וכבר האירו עינינו צדיקי ישראל, שבכוח למוד הזוהר הקדוש לקרב הגאולה ברחמים.

יהודים יקרים! - עוררו ישנים מתרדמתכם עוררו!
 - רוצה להציל נפשך ולמנוע מלחמת עולם שלישית
 ופצצת אטום?

אפודת המגן של עם ישראל היא רק בכח הרוחני העצום שלה כח החומר הוא אפסי לעומת כח האינסופי של הרוח! - פצצת אטום היא נשק של מקלות ואבנים מול הזוהר הקדוש - האם ההיסטוריה הזורת על עצמה? - עד כמה אפשר להתחנן כדי שיהודי ילמד זוהר הקדוש?

ספר ד

הזוהר והסולם והמקובל האלקי רבי יהודה פתיה זיע"א

האריז"ל הקדוש מנוצץ בנשמת איש
אלקים, שחי בארץ ישראל לפני בחמשים
שנה. האם ידעתם? מי הוא היה? מה
הוא אמר? מה הוא כתב?

עוררו והתעוררו!!!

והטו לבכם לדברי אלקים חיים
הבה נגמע בצמאון את דבריו הקדושים,
שהם מים חיים לנפשותינו הדואבות
והעייפות מיסורי הגלות
"בעל הסולם" – הרב יהודה הלוי אשלג
וצוקללה"ה,

זה היה שמו של האדם האלקי – עבור
נשמת האריז"ל אשר התהלך בינותינו
בשנות הארבעים וחי בארץ ישראל
הוא כתב פרוש לכל הזוהר הקדוש, פרוש
ספר עץ חיים של האריז"ל, ועוד ספרים
רבים.

מכתב גילוי של בעל הסלם.

"ותדע נאמנה, שעדין לא היה מזמן האר"י ז"ל עד היום הזה, מי שיביין את שיטת האר"י ז"ל, על שרשו וכו' והנה ברצון העליון ותברך, זכיתי לעבור נשמת האר"י ז"ל, לא מפני מעשי הטובים, אלא ברצון עליון, שנשגב גם מפני עצמי, למה נבחרתי אנכי לנשמה נפלאה זו, שלא זכה בה אדם מעת פטירתו עד היום, ולא אוכל להאריך בענין זה מפני שאין דרכי בזה לדבר בנפלאות" (מרו "בעל הסלם" זי"ע במכתב משנת תרפ"א)

אנו רואים שבעל הסלם העיד על עצמו שהוא זכה לעבור נשמת האר"י ז"ל, והוא זכה להתגלות נבואית של ה' אליו, (ראה למטה עדות אישית ומכתבי התגלות) והוא היה שליח ה' להציל את עם ישראל מהלי הגלות האימה, באמצעות תרופה קדושה ואלקית שנקראת "הזוהר הקדוש".

ידוע, שמתוך מדת הרחמים האינוסופית של הבורא, לעמו ישראל, לפני כל דין או גזרה קשה משמים, עושים חסד עם האדם ונותנים לו הזדמנות לבחור בטוב על מנת לבטל את הגזרה מעליו. ומה שנכון לגבי גזרות הפרט תקף לגבי גזרות הכלל.

לפני הגזרה או "המכה" של השואה האימה, ה' שולח הזדמנות לעמו ישראל לבחור בטוב ושולח "תרופה" עם שליח בדמותו של בעל הסלם, ללכת לקהלות היהודיות בפולין ולומר להם ללמוד זוהר הקדוש.

בעל הסלם צפה ברוח קדשו עשרים שנה לפני מלחמת העולם השנייה את השואה החולקת וקרבה, הוא הלך וזעק ובפני כל הרבנים ויהודי ארופה, הרעיש עולמות כדי שילמדו את הזוהר הקדוש, כי ידע שזו התרופה הקדושה להצלת יהודי ארופה מהשואה האימה.

הספרא אהרא (היצר הרע), פמוכן, מאד מפריעה בבחירה, לבחור בטוב, ומקשה את לבם של ראשי הקהלות היהודיות.

קשה לרבנים להאמין שמרחפת עליהם גזרה כל כך קשה של שואה, זה הרי לגמרי לא הגיוני, וכנגד זה (לשם הבחירה) מצד הטוב, גם קשה להאמין באותה מדה שתרופה רוחנית של למוזר הזוהר.... שאולי שיכת רק לצדיקים, יכול לבטל גזרות.

את התוצאות העגומות של השואה בלנו יודעים

בואו לא נתן להסתוריה לחזר על עצמה!!!
 בואו לא נטמן את ראשנו בחול!!!
 כמו האדמורי"ם רבנים וראשי ישיבות בפולין,
 אי אפשר לברח מהתקוין!
 האם זה הגיוני שתפל עלינו פצצת אטום? האם זה היה הגיוני שהיתה השואה?
 ה' שוב שולח לנו תרופה... שנקראת הזוהר הקדוש.
 למה אתם מחכים?
 לשם הבחירה של הטוב מתוך הרע,
 תמיד יבוא ב"ח נגדי שקול ושלילי שינסה לסתור את הטוב,
 מי הוא הטוב? למוד הזוהר הקדוש
 מי הוא הרע? הסטרא אחרא של דורנו, הערב רב!
 הערב רב הם אדמורי"ם ראשי ישיבות ורבנים שמתנגדים ללמוד את הזוהר הקדוש
 בנגוד מחלט לכל דברי שלשלת המקבלים של דורנו, ומעורים את עיני עם ישראל,
 טומנים את ראשיהם בחול מהישועה והגאולה.

נספחים:

1. מכתב גלוי של בעל הסלם זכה לעבור נשמת האריז"ל
2. מכתב התגלות נבואית של ה' אל בעל הסלם
3. מסקנות ממכתב התגלות הנבואית
4. דגמא להוכחה שבעל הסלם הוא עבד נשמת האריז"ל
5. על חשיבות למוד הזוהר הקדוש על פי מקבלים

לא נהיה פכת יענה המומנת ראשה בחול!

נפעל לבטול הגזרות הקשות בכל פחינו!

נלמד הזוהר הקדוש ויתבטלו כל הקטרוגים מעלינו!

מכתב גילוי של בעל הסלם.

"ותדע נאמנה, שעדין לא היה מזמן האר"י ז"ל עד היום הזה, מי שביין את שיטת האר"י ז"ל, על שרשו וכו' והנה ברצון העליון יתברך, זכיתי לעבור נשמת האר"י ז"ל, לא מפני מעשי הטובים, אלא ברצון עליון, שנשגב גם ממני עצמי, למה נבחרתי אנכי לנשמה נפלאה זו, שלא זכה בה אדם מעת פטירתו עד היום, ולא אוכל להאריך בענין זה מפני שאין דרכי בזה לדבר בנפלאות" (מרוך "בעל הסלם" ז"ע במכתב משנת תרפ"א).

מִכְתָּב הַתְּגָלוֹת נְבוּאִית שֶׁל הַשֵּׁי"ת אֶל בַּעַל הַסְּלָם

"וַיְהִי בַתּוֹךְ שְׁנֵי הַמְלַחְמָה בֵּימֵי הַטִּבַּח הָאֵיזִים, וְאֲנִי תַפְלָה, וְאֶבֶד בְּכִי רַב כָּל הַלֵּילָה. וַיְהִי כַעֲלוֹת הַבֶּקֶר וְהִנֵּה אֲנֹשֵׁי הָעוֹלָם כְּלוּ כְמוֹ מְקַבְּצִים בְּקַבּוּץ אֶחָד לְפָנָי דְּמִיּוֹנִי, וְאִישׁ אֶחָד מֵרַחֵף בִּינֵיהֶם בְּרֹאשׁ חֲרָבוֹ עַל רְאִשֵׁיהֶם, מִצְלִיף כְּלָפֵי רְאִשֵׁיהֶם, וְהָרְאִשִׁים פּוֹרְחִים לְמָרוֹם וּגְוִיּוֹתֵיהֶם נוֹפְלִים לְבִקְעָה גְדוֹלָה מְאֹד וַיְהִיו לִים שֶׁל עֲצָמוֹת.

וְהִנֵּה קוֹל אֱלֹהֵי אֲנִי אֵל שְׁדֵי הַמְּנַהֵיג לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּרַחֲמִים מְרַבִּים, שְׁלַח יָדְךָ וְאֶחֶז בְּהַחֲרֵב כִּי עַתָּה נִתְּנִי לְךָ עֲצָמָה וּגְבוּרָה. וְתִלְבִּישֵׁנִי רוּחַ ה' וְאֶחְזָתִי בְּהַחֲרֵב, וְתִכְפֵּן נַעֲלָם אוֹתוֹ הָאִישׁ וְהַפְּטָתִי הַיָּטִב עַל מְקוֹמוֹ וְאִינְנוּ, וְהַחֲרֵב בְּרִשׁוֹתַי לְקַנְיֵי הַפְּרָטִי.

וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי: שָׂא רִגְלְךָ וְלֵךְ לְךָ מִמּוֹלְדֶתְךָ אֶל אֶרֶץ הַחֲמֻדָּה אֶרֶץ הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים, וְאֶעֱשֶׂה שָׁם לְחֶכֶם גְּדוֹל וְעִצּוֹם, וּנְבַרְכוּ בְךָ כָּל גְּאוּנֵי הָאֶרֶץ, כִּי אוֹתְךָ בְּחֲרָתִי לְצַדִּיק וְחֶכֶם בְּכָל הַדּוֹר הַזֶּה, לְמַעַן תִּרְפֹּא אֶת שִׁבְרֵי הָאֲנוּשִׁים בִּישׁוּעָה שֶׁל כְּנִימָא, וְאֵת הַחֲרֵב הַזֶּה תִּפְחַח בְּיָדְךָ וְתִשְׁמָר עֲלֶיהָ בְּכָל נַפְשֶׁךָ וּמְאֹדָּךְ, כִּי הִיא הָאוֹת בֵּינִי וּבֵינֶיךָ אֲשֶׁר כָּל הַדְּבָרִים הַפּוֹכִים הָאֵלּוּ יִתְקַיְמוּ עַל יָדֶיךָ, כִּי עַד עַתָּה עוֹד לֹא הָיָה לִי אִישׁ נְאֻמָּן כְּמוֹתְךָ, לְמַסּוֹר לֹא הַחֲרֵב הַזֶּה, וְעַל כֵּן עָשׂוּ הַחֹבְלִים מַה שֶׁעָשׂוּ, וּמַעַתָּה כָּל מַחְבֵּל אֲשֶׁר יִרְאֶה אֶת חֲרָבִי בְּיָדֶיךָ, תִּכְפֵּן יִתְעַלֵּם וְיִתְבַּעַר מִהָאֶרֶץ.

וְאֶסְתַּר פְּנֵי כִי יִרְאֵתִי מִלְּחַבִּיט לְעַמֹּת הַדּוֹכֵר כִּי, וְהַחֲרֵב שֶׁהִיָּתָה לְמַרְאֵה עֵינֵי דְמִיּוֹנֵי כְמוֹ חֲרֵב פְּשׁוּטָה שֶׁל בְּרוֹזַל, בְּדַמּוֹת מִשְׁחִית נוֹרָא הִנֵּה נִתְּנָהפְכָה בְּרִשׁוֹתַי לְאוֹתִיּוֹת נּוֹצְצוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ "אֵל שְׁדֵי" אֲשֶׁר בָּרַק זִיווּם מְלֹאָה אוֹר וְנִחַת וְהַשְׁקַט, וּבִטַּח אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ.

וְאוֹמֵר(ה) אֵל לְבִי: מִי יִתֵּן וְאֶקְנֶה לְכָל דְּרֵי הָעוֹלָם מְטוֹפֵם (מְטַפֵּה) / מְאֻפֵּם) מְהֵרָה שֶׁל הַחֲרֵב הַזֶּה, כִּי אֲנִי יָדְעוּ שֵׁיִשׁ נַעֲם ה' בְּאֶרֶץ.

וְאֶשָּׂא עֵינָי וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלַי וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי: אֲנִי אֵל אֱלֹקֵי אֲבוֹתֶיךָ, שָׂא נָא עֵינֶיךָ מִהַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֵתָּה עוֹמֵד לְפָנָי וּתְרֹאֶה כָּל הַמְּצִיאוֹת אֲשֶׁר הַמְּצִיאֹתַי יֵשׁ מֵאִין, עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים יַחַד, מֵרֹאשׁ מִתְּהִילַת יִצְיָאָתְם לְגַלּוּי הַמְּצִיאוֹת, וְעַד כָּל הַמְּשֻׁךְ זְמַן בְּסִדְרֵי הַתְּפִתְחוּתָם, עַד יְבוֹאוּ עַל גְּמַר מְלֹאכְתָם כְּרֹאֵי, לְמַעֲשֵׂה יָדֵי לְהַתְּפָאֵר. וְאֶרְאֶה וְאֶשְׁמַח מְאֹד עַל הַבְּרִיאָה הַנְּהַדְרָה וְכָל מְלוֹאָה, וְהַעֲנֵג וְהַטּוֹב אֲשֶׁר כָּל בְּאֵי הָאֶרֶץ מֵתַעֲנָגִים עֲלֶיהָ, וְאוֹדָה לָהּ.

אֲזַ אֶמְרָתִי לָהּ: לְפָנֶיךָ נַעֲבֵד בְּיִרְאָה וּפְחַד, וְנוֹדָה לְשִׁמְךָ תְּמִיד כִּי מֵאֵתְךָ לֹא תֵצֵא הָרְעוּת וְהַטּוֹב, אֲכֵן שֶׁלְשֵׁלַת שֶׁל נַעֲם עֲרוּכָה לְפָנֵינוּ מֵרֹאשׁ עַד סוֹף, וְאֲשֶׁרֵי הַדּוֹרְכִים עַל עוֹלָמְךָ, אֲשֶׁר חֲכִינּוֹת לָהֶם לְנַעֲם וְעֵדֶן וְכָל טוֹב, אִין שׁוֹם נִפְתָּל וְעַקֵּשׁ בְּכָל מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ הָעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים יַחַד. וְנִמְלֹאֵתִי חֲכָמָה

נְהַדְרָה, וְעַל כָּלֵם חֲכָמַת הַשְּׁנֵחָתוֹ הַפְּרָטִית בְּתַכְלִית. בֶּן הַלְכָתִי וְהוֹסַפְתִּי חֲכָמָה יוֹם יוֹם יָמִים רַבִּים שְׂמוֹנִים וּמֵאֵת יוֹם.

בְּיָמִים הָאֵלֶּה עָלָה עַל לְבִי לַעֲרֹךְ תְּפִלָּה לַה' לֵאמֹר: הֵן נִמְלֵאתִי חֲכָמָה יוֹתֵר מִכָּל הַקְּדוֹמוֹנִים וְאִין דְּבַר בְּעוֹלָם אֲשֶׁר יִפְלֵא מִמֶּנִּי, אוּלָם אֵת דְּבָרֵי הַנְּבִיאִים וְחֲכָמֵי ה', אִינִי מִבִּין כְּלוּם, גַּם הַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים בְּרַבָּם לֹא הִבְנַתִּי, וְהִרְהַרְתִּי: הִנֵּה ה' הִבְטִיחַ לִי חֲכָמָה וְדַעַת, עַד לְהִיּוֹת לְמוֹפֵת בֵּין הַחֲכָמִים וְהַנְּבִרָאִים, וְאִנִּי עֲדִין אֵת שִׁיחָתָם אִינִי מִבִּין.

וּבְמָרָם אֶקְרָא וְהִנֵּה ה' שׁוֹרָה עָלַי וַיֹּאמֶר: הֵן תִּרְאֶה חֲכָמָתְךָ וְהַשְּׁנֵחָתְךָ לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, עַל כָּל הַחֲכָמִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּאַרְצְךָ עַד הַנְּהָה, וּמֵה שְׂאֵלְתִי(ו) מִמֶּנִּי וְלֹא נִתְתִּי לְךָ? וְלָמָּה תִּדְאִיב אֵת רוּחְךָ בְּהִבְנַת דְּבָרֵי הַנְּבִיאוֹת, שְׂאִינְךָ מִסֶּפֶק שֶׁדְּבָרֵיהֶם נֶאֱמָרִים מִתּוֹךְ קִטְנוֹת מֵהַשְּׁנֵחָתְךָ, הַאִם תִּרְצֶה שְׂאוּרִידְךָ מִמְדַּרְגָּתְךָ, וְאִן תִּזְכַּל לְהִכִּין אֵת כָּל דְּבָרֵיהֶם כְּמוֹתָם?

וְהִרְשַׁתִּי וְשִׁמַּחְתִּי בְּהַתְּפָאוֹת רַחֲבֵה וְלֹא עֲנִיתִי דְבַר.

אַחֲרֵי זֶה שְׂאֵלְתִי אֵת ה': הֲלֹא עַד הַנְּהָה לֹא שְׁמַעְתִּי דְבַר עַל קִיּוּם גְּוִיָּתִי, וְכָל הַפּוֹבוֹת וְהַיְעוּדִים הִגִּיעוּ לִי מִתּוֹךְ רוּחַנִיּוֹת בְּלִבְךָ, וְאַלִּיָּה חֵבֵל מִיַּעַד, וְאִם בֶּן מֵה יִהְיֶה שֶׁבְּגַלֵּל אִיזָה מַחֲלָה אוֹ פְּגַעֵי הַגּוּף יִתְבַּלְבַּל שְׂכָלִי וְאַחֲמָא לְפָנֶיךָ, הַאִם תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְתִאֲבֹד אֵת כָּל הַפּוֹבָה הַזֹּאת, אוֹ תַעֲנִישֵׁנִי?

וַיִּשְׁבַּע לִי ה' (הֵן כְּבֹר בְּאֵת עַל תַּכְלִיתְךָ, וְלִכָּל פְּשַׁעֶיךָ סִלַּחְתִּי וְהִחַסְדִּי הַזֶּה) בְּשֵׁמוֹ הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא וּבְכֶסֶף הַנִּצְחִי, כִּי לֹא יִרְפֶּה חֶסְדוֹ מִמֶּנִּי בְּנִצְחֵיּוֹת, וְאִם אַחֲמָא, וְאִם לֹא אַחֲמָא, חֶסְדוֹ וְקְדוּשָׁתוֹ לֹא יִסוּר הַיָּמִינִי לְנִצְחָה, וְשִׁמַּעְתִּי וְשִׁמַּחְתִּי מֵאֹד.

וּבְמֵלֵאת תִּימִים הָאֵלֶּה הִקְשַׁבְתִּי קֶשֶׁב רַב לְכָל הַיְעוּדִים וְהַחֲבִטוֹת שְׁנוּעֵדְתִי מֵאֵת ה', וְלֹא מִצָּאתִי בְּהֶם סִפּוֹק וְלִשׁוֹן אִיךָ לְדַבֵּר אֶל בְּנֵי הָעוֹלָם, וְלַחֲבִיאִם לַחֲפֹץ ה' אֲשֶׁר הוֹדִיעַ(ו)נִי, וְלֹא יִכְלֵתִי לְהִתְאַפֵּק לְטִיֵּל בֵּין בְּנֵי אָדָם הָרִיקִים מִכָּל, וְדוֹבְרִים סָרָה עַל ה' וְעַל בְּרִיאָתוֹ, וְאִנִּי שָׁב(ו)ע וְחִלַּל הוֹלֵךְ וְשָׁמָּה, וּכְמוֹ מִצְטַחֵק עַל הָאֲמֻלָּיִם הָאֵלֶּה, וְנִגְעוּ אֵלַי הַדְּבָרִים עַד הַלֵּב.

אִז הִסַּפְסַם בְּלִבִּי – יִהְיֶה מֵה שִׁיחָתִּי וְאִפִּילוֹ אֲרַד מִמְדַּרְגָּתִי הַרְמוּה, הַנְּנִי מוֹכְרָה לְשִׁפּוֹךְ תְּפִילָּה חֲמָה לַה', לִתֵּן לִי הַשְּׁנָה וְדַעַת בְּדְבָרֵי נְבוּאָה וְחֲכָמָה וְלִשׁוֹן לְהוֹעִיל אֵת בְּנֵי הָעוֹלָם הָאֲמֻלָּיִם לְהַעֲלוֹתָם לְדַרְגַּת הַחֲכָמָה וְהַנְּעֵם כְּמוֹתִי. וְהִגַּם שִׁדְעָתִי מֵאִז שְׂאִסוּר לִי לְהִדְאִיב רוּחִי עִם כָּל זֶה לֹא הִתְאַפַּקְתִּי, וְשִׁפַּכְתִּי שִׁיחַ וְתִפְלָה חֲמָה מֵאֹד.

וַיְהִי בְּבַקֵּר וְאַשְׁא עֵינֵי וְרֵאִיתִי יוֹשֵׁב בְּשָׂמִים יִשְׁחַק עָלַי וְעַל דְּבָרֵי וַיֹּאמֶר לִי: מֵה אַתָּה רוֹאֶה? וְאֹמֵר אֲנִי רוֹאֶה כ' אֲנָשִׁים מִתְאַבְּקִים יַחַד, אַחַד חֲכָם וְשָׁלָם בְּכָל עוֹז, וְהַשְּׁנִי קָטָן וְטַפֵּשׁ כְּמוֹ קָטָן שְׁנוּלָה, וְהַשְּׁנִי הַחֶסֶר טָעַם, הַקָּטָן

והחלש, מפיל את הגבור והשלים.

ויאמר לי ה': זה הקטן גדול יהיה. ויפתח הקטן את פיו ואמר לי איזה פסוקים בלתי מוכנים לי כל צרכם, אמנם, הרגשתי בהם כל אוצרות החכמה והנבואה הנחונת בין כל נביאי אמת, עד שידעתי כי ענה לי ה', ונתן לי מהלכים בין כל הנביאים והכמי ה'.

ויאמר לי ה': קום על רגלך והבט לרוח מזרחית קדמה, ונשאתי עיני וראיתי אשר הקטן הלז ברגע אחת נתרום והשוה את עצמו וקומתו לקומת הגדול, ועדיין היה חסר טעם ושכל כמקדם ונפלאתי מאד.

אחר זה היה דבר ה' אלי במחזה לאמור: שכב על צדך הימנית. ואשכב על הארץ, ויאמר לי: מה אתה רואה? ואומר: אני רואה גוים ולאמים רבים מאד מתנשאים ונאבדים ומראיהם משהת מאדם. ויאמר לי ה': אם תוכל לתן צורה לכל הגוים האלה ולהפיה בהם רוח חיים, אז אביאך אל הארץ אשר נשבעתי לאבותיך לתת לה, וכל יעודי יתקיימו על ידך.

(העתק התנלות נבואית מתוך כתב יד קדשו של מרן בעל "הפלים" ז"ע).

מה שנגלה ועורר הרה"ק המקובל האלוקי רבי יהודה אש"ג זצוקללה"ה על הגזרה האיומה הבאה ח"ו על עם ישראל – ארע לעירו של רבינו הקדוש רבי יוסף חיים בעל הפן איש חי זצוקללה"ה בליל א' י"ז אדר בשנת עזר"ת נלכדה בבל – והוץ משונאי ישראל נלחמו גם מן השמים נלחמו, וכך הלכו הגזרות אחד אחרי השני עד שנהרגו 6 מליון יהודים רח"ל.

מי שמתבונן בב' קטעים אלו היטב, מבין שלפני מספר לא רב של שנים נתגלה האר"י הקדוש שוב לעולמנו זה, וחי בינינו. ולא בכדי הביא השי"ת נשמה נפלאה זו לעולם, אלא עשה זאת מפני שהעולם נצרך לה, בכדי להאיר את דרכם של הדורות הנמוכים, אשר הנם במגששים קיר מחמת עיוורונם הרוחני, ומחמת שליטת החמר והגשמיות בדרכי חייהם. ולפיכך הטביע השי"ת בנשמת רבינו את הפגלה של הפקרת ערפי עבודת ה', באפן תהיר ביותר, בצורה מיוחדת המתאימה לאנשי הדור הזה. נשמה מאירה כזו, אשר יורדת לעולם פעם בעשרות דורות, נשלחת בכדי להורות למבקשים את דרך עבודת השי"ת באפן האמתי. פי מדרכים רבים יש לדור בעבודת ה', אולם רבם בכלם לא הגיעו להשגות עליונות, ולא נתגלו להם רזי תורה כלל. אם בן, כל הדרכתם בנויה על סברות בלבד, ואין ערכות, ולו גם קלושה על אמתיות דברייהם. אולם הדרכתו של רבינו הקדוש, שהגיע לרום הפעולות הנשגבות ביותר, הנה בוערת באש אמת יוקדת. וכל החולף לפי הדרכתו, הרי הוא חולף בנתיב שהולך בו רבינו, והגיע על ידו לקרבת השי"ת, כפי שנגראה מן ב' הקטעים הנ"ל, ועל בן ודאי תורתו

תּוֹרַת אֱמֶת, לֹא שְׁמִיץ שֶׁל פְּסֻלַּת אוֹ סְפֻקוֹת. וְזֶהוּ הַהֲבִדֵל הַגְּדוֹל בֵּין הַדְּרָכָנוּ שֶׁל מִי שֶׁכָּבֵר הִגִּיעַ לְגִמְרַת תְּקוּנָה, לְבֵין מִי שֶׁעֲדִין תּוֹהֶה בְּעֶרְפֵּל הַסְּפֻקוֹת, וּמִנְסָה לְכַרֵּר בְּרוּרִים שׁוֹנִים מִסְּפֻקִים לְחֻלּוּמִין.

וְהִנֵּה בְּדִרְכָם שֶׁל דְּבָרִים, כֹּל זְמַן חֵיוָתוֹ לֹא נִתְפָּרֵס כֹּל כֶּף הַדְּבָר, וְרַק לְאַחַר פְּטִירָתוֹ, מְעַט מְעַט הַחֵל לְזְרוּחַ אוֹרוֹ, עַד שֶׁכְּפִיּוֹם עָלָה נֹגַהּ תּוֹרָתוֹ, וּמֵאִיר בְּעֵז לְכָל הַמְּבַקְשִׁים דְּבַר ה'. וּכְבָר נִמְנָה וּגְמָרוֹ הַטּוֹעֲמִים תּוֹרָתוֹ, כִּי אֵין רְפוּאָה לְדוֹר זֶה וְלִבְאִים אַחֲרָיו, אֲלֵא בְּצָרֵי זֶה שֶׁהוּא תּוֹרַת רַבֵּינוּ הַקְּדוֹשׁ זִיע"ע. וּכְבָר שׁוֹקְדִים עַל עֲמֻקֵי סוּדוּתוֹ חֲסִידִים וְאַכְרָכִים וּבְנֵי עֲלִיָּה מִכָּל הַחֻגִים וְהַזְרָמִים זֶה בְּצַד זֶה.

וְעִבְשׂוּ יִבּוּלִים לְחֶבְרִין לְמַחַ בְּעַל הַסֵּלֶם הַלֵּךְ עֲשָׂרִים שָׁנָה לְפָנָי מִלְחַמַת הָעוֹלָם לְכָל הַרְבָּנִים לְהַגִּיד לָהֶם שֶׁיִּלְמְדוּ זוֹהַר הַקְּדוֹשׁ כִּי הִיא שְׁלִיחַ הַשֵּׁם לְהַצִּיל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל.

הוֹכַחָה לְכֹף שֶׁבְּעַל הַסֵּלֶם הוּא נִשְׁמַת הָאֲרִיז"ל:

הַתְּבַרֵּר שֶׁאֵבֵד לְבַעַל הַסֵּלֶם סֵפֶר זוֹהַר הַתְּשִׁיעִי מִתּוֹךְ עֲשָׂרָה סִפְרֵי הַזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ, צַעַר גְּדוֹל אָפַף, אֶת כָּל הַמְּקַרְבִּים אֱלֹוִי, אֲבָל בְּעַל הַסֵּלֶם אָמַר: אֵל דְּאִגָּה. אֲכַתֵּב הַסֵּפֶר מִחֻדָּשׁ.

בְּעַל הַסֵּלֶם כָּתַב שׁוֹב אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּשִׁיעִי מִחֻדָּשׁ, וְלֵאחֲרַי זְמַן מָה, מִצֵּאוֹ אֶת סֵפֶר הַתְּשִׁיעִי הָאוֹבֵד.

לְאַחַר הַשּׁוּאָה בֵּין שְׁנֵי סִפְרִים, הַתְּבַרֵּר שֶׁהַסֵּפֶר שֶׁכָּתַב בְּעַל הַסֵּלֶם מִחֻדָּשׁ הִיא מְדִיק לְהַפְּלִיא, מוֹלָה בְּמִילָה – הָעֵתָק מְדִיק שֶׁל הַסֵּפֶר שֶׁאֵבֵד!

אִם נִתְבַּוְּנֵן בְּדְבָר: סֵפֶר הַמְּכִיל לְעֶרְךָ 30 אֲלָף עַד 50 אֲלָף מִלִּים הִיא הָעֵתָק מְדִיק שֶׁל הַסֵּפֶר הָרִאשׁוֹן שֶׁכָּתַב.

זוֹ הוֹכַחָה לְכֹף, שֶׁכָּל מַה שֶׁכָּתַב בְּעַל הַסֵּלֶם, הָיוּ דְבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים וְלְכָל דְּבָרָיו נִתְיַחַם בְּדְבָרִים הַנֶּאֱמָרִים מִנְּשַׁמַּת הָאֲרִיז"ל שֶׁעֲדִין לֹא נִתְגַּלָּה לְעוֹלָם.

בּוֹאוּ וְתִרְאוּ שְׁחוֹר עַל גְּבֵי לְבָן – אֵיךְ הַזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ הִצִּיל אֶת בַּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִלְכוּ לְצָבָא, וְאֵיךְ שֶׁהִצִּיל אֶת הָעִיר, וּבְרַגַע שֶׁלֹּא הָיָה הַזְכוּת שֶׁל הַזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ – נִחְרְבָה כָּל הָעִיר וְהָרְגוּ וְחָמְסוּ כְּמוֹ בְּשׁוּאָה רַח"ל

א) הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיחַ זָכַר צַדִּיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הָבֵא – מִחֻבֵּר סֵפֶר "יִיזן הַרְקָח", וְעוֹד

הַקְּדָמָה

רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיחַ – מְגֻדְלֵי מְקַבְּלֵי כָּכָל. – נוֹלַד בְּבִגְדָד בְּשָׁנַת תר"ט – 1859 – נִפְטַר בִּירוּשָׁלַיִם בְּשָׁנַת 1942 בְּשָׁנַת תרס"ה,

בתחלת המאה העשרים עלה לארץ ישראל. – כבר מנעוריו למד קבלה
אצל גדול המקבלים בדורו, הרב יוסף חיים.

ספריו: "בית לחם יהודה", פרוש על ספר הזהר – "יין הרקח", פרוש על ה"איִדרא
רבא" וה"איִדרא זוטא" – "מתוך הנפש", באור על סבא דמשפטים.

(ב) מעשה שהיה: התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו
אמן, חפץ בהדפסת הספר "יין הרקח".

באשר עלה רבי יהודה פתיה לארץ ישראל, ביזמו השני בירושלים, בא לבקרו הרב
הגאון רבי אברהם עדס.

רבי יהודה קבלו בכבוד הראוי ושאל אותו בהתרגשות: "מדוע הטריח כבודו את
עצמו לבוא לבקרני?" – השיב לו הרב עדס: "בדבר חשוב מאד באתי אליך" – "מהו
הדבר?" שאל הרב פתיה.

"כבודו כתב פרוש על האיִדרא רבא והאיִדרא זוטא ועדין לא הדפסת אותו?" –
"כן" ענה הרב פתיה – "כתבתי את הפרוש לפני פחמש עשרה שנה. אך מניין ידוע
למעלת כבוד תורתו על פרושי זה? כי דבר זה לא גליתיו לשום אדם מעולם ורק אדוני
אבי מזרי ורבי יודע על כך".

הרב אברהם עדס ספר לו כי נגלה אליו התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו
יגן עלינו אמן בחלום, וכך אמר לו: "בימים הקרובים צריך לעלות לירושלים ארי
מבבל, רב גדול ומקבל עצום בשם יהודה פתיה, אשר כתב פרוש על ה"איִדרא רבא"
וה"איִדרא זוטא" שתברתי. וזה פמה שנים נמצא באמתחתו ולא הדפסו. אבקשך
להשפיע עליו שיוציאו לאור ולעזר לו בזה", על כן באתי אל כבודו לודא את אמתות
החלום ולהשפיע על כבודו להדפיס את הפרושים.

ענה רבי יהודה פתיה ואמר: "צעיר הייתי לימים, ולא רציתי להוציאו לאור, אך
כעת ברור לי, כי מהשמים מסכימים לפרושי, והנני בעזרת השם אוציאו לאור בקרוב".
אך רק לאחר שלש שנים הדפס הספר, בשל מחלות נאלץ הרב פתיה לחזור לעיר בגד
שבבבל ושם נשלמה הדפסת הפרוש על האיִדרות.

(ג) בית לחם יהודה – חלק ראשון – התעוררות ללמוד חכמת הקבלה

הקדמת ספר "בית לחם יהודה" להרב המקבל האלקי הגאון הצדיק יאודה משה
ישועה – פתיה זכר צדיק לברכה.

ידוע הדבר ומפרסם הענין כי למוד עין חיים הוא עמק מאד מאד כי הוא
מים שאין להם סוף והוא קשה מאד גם לחכמים ההוגים בו תמיד וכל שכן
למתחילים, כי הוא חזק מצור וקשה מברזל שאי אפשר לחצב ממנו מאומה
אם לא על ידי פלי מחצב חזקים מצפרן שמיר. וכל המתחיל ללמוד עין חיים

אם לא יהיה לו רב או לפחות איזה מפרש המפרש לו פונת הפרק שהוא לפי פשוטו נבל ובל, ואינו יכול לעמוד על הפרק כי אם לאחר יגיעה רבה ושקידה עצומה וכולי האי ואולי, כי הרבה פעמים יספר המענין שהכין הענין החוץ כראוי ואחר שילמד עוד איזה פרקים אחרים ירגיש בעצמו שלא הכין את הפרקים הקודמים, והנסיגה יעיד על זה. ולפי שלמוד עין חיים עמק מאד הן מצד עמק המושג והן מצד קצר המשיג, לכן נמנעו בפה תלמידי חכמים מלמודו, כי כאשר לומדים בו כמו עשרה פרקים או יותר יהיו צוללים במים אדירים וסגר עליהם המדבר ולא ידעו ולא יבינו מה הלשון אומרת ותקצר נפשם מלמודו ומושכים את ידיהם ממנו.

(ד) ומימות הרב זכרוננו לברכה עד הזמן הזה לא זכינו לאיזה מפרש שיפרש לנו דברי ספר החתום הזה בדרך צח וקצר בפרוש רש"י זכרוננו לברכה.

גם כל הלומדים אינם מוצאים קורת רוח בדברי המפרשים זכרונם לברכה יען שכל מפרתם אינה כי אם לישב אותן המקומות שנראים כסותרים זה את זה, כדגמת התוספות זכרוננו לברכה, זולתי באיזה מקומות מועטים אחת הגנה ואחת הגנה הם מבארים פונת הרב זכרוננו לברכה שאין זה מספיק למתחילים. ומימות הרב זכרוננו לברכה עד הזמן הזה לא זכינו לאיזה מפרש שיפרש לנו דברי ספר החתום הזה בדרך צח וקצר בפרוש רש"י זכרוננו לברכה. וסבה זו גרמה בעזונתינו הרבים לכבול מצוה הגדולה הזאת ולא רד הגלות המור והנמחר הזה. ותהי חכמת האמת נעדרת מונחת בקרן זוית ואין מי מהלומדים נוגע בקצה המטה אשר בידו למעם מנפת צופיה. כי מי שלא טעם טעם חכמת האמת כאלו לא ראה מאורות מזמיו, ואזי להם לבריות מעלבונה של תורה. והאומר די לי בנגלות אין לי עסק בנסתרות, טוב ליה דלא איברי בעלמא במבאר בתקונים תקון מ"ג וזה לשונו:

והכי מאן דגרים דאסתלק קבלה וחקמתא מאורייתא דבעל פה ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמרין דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי באלו הוא יסלק נביעו מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה טוב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף החי אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה וכו'.

(ה) אמר אליהו לרבי שמעון בתקונא שתיתאח דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא בד אתגליא בדרא בתראתא.

ויפרש הרב בפסא מלך שם וזה לשונו בקצור, שאם היה עם הארץ יותר טוב לו כי אינו פוגם אם אינו לומד קבלה כי אין למיל בפרדס קדם שימלא ברוסו בשר וזין אכל מאן דיליף תורה שבעל פה ענשו כל כך גדול אם לא ילמד קבלה ואדרבא פוגם בלמודו (במבאר בשער הגלגולים סוף הקדמה י"ז, וזה לשונו: ומי שלא עסק בסודות התורה פוגם בתפארת דאצילות וכו' יענין שם) וטוב ליה דלא יוליף ליה כי אהור עלמא לתהו

ובוהו שהוא סוד שבירת הכלים וכו'. ומי שיכול לקנות לו רב שילמדוהו קבלה או חבר או מתוך הספרים ומתרגל גורם ארץ גלותא ובפרוש אמר אליהו לרבי שמעון בתיקונא שתיקנה דבהאי ספר הזהר יתפרקו מן גלותא כד אתגליא בדרא בתראה, כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות כל שבן אם יזכה ללמוד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשוט שנה תמימה עד כאן לשונו.

ועין עוד בתקון למ"ד בתיב תנינא וכסא מלך שם. ובספר הברית חלק ב' מאמר י"ב פרק ה' האריך מאד בזה ועיין שם.

(ו) אין האדם נקרא שלם עד שיעסק בהכמת האמת

ואין האדם נקרא שלם עד שיעסק בהכמת האמת כמו שכתוב בסבא דמשפטים (דף צ"ט סוף עמוד א') בדין איהו בר נש שלים בעל תורה ודאי מארי דבייתא וכו'.

(ז) מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלם

וכתב במקדש מלך שם: נכתב בצדו, הא למדת שכל מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלם. עד כאן לשונו.

(ח) הזהר קורא לעוסקים בהכמת האמת "אינון דהו קיימי בטורא דסיני"

ובהר בהעלתך (דף קנב). קרי לעוסקים בהכמת האמת אינון דהו קיימי בטורא דסיני, וזה לשונו: חכימין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקיימו בטורא דסיני, לא מסתבלי אלא בנשמטא, דאיהי עקרא דכלא אורייתא ממש וכו'. עד כאן לשונו.

ונכתב בצדו, אמר פעתיק: משמע אותם שאינם יודעים סודות התורה לא עמדו על הר סיני.

ונראה לי בבאור פונתו כי בתחלה פשיצאו ישראל לקראת האלקים היו מתיצבים בתחתית ההר ואחר כך נאמר: "וירא העם ויגעו ויעמדו מרחק", כי היו יראים פן תאכלם האש הגדולה הזאת וימותו. והנה מקצת מהעם שהיו ששים ושמהים לקראת השכינה ולא רצו לזוז ממקומם הראשון לעמוד מרחוק אפילו אם ימותו ממש, ועליהם הוא מה שכתוב בזהר הנזכר אינון דקיימו בטורא דסיני, כלומר ולא נעו ועמדו מרחוק אלא עמדו בטורא דסיני מתחלה ועד סוף ולכן הם זוכים להכמת האמת. ואותן הנשמות אשר נעו עם העם ועמדו מרחוק פן הם עושים גם עתה שנסים ועומדים מרחוק להכמת האמת מיראתם פן תאכלם האש הגדולה הזאת.

(ט) לית אתר פנימאה בכל אינון באינון דידעי רזא דמאריהון וידעי לאתדבקא בהו בכל יומא.

גם בזהר חיי שרה (דף קל): אמר: ולית אתר פנימאה בכל אינון באינון דידעי רזא דמאריהון וידעי לאתדבקא בהו בכל יומא, על אליו בתיב, (ישעיה סד) עין לא ראתה וכו' אליו אינון דמאריהון משתבח בהון בכל יומא, אליו אינון דעאלין בין עלאין

קדישין, ואלין עאלין כל תרעי דלעילא ולית מאן דימחי בידהון וכו'.

(י) מי שעוסק בחכמת האמת נקרא בן להקדוש ברוך הוא

גם מי שעוסק בחכמת האמת הוא נקרא בן להקדוש ברוך הוא כמו שכתוב בסוף פרשת בהר (דף קיא): ברעיא מהימנא יעוין שם.

וכן בענין הענין המעטד לאותם שאינם עוסקים ברזי תורה רחמנא ליצילן אשר בזהר פקודי (דף רמז:): וזה לשונו: האי חיותא יופיא"ל שמייה, ואיחי קיימא בכל רזי דחכמתא (כי יופיא"ל בגימטריה קבל"ה) לכל אינון מפתחאן דחכמתא קיימין ביה וכו'. האי חיותא קדישא קיימא בד נשמתא סלקא ומטאת לנביה, פדיון שאל לה ברזא דחכמתא דמאריה, וכפום ההיא חכמתא דרדיף אבתרה ואדבק בה הכי יתבי ליה אנריה. ואי יכיל לאדבקא ולא אדבק, דחי ליה לבר, ולא עיילה, וקיימא תחות תהוא היכלא בכסיפו, וכד נטלי גדפייהו, אליון שרפים דתחותה דהאי חיותא, פדיון פלהו במשי בגדפייהו, ואוקדון לה ואתוקדת ולא אתוקדת, וקיימא ולא קיימא, וחכי אתדנת בכל יומא, נהירת ולא נהירת. ואף על גב דעובדיו טבין אית לה, בגין דלית אנרא בההוא עלמא, פאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהון וכו', יעוין שם.

ולא די בענין זה אלא צריך לחזר ולבוא בגלגול כמה פעמים ולסבל צער עולם הזה וצער המיתה רחמנא ליצילן, ויש ספק בזה אולי יזכה בנשמתו גוף השני שבו יקיים זאת המצוה כי אין מספיק לו לבוא בסוד העבור, כמבאר בתחלת שער המצוות וזה לשונו:

לעולם בענין עסק התורה שהיא אחד מרמ"ח מצות עשה אם לא השלים אותה שהוא ענין עסקו בפרדס התורה שהוא ראשי תבות פשט רמו דרש סוד בכל אחת מהם כפי אשר יוכל להשיג עד מקום שידו מגעת למרח ולעשות לו רב שילמדהו ואם לא עשה בן חרי חסר מצוה אחד של תלמוד תורה שהיא גדולה ושקולה בכל המצוות וצריך שיתגלגל עד שיטרח בד' בחינות של הפרד"ם הנזכר. עד כאן לשונו.

ומה מאד נמלצו בזה דברי הנביא ירמיה (סימן כ"ב) באמרו אל תכבו למת וכו' שהוא מדבר עם הצבור המתקבצים להספיד על איזה צדיק הנפטר רחמנא ליצילן על שנתסר צדיק אחד מהדור שהיה מגן בזכותו עליהם, וקאמר להו הנביא אל תכבו וכו' לפי שרבים של צדיקים אינם זוכים לעסק בכל ד' חלקי הפרד"ם ואם בן מכרהים הם לחזר ולבוא בגלגול כדי להשלים למודם בד' חלקים פי אפילו הוא עסק בג' חלקי הפרד"ם לא יצא ידי חובתו ועליו נאמר "הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר" להחזירו בגלגול ואם בן הויה פסידא דהדרא. ואפשר שבו ביום שנפטר הוא חוזר ומתגלגל כנזכר בזהר (ריש פרשת אמור יעוין שם). ואם בן אין לכם פסידא כל כך, אמנם בכו בכו להלך, לאותו צדיק שכבר עסק בד' חלקי הפרדס, כי תבת להלך היא חסר ו' ואם תחשב תבת להלך ד' פעמים עם ד' הפוללים שהם כנגד ד' חלקי הפרדס הם בגימטריה פרד"ם. שזה הצדיק לא ישוב עוד וראה את ארץ מולדתו כי על ארבעה לא אשיבנו. שזהו פסידא דלא הדרא באמת ונחסר לגמרי מן העולם הזה.

והנה בעירנו בגדד יבנה עירנו אמן, היו לנו שנים פרוכים זהב הפוככים על העיר מבית ומחוץ והמה אשר היו לנו לחומה ולמחסה ביום ועם, הראשון בקדש צדיק יסוד עולם חכם רבי יוסף חיים בן חכם רבי אליהו בן חכם רבי משה בן חיים זכר צדיק וקדוש לברכה, ושני בקדש הרב הגאון חכם רבי שמעון אהרן אבא בר אבא המכנה אגסי זכר צדיק וקדוש לברכה.

התחילו הצרות לבוא... נלקחו בחורי ישראל לעבודת הצבא למלך ישמעאל ללמדם סדר המלחמה והיו כל העם מיללים ובוכים

המחבר ספר בני אהרן על שער הגלגולים, אשר ב' צדיקים אלו הם לבדם היו נמצאים בעירנו שרב עסקם היה בעץ חיים ובשמונה שערים כל אחד ואחד הוא עוסק לבדו בחדר משפיתו בפני עצמו, והמה בזכותם וצדקתם היו מגנים על העיר זה מפה וזה מפה, אפס פשגמרו העוונות ונלקח ארון האלהים חכם רבי יוסף חיים זכרנו לברכה בשנת ה'תרס"ט ב"ג אלו התחילה העיר להיות צולעת מהלכת על רגל אחת והתחילו הצרות לבוא כי אחרי קבורתו נלקחו בחורי ישראל לעבודת הצבא למלך ישמעאל ללמדם סדר המלחמה והיו כל העם מיללים ובוכים, והיינו מתנחמים בחכם רבי שמעון אהרן זכר צדיק לברכה וכל העם ענו אחריו עוד לא אבדה תקותנו כי הוא יכול למלא מקום הרב חכם רבי יוסף חיים זכרנו לחיי העולם הבא.

עת צרה ליעקב... תכף התחיל לקבץ את בחורי בני ישראל לצאת למלחמה להלחם עם בריטניא

אך לא באשר דמינו בן היתה, כי מעשה שטן הצליח וגם באותו צדיק פגעה מדת הדין, כי אחרי המשה שנים בליל ו' ח' להדש מנחם שנת המביט לארץ ותרע"ד נסע גם הוא למנוחות ועזב אותנו לאנחות. ובהסתלק גם חכם רבי שמעון זכרנו לברכה אז פכה מחעיר גם שביב האחרון. יוס"ף איננו ושמעון איננו. והיתה עת צרה ליעקב צרה כמבפירה כי בליל כ' י"א מנחם אחרי פטירה חכם רבי שמעון זכרנו לברכה בבקר השכם נדבקו מודעות אדמים מטעם המלך וגדוליו בכל השוקים ובכל המקומות ובתוך המודעות מציר הרב אדם לאות מלחמה ממלכה בממלכה. ממלכת קוסטנטינא בממלכת בריטניא. ותכף התחיל לקבץ את בחורי בני ישראל לצאת למלחמה להלחם עם בריטניא.

מצאנו רבות רעות וצרות .. ואין שעה בלא רעה ואין רגע בלא נגע, וגזרות קשות נתחדשים בכל יום

והיו מסייעין אותם מעיר לעיר וממדיבר למדיבר בהרים ובגבעות עד הגיעם עד מקום קשרי המלחמה, ומני אז והלאה מצאנו רבות רעות וצרות והיו הצרות דוחקות זו את זו כל אחת רוצה להקדים את פני חברתה ואין שעה בלא רעה ואין רגע בלא נגע, וגזרות קשות נתחדשים בכל יום נוסף על יום אתמול.

גם מן השמים נלחמו... צפו מי נהר הדקל מרב הגשמים ופרצו גדרי הנהר ושטפו

ועָבְרוּ תוֹף הָעִיר בְּעוֹד הַיּוֹתֵנוּ יְשָׁנִים עַל מַטּוֹתֵינוּ בְּלִילָה וְגָאוּ הַמַּיִם מִי שָׁתוּ, וְתָהִי צַעֲקָה גְדוֹלָה בְּתוֹף הָעִיר אֲשֶׁר כְּמוֹהָ לֹא הָיָה רַק בְּזִמְנֵי יְצִיאַת מִצְרַיִם

גַּם מִן הַשָּׁמַיִם נִלְחָמוּ כִּי בְּלִיל ג' י"ג בְּסֵלוֹ שָׁנַת אֵיכָה תִרְעַ"ה צָפוּ מִי נָהַר הַדְּקָל מֵרֵב הַגְּשָׁמִים וּפָרְצוּ גְדְרֵי הַנְּהַר וְשִׁטְפוּ וְעָבְרוּ תוֹף הָעִיר בְּעוֹד הַיּוֹתֵנוּ יְשָׁנִים עַל מַטּוֹתֵינוּ בְּלִילָה וְגָאוּ הַמַּיִם מִי שָׁתוּ, וְתָהִי צַעֲקָה גְדוֹלָה בְּתוֹף הָעִיר אֲשֶׁר כְּמוֹהָ לֹא נִהְיְתָה רַק בְּזִמְנֵי יְצִיאַת מִצְרַיִם. וְכָל אֲנָשֵׁי הָעִיר עִם מַעֲמִסֵּיהֶם שָׁעַל כְּתֻפֵיהֶם וְעַם בְּנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם הַקְּטָנִים שֶׁנִּשְׂאִים אוֹתָם עַל זְרוּעוֹתָם הָיוּ בּוֹרְחִים וְנָסִים בְּתוֹף הָעִיר מִמְּקוֹם הַנְּמוּוֹף לְמִקוֹם הַגְּבוּהָ כִּי אִין דְּרָף לְצֵאת מִן הָעִיר כִּי הַמַּיִם הִקִּיפוּ כָּל הָעִיר מִכָּל צֶדֶד יוֹתֵר רְחוֹק מִמְּלֹא עֵינָיו שֶׁל אָדָם, וְגָבְחוּ הַמַּיִם וְהִפִּילוּ גְלִיחָם שְׁלִישׁ הָעִיר וְכִמְהָ בְּנֵי אָדָם שְׁלֹא קָדְמוּ לְכַרְתָּ הָיוּ בְּתֵיהֶם קִבְרֵיהֶם רַחֲמָנָא יִצְלָן. וְאַחַר כֵּן בָּא דְבַר לֹא תִקּוּם פְּעֻמִּים צָרָה, גַּם נִתְמַלְא אֹוִיר הַרְקִיעַ פְּרַעוּשִׁים וְנִלְוָה עִמָּהֶם מַכַּת בְּצַרְתָּ וְיִקָּר הַשְּׁעָרִים.

הָיוּ אֲנָשֵׁי חֶרֶב הַרוּגֵי מִלְחָמָה, וְנִשְׂאָרוֹ נְשִׂיהֶם אֲלֻמְנוֹת וּבְנֵיהֶם יְתוּמִים

גַּם אֲנָשֵׁי הַצָּבָא לֹא הִצְלִיחוּ בְּמִלְחָמָה וְהָיוּ אֲנָשֵׁי חֶרֶב הַרוּגֵי מִלְחָמָה וְנִשְׂאָרוֹ נְשִׂיהֶם אֲלֻמְנוֹת וּבְנֵיהֶם יְתוּמִים, עַד שֶׁרָאָה הַשֵּׁם אֶת לַחֲץ עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּחֶם עַל הַרְעָה וְנִלְכְּדָה בְּכָל בְּלִיל א' י"ז אֲדָר שָׁנַת עֶזְרָת בְּיַד סַגֵּן הַמִּלְחָמָה שֶׁל בְּרִיטְנֵיָא הַנִּקְרָא מוֹף, וּבִכְחָ אָנֹכּ כִּפּוֹ אֶת שְׁרֵפֶת הָעִיר אֲשֶׁר הִצִּיתוּ בָּהּ אֲנָשֵׁי חוּל שֶׁל קוֹצְמִנְטִינָא בְּעַת צֵאתָם מִהָעִיר, גַּם שָׂאָר בְּנֵי יִשְׂמַעֲאֵל הַנִּשְׂאָרִים בְּעִיר שְׁבָרוּ אֶת חֲנִיּוֹת הַיְהוּדִים וּבְזוּזוֹ אִישׁ לוֹ עַד שְׁלֹא הִשְׂאִירוּ בְּלוּם וְאִפִּילוּ הַדְּלָתוֹת שֶׁל הַחֲנִיּוֹת עָקְרוּ וְלִקְחוּם וְהָיָה דַעְתָּם לְחֹזֵר אַחַר כֵּן וְלָבוּזוּ גַם אֶת הַבְּתִים וְלִשְׁכַּב אֶת הַנְּשִׂים. וְתַחֲלָה לֹאֵל שְׁלֹא הִפִּיק אֶת זְמָמָם כִּי בְּהִכָּנֵס הָאוֹיֵב נָחָה שָׁקֵטָה כָּל הָעִיר וְנִפְשָׁנוּ בְּצַפּוֹר נִמְלָטָה מִפָּח יוֹקָשִׁים.

גַּם בְּתַחֲלַת קְבוּץ בַּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל לְצֵאת לְמִלְחָמָה הִצִּילָנוּ הַשֵּׁם עַל יְדֵי חֲכָמוֹת וְתַחֲבּוּלוֹת מְבֻעִית אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים בְּלִבָּנוּ לַעֲשׂוֹת מִמַּחְבּוּאוֹת בְּעֵבֶי הַכֹּתֵל וְשֵׁם נִסְתָּרוּ ב' בְּנֵי וְהֵם שְׁמַעוֹן וְזָרָנוּ לְבָרְכָה (שְׁנַפְטָר אַחַר כֵּן בְּשָׁנַת תַּרְצ"ב יוֹם ג' ה' שְׁכָמָ) וְעוֹבְדֵיהֶם הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ מִרְגֵּשֶׁת פּוֹעֲלֵי אֲזַן שֶׁהָיוּ מְקוֹשְׁשִׁים אֶת הַבְּתִים וְלֹא אָרַע לָנוּ דְבַר רַע. וּבְרוּף שֶׁהִחִינוּ וְקִימָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְנֵי הַזֶּה.

זְכוּת חֲכָמַת הָאָמֶת שֶׁהָיוּ עוֹסְקִים בָּהּ... לְמַגֵּן וְצָנָה נְגַד מִדַּת הַדִּין... וְהָיוּ דוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת, מַה שְׁלֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲמֹד נְגַד מִדַּת הַדִּין זְכוּת פְּמָה צְדִיקִים וְחַסִּידִים

וְאֵתָה קוֹרָא נְעִים הַבַּט נָא וְרָאָה לָמָּה מְצֵאתָנוּ כָּל זֹאת תִּכְרַף וּמִיד בְּזִמְנֵי מְלוּקָם שֶׁל ב' צְדִיקִים הַנְּזָכָר אִם לֹא לְהוֹדִיעַ לָנוּ שְׁזָכוֹת חֲכָמַת הָאָמֶת שֶׁהָיוּ עוֹסְקִים בָּהּ הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹמְדִים לְמַגֵּן וְצָנָה נְגַד מִדַּת הַדִּין וּבְעֵצָם פָּחֵם וְאוֹנָם הָיוּ דוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת, מַה שְׁלֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲמֹד נְגַד מִדַּת הַדִּין זְכוּת פְּמָה צְדִיקִים וְחַסִּידִים הָעוֹסְקִים בְּחִיצוֹנִיּוֹת הַתּוֹרָה שְׁבָאוֹתוֹ הַדוֹר.

**יא) החלום הנזר, שרק בזכות הזכר אוכל להציל את כל העיר – ומה
שקרה אחר כך**

ואעידה לי עדות נאמנה על זה כי בתוך ז' ימי האבלות של חכם רבי שמעון זכרוננו לברכה בא אלי זמן אחד כבוד מורנו הרב רבי צאלח שלום משה יעקב שינא השם ישמרהו ויחיהו (זכרוננו לברכה) ואמר לי שראה אתמול הלום מבחיל. אמנם לא רצה להגיד לי מה ראה בחלום בשום אופן, רק זו אמר, כי אמרו לו בחלום שהספימו בעולם העליון עליה (עלי אני הכותב) להיות ממלא מקום חכם רבי שמעון נשמתו עדן וצריך להשתדל בכל עז לטובת העיר הזאת. ואותה המחשבה אשר עלתה על לבך על משכבך בליל אתמול ללמוד בספרי חכם רבי שמעון נשמתו עדן צריך להשתדל לקימה בפעל בלא עבוב בלל. ואם תתראשל ידוע תדע שכל אנשי העיר יהיו בסכנה גדולה. עד כאן היו דברי הזמן צאלח שלום הנזכר לעיל.

**יב) אחר עבור ג' שעות חזר ובא אלי ועמד בפתח החצר כמבלבל וצעק
עלי: קום לה**

ואחר עבור ג' שעות חזר ובא אלי ועמד בפתח החצר כמבלבל וצעק עלי: קום לה במהרה לבית חכם רבי שמעון נשמתו עדן וקח לה משם ספר הנצרך עליה כי לא דבר רק הוא אשר דברתי עליה, עד כאן היו דבריו עמי ותקף חזר לדרבו.

יג) ידעתי את בנות החלום שירמזון על למוד עין חיים

ואני הדל ידעתי את בנות החלום שירמזון על למוד עין חיים הנזכר. ותקף אחר הפכות בתחלת שנת ה'תרע"ה אורתי כנגד הלצי והתחלתי ללמוד בעין חיים בשקידה גדולה והיה לי הלילה ללמוד והיום לתפלה ולצעקה ולצאת על קברי הצדיקים ולסליחות ולתעניות עם הצבור ולעמוד בכל יום התהלים עם ז' פורתי ברית ולהרבות בצדקות מפני הצרות אשר סבבנו.

**יד) וכתבתי זה להיות מוזכרת לחכמי הדורות לידע ולהודיע ולהודיע
שפמה צרות, רבות ורעות גורמים לעולם בהתראשם מעסק רזי התורה**

וכתבתי זה להיות מוזכרת לחכמי הדורות לידע ולהודיע ולהודיע שפמה צרות, רבות ורעות גורמים לעולם בהתראשם מעסק רזי התורה כמו שכתוב בתקונים הנזכר לעיל דגרים עניותא וארף גלותא וכו'. וקצר גלות השכינה וקצר צרת ישראל וקצר גלגולם הכל הוא תלוי בצוארם על שיש בידם יכלת לעסק בהכמות האמת ואינם רוצים למעט משעור למודם הקבוע להם ולהניח פנאי לעסק ברזי תורה וסודותיה והוא רחום יכפר בעדם.

טו) ויקח מפרות עין החיים ואכל וחי לעולם

ולכן עלה בדעתי כי מדי עברי בלמוד עין החיים אעשה פרוש פשוט וקצר המוכן בדמיון פרוש רש"י זכרוננו לברכה כי אולי שגל ידי סלם זה ישתוקק האדם לעלות עליו

ויקח מפרות עץ החיים ואכל והי לעולם. ואף על פי שכתב התהלתו בלמוד עץ חיים משנת התרמ"ב בהיותי בן כ"ד שנים וגם כבר זכני האל יתברך שמו לחבר פירוש קטן על אדרא רבא ואדרא זוטא הנקרא יין הרקח.

הנה אחר כך משכתי עצמי מהלמוד מסבת צרות הזמן אשר סבבני. ולכן הכרחתי בשנת תרע"ה הנזכר לחזור ולהתחיל מתחלת עץ חיים כדי ללמד על הסדר ולעשות עליו פרוש כפי מה שחנני השם יתברך שמו. ובתוך הפרוש הבלעתי איזה תרוצים לקשיות המסתעפים מדברי הרב זכרוננו לברכה ממקומות אחרים. גם לא אצא מענין הסוגיא ההיא לענין אחר רק אפרש הפרק ההוא כפי פשוטו לבי כאלו אין בעץ חיים רק הפרק ההוא בלבד כדי שלא יתבלבל המעיין ויכבדו עליו דברי הרב זכרוננו לברכה כי בלא ספק אפילו הרש"ש זכרוננו לברכה בתחלת למודו בעץ חיים הוא היה לומד דברי הרב זכרוננו לברכה בפשוטן בלבד עד שזכרו השם אחר כך והיה עומד על אמתותן של דברים.

ולכן אין לתמוה אם אפרש בכמה מקומות בפשט דברי הפרק ההוא ואניח את כבוד דברי הרש"ש זכרוננו לברכה במקומו, כי לא כתבתי פרוש זה כי אם למתחילים בלמוד עץ חיים ולא לתקמים שכבר מלאו כרסם מחמת האמת, גם כל ענין הנצרך עליו איזה התקדמה מעץ חיים או משמונה שערים ומכאן שערים העתקנו אותה התקדמה המצטרפת לאותו הענין כדי שלא יצטרף המעיין לטרה וללמד כל אותו פרק עד שימלא מבקשו ומבטחני בהשם שעל ידי בן יוכל כל אדם ללמד בזמן קצר כל עץ החיים. ואם יגמר השם בעדי להעלותו על מזבח הדפס אדפים עמו עץ חיים עצמו עם פרוש הרש"ש והריפ"ש זכרוננו לברכה. גם נציג שטר הפללים בסוף עמוד א' ולא בתחלתו, כי בן הוא מסדר בעץ חיים כתב יד דשנת ע"ת. וכן הוא מסדר בפרוש הרב שפת אמת. וכן הוא מהראוי כי אחר שילמד האדם כל עץ חיים עד גמירא, ראוי ללמד שער הפללים ולא בתחלת למודו.

ואמנם בעונותינו הרבים הן תולדותי נזכרה, כי לא השיגה ידי מדי הכסף הנצרך להוצאת הדפוס, כי כבוד הוא מפני, וקראתי לאחינו בני ישראל המתנדבים בעם, אולי יחזיקו בידי להוציא מהשבותי לפעל, ואין עונה ואין קשב. ולא מצאתי עוזר לי אפילו לשליש ולרביע ההוצאה, כי אם טפין טפין ממקצת בני עמנו אשר נדבה רוחם אותם, ישלם להם השם כפעלם הטוב, אמזן בן יהי רצון. עד שבחמש"ג שנים ויותר נצטרפו אותן הטפין ונענו לשעור עשירית ההוצאה בלבד. ועל בן וחלתי ואירא פן יהיה יגיעי לריק הם ושלום.

לכן נמלכתי עם אהובי ומידעי והסכימו להדפיס את הפרוש לבדו בפני עצמו עם אשר על ידי בן נפסיד את ההגהות אשר הגהתי את עץ החיים ואת פרוש הריפ"ש זכרוננו לברכה ממקום טעיות שנפלו בהם. ולכן חלתי היא ממערכת המדפיסים השם ישמרו ויחיים, שלא ידפיסו את ספרי בפני עצמם, כי אם עם חבר עץ החיים ועם פרוש הריפ"ש ביהוד. גם יעשו ציונים שעל פרוש הריפ"ש בסדר הא' ב' ג' ד' ה' ו' ז' בהמשך אחד מראש הפרק עד סופו, כל פרק ופרק בפני עצמו. ולא כמו שנקללו מדפיסים האחרים אשר הדפיסו את ספר עץ חיים עם פרוש הנזכר והריפ"ש שעשו ציונים שעל פרוש הריפ"ש א'

ב' ג' ד' בעמוד הראשון של הדרה. ובעמוד ב' של הדרה חזרו כפלו הא' ב' ג' ד', וכאשר היה מודפן לפניהם פרק א' המתחיל בעמוד א' ומסתיים בעמוד ב', היו עושים כפיה פעמים ציינו א' ב' ג' ד' בפרק אחד. גם ציינו התו"ח המובאים בהגהות הש"ס זכרוננו לברכה וזוהרו המדפיסים להציגם בסוף דברי הש"ס ולא בתחלתו. גם דברי הרב שלום שרעבי זכרוננו לברכה ושאר ההגהות שהדפיסום מחדש בפנימיות דברי הש"ס ודברי הריפ"ש בנדפסם בעין חיים שעם הנוב"י הנזכר צריכים להסירם מהדפים מפל וכל כי הם מבלבלים את המעיין.

ויש להעיר און להלומד שצריך לידע כי עקר הלמוד הוא שצריך הוא עצמו למרח ולחקין משכלו את דברי הרב זכרוננו לברכה כי זהו תקון לנשמתו ואל יפנה אל דברי המפרש אלא במקום שאין שכלו מגיע להבין הענין שהוא ואחר שלמד הפרק ההוא עד מקום שידו מגעת או יחזר הפרק ההוא עם דברי המפרש ובזה יתברר לו טעותו או טעות המפרש ההוא. ואל תתמה על זה כי הרבה פעמים... כי דברי הרב זכרוננו לברכה הם פשוטים והמפרש הבין בהם פונה אחרת וכדי לפרשם הוא מכריח בהזקת היד את לשון הרב זכרוננו לברכה ומושך אותם אל מקום שלבו הפין.

אמנם אם המעיין אינו בוטח על המפרש ועודנו לא ראה את הפרוש ועדין הוא הולך בתמו אפשר שיזכה לפרש פרוש היותר הגון ונאות ואמתי מדברי המפרש החוא. וכך הוא היה סדר למודי, ולכן רב הפרושים שכתבתי אפשר שימצאו גם באיזה מקומות של המפרשים כמו שראיתי בכמה מקומות שפרשתי בפרושים. כי כל מחבר יהיה מה שיהיה אי אפשר להמלט מהשגגות כי שגיאות מי יבין וכמו שכתוב בגמין (מג.) עין שם, והמכשלה הזאת תחת ידי. ובפרט רזי תורה וכל שבן לעני הדעת פמוני היום. ובפרט היותי לומד ביני לבין עצמי בדרך בלא עזר חבר וסיוע ומה גם שנעשה בזמן מלחמת מלכי הברית שהיתה עת צרה והגיעה בת יעקב עד שערי מות כמו שכתבתי לעיל, בלא ספק כמה שגיאות יצאו מתחת ידי, ועם שטרחתי בעשר אצבעותי עד מקום שיד שכלי מגעת כדי להוציא כלי למעשהו, עם כל זה אפשר שעדין הפרוץ מרבה על העומד.

ולכן אחרי גמרי את עין חיים עם הפרוש שלי ביום אחד ח"י לאדר שנת רפאו"ת תהי לשרדה, הצרכתי לחזר עליו פעם ב' בעזר וסיוע ששה חברים ישמרם צורם ויחיים, אשר הם שמעו את שמעי ולא ראו עוד את כבודו ולא טעמו מדכשו. ותהלה לאל יתברך שעזרנו על כבוד שמו וזכינו להשלימו פעם שניה כל החברים הנזכר וכו' שבעה אנו עיני השם ביום ג' כ"ג חשון שנת ונשא גם לגוים ואסף נדחי ישראל ונפצו"ת יהוד"ה יקבץ מארבע כנפות הארץ.

ואני מחלה פני רבנן ותלמידיהון אשר עלימו חסוף אמרתי שלא יסכו על פרושנו כלל בכל דבר קטן או גדול עד שישקלו כל דבר במאזני שכלם הרחב ואם יכשר בעיניהם הפרוש תהוא אז גם אני אהיה להם לסניף ביהודה ועוד לקרא. ואם לא יכשר בעיניהם על כל פנים יהיה הפרוש סבה לעזרר הלומד לידע אשר פה אפשר לטעות בהכנת דברי הרב באשר טעיתי אני ויכרח המעיין תהוא לפרשו כראוי ולא יהיה מנח

בסתם כבתחלה ופותר אין להם ויבשלו בו עוד אחרים ויהי זאת נחמתי.

גם עצתי היא על הלומדים להזהר מאד שלא לאבד זמן לפלפל בדברי המפרשים לקרב או לרחק או לישבם כי זה ענין רע ואינו כי אם אבוד זמן בלבד שפונחין דברי הרב ועוסקים בדברי המפרש. כי אין עקר הלמוד ומטרת הלומד לתקן המעות בדברי המפרש ולהניח דברי עין החיים העקרים. כי לא תדע מה ילד יום. רק לשירגיש האדם בדעתו שהכין דבריו וזכרונם לברכה או ימשך ידו מלחפש באמתות המפרשים ויתחיל ללמד פרק שלאחריו.

גם כל קושיא אשר תודמן לפני הלומד ממקום אחד לא יסמוך על זכרונם אלא צריך לעיין עליה במקום ההיא וגם ראה יראה בדברינו אשר שם כי אולי היא מתישבת במה שכתוב שם. ודי בהערות אלו. ונתתי לו יד ושם בישראל "בית להם יהודה" יעז כי כבר מסכתי ייני "זיו הרקח" על אדרא רבא ואדרא זוטא והנשתי לפני רבנן ותלמידיהון וכבר שתו ורוו. ונדע כי אין הסעדה בלא להם וכמו שכתב הרשב"י וזכרונם לברכה בזהר ויקרא (דף ד') על פסוק אכלו רעים וזה לשוננו: מאן דאית ליה גרבי דחמרא, אכילה בעיא וכו' וכתב לנו לחמו בלחמי ושתו בנין מסכתי. לכן עשיתי בית להם להגיש להיושבים לפני השם לאכל לשבעה ממה שתגן השם את עבדו בן אמתו חנה נשמתה עדן. ובכן אנו ליה וליה עינינו. תבון תפלתנו. וזאת ליהודה ויאמר אנא אלהינו. שעה אל שועתנו. הום ורחם עלינו. ומבין הגויים קבץ פוזרינו. ותמענו בארצנו ואת צמח דוד עבדך מהרה תצמיח בימינו. ומלך ביפיו תחזינה עינינו. ישמח לבנו ויגל בבודנו. במהרה בימינו. בן יהי רצון אמן.

כה דברי המחבר האי לחמא עניא.

הצעיר יאודה משה ישועה יחזקאל ישועה פתייא ישמרהו צורו ויחיהו

(בית להם יהודה חלק ראשון)

פסגת המעשים הטובים וקיום רצון ה', הוא להגיע למדרגת זיכוי הרבים,

ובזה תבחן מדת התמסרותו של האדם למען כבוד ה' בעולם

מרן החפץ חיים זי"ע היה אומר (הובא בספר מאיר עיני ישראל כרך ו' בשם נכדו רבי אברהם הכהן): כי פסגת המעשים הטובים וקיום רצון ה' יתברך הוא, הוא להגיע למדרגת זיכוי הרבים, ובה תבחן מדת התמסרותו של האדם למען כבוד ה' בעולם. על האדם לדעת כי רצון אבינו שבשמים הוא לזכות את כל בניו בלימוד התורה הקדושה וקיום מצוותיה, ועל ידי זכות הרבים זוכה האדם לסיעתא דשמיא, כמו שאמרו חז"ל (אבות פרק ה' משנה י"ח), כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו, וזכות הרבים תלוי בו, עכדה"ק.

מי שנותן בחינם ספרי הזוהר יזכה להיות מהיושבים ראשונה במלכות

מורי ורבותי אחים יקרים, בואו ונתאחד כולנו ונפעל שכל יהודי ויהודי ילמד זוהר הקדוש בכל יום ולארגן בכל בית המדרש וכולל שילמדו זוהר הקדוש, וכל אחד יחלק לכל מקום ספרי התעוררות ללימוד הזוהר הקדוש, ועתה שערי תירוצים ננעלו, וכולם מקיימים בשמחה את רצון השם יתברך – כי אפשר לקבל בחינם את הספרים – הן ספרי התעוררות והן תיקוני זוהר, בארגון מפעל הזוהר העולמי. 052-7651911.

מי שנתן בחינם ספרי הזוהר יזכה להיות מהיושבים ראשונה במלכות, ומשיח, יצביע עליו בזכותך היגעתי. על כן את אחי אנכי מבקש בואו לעזרת ה' בניבורים והחלש יאמר גיבור אני, וצריכים מתנדבים באומץ רוח ובעזות דקדושה לחלק ספרים על הזוהר הקדוש בכל האוטובוסים וברכבות ובכל מקומות העבודה שלכל יהודי יהיה חלק בזוהר הקדוש, עד ש"ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

אדם ממליך את השם יתברך על שבעה רקיעים והארץ, וכו' – ורק על עצמו שוכח להמליך את ה' יתברך שזה העיקר

אנחנו צריכים ליחד מחשבתנו לאדון כל, ולאחד את כל הכוחות ולאחד את כל כלל ישראל, כי רק על ידי לימוד הזוהר הקדוש ניגאל, וכדברי כל הצדיקים גדולי הדורות, דכל סגולת הגאולה תלויה בלימוד הזוהר הקדוש, דוקא בו ולא בזולתו. ובפרט בדורנו שירדו לעולם נשמות דור המבול ודור ההפלגה, והערב רב הם עצמם המבול השוטף את העולם (כדאיתא בתיקוני זוהר תיקון כ"א דף נ"ה, א', ובביאור הגר"א, וכן ב"מתוק מדבש", עיין שם ותרווה צמאך) מוכרחים לעשות מסירות נפש למען השכינה הקדושה לתמכה ולסעדה, וכמו משה רבינו ע"ה שמסר עצמו על כלל ישראל ואמר "אם אין מחני נא" (ועיין בתיקוני זהר שם), ובכל יום כל יהודי אומר קריאת שמע פעמיים ביום (ולדעת האר"י ארבע פעמים ביום) ומוסר עצמו למען שמו באהבה ומקבל על עצמו ארבע מיתות בית דין, וכדאי צריך להוכיח שמתכוון באמת, וכמו שאמר הגאון הקדוש רבי ישראל סלנטר זי"ע שאדם ממליך את השם יתברך על שבעה רקיעים והארץ, על ארבע רוחות העולם, ממש על כל העולם כולו – ורק על עצמו שוכח להמליך את ה' יתברך שזה העיקר.

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק

על כן בוודאי צריכים להתחזק וללמוד בדברי קדשו של התנא האלוהי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א, המבטיח שבזכות הקריאה בספר הזוה"ק נצא מן הגלות ברחמים, (אף ללא הבנה כלל כידוע מדברי רבותינו). וכדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת

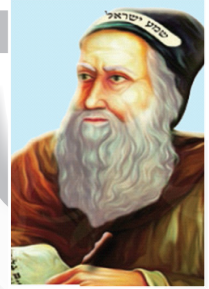
הדחק. לכן כל אחד ואחד צריך להשתדל מידי יום לקרוא מספר דפים מספר הזוהר"ק ובפרט בכל יום ויום ללמוד דף אחד לכל הפחות מספר התיקונים להצלחת כלל ישראל ולקירוב הגאולה. על כן בואו ונתמסר למען הגאולה, ונתקדש בתורה, וכל ישראל ילמדו זוהר הקדוש בכל יום, ואם אתה עושה כן, אשריך בעולם הזה, וטוב לך לעולם הבא, ובודאי תיכף ניגאל, כדאיתא בזוהר רעיא מהימנא פרשת נשא (דף קכד, ב): דבגיניה "וקראתם דרור בארץ", ובזכותיה יתקיים "ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר". וכלנו כאחד נזפה שיקים בנו נבואת הרשב"י "זכאה דרא דתאי אתגליא ביה ובסגולתו ויקראתם דרור".

"בזכותך הגעתי"

ויהי רצון שזנזפה להיות מן הזוכים המאשרים, שהמשיח בכבודו ובעצמו יעיד עלינו – "בזכותך הגעתי". על כן, יהודים יקרים, תנו למוד ותפרסמו את הזוהר ודפי הזוהר, תיקון מ"ג תיקון מ"ח וכל ספרי הזוהר לשם שמים, [מי שמעונין לחלק סט של ספרי הזוהר סט שכר ועונש ועוד, בעירו לכל הישיבות ובתי כנסת: 0527-651911]

תקריבו מדקותיכם למען השכינה הקדושה, לעשות נחת רוח ליוצרינו, לגרם לפדות נפשנו, ולמדו בכל יום זוהר הקדוש וקד נלד כלנו כאחד יחד לקבל את אור פני מלך המשיח. ויהי רצון שיקויים בנו בקרוב, "ותחזנה עינינו בשוכך לציון ברחמים, במהרה בימינו אמן.

ב"ה,

אור הזוהר 766

תמוז תשע"ה

ספר

ניסי הזוהר

בו יבואו כמה סיפורים נפלאים ומיוחדים שזכו ישראל על ידי לימוד הזוהר הקדוש [בדקה] ובכך נתחזק לקיים את אשר כבר צונו קמאי שפצוה לידע ולהודיע ולפרסם ברבים, כי בו ורק על ידו תלוי כל גאולתינו, וכדברי המקבל האלקי בעל השדה זי"ע שאמר אילו ידעו ראשי הישיבות מדברי המהרח"ו על תקון מ"ג ועוד, בודאי כולם היו עוסקים בלמוד ספר הזוהר והקבלה, להחיש הגאולה למען פדות השכינה הקדושה.

יצא לאור על ידי

מפעל הזוהר העולמי

סניף בת ים, 052-7651911

בנשיאות כ"ק האדמו"ר מהאלמין שליט"א

סיפורי מעשיות מכוח הזוהר להתעוררות לתשובה

סיפור א.

לימוד חוק לישראל פעם אחת שתי דקות וחזר בתשובה:

מעשה באדם שפקר והלך עם גויה והתקרב לנוצרים, וחבירו שחזר בתשובה הביא לו "חק לישראל" במתנה, וחשב שאולי פעם בחיים יעיין ויפעל הדבר עליו. אותו אדם נתפס ללא רישיון וויזה, ושלחו אותו חזרה לארץ ישראל, ובא הביתה שבור, והגויה וכל העסק [הביזנס] נשארו מאחור – בארצות הברית, ומתוך יאוש ישב וקרא בספר "חק לישראל" שהביא לו חבירו בפרשת שמות, וקרא שם בלשון הזוהר את חומר עוון אשה נכריה, ונתעורר מאד והתחיל לבכות ולחזור בתשובה עד שנסע לכותל המערבי ובכה שם הרבה, ומשם טלפן לחבירו ואמר לו "אני בכותל, בא", ובא ובכו יחדיו. וסיפר שלאחר שהבין את חומרת הדבר ביקש לטבול במקוה, ושם היה עבודות נקיון ולא יכל לטבול והלך עד למוצא ושם טבל. וכך התעורר וחזר בתשובה שלמה, ולבסוף זכה לישא אשה כשרה ולהקים משפחה בטוהרה.

ולכל זה זכה מלימוד קטע קטן של מוסר מתוך הזוהר הנמצא ב"חק לישראל". ורואים שאפילו בדבר שכמה רבנים לא יכלו לפעול עליו, אבל לימוד מעט זוהר בכמה דקות העיר אותו מתרדמתו ונשמתו נטהרה מכה הרשב"י הקדוש. ובידי מכתב של 3 עמודים אשר כתב לי אותו בעל תשובה בענין זה. תראו ותקחו מוסר מה שקצת זוהר יכול לעשות לבן אדם וכמה גדול כוח הרשב"י זי"ע. ולכן כמה חשוב שיתן כל אחד לחבירו זוהר בכדי לזכות אותו, וכל זה יהיה לזכותו הוא, והכל נזקף לחשבוננו. ובעבור זה סדרתי "לקט חוק לישראל", אשר בו רק הזוהר והמוסר והרמב"ם. אמנם לא עלה בידי להוציא על כל התורה, ויצא רק על בראשית, והלואי וימצא תורם לכך ותושלם המלאכה. וגם הדפסתי כל ענייני הזוהר של החוק מפרשת שמות עד תצווה שמדבר על פגם הברית. וכל זה התעוררתי לעשות מכה שלמדתי ב"חק לישראל" על תיקון הברית.

נדפסו יותר מאלף עמודים בעניין תיקון הברית על בראשית, ועל שמות 300 עמודים. אבל לדאבוני לא יכולתי להמשיך מחוסר תקציב.

ועתה כאשר נודע גדול נחיצות לימוד הזוהר הקדוש, דרך על ידו נגאל ברחמים כמובא ב"אור הזוהר" וב"גדולי ישראל והזוהר" דברי הצדיקים וגדולי הדורות מכל החוגים והעדות ממש.

ואכשר דרא דנעשתה מהפיכה של ממש על ידי "מפעל הזוהר העולמי", וכל ישראל מקטנם ועד גדולם מתמלאים חשק עצום ונפלא ללימוד הזוהר הקדוש, וכולם שואלים ומבקשים ללמוד לכל הפחות בזוהר שמסודר על פי "חק לישראל" שיסודתו בהררי קודש, ובלימוד של דקה כבר זוכה להיות בן עולם הבא.

ודברי התנא רבי יהודה בן תימא זי"ע, הוי עז כנמר וכו' עמדו מול עינינו, ולכן
 אזרנו כגבר הלצינו והוצאנו לאור במ"ד את הזוהר המבואר על סדר "חק לישראל",
 וחילקנו אותם לבתי מדרשים בחינם. ומי שרוצה לקבל לבתי מדרשים יתקשר: 052-
 765-1911

סיפור ב. תפסת אותי!!!

אחרי שהדפסנו חצי מיליון עותקים זוהר תיקון מ"ח, שלחנו 70.000 חוברות לתל
 אביב לחלק בתחנת אנד בבנין של 7 קומות, – פעם מטלפן לנו אחד, ואומר לנו, אני
 חילוני, לא שומר, לא שבת, לא פסח, לא יום כיפור, אוכל חזיר ועוד, רח"ל, הייתי
 כאן בתחנת אנד ונתנו לי חוברת תיקון מ"ח וקראתי בו פעם אחד כמה דקות, ומיד
 התעוררתי, וצועק לי במלפון, תפסת אותי!!! מהיום אני הולך להיות יהודי כשר שומר
 תורה ומצוות!!!

סיפור ג.

הרב גבריאל מכת ים ממזכי הרבים הגדולים של מפעל הזוהר העולמי, מספר לנו,
 שיש לו חבר שאחיו נפל מדרך היהדות לגמרי עד שאוכל כבר חזיר רח"ל.

הרב גבריאל אמר לחבירו שיתן לו את התיקון מ"ח, כי זה סגולה גדולה לתיקון
 ולטהרת הנשמה, ויקרא פעם אחת. אחרי שקרא את התיקון פעם אחת, נפתח לבו
 לתשובה ואמר לאחיו, קיבלתי על עצמי להיות יהודי כשר שומר תורה ומצוות, ב"ה
 שזכיתי!!!

סיפור ד.

בהיותי בעיר האבות "באר שבע" אחרי הדרשה שאמרתי שם על גודל לימוד
 הזוהר הקדוש, בא לפני יהודי בא בימים וסיפר ברבים אשר בצעירותו למד תורה
 בישיבה, ולדאבון לב הושפע מהערב רב, ונפל מיהדותו אשר מלבד שבת וכשרות
 כפי השגתו, לא שמר דבר.

יום אחד בא לידו ספר הזוהר עם פירוש הסולם, ונכנס בו חשק ללמודו. וכך מידי
 יום ביומו למד מספר דפים למרות לעגם והפרעתם של הסוככים אותו, וכאשר שם
 כיפה לכבוד תורת הרשב"י, צעקה עליו זוגתו, האם השתגעתי? מה קרה לך שאתה
 לובש כיפה?

אמר לה מה איכפת לך אני רק לומד היסטוריה, והסתיר את לימודו כדי שלא
 תפריע לו. וכך המשיך מידי יום ביומו עד שסיים כל הזוהר הקדוש, תיכף לאחר מכן
 נכנס בו התעוררות מאוד גדולה לתשובה אמיתית, והתחיל לקיים כל המצוות, והיום
 הוא יהודי כשר הדבוק בתורת הרשב"י. מכאן רואים כמה גדול כוחו של רבי שמעון
 בר יוחאי עליו השלום.

ועל זה אפשר להמליץ דברי חז"ל הקדושים: הלואי אותי עזבו ואת תורת שמרו, שהמאור שבה מהזירם למוטב – וזהו האור הגנוז בתורה, וכדברי קדשו של הבני יששכר זי"ע, שהאור הגנוז לצדיקים טמון בתורת הרשב" ע"ה.

סיפור ה:

סיפור נורא שקרה השנה במאה שערים – בזכות תיקון מ"ח ניצל

"פקיחו דעיניין" חושו וראו!!!

כוחו של הזוהר מתגלה בעולם – גם גדול לבחור ישיבה מירושלים

שבזכות פועלו בהפצת ולימוד ספרי זוהר, ניצל מתאונה מהרידה

גם גדול ונורא שארע בעקבות הפצה לזיכוי רבים של ספרי "בראשית תמן" (תיקון מ"ח של הזוהר) בכתי ישיבות בירושלים.

בחור ישיבה, בשם אלון כהן, הלומד בירושלים, קיבל להפצה מומפעל הזוהר העולמי, באמצעות אמו, חבילות קונטרסים של "בראשית תמן". הבחור אלון כהן נסע לישיבת "שאו מרום עיניכם" בירושלים עיה"ק בנשיאות הרה"ג רבי שלמה אופר שליט"א. כל הישיבה למדו את התיקון (מ"ח) ביחד, והיתה שמחה גדולה לישיבה בלימוד הזה, שאין לשער ולספר.

בתום הלימוד, נסע הבחור אלון כהן לביתו בראשון לציון, והתנגש בתאונה מהרידה עם רכב ג'יפ צבאי שבו נהג בחור בשם אלמוג כהן, שבא לחופשה לארץ מגרמניה, שבה משמש כאחד משחקני הכדורגל הגדולים.

לג'יפ לא ארע כמעט דבר, רק מספר הרישוי התקלקל. אולם רכבו של אלון כהן, נמעך לגמרי ונחצה לשתיים, ואלון יצא ללא כל פגע!! נהג הג'יפ, אלמוג כהן פנה לאלון כהן, בחור הישיבה, ואמר לו, "אתה לא צריך לשלם לי כלום", ב"ה שלא קרה לך כלום, ורק נפגע הרכב. וכפי שאימו של אלון סיפרה לי, היום זה ישודר ברדיו

אמו של אלון כהן, תרמה כסף להדפיס הספר "נשמת כל חי" להודות לה' יתברך על הנס הגדול שנעשה לבן שלה.

מה המסקנה?

אנו רואים את כוחו העצום של הזוהר

כל מי שעוסק בלימוד ובהפצה של ספר הזוהר מוגן, כבתיבת נוח!

ידה הארוכה של הזוהר שומרת עוטפת ומחבכת כל יהודי שעוסק בה.

שימו לב, לדיוק של הנס הגדול,

הרכב נמעך לחלוטין והבחור יצא ללא כל פגע,

ובאותה מידה, כמו שנכון בפרט, נכון בכלל,

הרכב שנמעך הוא בבחינת הגויים שצרים עלינו בבחינת "חרבם תבוא בליכם וקשתותם תשברנה",

הבחור שניצל ללא כל פגע משול ליהודי שנשמר מכה הזוהר שלמד וזיכה את הרבים,

ולכן בכה לימוד הזוהר להגן על כלל עם ישראל מכל הצרות, היסורים הגזרות הקשות פצצות האטום ושאר מרעין בישין.

ואנו רואים שאם רק נעסוק בזוהר "שערת ראשינו לא תיפול" ואנו נהייה מוגנים כעובר ברחם אימו, (רחם בא מהמילה רחמים),

ולמה אתם עוד מחכים? רוצו, לימדו והפיצו את הזוהר הקדוש יומם ולילה

ספר הזוהר הוא כמו תבת נח – ואפלו אם יהיה רשע אין חשש אם יבנם

כי חבור זה שנקרא ספר הזוהר הוא כמו תבת נח, שבו היו מינים הרבה ולא היה קיום לאותן המינים והמשפחות כלם אלא על ידי בניסתם להתבה בן הוא ממש... בן יבנם הצדיקים אל סוד אור חבור הזה להתקים, וכך סגלת החבור שמיד שעוסק בקשקו אהבת השם ישאבנו כשאיבת האבן השואבת את הפרזל ויבנם אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותקונו, ואפלו אם יהיה רשע אין חשש אם יבנם. (אור יקר, שער א' סימן ה')

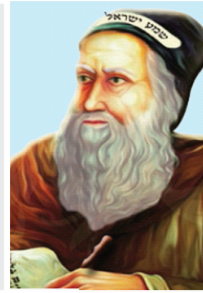
ב"ה יצאו לאור עולם זוהר עם תרגום לשון הקודש וגם בלשון הקודש לבד, לזרז ולגלות הזוהר הקדוש בכל מיני אופנים, שיהגו בו גדולים עם הקטנים, ולזכות ללמוד בלשון הקודש שהשכינה מתחברת בו, וכן מהדורת כים, והאדרות הקדושות בגודל כים ששמעתי כבר מרבים שזכו לנצל את הזמן בתור לבנק ובדרכים, ויש הרבה מעשיות שיהודים שחיכו בתור בבנק ובנתיים למדו בתיקוני הזוהר שהיה שם ראו ישועות גדולות בפרנסה והסכימו לבקשתם בלי בעיות.

ממש תענוג לראות ומפעים הלבבות, האיך נתחברו כל היהודים בכל בתי הכנסיות ובתי המדרשות, ללמוד כל יום ובפרט כל שבת קודש [שכידוע מעלת הלימוד בשבת קודש עולה כפול אלף, ולימוד זוהר הקדוש שעה בחול עולה לשנה, ושעה בשבת קודש אלף שנה, וכאשר הלימוד הוא מתוך שמחה עולה לערך מליון שנה, ובצער מאה מליון שנה – ראה ספר ערכה של שעה] בסדר הזוהר המסודר בחק, מספר דקות אחר כל תפילה, ובין התפילות.

וכעת אין לשום יהודי תירוץ מדוע לא ילמוד זוהר הקדוש, אלא כל ישראל חברים מקשיבים ולומדים זוהר הקדוש ומקיימים דברי אלוקים חיים, מפי משה רבינו ע"ה, שאמר: "בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי" (רעיא מהימנא נשיא קכ"ד), במהרה בימינו אמן.

אור הזוהר 767
חודש תמוז תשע"ד
 ספר
פוח למוד הזוהר

א. ערך הגימטריה של "זוהר התקונים" – עם ב' תבות = 841
 בגימטריה "צדיקים מהפכים דין לרחמים" = 841,

ביאור: כמו שהרשב"י היה מבטל הגזרות ומהפך הכל לרחמים, [זוהר שמות (דף ט"ו ע"א)... קודשא בריך הוא דאיהו גזר גזרה, ואיהו מבטלה, וכו']. שעל ידי למוד הזוהר הקדוש זוכים להמשיך את נשמת הרשב"י הקדוש, כמו שכתב הצ"ח המקבל רבי אברהם אזולאי (זיע"א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשכנא" שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב). אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, אתערב בא רבי שמעון מעטר במלך בעטרוותיו בראש, ויושב בגזון.

ב. בגימטריה "שומרי העיר" = 841,

ביאור: שלומדי זוהר הקדוש הם שומרי העיר האמתיים, ובדברי הצדיקים הקדושים כזהר מזהירים, הרמח"ל, הגר"א, רבי יהודה פתיה, בעל הפלם זיע"א

ג. העוסק בספר זה מקרב הגאולה ועושה נחת רוח גדול ליוצרו

בגימטריה "התקון האחרון" = 841, ביאור: שדוקא בסוף יומיא בדרא בתרא עתיד לאתחדשא חבורא דא... וכמה בני נשא לתתא יתפרנסו מהאי (דף כד ע"א) חבורא דילך, בד יתגלי לתתא בדרא בתרא בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ וגומר.

תרגום: וכמה בני אדם למטה יתפרנסו מהחבור הזה שלך, פשיתגלה למטה בדור האחרון בסוף תימים, ובגללו וקראתם דרור בארץ וגומר. (תקוני זוהר דף כ"ג: כ"ד.). וזהו התקון האחרון שפוכותו וכסגולתו יתגלה המשיח ויבוא ברחמים. פמבאר בכסא מלך על תקוני זוהר, שכל העוסק בספר זה מקרב הגאולה ועושה נחת רוח גדול ליוצרו, כמו שכתוב: כאלו פדאני אני ובני מן הגלות כו'. כי כך גזר הבורא שלא יתגלה ויהיה גנוז עד סוף יומיא ובגיניה יבוא דרור, כי סגולה זו בו ולא בזולתו.

ד. "איתערב רבי שמעון", מיד מתערב ובא ויושב בינינו

וידוע שבאשר לומדים זוהר הקדוש, אזי נשמת הרשב"י הקדוש בא ונמצא בינינו כמו שכתב החסד לאברהם בשם רבי אברהם גלאנטי זיע"ע, דבכל פעם שאנו אומרים באדרא "איתערב רבי שמעון", מיד מתערב ובא ויושב בינינו, והצדיקים הגדולים היו זוכים ממש לראות זאת בעיניהם, אמנם, אנו לא זוכים לראות, אבל יודעים ומאמינים

שָׁבֵד הוא ממש. ואם יש לנו את הרשב"י אז אין לנו מה לדאג בלל, כמו שיודע הספור שכתוב בזה"ק שהמלאך הפמנה נשלח להקריב את העולם, והרשב"י עצר אותו בכח קדושתו, הגם שנשלח ישירות מהשם יתברך, וכשבא במרוניה אותו המלאך לפני הקדוש ברוך הוא כי הרשב"י אינו מניחו, לעשות שליחותו, ענה לו הקב"ה, וכי לא ידעת שיש את הרשב"י בעולם? הוא בבחינת צדיק מושל ביראת אלקים, שהקדוש ברוך הוא גוזר גזרה והוא מבטלה, עתה אין לנו לדאג רק לעצמנו, אלא אנו צריכים להתחשב בכל היהודים, ולזכות לבקש שילמדו בזה"ק כי הוא הפגן האמתי שיש לנו ומבטח לנו כי העוסק בזה"ק ובתורת האריו"ל, הקב"ה משתבח בו בפמליא שלו בכל יום, ודיוקנו נרשם למעלה בין אוהבי ואוהבי המלך, ומכריזים לפניו "הווי זהירים בדיוקנא דפלוני" ואפילו הקב"ה גוזר גזרות יש לו רשות לבטלם. באשר אנו רואים שעד כדי כך גדול ועצום כחו של הלמוד בספר הוזהר, אין לנו אלא לחזק את ידי עושי מלאכת הקדש, להוסיף להם אמין וכח וחזק בעבודתם הקדושה, אמצו מתנים וחגרו עז להמשיך ולהפיץ את אורו של רבי שמעון בר יוחאי, לפרסם כחו בעולם ולסיע בכל מה דאפשר תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו, הוא ימליץ טוב בעדנו, אדונינו בר יוחאי.

ה. ובזכות למוד הוזהר הקדוש יתקבלו התפלות,

כמו שכתב הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי יעקב אבןחצירא (בגדי השרד על הגדה של פסח). והאריך בשבחו החיד"א וחבן איש חי וכותם יגן עלינו אמן, ובלי למוד הוזהר הקדוש לפני התפלה אי אפשר שתתקבל תפלתו. – ובשואה האימה רחמנא ליצלן שרדו לחיים אלו שהיו רגילים לומר כל יום בעל פה פתח אליהו (תקוני זוהר הקדמה דף יז עא) קדם התפלה, וראו בעליל שבחו גדול מאד, (עדות בעעקב). – ובכמה דקות שלומד זוהר הקדוש יכול להפך הכל לטובה ולהיות מבגי עליה, לזכות ל"עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחבה לו", ויטהר נשמתו ויזכה למעלות עליונות בידוע מדברי האריו"ל.

וכל אחד ועורר את חברו שילמד זהר כמה דקות ביום, ועל ידי זה יזכה לתענוגי גן עדן ועולמות הנצח, ויבין את כל דרכי ה' יתברך שמו, ויזכה לשכר הגדול על כל דקה ודקה שאומר ולומד זהר הקדוש, שהלומד זוהר הקדוש שעשה אחת בחול כמו מאה אלה שנה תורה, ובשבת, כמו מאה מליון שנה תורה, (כפא מלך, הרי"ח הטוב, אורחות צדיקים, אבות דר' נתן), ואמירה בשלש דקות בלבד, ובלמוד כעשר דקות יעלה לו: בחול כמו 1666 שנה תורה, ובשבת: יזכה ל- 166,666 שנה תורה.

וברגע אחד אתה יכול לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה" על ידי שתזכה לחברה, כל השכר הולך גם אליך. וכאשר כל ישראל יאמרו "פתח אליהו" נזכה שיבא אליהו ויבשר את ביאת הגואל. ואם בזכותך יתארגנו עשר יהודים לומר את התפלות, אין לשער את גודל זכויותיך ובפרט שבזהר הקדוש (פ' ויצא קס"א). כתוב: כל מה שנזכרים משמים הוא באלה, ועוד בידוע כל עשרה ביה שכינה שריא, ובכך מחשבים לך כל מנין יהודים כמו אלה. ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיש לך מכך בנדאות! ובדאי תזכה לאריכות ימים.

ובחלוקת תיקון מ"ג אתה מוזהר את כל ישראל, וכתב הגר"א במשלי (י"ב, י"ד), גדול הזכות שיש למוזהר הרבים ומוכיח את חברו, שאם שמעו, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמעו, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו. וזוהר (פ' תרומה קכ"ט ע"א), אמרו: שצריך האדם למרדף בטר חיביא ולמוזהר להו כמאן דרדיף בטר חייו עד כאן לשונו. ובלי שום ספק אם כל היהודים מנער ועד זקן ובפרט תינוקות של בית רבן בהכל פיהם הפהור יאמרו תפלות אלו כל יום, נוזהר לפתח את השער לאליהו הנביא וכו' לטוב שיבוא ויבשרנו, ותקף יבוא משיח צדקנו ויגאלנו, ברחמים במהרה בימינו אמן בן יהי רצון. – ועל ידי קונטרס זו שיהיה יד הכל מושמשים בה, יזכו ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים. והוא יסוד גדול שבו ימצאו אדמו"רים רבנים, מנדי שיעור וראשי ישיבות, מלמדים ומתנכים ילדי ישראל הפהורים, וכל איש ישראל, את הדרך אשר ילכו בה, ואת המעשה אשר יעשו.

זמנים בדברי הזוהר הקדוש המלחיבים את לבבות היהודים להידבק בתורת הרשב"י הקדוש, "דאיהו ספר הזוהר מן זוהרא דאימא עילאה תשובה" (רעיא מהימנא פרשת נשא קכ"ד).

רק בספר הזוהר יפקון מן גלותא ברחמי

כולנו יודעים את המצב שבו אנו נמצאים! ומי יודע מה ילד יום!!! – משה רבינו, אליהו הנביא, ורבי שמעון בן יוחאי עליהם השלום, מגלים לנו, שרק בספר הזוהר יפקון מן גלותא ברחמי, כי הזוהר הקדוש הוא כמו תיבת נח! ורק אלו שילמדו זוהר תקדוש וינצלו בתבת נח שהוא הזוהר הקדוש, וינצלו מחבלי משיח, ופזוה תלוי סוד הצלת עם ישראל בדור האחרון וגאולתו, בכח וסגלת למוד הזוהר הקדוש.

בואו ונתאחד כולנו² ביחד ונתחיל ללמוד כל יום דף תיומי של תקוני זהר, שזה לוקח רק שתי דקות ביום, ובשבת קודש נלמד שעה אחת למען תיקוני השכינה הקדושה, ובעזרת השם יתברך, יתבטלו מעלינו כל גזרות קשות ורעות, וננוזה לגאולה ברחמים, כמו שכתב הרשב"י, (זוהר נשא ברעיא מהימנא דף קכ"ד ע"ב), **בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי, ביאור: בספר הזה נצא מן הגלות ברחמים במהרה בימינו אמן.**

בתקונים, ואז נחשב זה לברחה פלילית לכל ישראל, עד שבסוף הימים לא יצטרך אלא יצאה, וזהו שנאמר (ישעיה נב, יב): "כי לא בחפזו תצאו ובמנוסה לא תלכו כי הלה לפניכם ה' ומאספכם אליו ישראל..." כל מי שיתדבק בזהר הקדוש בורח מן הספרא אחרא, וינצל מחבלי משיח, והאמת כי ספר הזוהר נשאר אחריו (אורי רשב"י) ו"ע, שקל מי שיתדבק בו נקרא שבורח מן הספרא אחרא, עד שלא יצטרך לו (באחרית הימים) אלא יצאה, ואודיעה מה תועלת נמצא בה, והאמת כי תועלת גדול הוא, כי הוא הצלה מחבלי משיח. (ראח פאור פאור הזוהר).

2. כתוב בזהר הקדוש דעל ידי בנישתא דהא תחך נגאל, דקודשא בריה הוא אורייתא וישראל חד הוא, ועוד הא דכתב הרמח"ל ו"ע דכל ששים רבוא נשמתין נקללו בספר הזוהר הקדוש, ואכמ"ל.

1. ספר הזוהר הוא כתבת נח שנתבטלו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא. והמשפילים ויהירו בזהר הרקיע. אליו אינו דקא משתדלון בזהר דא, דאקרי ספר הזוהר, דאיהו כתיבת נח, דמתבטלון בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולומנין אהד מעיר, ושנים משפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל חפן הילוד תיאורה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא. (זהר חלק ג' דף קכ"ג ברעיא מהימנא)

הרמח"ל ו"ע לא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל, אלא בלמוד "הזהר הקדוש" ברצף ללא הפסק, שכתב "הזהר הקדוש" לבטל כל גזרות ולקרב הגאולה ברחמים. וז"ל: בריחה רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, וכלנו נברח להתבה הזאת וננצל ונמצא שבריחה רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, שבסודה נעשה זהר, אשר בו נקללו כל הששים רבוא נשמתין, פמנר